

muziek film beeldende kunst theater literatuur

met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

exposities

Herfstexpositie bij 'De Sauveur'

ULESTRATEN - Galerie de Sauveur in Ulestraten opent morgenmiddag om 15.00 uur haar deuren voor een grote herfstexpositie, waaraan een vijftal kunstenaars medewerking verleent. Deze tentoonstelling, die tot 7 november loopt, is te bezichtigen van donderdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

De vijf kunstenaars, die in de Sauveur exposeren zijn Marieke Molenkamp, Mia Liedekerken, Krystyna Schwarzer Litwornia, Heleen Dekkers en Piet Kerkhof. Marieke Molenkamp, in 1953 in Tilburg geboren, toont in Ulestraten olieverfschilderijen en aquarellen. Haar olieverfschilderijen zijn gedroomde landschappen of interieurs, waarbij de kernachtige weergave van wezenlijke elementen de voorkeur krijgt boven het natuurgetrouw weergeven. De uit Spaubeek afkomstige Mia Liedekerken is in De Sauveur aanwezig met olieverfschilderijen en gemengde technieken. Opvallend is het sterk mythisch karakter, niet alleen door de figuratie, maar ook door de graffiti-achtige tekens. De Poolse Krystyna Schwarzer Litwornia is een 'designer van glas'. Haar ontwerpen werden veelvuldig bekroond op de internationale Jaarbeurs van Poznan. De keramisten Heleen Dekkers en Piet Kerkhof hebben een gezamenlijk atelier sedert 1984. In een zelfgebouwde oven stoken zij limogesporselein en Vingerlings-teengoed.

Schilderijen en zeefdrukken

MAASTRICHT - In de 'huiskamer-galerie' van de kunstenaar Anny van den Besselaar in de Tafelstraat in Maastricht wordt in de maand oktober werk getoond van Loes Huis in 't Veld uit Waddinxveen. Het betreft een collectie schilderijen en zeefdrukken, die van donderdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur te bewonderen zijn.

Het werk van Loes Huis in 't Veld bestaat uit half abstracte schilderijen en in gemengde technieken, waarin menselijke figuren herkenbaar zijn. Lang hield zij zich bezig met gekreukeld, gescheurd en weggeworpen papier, wat inspirerend bleek te werken voor haar experimenten met kleur en vorm in zeefdruktechniek. De lichte toon van haar werk staat de expressieve, directe opzet niet in de weg.

Loes Huis in 't Veld werd in 1948 in Zwolle geboren. Zij studeerde in haar geboortestad en in Arnhem en woonde en werkte een aantal jaren in Afrika en Arabië.

Keramik in Ruelle

HERTEN-OOL - De eerste tentoonstelling van dit seizoen in galerie Ruelle, Kleine Kemp 3 in Ool,

brengt werk onder de aandacht van de Engelse kunstenaar Rosemary Andrews. Van haar worden tot 30 oktober keramiek en tekeningen getoond. De galerie is geopend van vrijdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

De natuur werkt inspirerend op het keramisch werk van Rosemary Andrews, die in 1949 in Cardiff werd geboren. De tekeningen fungeren daarbij als een soort voorstudies van de objecten. Deze objecten, vooral organische vormen en groeivormen, hebben veel gemeen met koraalriffen of uitbottende bloemknoppen. De kunstenaar modelleert met grote plakken klei en brengt er met een fijn penneetje een tekening op aan. De zachte pastelinten verkrijgt zij door oxides en ander pigment.

Van 4 oktober tot en met 11 december is er in galerie Ruelle bovendien recent werk te zien van Anne Barneveld, Margriet de Bruin, Jannel, Cor de Ree, Wijnand Thönissen, Dick van Wijk en Humberto Wouters.

Jan Asselbergs in Signature

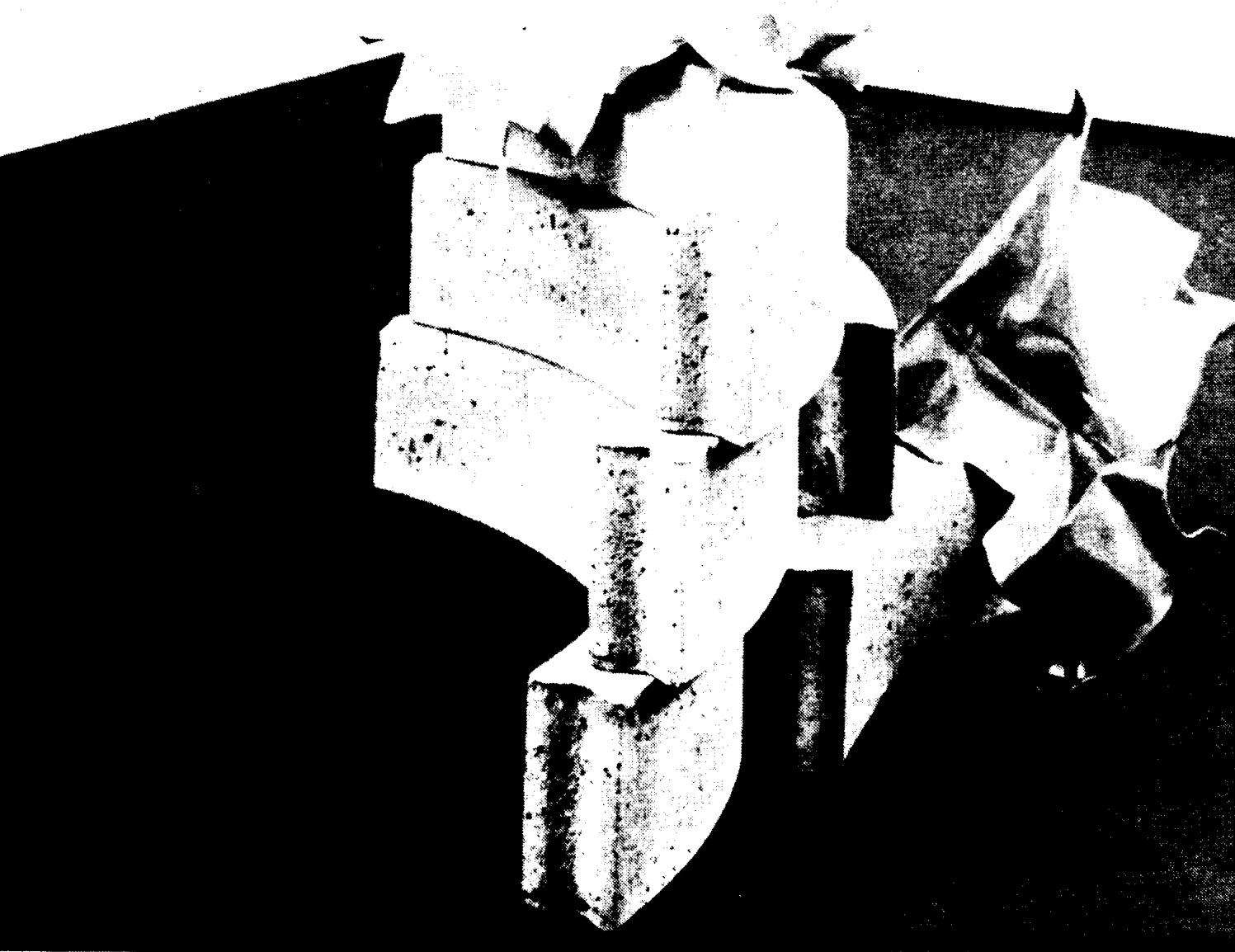

● Keramisch object van Rosemary Andrews, te zien in galerie Ruelle.

MAASTRICHT - Galerie Signature in de Kapoenstraat in Maastricht toont tot en met 30 oktober werk van Jan Asselbergs. Morgenmiddag om 13.00 uur is de vernissage van deze tentoonstelling, die van woensdag tot en met vrijdag van 13.00 tot 18.00 uur geopend is.

De in 1937 in het toenmalig Nederlands Indië geboren Jan Asselbergs, die zich ook als musicus, componist en radiopresentator heeft gemanifesteerd, toont in Signature olieverf- en pastelporretten in een warm coloriet, waarin de figuratie soms wordt omgeleid met associatief-abstracte elementen. Asselbergs tekent in allerlei denkbare technieken.

Perfekte presentatie in en rondom kasteel Wylre Leo Vroegindewey: dialectiek in beeld

● Sculptuur van Leo Vroegindewey, te zien in kasteel Wylre.

WYLRE - 'Zo'n mooie opening heb ik nog nooit gehad' vertrouwd de befaamde beeldhouwer Vroegindewey ons toe tijdens een rondwandeling in een van Zuidlimburgs fraaiste kasteelparken - dat van kasteel Wylre - kort voor zijn terugreis met vrouw en dochter naar Amsterdam. Het regende tijdens de opening, maar het deed aan de opgewektheid van de honderden bezoekers geen afbreuk. Zij vonden beschutting onder reusachtige paraplu's van zeldzaam of in de fraaie expositieruimte van de achttiende-eeuwse bijgebouwen. De ambiance van de opening en de aangenaamheid van zijn verblijf zal hem bijblijven, zo dacht hij.

Zijn gastheer was Jo Eijck, wiens kunstliefde even bekend is als de naam van zijn zakelijke onderneming. Zijn collectie is misschien niet de grootste der particuliere verzamelingen, maar wel een van de fraaiste uit het oogpunt van samenhang, kwaliteit en consistentie. De motivatie en de zorgvuldigheid van de verzamelaar strekt zich ook uit tot de zorg voor het monument, dat hij bewoont en van de omliggende tuinen, die vanuit de verre omgeving de aandacht trekken. Men kan hem daarin menigmaal ook eigenhandig bezig zien. De tentoonstellingen van landelijke allure, die hij jaarlijks inricht binnen en buiten, vinden plaats in de nazomer: eerder eisen de tuinen alle aandacht op.

Hoe hebben ze elkaar leren kennen, de kasteelheer en zijn gast? Er zijn weinig fenomenen in de actuele kunst, die aan de aandacht van de verzamelaar ontsnappen. 'Ik heb al jaren geleden werk van Vroegindewey gekocht', bekende hij. De loden sculptuur, die - niet gecombineerd met andere materialen - een hoek beslaat van de gerestaureerde verdieping, een perfecte museumzaal, hoort in zijn collectie.

De voldaanheid van Vroegindewey zal ook haar oorzaak vinden in de grote zorg die er aan de presentatie is besteed: 'Als ik het doe, wil ik ook dat het perfect is', zegt de initiatiefnemer. En dan mag hij zeggen: hier is niets aan het toeval overgelaten, alles is smetteloos als in het beste professionele museum. Sculpturen en tekeningen zijn zorgvuldig geplaatst en belicht, er is een videoprogramma en het geheel wordt begeleid door een omvangrijke en perfect gedrukte catalogus met een tekst van Brigitte van der Sande. Nu de drukte van de opening is weggevoerd en het kunstlicht zich mengt met het avondlicht lijkt die zorgvuldigheid nog opvallender. Het is een kwaliteit waarvoor Vroegindewey ontkennelijk zal zijn. Er staat een drieluik beelden buiten. Verderop in het park ontwaart men een ge-

kleurde sculptuur van Peter Struycken en een monumentaal werk van Ad Dekkers.

De overige staan in de zalen, in het trapenhuis en op de al genoemde expositiezolder. Het werk van Vroegindewey straalt dezelfde zorgvuldigheid uit. Misschien is het woord intensiteit toepasselijker: dit is geen kunst met toevallig resultaat.

Dialogo

Neerkijsend op het beeld dat is opgesteld onder het bladerdak van een priet van leibomen probeert de maker het creatief proces te beschrijven. Er is sprake van een concept en een langdurige omgang met het materiaal: meest platen van lood, koper en aluminium. Intuïtie speelt stellig een rol in het proces, maar er is niets duisters in, geen mystiek, geen 'gegründ'. Waar het om gaat is het concept te doen overgaan in het beeld, dat vol is en gereed 'als het hoofd leeg is'. Een steeds terugkerend gegeven is het contrast - of misschien de symbiose - van de materialen. Er zijn koude, afstandelijke betonelementen, soms industrieel vervaardigd in mallen, soms eigenhandig en - vaak op onnavolgbare manier ermee verenigd zoals in het buitenbeeld uit 1987: cement, aluminium, epoxyhars, negen delen, 97 x 140 x 115 - daarnaast materiaal als lood en koper, geplooid, gevormd en gemanipuleerd, zacht en aaibaar. Lood voegt zich tegen de muur van betonstenen. De sculptuur gaat een zelfstandig leven aan, zij voert een interne dialoog in een eigen taalgebruik. Naast de dialoog die voortkomt uit het karakterverschil van de materialen is er een tweede, meest in de objecten van aluminium en rood koper, tussen gebogen en gevouwen oppervlakken die zachtjes licht weerkaatsen, en vinnige uitsteeksel en messcherp afgesneden randen. Niet dus aan een verwijzen naar onzichtbare vaagheden - zoals bij Luciano Fabro - danken deze sculpturen hun spanning, maar aan hun eigen wezen, hun eigen

ambivalentie, hun eigen strijd tussen goed en kwaad, tussen yin en yang in Oosterse filosofie.

Voeten

Daarnaast hebben ze de uitstraling die voortkomt uit de intensiteit waarmee ze zijn gemaakt. Zij dragen het onmiskenbare stempel van het artefact: het stempel van het handtastelijke, van de menselijke ingreep, zoals ook de meest kolossale beelden van Couzijn dat hebben. Intensiteit zal het kenmerk blijven van Vroegindewey. Zij straalt nog steeds af van het laatste beeld van de reeks, dat soberder lijkt met minder handtastelijkheid gemaakt dan de eerdere. Het toont misschien het duidelijkst de zelfstandigheid van deze beelden. 'Men verkent ze niet alleen met de ogen, maar ook met de voeten.' Vroegindewey heeft gezwoeren dat hij nooit schilderijen zal maken. Misschien speelt bij dat voornemen de gedachte dat een schilderij frontaal is en een dialoog aangaat met de beschouwer: het beeld van Vroegindewey gaat een dialoog aan met zichzelf. Bij de tekeningen die hij exposeert is het niet anders. Ze zijn op de grond gemaakt, van zwart papier en witte latex. De randen van de vlakken zijn onscherp als van gescheurd papier. Ze zijn vanuit alle windrichting opgezet. De keuze van de windrichting waarin ze worden opgespiegeld is nagenoeg arbitrair.

Van de helderheid van het creatief proces is een sculptuur van solied zilver een laatste voorbeeld. Het materiaal is gekozen om zijn bijzondere eigenschappen bij het vouwen en buigen. Zoals bij zijn sculpturen is het formaat niet bepaald door een effectbejag maar door de leverbare grootte van de plaat. Het is van betekenis dat ook dit materiaal niet is gesmeed of met zilver gesoldeerd. De delen zijn met epoxyhars aan elkaar geplakt als alle andere. 'Ik maak tenslotte geen sieradaid; het moet gewoon blijven'. Leo Vroegindewey (33) begon zijn snelle loopbaan aan de lerarenopleiding in Amsterdam. Hij bezocht de ateliers 63 van 1976 tot 1978. Hij kreeg de Buys van Hulstprijs in 1977 en de Prix de Rome in 1985. Hij exposeerde meest bij Art en Project in Amsterdam. De fraaie hekken van het kasteel met hun vergulde spitsen staan voor het publiek wijd open op vrijdag, zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur. Tot en met 9 oktober.

Pieter defesche

Bonnefanten toont basiscollectie hedendaagse kunst

nellis, Sol LeWitt, Mario Merz, Robert Rauschenberg en Richard Serra. Met uitzondering van de schilders zijn deze kunstenaars veelal met één werk vertegenwoordigd.

De gedachte basiscollectie wordt getoond in 'samenspraak' met werken van jongere kunstenaars die het museum de komende jaren van nabij wil volgen: René Daniels, Richard Deacon, Imi Knoebel, Susano Solano en Toon Verhoef. Met de basiscollectie verzekert het museum zich volgens Van Grevenstein van een afgebakende groep kunstwerken die aan hoge normen voldoet en een standaard neerzet waaraan toe-

komstige aankopen eveneens hebben te voldoen. Er is rekening gehouden met de ligging van Maastricht tussen de hoogontwikkelde museumculturen in Nederland en in Rijnland. De topografie geeft evenals de keuze van de directeur en zijn staf richting aan de collectie en haar verbanden. Besslissend voor het eigen karakter van de verzameling is evenwel de specifieke samenspraak van de kunstwerken onderling. Aan de werken is de opdracht zich met elkaar te verhouden, niet aan de kunstenaars, noch aan de museummensen, aldus het Bonnefantenmuseum.

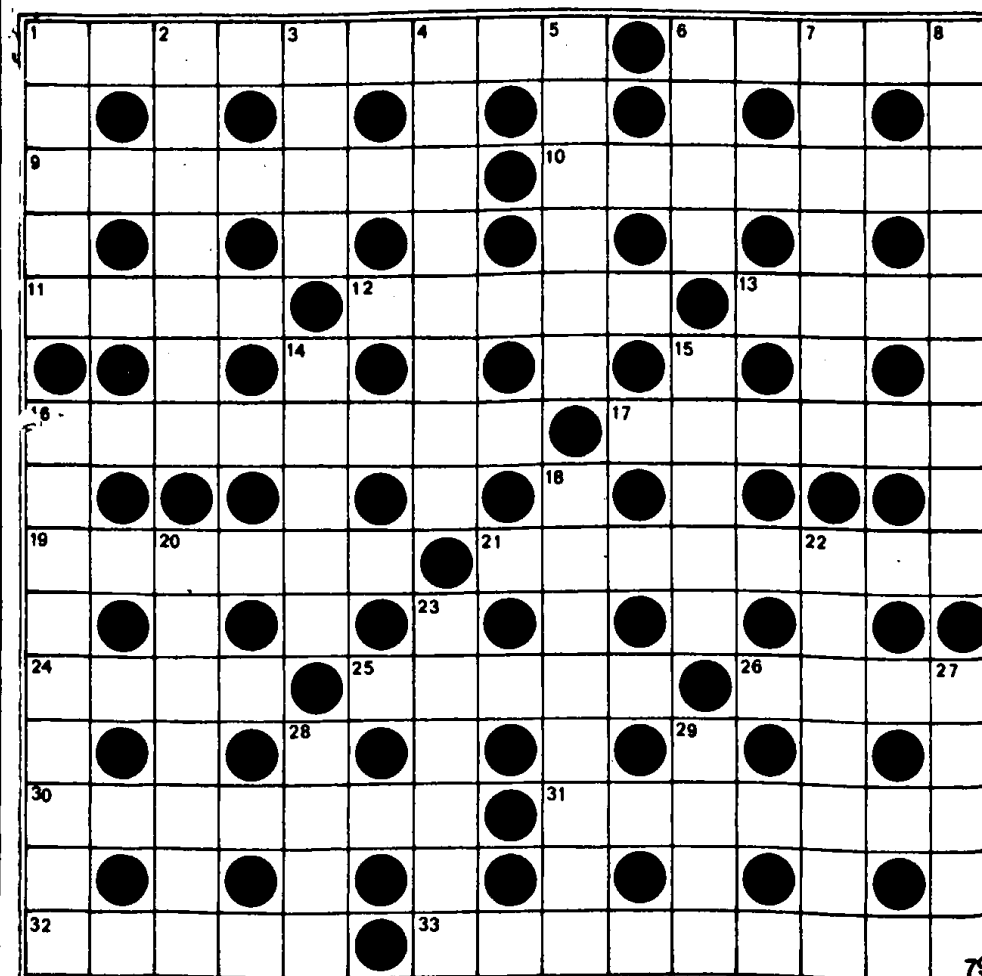
Poppenspelprijs naar M. Meijer

AMSTERDAM - Marijke Meijer heeft de Jan Nelissenprijs voor poppenspel van het Amsterdams Fonds voor de Kunst gewonnen voor de voorstelling 'Klaasje ergens anders'. Het is de eerste keer dat deze vierjaarlijkse prijs van 10.000 gulden wordt uitgereikt. Meijer speelt sinds 1981 producties voor kinderen van drie tot zeven jaar. De bekroonde productie is volgens de adviescommissie zeer harmonieus. De commissie wilde bij deze eerste uitreiking van de Jan Nelissenprijs, een Limburgse poppenspelers die enige tijd geleden overleed, vooral het poppenspel 'pur sang'.

Oplossing van gisteren

- m - - k - s -
- a - r - e - a - a - l -
- r - e - t - a - a - i
r - a - i - l - r - a - t
a - b - s - i - s - f - h
- o - n - o - r - a
t - e - l - g - a - a - k
- t - o - e - n - d - r - a

CRYPTOGRAM

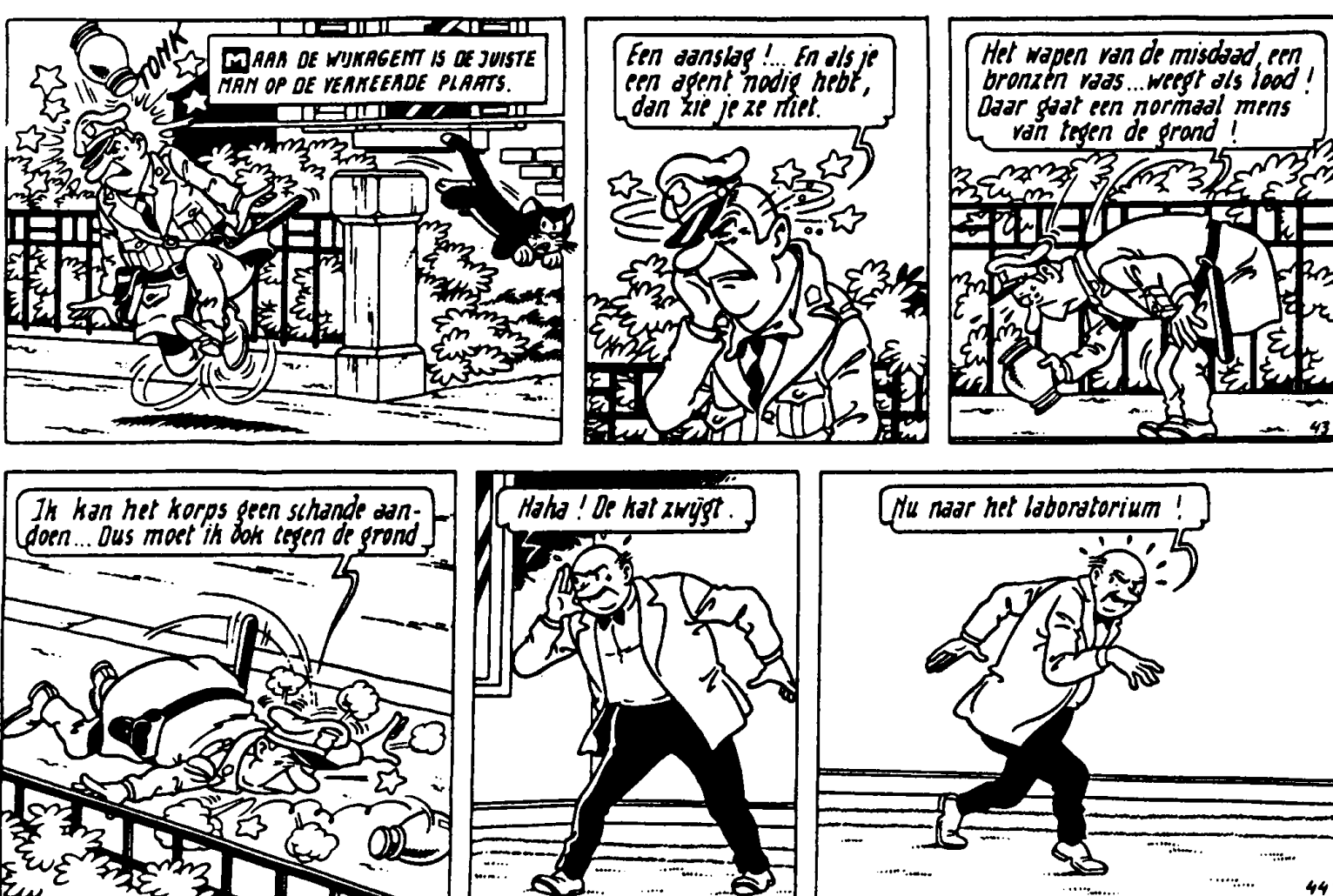
Horizontaal

1. Heeft men geen enkele motor om de maat aan te geven? 6. Is het geoorloofd dat moeder de hete massa bekijkt? 9. Wonen daar dan nare mensen? 10. Het gehoororgaan van een luilekker maakt iemand kletsel. 11. Hebben jullie elkaar al niet gezien met een emmer? 12. Een eigen Engels persoonlijkheidsbeeld mag je wel hebben. 13. De noot is niet meer. 16. Ze zijn allen op de viering geboren. 17. Hoe groot is 'n tessen? 19. De spreker heeft een knaagdier in het zintuig. 21. Echt wat wij lekker vinden. 24. Doe eens wat er in het water zwemt. 25. De ziekte heeft 't ons aangedaan. 30. Waaruit een gier zijn kracht put. 31. Een schenking die om een rekening vraagt. 32. Hij is dwaas en blijft rondlopen. 33. Het is prettig aan u de benoeming te geven.

Verticaal

1. We gaan samen daar eten. 2. Ga voor mij part op zee je kunstten tonen. 3. Twee noten zorgen voor de goede gang van zaken. 4. De man in de toren heeft het mooi versierd. 5. Gaan moeder en u paardrijden? 6. Er zit nóg genoeg water in. 7. Wat weet een logge of derofticier nu van de aarde? 8. Het bakke van klei vergt wereldarbeid. 14. Of lok je het in de spleet? 15. Een hele rij eikeschillers. 16. Noem maar eens iets wat de zeehond voedt. 18. Dat ze er levend uitkwamen is vroeger wel gebleken. 20. Verbonden met de oude maar het geld beleggen. 22. Men zag hem vroeger stralen op het voetbalveld. 23. De kleur d'een das vroeger had. 27. Een trechter van een meter. 28. Hebt ge niet genoeg te zien? 29. Het slot van een Duitse eend.

de komieke coco

panda en de meester-verknoper

recept

Goulash met droge rijst

Benodigdheden: 500 gram rundvlees, 50 gram gerookt spek, 1 rode paprika, 4 deciliter water, ½ theelep marjolein, ½ lepel Engelse saus (Worcester), 4 eetlepels bloem, 5 gram zout, 1 grote ui, 2 tomaten (to-

matenpuree), peperkorrels, 1 goudbouillon, 2 kruidnagelen, 500 gram rijst.

Bereidingswijze: Het spek in blokjes snijden en laten uitbakken. Het vlees in kleine stukjes snijden en in dat vet bruin bakken. De klein gesneden ui even mee laten bakken. De in stukken gesneden tomaten,

paprika en 4 deciliter water toevoegen. Het vlees in minstens drie kwartier gaar en mals stoven. Tijdens het stoven ook de peperkorrels, marjolein, goudbouillon, Engelse saus (Worcester) en kruidnagelen toevoegen. Het vocht binden met de aangemengde bloem. De rijst gaarkoken en vervolgens bij de goulash serveren.

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad

Directie:

J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:

In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rekening no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886

Bijkantoren:

Brunssum 045-2560
Geleen 04490-4680
Hoensbroek 045-21855
Kerkrade 045-452932 4555
Maastricht 043-2544
Schaarsberg 045-3117
Roermond 04750-1840
Sittard 04490-1551
Valkenburg 04406-1504

Telex:

redactie 5618
overige afdelingen 5607

Abonnementen:

bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 71,-
per maand f 23,-

PvdA-voorzitter: 'VVD heeft geen enkele invloed op koers kabinet'

UTRECHT - Als het er op aan komt, heeft de VVD geen enkele invloed op de koers van het kabinet. Het CDA zit aan het stuur, de VVD kan niet eens remmen en bijsturen, alleen maar aan de handrem trekken als de slootkant te dichtbij komt. PvdA-voorzitter mevrouw Sint heeft gisteravond, in haar openingswoord tot de PvdA-partijraad in Utrecht, met deze woorden in op de beeldspraak van VVD-fractievoorzitter Voorhoeve na het met crisisdreiging geladen paspoortdebat van de Tweede Kamer.

Volgens de VVD-voorman dreigden premier Lubbers en minister Van den Broek, aan het stuur van een autobus die recht op een sloot afreed, door de voorruit te vliegen. Maar wisten de VVD'ers door aan de handrem te trekken de bus nog niet aan de kant tot stilstand te brengen. Sint voorspelde nog meer ongelukken indien Lubbers nog langer aan het stuur blijft omdat hij zo oververmoeid is geraakt. „De regeringspartijen proberen hun gezicht te redden met het argument dat zo'n kleine kwestie als een paspoort geen kabinetscrisis waard is. Maar als we aan de ploeg van Lubbers niet eens ons paspoort kunnen toevertrouwen, hoe zit het dan met de echt belangrijke kwesties die zij moeten aanpakken,” vroeg mevrouw Sint zich af. Zij wees op de werkloosheid, de maatschappelijke dienstverlening en de gezondheidszorg, waarover de Tweede Kamer dinsdag verder debatteert.

Turkije dringt opnieuw aan op toelating tot EG

NEW YORK - De Turkse minister van Buitenlandse Zaken, Mesut Yilmaz, heeft in New York tegenover minister Van den Broek opnieuw de toelating van zijn land tot de Europese Gemeenschap bepleit.

Turkije heeft ruim een jaar geleden een formeel verzoek om toetreding ingediend, dat niet door alle EG-landen met onverdeeld instemming is ontvangen. Het toetredingsverzoek wordt bestudeerd door de Europese Commissie, die te zijner tijd de EG-ministerraad advies zal uitbrengen. Ook het Europese parlement moet zijn opvatting kenbaar maken. Nederland meent dat de bestaande samenwerking tussen de Gemeenschap en Turkije nog verder kan worden uitgebreid, en dat het er thans vooral op aankomt de voltooiing van de interne markt - het weg-nemen van de belemmeringen voor een vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal tussen de Twaaif - tot een goed einde te brengen.

Van den Broek naar Teheran

NEW YORK - Minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken heeft een uitnodiging van zijn Iraanse collega, Ali Akbar Velayati, een bezoek aan Teheran te brengen, aanvaard. Het bezoek zal waarschijnlijk niet voor het begin van het volgende jaar plaatsvinden, zo werd van gezaghebbende zijde in New York meegedeeld.

Beide ministers hebben donderdag in de wandelgangen van de Verenigde Naties voornamelijk de Golfoorlog besproken. Bilaterale problemen tussen Nederland en Iran zijn er niet. De Iraanse minister, noch zijn Iraakse ambtgenoot, noch de landen van de zogenaamde Samenwerkingsraad van de Golf - Saoedi-Arabië, Koeweit, Bahrein, Qatar en de Verenigde Arabische Emiraten - hebben bezwaar gemaakt tegen het voornemen van de West-Europese Unie met oorlogsschepen in de Golf, om nog een maal een grootscheepse mijnenjag-operatie te ondernemen. Nederland, België, Groot-Brittannië, Frankrijk en Italië hebben tot nu voornamelijk in de wateren van en nabij de Straat van Hormuz op mijnen gejaagd.

'Vrijwilligheid niet in belang betrokkenen'

Gesprekken met langdurig werklozen onder dwang

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Arbeidsbureaus en gemeentelijke sociale diensten mogen niet langer op basis van vrijwilligheid heroriënteringsgesprekken voeren met langdurig werklozen om te zien of er voor hen een baan te vinden is. Minister De Koning (Sociale Zaken) zegt dit in een brief aan de arbeidsbureaus en de gemeenten.

Volgens de minister is vrijwillige deelname aan de gesprekken niet in het belang van de werklozen zelf. Zonder dwang kan moedeloosheid, isolement en sollicitatie-angst bij de betrokken werklozen ontstaan en worden mogelijkheden om aan het werk te komen niet volledig benut. Dat er te weinig arbeidsplaatsen zijn om de langdurig werklozen alle

maal te helpen mag volgens de minister ook geen argument zijn om de gesprekken maar op basis van vrijwilligheid te gaan voeren. Het kabinet erkent immers dat het, door de activiteiten voor langdurig werklozen, mogelijk is dat werkenden hun baan verliezen.

Ook een derde argument om de gesprekken op basis van vrijwilligheid te voeren wijst De Koning af. Daarin wordt gesteld dat het gaat om een aanpak over meerdere jaren en dus toeval een rol speelt bij het moment waarop de werkloze wordt opgeroepen. Daarmee worden de problemen alleen maar vooruit geschoven, zo schrijft hij.

Overigens meent de minister dat arbeidsbureaus en gemeentelijke sociale diensten ook niet te snel moe-

ten uitmaken dat een opgeroepen werkloze die niet komt opdagen, verwijtbaar gedrag toont. Er moeten vervolgvindingsprocedures voor het gesprek worden verstuurd, waarin wel steeds grotere aandacht moet worden uitgeoefend. Volhard de betrokkene in de weigering om aan het gesprek deel te nemen, dan dient de uitkering gekort te worden. De korting zal ten hoogste 18 procent van de uitkering mogen zijn.

De heroriënteringsgesprekken worden nu gevoerd met mensen die langer dan drie jaar werkloos zijn. Per jaar moeten er 45.000 mensen bereikt worden. Volgend jaar is daarvoor 41,5 miljoen gulden beschikbaar. De gesprekken waren een idee van VVD-fractieleider Voorhoeve. Ze zijn begin 1988 gestart. Medio 1989 wordt de zaak geëvalueerd.

Boetes niet langer fiscaal aftrekbaar

belastingjaar 1989. Het voorstel levert de staat jaarlijks een voordeel van tien miljoen gulden op. In de toelichting op het wetsvoorstel noemen beide bewinds-

lieden het onjuist dat boetes afgewenteld kunnen worden op de fiscus. Volgens hen wordt daarmee afbreuk gedaan aan een doeltreffende straftoemeting.

Strafbedreiging van een aantal wetten wordt al op voorhand ondergraven.

De bewindslieden erkennen dat een rechter nu wel een vrijheidsstraf kan eisen om te voorkomen dat het effect van de geldboete verloren gaat, maar dat levert een ongewenste extra werkdruk op voor politie en justitie. Bovendien streven regering en parlement er juist naar om het aantal korte gevangenisstraffen terug te dringen.

'Verantwoordelijkheid ligt bij regering en werkgevers'

FNV: geen centraal akkoord, dan looneis

Van onze redactie economie

NUNSPEET - Als het 'na-jaarsoverleg' tussen de regering, werkgevers en werknemers niet tot de gewenste resultaten leidt, zal de Industriebond FNV een looneis stellen van 2%. Daarnaast zullen voor de nieuw af te sluiten CAO's eisen gesteld worden op het gebied van werkgelegenheid en de arbeidsmarkt, tot de totale loonruimte van gemiddeld 5% is opgevuld. Het nieuwe bestuur van de Industriebond FNV legt de verantwoordelijkheid voor een gematigde loonontwikkeling daarmee in handen van regering en werkgeversorganisaties, die immers de plannen van de FNV-centrale kunnen accepteren.

In het FNV-voorstel 'Het kan anders, beter' wordt een gelijke inkomensontwikkeling voor marktsector, ambtenaren en uitkeringsgerechtigden voorgesteld van 1,5%.

140 CAO's

De Industriebond FNV staat voor onderhandelingen over bijna de helft van de af te sluiten nieuwe arbeidsovereenkomsten. Het gaat om 140 nieuwe contracten, waarvan de belangrijkste zijn de sectoren 'kleinmetaal', Hoogovens, de petrochemische industrie en de levensmiddelenbedrijven van Heineken en Douwe Egberts. Bij elkaar gaat het per 1 januari (metaalnijverheid) en in april (de meeste andere) om cao's voor 400.000 werknemers.

De FNV-bonden hebben gezamenlijk een plan opgesteld als alternatief voor de voorstellen die op Prinsjesdag door de regering zijn gepresenteerd. Door verschuiving van een aantal lasten kan volgens de FNV worden voorkomen dat alleen de werknemers in de marktsector er het komende jaar aanzienlijk op vooruit gaan in inkomen. Zowel werknemers in de marktsector als ambtenaren en uitkeringsgerechtigden gaan er volgens de plannen en berekeningen van de vakcentrale 1,5% in koopkracht op vooruit. In het 'onwaarschijnlijke' geval dat regering en werkgevers met het FNV-plan akkoord gaan, is ook de Industriebond bereid de looneisen tot dat niveau te verlagen.

Kans klein

Maar de kans dat er een centraal akkoord komt na de gesprekken op 21 oktober is volgens voorzitter Bé van der Weg 'heel, heel klein'. Van Lede, de voorzitter van de grootste werkgeversorganisatie VNO, heeft een centraal akkoord al 'weinig zinvol' genoemd en minister De Koning van Sociale Zaken en Werkgelegenheid denkt volgens Van der Weg dat de werkgevers alleen maar nerveus worden van een centraal akkoord.

Lubbers over hervorming gezondheidszorg:

'Niet sleutelen aan bereikte consensus'

DEN HAAG - Premier Lubbers wil de in de afgelopen maanden bereikte consensus tussen CDA en VVD over een hervorming van de gezondheidszorg volgens de voorstellen-Dekker, vasthouden. De minister-president verklaarde dit gisteren op zijn wekelijkse persconferentie.

Lubbers reageerde hiermee op het donderdag geuite standpunt van de VVD niet verder te willen gaan met een bespreking van de voorstellen-Dekker in de Tweede Kamer. De fractie vroeg schorsing van het debat voor nadere intern overleg. De VVD vraagt zich vooral af of wel de nodige zorgvuldigheid is betracht.

Bovendien is de VVD bang dat door de nu gemaakte haast (het kabinet wil de eerste maatregelen op 1 januari aanstaande invoeren) een chaos bij de invoering ontstaat. Door de houding van de VVD kan het Kamerdebat pas dinsdag verder gaan.

De eerste minister zei 'niet helemaal verrast' te zijn door de opstelling van de liberalen. Ook hij erkende dat een zorgvuldige opzet van de operatie vereist is. Lubbers verwees echter naar gesprekken van staatssecretaris Dees (Volksgezondheid) met de ziektekosten-verzekeraars. Daaruit is gebleken dat zij in staat zijn om met een voorbereidingstijd

van drie maanden de zaak rond te krijgen.

Lubbers wilde niet ingaan op het realiteitsgehalte van het argument dat de VVD nu heeft gehanteerd om het beraad op te schorten. Wel noemde de minister-president het wetsvoorstel 'bijzonder'. „Het gaat om een principiële zaak. Plussen en minnen zijn in alle fracties aan de orde. Het is niet zo gek om dat fundamenteel af te wegen.” „Ik ben de laatste die zegt dat het allemaal heel eenvoudig is,” verklaarde Lubbers.

De minister-president was niet bereid een door hem op een CDA-partijraad in juni geuit dreigement dat het zou komen tot een kabinetscrisis als de VVD dwars bleef liggen bij 'Dekker', te herhalen. Lubbers nu: „Er is sinds juni veel gebeurd. Er is veel geïnvesteerd in overleg en het bereiken van consensus. Dat wil ik vasthouden.”

• Zie ook pag. 5

P.C. Hooftprijs uitgereikt aan Rutger Kopland

DEN HAAG - Gistermiddag werd, in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, in aanwezigheid van minister Brinkman (WVC), de P.C. Hooftprijs 1988 voor poëzie uitgereikt aan Rutger Kopland. Kopland kreeg de prijs uit handen van prof. dr. S. Dresden, voorzitter van Stichting P.C. Hooftprijs.

In het juryrapport werd Kopland geprezen om de constant hoge kwaliteit die zijn poëzie kent, om het grote publiek dat hij bereikt, om zijn invloed op andere dichters en om het feit dat zijn werk voortdurend in ontwikkeling is.

De voorzitter van jury, Anton Kortweg, wees op de ontnuchterende waarheden die in de poëzie van Kopland worden geformuleerd. 'Kopland is nooit een lieflijke dichter geweest,' aldus het juryrapport.

Zijn poëzie, aldus nog het rapport, is bij uitstek aards, niet alleen daar waar het vee, het landschap of de jenever er een rol in speelt, maar ook in haar afwijzen van religieuze geboortigheid.

Opruiming

Door middel van de grootste politieke schoonmaakoperatie sedert ruim 30 jaren heeft de Sovjetrussische partijleider Michail Gorbatsjov een aantal verklaarde tegenstanders van de 'perestrojka' radicaal onderuit gehaald en daarmee te verstaan gegeven dat de grote hervormingsoperatie in de Sovjetunie onder alle omstandigheden versneld moet doorgaan.

Wat gisteren in het Kremlin is gebeurd en vandaag naar alle waarschijnlijkheid nog een vervolg krijgt - het afdanken, pensioneren en wegpromoveren van een selecte groep uit de top van partij en staat, onder wie de nestor van de Sovjetrussische diplomatie, Andrej Gromyko - bewijst dat de positie van Gorbatsjov hechter is dan de laatste weken werd verondersteld. Een politieke koppensnellerij van dit formaat is immers ondenkbaar zonder de steun van de communistische partij en de adhesie van de strijdkrachten.

Nog geen twee weken geleden heeft Gorbatsjov felle kritiek geuit op de tegenstanders van zijn hervormingspolitiek en op de pers die de Russische bevolking onvoldoende geïnformeerd zou hebben over de noodzaak van de restauratie. Welnu, gisteren heeft Gorbatsjov het heft op overtuigende wijze in handen genomen. Zelfs zijn felste tegenstrever, de tweede man in de partijhiërarchie, Ligatsjov, moest het onderspit delven.

Nu een prominente groep lastposten op een zijspoor is gerangeerd, is de kans op verwezenlijking van de perestrojka-gedachte ongetwijfeld groter geworden, hetgeen nochtans niet betekent dat het verzet is verdwenen. Maar duidelijk is wel dat Gorbatsjov - overtuigd als hij is van de noodzaak tot politieke en economische veranderingen in de Sovjetunie - zich door niets en niemand meer van zijn doelstelling zal laten afbrengen.

fs

De Graaf wil medewerking bonden en werkgevers

Kabinet: andere regelingen voor arbeidsongeschikten

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Werkgevers die bovengemiddeld veel werknemers de WAO (wet arbeidsongeschiktheid) insturen, moeten meer WAO-premie gaan betalen. Werkgevers daarentegen die het aantal onderwerknemers dat naar de WAO gaat onder het landelijke gemiddelde weten te houden, zouden daarvoor beloond moeten worden door een korting op de WAO-premie. Tegelijk moeten uitkeringen van WAO en AAW (algemene arbeidsongeschiktheidswet) niet meer mogelijk zijn voor mensen die voor minder dan 25 procent arbeidsongeschikt zijn verklaard.

Staatssecretaris De Graaf (Sociale Zaken) zegt dit in een brief aan de Stichting van de Arbeid. De bewindsman schrijft dat het kabinet beide maatregelen op korte termijn wil invoeren in een poging om het nog steeds toenemende aantal ar-

beidsongeschikten terug te dringen. De maatregelen moeten gezien worden als voorlopers van een fundamentele wijziging in de opzet en de inrichting van het stelsel van arbeidsongeschiktheidsregelingen, aldus De Graaf. Die fundamentele wijziging zal echter pas onder een volgend kabinet mogelijk zijn.

In de brief roept De Graaf werkgevers en vakbonden op, mee te denken over een andere opzet van de regelingen voor arbeidsongeschikten. Dit in het licht van de verwachting dat er zonder maatregelen in het jaar 2010 meer dan 1,1 miljoen mensen in ons land als arbeidsongeschikt te boek zullen staan. Op dit moment zijn dat er ruim 800.000. Volgens De Graaf kan en mag niet in een dergelijke ontwikkeling worden berust. Vanuit sociale en economische overwegingen is het niet te accepteren dat zoveel mensen geen werk hebben. Zeker niet als bedacht wordt, dat het kabinet juist alles probeert om de 'normale' werkloosheid terug te dringen.

De Graaf zegt dat eerdere maatregelen om het aantal arbeidsongeschikten te beperken tot nu toe niet de gewenste effecten hebben gehad. Voor de toekomst verwacht De Graaf een stijging van het aantal arbeidsongeschikten. Dat is het gevolg van de doorwerking van de geboortegolf uit 1945-1955. Door de herziening van de uitkeringen wil de staatssecretaris het aantal mensen dat een uitkering arbeidsongeschiktheid heeft met 100.000 beperken. Daarnaast levert de Wet arbeid gehandicapte werknemers (WAGW), die werkgevers verplicht vijf procent van hun aantal werknemers te laten bestaan uit gehandicapten, nog een 10.000 arbeidsongeschikten minder op.

Veroordeelden opgehangen in Zuid-Afrika

PRETORIA - In de centrale gevangenis van Pretoria zijn gisteren zeven mannen opgehangen die ter dood veroordeeld waren wegens 'beestachtige' misdaden als moord en verkrachting. Dit heeft een woordvoerdster van het Zuid-afrikaanse ministerie van Justitie bekendgemaakt.

Met deze executies is sinds het begin van dit jaar 96 keer de doodstraf voltrokken in Zuid-Afrika. 67 keer aan zwarten, 28 keer aan kleurlingen en één keer aan een blanke. Voorig jaar werden 164 ter dood veroordeelden opgehangen in Zuid-Afrika, het hoogste aantal in de geschiedenis van het land. Geen van de zeven gevangenen die gisteren werden opgehangen was veroordeeld wegens een misdaad die de anti-apartheidsorganisaties 'politiek' noemen omdat zij gepleegd zijn tijdens de anti-regeringsopstanden de zwarte ghetto's in september 1984 en midden 1986. De Zuidafrikaanse minister van Justitie, Kobie Coetzee, verklaarde dinsdag voor het parlement dat sinds begin 1984 101 personen ter dood werden veroordeeld vanwege misdaden met een 'politieke aard'. De regering weigerde te spreken van politieke misdaden of politieke gevangenen. Zeventien van hen worden reeds geëxecuteerd.

(ADVERTENTIE)

Els, de ouderwets lekkere Limburgse borrel.

ELS

Proef dat unieke kruidige karakter! Puur en ijskoud, zo uit het vriesvak, of traditioneel met suiker. Laat Els eens twinkelen on-the-rocks of ontdek het raffinement in een mix met jus d'orange. En dan is er natuurlijk nog Limburgse koffie...

Zoiets zaligs kan toch alleen met Els.

B.V. Distilleerderij Jacq. Hennekens, Beek
Limburgs enige distilleerderij.

● De Voerstreek zoals ze de afgelopen zeventwintig jaar regelmatig in het nieuws kwam: botsingen tussen rijkswacht en betogers van buiten de streek. De hoop van de plaatselijke bevolking is gevestigd op een akkoord, dat orde en rust ter plekke duurzaam garandeert en de weg naar meer ontwikkeling en welvaart effent.

Retour-à-Liège kiest Nico Droeven tot opvolger van ex-burgemeester

Rol Happart in Voeren lijkt bijna uitgespeeld

Van onze redactie buitenland

VOEREN – Nog vóórdat 2826 inwoners van de Voer-enclave, zuidelijk van Mergelland, volgende week zondag naar de stembus gaan om een nieuwe gemeenteraad te kiezen, staat één ding al als een paal boven water: het lokale enfant terrible en de Grote Verschrikking van de Belgische politiek, José Happart, zal door zijn medestrijders van de francophone meerderheidsfractie opnieuw als kandidaat voor het burgemeesterschap van Voeren voorgedragen worden. Hoe de zaak zich daarna ontwikkelt, moet afgewacht worden, maar naar verwachting zal Happart zijn politieke capriolen op het Voer-parket hooguit tot het vroege voorjaar kunnen volhouden. Dan is het ook voor hem buigen of barsten.

Huub Broers, lijsttrekker van de in Voerbelen verenigde Vlaamse oppositie: „Natuurlijk zal de fractie Retour-à-Liège opnieuw met Happart op de propfen komen. Dit kan ongeacht het aantal stemmen dat Happart krijgt. Maar dan zijn de poppen aan het dansen. Want in Brussel zit geen Waal meer op de binnenlandse zaken, geen Nothomb meer, maar de Vlaamse socialist Louis Tob-

back. En da's 'n harde, zonne. Tobback kan de hele zaak blokkeren, wettelijk welteverstaan, en hij zal dat ook zeker doen.”

Dwaas

Er zou geen vuiltje aan de lucht zijn, als Happart bereid was Nederlands te spreken dan wel Nederlands te gaan leren, maar zowel het één als het ander heeft hij tot dusver hardnekkig vertikt. In het onlangs tot stand gekomen vredesakkoord hebben de huidige regeringspartijen echter afgesproken dat een bestuursfunctionaris de taal van het gebied waarin hij werkzaam is, moet beheersen. Eerder al – op 30 september 1986 – had de Raad van State eenzelfde 'stelregel' gedefinieerd, tevens geconcludeerd dat Happart niet aan deze primaire voorwaarde voldoet en hem diensgevolge afgezet. Dit fameuze arrest was het begin van een deerniswekkende 'komische opera', waarin de dwarsliggende Happart met ruggesteun van zijn lokale fractiegenoten en politieke en juridische kopstukken uit het Waalse achterland zich – alles en iedereen trotserend – negen keer liet herverkiezen als (waarnemend) burgemeester.

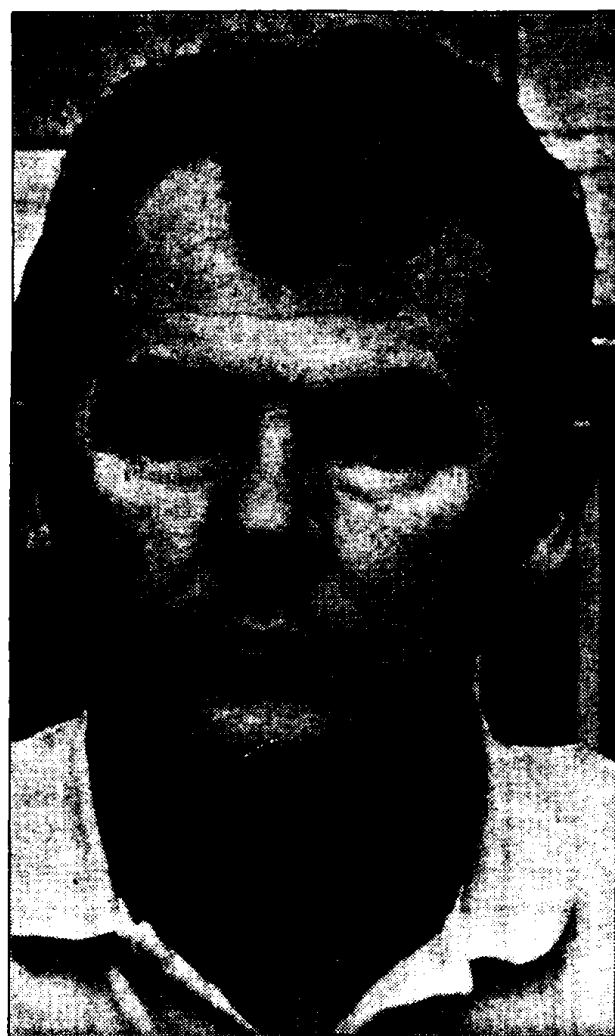
Aangezien het in 1962 opgerichte Voer-staats het ééntalige, Nederlandse karakter van de enclave onderstreept, wordt van de burgemeester verwacht dat hij de raadsvergaderingen ordelijk in het Nederlands leidt en stukken in het Nederlands opstelt. Gezien de ruimoerige voorgeschiedenis kan minister Tobback – ingeval Happart voorgedragen wordt – niet anders doen dan de gewezen fruitler uit de Borinage op zijn kennis van het Nederlands laten testen. De verwachting is dat Happart dan door de mand valt en dus niet benoemd wordt.

Onmiddellijk na de jaarwisseling komt de gemeenteraad van Voeren voor de eerste maal in de nieuwe bezetting bijeen. Onder voorzitterschap van de kersverse eerste burger of – indien die nog niet bekend is – de dienstdoende burgemeester (dit is de eerste schep-)

Klacht

Huub Broers: „Eerste schepen wordt degene, die de meeste stemmen krijgt. Zowat iedereen geeft Happart weer de beste kansen om eerste schepen te worden, maar ik ben er nog niet zo zeker van. Mocht hij onverhoopt gekozen worden, dan zullen wij onmiddellijk een klacht deponeren bij de minister van binnenlandse zaken. Happart heeft dan 60 dagen de tijd om aan te tonen dat hij het Nederlands voldoende machtig is. Hij zal dat moeten doen ten overstaan van de minister, een voor dit doel ingestelde commissie of voor de Raad van State.”

De Vlaamse oppositieleider in Voeren: „Happart heeft altijd een afkeer van het Nederlands gehad en dat zal zo blijven. In het zicht van de naderende Europese verkiezingen kan het voor hem derhalve alleen maar nadelig uitpakken, als hij nu wel zou beloven dat hij zich in het Nederlands gaat verdiepen. Door zo'n manoeuvre zou hij voor zijn Waalse

JOSE HAPPART
...afkeer van Nederlands...

achterban volslagen ongeloofwaardig worden en ongetwijfeld heel wat electorale steun verspielen. En vergeet niet dat de Europarlementariër Happart jaarlijks tussen de vier en zes miljoen frank opstrijkt, terwijl de burgemeestersjerp hem maandelijks naast een hoop narigheid niet meer oplevert dan 12.000 frank.”

'Carrousel'

De kans op herhaling van het beruchte Voer-carrousel – het dwaze gedoe van het telkens weer onwettelijk benoemen van Happart na elk gouvernementeel schorsingsbesluit – acht Broers niet groot. Hij herinnert er aan dat de regeringspartijen in het onlangs gesloten vredesakkoord overeengekomen zijn Artikel 56 van de Gemeentewet in werking te laten treden, zodra zich opnieuw zo'n situatie aandient. Concreet komt toepassing van dit artikel neer op afzetting voor de tijd van zes jaar wegens bestuurlijk wangedrag. Broers: „Ik denk dat Happart zijn show tot juni zal voortzetten. Dan zijn de Euroverkiezingen aan de orde en is er voor hem in de Voer nauwelijks nog enige politieke speelruimte.”

De Waalse politieke steun voor Happart is de laatste maanden merkbaar afgenomen. Socialistische leider Guy Spitaels doet weliswaar lief tegen de ex-burgemeester, maar hier lijkt primair sprake van een daad van „cosmetische Wiedergutmachung” voor het feit dat de

Waalse socialistische partij Happart tijdens de moeizaam verlopen kabinetsformatie in z'n hemd liet staan.

In het licht van de naderende gemeenteraadsverkiezingen waarbij zeker voor de Parti Socialiste veel op het spel staat, wordt van Spitaels vanzelfsprekend enige (opportunistische) flexibiliteit verwacht. Niet minder opmerkelijk is de veranderde opstelling van de Waalse christendemocratische PSC. Deze 'splinter' in de regeringscoalitie heeft de laatste tijd duidelijk gemaakt van het probleem Happart af te willen. Voor PSC-voorzitter Gérard Deprez is Happart pas weer „in” als potentiële burgemeester, indien hij voldoet aan de onomkoombare taalvoorwaarde.

Opvolger

Binnen de Retour-à-Liège-beweging groeit langzamerhand het besef, dat de era Happart – voor zover de Voer in het geding is – spoedig ten einde kan lopen. Veertien dagen geleden ondertekenden alle fractieleden een document, waarin wordt gezegd dat, indien de weg naar het burgemeesterschap van Voeren voor Happart blijvend geblokkeerd is, de huidige fractieleider, ook wel de ideoloog van de Retourbeweging, Nico Droeven als eerste voor dit ambt in aanmerking komt. Broers: „Droeven is ook 'n felle. En intelligent. Hij is afgestudeerd in de economische wetenschappen. Bovendien kent hij goed Nederlands. Voor ons dus wel een aanvaardbare.”

Bij de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen in 1982 stemden zo'n 1700 Voerenaren op de Fransgezinde fractie Retour-à-Liège. De Vlaamse stroming Voerbelen kwam op 1100. In de gemeenteraad bleef toen alles bij het oude: tien zetels voor de Fransgezinden, vijf voor de Vlaamse oppositie. Huub Broers ziet de 9de oktober met vertrouwen tegemoet. Hij zegt: „Ik heb goede hoop dat het verschil in zetels ditmaal kleiner wordt. Wij (de Vlamingen) winnen er een, zij (de Fransgezinden) moeten er een prijsgeven.”

„Veel Waalsgezinden in Voeren zijn het voortdurende dwarsliggen van Happart en zijn maten beu; die kentering zal ons electorale winst opleveren,” voorspelt Broers.

Als uitvloeisel van een nieuwe wettelijke regel krijgt Voeren na de verkiezingen voor de eerste maal een Vlaamse wethouder. Degene, die de meeste stemmen veroverd, komt voor die post in aanmerking. Broers ontkent niet dat hij goede kansen heeft straks als schepen verder te gaan.

Leegloop

De hoop van de Vlaamse oppositieleider in de Voer-enclave is gevestigd op een spoedig en blijvend herstel van rust en orde in de gemeente. Want er is genoeg werk aan de winkel, zegt Broers. Wat hem en andere verantwoordelijken bijzonder verontrust, is de (dreigende) leegloop uit Voeren. Tal van afgestudeerde jongeren kunnen ter plaatse geen passende werkkring vinden. Zij worden

gedwongen de streek te verlaten en elders te gaan wonen en werken. Het gevaar van een versnelde vergrijzing van de Voerstreek komt naderbij.

Broers: „Er moeten meer woningen en banen komen. We zitten ook niet stil. In Moelingen beschikken we over elf hectare industriegebied. Daar wil Voeren kleine en middelgrote ondernemingen vestigingsmogelijkheden bieden. Verder worden er initiatieven ontplooid voor een toeristische ontsluiting van de Voerstreek. Dit plan omvat de kerkdorpen Teuven, Remersdaal, St.-Pietersvoeren en St.-Martensvoeren.”

Tweede belangrijke opgave noemt Broers de algehele verbetering van de infrastructuur. Hij denkt daarbij aan gebouwen, dienstencentra en modernisering en uitbreiding van het deels totaal verouderde wegnnet.

Hoe dat allemaal moet, weet minister Hugo Weckx van Onderwijs en Brusselse Aangelegenheden in de Vlaamse executieve. Deze bewindsman fietste onlangs in gezelschap van zijn echtgenote drie dagen door het Zuidlimburgse Mergelland en was dermate onder de indruk dat hij na thuiskomst onmiddellijk een rapport met suggesties concipieerde en dit werkstuk bij de voorzitter van de Vlaamse deelregering, Geens op tafel deponeerde.

In de hoop dat er nu echt iets gebeurt.

Frits Schils

HUUB BROERS
...hoop op winst...

NICO DROEVEN
...de komende man...

Onderzoek: Seksuologie moet meer aandacht krijgen in opleiding

Hulp huisartsen schiet tekort bij seksproblemen

Van onze Haagse redactie
 EN HAAG - De kwaliteit van de hulpverlening door artsen bij seksuologische problemen is onvoldoende. Bijna zestig procent van de huisartsen weet klachten niet goed te behandelen. Ze hebben te weinig kennis om goed op de problemen in te gaan en het ontbreekt ze aan de nodige kennis en vaardigheden. Ook de persoonlijke instelling van de arts kan een goede hulpverlening in de weg staan. Een en ander blijkt uit een steekproef die onder 137 huisartsen is gehouden.

Het onderzoek werd verricht in opdracht van het Nederlands Instituut voor Sociaal Sexuologisch Onderzoek (NISSO). De resultaten zijn gepresenteerd op een symposium van de Rutgers Stichting in Rotterdam. Volgens de onderzoekers zou seksuologie in de artsopleiding meer aandacht moeten krijgen. Artsen in opleiding krijgen er nu 30 uren les in, een half procent van het totale

aantal opleidingsuren. Slechts 20 procent van de huisartsen behandelt mensen met een seksprobleem op een echt goede manier. Per jaar krijgen de huisartsen 400.000 seksuele problemen voorgeschoteld, waarvan 75 procent door vrouwen. Daar komen nog eens 500.000 seksuele-voorlichtingsvragen bovenop.

Klachten

De meest voorkomende klachten van vrouwen op het spreekuur van de huisartsen zijn: geen zin in seks

en pijn bij de geslachtsgemeenschap. Mannen klagen vooral over impotentie en ruzie tussen partners over het verschil in seksuele behoeftes. Voor 80 procent zijn de klachten het gevolg van psychosociale problemen.

Het is de onderzoekers opgevallen dat maar 40 procent van de patiënten voor een tweede bezoek terug hoeft te komen. Gezien de meestal psychische aard van de problemen is dat weinig, vinden de onderzoekers. Veel te vaak wordt naar medicijnen (veel psychofarmaca) gegrepen. Slechts één op de drie patiën-

ten wordt door verwezen, en dan meestal nog naar een medisch specialist.

Weinig kennis

Eén op de vijf huisartsen behandelt de problemen op een goede manier. Deze huisartsen nemen meer tijd voor de patiënt dan de meeste van hun collega's doen; die besteden nemen maar 5 tot 15 minuten voor een patiënt. De 'goede arts' doet een goed onderzoek, schrijft minder medicijnen voor, en spreekt de problemen door.

De huisartsen zelf zien in dat zij tekort schieten bij de behandeling van seksproblemen. Bijna 30 procent zegt dat zij vaak merken te weinig af te weten van de seksproblematiek, 54 procent zegt dat zij af en toe merken te weinig kennis te hebben over het onderwerp. Van de huisartsen zegt 33 procent niet te weten hoe een lichamelijk onderzoek naar seksuele klachten moet worden uitgevoerd. Dat is er volgens de onderzoekers ook de oorzaak van dat artsen zelf niet gemakkelijk praten over seksuele problemen. Vrijwel alle artsen zeggen dat zij in de opleiding te weinig hebben geleerd over seksuologische problemen.

Afgezien van meer lesuren seksuologie tijdens de opleiding zouden er verplichte nascholingscursussen moeten komen. Verder wordt een nauwere samenwerking tussen huisartsen en geestelijke hulpverleners genoemd als een mogelijke bijdrage aan het oplossen van de problemen.

Drentse oorlogsmisdadiger in de knel

Luitjens voelt zich vogelvrij verklaard

Van onze correspondent
 VANCOUVER - Hij fokt duiven in Vancouver-Oost, een fraaie buitenwijk van de stad waar zijn woning staat. Dat doet hij sinds hij een paar jaar geleden met pensioen ging. Hij leidt een sterk teruggetrokken bestaan, niet het prettigste dat op deze wereld denkbaar is. Verbergen heeft hij zich nog niet, maar afgeschermd voor de buitenwereld wordt hij wel. Zekerheidshalve verhuist hij met enige regelmaat. Zijn naam: Jacob Luitjens (69), de ex-landwachter uit het Noord-Drentse Roden. De man ook om wie in Canada momenteel veel te doen is.

In het openbaar vertoont hij zich amper nog. Hij voelt zich vogelvrij verklaard sinds zijn ware identiteit in Canada bekend is geworden. Hij heeft bescherming gezocht in de Duitse kolonie in Vancouver-Oost en die er ook gevonden. Binnen de Duitse gemeenschap is hij overigens een gerespecteerd mens. Vooral ook door zijn lidmaatschap van de First Mennonite Church, een van oorsprong Duits kerkgenootschap. In dit milieu leeft hij nu zijn leven: contacten met de omvangrijke Nederlandse kolonie in Vancouver heeft hij totaal niet. Zelfs zijn kinderen schrikken terug wanneer ze Nederlanders ontmoeten.

Het is Harry Scharf (53), een emigrant uit Groningen, een keer overkomen. Een zoon van Luitjens botste op zijn auto. „En dan moeten de papieren op tafel, je kent dat wel. Aan de mijne zag hij dat ik Nederlander, ik aan de zijne dat hij een Luitjens was. Hij betaalde mijn schade direct uit. Contant, wilde niet dat ik de politie erbij haalde. Dat was mij allang best”.

Afgeschermd
 Ook journalisten in Vancouver zijn er nooit in geslaagd tot Luitjens door te dringen. Alleen een plaatselijk tv-station wist hem in 1983 te interviewen. Van die beelden wordt nu weer dankbaar gebruik gemaakt bij de verslaggeving van de zaak Luitjens. Hij verklaarde toen in de oorlog in Noord-Drenthe niemand te hebben gedood, noch betrokken te zijn geweest bij het doden van mensen.

De laatste jaren weigert hij interviews; alleen als hij wordt overrompeld, wil hij nog wel eens een persverteenwoordiger te woord staan. Maar overrompelen laat Jacob Luitjens zich niet meer. Veiligheidshalve heeft hij lang geleden een geheim telefoonnummer genomen zodat hij minder snel is te lokaliseren. Hij komen hoe dan ook niet bij hem binnen, zegt verslaggever Kim Pemberton van de Vancouver Sun, een plaatselijke krant.

Wil John Cambell, zijn advocaat misschien bemiddelen? „Ik peins er niet over, meneer Luitjens geeft geen interviews”, zegt hij. Hoe weet hij dat, hij is Luitjens toch niet? „Meneer Luitjens geeft geen interviews omdat ik dat zeg”. Juist nu de zaak onder de rechter is wil zijn verdediger voorkomen dat Luitjens uitspraken doet die later tegen hem kunnen worden gebruikt.

Maar één kwade tegenspeler heeft Luitjens in ieder geval, de 76-jarige Ate de Wit, in de oorlog leider van de ondergrondse in Roden, maar nu toevallig op Vancouver Island wonend. Ook hij wil niks zeggen, mag als getuige van de rechtbank tevoren geen verklaringen aan derden afleggen. Dat doet hij dan ook niet, omdat hij anders als getuige wordt afgevoerd en dat wil hij per se niet omdat hij ooit heeft gezworen recht te zullen doen aan de nabestaanden van de slachtoffers van de zogenaamde 'Norgse bloedgroep' waartoe Luitjens behoorde. Voor de rechtbank in Vancouver krijgt De Wit nu zijn kans. Hij lijkt een van de weinigen die als direct betrokkene over het gedrag van Jacob Luitjens in de Tweede Wereldoorlog kan getuigen.

Levenslang

De man waar het allemaal om draait, werd in Nederland in 1948 bij verstek tot levenslang veroordeeld wegens collaboratie met de Duitsers. Ook zou hij betrokken zijn geweest bij het doodschieten van twee mensen in de buurt van Roden, een Duitse deserteur en een Groninger verzetsman. Veroordeeld daarvoor werd hij echter niet.

Jacob Luitjens werd in 1919 geboren in Buitenzorg in het toenmalige Nederlands-Indië. Later verhuisde hij met zijn ouders naar Roden waar zijn vader veearts was. In Groningen studeerde hij rechten maar hij woonde thuis en was in de oorlog zeer actief binnen de Landwacht, iets waarvan hij nooit een geheim heeft gemaakt. Na gevangen te hebben gezeten na de oorlog wist hij te ontsnappen uit het kamp Westerbork, waarin toen foute Nederlanders werden gestopt. Via Paraguay - waar hij jarenlang woonde - kwam hij in Canada terecht. Onder valse voorwendsels en via leugens, zeggen zijn aanklagers nu.

Maar Jacob Luitjens was niet de enige, veel meer mensen die als oorlogsmisdadiger kunnen worden beschouwd kwamen mee met het leger emigranten dat Canada in die jaren binnentrok. De autoriteiten vroegen hen niets want ze waren geschoold of hadden gestudeerd, kortom het waren mensen die het land goed kon gebruiken.

Hoogleraar
 Jacob Luitjens ging als hoogleraar biologie werken aan de universiteit van Vancouver. Drie jaar geleden ging hij met pensioen. Een rustig leven kreeg hij er allerminst door want toen al was hij volop in opspaan en werden er pogingen in het werk gesteld hem het Canadese staatsburgerschap te ontnemen.

Daarover moet nu de Canadese rechter beslissen. Onder de mensen die dagelijks op de publieke tribune zijn te vinden, bevinden zich elke dag stevast ook een paar vroegere inwoners van Noord-Drenthe die naar Vancouver zijn geëmigreerd. Zij kennen Luitjens nog van vroeger, zijn dan ook vooral nieuwsgierig naar de afloop van de zaak over hem. Bijzonderheden over hem weten ze nauwelijks, alleen dat hij een 'vieze NSB'er' was.

Aangedragen oplossingen vaak strijdig met praktijk

IMF optimistisch over oplossen schulden crisis

Van onze redactie economie

WEST-BERLIJN - Een tijger die vecht met een vastgebonden reuzegel. Zo omschreef een Columbiaan de schulden crisis op de persconferentie na afloop van de jaarvergadering van het Internationale Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank in West-Berlijn. „Wij, de schuldenlanden van de derde wereld, zijn de reuzegel; de commerciële banken de tijger”, zei hij tegen IMF-directeur Michel Camdessus.

Die antwoorde charmant dat er voor zo'n vergelijking misschien wel veel te zeggen was, maar dat het toch niet klopte. Want Camdessus is ervan overtuigd dat het schuldenvraagstuk kan worden opgelost. En wel door praktische maatregelen te nemen die de economische groei in de schuldenlanden vergroten.

Volgens Camdessus heeft de jaarvergadering van het Fonds in Berlijn aangetoond dat de goede weg is ingeslagen. Dat is, zei hij, door vrijwel alle sprekers bewaard en dat kan het IMF gerust als een hart onder de riem beschouwen.

Samenwerking

Hoe ziet die weg er dan uit? Camdessus vindt dat vooral op drie zaken de afgelopen dagen in Berlijn steeds weer de nadruk is gelegd. Ten eerste de noodzaak tot hechtere economische samenwerking tussen de belangrijkste industriële landen. Daarbij kan het IMF volgens hem een belangrijke rol spelen.

Ten tweede de noodzaak ervoor te zorgen dat de monetair politiek niet via door het IMF opgelegde aanpassingsprogramma's wordt overgewaardeerd. Het inzetten van de wisselkoers en het rente-instrument kan, zei Camdessus, de fiscale structurele politiek niet vervangen. Die moeten zelfs een belangrijke rol gaan spelen. Dat betekent dus

dat het IMF vindt dat met name begrotingstekorten binnen de perken moeten blijven en dat de zogenaamde aanbiddant van de economie verbeterd moet worden, bij voorbeeld door starheid op de arbeidsmarkt tegen te gaan.

En tenslotte de noodzaak om handelsbelemmeringen en subsidies te verminderen. „Dat moet onmiddellijk beginnen”, aldus Camdessus, „zodat de onderhandelingen van de GATT (algemene overeenkomst inzake tarieven en handel) in december de waterscheiding kunnen vormen die zij ook moeten zijn.”

De door Camdessus genoemde punten zijn in de derde wereld niet onstreden. Het staat echter vast dat veel schuldenlanden met deze uitdagingen nauwelijks worden geholpen. Tenzij ze natuurlijk praktisch worden omgezet. Maar dat is bij de rijke landen nauwelijks het geval. Zo klaagde de minister van financiën van Botswana, P. S. Mmusi, dat er geen effectieve druk op de industrielanden staat om de aanbevelingen van het Fonds door te voeren.

Dat is waar. Zo heeft het IMF herhaaldelijk een beroep op de Verenigde Staten gedaan om zijn begrotingstekort sneller te verkleinen dan nu gebeurt. Washington heeft daar echter geen boodschap aan gehad, met het gevolg dat de rente in de Verenigde Staten waarschijnlijk hoger is dan hij zou zijn als bij voor-

● In West-Berlijn werd veel geprotesteerd tegen het IMF, door betogers omgedoopt tot Internationaal Moord Fonds. Het Fonds wordt verweten de derde wereld-landen alleen maar verdere ellende te brengen in plaats van oplossingen voor hun armoede.

beeld door belastingverhogingen het tekort wel fors vermindert. En die hogere rente gaat natuurlijk ook ten koste van de schuldenlast (rente en aflossingsverplichtingen) van de ontwikkelingslanden. Minister Ruding van Financiën is het met deze kritiek overigens eens.

Verder hebben studies van de Wereldbank aangetoond dat er niet

minder maar meer handelsbeschermende maatregelen in de rijke landen worden genomen. Dat kost de ontwikkelingslanden geld in de vorm van minder export en minder productie. Er is zelfs uitgerekend dat die kosten twee keer zo hoog zijn als het totale bedrag dat aan officiële ontwikkelingshulp wordt gegeven. In de industrielanden worden, lijkt

het wel, steeds meer geruststellende woorden over de schulden crisis gesproken. Veel politici en bankiers willen het woord crisis niet eens meer in de mond nemen. Maar dat neemt allemaal niet weg dat de schuldenlanden zelf in toenemende mate nijldiger worden over het feit dat zij al zes jaar lang een verlaging van de levensstandaard en grotere armoede moeten accepteren.

Bestuurlijke zorgvuldigheid is goed, als het politiek uitkomt

Kabinet wil geen uitstel ziektekostenverzekering

Van onze parlementaire redactie
 DEN HAAG - Toen koningin Beatrix op Prinsjesdag de Troonrede voorlas, keken veel mensen even vreemd op bij het slot. „Het vertrouwen van de burger in het functioneren van wetgeving en bestuur moet worden versterkt door het bevorderen van zorgvuldigheid en rechtszekerheid”. Een open deur, of had premier Lubbers een bedoeling toen hij deze zin voor de majesteit opschreef?

Onwillekeurig dachten waarnemers onmiddellijk aan wetgeving over studiefinanciering, collegegelden, ziektekostenverzekering en vennootschapsbelasting. Allemaal voorbeelden van omstreden besluiten, die om politieke redenen in hoog tempo door het parlement gejaagd werden en later ondeugdelijk bleken.

Geen wonder dat met dit soort praktijken het vertrouwen van de burger in de bestuurlijke zorgvuldigheid veel te wensen overlaat. Dat kun je de mensen niet verwijten, daar zijn bewindslieden en regeringsfracties rechtstreeks op aanspreekbaar. Maar waarom had Lubbers de Troonrede dan nodig om deze kritiek te uiten? Had hij niet gewoon in de ministerraad een keer met de vuist op tafel kunnen slaan en duidelijk maken aan zijn collega's dat het afgelopen moest zijn met haasti-

ge regelgeving, die later alleen maar tot ellende leidt? Of wilde de premier alleen maar voor de buitenwereld het beeld ophouden dat wel degelijk aandacht wordt besteed aan zorgvuldigheid?

Zonder succes

In elk geval lijkt het beroep van de premier nog weinig effect te hebben. Deze week behandelde de Tweede Kamer een zeer ingrijpend wetsontwerp van staatssecretaris Dees over een nieuw stelsel van ziektekostenverzekering. Oppositieleider Wim Kok probeerde zonder succes het debat uit te stellen. Hij had daar alle redenen voor. De normale schriftelijke voorbereiding van dit uiterst gecompliceerde en verstrekkende wetsvoorstel was nog niet voltooid. Enkele Kamerleden vonden dat nog veel vragen onbeantwoord waren gebleven. Bovendien is nog heel veel onduidelijk over de toekomst van de ziektekostenverzekering.

'Geen zin'

De VVD, die aanvankelijk het voorstel van de PvdA niet steunde, lijkt nu echter 'om'. Voorhoeve voelt er niets voor mede-verantwoordelijk te zijn voor een eventuele chaos die

volgend jaar zou kunnen ontstaan, als blijkt dat het nieuwe verzekeringsstelsel te overhaast is ingevoerd.

„Bij twijfel geldt: niet inhalen”, zei de liberale leider donderdag na de voorlopige afloop van het debat. „Als het wetsontwerp deze week was doorgedrukt, hadden we het niet gesterund”. „Ik heb geen zin in een parlementaire enquête in 1991 of 1992 naar de chaos in de gezondheidszorg”, zei Voorhoeve. Knarssetanden en onder dreiging van een kabinetscrisis, moest Voorhoeve wel toestaan dat het debat volgende week voortgezet wordt. De Tweede Kamer wordt er zelfs van een weekje vakantie voor teruggehaald.

Het kabinet en het CDA hebben haast. Om dit gecompliceerde stelsel op 1 januari volgend jaar te kunnen invoeren, moet het snel worden behandeld. Grondig voorbereid of niet, het kabinet is niet bereid om de behandeling verder uit te stellen. Argument: natuurlijk weer de centen. De kosten van de volksgezondheid worden te hoog, als deze niet snel wordt behandeld.

Weinig effect

De oproep van de koningin dat het overleg tussen regering en par-

● Staatssecretaris Dees: „Geen uitstel...”

ment „behoort te staan in het teken van de bevordering van rechtszekerheid en bestuurlijke zorgvuldigheid, om zo het vertrouwen in het functioneren van wetgeving en bestuur te versterken”, lijkt nog weinig effect te hebben. De zorgvuldigheid moet toch weer wijken als het politieke belang van

de coalitie daarom vraagt. Premier Lubbers (nota bene de auteur van de bewuste zin in de Troonrede) heeft er alle belang bij dat deze wet van Dees spoedig wordt behandeld. Hij heeft zich persoonlijk ingezet om een compromis te bereiken over dit politiek omstreden stukje wetgeving. Hij duldt nu absoluut geen tegenstand meer op dit punt.

De VVD staat voor een gruwelijk dilemma. Enerzijds kan het uiteindelijk akkoord gaan met de kabinetsoverstellen. De liberalen nemen dan echter bewust het risico dat er na 1 januari een geweldige chaos ontstaat, die zelfs nog erger kan zijn dan de problemen die er met de studiefinanciering zijn geweest. Gaat de VVD echter niet akkoord dan lijkt een kabinetscrisis onafwendbaar.

Extra probleem

Bovendien zitten de liberalen nog met een extra probleem. Staatssecretaris Dees, die formeel de indier van dit wetsontwerp is, is een partigienoot. Het compromis dat in het wetsvoorstel vastligt, is ondanks veel tegenstand van deze bewindsman, tot stand gekomen. Naar verluidt zou hij destijds zelfs met zijn portefeuille hebben geramd. Maar nu hij eenmaal akkoord is gegaan met het voorstel, moet hij het wel met overtuiging verdedigen. Het is voor de VVD fractie niet gemakkelijk de eigen staatssecretaris al te hinderlijk voor de voeten te lopen.

Premier Lubbers doet er verstandig aan wat zorgvuldiger om te springen met de tekst van de Troonrede. Als hij indringende oproepen aan zijn collega's en aan het parlement om politieke redenen niet wil waarmaken, is het beter dergelijke oproepen maar achterwege te laten. Het vertrouwen in de politiek wordt niet bevorderd door oproepen, maar door daden. Als die in strijd zijn met elkaar, schaadt dat het vertrouwen alleen nog maar meer.

(ADVERTENTIE)

BELLEBO
 Promenade Heerlen
 BOETIEK VOOR JONGE MODE

Aangeb. betrekkingen

zurslagenij v. Meick, Hoensbroek, heeft plaats voor
-ltime **VERKOOPSTER**, liefst 18 tot 20 jr., verkoop-
ring, Mavodiploma, vakopleiding mogelijk. Pierre v.
elick, Hoofdstr. 78, 6432 GG Hoensbroek, 045-
2651.
evr. voor spoedige in-
enstreding. **RESTAU-**
-NTKLEINER service-
ur 1820 jr. erv. gewenst,
arbet. Soll. na tel. afspr.
490-16815 Rest. Rachél,
arkt 4, Sittard.
evr. KOK of hulpkok als
roepkracht voor restaura-
nt met internationale
ruken, in Merzenich, bij
uren (BRD). Tel. 045-
24213084. vragen naar
evr. Olief.
met 2 kinderen in Los Ange-
s. Vereiste: goed Engels
sprek. Tel. 04492-1967.
et spoed gevr. voor Dan-
g Meetingpoint ervaren
ELNER voor vrijd., zat.,
zond. iAl. 045-252975 na
100 uur
varen **BAKKERSHULP**
vraagd voor enkele uren
morgens. Tel.: 045-
0360.
et spoed gevr. CONFEC-
ENAAISTERS en Sasey-
nastasters in de leeftijd
in 18-25 jr. Van dienstver-
ing mog. Salaris volgens
o confectie-industrie.
id. omgev. Spaubek.
id. omgev. nodig te soll.
id. 04493-4788.
akkundige **TIMMER-**
-ur 10-12 uur. Voor het
hangen van deuren, plaat-
n kozijnen enz. Geurten,
ommetervweg 27, Hoens-
oek. 045-212531.
Motel Heerlen
dekt wegens uitbreiding enthousiaste medewerkers
voor de bediening (m/v)
- leeftijd 18-22 jaar
- opleiding Mavo
- fulltime of parttime
Schriftelijke sollicitaties Motel Heerlen,
Terworm 10, 6411 RV Heerlen

enstverlenende organisa-
e zoekt **FRANCHISE-**
-ERS m/v voor een zelfst.
nctie eigen rayon. Be-
adkanten, nolerij, 20
nt u een ruime levensver-
ng, bent u ouder dan 35 jr.,
presentatief en accuraat,
an zou u de persoon kun-
en zijn die wij zoeken.
oor informatie en condi-
tiev. c.v. naar br. onr. K.
76, L.D. Markt 42, 6461 ED
erkrade.
roepsvervoer **CHAUF-**
-EURS gevr. mnl.vr. liefst
et ervaring. Pers. aanm.
adkanten, nolerij, 20
axi ED Slangen en Zn.
V. Puntelstr. 32A Simpel-
eld. 045-44444.
oor ons creatief team zoeken wij een goed gemotiveer-
de

dames- en herenkapper(ster)
Maison Thérèse Geleen. Tel. 04490-42700.

Gevraagde betrekkingen

ost **VERWARMING B.V.**,
tomeinens 8, Kerkrade-
V. Sanitair, gas, water, B.V.,
adkanten, nolerij, 20
dker. Tel. 045-412547.
AKDEKKERSBEDRIJF M. Haas
en blijft het vertrouwde
dres voor al uw **DAK-**
-VERKZAAMHEDEN. Tel.
45-451862.
TV **VIDEO-REPARATIE**
Gorgens. Tel. 045-314122
et op! Uw dak is ons vak!
AKDEKKERSBEDRIJF Peters,
roenstr. 21, Ubach over
Vorms. Tel. 045-325793. Te-
ens **ZINKWERK** en PVC-
gdekbedekking. Gratis
lfierte.
oor **VAKBEKWAAME**
childerwerkzaamheden.
el. 045-210020.
AKDEKKERSBEDRIJF
de Nok, voor al uw dak-
erzaamheden, met de
ngste schriftelijke garan-
e. Bel voor vrijblijvende
lfierte. Tel. 045-224439.
RAP BEKLEDEN, rails
angen, gordijnen maken,
oordespruizen en vak-
nanschap door geh. Lim-
urg. Schillings Interieur,
unplein 39, Nieuwenha-
en. Tel. 045-312613.
VAND- EN VLOERTE-
ELWERK, tel. 04490-
6061.
EW LOOK B.V. Schaes-
erg. Gevelreining, uit-
appen, voegen, steiger-
veruur. Tel. 045-31254-
12709.
STUKADOOR kan nog
verv. aannemen. Tel. 045-
39073.
IANS LIPS voor timmer-,
ak- en zinkwerk met ga-
nie. Vr. vrijd., avies/of-
erte. Bel 045-453818.
IV-ANTENNES f 395,-
-ljan 5 jr. garantie. Ook
-aparates door geh. Lim-
urg. Geen voorrijkosten!
oehen. 045-441693.
rv. **DAKDEKKER** kan
gok dak-, lood- en zinkwerk
lann. met schrift. gar. Tel.
45-351626, bgg 641432.
oor kleine **VERBOUWIN-**
-en, dakdekkers, stucado-
en, tegelzettern enz. Bel
45-220929.
KNIPFOHNMODELEN
gevrraagd. Tel. 045-353173,
la 18.30 uur.
ELECTRICIEN nodig???
45-719038.
Mochten Sie in Deutsch-
land vertreten sein? Über-
nehme Entgegenstände Ih-
er Telefonsprache, v.
inter Gestaltung eines Bü-
os im Raume Aachen.
ünstig für Selbständige,
landwerker etc. Tel.: 09-
924117056.
Jan, 24 jr., zoekt **WERK**
oor de zaterdagden. Tel.
45-224294.
lein bouwbedrijf kan nog
nietel-, tegel-, stucado-
en. **TIMMERWERK** Aann-
ok verp. van daken. Tel.
45-721850.
oor al uw **DAKWERK**,
dakdekkersbedrijf R.M.
schnpsema. Teutele-
roekstr. 32, Kerkrade. 045-
39647.
opritten en terrassen in
linkers of **SIERBESTRA-**
-ING. Ook tuinaanleg. Tel.
45-326574.
oor **SIERBESTRA-ING**,
erras, oprit en vakman-
chap, erkend stratema-
bedrijf Nico Gerardus,
rublyvend pruispogave en
dvies, tel. 045-313956.

Schrijfmachines

IBM en Olivetti elektrische schrijfmachines, Olivetti-ko-
gelpomachines met correctie, vanaf f 295,- excl. btw.
Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.
Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Kantoormeubelen

Zeet grote partij kantoormeubelen, showroom, nieuw en
gebruikt. Alleen topmerken o.a. Ahrend, Artifort en van
Blerk etc. met meer dan 50% korting. Emly Handelson-
derneming, Handelsstraat 34b, Sittard, tel. 04490-
23738 b.g.g. 04498-54510.
Te k. eiken **HUISKAMER-**
BAK f 850,-. Te bevr. tel.
045-419348.
Leren **BANKSTELLEN**,
antieke kasten en alle twee-
de hands meubels te koop.
Zr. Paladinastr. 28, In- en ver-
koop. 045-644172.
Te koop **COMMODORE**
128 D, 3 systemen in een.
64-128-CPM. Goed werk-
end. Vraagpr. f 800,-. 045-
227083.
Te k. **FRIETAAHANG-**
WAGEN 4 mtr. lang, 2 mtr.
br. met 3-pans fruituoven
i.g.st. Ideaal voor dagstrand
enz. Tel. 045-455850.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.
Nederlands Bouw Bedrijf
vraagt voor Dld. omw. M.
Gladbach-Kohn. **BET-**
TIMM. en mets. Ook kol.
Ned. verz. Tel. 045-229241 of
229409.
Erv. **TIMMERLIJDE**
gevr. Firma Schnpsema,
045-96967. b.g.g. 045-
463900.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253
Voordelige aanbiedingen
en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken,
blaasinstrumenten, orkestrapparaat, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.
AARDAPPELEN klei-
binjes v.a. 25 ct p. kg. Uien
3 kg f 250. Ook voor in-
tussen. 045-455850.
Wilt u als **RIJSCHOOL-**
MAKERS zelfstandig
plusminus f 750,- netto per
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.
Nederlands Bouw Bedrijf
vraagt voor Dld. omw. M.
Gladbach-Kohn. **BET-**
TIMM. en mets. Ook kol.
Ned. verz. Tel. 045-229241 of
229409.
Erv. **TIMMERLIJDE**
gevr. Firma Schnpsema,
045-96967. b.g.g. 045-
463900.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.

Parketteur

zoekt werk. Ik leg alle soor-
ten parketvloer en tegen
concurrerende prijzen.
Ook opknappen van be-
staande vloeren. Houkes
Parket, Voerendaal, tel.
045-750305, Sittard, tel.
04490-25157.

Eiken-meubelgroothandel

a.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Wilhelminastr. 3*, Open di.-vr. 9-17 u., zat. 10-17 u.
Tel. 04490-47446

Kurkcentrum

Naast de aantrekkelijke Argus-kollektie voeren wij ook
de bekende merken: Corkeet, Solida, Ipoocor, Primacork.
Akerstraat 32*, Heerlen. 045-718562, na 13.30 uur.
Te k. PC 2 DR 640 KB voll
IBM COMPUTER, div.
software en 2 1/2 jr. garantie.
Tel. 045-222087.
COMBINATIEKOEL-
KAST, f 85,-, i.g.st. Tel. 045-
717633, zondag van 10 tot 15
uur.
Te k. **JUKE-BOX** Rockola
60-er jaren i.g.st. f 1250,-.
Torenstr. 26 Oirsbeek.
Bl. eiken **EETHOEK** 2.10
lang, 6 chromen st. Grijsbe-
bekl. Tel. 224528 na 3 uur.
Te k. klassiek **HOEK-**
BANKSTEL, Brikkebek-
ker 46, Schaesberg.

Fotocopieapparaten

Nieuw en gebruikt, vanaf f 350,-
R. Spoor Kantoormeubelen, 045-443961, Bohloltz
Te k. zware Honda GRAS-
MAAACH. 1984, alum.
ladder 26 tr., uitgebr. tuini-
en vele andere gereed-
schappen v.w. aambied.
schuur- en boormach., zwa-
re bankschroef, verder
kleingereedschap, vijver-
pomp, waterplanten, vis-
sen, fiets, tinslang, vogel-
netten, wasdroger, alles in
een koop f 1000,-. Wei-
laan 35 Heerlen.

Design Kantoormeubelen

Uit het faillissement van Millman Products kochten wij
de gehele meubelvoorraad met top-design meubelen
waaronder de befaamde
Laguna Collection
ontworpen door
Jan des Bouvrie
zoals o.a. dressoirs, tafels, kasten, zeer luxe bureaus,
banken, salonkasten, bijzettafels, conferentietafels,
stoelen etc. Emly Handelson-
derneming, Handelsstr. 34B, Sittard,
tel. 04490-23738 of 04498-54510.
Ook verkoop aan particulieren.

Schrijfmachines

IBM en Olivetti elektrische schrijfmachines, Olivetti-ko-
gelpomachines met correctie, vanaf f 295,- excl. btw.
Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.
Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Te k. dec. TRAPNAAIMA-
CHINE, ant. 4 dig. lampst-
stel, klokkestel en gasfor-
nuis met oven. 04493-1048.
OPRUMING cv-ketels, ka-
chels en allesbranders. Gro-
te partij overgang. Alles 50%
korting. E. J. van der Wijk,
Kohlen, Rijksweg N. 104,
bij ziekenhuis Sittard,
04490-13228-14862.
Te koop **KLEINBINTJES**
met frites. Vaesrade 62, tel.
045-242539.
Te k. **DATSON 120 A F II**
bj. '78 met apk. i.z.g.st.
Vr.pr. f 1950,-. 045-442027.
WASMACHINE f 150,-
koelkast f 95,-, diepvries
f 175,-, gasfornuis f 95,-
kleurentelevisie f 190,-
zaakel. Eikenderweg 77,
Heerlen. 045-725595.
Koopjes! Zoekt u 2e-hands
MEUBELS, zo goed als
nieuw. Kouvenderstraat
208, Hoensbroek.
le soort **GRASZODEN**,
f 350 p.m., gratis thuisbe-
zorgd, afgehaald f 325
p.m. Ook gehele aanleg
goedkoop. Tel. 045-752747.
KLEURENTELEVISIE te
koop, prachtig toestel. Tel.
045-210083.
KLEURENTELEVISIE te
koop, heel goed toestel. Tel.
04451-1509.
Tijdens **VERBOUWING**
keukenstudio. Glaspalet:
extra aktieprijsen in onze
keuken. Eikenderweg 77,
Heerlen (bij hoofdstr. DSM).
't Loon.
KLEURENTELEVISIES
Philips. Blaupunkt. IIT
vanaf f 95,-. Radiotv Frank
B.V., Bokstr. 33, Heerle-
rheide. Tel. 045-213432.
Te k. 4 Schachts **WEEFGE-**
TOUW. Tev. bruidsjurk.
Iets apart. Mt. 38. Tel. 045-
423411.
Mooie **KACHEL** voor ko-
of hout f 850,-. 045-
315169.
Prachtig zwart eik. **EETH-**
f 950,- eik. tvideokast f 750,-
lontaf. f 375,-, eiken bank-
stel f 550,-. 045-323830.

Kantoormeubelen

Zeet grote partij kantoormeubelen, showroom, nieuw en
gebruikt. Alleen topmerken o.a. Ahrend, Artifort en van
Blerk etc. met meer dan 50% korting. Emly Handelson-
derneming, Handelsstraat 34b, Sittard, tel. 04490-
23738 b.g.g. 04498-54510.
Te k. eiken **HUISKAMER-**
BAK f 850,-. Te bevr. tel.
045-419348.
Leren **BANKSTELLEN**,
antieke kasten en alle twee-
de hands meubels te koop.
Zr. Paladinastr. 28, In- en ver-
koop. 045-644172.
Te koop **COMMODORE**
128 D, 3 systemen in een.
64-128-CPM. Goed werk-
end. Vraagpr. f 800,-. 045-
227083.
Te k. **FRIETAAHANG-**
WAGEN 4 mtr. lang, 2 mtr.
br. met 3-pans fruituoven
i.g.st. Ideaal voor dagstrand
enz. Tel. 045-455850.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.
Nederlands Bouw Bedrijf
vraagt voor Dld. omw. M.
Gladbach-Kohn. **BET-**
TIMM. en mets. Ook kol.
Ned. verz. Tel. 045-229241 of
229409.
Erv. **TIMMERLIJDE**
gevr. Firma Schnpsema,
045-96967. b.g.g. 045-
463900.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253
Voordelige aanbiedingen
en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken,
blaasinstrumenten, orkestrapparaat, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.
AARDAPPELEN klei-
binjes v.a. 25 ct p. kg. Uien
3 kg f 250. Ook voor in-
tussen. 045-455850.
Wilt u als **RIJSCHOOL-**
MAKERS zelfstandig
plusminus f 750,- netto per
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.
Nederlands Bouw Bedrijf
vraagt voor Dld. omw. M.
Gladbach-Kohn. **BET-**
TIMM. en mets. Ook kol.
Ned. verz. Tel. 045-229241 of
229409.
Erv. **TIMMERLIJDE**
gevr. Firma Schnpsema,
045-96967. b.g.g. 045-
463900.
Aardige **OPPAS** voor ma-
d. do. van 15.30 tot 17.30
uur, in gezin met school-
gaande kinderen. Tel. 045-
752353.

Parketteur

zoekt werk. Ik leg alle soor-
ten parketvloer en tegen
concurrerende prijzen.
Ook opknappen van be-
staande vloeren. Houkes
Parket, Voerendaal, tel.
045-750305, Sittard, tel.
04490-25157.

Eiken-meubelgroothandel

a.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Wilhelminastr. 3*, Open di.-vr. 9-17 u., zat. 10-17 u.
Tel. 04490-47446

Kurkcentrum

Naast de aantrekkelijke Argus-kollektie voeren wij ook
de bekende merken: Corkeet, Solida, Ipoocor, Primacork.
Akerstraat 32*, Heerlen. 045-718562, na 13.30 uur.
Te k. PC 2 DR 640 KB voll
IBM COMPUTER, div.
software en 2 1/2 jr. garantie.
Tel. 045-222087.
COMBINATIEKOEL-
KAST, f 85,-, i.g.st. Tel. 045-
717633, zondag van 10 tot 15
uur.
Te k. **JUKE-BOX** Rockola
60-er jaren i.g.st. f 1250,-.<

Nieuw te openen restaurant in het culinaire hart van Gulpen

vraagt:

zelfstandig werkend kok m/v

met organisatie kwaliteiten, creatieve ideeën en een flinke dosis verantwoordelijkheid. Hij of zij heeft een gedegen opleiding genoten en dus ook al enige ervaring, is enthousiast en ambitieus van huis uit, volgt culinaire trends en ontwikkelingen op de voet en is tussen de 20 en 25 jaar. Wij bieden een fijne werksfeer en een salaris conform CAO.

Is dit de uitdaging voor jou?

Schrijf dan aan:
W.J.W. Thewissen,
Rijksweg 12,
6271 AE Gulpen,

en voorzie de inhoud van je sollicitatie van de nodige informatie en gegevens.

56913

MEDEDELING KINDERBIJSLAG

Met ingang van 3 oktober 1988 is de afdeling Kinderbijslag rechtstreeks te bereiken onder telefoonnummer

043-298298

De overige afdelingen blijven bereikbaar onder het oude telefoonnummer

043-298222

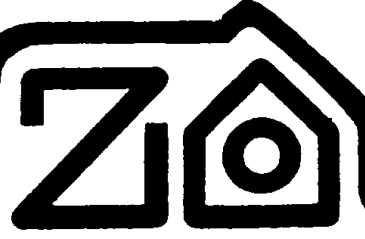
De Sociale Verzekeringsbank district Maastricht

(voorheen Raad van Arbeid)

Brusselsestraat 84

Postbus 1917

6201 BX Maastricht

ST. GREGORIUSZIEKENHUIS
VERPLEEGHUIS SCHUTTERS-
HOF
BRUNSSUM

UITNODIGING

Ziekenverzorgeren die in het VERPLEEGHUIS SCHUTTERS-
HOF het diploma hebben behaald, nodigen wij uit voor een

REÛNIE

omdat 25 jaar geleden de opleiding ziekenverzorging wettelijk geregeld en erkend werd. Deze reünie wordt gehouden op vrijdag 11-11-1988 van 15.30 uur tot 20.00 uur in verpleeghuis Schuttershof te Brunssum.

Aanmelding vóór 25 oktober a.s. telefonisch tussen 9.00 uur en 12.30 uur onder nummer 045-279329, of door onderstaande bon ingevuld te zenden aan: ziekenhuis St.-Gregorius/verpleeghuis Schuttershof, t.a.v. secretariaat opleiding, postbus 255, 6440 AG Brunssum.

Ondergetekende neemt deel aan de reünie voor ziekenverzorgeren in Brunssum.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

56707

AUTO CAUBO

Volkswagen en Audi dealer voor de regio Zuid-Limburg heeft ter uitbreiding van haar team after sales medewerkers, op korte termijn plaatsingsmogelijkheden voor een:

1e monteur

Functie eisen:

- In het bezit van diploma 1e monteur;
- Erkend A.P.K. Keurmeester;
- Bekendheid met auto-electronica.

Gegadigden met ervaring in de V.A.G. branche genieten de voorkeur, doch is geen vereiste.

Inlichtingen: tel. 04406-15041 vragen naar Dhr. Korbee.

AUTO CAUBO

Neerhem 25, Valkenburg Tel. 04406-15041

OPEN LEERCENTRUM

SITÉ

- SPD -

cursusjaar '88/'89

Maandag 3 oktober 19.00 uur
Parklaan 4, Sittard

Informatie over

- * SPD-vakkenrooster/programma
- * SPD-wiskundemodul
- * start lessen 4 oktober!

Open Leercentrum, Parklaan 4, tel. 04490-10349 Sittard

KOPIESNELLER

En terwijl u nog bedenkt of het wel kan, heeft dit kleurenwonder het – met een beetje hulp van de Kopiesneller kleurenexpert die alle 3008 mogelijkheden onder de knie heeft – al uitgevoerd!

Misschien bedenkt u samen wel mogelijkheid nummer 3009! Als u eerst eens poolshoogte wilt nemen en kijken wat er allemaal zoal kan... kom dan langs, of maak een afspraak; we hebben dan alle tijd voor u!

We duwen u dan meteen even een prijslijstje onder de neus, want... wie een goede neus heeft voor goed(koop) kleurenwerk zal een blijde glimlach niet kunnen onderdrukken.

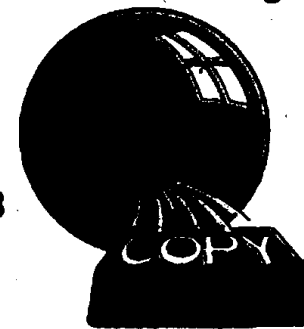

Trouwens... Kopiesneller heeft voor regelmatige kleurkopieerders een folder vol praktische ideeën die u met gekleurde wangetjes zult doornemen.

Bovendien heeft Kopiesneller nog meer kleurmogelijkheden: Kolipie (kleur op drukwerkniveau); Kis (als kleurenfoto); de enkelvoudige toner kleuren en vele papierkleuren.

KOPIESNELLER
Profs in kopiëren, inbinden, afwerken en tekstverwerking!

Apolloaan 13
Heerlen
045-711460

Canon

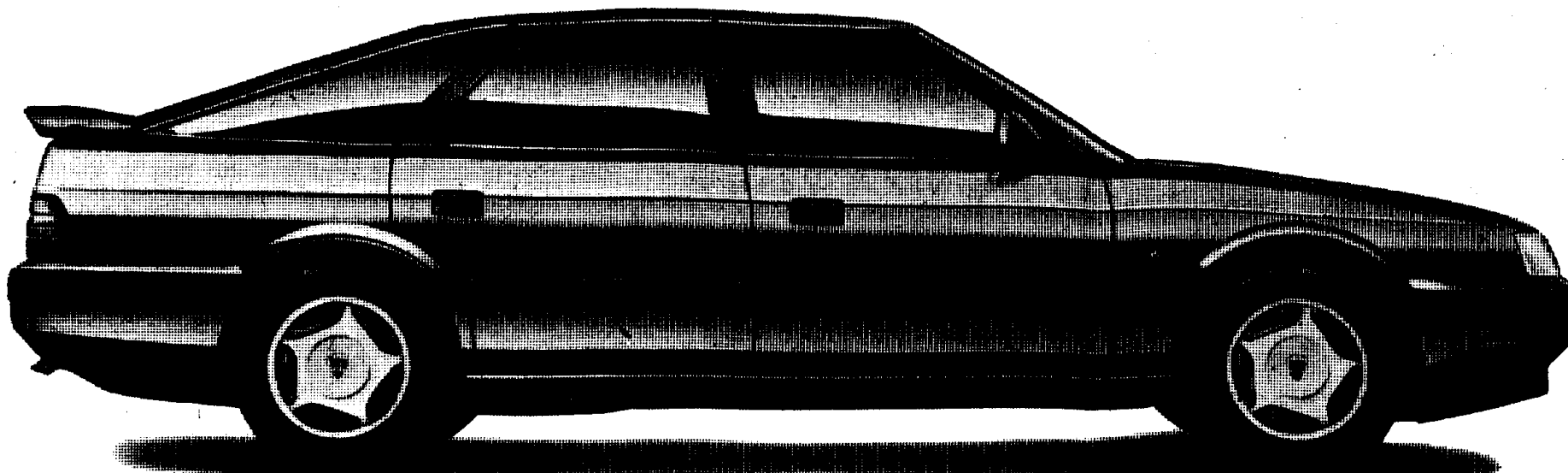
De nieuwe Canon Color Laser Copier staat bij Kopiesneller! Een complete kleurengoochelmachine waarmee onmogelijke kleurstaaltjes laserscherp op uw kopie komen.

De nieuwe kleurengoochelmachine van Kopiesneller!

Atlantis
DISCO-PUB
- sucht Top-Discjockey -
für Freitag - Samstag - Sonntag
ab spätestens 4.11.1988
Bew.: Deubgen & Krischer OHG
An Gut Nazareth 33
5160 Düren. Tel. 02421/65874

Overtuig uzelf in 8,4 seconden

De Rover 800 is ook verkrijgbaar in de vierdeurs Sedan-uitvoering. Er is al een Fastback vanaf f 47.500,- incl. BTW en excl. afleveringskosten.

Dat is de tijd die nodig is om met de nieuwe Rover 800 Fastback Vitesse van 0 tot 100 km/u te accelereren. Mocht u behoefte hebben aan nog meer overtuigingskracht, ervaar dan het luxieuze Britse interieur, het overdadige comfort, de sportieve wegligging. Maak bij ons een uitgebreide proefrit in de nieuwe Rover 800 Fastback.

The return of the Rover

ROVER 800 SERIE

AUTOBEDRIJF BALT B.V.
B.V. AUTOBEDRIJF SPRONKEN-BECKERS

Kasteellaan 1, 6415 HM Heerlen, tel. 045-721541
Pr. Mauritslaan 97, 6191 ED Beek, tel. 04490-75945

Onroerend goed

Sittard

Vrijstaand, op zeer goede stand gelegen landhuis met inpandige garage. 5 ruime slaapkamers, riante badkamer met ligbad, douché, toilet en 2 vaste wastafels. 2e badkamer op dieping met douche, toilet en vaste wastafel. Woonkamer, zitkamer met open haard. 4 ruime slaapkamers. Keuken met complete keukeninstallatie, wettelijk geïnspecteerd. Grondopp. 1035 m². Bouwjaar 1980. Vraagprijs f 495.000,-.

Geleen

Op een zeer goede stand gelegen landhuis met inpandige garage. 5 ruime slaapkamers, riante badkamer met bad, douche, toilet en 2 vaste wastafels. Keuken met complete keukeninstallatie, ramen voorzien van dubbel glas. Grondopp. 1379 m², bouwjaar 1948. Vraagprijs f 410.000,-.

Schimmert

Landhuis met garage, 2 goede stand, uitstekend sanitair, riante living, serre, aangelegde tuin. te aanvaarden. Grondopp. 2300 m². Inhoud ± 700 m³. Bouwjaar ± 1968. Vraagprijs f 375.000,-.

Inlichtingen:
Makelaardij
F. Heuts B.V.
Beëdigd taxateur
Tel.: 045-24463

Beek

Dr. Schaepmanslaan 59 k. halfvrijst. woonh. met slpk., woonk. met d. belgl., luxe badk. met d. douche, 2 wastafels, wask., gar., keuk. met afwasmachine, inb. d. vries, mooi terras, tuin zuiden. Vr.pr. f 165.000. Tel. afspr. 04490-77406

Te huur aangeboden

Te h. in Kerkrade rust. goed onderh. APPARTEMENTEN. Complex o. zeer gesch. v. ouder 1-kamerapp. f 314,44 m servicekosten; 2-kamerapp. f 444,44 met serv.kosten f 497,30 met serv.kosten per 1 juli 1988. De app. voorzien van een individuele c.v.-install. en goed isol. Inschrijvingen op vermeld. van naam, adres, woonpl. en gezinsamenstelling naar N.S.A.W. p.d. bus 741, 5201 AS 's Heerenbosch. Tel. 073-1209 mevr. Oerlemans.

Te h. groot luxe 1 pers. PARTIEM. met uniek rakter in hartje centrum Heerlen. Schitterende ingang f 650,-. Postbus 6400 AM Heerlen.

Gemeubileerde KAMERS te huur in Valkenburg. 04406-12875.

Te h. BEDRIJFSHAL. 600 m², front 2 hoge poorten, gemakkelijk i.v.m. den en lossen. Kissel 4 Heerlen. Nadere info: 0461186.

Gemeubileerd APPARTEMENT te huur. Incl. na 12 uur, tel. 045-257090.

Te h. mooie WONING. verd. f 500,-. Kerkrade. 045-456955. Na 18.00 uur te h. appartement in HEERLEN. Voor incl. f 721177 of 415547.

Te huur voor nette heer of vrouw, APPARTEMENT met woonkamer, keuken, douche, wc, slaapkamer, berging, vanaf f 550,- incl. huursubsidie mog. Te zicht: Industriestraat Kerkrade-West, 04748-26.

Heerlen-Centr., mooie stoff. KAMERS f 290,-, incl. 045-216973.

Te huur in Heerlen, in BOVENWONING met eigen ingang en dakten gel. gestoff., incl. gas, water, licht, huurprijs f 80 p.mnd. Tel. 045-212289, van 10 en 18 uur.

SEOEL – Miloslav Mecir. De meestal peinzend aan zijn snaren plukkende Tsjechoslowaak gooide vandaag na de met 3-6, 6-2, 6-4, 6-2 gewonnen finale tegen Tim Mayotte van pure vreugde het racket bijna het stadion uit. Het besef de eerste Olympische tenniskampioen van de moderne spelen te zijn geworden, deed hem meer dan menig toeschouwer voor mogelijk had gehouden. Vanaf de eretribune keken Jean Borotra en Kitty Godfree toe; Mecirs directe voorgangers, maar dan wel van 64 jaar geleden toen tennis voor het laatst op het Olympisch programma stond.

Uiteraard ook Philippe Chatrier; de voorzitter van de internationale tennisfederatie. Hij leidde – om enige beeldspraak te gebruiken – zijn sport vanuit de woestijn terug naar de Olympische familie. Hoewel woestijn.... Vergeleken met de milde dollarregen, die constant neerdaalt op het internationale circuit, was de ontvangst bij de thuiskomst niet alleen sober, maar ook ongeorganiseerd. Stefan Edberg samen met Brad Gilbert winnaar van het brons, werd bij de ereceremonie vergeten. De Zweed stapte na

enig aarzelen onaangekondigd het ereplatform op.

Even had het erop geleken, dat Mecir de eerste Olympische kampioen zou worden, die het publiek per microfoon bedankte. De kampioen sprak dwars door muziek van het 'Hand in hand' heen, maar zijn stem was niet te horen. Kennelijk alleen bedoeld voor de mensen thuis in Tsjechoslowakije. Een heel verschil met Navratilova's eerste Wimbledonzege, waarvan de Tsjechoslowaakse kranten destijds zelfs geen mel-

ding mochten maken.

De internationale tennisgemeenschap kan best leven met een Olympisch kampioen als Miloslav Mecir. Hij had het ook kunnen winnen als Wilander, Lendl, Agassi, Becker, Cash, Noah en Connors; al de mensen die boven hem tronen op de wereldranglijst, er wel bij waren geweest. Mecir is een geweldig tennisser. Alleen is zijn talent om dat te maskeren nog groter.

Dat neemt niet weg, dat Mecir uiterst content was met de de eindzege. In tegenstelling tot Ivan Lendl, die graag voor de Verenigde Staten had willen uitkomen, maar de benodigde papieren niet in orde kreeg, is Mecir een zoon van zijn land. Vooral teamwedstrijden onder de nationale vlag inspireren hem. Ook in Seoel. „Het is een geweldige belevenis zo'n Olympisch toernooi. Je deelt gevoelens met je ploeggenoten. Als zij bezig zijn, doen ze hun best voor jou. Als ik speel, doe ik dat voor hen.”

● Tegen Mecir was geen kruik gewassen. De Tsjech behaalde in Seoel, naar eigen zeggen, een van de mooiste overwinningen uit zijn carrière.

Spelen centraal op basisschool in Vilt

'Nee, die Cox heet Annemarie met de voornaam'

VILT – Vanmorgen om kwart voor negen in Vilt. Officieel zijn de lessen al begonnen. Zo ook voor de twee meisjes Nathalie (9) en Sandra (10) die zich met spoed naar de ingang van de Rooms Katholieke Basisschool begeven. Kleine oogjes. De Olympische Spelen vannacht op de televisie hebben hun sporen nagelaten. Het gesprek wordt aangevoerd door Nathalie, die zich er over ergert dat Sandra alweer te laat was. Maar het valt ook niet mee om met zo weinig slaapuren achter de rug, zo vroeg uit de veren te komen.....

Gelukkig, meester Leon is nog niet begonnen. Hij is ook nog niet in het klaslokaal. Er heerst een chaotische drukte van kwebbelende scholieren. Hoofdmoot van de gesprekken vormen de gebeurtenissen in Seoel. „Te gek toch, dat die Derckx en Annemiek Cox brons hebben gehaald”, zegt een blonde jongen. „Nee, die Cox heet Annemarie met de voornaam”, bijt een klein meisje te rug.

Dan verheft Leon Laeven, de meester, zijn stem. „Allemaal de stoeltjes in een kring zetten”. Start van het ochtendoverleg. Een dagelijks ritueel. Niet alleen tijdens de Olympi-

sche Spelen. „Belangrijke zaken die zich in ons land of de rest van de wereld afspelen worden besproken. Aan de hand van krantekoppen, jeugdjournaal of andere bronnen wordt de toestand in de wereld besproken. De afgelopen twee weken ging het natuurlijk vooral over de Olympische Spelen”, legt meester Leon uit.

Het geroezemoes is verstomd en iedereen zit op zijn plaats. „Nou, jongens laten we maar beginnen, wat is er allemaal gebeurd”, opent meester Leon de laatste bespreking van de week. „De Challenger is gelanceerd”, reageert Bjorn Pauly à la seconde, alsof hij het had voorbereid. „En waarom is dat zo bijzonder?”, vraagt de meester. „Nou, de vorige keer werden enkele Amerikanen gedood. Hij spatte helemaal uit elkaar”. De toestand in de wereld is notodop. Maar verbaazingwekkend ongecompliceerd, nuchter en zoals je bij kinderen niet anders kunt verwachten: vooral spontaan.

Na de Challenger komen onmiddellijk de Spelen in Seoel ter sprake. „Wie heeft er allemaal gekken vannacht”, is de vraag van de meester. De halve klas zwaait enthousiast met de

● Aandacht voor de Olympische Spelen op de basisschool in Vilt. Foto: WIDDERSHOVEN

armen. „De Nederlandse kanovaarsters hebben brons gehaald”, is het eerste item dat door Manon Velraeds naar voren wordt gebracht. „Zelf dachten ze dat ze niet meer dan een vijfde plaats zouden behalen”, haakt Wendy Sluysmans in. „Ze hadden een slechte start, maar op het einde haalden ze de helft in”, vervolgt ze. Lastige vraag van de meester. „Waarom was het Oostduitse duo niet optimaal fit aan de start verschenen?”. Wederon Wendy Sluysmans: „Schmidt moest vlak tevoren in de eenmansboot starten. Zij was dus erg moe”.

Meester Leon gooit een ander onderwerp in de groep. Wie heeft hockey gezien? Bjorn Mallick; „Ja, Nederland-Engeland. Maar dat was niet goed gegaan. Veel strafcorners. Maar die werden bewust versiert”, zegt een ander. Dan volgt er met name een door de jongens fel gevoerde discussie op welke manieren je allemaal een penalty kunt versieren. „Vooral die Duitsers zijn daar erg goed in”, zegt Bjorn. Hij staat op van zijn stoel en demonstreert hoe dat volgens hem in de voetbalwedstrijd van deze week tussen Brazilië en Duitsland in zijn werk ging.

Leon maant de klas tot stilte. In een half uur passeren de recente gebeurtenissen in Seoel de revue. Judo, Han Kulker, Nelli Cooman, de loopkwaltiteiten van de Kenianen en zelfs het onderwerp doping worden achtereenvolgens behandeld. Bjorn Pauly weet er zelfs het fijne van. „Stanazolol is een spierversterkend middel. Dan ga je sneller”. Tot slot wordt ingespeeld op de verhouding tussen Noord- en Zuid-Korea. „De Russen kwamen een paar jaar geleden van boven en de Amerikanen van beneden. Dat botste”, meent Thomas Slut-

ters. EDDY BUDÉ

SEOEL – De kanovaarsters Annemiek Derckx en Annemarie Cox hebben vandaag de bronzen medaille veroverd op de K2 500 meter. Het Nederlandse duo finishte achter Oost-Duitsland en Bulgarije. Die bronzen medaille kwam 'uit het niets'. Zo ruim lagen

de twee Limburgse meisjes bij de start al achter, dat hun kansen op een eervolle klassering verkeken schenen. Een uiterst sterke tweede 250 meter maakte dat de achtste positie heel regelmatig verwisseld werd voor de plaats die tenslotte brons opleverde voor de Limburgse K2.

Annemiek Derckx: „Dit brons is mooier dan de derde plaats die ik vier jaar geleden in de K1 op Lake Casitas haalde. Toen moest ik het alleen doen.”

● Zie verder pagina 3

● Hun missie is geslaagd. Annemarie Cox en Annemiek Derckx, de kanotrots van het Roermondse Nautilus, grepen in de K2 500 de bronzen medaille op de Han-rivier in Seoel. Trots tonen ze het kleinood, met in hun midden bondscoach Piet Bogie.

SEOEL – Door met 3-1 te winnen van Groot-Brittannië hebben de Oranje-hockeysters de derde plaats en daarmee de bronzen medaille gewonnen. Deze stand was al bij rust bereikt. De Nederlandse doelpunten werden gemaakt door Marjo-

lein Bolhuis en Lisanne Lejeune. Deze bracht daarmee haar totaal op acht treffers. Het goud bij het dames-hockey was voor Australië dat Zuid-Korea met 2-0 versloeg.

● Zie verder pagina 7

SEOEL – De Britse atleet Linford Christie, die op de 100 meter zilver kreeg na de deklassering van Ben Johnson, en de judoka Kerrith Brown, winnaar van het brons in het lichtgewicht zijn op doping betrapt. De Britse televisiezender Independent Television News heeft dit bekend gemaakt.

Christie kan zijn zilver van de 100 meter overigens niet kwijtraken. In de controle, waarin Ben Johnson werd betrapt, ging Christie vrijuit. Christie werd opnieuw voor de dopingcontrole opgeroepen na de finale van de 200 meter waarin hij vierde werd.

Atleet behoudt zilver

Britse sprinter

Christie 'pakte'

De 28-jarige Brown heeft toegegeven, dat zijn urine een positief resultaat te zien gaf. „Ik heb geen idee wat er gevonden is. Ik kan alleen maar afwachten.” Bij de sprinter Linford Christie zijn sporen van efedrine gevonden. Hij gebruikte verboden neusdruppels.

Het Britse Olympisch Comité gaat de betrachte Linford Christie en Kerrith Brown verdedigen. „Onze atleten zijn niet schuldig. Zij mogen niet uitgesloten worden.” Het Comité verdedigt de zaak van de sprinter en de judoka vanavond tijdens een bijeenkomst met de medische com-

missie van het IOC.

Simon Ouwerkerk, een van de medische begeleiders van de Oranje-afvaardiging in Zuid-Korea, vindt dat de Nederlandse ploeg bij de volgende Olympische Spelen vantevoeren aan een dopingonderzoek onderworpen zal moeten worden. Dit keer gebeurde dat niet, omdat men vertrouwde op de controles van de internationale sportbonden en een eenmalige test als niet meer dan een moment-opname werd beschouwd. De affaire Ben Johnson heeft echter voor een ommekeer gezorgd.

● Zie verder pagina 10

Derde plaats

Duitsland

SEOEL – Het Westduits voetbalelftal heeft vanmorgen de bronzen medaille veroverd na een 3-0 overwinning op Italië. Onze oosterburen schoten voor ruim 60.000 toeschouwers als een komeet uit de startblokken en hadden na een kwartier spelen al een 2-0 voorsprong op het scorebord gezet door doelpunten van Klinsmann en Kleppinger. Halverwege de tweede helft besliste Schreier het duel definitief.

olympische uitslagen

ATLETIEK

Heren, finale 3000 meter steeple: 1. Kariuki (Ken) 8.05,51, 2. Koeh (Ken) 8.06.28, 3. Rowland (GBR) 8.07.96, 4. Labruschini (Ita) 8.12.17, 5. Van Dijk (Bel) 8.13.99, 6. Marsh (Vst) 8.14.39, 7. Sang (Ken) 8.15.22, 8. Marinski (Pol) 8.15.97, 9. Panetta (Ita) 8.17.79, 10. Melzer (ODI) 8.19.82, 11. Fell (Can) 8.21.73, 12. Pannier (Fra) 8.23.80, 13. Brahmi (Alg) 8.26.68.

Dames, series 4 x 100 meter estafette:
Eerste reeks: 1. Sovjetunie 42.88, 2. West-Duitsland 42.99, 3. Frankrijk 43.43, 4. Bulgarije 43.92, 5. Colombia 45.46, 6. Taiwan 46.21.

Tweede serie: 1. Oost-Duitsland 42.92, 2. Jamaica 43.50, 3. Canada 43.92, 4. China 44.29, 5. Italië 44.33, 6. Griekenland 45.44, 7. Zuidkorea 45.83.

Derde reeks: 1. Verenigde Staten 42.39, 2. Groot-Brittannië 43.91, 3. **NEDERLAND (COOMAN, THOMP, OLUSLAGER, VADER)** 43.96, 4. Polen 43.96, 5. Ghana 44.1, 6. Uganda 46.55.

Heren, series 4 x 100 meter estafette
Eerste serie: 1. Frankrijk 38.87, 2. Nigeria 39.15, 3. Italië 39.20, 4. Zuidkorea 39.61, 5. Taiwan 40.40, 6. Uganda 41.39, 7. Maldive 44.31 **Tweede serie:** 1. Sovjetunie 38.82, 2. West-Duitsland 39.01, 3. Ghana 39.13, 4. China 39.67, 5. Qatar 40.05, 6. Congo 41.26.

Derde serie: 1. Canada 39.41, 2. Jamaica 39.53, 3. Japan 39.70, 4. Kenya 40.30, 5. Thailand 40.57, 6. Antigua 41.18, 7. Sierra Leone 41.19.

Vierde serie: 1. Verenigde Staten 38.98, 2. Hongarije 39.12, 3. Groot-Brittannië 39.17, 4. Portugal 39.61, 5. Mexico 40.31, 6. Benin 41.52, 7. Bangladesh 41.78.

Dames 100 meter horden:
Eerste halve finale: 1. Donkova (Bul) 12.58, 2. Siebert (ODI) 12.60, 3. Rocheleau (Can) 12.91, 4. Colle (Fra) 12.92, 5. Kinabe (Vst) 12.93, 6. Skeete (GBR) 13.23, 7. Martin (Vst) 13.29, 8. Devers-Roberts (Vst) 13.51.
Tweede halve finale: 1. Oschkenat (ODI) 12.63, 2. Zackiewicz (WDI) 12.75, 3. Grigorjeva (Sov) 12.81, 4. Ewanje-Epee (Fra) 12.95, 5. **OLUSLAGER (NED)** 13.08, 6. Gunnell (GBR) 13.13, 7. Humphrey (Vst) 13.59.

Heren, halve finales 1500 meter:
Eerste reeks: 1. Kipkoech (Ken) 3.38.09, 2. Cram (GBR) 3.38.30, 3. Elliott (GBR) 3.38.56, 4. **KULKER (NED)** 3.39.06, 5. Atkinson (Vst) 3.39.12, 6. Chesire (Ken) 3.39.17, 7. Guidberg (Den) 3.39.38, 8. Deady (ODI) 3.39.47, 9. Crabb (GBR) 3.39.55, 10. (Bul) 3.42.62, 11. Di Napoli (Ita) 3.43.58, 12. Lachal (Mar) 3.45.65.

● Ingrid Kristiansen uit Noorwegen, de onaanstastbaar geachte wereldkampioene op de 10.000 meter, bliesseerde vandaag toen zij na 18 ronden op kop lag, haar enkel en moest uitvallen. De race werd gewonnen door de Russische Olga Bondarenko.

Finale, 100 meter horden: 1. Donkova (Bul) 12.38, 2. Siebert (ODI) 12.61, 3. Zackiewicz (WDI) 12.75, 4. Grigorjeva (Sov) 12.79, 5.

Colle (Fra) 12.98, 6. Rocheleau (Can) 12.99, 7. Ewanje-Epee (Fra) 13.14, 8. Oschkenat (ODI) 13.73.

Dames, K2 500 meter Goud: Birgit Schmidt-Anne Nothnagel (ODI) Zilver: Vania Guecheva-Dania Paliska (Bul) Brons: **ANNEMIK DEERCKX/ANNE-MARIE COX (NED)**.

KUNSTZWEMMEN

Dames, solo Goud: Carolyn Waldo (Can) Zilver: Tracie Ruiz-Conforto (Vst) Brons: Hikako Kotani (Jap).

BASKETBAL

Heren Goud: Sovjetunie Zilver: Joegoslavië Brons: Verenigde Staten.

TENNIS

Heren Goud: Miloslav Mecir (Tsj) Zilver: Tim Mayotte (Vst) Brons: Brad Gilbert (Vst) en Stefan Edberg (Zwe).

Dames dubbelspel Goud: Pam Shriver-Zina Garrison (Vst) Zilver: Helena Sukova-Jana Novotna (Tsj) Brons: Steffi Graf-Claudia Kohde (WDI) Wendy Turnbull-Elizabeth Smylie (Aus).

BOOGSCHieten

Heren, individueel: Goud: Jay Barrs (Vst) Zilver: Sung-Sook Park (Zko) Brons: Vladimir Esjajev (Sov).

Dames, individueel: Goud: Soo-Nyung Kim (Zko) Zilver: Hye-Kyung Yang (Zko) Brons: Young-Sook Yun (Zko).

HOCKEY

Dames Goud: Australië Zilver: Zuidkorea Brons: Nederland.

WORSTELen

Vrije stijl Tot 54 kg Goud: Mitsuru Sato (Jap) Zilver: Saban Trstena (Sov) Brons: Vladimir Togozeov (Sov).
Tot 74 kg Goud: Kenneth Monday (Vst) Zilver: Adrian Varajev (Sov) Brons: Rakhmat Sofadi (Bul) Tot 100 kg: Goud: Vasile Puscasu (Roe) Zilver: Leni Khabelov (Sov) Brons: Bill Scherr (Vst).

Heren, 50 km snelwandelen: 1. Ivanenko (Sov) 3 uur, 38 minuten en 29 seconden, 2. Weigel (ODI) 3.38.56, 3. Gauder (ODI) 3.39.45, 4. Potasjev (Sov) 3.41.00, 5. Marin (Sov) 3.43.03, 6. Baker (AUS) 3.44.07, 7. Gustafsson (Zwe) 3.44.49, 8. Ouchesch (Ita) 3.45.43, 9. Meisch (ODI) 3.46.31, 10. Szikora (Tsj) 3.47.04.

Heren, discusswerpen: Danneberg (WDI) 65.70, Oebartas (Sov) 65.58, Schult (ODI) 64.70, Hjeltres (Noo) 63.50, Valent (Tsj) 62.08, Buncic (Vst) 63.16, Wilkins (Vst) 62.48, Doernstjev (Sov) 62.08, Bugar (Tsj) 61.94, **DE BRUIN (NED)** 61.66, Hannecker (WDI) 61.44, Gueorgiev (Bul) 61.34.

Dames, kogelstoten: Losch (WDI) 20.39, Li (Chi) 20.30, Neime (ODI) 20.18, Hartwig (ODI) 20.06, Muller (ODI) 19.79, Litovskaja (Sov) 19.78, Silhava (Tsj) 19.74, Huang (Chi) 19.71, Cong (Chi) 19.55, Mitkova (Bul) 19.53, Dasse (Vst) 19.45, Akhremenko (Sov) 19.40.

Dames, finale hoogspringen: 1. Ritter (Vst) 2.03, 2. Kostadinova (Bul) 2.01, 3. Bykova (Sov) 1.99, 4. Toertsjak (Sov) 1.96, 5. Astafei (Roe) en Andonova (Bul) 1.93, 7. Stanton (AUS) 1.93, 8. Davies (GBR) en Hee-sun (Zko) 1.90, 10. Ewanje-Epee (Fra) 1.90, 11. Sato (Jap) 1.90, 12. Boyle (GBR) 1.90.

Dames, halve finales 4 x 400 meter:
1e serie: 1. Oost-Duitsland 3.27.37, 2. Canada 3.27.63, 3. West-Duitsland 3.27.75, 4. Groot-Brittannië 3.28.52, 5. Frankrijk 3.29.95, 6. Nigeria 3.30.71, 7. India 3.33.46.
2e serie: 1. Verenigde Staten 3.25.86, 2. Jamaica 3.26.83, 3. Sovjetunie 3.27.14, 4. Brazil 3.36.81, 5. Zuid-Korea 3.51.09 Groot-Brittannië en Frankrijk naar eindstrijd.

Heren, halve finales 4 x 400 meter:
1e serie: 1. Verenigde Staten 3.02.84, 2. Kenya 3.03.24, 3. Groot-Brittannië 3.04.60, 4. Australië 3.04.60, 5. Barbados 3.06.93, 6. Noor-Kust 3.07.15, 7. Portugal 3.07.75, 8. Canada 3.09.48.

2e serie: 1. Oost-Duitsland 3.00.60, 2. West-Duitsland 3.00.66, 3. Jamaica 3.00.94, 4. Nigeria 3.01.13, 5. Joegoslavië 3.01.59, 6. Japan 3.03.80, 7. Senegal 3.07.19, 8. Pakistan 3.09.50.

Dames, finale 10.000 meter: 1. Bondarenko (Sov) 31.05.21, 2. McColgan (GBR) 31.08.44, 3. Zjoepjeva (Sov) 31.19.82, 4. Ullrich (ODI) 31.29.27, 5. Larrieu-Smith (Vst) 31.35.52, 6. Jennings (Vst) 31.39.97, 7. Xuiling (Chi) 31.40.23, 8. Lee (Can)

31.50.51, 9. Machado (Por) 32.02.13, 10. Dias (Por) 32.07.13, 11. Audain (NZI) 32.10.47, 12. Matveeva (Sov) 32.12.27, 13. Tinari (Can) 32.14.05, 14. Munerotto (Ita) 32.29.84, 15. Nelson (Vst) 32.23.24, 16. Carole (Can) 32.41.43, 17. Schuwalow (AUS) 32.45.07, 18. Qinghuan (Chi) 32.49.86, 19. Sergeant (Fra) 33.17.38, Kristiansen (Noo) uitgevallen.

KANO

Heren, 500 meter K1: 1. Gulyay (Hon) 1.44.82, 2. Staehle (ODI) 1.46.38, 3. McDonald (NZI) 1.46.46, 4. Herbert (Vst) 1.46.73, 5. Sundkvist (Zwe) 1.46.76, 6. Szabo (Tsj) 1.47.38, 7. Hunter (AUS) 1.47.66, 8. Jostel (WDI) 1.47.91, 9. Poussev (Sov) 1.48.83.

Heren, finale C1 500 meter: 1. Heukrodt (ODI) 1.56.42, 2. Sivinski (Sov) 1.57.26, 3. Marinov (Bul) 1.57.27, 4. Szabo (Hon) 1.59.87, 5. Pinczura (Pol) 1.59.90, 6. Macarencu (Roe) 2.00.98, 7. Suarez (Sov) 2.01.33, 8. Prouchazka (Tsj) 2.01.36, 9. Jarmieson (GBR) 2.02.27.

Heren, C2 500 meter: 1. Renesjitski-Zoeravsky (Sov) 1.41.77, 2. Dopierala-Lbik (Pol) 1.43.61, 3. Renaud-Bettin (Fra) 1.43.81, 4. Bonev-Bojilov (Bul) 1.44.32, 5. Schuck-Zerreske (ODI) 1.44.36, 6. Kis/Vaskuti (Hon) 1.44.85, 7. Obreja/Andrieu (Roe) 1.45.84, 8. Frederiksen-Nielsen (Den) 1.45.90, 9. Prouchazka/Lohinsky (Tsj) 1.51.00. **Heren, K2 500 meter:** 1. Ferguson-MacDonald (Nze) 1.33.98, 2. Nagajev-Denisov (Sov) 1.34.15, 3. Abraham-Csipes (Hon) 1.34.32, 4. Scholl/Pfrang (WDI) 1.34.40, 5. Stoian-Velea (Roe) 1.35.96, 6. Freimut/Kurpiuski (Pol) 1.36.22, 7. Bluhm/Wohlebe (ODI) 1.36.49, 8. Kent/White (Vst) 1.36.62, 9. Bonomi/Scarpa (Ita) 1.37.30.

Dames, K1 500 meter, finale: 1. Guecheva (Bul) 1.55.19, 2. Schmidt (ODI) 1.55.31, 3. Dylewska (Pol) 1.57.38, 4. Koban (Hon) 1.57.58, 5. Knudsen (Den) 1.58.80, 6. Phillips (Vst) 2.00.81, 7. Savenko (Sov) 2.00.88, 8. Andersson (Zwe) 2.01.00, 9. Idem (WDI) 2.01.80.

Dames, K2 500 meter, finale: 1. Schmidt-Nothnagel (ODI) 1.43.46, 2. Guecheva-Paliska (Bul) 1.44.06, 3. **DERCKX/COX (NED)** 1.44.60, 4. Meszaros-Rakusz (Hon) 1.46.58, 5. Salomikova/Khmelovskaja (Sov) 1.47.68, 6. Olsson-Andersson (Zwe) 1.48.39, 7. Conover-Geers (Vst) 1.50.33, 8. Olmsted-Taylor (can) 1.51.03, 9. Ksiazek-Lukasiewicz (Pol) 1.51.13.

HOCKEY

Heren Om de vijfde plaats: Pakistan - India 2-1 (1-0). 20. Hussain 1-0, 49. Mohib 2-0 (s.b.), 67. Singh 2-1 (s.c.), om de zevende plaats: Sovjetunie - Argentinië 4-1 (2-1). 8. Tsjeljenov 1-0 (s.b.), 20. Kiasnikov 2-0, 34. Verga 2-1, 39. en 68. Plesjakov 3-1 en 4-1.

Dames, om de derde plaats: NEDERLAND - Groot-Brittannië 3-1 (3-1).

Dames, finale: Australië - Zuidkorea 2-0 (0-0). 40. Bowman 1-0, 56. Capes 2-0.

Eindstand: 1. Australië 2. Zuidkorea 3. **Nederland** 4. Groot-Brittannië 5. West-Duitsland 6. Canada 7. Argentinië 8. Verenigde Staten.

WORSTELen

Vrije stijl Tot 52 kg Finale: Sato (Jap) wint met 3-0 van Trstena (Joe).

Eindstand: 1. Sato (Jap), 2. Trstena (Joe), 3. Togozeov (Sov), 4. Biro (Hon), 5. Seyhanli (Tur), 6. Jong oh (Zko).

Tot 74 kg Finale: Monday (Vst) wint met 3-1 van Varajev (Sov) **Eindstand:** 1. Monday (Vst), 2. Varajev (Sov), 3. Sofadi (Bul), 4. Enbavay (Mon), 5. Rauhala (Fin), 6. Vagozan (Iran) Tot 100 kg: Finale: Puscasu (Roe) wint met 3-0 van Khabelov (Sov). **Eindstand:** 1. Puscasu (Roe), 2. Khabelov (Sov), 3. Scherr (Vst), 4. Neupert (ODI), 5. Karadouchev (Bul), 6. Javhlantugs (Mon).

BOOGSCHieten

Dames, individueel: 1. Kim (Zko) 344 punten, 2. Wang (Zko) 332, 3. Yun (Zko) 327 (barrage), 4. Arzjannikova (Sov) 327 (barrage), 5. Spivall (Zwe) 326, 6. Kirk (WDI) 318 (barrage), 7. Franks (GBR) 318 (barrage), 8. Moentian (Sov) 314.

Heren, individueel: 1. Barrs (Vst) 338 (88-84 80), 2. Park (Zko) 332, 3. Yun (Zko) 327 (barrage), 4. Arzjannikova (Sov) 327 (barrage), 5. Spivall (Zwe) 326, 6. Kirk (WDI) 318 (barrage), 7. Franks (GBR) 318 (barrage), 8. Moentian (Sov) 314.

Heren, individueel: 1. Barrs (Vst) 338 (88-84 80), 2. Park (Zko) 332, 3. Yun (Zko) 327 (barrage), 4. Arzjannikova (Sov) 327 (barrage), 5. Spivall (Zwe) 326, 6. Kirk (WDI) 318 (barrage), 7. Franks (GBR) 318 (barrage), 8. Moentian (Sov) 314.

Dames, individueel: 1. Kim (Zko) 344 punten, 2. Wang (Zko) 332, 3. Yun (Zko) 327 (barrage), 4. Arzjannikova (Sov) 327 (barrage), 5. Spivall (Zwe) 326, 6. Kirk (WDI) 318 (barrage), 7. Franks (GBR) 318 (barrage), 8. Moentian (Sov) 314.

Dames, individueel: 1. Kim (Zko) 344 punten, 2. Wang (Zko) 332, 3. Yun (Zko) 327 (barrage), 4. Arzjannikova (Sov) 327 (barrage), 5. Spivall (Zwe) 326, 6. Kirk (WDI) 318 (barrage), 7. Franks (GBR) 318 (barrage), 8. Moentian (Sov) 314.

Olympische medailles

	g	z	b
Sovjetunie	43	26	40
Oost-Duitsland	33	29	24
Verenigde Staten	27	22	24
West-Duitsland	10	10	11
Hongarije	10	5	6
Bulgarije	9	10	11
Roemenie	6	10	6
Zuidkorea	5	6	9
Groot-Brittannië	4	8	8
Italië	4	4	5
Frankrijk	4	3	5
China	3	9	10
Australië	3	4	4
Japan	3	3	6
Tsjechoslowakije	3	3	1
Nieuwzeeland	3	1	8
Polen	2	5	9
Joegoslavië	2	3	4
Noorwegen	2	3	0
NEDERLAND	2	2	4
Kenya	2	1	2
Denemarken	1	1	1
Canada	1	1	5
Finland	1	1	2
Spanje	1	0	2
Marokko	1	0	2
Suriname	1	0	0
Portugal	1	0	0
Turkije	1	0	0
Oostenrijk	1	0	0
Zweden	0	3	6
Zwitserland	0	2	3
Brazilië	0	1	3
Chili	0	1	0
Costa Rica	0	1	0
Jamaica	0	1	0
Senegal	0	1	0
Nederlandse Antillen	0	1	0
Maagdeneilanden	0	1	0
Penn	0	1	0
Mexico	0	0	2
Belgie	0	0	1
Griekenland	0	0	1
Filipijnen	0	0	1
Thailand	0	0	1
Colombia	0	0	1
Mongolië	0	0	1
Pakistan	0	0	1

TENNIS

Tennis Heren, finale: Mecir (Tsj) - Mayotte (Vst) 3-6 6-2 6-4 6-2.

Dames dubbelspel, finale: Pam Shriver-Zina Garrison (Vst) - Helena Sukova-Jana Novotna (Tsj) 4-6, 6-2, 10-8.

PAARDESPOORT

Springen, stand na de tweede kwalificatieronde: 1. Carlsen (Can) Kahlua 143,0 punten, 2. Hagemester (WDI) Orchidee 139,5, 3. Robert (Fra) La Fayette 137,0, 4. Fuchs (Zwi) Dollar Girl 133,5, 5. Vangeenberghe (Bel) Piquet, Best (Vst) Gem Twist, Fargis (Vst) Pearl Mill allen 133,0, 8. **EHRENS (NED)** SUNRISE, Millar (Can) Big Ben, Bourdy (Fra) allen 125,5, 11. Kursinski (Vst) Starmen 121,5, 12. Huck (WDI) Nepomuk, Azcarra (Mex) Chin Chin beiden 118,0, 14. Deslauriers (Can) Box Car Willie 117,5, **15. LANSINK (NED) FELIX 115,5, 22. JAN TOPS (NED) DOREEN LA SILLA 100,0, 41. VAN DER SCHANS (NED) TREFFER 66,0.**

JUDO

Halve finales judo tot 72 kg: Berghmans (Bel) verslaat Tanabe (Jap) op wasari-awasete-ippou. Bae (Zko) verslaat Classen (Fra).

1e finales: Meijer (Ned).
14e finales: Meijer (Ned).

Studenten belemmeren doorgang hockeyteam

SEOEL - Een groep met stenen en molotov-cocktails bewappende studenten heeft vandaag de heren-hockeyploeg van West-Duitsland op weg naar de training tot staan gebracht. De spelersbus van West-Duitsland, dat de finale speelt tegen Groot-Brittannië, werd het verder rijden buiten het Olympische dorp belemmerd door radicalen. De hockeyers reisden met taxi's verder. Koreaanse politiemensen grepen niet in.

Seoel op de televisie

Nederland 3

(VANDAAG)

12.00-15.30 * Tafeltennis. Finales dubbelspel vrouwen en mannen. Samenvatting.

*** Tennis:** finales enkelspel mannen en dubbelspel vrouwen.

19.14-20.00 Avondshow met Koos Postema en de aktuele stand van zaken in Seoul.

20.30-21.55 * Schermen: floret teams mannen.

*** Judo:** halfzwaargewicht mannen.

*** Worstelen:** finales vrije stijl tot 52, 74 en 100 kg.

(VANNACHT EN ZATERDAG)

01.00 * Boksen. Finales.
*** Kanovaren.** Finales 1 km mannen en 500 meter vrouwen.

03.30 Atletiek.

*** Halve finales en eindstrijd 4 x 100 meter estafette vrouwen.**

*** Finale kogelstoten vrouwen.**

*** Halve finales en eindstrijd 4 x 100 meter estafette mannen.**

*** Finales discusswerpen mannen, 1500 m vrouwen, 1500 m mannen, 5000 m mannen, 4 x 400 m estafette vrouwen en 4 x 400 m estafette mannen.**

06.15 Hockey. Finale mannen.

08.15 Tennis. Finale enkelspel vrouwen.

10.00 Voetballen. Finalewedstrijd tussen Brazilië en Rusland

Reniers: laatste pijlen missen brons

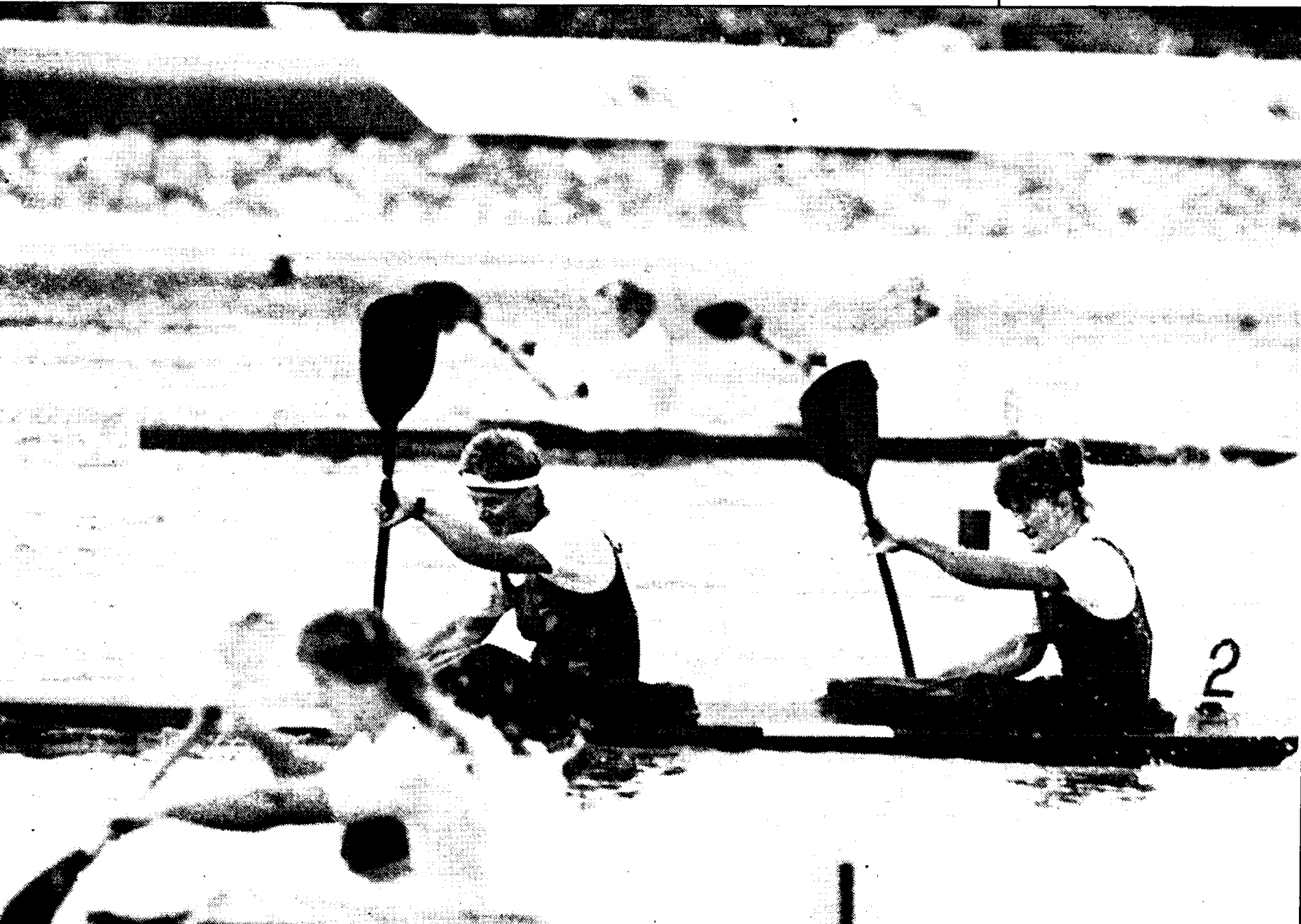
Van onze verslaggever
SEOEL – Zon, vijfen-
twintig graden, een
prachtige tempelpoort
en gemoedelijke, iets te
lawaaiige stemming op
het Hwarang-veld, in
bosrijke heuvels aan de
rand van Seoel. Jam-
mer, dat je van boog-
schieten zo gespannen
als het sporttribunaat
kunt worden. De deel-
nemers zelf hebben het
minste plezier van die
vrolijke dag, zeker als
je, zoals Tiny Reniers,
net geen olympische
medaille pakt.
Hoewel, lachen deed de
Brabander nog. Vijfde,
na vier slopende dagen
en de nog uitputtender
finaleslag. Beter dan
ooit, bij de besten ter
wereld. Mooi moment
ook voor een afscheid
van de topsport. „Dit
kan ik mijn vrouw en
kinderen niet meer aan-
doen”. Eenenvoertig
jaar is 's lands beste
handboogschutter en
„het liefst had ik natu-
rlijk afscheid genomen
met een medaille”.
Hij wilde de teleurstel-
ling vanochtend het
liefst zo snel mogelijk
van zich laten afdrui-
pen. „In een lekker
warm bad. Ik ben hele-
maal leeg, kapot”. Een
biertje, ter ontspanning,
heerlijk bij die tempera-
tuur? „Nee, ik lust geen
bier”.
NOC-voorzitter Henk
Vonhoff had voor niets
de gang naar het boog-
schietterrein gemaakt.
Hoopvol kwam hij na af-
loop nog op de Brabant-
se 'hulpvakman', werk-
nemer in een drukkerij,
afstormen. „Hoeveelste
ben je geworden?” Eer-
lijk is eerlijk: geen gekke
vraag. Want pijlen op de
eerste doelen op dertig
meter zijn nog net te
zien, de scores op vijf-
tig, zeventig en negen-
tig meter zijn slechts via
het trage, klassiek-
handbediende score-
bord te volgen.
Met een vaart van 250
kilometer per uur vlie-
gen de projectielen rich-
ting roos, tien punten
waard. Of er een stuk
naast. Zoals die in Re-
niers' voorlaatste serie
van drie pijlen, op het
moment dat hij nog op
een bronzen derde
plaats stond. „Een pijl
glijpte weg, kwam in de
zes terecht”. En bonds-
coach Peter Prins wist
dat het fout zat. „Daar
krijg je een klap van, je
gaat erover nadenken.”
Daardoor heeft Tiny de
laatste serie mentaal
slecht geschoten. Zoiets
is begrijpelijk.”
Toch waren er de com-
plimenten van de Vo-
lendamse coach. Re-
niers had een fantas-
tisch toernooi gescho-
ten, en met de 328 pun-
ten van vanochtend was
hij een dag eerder nog
winnaar in de kwartfi-
nales geworden. De eerste
twaalf gingen over naar
halve finale, en Tiny Re-
niers had een nacht te
veel om te gaan naden-
ken. Goud gloorde, hij
was een der favorieten.
Prins: „Je gaat er dan
allerlei andere dingen
bijhalen, die zijn niet
goed voor je concentra-
tie”. Ternaauwenood
schaarde Reniers zich
vandaag bij de laatste
acht voor de finale, op
zich al een verdienste.

Kanoduo na behalen bronzen medaille: 'Mooier kan toch niet'

DERCKX / COX: geslaagd afscheid

● Annemiek Derckx (links) en Annemarie Cox passeren de finish. Brons is een feit.

Van onze verslaggever
SEOEL – Veel
sporters kijken
vooruit, na suc-
ces of teleur-
stelling op de
Olympische
Spelen. Anne-
miek Derckx
ziet slechts om, naar een
'prachtig uitgestippelde
sportcarrière', zoals ze het
zelf zegt. Vanochtend, op een
zijtak van de Han-rivier in
Seoel, was er de tijd van defi-
nitief afscheid nemen. Een
bronzen medaille, samen met
kano-genote Annemarie Cox.
„Mooier kan toch niet”.

Zeker niet in de door het Oost-
blok beheerste discipline op het
water. Goud was vergeven aan
de DDR, zilver voor Bulgarije,
en eigenlijk had het Limburgse duo
nog Hongaarse en Russische da-
mes voor zich verwacht. Maar de
34-jarige Derckx en de twaalf jaar
jongere Cox zagen hun 'Oosteuro-
pese' trainingsarbeid van de
laatste maanden beloond.
„Vanaf 1 april zijn we full-time,
professioneel met de sport bezig
geweest”, kijkt Derckx terug op
de onbetaalde, maar gemotiveer-
de maanden. „Ik werk op twee
scholen, op eentje kreeg ik per 1
februari verlof, van de tweede op
1 april. Annemarie was toen ook
klaar met het theoretische ge-
deelte van haar studie en kon
haar praktijkstage tot na de Spe-
len uitstellen”.

weest. Bovendien kun je op de
laatste meters beter aanvallen,
dan aangevallen worden”.

Een aanval op de voorste twee
posities zat er niet meer in, die
boten waren al te ver weg, zodat
een herhaling van de tweede
plaats van vorig jaar op de we-
reldkampioenschappen er niet in
zat. Maar vergeleken bij begin
deze zomer was het brons een-
openbaring. Derckx: „In mei wer-
den we door de Russinnen nog
op vier seconden gevaren. En
zelfs hier in Seoel nog, in de hal-
ve finales, waren de Hongaarsen
twee tellen sneller dan wij”. De
kracht is misschien dat 'late' be-
gin van het seizoen. Waar de con-
currenten al bijna een jaar op vol-
le toeren bezig zijn geweest, is
het halve jaar van Cox en Derckx
voldoende geweest.
Vakantie hadden ze niet, de afge-
lopen maanden. Die kunnen ze
nu met champagne beginnen. De
verdiende rust is voor Derckx de-
finitief. „Ik blijf fanatiek, actief. Ik
heb een mountain bike gekocht,
ga veel langlaufen, en ik zal ook
nog wel eens in mijn boot stap-
pen. Alleen niet meer op dit hoge
niveau. Ik ben 34 nu, dan voel je:
wil ik dit handhaven, dan moet ik
er de komende jaren nog een flin-

Rest slechts de terugblik, op een
sportieve loopbaan waarin
Derckx voortdurend de vreemde
eend in de bijt was. In haar tie-
nerjaren zwom ze, „en toen was
ik de enige Limburgse in de finale
van de NK, want Limburg is hele-
maal geen zwemprovincie”.
Daarna ging ze met haar kano

wildwatervaren, iets wat in het
platte Nederland slechts in pret-
parken mogelijk is. „Stond ik ne-
gende op de wereldranglijst”.

En nu heeft ze voor de tweede
keer Olympisch brons. In een disci-
pline waarin vanochtend
slechts vier van de achttien te-
verdienden medailles naar een
niet-Oosteuropese land gingen.
Een klein briesje hielp even mee
aan dat mooie moment van af-
scheid nemen, glimlachend keek
Annemiek Derckx, met vriendin
Cox voor zich, naar een wappe-
rende vlag uit een klein Westeu-
ropees landje.

SPECIALISTEN IN OPTIEK

Peree & Jongen

● gedipl. opticien
● gedipl. optometrist o.v.
● gedipl. contactlensspec. ANVC

Heerlen
Akerstraat 18a
Telefoon 045-714856

ÓÓK VOOR UW HALVE LEESBRIL

Met één uit onze grote collectie halve leesbrillen ziet u de kleine lettertjes weer duidelijk.

★ Grote keuze in alle prijsklassen en uitvoeringen.

KANT-EN-KLARE LEESBRILLEN vanaf f 25,-

Hij kent de winnaar!

In dralonvelours f 1.795,-
In kwaliteits leder f 2.595,-

Uw Lazyboy-dealer:

käller schunck
In goede kwaliteit - goedkoop!

15 Jaar garantie op het verstelbare mechaniek.

Oranje Nassaustraat 33
Heerlen
Tel. 045-714305

PRIMEUR VOOR LIMBURG - PRIMEUR VOOR LIMBURG

Technics muziek-instrument **SHOW**

Nieuwe orgels GX7 GX5 GX3
★ Nieuwe Technics piano type SXPR 300 - 200' - 100 ook te beluisteren
UITSLUITEND tijdens onze **showdagen**
donderdag 29 sept. van 11.00-21.00 uur
vrijdag 30 sept. van 10.00-18.00 uur
zaterdag 1 okt. van 10.00-17.00 uur

zijn alle Technics 1989-modellen in onze zaak aanwezig en zullen deze gedemonstreerd worden door de bekende toetsenist

ERIC VISSER

Om lange levertijden te voorkomen, adviseren wij om nu al kennis te maken met het nieuwe Technics instrumentenpakket.

TIP

Iedereen die tijdens de showdagen het synthesizer-keyboard AX7 reserveert, heeft het nog voor Kerst '88 in huis.

ATTENTIE

Tevens grandioze **occasionshow** in onze zaak te Schaesberg-Landgraaf.
Keuze uit **100 orgels** va. **f 500,-**. Baanstraat 127, tel. 045-310291

Hoofddealer alle bekende merken orgels, keyboards, synthesizers, piano's.

MUZIEKHUIS WILLY DERA
Stationstraat 5, Heerlen, tel. 045-719702. *De koffie staat klaar.*

PRIMEUR VOOR LIMBURG - PRIMEUR VOOR LIMBURG

Olympische records

SEOEL – Tiny Reniers heeft aan het handboog-toernooi twee Olympische records overgehouden op de dertig en vijftig meter. Van de 36 pijlen in de voorronde en de vier keer negen in de eindronden schoot Reniers er op de dertig meter 59 in de roos, goed voor tien punten. Hij trof dertien keer de negen. Het dertig-meter record kwam daarmee op 707 punten over de dubbele ronde. Op de vijftig meter vestigde de specialist op de kortere nummers met 662 punten een volgend Olympisch record over 72 pijlen.

MEER TREND VOOR MINDER GELD!

KNIBBELER MEUBEL

MEERLEN WINKELCENTRUM 'T LOOK ☎ 045-740881
SITTARD STEENWEG 16 ☎ 04490-23779
HOENSBUROEK KOUVENDERSTR. 27 ☎ 045-212652

Vanaf vandaag grootse NISSAN-VOORDEELSHOW
NU KOPEN = GELD VERDIENEN
LET OP:

- **Gratis accessoires** t.w.v. f 750,- uitzoeken bij aankoop van een nieuwe Nissan- of ABC-occasion of
- **Accessoires-pakket** uitzoeken met **50% korting**. Bijvoorbeeld: pakket t.w.v. f 2000,- voor f 1000,-; pakket t.w.v. f 3000,- voor f 1500,- etc. etc.
- Ook voor de kinderen hebben wij natuurlijk een leuke verrassing en de koffie staat vanzelfsprekend klaar!

GARAGE SCHOENMAKERS
Beregoed als het om Nissan gaat

Geerweg 14, Sittard, Tel. 04490-12814
Donderdag koopavond

Turbo's Tobsport

door dick bruynesteyn

Dramatiek op atletiekbaan

SEOEL – De weersomstandigheden in Seoel zijn al bijna twee weken ideaal. Toch was de zon er op de voorlaatste dag van het Olympische atletiekprogramma op de baan oorzaak van dat het wereldrecord op de 3000 meter steeple chase overeind bleef.

De Keniaanse winnaar Julius Kariuki vertelde later zich nooit gerealiseerd te hebben zo dicht in de buurt van het wereldrecord van zijn legendarische landgenoot Henry Rono te zijn geweest. „Ik miste de laatste horde bijna omdat ik tegen de zon inkeek. Daardoor struikelde ik ook haast. Was dat niet gebeurd dan zou Rono's tijd zeker zijn gesneuveld.” Kariuki is waarschijnlijk sneller geweest dan Rono op 13 mei 1978 in Seattle. Zijn tijd, 8.05,4 werd toen met de hand opgenomen. Het verschil tussen hand- en elektronische tijdwaarneming bedraagt gemiddeld 0,21 seconden. Kariuki noteerde 8.05,51.

Ook het Europees record van de Fransman Joseph Mahmoud (8.07,62) bleef net overeind. De Brit Mark Rowland werd derde in 8.07,96. Koech met 8.11,76 de snelste van dit seizoen, veroverde de zilveren medaille. In de breedte gezien was het de beste steeple chase ooit gelopen met zes lopers binnen de 8 minuten en 15 seconden.

Ingrid Kristiansen blijft dit jaar weinig bespaard. In mei deed lukte een poging in Londen haar wereldrecord op de marathon te verbeteren niet. Op 2 juli werd zij voor de eerste maal in haar carrière verslagen op de 10.000 meter door de Schotse Lyz McColgan. Enkele dagen later bleek de Noorse, die in Oslo duidelijk onder grote pijnen liep, een cyste in de baarmoeder te hebben, die zes weken rust betekende. De geforceerde training om terug te komen kwam Kristiansen op een blessure aan de rechter enkel te staan, die haar vrijdagmiddag dwong na ruim twee kilometer op te geven.

Huilend stapte de Noorse van de baan en moest later worden weggedragen. Kort voor het moment van opgeven had Kristiansen zich met de Oostduitse Ullrich losgemaakt van het veld. Voor Ullrich was het solo-lopen te zwaar. Precies halverwege werd zij ingelopen door McColgan en de

● De Bulgaarse Donkova neemt de laatste horden op weg naar goud. De Oostduitse Oshckenat heeft slechts het nakijken.

Russinnen Joeijeva en Bondarenko. De Schotse hield het tempo hoog. Het gevolg was dat Joepijeva met nog twee ronden te lopen moest lossen. Bondarenko, zoals altijd met een wapperende paardestaart, volgde als een schaduw. Bij het ingaan van de laatste 200 meter sprintte de 28-jarige Russin moeiteloos weg van McColgan. Joepijeva werd derde.

Jordanka Donkova had na haar overwinning op de 100 meter horden nauwelijks de tijd echt op adem te komen.

De Bulgaarse wereldrecordhoudster (12,21) moest vrijwel onmiddellijk weer aantreden voor de series van de 4 x 100 meter estafette. Donkova, die woensdag haar 27e verjaardag vierde, was een klasse apart. Marjan Olijslager sneuvelde in de halve finales.

Stefka Kostadinova was bij het hoogspringen van de dames net zo favoriet als haar landgenote Donkova op de horden. De 23-jarige Bulgaarse beheerst het hoogspringen de laatste jaren volledig. Nederlanders zijn haar vrijwel onbekend. Vrijdagmiddag kreeg mooie Stefka echter een grote teleurstelling te verwerken.

Niet zij maar de Amerikaanse veterane Louise Ritter bleek op het beslissende moment de beste hoogspringster. Op 2,03 m, een hoogte waarmee Kostadinova normaal geen problemen heeft, was het afgelopen voor de Bulgaarse.

Louise Ritter had die hoogte, evenals alle daarvoor, in haar eerste poging genomen. Voor de 30-jarige Amerikaanse kwam met het goud de beloning voor alle opofferingen, die zij zich getroost heeft om na zware blessures terug te komen. Ritter brak onder andere in 1980 haar rechter enkel en scheurde twee jaar later de linker achillespees. Kostadinova won het zilver met 2,01 en de Russische wereldkampioene 1983, Tamara Bykova, keerde terug op internationaal niveau door met 1,99 meter het brons op te eisen.

De eerste Olympische titel van vrijdag werd vergeven op de 50 kilometer snelwandelen. De Rus Vatsjeslav Ivanenko kwam na 3 uur 38 minuten en 29 seconden weer als eerste terug in het Olympisch stadion.

Basketbalfinale anti-climax

SEOEL – Arvidas Sabonis, 2,23 meter lang en bezig aan zijn eerste toernooi na een revalidatie

van anderhalf jaar na twee gescheurde achillespezen, heeft de herenbasketbalploeg van de Sovjetunie aan de gouden medaille geholpen. In de finale hield hij persoonlijk Joegoslavië tegen: 79-63 nadat hij in de halve eindstrijd tegen het favoriete Verenigde Staten uitblinker was geweest. Sovjetunie behaalde in Seoel de tweede Olympische basketbaltitel na 1972 München.

De eindstrijd groeide uit naar een tactisch treffen met weinig tempo. De Sovjets hadden in de voorronde van Joegoslavië een afstraffing gekregen (79-92). Na die afstraffing verbeterde de vorm van de Sovjets per wedstrijd tot aan de opzienbarende uitschakeling van de Verenigde Staten. In de finale was Sovjetunie nog maar op een zaak uit: goud. De manier waarop deed er niet toe.

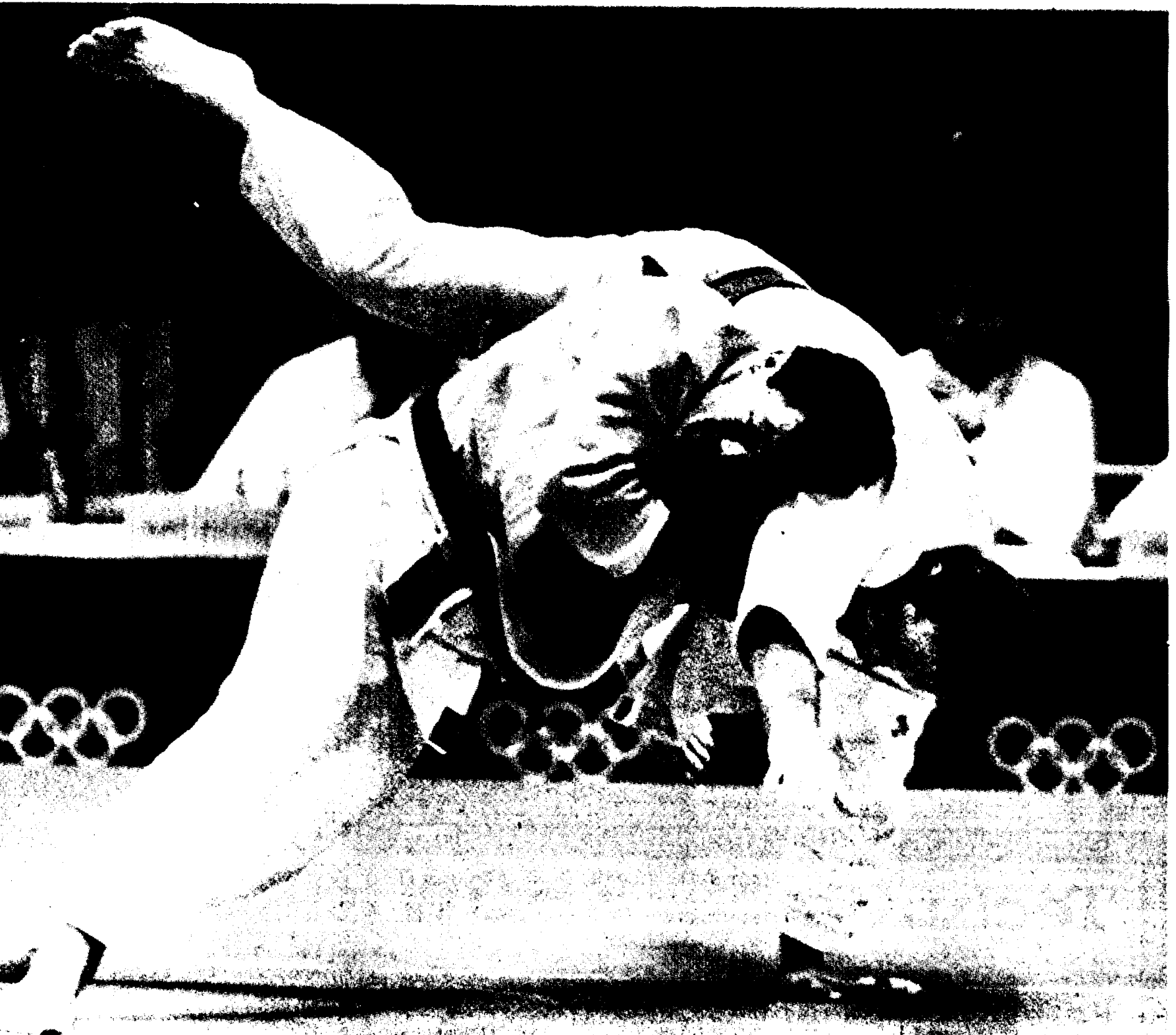
Sabonis, die na de Spelen voor de Portland Trailblazers zal uitkomen, scoorde 20 punten en pakte 15 rebounds. Dit was de anker waar het succes aan vast zat. Joegoslavië leidde bij rust met 31-28 op basis van een flitsende start 6-0 en 24-12 (na twaalf minuten). Na een tactische wijziging bij de Russen bleven de Joegoslaven vijf minuten zonder punten. Dit betekende de ommekeer. De doorbraak naar de voordeelige score voor de rode garde werd kort na rust geforceerd door Sjaroenas Marsjoelenis, de alleskunner in de Russische ploeg. Bij uitbraken maakte hij vijf punten. De Sovjets verdedigden de kleine marge hardnekkig ten koste van overtredingen. Sabonis pakte alle terugkaatsers tijdens het wanhoopsoffensief van de jonge Joegoslaven. Wanneer 'de toren' zelf de aanval koos, hadden Divac en Vrankovic geen enkele kans. Hij maakte optimaal gebruik van zijn lengtesurplus.

Vijf minuten voor tijd was de eindstrijd beslist toen de Russen tien punten voorsprong hadden.

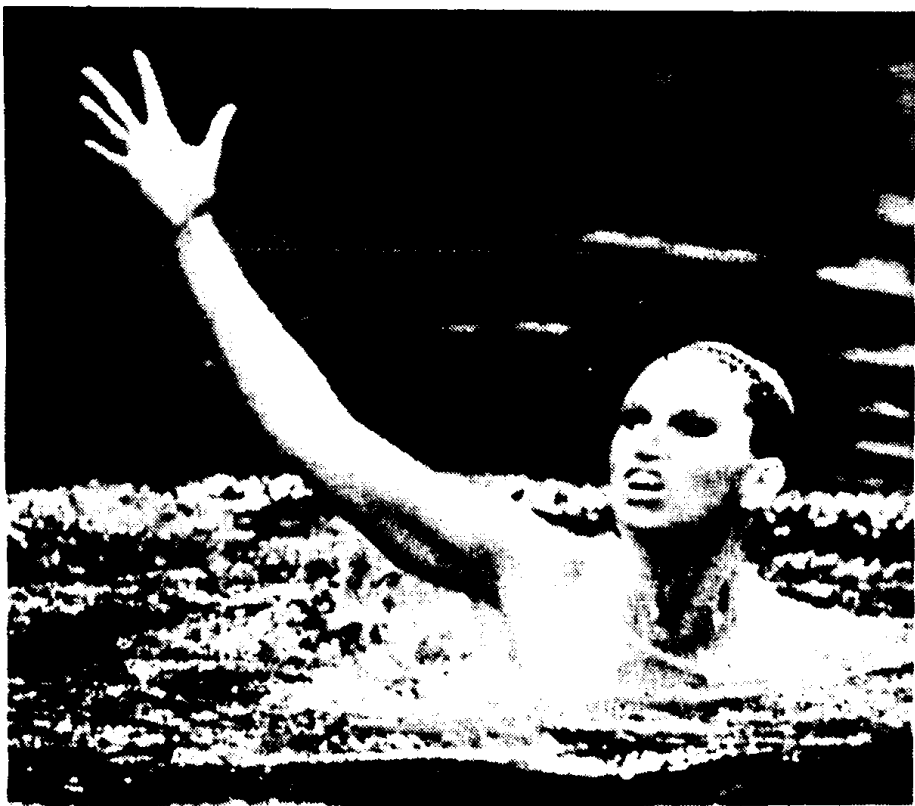
Beste Joegoslaaf was Petrovic met 24 punten, die zijn laatste wedstrijd speelde en voor Real Madrid gaat spelen. Koertinaitis en Marsjoelenis maakten indruk met driepunters.

Aleksander Gomelsky, de grijze coach van de Sovjetunie, was na afloop de gelukkigste man in de basketbalzaal. „Het ideaal in mijn leven heb ik nu bereikt”, zei de Drees-trekker die door zijn spelers hoog de lucht in werd gegooit. „Elke dag werden we beter en beter. Sabonis was onze beste man. Hij is de beste center ter wereld.”

De Joegoslavische coach Dusan Ivkovic had zwaar de pest in. „Onze aanvallers hebben heel slecht gespeeld. Ze zijn te jong. De Russen hebben veel meer ervaring. Die hebben ze gebruikt.”

● Midden-gewicht judoka Ben Spijkers in actie tegen de Westduitser Bazynski. Voor Ben Spijkers was gisteren een bronzen medaille weggelegd.

● De Canadese Waldo.

Judoka Meijer uitgeschakeld

SEOEL – De Nederlandse judoka Theo Meijer is uitgeschakeld bij de halfzwaargewichten. Meijer verloor in de klasse tot 95 kilogram op ippon van de Pool Jacek Beutler.

SEOEL – Twee dagen voor het slot van de Olympische Spelen heeft kunstzwermer Carolyn Waldo Canada toch de eerste gouden medaille bezorgd. Met de gouden plak verzachtte Waldo enigszins de treurnis, die de hele natie trof na het doping-schandaal rond Ben Johnson. De 23-jarige wereldkampioene versloeg in het individuele toernooi de Amerikaanse Tracie Ruiz-Conforto met ruim twee punten. De bronzen medaille was voor de Japanse Mikako Kotani.

Waldo dankte de eerste plaats aan haar voortreffelijke score op woensdag bij de verplichte figuren. Vrijdag behaalde ze de zelfde score als haar Amerikaanse rivale in de vrije oefening. Ruiz-Conforto bleef de Canadese vier jaar geleden in Los Angeles voor en hield het toen voor gezien. Vorig jaar maakte ze onverwacht haar comeback. De Amerikaanse versloeg Waldo in Seoel tijdens pre-Olympische wedstrijden, maar kon de nederlaag vrijdag niet afwenden.

'Meid, de 250 meter van je leven'

Van onze verslaggever

ROERMOND – „Voor mij is dit goud waard”. Moeder Cox kan haar emoties nauwelijks bedwingen. Ontdaan luistert ze naar de stem aan de andere kant van de telefoonlijn. Het is zeven uur vanmorgen en vanuit Seoel belt haar dochter Annemarie, die vannacht samen met Anemiek Derckx de bronzen medaille won in de K2-klasse. „Meid, je hebt de 250 meter van je leven gevaren”, reageert de moeder enthousiast als Annemarie vertelt dat ze na 250 meter nog op de achtste plaats lagen.

Vannacht half drie. Huize Cox wordt overspoeld door buurtgenoten, vrienden en bekenden die pa en ma Cox en dochter Suzanne komen feliciteren. Tijdens de race bleef de deur aan het Spik 171 in Roermond stevig gesloten. Moeder Cox: „Om rustig te kunnen kijken hebben we de deur pas na het winnen van de medaille open gemaakt. Man, wat was het spannend. Ik zag dat ze verschrikkelijk slecht van start gingen. Ze kwamen eigenlijk nauwelijks nog in beeld tot de laatste honderd meter. Ik zat constant te wachten op dat puntje van de boot. Toen dat kwam, fantastisch. De successen bij de wereldkampioenschappen waren leuk, maar dit is toch heel anders. Ik vind het ook zo verschrikkelijk mooi voor Anemiek Derckx die nu op fantastische manier haar internationale carrière afsluit”. Zus Suzanne zei voor de race nog: „In de series waren ze eerste, in de halve finale tweede, als ze nu derde worden, dat zou helemaal te gek zijn”.

Ook sponsor Onno de Bock beleefde tijdens de race spannende minuten: „Ik heb met een kaars aan in bed gezeten. Na die slechte start ging ik zo wat onderuit. Maar die plak is verschrikkelijk mooi. Het is toch uniek dat twee mensen in dezelfde stad zich vinden in een sport en samen doorstoten naar de wereldtop”.

Van naar bed gaan kwam de hele nacht niets meer in huize Cox. Om zes uur gingen de laatste mensen huiswaarts. Maar ook toen dacht moeder Cox er geen moment aan te gaan rusten: „Dit is zo fantastisch, dit moet je gewoon eerst verwerken. Ik denk als ze geen medaille hadden, dat ik nu echt moe was. Maar nu helemaal niet”, zegt de enthousiaste mevrouw Cox, die voor de race enkele uren rustig sliep: „Ik voelde me zeer rustig en ben extra vroeg naar bed gegaan. Tot één uur heb ik goed kunnen slapen. Daarna werd de rust een paar maal verstoord door iemand die herhaaldelijk bleef bellen, maar verder niets van zich liet horen. Dat was echt vervelend”.

Vanmorgen om negen uur stuurde de gemeente Roermond een fax naar Seoel met de gelukwensen voor de bronzen plakwinnaars. Tevens vermeldde de brief dat ze woensdag hartelijk ontvangen worden op het stadhuis. Bij het ter perse gaan van deze speciale editie was het definitieve feestprogramma nog niet bekend.

Het succesvolle duo zal woensdagmorgen om 7.00 op Schiphol arriveren. Daar worden ze door de ouders en hun sponsors De Bock en Oonk afgehaald. Onno

de Bock: „Coach Piet Bogie vertelde vanmorgen aan de telefoon dat we wel verse broodjes en koffie moesten meenemen, want het eten daar was niet alles”. Om 17.00 uur die dag wordt het duo aan huis afgehaald om bij de sponsors gehuldigd te worden. Aansluitend vindt een ontvangst op het stadhuis plaats met een receptie.

● In huize Cox wordt nu al alles in gereedheid gebracht om de bronzen medaille-winnaars woensdag een fantastisch onthaal te gunnen.

Foto: PAUL KUIT

Eerste goud voor België

SEOEL – België heeft zijn eerste gouden medaille, al is het geen echte. De weinig verwend Belgische Olympische ploeg zag een van zijn vedettes, judoka Ingrid Berghmans, de hoogste onderscheiding halen in het demonstratietoernooi voor vrouwen. In de finale van de klasse tot 72 kilogram versloeg ze Mi-Jung Bae uit Zuidkorea op ippon. De Belgische had vanaf de kwartfinales geen enkele keer de volle tijd nodig om haar opponentes uit te schakelen.

Zevende in dubbelspel

SEOEL – Bettine Vriesekoop en Mirjam Kloppenburg hebben het Olympische tafeltennistoernooi in het dubbelspel als zevende afgesloten. Het Nederlandse duo versloeg vandaag in de strijd om de zevende plaats het Hongaarse koppel Urban/Batorfi in drie games: 21-18, 21-23 en 21-17.

Hippische verhuizing Seoel

SEOEL – Morgen vindt er in Seoel een gigantische hippische verhuizing plaats. Omdat de slotwedstrijd om de individuele medailles van het springen zondag in het Olympisch Stadion wordt gehouden moeten niet alleen 37 paarden met vrachtwagens uit de stallen van het bijna twintig kilometer zuidelijk gelegen Equestrian Park worden overgebracht, maar ook alle hindernissen, hekken, veterinaire voorzieningen, stalmeubilair e.d. moet mee. Zaterdagavond om elf uur kan de Westduitse parkeersbouwer Olaf Petersen met zijn assistenten, onder wie de Nederlander Theo van Vught, pas in het grote stadion terecht om de door hem bedachte obstakels op het middenterrein neer te zetten.

Boksbond Israël vijf jaar k.o.

SEOEL – De Internationale Boks Associatie (AIBA) heeft de Israëlische bond voor vijf jaar uitgesloten van internationale wedstrijden. Het overkoepelende orgaan acht het afdoende bewezen dat de Israëlische bond wist dat zeventien van haar leden, onder wie twaalf boksers, in juni en juli een trip door Zuidafrika hebben gemaakt. Op 15 september werden de zeventien reeds voor het leven geschorst.

Voortijdig einde 'goldrush' Carl Lewis Estafetteploeg VS gediskwalificeerd

zijn derde gouden medaille kan vergeten. De Amerikaanse estafetteploeg ging in de fout bij de laatste wissel. Slotloper Calvin Smith startte te vroeg, waardoor Lee McNeil het

stokje pas kon overgeven toen Smith al uit de wisselzone was. Carl Lewis, die had gehoopt zijn zevende Olympische goud te behalen, stond aan de kant te kijken. Opvallend was dat de officials

aanvankelijk niet reageerden op de duidelijk zichtbare wisselfout. Totdat enkele belangrijke concurrenten voor Olympisch eremetaal, de Sovjetunie, Frankrijk en Nigeria, protest indienden bij de Interna-

tionale Amateur Atletiek Federatie. Daarop diskwalificeerde de jury de Verenigde Staten voor de halve finales van zaterdag. De ploeg van Amerika op de vier maal honderd meter werd eerder buitenspel gezet tijdens de Spelen van 1912 en 1960. Buiten de boycot van 1980 in Moskou wonnen de Verenigde Staten verder altijd Olympisch goud op het nummer.

HAN KULKER: niet snel, wel slim

Van onze sportredactie

SEOEL – Wie niet snel is, moet slim zijn. Dat geldt voor Han Kulker, de geslepen 1500 meterloper, die vandaag op zijn gemak de finale van het 'koningsnummer' van het olympisch atletiektoernooi binnenvandelde. Kulker hield het hoofd koel en de ogen gericht op het immense scorebord in het Chamsil Stadion. Daarop kon hij tijdens de laatste 100 meter van zijn halve finale precies zien hoe de zaken er voor stonden”.

Gunstig dus, want het kopgroepje waarin Kulker zich bevond, had

een gaatje geslagen met de rest van het veld. „Ik zag aan de beelden op het scorebord dat ik niet meer hoefde aan te zetten om me te kwalificeren”, legde hij later lachend uit waarom hij zo ontspannen zijn race had voltold. „Ik was zeker van mijn zaak, had nog wel wat in de benen, maar dat gooi ik er liever morgen uit”.

twee jaar geleden, heeft in Seoul tot nog toe vooral aan energiebesparing gedaan. Ook in de series liep Kulker namelijk 'op zuinig'. De schaduwwerking in het stadion bood hem op weg naar de finish de mogelijkheid zijn positie te bepalen. „Ook toen heb ik me niet tot het uiterste hoeven in te spannen en dat is wel zo prettig als je drie races in drie dagen moeten lopen”.

De 29-jarige bronzen medaillewinnaar van de EK in Stuttgart,

Voor de sluwe tacticus is het krappe programma van de 1500 meter niet nadelig. „Het houdt de Afrikanen een beetje koest”, weet de computer-programmeur voor halve dagen. „De echte tempojongens hebben zich gedeisd gehouden omdat ze drie dagen achter elkaar aan de bak moeten. Maar of het morgen weer een trage race wordt, valt niet te voorspellen. Ik hoop het van harte, maar er hoeft er natuurlijk maar één de bibbers te krijgen en het hele zaakje slaat op hol”.

In dat geval geeft Kulker zichzelf weinig kans op een hoge klassering. De koule rekenaar mist de basissnelheid om bijna vier ronden lang voluit te gaan en is op zijn sterkst in een race die langzaam op gang komt en waarin hij zijn sterke eindshot kan lossen.

„Maar wat er ook gebeurt”, kondigde de finalist aan, „ik ga in elk geval mijn eigen race lopen. Vorig jaar in Rome (tijdens de WK-finale waarin hij negende werd red.) ging het mis omdat ik ten koste van alles in de kopgroep wilde blijven. Toen heb ik mij helemaal dood gelopen. Morgen ga ik een beetje achteraan hangen en als het niet te snel gaat, wil ik me pas in de laatste 500 meter met de race gaan bemoeien. En als het een beetje meezit, dan... Nou ja, dat zien we morgen dan wel weer”.

Ongeacht het resultaat dat hij boekt, kan het olympisch toernooi voor Kulker niet meer stuk. Na een moeizaam seizoen staat hij toch weer in een grote internationale finale, zijn derde op rij. Maar voor zijn coach Bram Wasenaar is dat nog geen reden om de 'missie Seoul' nu al geslaagd te noemen. „Een paar maanden geleden zouden we hier misschien voor hebben getekend, maar nu je eenmaal in de finale staat, wil je natuurlijk meer. Je zou wel een heel stom varken zijn als je nu al met een tevreden gezicht gaat rondlopen. Ik wil Han in elk geval bij de eerste acht zien. Drie jaar geleden heb ik hem al voorspeld dat hij in '88 in de olympische finale zou staan. Nu het zover is, moet hij daarin ook een aansprekend resultaat boeken”.

● Nelli Cooman. Haar explosieve start werd door bondscoach Van de Goolberg volledig uitgebuit. Cooman startte namelijk als eerste.

Moeizame wissel Oranje-kwartet

Van onze verslaggever

SEOEL – De manier waarop de Nederlandse estafetteploeg vandaag de series van de 4x100 meter overleefde, verliep net zo stroef als het onderlinge contact tussen het 'kijkkwartet' van bondscoach Toine van de Goolberg.

Het kritieke punt was de derde wissel, die tussen Marjan Olijslager en Els Vader, nota bene de enige vriendinnen binnen de nationale equipe.

Vader moest bijna een noodstop maken, toen Olijslager haar het stokje wilde aanreiken. Maar volgens de slotlooper van Oranje was het allemaal minder eng dan het er op de tribune had uitgezien. Vader: „Marjan riep: pak, maar er kwam niets. Toen heb ik

me even omgedraaid om te kijken waar dat stokje bleef. Ik wilde voorkomen dat ik met lege handen het wisselvak zou uitlopen”. Zoals de laatste looper van de Amerikaanse mannenploeg een half uurtje eerder had gedaan. Het team werd dan ook gediskwalificeerd.

Achter de Amerikaanse en Britse ploeg eindigde Nederland vandaag vlak voor Polen als derde in een serie waarin zich vier van de zes landen plaatsten voor de halve finale van morgen. Vader: „Ik heb er geen moment aan gedacht dat we het niet zouden redden. Er zaten twee zwakke landen in onze serie (Ghana en Oeganda red.), dus op grond van onze basissnelheid moesten we met gemak verder kunnen komen”.

Voor Olijslager ging het bijna twee keer fout op één dag. Na de

botsing met een horde, dreigde een botsing met vriendin Vader, die op het laatste moment werd voorkomen. Geen ramp, dat geklungel met een stokje als je slechts op de hielen wordt gezeten door Ghanezen en Oegandezinnen, maar morgen in de halve finale absoluut dodelijk.

„We zullen vanavond nog eens goed de tactiek voor de halve finale moeten doorspreken”, gaf Van de Goolberg blijk van realiteitszin. „Voordat je het weet gaat het echt mis. De sprintestafette blijft een risicovolle aangelegenheid. Dat zie je aan de Amerikanen, toch de beste sprinters van de wereld. Maar ze vernakalen wel een wissel”.

Het mislopen van de hordenfinale betekende voor Olijslager geen desillusie, maar wel een fikse teleurstelling. „Ik heb goed gelo-

pen en hoorde eigenlijk thuis in de finale. Nu ik die niet heb gehaald, blijft het een uitdaging om door te gaan. Ik weet niet of ik het nog eens vier jaar kan opbrengen, maar in elk geval ga ik nog een jaar door. Ik ben nog niet tevreden”.

Dat was Erik de Bruin vandaag wel. De op het allerlaatste moment (gisteren) in Seoel gearriveerde discusswerper plaatste zich met een worp van 61 meter 66 voor de eindstrijd van morgen. De in een vormcrisis verkerende De Bruin was bang dat hij tegen de 64 meter („Op dit moment voor mij het maximum haalbare”)had moeten gooien om zich onder de discusselite te kunnen mengen. Maar de mannetjesputter uit Hardinxveld mocht vandaag met minder goenogen nemen. „Een hele opluchting”, vond hij.

Londen-1948: de bronzen race van Wim Slijkhuis

Naar de 1500 meter, waarvan de finale morgen in Seool op het programma prijkt, wordt in elk Olympisch atletiektoernooi reikhalzend uitgekeken. Geen wonder. Er is vrijwel geen loopnummer aan te wijzen dat van de atleet zoveel vraagt aan inzicht, inhoud én pure snelheid als de metrische mijl.

Grote, onvergetelijke Olympische figuren heeft het nummer voortgebracht. Zoals de Fin Paavo Nurmi (1924), de Nieuwzeelanders Jack Lovelock (1936), Pater Snell (1964) en John Walker (1976), de Australiër Herb Elliott (1960), de Keniaan Kip Keino (1968) en de Brit Sebastian Coe (1980 en 1984).

De enige Nederlander die ooit op de Spelen een rol van betekenis op de 1500 meter heeft gespeeld is Wim Slijkhuis. Hij behaalde een bronzen medaille in 1948 in Londen. Een paar dagen daarvoor had hij trouwens ook een derde plaats behaald op de 5000 meter. Jaren geleden heeft Slijkhuis nog eens teruggekeken op

die 1500 meter in Londen en de toestanden er omheen:

„De Atletiek Unie had me in Londen laten inschrijven voor de 5000, 1500 en 3000 meter steeple-chase. Dat was een rare geschiedenis, want de steeple had ik nog nooit van mijn leven gelopen. Ik was veel te licht voor dat gestamp. Als ik uit cadans raakte, nou dan kon ik wel ophouden en in zo steeple onderbreken die barrières voortdurend je cadans”.

„De 1500 meter had ik dat jaar nauwelijks gelopen, maar op die afstand was ik toch wel goed thuis. Toen ik na de 5000 meter 's avonds naar bed ging, vond ik een briefje op mijn kussen. Het was van Paulen, de toenmalige KNAU-voorzitter. Hij schreef dat ik de 1500 meter maar moest laten schieten, want daarop had ik toch geen schijn van kans. Ik moest me maar voorbereiden op de steeple. Dat heb ik niet gedaan. Ik ben toch op de 1500 meter uitgekomen. Evenals op de 5000 meter was het een moeilijke finale, in de stromende regen, op een zware baan. Als je een lange pas hebt zoals ik, ben je in dat weer wat in het nadeel. Je voeten blijven langer in de sintels rusten en dat voel je na een x-aantal passen”.

„Op een belangrijk moment in de

race wilde de Fin Johannesen me niet laten passeren. Ik moest naar baan vijf om langs hem te komen. Intussen waren de twee favorieten, de Zweden Ekström en Strand, er vandoor gegaan. Op het laatste rechte eind liep ik sterk op ze in. Strand kon Ekström niet bijhouden en viel wat terug. In de laatste meters week Strand van zijn lijn af en hinderde me ontzettend. Hij finishte met schuin uitgestrekte armen en sloeg me zodoende tegen de borst. We kregen dezelfde tijd: 3.50.4. Geïnteresseerd heb ik niet. Ik heb niet eens wat gezegd. In die tijd dreef je dat soort dingen niet zo op de spits”.

„Maar nou komt het mooie. Na die 1500 meter finale sloeg Paulen met de vuist op tafel en zei: 'Verdomme, het had goud kunnen zijn, je had makkelijk kunnen winnen, je hebt zonder zelfvertrouwen gelopen'. Dat was niet waar. Ik had die wedstrijd op mijn gewone manier gelopen.

Maar zelfs als dat zelfvertrouwen er niet was geweest, wie had er dan een poging gedaan om het me wel te geven? Paulen soms, met zijn briefje?”.

Twee jaar later, in 1950 in Brussel, liep Slijkhuis bij de Europese kampioenschappen iedereen, ook de Zweden, er glansrijk uit.

● Wim Slijkhuis, brons op de 1500 meter in Londen-1948.

● Niet alleen de sporters moeten afzien in Seool. Af en toe worden ook de toeschouwers op de proef gesteld. Zoals bijvoorbeeld deze vier Koreanen, die vandaag getuige waren van de tennisturneer tussen Miloslav Mecir en Tim Mayotte. De speciale Olympische editie van de plaatselijke krant doet in dat geval uitstekend dienst als beschermer tegen de warme zonnestralen.

In de marge

Het regende pijpenstelen die dag waarop snelwandelaars zich afbeulden op het kletsnatte traject van liefst vijftig kilometer (OS Tokio, 1964). De Italiaanse spicht Abdon Pamich en de Engelse lat Paul Nihill hadden, nog vóór de ravitailleringsspost halfweg, alle concurrenten achter zich gelaten. Nihill beperkte zich bij die post tot schijfjes sinaasappel en citroen. Pamich greep een beker koude thee en wierp dit afreksel van een altijd groene heester in één teug in zijn frêle, geheel afgetrainde lichaam. Het duo 'wandelde' verder. Pamich begon er hoe langer hoe meer als een vaatdoek uit te zien. In zijn buik rommelde het als in de krater van de Vesuvius. Achtendertig kilometer had de Italiaan er al opzitten toen hij, langs het traject, een boom ontdekte. Het feit dat er op die plek maar weinig toeschouwers stonden, deed hem fluks besluiten achter die boom te doen waarom zijn lichaam al geruime tijd gevraagd had. Pamich stapte van het parcours (tot stomme verbazing van Paul Nihill), stroopte zijn short omlaag, hurkte neer en.....liep leeg. De weinige Japanners rondom wendden keurig hun hoofd af. Aanzienlijk lichter stapte de spicht in het spoor van de lat en vervolgde de race. Na amper twee kilometer liep hij Nihill in en liet hem vervolgens achter. Solo ging de Italiaan op weg naar de finish en naar de gouden medaille. In het stadion aangekomen geleek Pamich als twee druppels water op een kopie van zijn eigen spook. En iedereen dacht dat zijn broekje duidelijke sporen droeg van de modder onderweg. Enkele ingewijden wisten wel beter.....

NINO TOMADESSO

Jos Lansink herstelt zich knap en steelt de show Drie springruiters door naar slotdag

SEOEOL – Drie Nederlandse springruiters keren zondag in het grote Olympische stadion terug voor de beslissende fase om de individuele medailles te verdelen. Rob Ehrens, Jos Lansink en Jan Tops zijn via de tweede kwalificatiewedstrijd overgegaan, Wout-Jan van der Schans bleef zitten.

Per land mochten maximaal drie deelnemers terugkeren voor de slotdag, zodat er in ieder geval één moest afvallen, ook al zou Van der Schans zich bij de beste helft van het veld hebben geplaatst. Drie landen kampen met dat luxe probleem: Frankrijk, West-Duitsland en Groot-Brittannië. De coaches zullen moeten uitmaken welk lid van de ploeg het paard op stal moet laten staan, hetgeen ongetwijfeld scheve gezichten zal geven.

De deelnemers, die zich geplaatst hebben voor de eerste manche van zondag in het hoofdstadion, beginnen weer met een schone lei. De beste twintig mogen vervolgens in de tweede en laatste manche hun kunnen tonen, waarna eventueel nog een barrage kan volgen.

Henk Nooren kon in het immense Hippodrome van Seool niet anders dan tevreden zijn. Weliswaar was Jos Lansink de enige, op wie niets viel aan te merken in de tweede kwalificatie, het doel, drie ruiters van de ploeg naar de laatste dag, was bereikt. „Ik had alleen tevoren niet gedacht, dat Van der Schans af zou vallen”, keek de bondscoach terug. „Want hij had de voorgaande dagen toch goed gepresteerd. Hij begon vandaag ook nog goed, maar na de driesprong was het helemaal mis.”

Van der Schans stond er niet begriprijd bij na zijn desastreuze rit, die hem maar liefst 38,25 strafpunten kostte. Alleen de stuntelende Zuidkoreaan Moon Hyun-Jin deed het nog slechter. Tot en met de achtste hindernis, de drieboudige combinatie, liep alles nog naar wens met Olympic Treffer. Daarna ging bijna alles fout, wat maar fout kon gaan. Een weigering op hindernis negen was de inleiding, gevolgd door brokken op de dubbelsprong, waarbij de oud-Nederlandse kampioen zelfs uit het zadel vloog bij een nieuwe weigering van de schimmel. Met nog twee springfouten kwam de 27-

● Hippisch hoogstandje van Jos Lansink met Felix. Deze combinatie kwam verrassend als beste uit de bus bij de Nederlanders.

jarige ruiter uit Lunteren uit op 29 strafpunten, aangevuld met 9,25 strafpunten wegens overschrijding van de tijd.

Jos Lansink stal dit keer de show bij de Nederlanders. Hij kwam als laatste deelnemer

van de eerste groep, voor de pauze van twee uur, met Felix in actie op het geraffineerd door de Westduitser Olaf Petersen uitgedokterde parkoers van 630 meter lengte met 13 hindernissen en 16 sprongen. De 27-jarige instructeur uit Weer-

selo, in de aanloop naar Seool zo imponerend met winst in de Grote Prijzen van Geesteren, Rotterdam en Lanaken, constateerde met genoegen, dat zijn nog pas zevenjarige ruiter zich niet meer liet afleiden. „Het kijken was er nu wel af. Dat had

ik direct door”, aldus Lansink.

„Dan is het weer heel fijn rijden met Felix. Hij heeft ook vanaf mei wel heel erg veel moeten doen. Daarna kwam die vreemde ervaring van een paar weken quarantaine, waarin er ineens geen wedstrijden mee waren. Dan moet zo'n paard er wel even weer inkomen. Hopelijk is ie nu weer zover.”

Heel lang had Lansink, die een kwart tijdfout opliep, de leiding in het tussenklassement. Aan het eind van de dag bleken slechts twee concurrenten binnen de tijd foutloos rond gekomen te zijn: de Fransman Michel Robert met La Fayette en de Canadese amazone Lisa Carlsen met Kahlua.

Jan Tops en Rob Ehrens deden het niet bovenmatig goed met respectievelijk twaalf en acht strafpunten, maar zij staken toch nog gunstig af bij veel deelnemers, en vaak niet de eerste de besten. Nooren:

„Toen we vooraf het parkoers bekeken hadden we niet gedacht, dat er zo veel fouten gemaakt zouden worden. We vonden het aanvankelijk zelfs wat aan de gemakkelijke kant. Het zat echt heel geraffineerd in elkaar. Niet te hoog, niet te breed, optisch goed, van alles wat zat er in, bij uitstek geschikt voor een Olympisch parkoers.”

Ehrens, die in de eerste kwalificatiewedstrijd foutloos was gebleven, kwam als laatste in de ring met Sunrise. De nationale titelhouder maakte twee fouten op de combinaties. „Sunrise was iets te fris. Hij kwam wat te hard de piste ingerend”, zei de Limburger na afloop. „Erg is dat niet. Want zondag beginnen we weer opnieuw. Dan wil ik die fouten niet maken.”

de visie van...

Ronald Koeman, 'profvoetballer PSV

Mijn Olympische droom was een jaar of wat geleden al uitgedroomd. Ik had een paar minuten, geloof ik, in een WK-kwalificatiewedstrijd meegespeeld waardoor Seool al voordat het Nederlands Olympische voetbalelftal werd uitgeschakeld voor mij taboe was. Een vreemd idee. Zeker als je spelers als Klinsmann en Wuttke voor Westduitsland in actie ziet. Het gevoel dat er links en rechts wat geschierd wordt, bekruip je dan. Wat meer duidelijkheid zou op zijn plaats zijn. Of alle profs of alleen maar amateurs tijdens de Spelen. Ik ben benieuwd wat er in de toekomst uit zal rollen in de gesprekken tussen de heren.

Wel of geen Fifa-minuten, de Nederlandse voetballers waren sowieso veroordeeld tot de televisie. En ik moet toegeven dat ik zo, op afstand, best kan genieten van een dergelijk evenement. Natuurlijk moet ik de nachtsessies van de NOS

laten schieten, maar om acht uur 's morgens totdat ik om half tien naar de training ga, zit ik voor de buis. Mijn dag wordt afgesloten met de herhalingen in het programma van Koos Postema.

Als je zelf nog niet zo lang geleden aan een groot sportevenement hebt deelgenomen, kun je je goed verplaatsen in de atleten die je bezig ziet in Seool. Blijdschap en teleurstelling liggen zo dicht bij elkaar, je ziet het aan de gezichten. Het gezicht van Arnold Vanderlijde gisterochtend bijvoorbeeld. Ik heb de boksswedstrijden van Tuur en Vanderlijde gezien en was onder de indruk. Vanderlijde was favoriet voor goud, maar ik heb altijd het gevoel gehad dat Arnold een te nette bokser is. Dat hij tegen een agressie-rammer te kort zou komen. Natuurlijk gaan de negatieve kanten van deze Olympische Spelen niet onopgemerkt aan je voorbij. Als een Bulgaarse

gewichtheffer doping heeft gebruikt dan neem je dat voor kennisgeving aan. Maar als Ben Johnson betrapt wordt, dan is dat iets heel anders. Op zo'n moment ga je aan alle prestaties twijfelen. Eric Gerrets bracht me een Belgische krant mee, met daarin een foto van Johnson genomen vlak na de start. Als je die plaat ziet, dan vraag je je af hoe zo iets kan. De verklaring krijg je twee dagen later. En vervolgens werpt de volgende vraag zich op. Als je Florence Griffith in actie ziet. Vanaf de dopingaffaire rond Ben Johnson ga je aan iedereen twijfelen.

Ik veroordeel dopinggebruik. De KNVB heeft een tijdlang

gecontroleerd. En stond daar vierkant achter. Ik heb zelf enkele keren in een potje moeten piesen, toen ik nog bij Groningen speelde. Er kan niet genoeg gecontroleerd worden. Ik praat nog niet eens over oorzaken en gevolgen van dopinggebruik, maar als je als sportliefhebber naar de tv zit te kijken en elke prestatie vragen oproept, dan is er geen lol meer aan. Dan kan Postema nog zo zijn best doen in zijn programma.

Je hoort wel eens verhalen over voetbal en doping. Ik zelf ben er nooit mee geconfronteerd. Niet in mijn directe omgeving en al helemaal niet bij mezelf. Dat harde schot is echt geen gevolg van een grote dosis anabole steroïden. Het enige dat ik neem voor mijn handelsmerk, is voldoende ruimte om uit te halen.

Ondanks de smet die er door die onoverwinnelijke zaken op de Spelen is komen te liggen, zijn we tot nog toe ook getuige geweest van mooie momenten. Ook voor Nederland. Al is de belangstelling voor bijvoorbeeld roeien niet zo groot als voor voetbal - tenminste, ik verwacht niet dat Nederland nu ook massaal langs de snelweg zal staan - de prestatie is er niet minder om.

Chef-arts Hermans pleit voor dopingrechercheurs

'Dopingcontrole tijdens trainingen'

Van onze verslaggever

SEOEL – Als het aan Sjung Hermans ligt, wordt de Nederlandse politiemacht binnenkort uitgebreid met een aantal dopingrechercheurs voor de sportwereld. „Ik ben in mijn leven een aantal stations gepasseerd in mijn opinie over doping“, zegt de chef-arts van de Oranje-afvaardiging in Seoel.

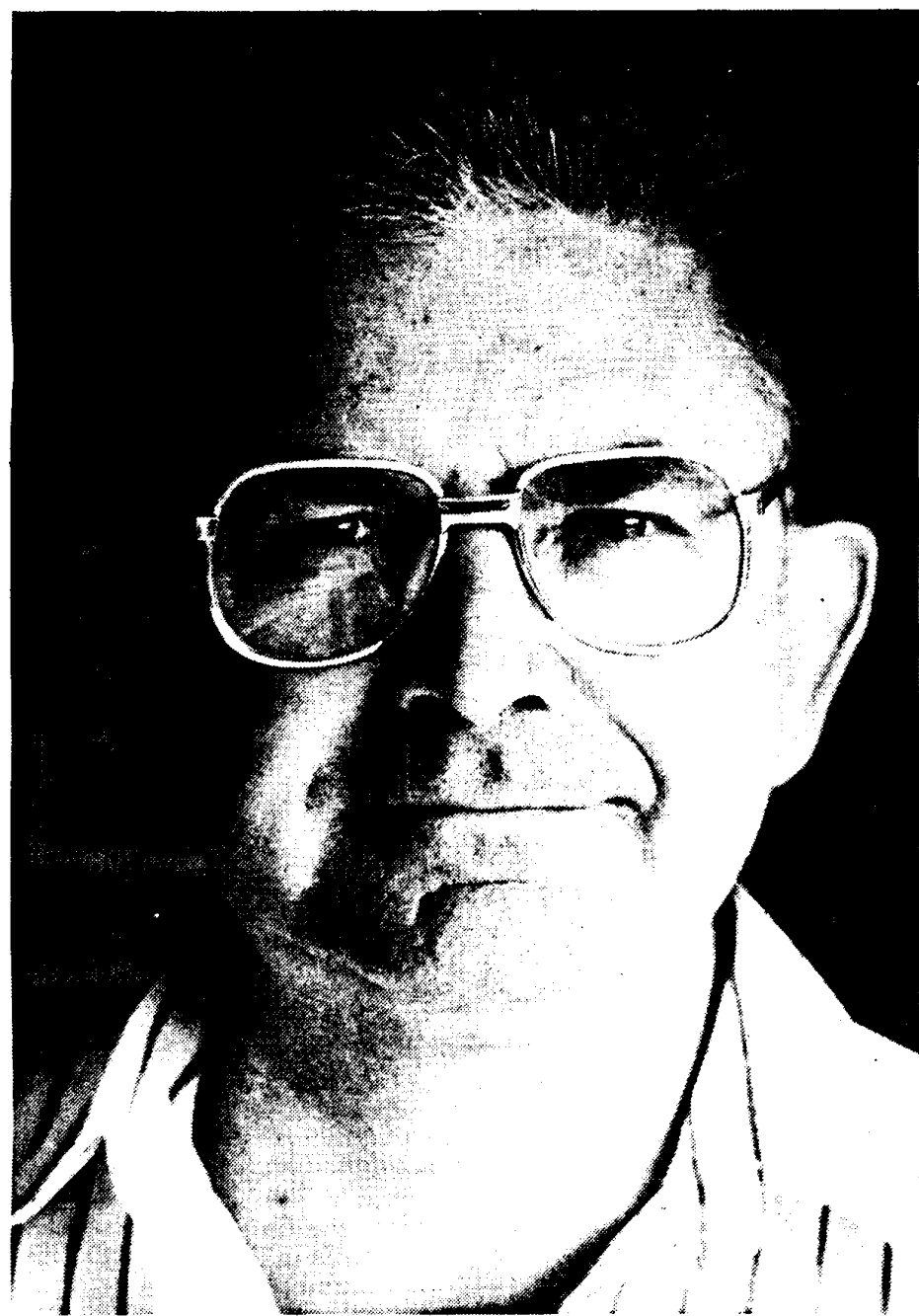
„Van vrij tolerant naar vrij resoluut. De positieve gevallen op deze Spelen bewijzen dat de controles waterdicht zijn, maar nog steeds geen preventief effect tweeweg hebben kunnen brengen. Je zou je dus af moeten vragen of het niet beter is steeksgewijs proeven te nemen op trainingen en bij kleinere wedstrijden. Ook in Nederland, ja. Hoewel je bij ons direct in conflict zult komen met de inmenging in de privacy van de atleet. Maar dat is mijn zaak niet, dat moeten de juristen uitvechten“.

Er is dr. Hermans, orthopedisch chirurg in Hilversum en als medisch begeleider in Zuidkorea bezig aan zijn derde Olympische Spelen, veel aan gelegen de sport 'schoon' te houden. „Als deze tendens zich voortzet, verliest de topsport zijn voorbeeldfunctie en de grip op het publiek. Wie kan zich nu nog identificeren met een gedroegde sporter? Hij heeft dan ook alle begrip voor de manier waarop de media de echo van de zaak-Johnson volgen, misschien iets verheven, maar dat kan slechts positief uitvallen. Er is geen individueel nummer op de Spelen dan de 100 meter sprint. Je kijkt op tegen de winnaar, de man van de Olympiade toch. De klap is bij iedereen hard aangekomen. Je vermoedde het altijd al, maar wanneer het dan wordt bevestigd, is het toch verrassend“.

Hermans (52) beschouwt de dopingperikelen in Seoel als „een zwarte dag voor de olympische beweging, en dat is jammer voor de lokale organisatie die er alles aan heeft gedaan deze Spelen te doen slagen. Maar je kunt de klok nu eenmaal niet terugdraaien. Het gebruik van anabole steroïden is onomstotelijk vastgesteld. Zonder aanzien des persoons. Dat is het pluspunt van deze Olympiade. Daar moeten we iets mee doen“.

In zijn evaluatie-rapport over Seoel, zal Hermans een apart hoofdstuk aan het zo gevoelige onderwerp besteden. „Ik moet nog een en ander met mijn collega's hier bepraten, maar onze conclusie zal naar mijn mening eensluidend zijn: er zal in Nederland zo snel mogelijk een discussie op gang moeten worden gebracht over de manier waarop we in de toekomst met doping omgaan. Wat dat betreft kan ik me volledig vinden in de aanbevelingen die de atletencommissie van het IOC heeft gedaan: controles tijdens trainingen, forse straffen voor de gebruiker en de leverancier en een uitgebreide voorlichtingscampagne, waardoor iedereen op de hoogte is van de gevaren en de eventuele gevolgen voor zijn carrière“.

Die discussie zal zich op de langere termijn gaan afspelen, „omdat“, zo verklaart Hermans een hekel te hebben aan ad hoc-beslissingen, „je het verkeer ook niet veiliger maakt door alleen maar forse bekeuringen uit te delen. Je zult al je aandacht op de basis, de eerste rijlessen, moeten richten. Geldt dus ook voor de dopingaanpak. Ik heb het er al met Tjeerd van Wiemersma Grei-

● NOC-arts Sjung Hermans
.....nog geen preventief effect van dopingcontroles.....

danus over gehad, en hij vindt het een uitstekend voorstel om de ervaringen van Seoel door te schuiven naar het net opgerichte Nederlandse Centrum voor Dopingvraagstukken. Gaat dus ook gebeuren“.

België en de Scandinavische landen beschikken voor de dopingcontrole binnen de eigen grenzen over zogenaamde 'Vliegende Bri-

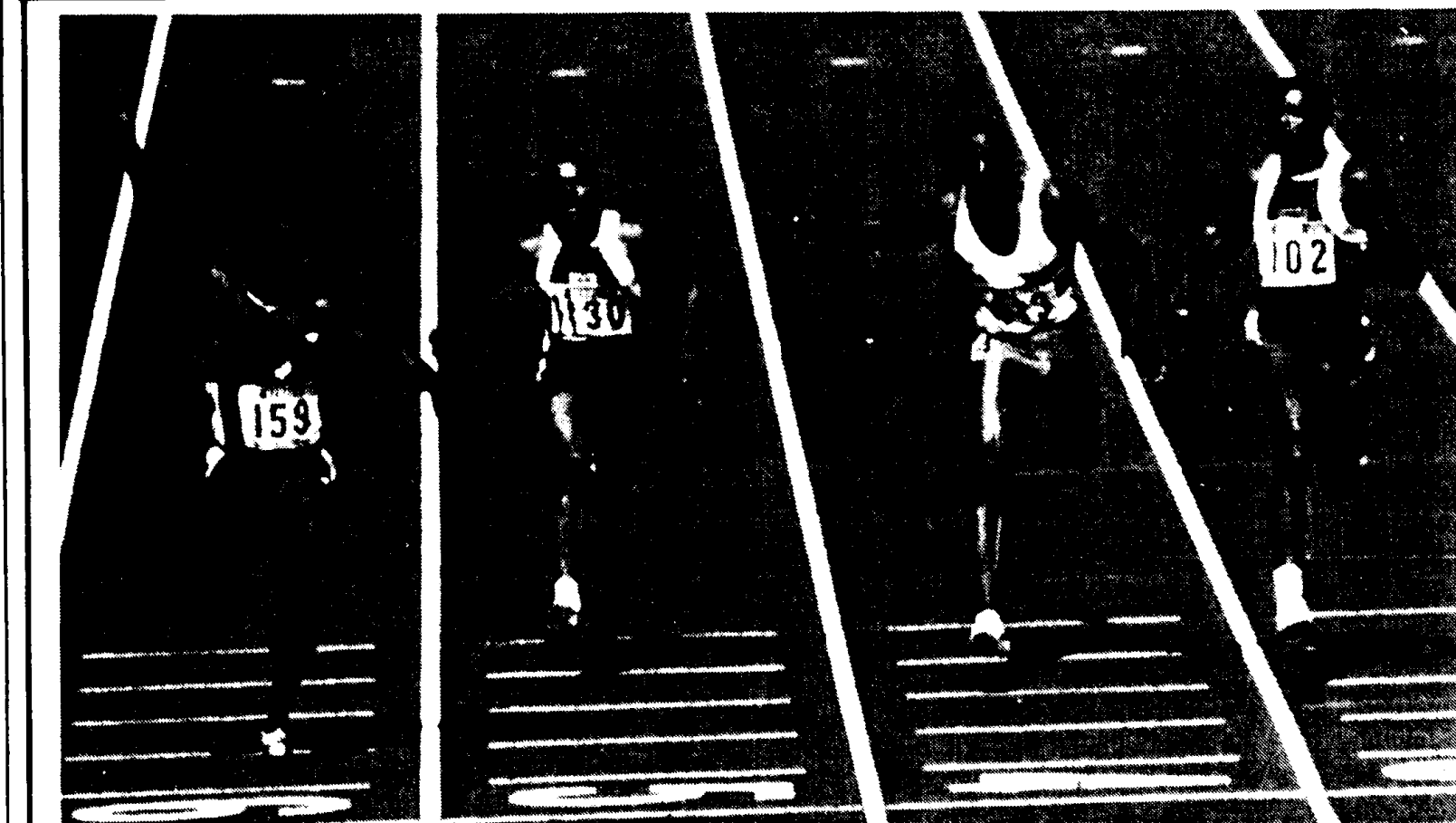
gades', door de overheid gesubsidieerde artsen die te pas en te onpas bij atleten binnenvallen. Hermans geeft toe dat dit systeem te kopiëren zou moeten zijn in Nederland, maar dat men nooit zo ver zou kunnen gaan als daar. „Deze landen hebben de artsen een soort van vrijbrief gegeven. Ze mogen alles; tassen openmaken, kleedkamers con-

troleren, zelfs fouilleren. Ik weet zeker dat een dergelijke drastische aanpak ons tegen de borst zou stuiten. Het zou dus in ieder geval wettelijk ondersteund moeten gebeuren. Daar ligt de taak voor het Centrum van Wiemersma Greidanus. Sport, medicijn en politiek zitten bij hem aan tafel“.

Waarmee Hermans niet wil zeggen dat het dopinggebruik in Nederland net zulke vormen heeft aangenomen als in de VS, waar de regering door de bomen het bos niet meer zag en inmiddels de doping- en drugzakken op een hoop heeft gegooid. „Ik schat“, zegt de chirurg, „dat twintig procent van de Nederlandse sporters ooit wel eens iets gebruikt heeft in zijn carrière. Kortstondig dan, hè. De ploeg die nu in Seoel zit, is schoon. Wat anderen (de Belgische dopingbestrijder Jacques Rogge sprak gisteren zijn twijfels uit over de schone lei van Oranje, volgens hem bestaat een ongecontroleerde ploeg als Nederland voor vijf tot tien procent uit gedroegden, red.) ook van ons mogen beweren. Ik geloof daar geen donder van“.

„Wij hebben de ploeg vlak voor vertrek bewust niet op dopinggebruik gecontroleerd. Het was niet meer dan een moment-opname geweest. De sporters die slikken of spuiten, zullen hun medicatie daarop afstemmen. Zorgen dat de stoffen op moment van keuring al door het lichaam zijn opgenomen, of direct na de keuring de middelen in gaan nemen“.

Dr. Hermans is niet geïrriteerd door de uitspraken van Rogge („Nederland is een van de verdachten in Seoel“). „De farmaceutische cultuur van het ene land is niet te vergelijken met die van het andere“, zegt de Hilversummer. „Het is een voldongen feit, dat op de Belgische en Franse markt medicamenten vrij verkrijgbaar zijn, die hier alleen op doktersvoorschrift aangeschaft kunnen worden. Logisch dus dat België jaarlijks meer positieve gevallen heeft dan wij, en de zaak al veel langer scherp in de gaten houdt. Want als je eerlijk bent, beschikt Nederland niet eens over een nationale dopingcontrole. Alles gebeurt via de sportfederaties van de internationale sportbonden. Daar hebben we tot nu toe op vertrouwd. Maar goed, laat dat de les van Seoel zijn. Zeker weten doe je het immers nooit“.

● De race die de wereld schokte. Links de op dopinggebruik betrapte Ben Johnson, tweede van rechts de nu ook op de 200 meter positief bevonden Brit Linford Christie. Geheel rechts Carl Lewis, tweede van links Calvin Smith.

Hockeydames treuren nog steeds om misser tegen Australië

Brons schrale troost

SEOEL – De armen gingen wel omhoog, er werd ook voorzichtig gejuicht, maar de manier waarop Laurien Willemse de stick naar de kant slingerde, was veelbetekend. De vreugde om de bronzen medaille in het Olympische hockeytoernooi kon het leed over de gemiste finale niet doen vergeten.

Oranje bereikte in het troostduel om de derde plaats tegen Groot-Brittannië (3-1) slechts het doel van die dag. Het doel van het toernooi, de titel van Los Angeles prolongeren, werd in de halve eindstrijd tegen Australië royaal voorbij geschoten. Over de onbegrijpelijke inzinking, die zich overigens al geruime tijd aankondigde maar bij gebrek aan voldoende tegenstand telkenmale werd uitgesteld, raakte bondscoach Gijs van Heumen maar niet uitgepraat. Het bekijken van de videobeelden zal hem nog regelmatig doen griezen. Het zal een nuttige bezigheid zijn, want wie te dicht bij de zijlijn zit, wil met de wijsvinger naar het scorebord nog wel eens de verkeerde conclusies trekken.

De positieve resultaten van Oranje in het Olympische toernooi verdoezelden, en niet voor het eerst, de inhoud van het hockey. De wijze waarop Australië de mythe tot de werkelijkheid terug bracht was schrijnend. Daartegen afgemeten, was het nog een aangename verrassing, dat de Nederlandse dames de motivatie konden opbrengen de Britten voor de tweede keer in het Olympische toernooi te verslaan. Spits Marjolien Bolhuis, die er in haar afscheidswedstrijd graag iets van wilde maken, bezorgde Nederland al snel een voor-sprong. Na de gelijkmaker van Mary Nevill bracht strafcornerspecialiste Lisanne Lejeune haar Olympische totaal nog voor rust op acht doelpunten.

In de tweede helft daalde het peil weer bedenkelijk, maar was de werklust bestendig. Dat was voldoende om het verschil aantoonbaar te houden. Temeer daar keeperster Det de Beus bij de vijf Britse strafcorners - Nederland kreeg er na rust geen enkele - elk gevaar wist te bezweren. Het flesje champagne mocht derhalve toch nog snel even worden aangereikt door chef de mission Wim Cornelis. „De ploeg heeft zich goed hersteld. Als je hier

● Ingetogen vreugde bij de Nederlandse hockeydames na het behalen van de bronzen medaille.

in de halve finale verliest, de eerste keer dat je zoiets overkomt, dan is het een klus de mensen weer op de rit te krijgen“, lichtte Van Heumen zijn werk van de laatste dagen toe. „Het klinkt alsof brons een trooststoe is. Maar het is een feit, dat we één fout hebben gemaakt en dat daardoor

brons ineens het hoogst haalbare was. Het was zeker geen briljant hockey, maar die prijs pakken ze toch maar“.

Na een dag rust is de damselectie bij de televisie gaan zitten om de video-opnamen van de Italiaanse cameraman Roberto Tolentini aan zich voorbij te laten gaan.

Nederland - Groot-Brittannië 3-1 (3-1): 6. Bolhuis 1-0, 9. Nevill 1-1, 23. Lejeune 2-1 (sc), 34. Lejeune 3-1 (sc). Scheidsrechters: Tong (Zwi) en Crespo (Arg). Nederland: De Beus; Van Manen (43. Van der Ben), Lejeune, Nieuwenhuizen en Willemse; Van Doorn, Benninga en Holsboer; Wolff, Bolhuis en Von Weiler (55. Ori). Groot-Brittannië: Banks; Atkins, Macleod, McBride en Dixon; Ramsay, Karen Brown en Gill Brown (55. Jordan); Frase, Nevill en Parker (55. Sixsmith).

Een dwingende maatregel. „Wat ons de laatste 20 minuten gebeurde, heb ik nog nooit meegemaakt. Vernederend. Deze band bewaren we zeker. Als we denken, dat we weer kunnen hockeyen, draaien we hem af“, aldus Van Heumen eerlijk.

Eenmaal beloofd met brons, kon hij afstand nemen van de hoe dan ook tegenvallende prestaties. „Argentinië en de Verenigde Staten eindigen als zevende en achtste. Wij hebben dus duidelijk in de minste poule gezeten. Nadeel daarin is, dat onze zwakke punten dus ook niet op de proef zijn gesteld. Dat gebeurde pas na drie wedstrijdes door Australië. We hadden beter eerder op ons gezicht kunnen gaan. Ik vind het sportief gezien alleen wel jammer, dat we niet tegen Korea hebben gespeeld. Dat was in een stadion met 20.000 mensen een belevensgewest“.

De bondscoach, die al voor aanvang van de Spelen bijtekende tot na de strijd om de Champions Trophy volgend jaar in Frankfurt, nam onofficieel afscheid van Marieke van Doorn, die nog net de gelegenheid kreeg haar 100e interland te laten bijschrijven, Marjolien Bolhuis, Aletta van Manen en Sophie von Weiler. Zij beëindigden in Seoel, net als tweede doelvrouw Yvonne Buter, hun internationale loopbaan. „Alle teams raken speelsters kwijt. Het is niet belangrijk, al verliezen we natuurlijk wel een aantal persoonlijkheden. Er komt bij ons echter voldoende goede jeugd aan“, voorspelde Van Heumen, die tevens een vervangster moet zoeken voor manager Cora de Wilde die in het bondsbestuur de technische zaken voor haar rekening gaat nemen.

Australië kampioen

SEOEL – Australië heeft de Olympische titel van Nederland overgenomen. De Australische, die Oranje uit de finale hielden door een zege van 3-1, versloegen in de door 20.000 door merg en been gillende Koreanen meebeleefde finale de Olympische gastvrouwen met 2-0. Australië speelde het beste en weloverwogenste hockey. De Zuidkoreaanse, die een jaar lang iedere dag die uur tranden, lieten zien veel aan techniek te hebben geleerd en hun snelheid te hebben behouden. De afronding van de mogelijkheden, liet op de slotdag van het damstoernooi veel te wensen over.

door het lint

'Doif is dood meneer'

In een lollig stukje zien wij heden geen heil nu gisteren alweer twee sportmensen op een sterk verontreinigd plasje zijn betrappt. Al hebben de media, in het geval van Ben Anabool, natuurlijk weer zwaar overdreven. De dopingdokter in Seoel moest, na de contra-expertise, gisteren ruiterlijk toegeven dat hij niets kon vinden in diens lachspieren.

Een dramatisch betoog? Volstrekt zinloos. In Seoel is niet één dode gevallen, er is zelfs geen enkele bom ontploft, al zat Big Ben er wel knap dicht te-

genaan. In ieder geval zeer saaie Spelen voor die 120.000 Zuidkoreaanse M.E.-ers die vier jaar lang droog moesten trainen om in september 1988, in het geval van Ben Anabool, natuurlijk weer zwaar overdreven. De dopingdokter in Seoel moest, na de contra-expertise, gisteren ruiterlijk toegeven dat hij niets kon vinden in diens lachspieren.

Of moeten we soms een lachwekkend stukje voor U schrijven, over tienkamper Hingsen bijvoorbeeld die eruit vloog na drie loopzuivere opzettelijke valse starts, en toen ook hier veranderde de tijden. Het zijn niet meer de terroristen van vroeger.

Je zou hooguit een verbazend epistel kunnen maken. Over het feit dat die ijdeltuigen van de NOS-televisie (op Reitsma na) ginds geen seconde zelf in beeld waren als ze iemand de microfoon onder de neus hielden. Let maar op: volgende week vliegen vijf cameralui van de Gooise matras af. 't Is ook gemeen hoor. Zo'n Hans Brian, een beetje de Robert Redford van ons hockey, nam zes maanden lang zonnekanonnen, én water én brood om ook nog dat laatste vetrimpetje op zijn bast kwijt te raken. Helaas, niet één keer in beeld geweest. Straks komt hij thuis en zeggen z'n buren: 'Zeg Hans, jij riep aldoor dat jij naar Seoel zou gaan voor de televisie'.

Pijnlijk allemaal. Want wat heeft het voor die knapen eigenlijk nog voor zin om in ruil voor een paar grijsstivers drie weken van huis en haard te zijn? Is Pierre Zenden wel in Seoel? Hij klom wel veraf toen hij gisteravond commentaar gaf bij die 'bronzen' Snijders. Maar het zou ons niet verbazen als hij die koka's de ether inslin-

gert vanuit zijn sportschool in Maastricht, terwijl hij terloops - want van zaken-doen weet Pierre nog meer - ook nog even een meute peuters en omaatjes binnen drie minuten de borstcrawl leert. Misschien trek in een moppen-tappend epistel? 'Ach, ze pakken toch allemaal! Zag je Flo Griffith tussen de series door steeds heel even verdwijnen richting kleedkamer? Om haar snor af te scheren'. En waarom vinden mannen Carla Beurskens een mooiere meid dan die Griffith? Omdat ze niet van zulke enge lange nagels heeft. Oké, stil maar, nog één verse dan. René van der Linden krijgt binnenkort een hoge post bij de KNVB. Om daar de pasjesregeling eindelijk eens op poten te zetten.

Je zou een woedend stuk uit de machine willen rammen nu ons anabool idool uit Canada toch al weer goud verdient dankzij het afgemeten goud. De gevallen ster gaat - uitgerend aan het weekblad Der Stern, juist ja, die hadden ook exclusief de

Dagboeken van Hitler - een en ander aan onze oosterburen uitleggen. 'Ich habe es nicht gewusst', zal wel boven dat verhaal komen te staan. Die kop lag er toch nog. Hingsen keek trouwens nergens van op, want hij weet dat Ben elke avond een fles wijn met limonade drinkt. Jürgen Hingsen, onmiddellijk partij kiezend: 'Maar noem mij één-atleet die niet van Gespritzter houdt!'

Als nou die paar tijdig ontsnapte witte vredesduiven van de openingsceremonie zondagmorgen net zo lang treuzelen bij het Olympisch vuur als hun inmiddels verkoelde collega's van bij de opening, dan krijgt Sammaranch ook nog de dierebescherming op z'n dak. Toon had gelijk. 'Doif is dood meneer'. Maar na Seoel nog veel méér. Derhalve doen wij er, in plaats van deze ruimte met een verhaalje te vullen, verder maar het zwijgen toe. De (stanzo)lol is er af.

JOS VAN WERSCH

U bedenkt 't maar PIERRE BOELS verhuurt 't

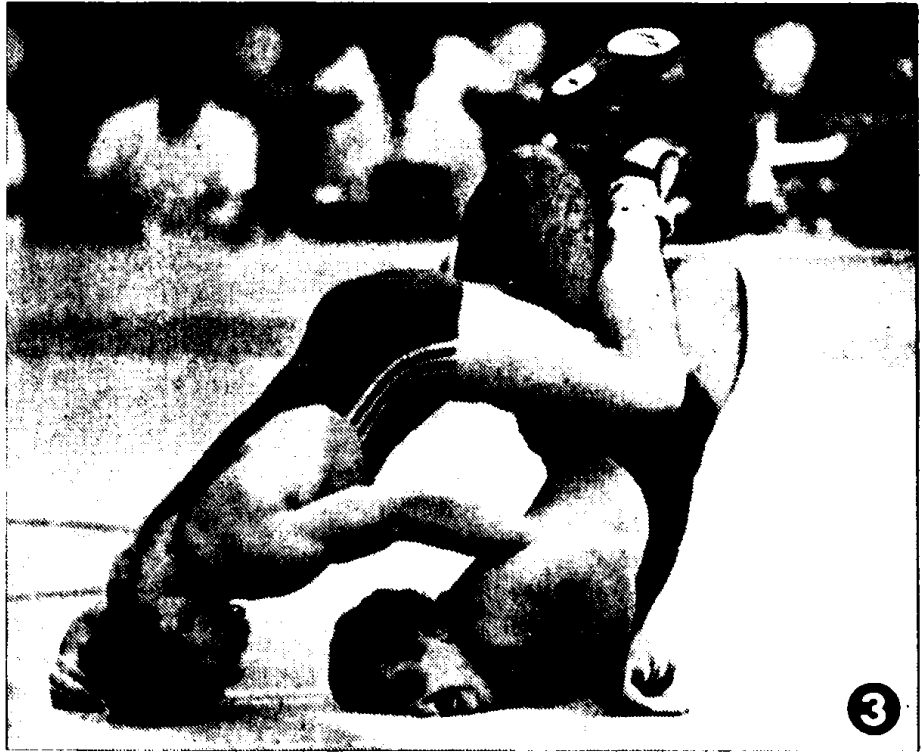
Onmogelijk bestaat nauwelijks. Laat u niet remmen door de vraag of u die klus wel kunt klaren. Het zou toch al te gek zijn als Pierre Boels de juiste machines en apparatuur niet verhuurt. Bel of kom daarom naar een van onze vestigingen en u ontdekt een wereld van gemak.

Pierre Boels verhuurt bijna alles!

SITTARD
Dr. Nolenslaan 116
Tel. 04490-23131

HEERLEN
Heerlerbaan 233
Tel. 045-411515

Impressies uit Seoel

● Foto 1: Verbodering; een van de toverwoorden tijdens de Olympische Spelen. Andrew Jachno uit Australië en Simon Baker uit Nieuw-Zeeland brengen het in praktijk na een slopende, veel energie verslindende, race.

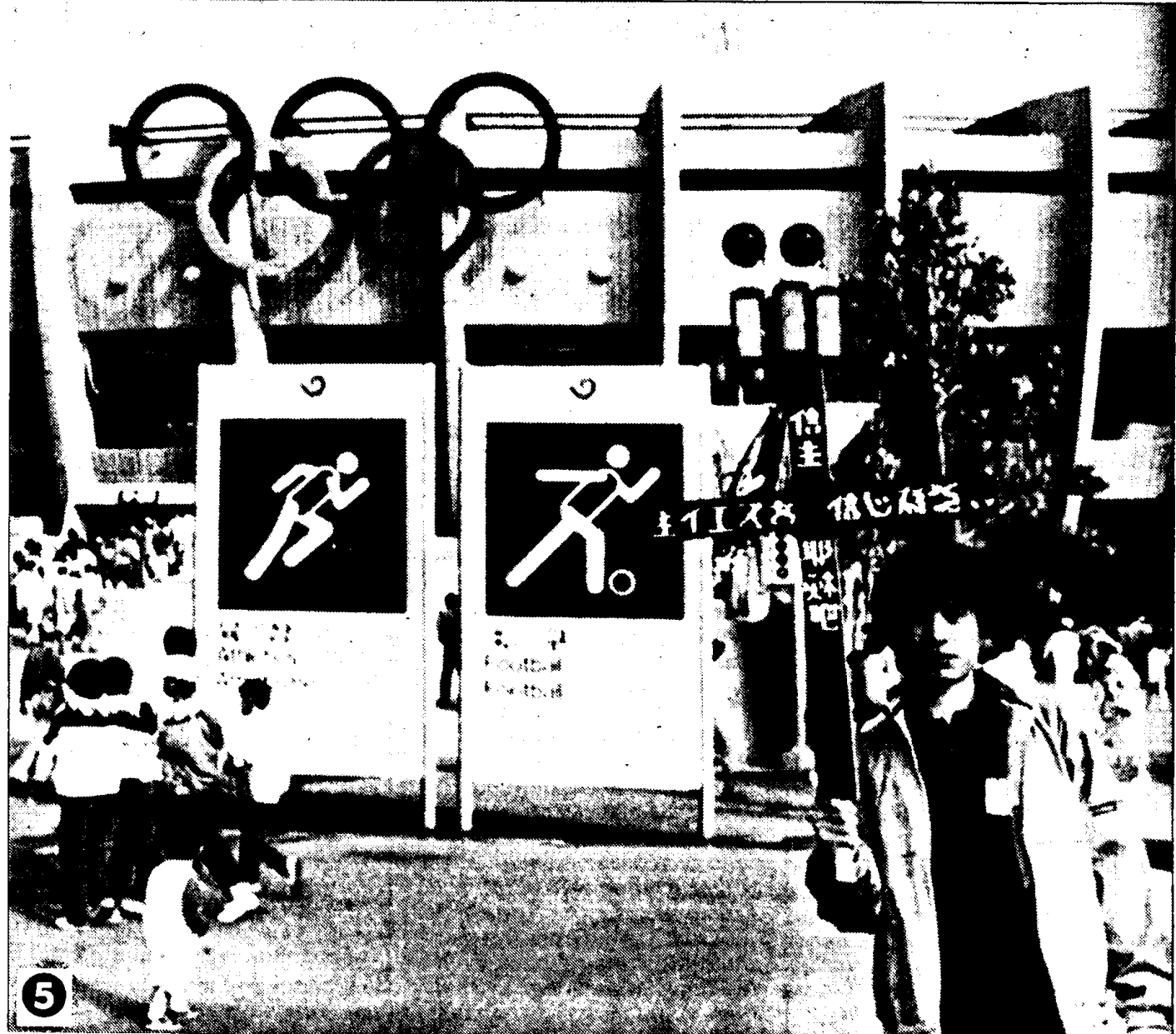
● Foto 2: Gefascineerd door een stukje celluloid. De Chinees Jiang Jialing, de superstar van het tafeltennis, in opmerste concentratie voor de opslag.

● Foto 3: Abdullah Algrbi uit Noord-Yemen wordt door de Fransman Bruno Beudet in een

oncomfortabele positie gema-noeuvrerd. Of de man uit het Midden-Oosten voor een ge-laitscorrectie naar het ziekenhuis is gegaan, is onbekend.

● Foto 4: Nog een aardig plaatje van het schoonspringen. De Chi-nese Gao Min, die het goud ver-overde bij de dames, tijdens haar 'vrije val' van de tien meter-plank.

● Foto 5: Buitenlandse be-zoekers van de Spelen worden regel-matig aangeklampt door mensen die het evangelie van Christus aan de man willen brengen. Bij bushaltes, op straat, maar ook voor het Olympisch Stadion wor-den toeschouwers aangesproken om hun geloof. Het Christendom is sterk in opkomst in Zuid-Korea.

SEOEL – De computerge-stuurde en te-gelijkertijd stijlvolle 24e Olympische Spelen zijn bijna voltooid. Voor chef de mission Wim Cornelis breekt de tijd aan het nette Olympische pak uit de kast te halen. Het zit hem als ge-goten, maar knelt toch aan alle kanten. De traditionele receptie op de Nederland-se ambassade is nakende. Cornelis had de brief al ver-stuurd. Hij zou er niet bij kunnen zijn, wanneer er nog Nederlandse sporters actief zijn. „Helaas”.

Het is tevens tijd het motto „Vre-de, Harmonie en Vooruitgang” uit te breiden met een voltoid deelwoord: „Geregeld”. Het geldt niet alleen voor de Zuidko-reaanse organisatie, die elke se-conde in een schema probeerde te vatten, elke peuk achter de on-nadenkende of blinde roker op-veegde en alle risico's uitbende. Het is ook van toepassing op het welvaren en welzijn van de Ne-derlandse sportdelegatie in Seoel. Het was of werd geregeld. De man, die tot die missie geroe-pen werd, is Wim Cornelis. De benaming chef de mission staat wel op zijn visitekaartje, omdat het in internationale Olympische kringen zo hoort. Een titel op z'n boerenhollands, die vader en grote broer in zich verenigt, past hem veel beter. Vader, die op ge-moedelijke wijze voor zijn sportie-ve kinderen zorgt; grote broer, die alles durft en nergens mee zit. Het hoogtepunt van Cornelis' eerste Olympiade was de consta-tering: „Het klinkt in het dorp.”

De weinig klinische gang van Cornelis door Olympisch Seoel lijkt niet te stroken met zijn dage-lijkse bezigheden als chirurg in een Utrechts ziekenhuis. Hij rept zich zestien dagen lang op een fietsje - desnoods met een ver-slaggever achterop om het nutti-ge en het aangename te verenig-en - door het Olympisch dorp, met heftige armzwaaien en harde brullen aandacht trekkend van vrienden en bekenden. Cornelis spoedde zich, zijn gedrevenheid doorevend aan de steeds grei-ger op het gaspedaal trappende chauffeur, van stadion naar sporthal, van schietbaan naar paardenstal. Niet om ter plekke belangrijk te lopen zijn, maar om zijn atleten een luidruchtige blijk van waardering te geven. Niet al-leen omdat het goed was voor de sfeer, maar vooral omdat hij het meende.

Als sfeertijger en regelleeuw had het bestuur van het NOC moeilijk een betere keus kunnen maken dan Cornelis. Hij maakte lang ge-noech deel uit van dat college om zijn affiniteit met de sport tot uit-drukking te brengen en had daar-voor zijn capaciteiten op organi-satorisch vlak al laten zien als manager van het Nederlands he-renhockeyteam. Hij putte in Seoel uit die periode door de in-troductie van de oranje para-plu's, waarmee de atleten tijdens de openingsplechtigheid de aan-dacht op zich vestigden als groep. En in de belangstelling bleven, want de Koreaanse te-levisie bracht uitgebreid in beeld hoe de Hollanders de gouden medaille van de roeiers Rienks en Florijn vierden. Bij gebrek aan vlaggen werden de paraplu's uit-gestoken. Een volgend ideeetje in de stijl van de chef de mission. „Topsport is afhankelijk van de-tails. Als je een discus niet zus

Wim Cornelis: vader en broer van Olympiërs

● Chef de mission Wim Cornelis. Regelmatig is hij onder de toeschouwers aanwezig om 'zijn' sporters aan te moedigen.

maar zo vasthoudt, gaat hij twee meter verder”, gaf Cornelis zijn visie prijs, met een gebaar dat minder dan een millimeter moest aangeven. „Die mensen zijn al zo goed, dat zie je iedere dag. De be-geleiding hangt ook af kleine din-getjes, van aardigheidsjes. Zoals dat grapje met die plu. Het is alle-maal niet zo belangrijk, maar het bepaalt mede de stemming.”

Hij kon functioneren als aangever en doener, hoefde zich niet te profileren als tactische prater. De timmer die Regilio Tuur wereld-kampioen Banks op de kin gaf, hamerde ook na zijn nederlaag in de kwartfinale overminderd door. „Een prima jochie”, zei Cornelis lovend over de kleine Rotterdammer. „Hij groeide uit tot de mascotte van de ploeg, in de meeste positieve zin van het woord. Maar ook Vanderlijde, die natuurlijk al bekend was, en de volleyballers leverden een be-langrijke bijdrage. Ze straalden iets uit, nog afgezien van hun lengte. Door hun groepsgeest, klikte het meteen. Verder was eigenlijk alleen behoorlijk onder-dak nodig.”

De problemen, waarmee de mee-werkende ploegbaas in Seoel te maken kreeg, waren niet van in-terne aard. „Ik heb vooraf deide-lijk tegen alle chef d'equipes ge-zegd, dat we niet meer geld loskrijgen. Zonder Philips en nog een paar sponsors zouden we niet eens een ploeg uit kunnen zenden. Het kost heel veel moeite succes te gelde te maken. Het comité Top-sport is daar wel hard mee be-zig.”

Gezien de verrichtingen van de Nederlanders mag hij zijn missie als geslaagd beschouwen. Het leeuwendeel van Oranje voldeed aan de verwachtingen. Sommi-gen, van wie niets mocht worden verwacht, schoten te voorschijn. Er viel bovendien regelmatig een medaille te vieren. „Het grootste

waarvan de zin hem ontgaat of het keurslijf hem te strak zit. Soe-pelheid bestond wekenlang niet in de Koreaanse woordenschat. „Het grootste probleem hier was het taalprobleem, het onbegrip van de mensen. Ze waren heel minitueus geïnstrueerd over wat wel en wat niet mocht. Dat was hinderlijk, maar alle opwindig hielp niets. Daar staat tegenover, dat het perfect gecontroleerde Spelen zijn geworden. Maar ik geloof, dat we dat in Amsterdam ook hadden gekund. We hebben er organisatorisch de mensen voor. In de sport en in het be-drijfsleven. De grote Nederland-se multinationals functioneren niet voor niets zo goed. Ik betwij-fel alleen of we over voldoende vrijwilligers beschikken, die voor een pak en een lunchpakket al dat werk verzetten, tot het schoon-houden van mijn kamer toe.”

Nederland krijgt voorlopig dan wel geen Spelen, de toekomst van de Olympische deelneming van Oranje houdt de chef de mission al genoeg bezig. Financieel stijgt de nood. „Het is vreselijk, dat we niet meer geld loskrijgen. Zonder Philips en nog een paar sponsors zouden we niet eens een ploeg uit kunnen zenden. Het kost heel veel moeite succes te gelde te maken. Het comité Top-sport is daar wel hard mee be-zig.”

Er viel bovendien regelmatig een medaille te vieren. „Het grootste

probleem bij de Olympische Spe-len is het mijne niet: het selecte-ren van de atleten. Dat doe je in principe nooit goed. Toch wint bijvoorbeeld baanrenner Leo Peelen hier op een bijnummer zil-ver, wordt reserve-roeister Hen-riette van Ettehoven vierde in de skif, haalt Jolanda de Rover nu wel op eigen kracht de rugslagfi-nale. Positieve uitzonderingen kwamen altijd ergens anders voor, niet in Nederland. Nu in-eens wel. Dat is leuk. Dat spreekt me aan. Dat we hier hebben ge-gresterd, is maar voor een heel klein deel de verdienste van het NOC. De sportbonden komt die eer toe. Het uitgangspunt bij de Spelen is een finaleplaats halen. Dat is goed gelukt. Aan medailles moet je wel wat extra aandacht besteden. Geen uitgebreide champagnefeesten, daar ergert iedereen zich dood aan. Gewoon een flesje, plus een taart en een kopje thee. Het ligt ook moeilijk in zo'n ploeg. Rienks en Florijn beseffen het unieke van hun prestatie niet. Het moet hun nog overkomen. Hetzelfde gebeurde met Yvonne van Gennip in Calga-ry. Het drong thuis pas tot haar door wat ze had aangericht.”

Bij de bespreking van het serieu-ze spel en de komedie wil Corne-lis, niet door desinteresse maar door belangstelling voor teveel andere dingen, de zinnen nog wel eens abrupt laten eindigen. Bij zijn verhaal over het diepte-punt van de Spelen, de dopingaf-faire van de Canadese sprinter Ben Johnson, brandt hij haast ongevraagd vol vuur los. „Het is vreselijk als op het hoofdnum-mer van de Olympische Spelen, de 100 meter, de winnaar positief blijkt te zijn. Maar ik ben blij dat

het ontdekt is. Het is een ramp voor de sport, maar die ramp was groter geweest als het niet was uitgekomen. Maar doping moet ook weer niet overtrokken worden. Er zijn op 14.000 atleten 1600 dopingtests uitgevoerd. Een stuk of tien waren positief. Het doet de sport geen goed, ze-ker niet als het een atleet betreft als Johnson. Er wordt meteen gedacht, dat iedereen dan wel wel zal slikken. Dat is absoluut onwaar. Bovendien is het niet te-recht een sporter op te hangen wegens zijn slechte medische be-geleiding. Johnson is misbruikt door een aantal mensen en dat is doodzielig voor die man.”

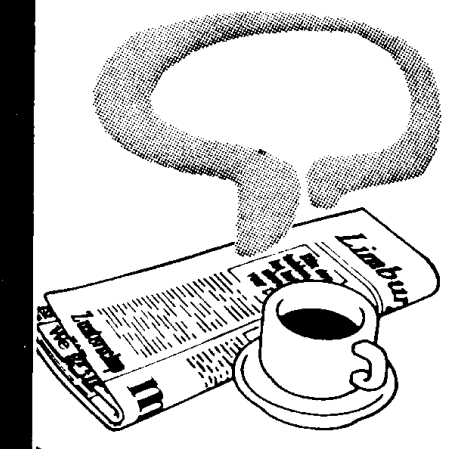
Hoewel de bewijsvoering niet ge-makkelijk zal zijn, is Cornelis een voorstander van een juridische procedure tegen de in zijn ogen misdadige werkwijze van John-sons medische adviseurs. „De eerste reactie onder de Nederlan-ders was: wat een stomming. Iedereen ging ervan uit dat hij be-wust naar de anabole steroïden heeft gegrepen. Ik heb tegen de hockeysters gezegd: Als Bob Kicks bij jullie aan komt met wat pilletjes, dan worden die ook ge-slikt, of er nu vitamine C in zit of testosteron. Daar staan ze hele-maal niet bij stil, omdat ze hem vertrouwen.”

Cornelis is als arts en als sport-liefhebber fel tegen doping. Ook het aanvullen van hormoon-te-korten ontstaan door excessieve training vindt bij hem geen goed-keuring. „Het menselijk lichaam is zo'n goede machine, dat is nauwelijks voor te stellen. Daar moet je niet aankomen. Je creëert een nieuwe fysiologische verhouding door kerels, die fit zijn, anabolica te geven. Dat wijs ik volstrekt af. Medicatie geven bij mensen die gezond zijn, is on-zin,” aldus Cornelis zeer stellig.

De vraag over een brief, die in Nederland voor ophef zorgde, omdat de indruk bestond dat het NOC zijn atleten erin wees op de mogelijkheden de dopingcontro-le te omzeilen, sloeg Cornelis even met stormheid. „Ja, daar is kennelijk een misverstand over. Iedere atleet hier heeft een voor-lichtingsbrochure gekregen over doping. Het NISGZ en Hermans hebben er aan meegewerkt. Er is ook nog een nieuwsbrief van de commissie maatschappelijke be-geleiding naar de topsporters ge-gaan met ondermeer een inter-vieu met mij en ook met Peter Vergouwen. Daarin staat zoiets als: 'Als je bang bent dat je iets hebt gebruikt, moet je dat laten controleren'. Je kunt niet voor-zichtig genoeg formuleren. Die zin werd gelezen als: 'Als je ste-roïden hebt gebruikt, laat je dan testen'. Daar sta ik natuurlijk niet achter. Bedoeld werd alleen, dat de atleten er verstandig aan de-den na te gaan of de hun door de huisdokter voorgeschreven me-dicijnen tegen asthma niet toe-vallig op de IOC-lijst van verbo-den middelen stonden.”

Van een verplichte dopingcon-trole voor de afvaardiging van sporters naar een groot toernooi, wil Cornelis niets weten. Een at-leet vier of vijf keer per jaar tes-ten, om ook de verdachte spier-opbouw in de trainingsfase op te sporen, spreekt hem nog minder aan. „Zonde van het geld. Zo'n onderzoek kost bij mijn weten 600 gulden. Op jaarbasis praten we dan over een half miljoen gul-den. Voor deze complete Olympi-sche ploeg zou het ruim een ton zijn geweest. Daar kan ik tien at-leten meer van naar Seoel stu-ren. Als wij ook zo'n geval krij-gen, dan staat iedereen natuurlijk op de achterste benen. Toch is het me dat bedrag niet waard die ene klojo eruit te halen.”

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN
HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;
171 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Pets

Het wordt zo langzamer-
and weer tijd voor de pets van
de week, zo men wil: het opgehe-
ven vinger. Zij die deze twij-
felachtige eer te beurt valt, zijn
de HH raadsleden Loozen, Bec-
kers en Grooten uit het, o zo
rechtvaardige Simpelveld. Don-
dagavond meende de heer
Grooten de burgemeester te mo-
eten betichten van vriendjes-
poker. Zo maar, zonder even
aan te geven waarop hij dat
an wel baseerde. „Ik vraag u
te beschuldiging terug te ne-
men”, probeerde de keurige
burgemeester nog, maar Grooten
permitteerde het zich deson-
der. Een kind zou er de klas
voor uit gestuurd worden. Me-
er Grooten mocht blijven zit-
ten.

Pets (2)

En neem dan raadslid Bec-
kers die even niet door heeft dat
het betelende advies advisee-
ren is. En dus niet 'ohne weiteres'
om maar even in het Simpel-
velds woordgebruik te blijven
leken) overgenomen moeten
worden door het college van B
n W. Meneer Beckers had nog
ben niet begrepen dat hij het
nu juist een goede zaak moet
vinden dat het niet de vierde
nacht is die de dienst uit-
maakt. Nee, geef dan maar Loo-
zen. Die hield tenminste een
leidooi voor een andere maat
nveloppes waarin hij de
raadsstukken krijgt toege-
tuurd. Alstublieft heren, we
weten dat u uw plaatsnaam eer-
van wilt doen, maar kan het in
de toekomst iets minder simpel
in Simpelveld.

Trinitas

De negentig leden tellende
coutingvereniging Trinitas uit
het Heerlense Schaesbergerveld
nag zich zondag verheugen in
de komst van opper-hoofman-
wethouder Jos Zuidgeest. Die
nag op zijn vrije dag de her-
pening verrichten van het to-
gal gerenoveerde 'home' aan
de Zutphenstraat/Eindhoven-
straat. Na een viering en een
fondgang door de wijk wordt
die handeling om kwart voor
twaalf verricht. Om half vier is
er een poppenkast en tegen zes
uur 's avonds heeft men een reu-
nie voor alle oud-leden van
Scouting Trinitas op het pro-
gramma staan.

Kerkrade

Waarom sloft menig woon-
wageneigenaar met lood in de
schoenen naar Kerkrade?
Vraag het ze maar - zodra ze
weten dat Kerkrade hun nieuwe
'home' moet worden (moet,
want om de zogeheten decen-
tralisatie hebben ze niet ge-
praagd), gaat menige woon-
wageneigenaar dwars liggen.
Wethouder Zuidgeest heeft er
zich ook over gebogen. En durft
deze conclusie aan: „Kerkrade
beschouwen ze zo'n beetje als
buitenland...”
Bovendien ligt het dicht tegen
Duitsland; een land waaraan
woonwageneigenaars en zigeu-
ners nachtmerries hebben over-
gehouden, zo zwart als de ovens
van Dachau...

Sterk slokje

Even een voorproefje op de
nota Gemeente en Alcoholpre-
ventie, die gisteravond 'vers
van de pers' bij de redactie be-
zorgd werd.
Tijd voor een sterk slokje uit
deze nota. Het dringende ver-
zoek om voortaan gemeentelij-
ke recepties alcoholvrij te hou-
den, schiet het college in het ver-
keerde keelgat.
Uiteraard schrijft het college
niet 'zo menselijk'. Van Zeil c.s.
schrijven letterlijk: „Dit middel
achten wij inadequaat omdat
het de keuze-vrijheid beperkt
van de bezoekers van deze bij-
eenkomsten, alsook van diege-
nen die voornemens zijn in ge-
meentelijke gebouwen recepties
te organiseren. Wel achten wij
het van belang terughoudend te
zijn in de mate van verstre-
king van alcoholische drank,
zoals reeds te doen gebruikelijk
is.”
Heb na het lezen van deze gort-
droge uitleg meteen naar huis
gebeld met de vraag: Schat,
staat de Bokma koud...

Winkelende massa

HOENSBROEK - Zeshonderd jaar Heerlijkheid Hoensbroek. Dui-
zenden mensen bezochten gisteravond het Hoensbroeks centrum
waar de viering van het bestaansfeest ingeluid werd met nightshop-
ping. Tot elf uur bleven de winkeldeuren in het centrum open. Niet
alleen daardoor werd de massa aangetrokken. Bovenal de gezellige
sfeer met diverse orkesten, Middeleeuwse dansgroepen, kleinkunste-
naars en modeshows lokten velen naar de markt en het winkelcen-
trum. In de winkels stonden de mensen in de rij voor de kassa's. „Dit
is te vergelijken met een Kerstdrukke”, vertelde een kassiere.
De voorzitter van het werkomité, Armand van Oers, toonde zich op-
getogen over het resultaat. „Buiten verwachting”, aldus de voorzitter
die zichzelf ook in Middeleeuwse kledij gestoken had, net als onge-
veer tweehonderd anderen in de winkels en stands. Burgemeester
Van Zeil toonde zich vooral nieuwsgierig naar de wijze waarop de
winkeliers ingesprongen waren op de viering van het zeshonderdjar-
ig bestaansfeest.

De drukte gisteravond in de Hoensbroekse winkelstraten was vol-
gens een kassiere te vergelijken met de periode voor Kerstmis.
Foto: 3-POOT/ WIM KUSTERS

Bouw van 66 nieuwe bejaardenwoningen bij vijver Brunssum

Van onze correspondent
BRUNSSUM - De woningvereni-
ging Brunssum is van plan 66 be-
jaardenwoningen in de Rumpener-
beemden te vervangen door nieu-
wbouw. De woningen voldoen vol-
gens de woningvereniging niet
meer aan de tijdseisen. Bovendien
komen er steeds meer klachten bin-
nen over vocht en kou. De bewo-
nerscommissie van de Rumpener-
beemden gaat akkoord met de af-
braak van de zogenoemde 1 op
1-woningen (40 stuks), maar pleit
voor behoud van de resterende 26
bejaardenbungalows.

De bejaardenwoningen bij de
Brunssumse vijver dateren van het
begin van de jaren vijftig. Het be-
stuur van de woningvereniging
Brunssum kwam na onderzoek tot
de slotsom dat slopen van de wonin-
gen de enige goede oplossing is.
Groot onderhoud blijkt te duur.

Op de deze week gehouden eerste
bijkomst werden de plannen door
de woningvereniging aan de bewo-
ners gepresenteerd. Van de opgeko-
men huurders stemde het meren-
deel voor de nieuwbouw. Afhanke-
lijk van de grootte van woningen en
de stadvernieuwingstoelag waarop
de woningvereniging hoopt, zullen
de nieuwe huurprijzen tussen de
400-500 gulden gaan bedragen. „In-
derdaad een forse verhoging ten op-
zichte van de huidige 280 gulden”,
erkent Laudy. „Daar staat natu-
rlijk het recht op huursubsidie te-
genover, dat naar hoogte van het in-
komen kan oplopen tot 150 gulden.”

Als alles naar wens verloopt zijn de
eerste woningen begin 1991 klaar.

Heerlen mag van Raad van State woonwagens wegslepen
Familie moet van kamp af

Van onze verslaggever
DEN HAAG/HEERLEN - Van de Raad van State mag Heerlen
de vier woonwagens van de familie Niesing meteen wegslepen
van het bijna lege, centrale woonwagenkamp In de Cramer.
Volgens waarnemend voorzitter, mr J. Blaauw, valt de ge-
meente niets te verwijten in de aanpak van en zorg voor het uit-
voeren van het decentraliseren van woonwagens.
De kampfamilie Niesing, die alleen dan naar een andere loka-
tie wenst te verhuizen als zij samen mag blijven, heeft echter
bij monde van haar woordvoerder Jan Schneider ('Klomp-
en Jan') gedreigd 'liever te gaan zwerven, richting het Binnenhof'
dan uiteen gedreven te worden.

Geduld
Hoewel hij van de Raad van State
niet nog langer geduld hoeft te
hebben met de dwarsliggende kampfa-
milie, is de Heerlense wethouder
Jos Zuidgeest niet van plan om-
dellijk de vier woonwagens te laten
wegaan.
„Maar komende maandag wil ik wel
van hen horen of ze alsnog kiezen
voor verhuizing naar het kampje
aan de Tichelstraat in Kerkrade,
waar nog altijd plek wordt vrijge-
houden voor de Niesings.” lichte
Zuidgeest gisteravond toe naar aan-
leiding van de uitspraak, die och-
tend, van de Raad van State.
„Blijven ze echter halsstarrig, dan
rest mij niets anders dan opdracht
te geven de familie naar die lokaties
te verwijzen die zij bij loting kreeg
toegewezen. Dat betekent dat er
twee woonwagens naar Onderban-
ken, en twee naar Kerkrade moe-
ten.”
Over het optreden van 'Klomp-
en Jan' blijkt wethouder Zuidgeest
weinig te spreken. „Hij bewijst de
familie Niesing geen goede dienst
door ze aan te zetten tot zwerven of
verzet. Hij moet weten wanneer hij
verloren heeft. Natuurlijk doet het
me wel wat, zeker als ik kijk naar
het 'wisselvallige' rijksbeleid ten
aanzien van woonwageneigenaars...
Maar nu heeft de familie nog een
kans om de vernedering van weg-
slepen te voorkomen door toch voor
de lokatie in Kerkrade te kiezen.”
Dat de bodem van dit bijna gereed
zijnde kampje in Kerkrade veront-
reinigd zou zijn, wuift Zuidgeest
weg. „Er is een zogenoemde
schoon-grond-verklaring afgege-
ven. Bovendien tilt ook de Raad van
State daar niet aan. Dat zelfde geldt
voor de nog lopende bezwaarschif-
ten bij de Provincie.”

November
Vóór 1 november (Zuidgeest: „De
waterleiding is te verrot om de na-
derende winter te overleven.”) moet
het centrale kamp In de Cramer zijn
opgeruimd. Daarna vertrekt er
- plannen daartoe blijken reeds ver-
gevoerd - een meubelboulevard.
Op het centrale kamp staan nog 19
woonwagens, inclusief de vier van
de familie Niesing. Komende dins-
dag verhuizen er zes naar het kamp
aan de Europaweg-Noord. Daags
daarop verhuizen er twee naar de
Peter Schunckweg. Half oktober
gaan er drie naar de Rimburcheweg
en tegen het eind van oktober ver-
trekken er drie woonwagens naar
de Slakstraat.
Blijft de vraag waar de 'Vier van
Niesing' naar toe wensen. Wordt het
samen naar Kerkrade of 'uiteen ge-
slagen' naar Onderbanken? Of toch
Maar nu heeft de familie nog een
kans om de vernedering van weg-
slepen te voorkomen door toch voor
de lokatie in Kerkrade te kiezen.”
Dat de bodem van dit bijna gereed
zijnde kampje in Kerkrade veront-
reinigd zou zijn, wuift Zuidgeest
weg. „Er is een zogenoemde
schoon-grond-verklaring afgege-
ven. Bovendien tilt ook de Raad van
State daar niet aan. Dat zelfde geldt
voor de nog lopende bezwaarschif-
ten bij de Provincie.”

Kasteel Haag herbergt archief van 'Hoensbroek'

Van onze verslaggever
HAAG/HOENSBROEK - Niet in
Hoensbroek, maar op kasteel Haag bij
Geldern in Duits-
land, is de meeste in-
formatie te vinden
over de vroegere be-
woners van kasteel
Hoensbroek. Het fa-
miliearchief van de
rijksgraven Von und
zu Hoensbroech
wordt daar trouw be-
waakt en bijgehou-
den door de inmid-
dels 76-jarige gravin
Felicitas, de echte-
note van de overle-
den graaf Wilhelm
von und zu Hoens-
broech.

Gravin Felicitas en haar zoon Wolter Hubertus aan de achterkant van Schloss Haag, waarvan sinds de Tweede Wereldoorlog nog twee vleugels over zijn.
Foto: 3-POOT/ DRIES LINSSEN

Brunssum behoorlijk bij kas

BRUNSSUM - De gemeente
Brunssum kan met een gerust
hart het nieuwe jaar binnenstap-
pen. In de gemeentekas is name-
lijk een totale reserve-voorzie-
ning van dik 35 miljoen aanwezig.
Dat is ruim acht miljoen meer
dan dit jaar.
Om uit de reservevoorziening
voor '89 te concluderen dat
Brunssum er financieel prima
voor staat, is echter wat voorba-
rig. Het 'overschot' van ruim acht
miljoen heeft namelijk te maken
met het afstoten van de gemeen-
telijke energie-bedrijven. Zo-
doende vloeide er veel extra geld
in de gemeentekas. Daar tegen-
over staat dat Brunssum in 1989
de winst van de energie-bedrijven
zal moeten missen. De spaarpot
die dit jaar dus goed werd aange-
vuld, zal in '89 en de komende ja-
ren wellicht worden aangespon-
gen.

Van onze verslaggever
'Geen tak mag hier verdwijnen'

Burgers bewaken bossen Schinveld

De fractie Kleine Onderbanken
(Sturmans en Meijer) en de leden
van de stichting 'Stop reactivering
vliegkassen Geilenkirchen' zijn nog
steeds niet afgekoeld. De onoverho-
de capaciteit voelen zij als een trap
onder de gordel. De pijn is nog lang
niet verdwenen. En breekt zelfs op-
nieuw in alle hevigheid door, wan-
neer zij in de bossen patrouilleren
en de boomstronken tellen, die zijn
overgebleven na de bliksemacties
met de kettingzagen.
Achterwege
„Och,” reageert burgemeester Rit-
zer, „op dergelijke subjectieve uitla-
tingen ga ik niet in. Feit is dat het

creatieschap in de bossen komen
kijken om de stand van zaken op te
nemen. Volgens die opzichter was
dat nodig, omdat er nog bomen
moeten worden weggeslept. Dus
wij verwachten dat binnenkort
weer gewerkt wordt in de bossen.”

Zorgen
Het bezoek van de opzichter ver-
klaart Ritzer echter als volgt: „Het
Recreatieschap maakt zich zorgen
over bomen die zijn blijven liggen.
Het is namelijk mogelijk dat de
stammen in de drassige grond weg-
zakken en schade aanrichten. Van-
daar dat men poolshoogte is gaan
nemen. Meer niet.”

LEUK KEUKEN-IDEE?

Wij hebben nog 65 andere keukentegelideeën!

EUROTEGEL

Laanderstraat 47, Heerlen, 045-715544

Naam: _____
Adres: _____
Postc. + plaats: _____ Tel.: _____
Giro banknr.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN.

Like dag voor 'uur in uw bus

limburgs dagblad

1-10

MAANDAG
DINSDAG
WOENSDAG
DONSDAG
VRIJDAG
ZATERDAG
ZON

GEBOREN
PETER
29 september 1988
broertje van
Judith en Roos
zoon van José en
John Lemmen-Goffin
Berzenraderweg 233,
6417 SN Heerlen

Te huur aangeboden

Te h. omg. Kerkstrade 1 pers.
gem. ZITSLAAPKAMER
met gebr. v. gem. keuk.
badk. m. ligb. ap. entree. Bij
voork. v. pers. ouder dan 35
jr., tel. 045-351294.

Te h. Sch'berg gem. KA-
MER m. gebr. v. keuk. dou-
che. tel. 045-313136 of
311208.

Vrouw gezocht v. licht
huis, wijk met gratis kost
en INWONING, tel. 045-
424061.

Hierbij delen wij u het overlijden mede van onze
lieve echtgenote en moeder

Elly Gehlen
echtgenote van
Piet Gulpen

Ze stierf rustig en vredig, voorzien van het sacra-
ment der zieken, in de leeftijd van 50 jaar.

In dankbare herinnering:

Eys: Piet Gulpen
Frank Gulpen
Maastricht: Jan Gehlen
Gon Gehlen-Brassé
Maurice, Marcel en Emile

Eys: Math Gulpen
Jeanne Gulpen-Gehlen
Rob en Marleen
Piet en Elly
Fer en Andrea
Familie Gehlen
Familie Gulpen

Nachtegaalstraat 19, 6287 AX Eys
28 september 1988

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begra-
fenis, zal plaatsvinden op maandag 3 oktober as.
om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Agatha
te Eys.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condole-
ren.

Heden, zaterdagavond, zal om 18.15 uur de rozen-
krans voor Elly worden geboden. Aansluitend
wordt in voornoemde kerk de h. mis tot haar inten-
tie opgedragen.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Plotseling en tot onze verbijstering vernamen wij
het overlijden van ons koorlid en penningmeeste-
res

Elly Gulpen-Gehlen
Elly, je laat een leegte achter, we zullen je missen.
Je was een prima lid.
Piet en Frank heel veel sterkte en troost in de her-
innering aan je vrouw en moeder.

Bestuur en leden
Dameskoor "Octavia" Eys

Dankbaar voor de liefde en de zorg waarmee hij
ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij
u kennis dat heden, na een kortstondige ziekte, in
zijn eigen, vertrouwde omgeving, van ons is heen-
gegaan, mijn dierbare man, onze zorgzame vader
en schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer,
oom en neef

Zef Clerkx
echtgenoot van
Ida Pelzers

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, over-
leed hij op 81-jarige leeftijd.

M.I. Clerkx-Pelzers
Huub en Jeane Clerkx-Vaessen
Emile, Flore
Gerard en Jack Clerkx-Petitjean
Patrick, Ivo
Mil en Ien Clerkx-Bakx
Anouk en Georg
Bos
Max en Lenie Clerkx-Baltus
Jolanda en Jean
Roger
Marianne en René Dormans-Clerkx
Blanca, Vivian
Louis en Til Clerkx-Meulenberg
Familie Clerkx
Familie Pelzers

6186 CD Geleen, 29 september 1988
Bergstraat 5

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben
maandag 3 oktober as. om 10.30 uur in de parochie-
kerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Ge-
leen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof
aldaar.

Bijeenkomst in de kerk; er is geen condoleren.

Mede tot intentie van de overledene, zal een avond-
mis worden opgedragen zondag 2 oktober om 17.30
uur in voornoemde kerk.

Bezoek rouwkapel Maaslandziekenhuis, Barbara-
straat 1, Geleen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te
bedanken voor het medeleven ondervonden tijdens
de ziekte, het overlijden en de begrafenis van onze
lieve moeder, schoonmoeder, groot- en over-
grootmoeder

Anna Del Tin-Chiarot
willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Wij nodigen u uit om haar met ons te gedenken in
de plechtige zeswekdienst, welke gehouden zal
worden op zondag 2 oktober om 11.15 uur in de de-
kenale kerk van St. Pancratius te Heerlen.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen.
Heerlen, september 1988.

OVERLEDEN

† Henric Cornelis Marie Merckx, 71 jaar, Corra-
dres: E. Merckx, Kerkweg 113C, 1015 CJ Am-
sterdam. De uitvaartdienst zal worden gehouden op
maandag 3 oktober om 11.00 uur in de kapel van de
Medische Zusters van de Imsterade-Heerlen.

† Harry van Knippenberg, 72 jaar, echtgenoot van
† Jeanne Collijn, Burg. Teheuxweg 21, Gulpen. De
uitvaartdienst zal plaatshebben heden, zaterdag 1
oktober, om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.
Petrus te Gulpen.

† Sjeng (Jan Hubert) Jongen, 80 jaar, echtgenoot
† van Maria Elisabeth Hubertina Crijns. Grijze-
grubben 43, Nuth. De uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 3 oktober om 11.00 uur in de
parochiekerk van St.-Bavo te Nuth.

† Netty Goelen, 71 jaar, echtgenote van Martin
† Claessen, Didhof 31A, Maastricht. De uitvaart-
dienst zal plaatshebben heden, zaterdag 1 oktober,
om 11.00 uur in de kerk van San Salvador te Daal-
hof-Maastricht.

† Willemijntje Werkman, 76 jaar, echtgenote van
† Willem Hendricus Schaap. Corradres: Finefau
5, 6462 HP Kerkrade. De eucharistieviering zal
plaatsvinden op maandag 3 oktober om 10.00 uur in
de parochiekerk Onze Lieve Vrouw van Lourdes te
Kerkrade-Gracht.

† Hubertina Heijne, 74 jaar, echtgenote van Al-
bert Mulder. Corradres: Grasbroekstraat 15,
6141 BW Limbricht. De uitvaartdienst zal plaats-
gevonden op vrijdag 30 september jl. om 9.45 uur in
de parochiekerk van de H. Geneset te Sanderbout-
Sittard.

Enige en algemene kennisgeving

Na een langdurig ziekbed is, in de leeftijd van 83 jaar, overleden, onze lie-
ve mamma en oma

Els Storms
weduwe van
Géra Cartigny

Maastricht: Ernst Cartigny
Jes Cartigny-Krekels
Christel

Sittard: Lor Cartigny
Anjes Cartigny-Zorge
Luc en Yvonne
Maurice en Renate
Suzanne

Sittard: John Cartigny
Els Cartigny-Sillen
Gerald

Sittard: Miep Kuckelkorn-Cartigny
Jack Kuckelkorn
Liesbeth

Sittard, 28 september 1988
Corradres: Heinseweg 36, 6131 BS Sittard

Ingevolge haar wens, heeft de begrafenis in besloten kring plaatsgevo-
nden.

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedan-
ken voor het medeleven ondervonden bij het overlijden
en de begrafenis van mijn dierbare man, onze lieve vader
en opa

Chrit
Op den Kamp

willen wij u langs deze weg hartelijk bedanken.
Uw belangstelling en medeleven door een bezoek, door
een persoonlijk woord, door brieven en kaarten, door een
handdruk of zomaar een schouderklop, waren voor ons
een enorme steun.

Mia Op den Kamp-Sevriens
Kinderen en kleinkinderen

6141 BS Born, oktober 1988

Wij nodigen u uit tot het bijwonen van de zeswekdienst
maandag 3 oktober as. om 19.00 uur in de parochiekerk
van de H. Martinus te Born.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor het vele fijne
en goede dat hij tijdens zijn leven ons heeft ge-
geven, is na een voorbeeldig gedrag lijden, of-
schoon wel voorbereid, toch nog onverwacht, voor-
zien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 65 jaar
van ons heengegaan, onze lieve vader, schoonva-
der, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Bart van Meerten
weduwe van
Maria Cordewiner

In dankbare herinnering:

Eijgelshoven: C. van Meerten
E. van Meerten-Vermeulen
J. van Meerten
A. Walraven-van Meerten
P. Walraven
en kleinkinderen
Familie van Meerten
Familie Cordewiner

6471 AP Kerkrade, 28 september 1988
Bongerdstraat 27

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op
maandag 3 oktober 1988 om 11.00 uur in de parochie-
kerk van St.-Jan de Dooper te Eijgelshoven,
gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats al-
daar.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er
geen condoleren.

Heden, zaterdagavond om 19.00 uur wordt vader
herdacht in de eucharistieviering in bovengenoem-
de kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmorta-
rium St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chevre-
mont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten
ontvangen gelieven deze advertentie als zodanig te
willen beschouwen.

Begravenis- en crematieverzorging
HEERLEN e.o.
v.h. CROMBACH

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding.
Stemmen opbaar- en ontvangeruimten.
Tevens verzorging van complete koffietafel.
Ruime parkeerplaats op eigen terrein.
Begravenis- en crematieverzekeringen.
Koopsommen en wilsbeschikkingen.

Chimelstraat 30 - Postbus 3755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-744427
Waarin is opgenomen: J.G. Boon
Kerkstrade 98, Heerlen - Tel. 045-466614
DAG EN NACHT BEGRIJFBAAR
15 Post, gelijp, uitvoerverzorging

HEERLEN - In dertig musea
en sterrenwachten in Neder-
land wordt op zondag 16 okto-
ber een nationale manifestatie
'Wetenschap op Zicht' gehou-
den. Deze manifestatie, ver-
zorgd door personen uit de
praktijk van het wetenschappe-
lijk of technisch onderzoek, wil
laten zien hoe wetenschap
werkt.

In Limburg kunnen belangstelen-
den op 16 oktober op vier plaatsen
terecht. De Limburgse Sterren-
wacht in Heerlen geeft in haar ex-
positieruimte verschillende de-
monstraties. Een ervan legt de
werking van het menselijk oog uit.
Een tweede gaat over fotografie:
fotografieren met laserlicht, zonder
lenzen: de techniek om in een
twee-dimensionele ruimte drie-
dimensionele beelden op te slaan.
Tot slot is er nog een demonstratie
lasertechniek in de (oog-)genees-

kunde. Om 13, 14.30 en 16 uur wor-
den in- en rondleidingen gehou-
den.

In het Mijnmuseum in Kerkrade
worden om 13, 14.30 en 16 uur le-
zingen gehouden over de sociale
woningbouw in Zuid-Limburg en de
invloed van de mijnbouw op de
architectuur. Spreker is de historis-
cus drs J. Starmans, belast met het
Monumenteninventarisatiepro-

Transcendente meditatie
Voor alles beter uitgerust.

TM: geeft rust dieper dan slaap.
TM: lost diepgewortelde stress en spanningen op.
TM: geeft helderder denken en doeltreffender handelen.
TM: verlicht slapeloosheid, normaliseert bloeddruk.
TM: geeft meer energie, zelfvertrouwen, stabiliseert.
TM: is een eenvoudige ontspanningstechniek en wordt 2x per dag
beoefend gedurende 10 min. in een comfortabele stoel.

Vrijblijvende informatie-avonden:

Kerkrade:
hotel Chemin,
Markt 54,
maandag 3 oktober.

Valkenburg:
TM-centrum,
Kloosterweg 36,
dinsdag 4 oktober.

Aanvang: 20.00 uur.
Inlichtingen: 045-241385 / 043-215361

Advokatenkantoor Amstenraderweg

Ingaande 3 oktober 1988
zullen de mrs.

H.H. Tomlow-Keppler
J.W. Rauh
G.J. Bordes
advokaten en procureurs
samen de rechtspraak uitoefenen.

Postadres: postbus 15, 6430 AA Hoensbroek
Bezoekadres: Amstenraderweg 9, Hoensbroek
Telefoon: 045-212254

KENNISGEVING

Mr. W.A.M.J. Schoolmeesters en Wagenaar & Winters, advocaten
(voorheen kantoorhoudende aan de
Munsterstraat no.5 te Roermond)

mr. J.A. Wagenaar,
mr. Georg A. Winters,
mevr. mr. M.C.W. van der Zanden
mevr. mr. A. Carl (jur. medewerker)

delen mede dat zij vanaf 1 oktober 1988 gezamenlijk de praktijk zullen
uitoefenen op het adres Munsterplein nr. 2,
onder de naam

WAGENAAR & WINTERS
ADVOCATEN

postbus 181,
6040 AD Roermond.

Tel. 04750-32589.
Fax 04750-10696.

Op 28 september 1988 is op 80-jarige leeftijd, geh-
onverwacht, bij haar broer in Utrecht, overleden
onze dierbare zus, schoonzus, tante en oud-tante

Alida Pieterella
Maria Verlegh
(tante Lida)

Rijssen: C.M.A.M. van der Hoorn-Verlegh
Utrecht: H.J.J.M. Verlegh
G.J.M. Verlegh-Kragten
neven en nichten
achterneven en achternichten.

Heerlen, Edisonstraat 139
Corradres: Livingstonealaan 626,
3526 JE Utrecht

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum
Barbara, Egginklaan 51 (hoek Van Bijnkersho-
laan) te Utrecht. Gelegenheid tot bezoek aldaar
den, zaterdag en zondag as. van 19.00 tot 19.30 u.
Maandag 3 oktober as. zal om 13.45 uur in het ke-
ntrum van de Katholieke Kerkgemeenschap
naleneiland aan de Marco Pololaan 113 te Utre-
een eucharistieviering worden gehouden.

Aansluitend volgt om plm. 15.00 uur de begrafe-
op de r.-k. begraafplaats aan de Prinsesselaan
Utrecht.

Na de begrafenis is er gelegenheid tot condole-
in de ontvangkamer van de begraafplaats.

Voor het opgeven van
overlijdensadvertenties voor de krant
van maandag, bestaat gelegenheid op
zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op
ons hoofdkantoor, of telefonisch
uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
in de Cramer 37, Heerlen.

Dankbetuiging

Mede namens onze kinderen en
kleinkinderen, onze hartelijke dank voor
de zeer vele blijken van belangstelling,
cadeaus, bloemen, felicitaties of
anderszins, waardoor ons
gouden huwelijksfeest
voor ons een onvergetelijke dag werd.

H. Derks
E. Derks-Schoonbrood
Heerstraat C 130, Stein.

Dankbetuiging

Hartelijk dank voor de grote
belangstelling, bloemen, geschenken en
felicitaties die wij mochten ontvangen bij
ons 25-jarig huwelik, 25 jaar
voegersbedrijf en 20 jaar café-pension.

Schimmert, september 1988.

Rolf en Maria Hofman
en kinderen.

Enige en algemene kennisgeving

Heden overleed, na een langdurige ziekte, voorzien
van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van
73 jaar, mijn goede vriend

Willy Angerer
Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

Uit aller naam:
J. Schlangen

Kerkrade, 30 september 1988, Hambroekliniek
Corradres: Musschenbroek 36, 6414 AB Heerlen

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op
dinsdag 4 oktober as. om 11.00 uur in de parochie-
kerk van de Blijde Boodschap Chevreumont, waar-
na aansluitend crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er
geen condoleren.

Maandag, tijdens de avondmis van 19.00 uur, wordt
de overledene bijzonder herdacht in voornoemde
kerk.

De overledene is opgebaard in het streekmorta-
rium, gelegen op het terrein van de Loeckerhei-
dekliniek; bezoeken van 18.00 uur tot 19.30 uur.

Omringd door allen die haar lief waren, overleed in
bejaardentehuis St.-Lucia te Beesel, na een rijk le-
ven, dat gekenmerkt werd door liefde, goedheid,
eenvoud en eerlijkheid, onze moeder en oma

Gertruda Reijnders
weduwe van
Hendrikus Janissen
in de leeftijd van 81 jaar.

De bedroefde familie:

Beesel: Wim en Ria Janissen-Egels
Mare en Marie-José
Paul en Yvonne
Bernad

Beesel: Lies en Toon Stevens-Janissen
Geerthe en Theo
Hans

Maastricht: Geany en Wim
Veldman-Janissen
Verline en Kees-Jan
Berder

Stramproy: Leona Tiny Janissen-Leyssen
Cécile, Simone

Beesel: Annetiek en Piet
Simons-Janissen
Veronique, Eveline, Leonie

Maastricht: Mla en Joyce Thijssen-Janissen
Stephanie, Thomas, Suzanne

St. Odilienberg: Gerard en Ton Janissen-Erkens
Eather

Heel: Jos Janissen
Familie Reijnders
Familie Janissen

Beesel, 30 september 1988
Corradres: Markt 4, 6654 BH Beesel

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden
op dinsdag 4 oktober om 10.30 uur in de parochie-
kerk van de H. Gertrudis te Beesel, waarna aansluitend
de begrafenis op de algemene begraafplaats Beesel.

Bijeenkomst in de kerk vóór 10.00 uur, alwaar ge-
legenheid tot schriftelijke condolances.

Weder is opgebaard in het mortuarium, Henri
Kraamstraat 9, Reuver.

Gelegenheid tot afscheidsbezoek op maandag 3 ok-
tober van 18.00 tot 18.45 uur.

Maandagavond zal om 19.00 uur een avondwake
voor moeder worden gehouden in bovengenoemde
kerk.

Mocht er door omstandigheden iemand vergeten
zijn, dan wordt u vriendelijk verzocht deze annon-
ce als kennisgeving te aanvaarden.

† Jezus zei haar:
"Ik ben de verrijzenis en het leven".
Joh. 11:25

In geloof en vertrouwen op de verrezen Heer is vrij
plotseling van ons heengegaan, gesterkt door het
sacrament van de zieken, onze medezuster,

Zuster Calasancta
Martha Maria Laan

82-jarige Tante en op 40-jarig minnezuster, dienaar
van de Heilige Geest.

In dankbetuiging willen wij haar gedenken in de
eucharistieviering op maandag 3 oktober om 14.30
uur, in het kerkgebouw te Beers, waarna de begra-
fenis op de begraafplaats van Beers.

Zuster Calasancta liet overleed in het mortua-
rium van het ziekenhuis ziekenhuis te Roermond.

Weder is opgebaard in het mortuarium
van de Heilige Geest.

200 BT Beers, 28 september 1988

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden
op maandag 3 oktober om 14.30 uur in de parochie-
kerk van de H. Geneset te Sanderbout-Sittard.

Manifestatie over wetenschap in Limburgse musea

antennemuseum, laat om 14.30
haar licht schijnen over het th
'Grafvondsten'. Drs C. de Jo
conservator oude kunst van
museum, houdt om 16 uur
voordracht over 'Kunsthisto-
onderzoek naar Italiaanse sch-
rijen'.

In het Nationaal Oorlogs- en
zetsmuseum Overloon wordt
hele dag een videofilm vert
over 'Oral history', geschieds-
ving met behulp van interv
Om 13 uur en 16 uur wordt ee
zing gehouden over 'De hi-
sche wetenschap en het muse
Om 14.30 vindt een rondle
door het museumpark plaats.

De deelnemende musea zijn o
oktober geopend van 12-17 uur
sterrenwachten van 12-23 uur
elke openbare bibliotheek
VVV-balie in Nederland kan
terecht voor een folder over de
nifestatie en voor een speciale
voor gratis toegang.

In het Bonnefantenmuseum in
Maastricht houden drie sprekers
voordrachten. Prof dr C. Bakels
uit Leiden spreekt om 13 uur over
'Archeologie en natuurwetens-
schap'. Drs M. de Grooth, conser-
vator archeologie van het Bonne-

Middelgrote korpsen in Limburg uitgebreid

ROERMOND - Op één na moeten de middelgrote gemeentelijke politiekorpsen in Limburg flink worden versterkt. De uitzondering is het korps van Stein dat zal moeten inkrimpen van 45 naar 40 arbeidsplaatsen.

Het korps in Roermond staat volgens de uitkomsten van het onderzoek Project Kwantificering Politiewerk de grootste uitbreiding - van 70 naar 121 man - te wachten. Die forse toename van de sterkte zal belangrijke consequenties voor het al geplande nieuwe politiebureau in Roermond met zich meebrengen.

Voor Venlo is een groei van 123 naar 168 politiemensen voorzien; voor Sittard een groei van 78 naar 99 man, voor Geleen van 62 naar 87; voor Weert van 67 naar 88 en voor Venray een zeer bescheiden groei van 53 naar 55 man.

Rapport: korpsen Heerlen en Maastricht sterker

Onrust bij politie neemt flink toe

ROERMOND - Voorzitter Leen van der Linden van de Nederlandse Politiebond (NPB) heeft van de ministers van binnenlandse zaken en van justitie geëist dat de beide politie-ministers zo snel mogelijk het gehele Nederlandse politiepersoneel per telex of op een andere manier uitleggen wat er met de resultaten van het onderzoek naar de veranderingen in de politiekorpsen te maken heeft en hoe de belangen van de politie-ambtenaren zullen worden beschermd.

De twee ministers hebben de politiebond gistermiddag laten weten dat de naam van de politie-ambtenaren verrast te zijn geweest door het uitlekken van de resultaten van de studie.

Verordening voor taxi's onduidelijk

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Over de toekomstige taxi-verordening van de provincie Limburg bestaat naast veel verwachting ook nog onduidelijkheid met name over de tarieven, de vervoersgebieden en de 24 uren bereikbaarheid. Een ander kwam gistermiddag ter sprake bij de Vaste Commissie voor Verkeer en Waterstaat.

Deputé Hilhorst: „We hebben in deze verordening al meer geregeld dan de model-verordening aangeeft. De provincie heeft de hele zaak goed overleefd en nu moeten we kijken of het allemaal goed gaat functioneren.”

„Voor de uitvoering van deze verordening moeten we minstens één ambtenaar aantrekken. Misschien dat we over een paar jaar die taak aan de gewesten kunnen geven, maar op dit moment in ieder geval nog niet”, zei Hilhorst.

Advies

Er komt ook een taxi-adviescommissie. De samenstelling en omvang van dit adviesorgaan is ook nog niet duidelijk. De deputé dacht in eerste instantie aan werkgevers- en werknemersorganisaties, politie, justitie en de Vereniging van Limburgse gemeenten.

Tijdens de commissievergadering bleek ook duidelijk dat Hilhorst bereid is de gevaarlijke verkeerssituatie op het kruispunt in Wittem voorrang te geven. Hij zei dat na aandrigen van mevrouw A. Coops en de heer Simons. De verbetering staat pas voor 1990 op het programma. Maar de deputé wilde de reconstructie van de weg Wanssum-Deurne daarvoor wel wat naar achteren schuiven. „Maar het betekent concreet dat pas medio 1989 met de uitvoering begonnen kan worden”, aldus Hilhorst.

De aanleg en verbetering van het fietspad Sittard-Heerlen is naar de achtergrond geschoven. Hilhorst heeft een reconstructie van het achtste en negende kilometer van het fietspad Maastricht-Vaals belangrijker. Daar zijn 2 miljoen gulden mee gemoeid.

Grote opkomst werklozen voor gesprek

15 procent van de gevallen is er geen zicht op de werkloze aan een baan te helpen, ook niet via scholing. Landelijk ligt dit percentage op twintig. „Het lijkt erop dat Limburg heel succesvolle start is. Voor een relatief groot aantal mensen komt er op het heroriënteringsgesprek een gevolg. De

doorstroming naar de arbeidsmarkt is groter dan we verwachtten.” aldus het GS-lid Lodewijks benadrukte wel dat enige terughoudendheid nog op zijn plaats is en dat in het landelijke percentage de grote steden niet zijn meegerekend.

Voor het arbeidsbureau en de sociale dienst van de gemeente Maastricht hebben veel met de heroriënteringsgesprekken kunnen bereiken. Zij gebruiken dit middel afzonderlijk maar ook in combinatie met loonkostensubsidies om langdurig werklozen aan werk te helpen.

Van onze redactie economie

MAASTRICHT - Verschillende statenleden blijven bezorgd over de aantrekkingskracht van Limburg en de rol van de Industriebank LIOF daarbij, nu een belangrijk instrument als de investeringspremie aan kracht heeft ingeboet. Dat bleek bij de behandeling in de statencommissie economische zaken van het jaarverslag van de Industriebank Liof. Met name het CDA-lid Ruth denkt dat er voor de ontwikkeling van nieuwe initiatieven zoals het kasteelpark Arcen weinig financiële ruimte meer overblijft.

Ruth zei dat het Liof goede resulta-

Ontwikkeling nieuwe initiatieven bemoeilijkt

Statenleden bezorgd over kracht Liof

ten behaalt met de financiële deelname in andere projecten maar dat er weinig zicht is op aanzetten tot nieuwe, soortgelijke projecten als het Noordlimburgse kasteelpark. Het statenlid Derckx (Partij Nieuw Limburg) deelde de zorgen en zei

dat hulp aan Limburg broodnodig blijft.

Derckx meende in dit verband ook verschil van opvatting binnen het provinciaal bestuur te bespeuren. Deputé Pleumeekers (CDA) maakt zich niet zo bezorgd om het vervallen van investeringspremies, zo was de indruk van Derckx, omdat hij gezegd heeft dat Limburg nog voldoende vestigingsfaciliteiten te bieden heeft. Maar deputé Lodewijks ontkende dat en zei dat zijn collega het wegvallen van investeringspremie evengoed als een nadeel onderzocht. „Hij heeft alleen de positieve elementen willen benadrukken,” aldus Lodewijks.

Zorgelijk waren diverse statenleden ook gestemd over de financiële positie van Liof Vastgoed, een volle dochteronderneming van de Industriebank. De verliezen liegen er niet om, zo werd opgemerkt. In 1986 moest het Liof 1,4 miljoen bijleggen op de vastgoedactiviteiten en vorig jaar is dat bedrag opgelopen tot 2,2 miljoen. De vraag was ook wat er gebeurt als Den Haag geen extra gelden meer naar Limburg toe schuift. Lodewijks zei dat de verwachtingen niet meer zo somber zijn. Op termijn denkt Liof Vastgoed quitte te spelen. Over het afdekken van de verliezen is, aldus de deputé, nog overleg gaande met het ministerie van Economische zaken.

Duizend man personeel op vakantie

HEERLEN - Alle personeelsleden, bijna duizend mensen, van de drogisterijketen Etos, met onder meer vestigingen in Maastricht, Heerlen en Venlo, vertrekken zaterdagavond voor een driedaagse vankantietrip naar Mallorca.

In 21 bussen wordt het winkelpersoneel naar Schiphol vervoerd, waar vandaan twee Airbus en een DC-10 hen naar het Spaanse eiland zullen brengen. De vakantie geldt volgens Etos als 'beloning voor de geleverde inspanningen'.

De vestigingen van het bedrijf zijn als gevolg van het uitstapje maandag en dinsdag gesloten.

'Er kan voortgebouwd worden op het mijnmuseum' Kerkrade sterke kandidaat voor industrieel museum

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Als er een museum voor industriële archeologie komt zal dat waarschijnlijk in Kerkrade zijn. Dat bleek gistermorgen uit het antwoord van deputé drs. G. Kockelkorn op vragen van leden van de Vaste Commissie voor Welzijn en Cultuur. In de ontwerp-beleidsprogramma 1989 is sprake van vestiging in de oostelijke mijnstreek en werd geen plaats genoemd.

„Het hele thema komt echter nog aan de orde als de regionale ontwikkeling van de oostelijke mijnstreek ter sprake komt. Tot nu toe is Kerkrade het duidelijkst naar voren gekomen. Er kan daar voortgebouwd worden op het mijnmuseum. Over het inhoudelijk concept moet echter nog diepgaand gesproken worden. Als dat er onvoldoende uitkomt kan het zelfs zijn dat we zeggen: we doen het niet”, aldus de deputé.

Ook de centrale huisvesting van steunfunctie-instellingen was in de commissie punt van discussie. Kockelkorn liet op vragen weten dat het college de voorkeur geeft aan een centrale huisvesting van alle instituten 'om de budgettaire bewegingen gemakkelijker te kunnen opvangen'.

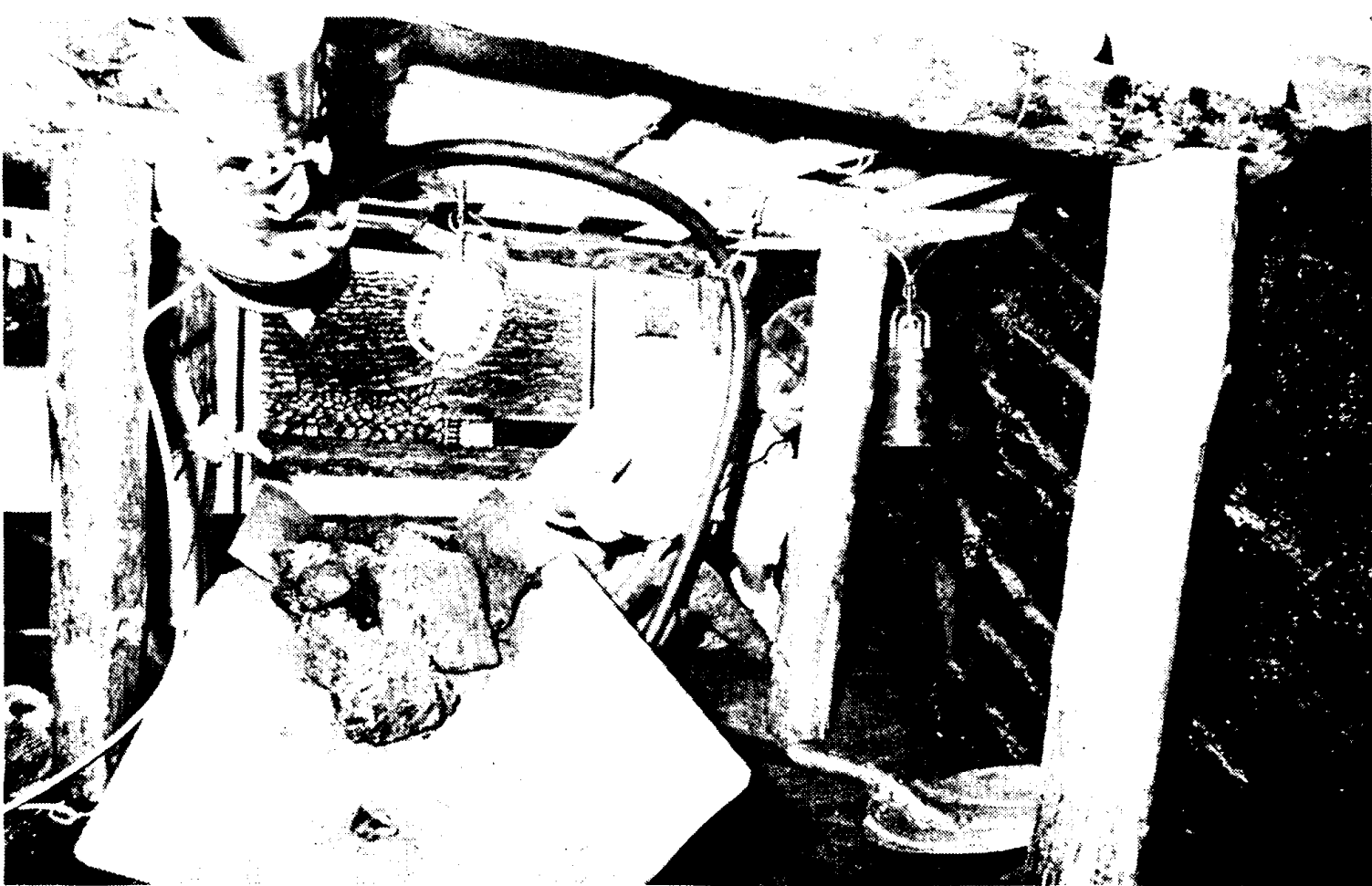
„Al in een vroeg stadium hebben wij onze bereidheid uitgesproken om te kiezen voor Sittard als vestigingsplaats om te voorkomen dat het een onoverzichtelijk geheel zou worden”, zei de deputé.

„Het lijkt mij een keuze die voor niemand onoverkomelijk is. Daarnaast hebben wij ons afgevraagd of er iets gecombineerd zou kunnen worden en hebben daarbij aan het Sportcentrum gedacht. Het is een accommodatie met een breed pakket. Naar mijn mening een ideale plek om bijeen te komen. Een aantal zaken zijn echter nog zeer globaal. De instellingen zijn bezig zich te groeperen. Nu is alles nog te globaal van karakter.”

Boeken

Veel leden van de Commissie toonden waardering voor het boekwerk dat wordt uitgegeven ter herdenking van 150 jaar Limburg en hadden geen problemen met het vraagde aanvullende krediet van f 125.00.

Zij betreurden het echter dat de beide Limburgse geen overeenstemming hadden bereikt over de opzet. De Belgen kozen voor een cultuurhistorische opzet en Nederland-Limburg voor cultuur en kunst. Het boek wordt een exclusief geschenk en wordt niet op grote schaal verspreid.

● Het Mijnmuseum in Kerkrade maakt een goede kans om uitgebouwd te worden tot een industrieel museum.

Foto 3-POOT/DRIES LINSEN

(ADVERTENTIE)

NIEUWE COLLECTIES NEPAL TAPIJEN
met rustige motieven en in pasteltinten, geheel afgestemd op de huidige woontrend

INDIA TAPIJEN
fijne kwaliteiten in exclusieve dessins

HUB DOLS & CO
Markt 31, Sittard
Tel. 04490-12605
Een vertrouwd adres sinds 1905

Universiteit Maastricht: groot maatschappelijk probleem

Een op vijf paren is onvruchtbaar

Van onze medewerker
MAASTRICHT - Een op de vijf paren heeft problemen met het krijgen van kinderen. Dit blijkt uit de gisteren bekend geworden resultaten van een onderzoek van de Rijksuniversiteit Maastricht. Het onderzoek werd gehouden in de zeventien Zuidlimburgse ziekenhuizen.

Naam Marlboro taboe voor Nuths bedrijf

MAASTRICHT - De firma Excellents Benelux in Nuth mag geen cosmetica meer op de markt brengen onder de naam 'Marlboro Men's Line'. Dat heeft de rechtbankpresident in Maastricht gisteren bepaald in een kort geding dat het sigarettenmerk had aangespannen en dat op 22 september diende.

Volgens de rechtbankpresident is het ongeoorloofd gebruik van een merknaam een vorm van piraterij. Op elke overtreding staat nu een dwangsom van f 10.000. Naar het oordeel van president mr. Eliens is voldoende aannemelijk gemaakt dat 'Excellents Benelux' door op voormelde wijze cosmetica-producten op de markt te brengen, aan Philip Morris Products Inc., als houder van het gecombineerd woord- en beeldmerk 'Marlboro' schade kunnen toebrengen.

Onduidelijkheid over Limburgse ambtenarenbanen

MAASTRICHT/DEN HAAG - Minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken weet nog niet hoeveel banen in Limburg verloren gaan als gevolg van de sanering van het ambtelijke apparaat van het Rijk. Maar hij heeft wel beloofd iedere drie maanden een tussenstand op te geven. De PvdA had kritiek op het Limburgse CDA-Kamerlid Paulis. Die zou de ambtenarenstand in Limburg willen beschermen, door de sanering op andere provincies in ons land af te schuiven. Maar Paulis ontkent dat. Volgens hem is in de Tweede Kamer al eerder een motie aangenomen, waarin wordt gezegd dat Limburg niet extra de dupe wordt van het banenverlies bij de rijksoverheid.

De resultaten worden representatief geacht voor heel Nederland.

Onderzoeksleider en gynaecoloog dr. J. Evers noemt het percentage 'schrikbarend hoog'. Hij vindt dat nu aangetoond is dat onvruchtbaarheid als maatschappelijk probleem schromelijk onderschat wordt. Tot nu toe werd er vanuit gegaan dat onvruchtbaarheid slechts een vrijwel verwaarloosbaar kleine groep betrof.

„Er heerst een taboe op onvruchtbaarheid. Veel mensen denken dat ze een 'uitzonderlijk geval' zijn. Ik ken mensen die vragen of ze om half acht 's ochtends bij me terecht kunnen. Ze durven op hun werk niet te vertellen dat ze problemen hebben met het krijgen van kinderen. Dit onderzoek maakt hopelijk een einde aan dat taboe”, aldus Evers.

Uit het Maastrichtse onderzoek blijkt dat van de grote groep 'onvruchtbaren' 23,6% met een conventionele therapie alsnog zwanger kan raken. Daarnaast is nu komen vast te staan dat na drie keer toepassen van de reageerbuismethode nog eens 19,1% van de vrouwen uit de doelgroep in verwachting kan raken. De conclusie van de wetenschappers luidt dan ook dat de kunstmatige bevruchting in het ziekenfondspakket moet.

De onderzoekers verwijten de overheid, dat ze zonder veel kennis van zaken met ethische slogans strooit. „Hierdoor wordt een grote groep paren, die lijdt onder kinderloosheid onnodig gefrustreerd”, aldus dr. Evers. Typend acht men de CDA-nota 'Zin voor leven'. Daarin staat dat er niet meer eicellen mogen worden bevrucht dan er embryo's geplaatst kunnen worden. Men

houdt daarbij geen rekening met het feit dat slechts een op de vier reageerbuisbevruchtingen tot zwangerschap leidt.

(ADVERTENTIE)

LIEFDE IS...

DAT PLEKJE OP AARDE WAAR UW VERHOUDING ONVERGETELIJK WORDT!
(tot en met 300 personen)

LA BUTTE AUX BOIS

Paalsterenlaan 90 (Lanaken België)

Tel. (09-32) 11.72.12.86

Minister Nijpels op werkbezoek

MAASTRICHT - Aanststaande woensdag komt minister Nijpels van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer naar Limburg om met Gedeputeerde Staten overleg te plegen over een aantal actuele zaken. Aan het eind van het bezoek tekent de bewindsman een 'kwitantie' voor twintig miljoen gulden als rijksbijdrage in de kosten van het Sphinx Céramique-project in Maastricht. Daarmee is in totaal een bedrag van zeshonderd miljoen gemoeid.

(ADVERTENTIE)

De kleine zaak met de grootste service en grootste collectie

20 meter in de Emmastraat voorbij Algemene Bank Nederland

contactlenzen-brillenspecialzaak

De "zekere" kgus

P. HOPPENBROUWERS
EMMALEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende garanties

● In gezelschap van de ambassadeur van Turkije in Nederland, M. Ismet Birsal, heeft een delegatie van Turkse parlementariërs gisteren in Maastricht een bezoek van een week aan Nederland afgesloten. Bij afwezigheid van gouverneur Kremers werd het gezelschap in het gouvernement verwelkomd door de gedeputeerden ir M. Lodewijks en drs G. Kockelkorn en griffier mr B. Guddé. Eerder op de dag hadden de Turkse gasten enkele bedrijven in de provincie bezocht.

„Belangen personeel en verzekerden niet veilig”

Ondernemingsraad ZZL wil bestuur weghebben

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De ondernemingsraad van het Regionaal Ziekenfonds Zuid-Limburg Z.Z.L. te Maastricht heeft gisteren schriftelijk het vertrouwen in het bestuur opgezegd en dit verzoek op te stappen. De afdelingshoofden en de staf van het Z.Z.L. hebben zich daarbij aangesloten.

zijn brief herinnert de ondernemingsraad eraan dat al vanaf het begin van dit jaar ernstige kritiek bestond op het functioneren van het bestuur. Op brieven waarin deze kritiek werd uitgesproken zou het bestuur nooit inhoudelijk hebben antwoorde. De OR verwijt het bestuur „gebrekkig en averechts” te hebben gereageerd op aanvallen die gezondheidsinstellingen in het gebied van het fonds in januari van het Z.Z.L. hebben gelanceerd. De reactie van het bestuur heeft het ziekenfonds ten onrechte in discrepant gebracht, oordeelt de raad. In plaats van de eigen organisatie en het personeel in bescherming te nemen, liet het bestuur deze in de vuur staan. Communicatie met het personeel vond niet plaats. Aan de

Z.Z.L.-verzekerden, die er recht op hebben te weten wat het ziekenfonds doet, werd niet uitgelegd wat er aan de hand was en welke standpunten het Z.Z.L. innam.”

„Bedrog”

De ondernemingsraad wijst er verder op dat het optreden van het bestuur al maandenlang zorgt voor onrust, opschudding en irritatie. Binnen het bestuur, zo constateert de OR, bestaat een kwalijke neiging zich te bemoeien met de interne organisatie. „Informatie uit eigen kanalen wordt niet gevraagd of niet vertrouwd. Procedures en regelingen worden naar believen misbruikt of opzijgezet. Aan 'besturen' komt het bestuur niet toe. Belangrijke zaken blijven liggen, terwijl zaken waarin het bestuur niet competent is overloos worden uitgespit en overhoop gehaald. De belangen van het personeel en van de Z.Z.L.-verzekerden zijn bij het huidige bestuur niet in veilige handen”, aldus de ondernemingsraad in zijn brief aan het bestuur.

Naar de mening van de raad is de manier waarop het bestuur met de OR omgaat beneden alle peil. „Het bestuur reageert niet, stelt uit en komt afspraken niet na. Met standpunten en zelfs wettelijke rechten van de ondernemingsraad wordt geen rekening gehouden”. De brief

● Voorzitter Leenders... objectieve toetsing...

vervolgt: „Een recente constatering heeft het laatste geloof in de eerlijkheid en betrouwbaarheid van het bestuur weggenomen. Uit een aantal brieven blijkt, dat het bestuur zelfs niet terugdeinst voor manipulaties, leugens en bedrog. Daarmee was voor de ondernemingsraad de maat vol”.

Vertrek

In de brief wordt het bestuur tot slot voorgehouden dat het Z.Z.L. in het verleden heel wat problemen, ook van bestuurlijke aard, heeft gekend. Het ziekenfonds is die problemen echter te boven gekomen en functioneert sinds een aantal jaren als een goede werkorganisatie, luidt het vervolgens.

„De ondernemingsraad wenst de bereikte situatie zo te houden en zal het personeel behoeden voor een bestuur dat tegen de eigen organisatie werkt”. De raad zegt te hopen dat het be-

stuur „zo verstandig is onmiddellijk op te stappen”. In het andere geval wil de raad niets onbenut laten dat vertrek alsnog te bewerkstelligen. De OR zegt in dat verband reeds contacten te hebben gelegd met de Ziekenfondsradaad.

Onderzoek

Voorzitter Raymond Leenders van het Z.Z.L. toonde zich gisteren zeer verbaasd over de gespieerde taal van de ondernemingsraad. Hij zei de kritiek op het bestuur geenszins te delen en allerminst van plan te zijn op te stappen. „Wij wachten eerst een objectief onderzoek af van een nog aan te trekken organisatiebureau. Daartoe heeft het bestuur vorige week woensdag besloten naar aanleiding van twee individuele personeelskwesties en een aantal meer algemene signalen die op het bestuur waren afgekomen. Het lijkt ons nuttig dat alles te bezien in het breder verband van het totale personeelsbeleid”, aldus de heer Leenders.

De beleidslijn heeft volgens hem de instemming zowel van de Ziekenfondsradaad als van twee vooraanstaande adviseurs van het Z.Z.L.: drs Zequers, oud-directeur van de Sint Maartenskliniek in Nijmegen en drs Blanken, secretaris van de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen. Voorzitter Leenders voert aan dat de directeur van het ziekenfonds in zijn hoedanigheid van door de wet aangewezen 'bestuurder' op de hoogte is van alle standpunten, adviezen en beleidsvoornemens van het bestuur en anderzijds als voorzitter van de ondernemingsraad de medewerkers daarvan op de hoogte dient te stellen. Dat behoort volgens Leenders ook te zijn gebeurd met het bestuursbesluit de totale personeelsproblematiek te laten doorlichten. Hij vraagt zich af of misschien juist op dat punt de schoen wringt.

Overigens zegt hij normaal te zullen blijven functioneren en af te wachten of de ondernemingsraad op 10 oktober met het bestuur rond de tafel wil gaan zitten conform een deze week door het bestuur verzonden uitnodiging. Een eerder voor 22 september vastgesteld gesprek werd op verzoek van de OR afgezegd vanwege vakantie van de voorzitter van de raad.

● Pony 'Elly' die in mei haar 40e verjaardag vierde, blijkt na onderzoek de oudste geregistreerde pony ter wereld.

Foto: JAN-PAUL KUIT.

St. Odilienberg bezit oudste pony ter wereld

Van onze verslaggever

Donatie comité 'Elly' voor gehandicapten

● De uitreiking van de cheques met vlnr. de heer Geeraets, voorzitter H. Wolters, mevrouw Frehen en de heer Greve. FOTO: JEROEN KUIT.

ST. ODILIENBERG – Een bedrag van 10.000 gulden heeft het comité '40 jaar Elly' uit St. Odilienberg overhouden aan de entreegelden van de in mei gehouden paardenshow in deze Roerstreekgemeente bij gelegenheid van de 40e verjaardag de pony 'Elly' van veearts Paul Lankveld. Het comité heeft inmiddels vastgesteld dat 'Elly' de oudste geregistreerde pony ter wereld is.

Secretaris mevrouw J. Frehen van de stichting gehandicaptenport Noord-Limburg ontving uit handen van voorzitter H. Wolters een cheque ter waarde van 4.000 gulden.

Eenzelfde cheque mocht de heer A. Geeraets van de stichting paardrijden gehandicapten Zuid-oost-Limburg in ontvangst nemen.

Beide stichtingen besteden het geld aan de aanschaf van een menwagen. De kinderboerderij bij het kinderdagverblijf 't Brömbemke kreeg 2.000 gulden waarvan het bestuur nog moet bepalen waar het geld aan uitgegeven wordt. Ook de stichting Jong Nederland kreeg 2.000 gulden.

(ADVERTENTIE)

PERZENHUIS TEHERAN HEERLEN

Het vertrouwde adres voor:

PERZISCHE EN OOSTERSE TAPIJEN

Tibetaanse, Marokkaanse en Berber tapijten, moderne en Chinese tapijten, handgeweven boerentapijten.

Promenade 143
045-715372
HEERLEN

'Evenwichtige' presentatie aan Limburgse ondernemers

'Eureka' geeft je een kick

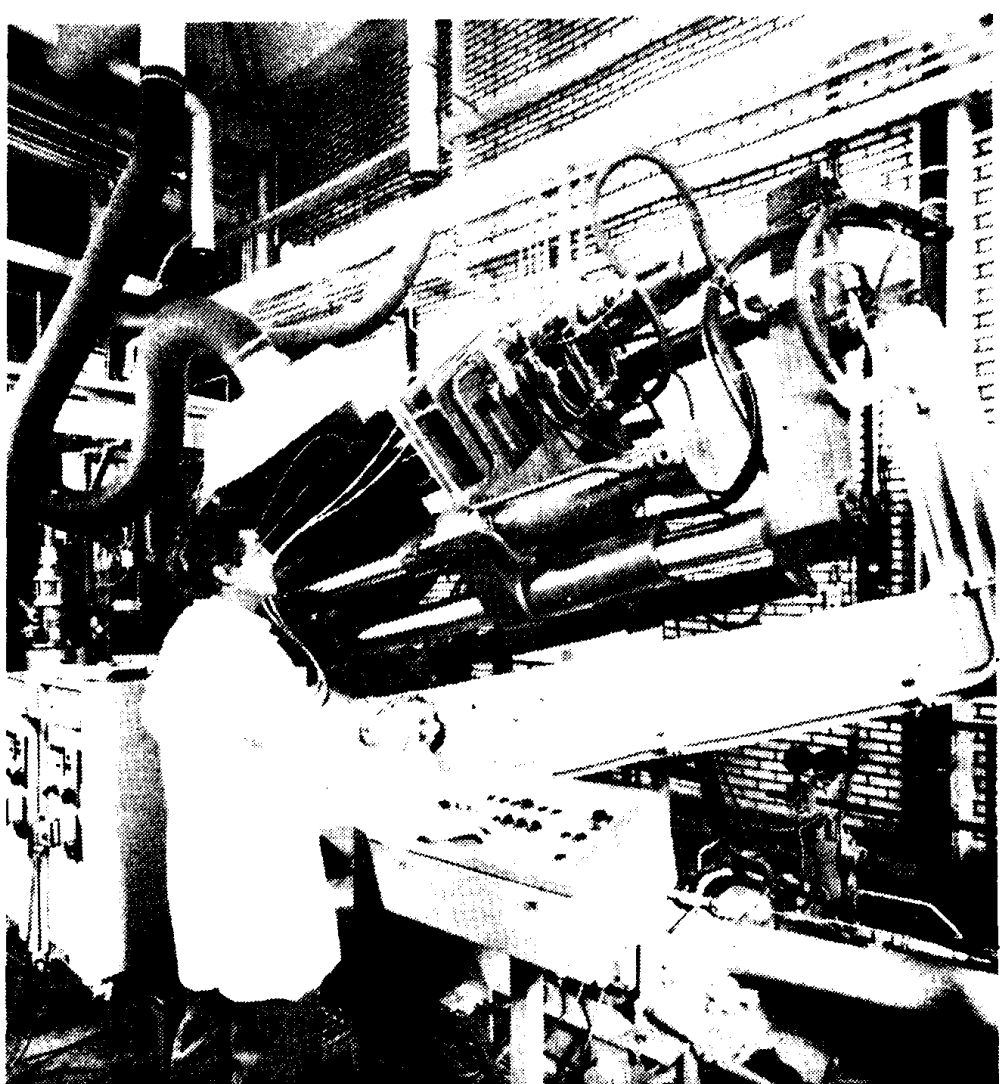
Van onze redactie economie

THORN – Samenwerking op internationaal niveau is niet alleen weggelegd voor de grote bedrijven. Het midden- en kleinbedrijf kan over de grenzen heen belangrijke partners vinden om samen een project op te zetten. Ze kunnen dan ook nog op Europees niveau erkend worden, als de EZ-ministers van negentien landen in Europa het samenwerkingsverband officieel goedkeuren en voorzien van het Eureka-etiket.

Op een bijeenkomst voor Limburgse ondernemers uit dat midden- en kleinbedrijf gistermiddag in Thorn, georganiseerd door de Industriebank Liof in samenwerking met het Eureka-secretariaat, werden twee bedrijven als voorbeeld gesteld: expeditie Frans Maas uit Venlo en ketelproducent Rendamax uit Kerkrade. Gebleden is dat er zich rond het Eureka-predikaat talrijke misverstanden voordoen, zei drs G. van Aardenne, lid van de adviescommissie die de projecten beoordeelt en oud-minister van economische zaken. Bij velen heers het beeld dat alleen de grotere concerns van wangen weten.

Van Aardenne maakte echter bekend dat van de bedrijven die betrokken zijn bij de 200 inmiddels goedgekeurde projecten, 80 procent stamt uit het midden- en kleinbedrijf. Het zijn dus niet alleen de grote concerns (zoals DSM, die al bij twee Eureka-projecten zit) die weg naar Brussel, waar het Eureka-secretariaat is gevestigd, weten te vinden.

Dat de deelname aan een dergelijk project voordelig kan zijn, bewees Frans Maas met Logimax waarin de transporteur samenwerkt met het Duitse computerbedrijf NCR. Logimax is de naam van een nieuw, geautomatiseerd logistiek systeem waarvan de twee concerns gezamenlijk werken en dat over twee jaar op de markt moet komen om de logistieke kosten (vervoer, opslag, distributie) te verminderen. Van de f 6,8 miljoen gulden die de ontwikkeling van het systeem kost, wordt dankzij de Eureka-

● Werkzaamheden aan een 'Eureka-project' bij DSM. Tijdens een bijeenkomst in Thorn werd gisteren nadrukkelijk gewezen op het feit dat niet alleen grote bedrijven maar ook ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf in aanmerking komen voor 'Eureka'.

erkenning f 1,6 miljoen gulden aan subsidies verkregen. J. Hardy van Frans Maas zei dat een dergelijk bedrag 'de aanzetling weg kan nemen om bepaalde kosten te maken'. Maar het mag, aldus Hardy, niet zo zijn dat een bedrijf een project gaat zitten bedenken om aan subsidie te komen. Hij beklagde zich overigens over de trage wijze van uitbetaling van de subsidiegelden en waarschuwde tegelijkertijd voor het vele administratieve werk dat een Eureka-project met zich mee neemt.

Maar over het algemeen, signaleerde Hardy, gaat van een Eureka-project een gunstige uitstraling uit. „Extern, omdat je bedrijf

erdoor erkenning krijgt. Maar ook intern. Het geeft het personeel een kick, en dat is heel erg belangrijk. Het is een hoop werk, dat moet je zeker niet onderschatten, maar het is de moeite waard.”

Mocelijk

Dat het niet altijd rozegeur en maneschijn is, bewees een tweede Limburgse deelnemer in een Eureka-project, Rendamax in Kerkrade. Het bedrijf stapte later in een samenwerkingsverband dat reeds door een Duits en een Frans bedrijf was opgezet.

Aanvankelijk dachten de onder-

nemingen gezamenlijk aan de ontwikkeling van een nieuwe warmtesysteem te kunnen werken, maar in de praktijk bleef het bij de onderlinge uitwisseling van onderzoeksgegevens. De partners bleken te zeer in verschillende ontwikkelingsstadia te verkeren. Ook kwam er een belangtengestelling om de hoek kijken. Een van de criteria om in aanmerking te komen voor de Eureka-status is internationale samenwerking. Rendamax had echter ook afspraken gemaakt met het project-energiebureau PEO in Utrecht, die moeite had met een hechte contacten tussen Rendamax en de technische hogeschool in Aken. PEO spoorde juist aan om de ontwikkelingen binnen de landsgrenzen te houden. „In zoverre verdient Rendamax het predikaat Eureka eigenlijk niet,” aldus een projectmedewerker.

De aard van de toespraken bracht Van Aardenne tot de slotsom dat er sprake was van 'een bijzonder evenwichtige presentatie'. „U kunt niet zeggen dat het een en al propaganda vóór Eureka was. Maar ik hoop toch dat er goede projecten achteraan zullen komen.”

Tevreden

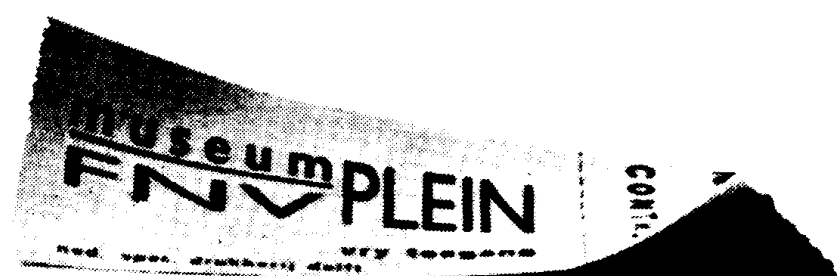
De bijeenkomst in Thorn was de eerste die in Nederland voor ondernemers uit een bepaalde regio werd gehouden. Het Liof toonde zich gisteren tevreden over de opkomst (ongeveer een derde van de aangezochte bedrijven was vertegenwoordigd). Het is niet uitgesloten dat dergelijke bijeenkomsten in de rest van het land worden voortgezet.

Van Aardenne wees ernstig eens op dat de internationale samenwerking, waartoe Eureka aanspoort, de onderzoekskosten over de partners verdeelt en grotere markten binnen handbereik van de bedrijven komen. „De harmonisatie in de Europese Gemeenschap, maar ook met de zeven andere Europese landen die aan Eureka meedoen, wordt erdoor bevorderd. Het versterkt de concurrentiepositie van Nederland en van Europa, tegenover Japan en de Verenigde Staten,” aldus de voormalige minister.

(ADVERTENTIE)

HIER

UW VRIJKAARTJE.

Komende zaterdag 8 oktober is er weer iets te doen in Amsterdam. Daar willen we u graag bij hebben.

Vandaar dit vrijkaartje voor een grootse manifestatie. Met swingende muziek. Een kindercircus. Jaap van de Scheurs trampoline. Bekende artiesten. Een kermis. Enzovoorts. Enzovoorts.

Maar het gaat niet alleen om plezier maken. We hebben ook wat met elkaar te bepraten. Want het kan anders in dit land. Beter.

Het kabinet zegt dat het goed gaat met het land. Da's mooi zegt de FNV. De welvaart groeit weer. We zijn door het dal heen, zegt het kabinet. Prima, zegt de FNV. Maar..... dan ook eerlijk delen. Allemaal vooruit.

En niet: wie het goed heeft, krijgt het beter en wie het slecht heeft, houdt het slecht. Dat kan anders, beter.

De FNV heeft plannen voor een betere toekomst.

Plannen voor:

- meer banen
- een betaalbare gezondheidszorg
- onderwijs voor iedereen
- een schoon milieu
- investeringen in de toekomst

Uitvoerbare plannen. Betaalbare plannen.

Reden voor een feestelijke manifestatie, want in Den Haag moeten ze naar ons luisteren. Net als in de directiekamers trouwens. Kom dus zaterdag 8 oktober naar Amsterdam. Want het kan anders. Beter.

8 oktober, manifestatie FNV, Museumplein Amsterdam.

museumplein FNV

Vanaf 11.00 uur verzamelen op de Dam. Aanvang manifestatie op het Museumplein in Amsterdam ± 13.00 uur.

Met optredens van: De Dijk, Harry Jekkers, De Gigantjes & Cita con el Pasado

het kan ANDERS BETER

Nazaten Ridder Hoen willen reünie houden in stamslot

Gravin ontstof de historie Hoensbroek

door wim dragstra

HAAG - Verscholen tussen prachtige bossen in de buurt van de Duitse stad Geldern ligt kasteel Haag, althans dat wat over is van het kasteel. Het slot, dat in eenzelfde stijl als kasteel Hoensbroek in de zeventiende eeuw werd gebouwd, werd namelijk vernield in de Tweede Wereldoorlog door Engelse bommen. Het slotgebouw is daardoor verdwenen; alleen twee imposante 'voor-burchten' compleet met torens en verdedigingswerken staan nog overeind.

Kasteel Haag was altijd al een erg geliefde woonstede van de Hoensbroechs en toen de Fransen eind achttiende eeuw ook het huidige Zuid-Limburg binnentrokken ging de Rijksgraaf en markies Von und Zu Hoensbroech richting Haag om daar verder te wonen. Het kasteel Hoensbroek werd achtergelaten. Sinds 1796 heeft er geen adellijke familie meer gewoond. In 1926 verkocht de familie Von und Zu Hoensbroech het kasteel aan de stichting Ave Rex Christe te Hoensbroek.

Wat zo roemrijk in de Middeleeuwen in Hoensbroek begon werd voortgezet te Haag. Het kasteel daar werd het stamslot van de Hoensbroechs. Op een bepaald moment woonden er zoveel mensen, dat op het slotgebouw een etage werd bijgebouwd. Dat moet architectonisch niet fraai zijn geweest, want het berouwt gravin Felicitas feitelijk niet, dat de bommen het slotgebouw vernielden. Het deel van het kasteel dat over is, is groot genoeg voor haar. Zij woont er met haar jongste zoon Wolter-Hubertus, diens vrouw en twee kinderen. Het onderhoud van de monumentale vleugels van 'Schloss Haag' kost hen al kopzorgen genoeg. Een 'Monumentenorg' die van staatswege middelen beschikbaar stelt voor het opknappen en

onderhouden van monumenten, kent men in Duitsland niet.

Frappant

Het is frappant dat in Hoensbroek het kasteel in oude luister hersteld wordt, terwijl in Haag waar de 'oude luister' feitelijk nog in levende lijve aanwezig is, restauratie en behoud van de gebouwen zo bijzonder moeilijk is. Wat in kasteel Hoensbroek aangeduid wordt door middel van historische voorwerpen, inrichtingen etc. dat ligt in Haag feitelijk voor het oprapen, omdat de

Hij studeerde aan de universiteit in Bonn."

Huwelijk

Het huwelijk werd in 1935 gesloten in Bad-Godesberg, direct daarna kwam de gravin naar Haag, waar het kasteel toen nog in alle glorie tussen het lover stond. „In de oorlog was in het kasteel een soort ziekenhuis van het Rode Kruis. Bij een aanval van de Engelsen op Geldern werd het kasteel getroffen door drie bommen. Een er van kwam midden in het trappenhuis te

Ontmoeting op zaterdag

geschiedenis van de rijksgraven en markiezen van Hoensbroek zich daar verder ontwikkeld heeft.

Begrijpelijk

Gravin Felicitas is een bijzondere vriendelijke mevrouw die de drukte rond haar persoon niet echt prettig vindt, maar wel begrijpt. „Ik weet veel van de familie, begrijpelijk dat men bij mijn aanklopt om wat te weten te komen." Waar mogelijk geeft zij ook informatie aan archivariën in Limburg. Felicitas Garnerin de la Thuille, gravin van Montgelas, is de dochter van een Pruisische officier. Zij werd geboren in Potsdam. Haar vader was aan het hof van de Duitse keizer. Haar moeder was een Rijnlandse en na het overlijden van haar vader is zij met haar moeder in Bad-Godesberg gaan wonen. „Daar heb ik ook mijn man ontmoet.

recht. Wij zaten allemaal in de keldergewelven van het kasteel die sterk genoeg waren om het instortende huis op te vangen. Wonder boven wonder werd slechts een iemand gedood." Na de oorlog werden soldaten ingekwartierd, die nogal wat van de inventaris hebben vernield of meegenomen. De graaf Von und Zu Hoensbroek trok naar de nog overgebleven vleugels van zijn kasteel en in een van die vleugels werd ook het archief ondergebracht dat gelukkig grotendeels bewaard was gebleven.

„Mijn man en mijn schoonvader lieten in de jaren tussen de twee wereldoorlogen niemand toe tot het archief. Ze hadden er geen belangstelling voor en ik geloof dat ze in die tijd ook wel wat anders aan hun hoofd hadden dan het familie-archief. De burgemeester van Hoensbroek is in die tijd wel eens hier geweest en

● Gravin Felicitas: „Tot de Tweede Wereldoorlog werd niemand toegelaten tot het archief. Niemand had er belangstelling voor." Foto: 3-POOT/DRIES LINSSEN

heeft gevraagd om toegang tot de archieven, maar mijn man wilde toen alleen deskundigen toelaten tot de stukken. Naderhand is het daar ook van gekomen en is voor het schrijven van boeken over kasteel Hoensbroek en de plaats Hoensbroek, het archief hier geraadpleegd."

Niet alleen Hoensbroek toonde interesse voor hetgeen daar in Haag te vinden was, maar ook andere instanties in Limburg, onder andere het archief te Maasticht in verband met de geschiedschrijving van Limburg.

De heren van Hoensbroek trouwden namelijk in de late middeleeuwen en direct daarna (vijftiende en zestiende eeuw) veelal met dames uit 'de buurt'. Namen als Van Wijnandsrade, Van Amstenrade, Van Hulsberg, Van Cortenbach, Van Bochtolt, Van Schaesberg waren verwant aan de Van Hoensbroeks. Uiteraard vormen de familie-documenten een deel van de geschiedenis van Limburg.

„Het is natuurlijk onmogelijk om dat hele archief door te lezen. Ik heb me echter wel voorgenomen om de brieven die de kinderen

van Anna Catharina van Schönbörn hebben geschreven, met name die van de geestelijken onder hen, te lezen. Dat wil ik beseft nog doen."

Vier kinderen kregen graaf Wilhelm en gravin Felicitas: Grünhild, Rüdiger, Ingrid en Wolter-Hubertus. Deze laatste woont met zijn vrouw en twee kinderen bij zijn moeder in kasteel Haag.

De anderen zijn uitgevlogen. Wolter-Hubert heeft zich samen met zijn moeder voor de taak gesteld de gebouwen van het kasteel in alle redelijkheid te onderhouden. Daarnaast moet het gedeelte waar de familie woont ook echt bewoonbaar gehouden worden. En of je nu rijksgraaf of markies bent, dat soort klussen is kostbaar.

Blij

„Als ik in kasteel Hoensbroek ben, dan ben ik blij en dankbaar dat ik niet hoeft te zorgen voor het onderhoud van het dak van het kasteel daar," zegt Felicitas lachend. Ze is graag in Hoensbroek. In 1982 vierde ze er haar 70ste verjaardag. „En we hopen

binnenkort een reünie te houden van alle familieleden in kasteel Hoensbroek" zegt ze.

Kroning

Als de hele adellijke familie van de rijksgraven en markiezen van Hoensbroek bijeen zouden komen in het kasteel van hun voorvaders, het stamslot van hun familie, dan krijgt het kasteel Hoensbroek, het trotse cultuureit van onze regio, wellicht even weer de oude glans zoals het die zo'n dikke 250 jaar geleden moet hebben gehad.

De thans nog levende nazaten van Ridder Hoen (al is het maar voor een dag) terug op kasteel Hoensbroek. Dat zou toch een werkelijk bekroning zijn van de zo succesvolle renovatie van het kasteel, waarbij de historische aspecten de overhand hebben gekregen. Iets van die glans is vandaag reeds te proeven, als gravin Felicitas en haar zoon Wolter-Hubertus naar Hoensbroek komen. De zo in de belangstelling staande geschiedenis van Hoensbroek, komt daardoor een beetje tot leven.

in gesprek

• Veiligheid

Naar aanleiding van een bericht over het bos in Onderbanken is de volgende. Ik kan me heel goed voorstellen dat de mensen daar kwaad over zijn. Het is immers zo dat die Awacs-vliegtuigen een reuze herrie maken. Verder stond in de krant dat het eerste slachtoffer al gevallen is: namelijk de burgemeester! Als die maar meent dat door het wegkappen van het bos de veiligheid gediend is dan vraag ik mij het volgende af. Waar het rampenplan voor zijn gemeente? Is dat er? Enkele jaren geleden wij komen al 20 jaar in Limburg met vakantie hoorde op de regionale omroep het volgende. Er is een start- en landingslijn over het ziekenhuis en psychiatrisch centrum Welterhof in Heerlen. Indien men een van de Awacs-vliegtuigen in gebruik dan is er geen rampenplan. Een tijd terug is er in Duitsland een Navokazerne een (bijna) ongeluk gebukt met een kernkop. De ramp zou niet te overzien geweest zijn. Ook hier geen rampenplan. Hoorde dat de 'Groenen' er vragende stelden tijdens een uitzending van 'Die Deutsche Welle'. Dus Limburg: let op je zaak en la je niets wijs maken over de veiligheid.

C.J. Van de Berckel-Roderik

Dekenale korendag Kerkrade

KERKRADE - In de Jozef- en Norbertuskerk in Kerkrade wordt morgen, aansluitend aan een plechtlof dat om zes uur begint, de eerste van drie korendagen gehouden. Het zilveren kerkkoor Sint Jozef heeft de eerste korendag georganiseerd. Het koor treedt zelf op en de gelijksnamige gezelschappen uit Bocholtz, Gracht en Rolucckerveld, evenals de kerkelijke zangkoren Sint Rochus Spekholzerheide, Sint Johannes Eygelshoven en Sint Cecilia Haanrade treden elk ongeveer tien minuten op. Een jury zal de werke beoordelen. De twee volgende korendagen worden gehouden op zondag 9 oktober in de parochiekerk Sint Catharina Holz en op zondag 10 oktober in de kerk O.L. Vrouw belevte Ontvangenis in Terwinslen.

Verdubbeling van aantal mijnwerkers met pensioen

HEERLEN - Het aantal ex-mijnwerkers, dat in de komende jaren recht krijgt op een uitgesteld pensioen van het Algemeen Mijnwerkers Fonds (AMF), zal van ruim 900 in 1987 oplopen tot circa 1.800 in het jaar 2000. Dat verwacht het bureau Sociale Begeleiding Heerlen, zo blijkt uit zijn jaarverslag 1987. Momenteel zijn er al 35.143 gepensioneerd in het bestand van het AMF, waarvan 15.200 weduwen. Op grond van deze verdubbeling van de pensioengerechtigde ex-mijnwerkers, maar ook van veranderingen in de sociale wetgeving (bijvoorbeeld de ziektekosten verzekering) omdat ook in België en Duitsland nu mijnen gesloten worden, waaraan ook Nederlandse mijnwerkers zonder werk komen te zitten, verwacht het Bureau Sociale Begeleiding een toename van het werk.

In het verzekeringsbestand van het AMF (totaal eind 1986 82.900) zijn nog 45.500 personen te vinden met pensioenrechten. In de komende jaren, zullen ook deze mensen waarschijnlijk begeleid worden. Op grond van deze verwachting heeft het bureau er bij de gemeente Heerlen op personeelsuitbreiding aangedrongen. Die vacature is reeds in 1987 ontstaan. Heerlen vroeg het bureau vacature in dat jaar niet op te vullen. Er zou in 1988 naar een oplossing gezocht worden. Het bureau is echter hierdoor erg gekortwiepen in het uitvoeren van de werkzaamheden en het geven van informatie en adviezen aan gepensioneerde mijnwerkers. Dat is namelijk doelstelling van het bureau.

Regio-redactie Oostelijk Zuid-Limburg
Kantoor Heerlen: 739911

Hans Toonen
(chef regio-redactie)
☎ 425335

Wim Dragstra
(stadsredacteur Heerlen)
☎ 710317

Richard Willems
☎ 04406-15890

Emile Hollman
☎ 422345

Kantoor Kerkrade: 455506

Jos van den Camp
☎ 351514
Laurens Schellen
04490-23936

OOSTELIJKE MIJNSTREEK REDACTIE: 739282

JOURNAAL

Heerlen

● In het Open Huis. Gasthuisstraat 19, wordt maandag vanaf 19.30 uur een thema-avond gehouden over Brazilië. Iedereen is welkom. Op 8 oktober houdt het Open Huis een rommelmarkt. Wie hiervoor goederen ter beschikking wil stellen kan bellen naar ☎ 717535.

● In de Terwormzaal van Motel Heerlen vindt vandaag een historische evenementendag plaats met om 10.30 uur de opening door de rijksarchivaris in Limburg; 10.45 uur een dialoog met als thema 'Oorlog als Ambacht'; om 11.45 uur een lezing met als thema 'De pers in Zuid-Limburg in de 19e en 20e eeuw'; 14.00 uur aanvang heemkundemarkt en om 15.00 uur een lezing met als thema 'De economische betekenis van de Joden in Zuid-Limburg in de 18e eeuw. Deelname (inclusief lunch) bedraagt 15,50 gulden. De organisatie is in handen van het jubilerende Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Gentootschap.

● Het Open Huis is ook voor rolstoelrijders gemakkelijk bereikbaar. Gehandicapten kunnen voor informatie terecht bij Mia of Mary, ☎ 717535.

● De parochie 'Verschijning van de onbevleete Maagd' op de Molenberg staat van vandaag tot en met 9 oktober in het teken van de Lourdesnoven. In de kerken in de regio zijn posters verspreid, waarop het 'programma' staat.

● De Verzamelaar houdt morgen van 13 tot 17 uur een ruilbeurs in het HKB-gebouw aan de Pater Beatusstraat.

Hoensbroek

● In het Dienstencentrum aan de Mettenstraat wordt woensdag om 14 uur een modeshow gehouden

Actie voor jonge kankerpatiënten

KERKRADE - Hobbygroepen van ouderen uit het dienstencentrum aan de Hoofdstraat in Kerkrade gaan in de komende weken geld inzamelen voor jeugdige kankerpatiënten.

De deelnemers van de groepen hebben een serie originele poppen gemaakt. Het zijn zogenaamde 'Kerkepoppen', dat meerdere n-

voor alle 50-plussers uit Hoensbroek. De entree is een gulden per persoon. Kaarten zijn verkrijgbaar in 'De Koffiepot'.

Brunssum

● De Unie BLHP houdt maandag een thema-avond over het functioneren van de Gewestelijke Arbeidsbureaus. Deze openbare bijeenkomst wordt vanaf 20 uur gehouden in hotel Kerkeveld, Kerkeveldstraat 7 te Brunssum.

Bingelrade

● De kinderen van de basisschool halen dinsdag huis-aan-huis oud papier op.

Kerkrade

● De Buurtraad Spekholzerheide houdt maandag om 20 uur een openbare vergadering in café Auwey Hoes aan de Industriestraat.

● Het Bureau Sociale Begeleiding houdt maandag van 14 tot 16 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers in het Centrum voor Maatschappelijk Werk.

Onderbanken

● V.D.H. Kringgroep 'De Onderbanken' houdt morgen een examen voor rasuiver Duitse herdershonden. Dit in de kwalificatie verdedigingshond, VH I, VH II en VH III. De spoeuroefeningen beginnen om 9 uur; het appel- en manwerk om 13 uur aan de Heringweg te Schinveld.

● Bij goed weer blijft de speeltuin De Breuberg geopend tot het einde van de herfstvakantie, die eindigt op 22 oktober.

guren verwerkt in een pop. De poppen, aangeboden in drie formaten, kosten 12,50 gulden, 15 gulden of 25 gulden. De opbrengst van de verkoop wordt geheel ter beschikking gesteld aan de actie ten behoeve van de landelijke actie voor jeugdige kankerpatiënten. De poppen worden verkocht van maandag tot en met donderdag van twee tot vier en ook woensdagmorgen van tien tot twaalf.

● De heer Lennartz wordt gefeliciteerd door burgemeester Teheux van Simpelveld Foto: 3-POOT/FRANS RADE

Ridderorde in Eygelshoven...

Theo Daemen (60) uit de Hubertusstraat in Eygelshoven is gisteren benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau. Burgemeester Jan Mans van Kerkrade mocht hem 's middags in het Heerlense Barohnotel de daartoe behorende versierselen ophalen. De heer Daemen maakt gebruik van de VUT via de regeling voor voormalig mijnpersoneel.

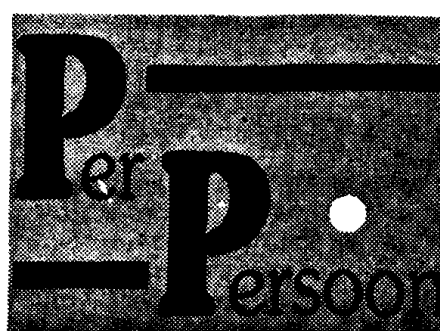
De heer Daemen kwam 44 jaar geleden bij Laura en Vereeniging in dienst. Door zelfstudie behaalde hij in de jaren vijftig verschillende diploma's op het gebied van boekhouden en sociale verzekeringen. Sinds vorig jaar fungeert de Eygelshovenaren als hoofd van de dienst Arbeids- en Personeelszaken van Laura bv.

De heer Daemen heeft de operatie tot vermindering van een personeelsbestand, dat in de top tijd van de mijnen Laura en Julia uit ruim 5.000 mensen bestond, tot thans nog nauwelijks 20 medewerkers, van zeer nabij meegemaakt. Uit hoofde van zijn functie is de heer Daemen jarenlang betrokken geweest bij een groot aantal organisaties en instellingen zoals het Algemeen Mijnwerkersfonds en het Beambtenfonds. En ook was hij actief in het sociale leven. Bijvoorbeeld als voorzitter van de stichting Algemeen Jeugd- en Jongerenwerk en als bestuurslid van het gemeenschapshuis Lauradorp en de inmiddels gefuseerde tennisclub Eygelshoven.

... en in Simpelveld

In Simpelveld viel die zelfde Ko-

ninklijke eer te beurt aan de heer **Frits Lennartz**. Burgemeester F. Teheux mocht hem gisteren de daartoe behorende versierselen op het gemeentehuis uitreiken. De heer Lennartz, plaatsvervangend chef van de sector pensioenen AZL-beheer en belast

met de leiding van de AMF-pensioenen, maakt eveneens vandaag of morgen gebruik van de VUT.

● Burgemeester Jan Mans speldt de heer Daemen de ridderorde op. Foto: 3-POOT/FRANS RADE

● Burgemeester Coenders speldt de heer Coenen het ere-medalje op. Foto: 3-POOT/DRIES LINSSEN

Zilver voor J. Coenen uit Landgraaf

En dan tenslotte nog een onderscheiding in Landgraaf. Daar ontving J.M. Coenen (56) uit die plaats gistermiddag de zilveren ere-medaille in de orde van Oranje Nassau. Dat gebeurde op kantoor van de woningvereniging aan de Pasweg. De heer Coenen startte in 1961 zijn werkzaamheden bij de woningvereniging als opzichter. Op 1 januari 1971 werd hij hoofd van de Technische Dienst. Vanaf het eerste moment was hij bij de woningvereniging Schaesberg adviserend lid van het dagelijks bestuur. Ook de heer Coenen maakt gebruik van de VUT-regeling.

Onderscheiding

Het scheidende lid van het Brunssums brandweerkorps, **J.M. Stoffelen**, ontving gisteravond uit handen van loco-burgemeester Bouwmans een onderscheiding van de Nederlandse Vereniging voor Brandweerkorpscommandanten (N.V.B.C.). De heer Stoffelen was 21 jaar actief als brandweervrijwilliger bij de gemeente.

Jubilaris

Joep Schroeders uit Kerkrade viert vandaag het zilveren jubileum bij Fluit- en Tambouorkorps Wilhelmina Bleijerheide. Hij wordt vanmiddag aan huis afgehaald door het korps. Om zes uur is er in de parochiekerk Bleijerheide een mis en tegen zeven uur wordt de jubilaris in café I jen Bouwerwei gehuldigd waarna tot negen uur de feesteling gefeliciteerd kan worden.

Duitsers zoeken oorzaak abortus Bang in Nederland

Weer veebedrijf besmet verklaard

Van onze verslaggever

LDEN-GRASHOEK - Weer heeft drs Jan van Lipzig, directeur van de Gezondheidsdienst voor Dieren te Heythuysen, zijn melkveebedrijf besmet verklaard met abortus Bang. Het betreft de stallen van de gebroeders Bas en Theo Engelen in Liden-Grashoek die 500 tot 600 runderen hebben. Zij deden zaken met Antoon van Nieuwenhoven uit Ell, wiens melkbedrijf in Ospel eerder besmet was verklaard.

Volgens werden er nog eens 80 bloedmonsters op het Microbiologisch Diagnostisch Centrum in Utrecht onderzocht. Wederom reageerden er drie positief. „Via-via kreeg de Gezondheidsdienst voor Dieren de beschikking over deze uitslag, waarna de gebroeders Engelen in Heythuysen werden ontboden. Omdat zij weigerden te komen, begaf drs Van Lipzig zich woensdagmiddag met inspecteur Janssen naar Helden-Grashoek om er de gebroeders Engelen de besmetverklaring te overhandigen. Nadere voorschriften en richtlijnen zouden volgen. Normaliter moet het vee van een besmet verklaard bedrijf binnen 20 dagen zijn geruimd.

Reactie

Inmiddels heeft dr Paul Grothe, directeur van de bond van Duitse Zwartbontfokkers in een brief aan het Limburgs Dagblad gereageerd op de stelling van Antoon van Nieuwenhoven dat de koe Sonja van Matthias Huppertz uit Orsbach de overbrengster van de abortus Bang-bacillen moet zijn geweest. Ze werd met zes andere Duitse koeien met geldige EG-papieren ingevoerd.

De koeien kwamen volgens dr Gro-

the van abortusvrije bedrijven. De termijn van dertig dagen, waartoe het onderzoek naar abortus Bang moet hebben plaatsgevonden, was in acht genomen. Zowel in Duitsland als in Nederland was de uitslag negatief.

Dr Grothe bestrijdt niet „dat het in de nabijheid van de grensgelegen Duitse bedrijf Huppertz, waaruit medio december twee van de in totaal zeven aangekochte dieren stamden, eind januari 1988 een Brucellose-uitbraak had, zoals twee maanden tevoren zijn Nederlandse buurman (afstand ca. 500 m.). Beide bedrijven zouden dezelfde dierenarts hebben”, aldus de directeur van de Bond van Duitse Zwartbontfokkers.

De brief van dr Grothe behoeft in zoverre enige rechtzetting dat boer Huppertz medio december weliswaar twee koeien verkocht, maar dat er slechts één van een op het bedrijf van Van Nieuwenhoven terecht kwam.

Met de Nederlandse buurman van Matthias Huppertz is Harrie Merx van de Groeneweg op Bochtolterheide bedoeld. Wegens abortus Bang werd diens veestapel medio oktober van het vorig jaar geruimd. Het bedrijf ligt echter op anderhalf tot twee kilometer van de boerderij van Matthias Huppertz. Weidecontacten waren er niet; handelscontacten evenmin. Veeartsen van de dierenkliniek Heuvelland in Gulpen namen de bloedmonsters op de stal van Harrie Merx. Een dierenartscombinatie uit Heerlen had de dieren van Matthias Huppertz in behandeling.

De ontvangsthal van het jubilerende ziekenfonds in Venlo-Blerick.

Ziekenfonds viert jubileum Congres 'Gezond ouder worden'

Van onze verslaggever

VENLO - Het Ziekenfonds Noord-Limburg (ZNL), dat volgend jaar zijn 60-jarig bestaan viert, organiseert voor die gelegenheid een congres over natuurlijke gezondheid.

Uitgangspunt hierbij is de visie van de overheid, neergelegd in de Nota 2000. Volgens die visie moet het beleid meer gericht zijn op de zorg voor de gezondheid. Tegelijk lijkt het er echter op dat de gezondheidszorg door de toenemende vergrijzing van de bevolking onbetaalbaar wordt.

Het accent komt daarom meer te liggen op het voorkomen van ziekten. Een gezondheidsbewuste hou-

ding is, volgens het ziekenfonds, noodzakelijk geworden.

Hoogleraren

Drie hoogleraren zijn uitgenodigd om hun eigen visie op de toekomst van de gezondheidszorg te geven. Prof. E. Ariens spreekt uit de hoek van de farmaceutische industrie, de Zwitserse prof. A. Vogel als vertegenwoordiger van de alternatieve geneeskunde en prof. J. van Londen, directeur generaal van de Volksgezondheid, namens de overheid.

Aan het congres neemt bovendien

een 'lekenpanel' deel waarin bekende tv-persoonlijkheden als Ria Bremer en Fons Janssen op hun eigen wijze de problematiek rond het 'gezond ouder worden' benaderen.

Preventie

Het ziekenfonds hoopt zo een aanzet te geven tot een vernieuwend denken over de gezondheidszorg, waarbij, volgens het ZNL, ook de preventieve geneeskunde van grote betekenis zou kunnen zijn.

Op de dagen direct na het congres organiseert het ZNL ook een zogenaamde Leef-Gezond-Beurs. In het evenementencomplex 't Ven wordt een aantal activiteiten gepresenteerd die zijn gericht op het bevorderen van de gezondheidsbewuste houding. Zo is het mogelijk mee te doen aan wielrennen, aerobics en fitness-oefeningen. Bezoekers kunnen dan ook hun hartslag, bloeddruk, gewicht en gezichtsvermogen laten meten. Het congres wordt op 13 april gehouden in het cultureel centrum De Maaspoot in Venlo. De 'Leef-gezond-beurs' wordt gehouden van 14 tot 16 april in 't Ven in Venlo.

Middelbaar beroepsonderwijs

SVM-experiment in Roermond en Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Vijf scholen in Maastricht en vier in Roermond zijn door staatssecretaris mevrouw Ginjaar-Maas voorgedragen als SVM-startlocaties. SVM betekent sectorvorming en vernieuwing van het middelbaar beroepsonderwijs. Op 29 september voert de staatssecretaris o.a. over dit voorstel mondeling overleg met de Tweede Kamer. In totaal zijn 16 clusters van (k)mbo-scholen in Nederland voorgedragen, waarvan twee dus in Limburg.

De scholen hebben vooraf voorstellen ingediend van onderwerpen die zij willen onderzoeken. Begin oktober worden al die voorstellen op elkaar afgestemd om tot zo effectief mogelijke ontwikkelingsopdrachten te komen. Daarvoor is de komende jaren 1,5 miljoen gulden ter beschikking.

Bij het experiment zijn in Maastricht betrokken de Onderwijs-gemeenschap voor kmbo, mdgo, Ondernemerscollege Mergelland, mmo/lmo, meao St. Servaascollege en mts; en in Roermond de scholengemeenschap lmo/leao/mmo/meao, mts, onderwijsgemeenschap kmbo en mdgo.

Geding tegen ontgrinding bij Lanaken

Van onze correspondent

HASSELT - De Belgisch-Limburgse milieuvereniging MaMa gaat een kort geding inleiden tegen het Belgische ministerie van Stedebouw en Ruimtelijke Ordening. Dat is een reactie op de beslissing van minister Beysen om een tijdelijke vergunning toe te kennen aan het grindbedrijf De Cup in Lanaken. De Cup kan zo in het gehucht Herbricht, vlakbij de Nederlandse grens, 2,8 ha ontgrinden.

Volgens Mama is dit het begin van een nieuw ontgrindingsgebied van 20 ha dat het bedrijf voor ontgrinding op het oog zou hebben. De milieuvereniging wil nu de rechtbank vragen de vergunning op te schorten tot een procedure over de grond is afgehandeld. Volgens Mama is minister Beysen immers zijn boekje te buiten gegaan. Hij zou ten onrechte gebruik hebben gemaakt van enkele bepalingen van de Belgische wet op de Stedebouw.

School start onderzoek

Weert wil beeld van misdaad in binnenstad

Van onze verslaggever

WEERT - Het stadsbestuur van Weert wil de omgeving van en de hinder en schade door crimineel gedrag in de binnenstad aan de weet komen. De bij de politie daarvoor bekende gegevens zijn ontorekend. Na overleg met de ondernemers en winkeliers in de binnenstad zal de hogeschool in Eindhoven een onderzoek naar gaan doen.

Met de uitkomsten van het onderzoek wil het bestuur van Weert rond de jaarwisseling uitgangspunten in handen krijgen om het crimineel gedrag de kop in te drukken.

Maastrichtse hoogleraar:

'Kabinetsplannen' bedreiging voor gezondheidszorg

MAASTRICHT - „De voornemens van het kabinet, gebaseerd op advies van de commissie-Dekker, vormen een ernstige bedreiging voor de eerstelijns gezondheidszorg. De plannen verraden een beleid dat streeft naar een op Amerikaans leest geschoeid zorgstelsel. De huisarts is daarin niet langer meer de vanzelfsprekende spil van de eerstelijns gezondheidszorg en evenmin de doorverwijzer.”

Dit zei donderdag prof.dr. J.A. Knottnerus in Maastricht, bij zijn aanvaarding van het ambt van hoogleraar huisartsgeneeskunde aan de Rijksuniversiteit Limburg. Het is volgens Knottnerus duidelijk dat in de plannen veel wordt overgelaten aan het vrije spel van de maatschappelijke en professionele krachten en de verhouding tussen vraag en aanbod. Lezing van de kabinetsnota doet hem denken aan concurrerende zorgverleners, aan doolhoofden voor gebruikers en het overleven van de sterkste.

Campagne in Limburg Pleegcentrale verft adressen crisisopvang

Van onze verslaggever

TARD - De Centrale voor Pleegkinderen in Limburg start vanaf komende week een campagne die als doel heeft om adressen te werven voor kinderen en jongeren tot 18 jaar die in een crisissituatie terecht zijn gekomen. Daardoor kunnen zij veilig niet meer thuis wonen.

„Het is grote vraag naar zulke adressen”, zegt Boudewijn van de Ven, voorlichter van de Limburgse 'Centrale' in Sittard.

Aanvragen

De eerste zes maanden van dit jaar namen al 137 aanvragen bij ons binnen, hoofdzakelijk voor kinderen en jongeren die één tot vijf maanden opgevangen dienden te worden. Daarvan konden inmiddels 76 aanvragen worden gehonoreerd. De anderen staan nog op de wachtlijst.

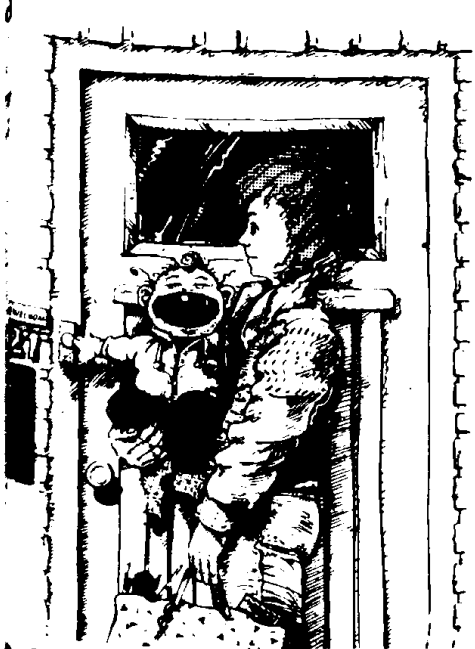
De campagne, die gelanceerd wordt tijdens de Week van de Pleegzorg (3 tot 9 oktober) heeft als motto: „Wij willen niet zomaar aan”. De Centrale wil daarmee aanduiden dat tijdelijke opvang voor tientallen kinderen en jongeren zeer acuut is. De campagne wordt ondersteund met 1.000 folders en 2.500 posters die worden verspreid of opgehangen in onze provincie.

Instekers

Bovendien neemt het weekblad Lillie 24.000 'instekers' mee. Voorts willen de Stichting SIRE en Avro's Service Salon (aanstaande maandag in Nederland 2) aandacht besteden aan dit project.

Voorlichter Van de Ven: „Wij hebben goede hoop dat wij middels deze campagne heel wat kinderen en jongeren kunnen helpen.”

Belangstellenden voor de opvang van jeugdigen in crisissituaties kunnen overigens - geheel vrijblijvend - contact opnemen met de Centrale voor Pleeggezinnen, Wilhelminastraat 30a, 6130 VB Sittard, telefoon: 04490-23123.

Illustratie op de folder van de Centrale voor Pleeggezinnen, waarvan er de komende weken 40.000 in Limburg worden verspreid.

De Pancratiusbank regelt snel een voordelige lening.

Soms is een lening een goede oplossing om wensen in vervulling te laten gaan of om even een moeilijke periode te overbruggen. Maar zorg er dan wel voor dat zo'n lening verantwoord is. Zodat u niet teveel rente betaalt en de aflossing geen al te grote aanslag doet op uw inkomsten.

Stap daarom naar de Pancratiusbank voor een Persoonlijke Lening of een Doorlopend Krediet. De tarieven zijn scherp. De service is snel en we doen er alles aan om uw lening te laten passen bij uw persoonlijke omstandigheden.

pancratiusbank

Heerlen: Geerstraat 22, telefoon 045-716441.

spaarbank

Overige kantoren te: Heerlen, v. Weerden Poelmanstraat 26, Boutscherweg 68, Gr. v. Prinstererstraat 1, Kerkraderweg 78, Wannerstraat 26, Vroom en Dreesmann N.V., Promade, Brunssum, Raadhuisstraat 3, Geleen, Rijksweg Zuid 1H, Kluis 48; Hoensbroek, Kouvenderstraat 92; Kerkrade, Niersprinkstraat 19; Spekholzerheide, Akerstraat 69; Schaasberg, Heerlenseweg 4.

Voorbeelden van een Persoonlijke Lening:

netto in handen	jaar-rente %	24 mnd	36 mnd	48 mnd	60 mnd
3.000,-	12,1	140,49	98,90	78,23	65,94
5.000,-	11,1	232,05	162,69	128,19	107,65
10.000,-	9,6	457,88	319,05	249,92	208,68
12.000,-	9,6	549,46	382,86	299,91	250,42
15.000,-	9,6	686,83	478,57	374,89	313,02
20.000,-	9,6	915,77	638,10	499,85	417,36

Voorbeelden van een Doorlopend Krediet:

krediet-bedrag	rente % per mnd	jaar-rente %	maandelijks aflossing vanaf	theoretische looptijd in maanden
3.000,-	0,76	9,5	60,-	65
5.000,-	0,76	9,5	100,-	65
10.000,-	0,76	9,5	200,-	65
12.000,-	0,76	9,5	240,-	65
15.000,-	0,76	9,5	300,-	65
20.000,-	0,76	9,5	400,-	65

* Rente per jaar op basis van samengestelde interest.

Baas kan werknemer netjes afschuiven

'Ontslag met werk' in Limburg in opmars

door han brinkman

EINDHOVEN/MAASTRICHT - „Ontslagen worden zonder werk te verliezen.” Jaren geleden zou het nog verbazing hebben gewekt, maar tegenwoordig moet je er niet van opkijken. Een baas die netjes van een werknemer af wil, schakelt gewoon een 'outplacement'-bureau in. Geen gouden handdruk of andere afkoopregelingen meer. Outplacement, overgenomen uit de Verenigde Staten, steekt nu ook in Limburg de kop op.

Na tien jaar opent het raadgevend bureau Claessens, dat in outplacement is gespecialiseerd, zijn tiende vestiging in Nederland, en wel volgende week in het gloednieuwe handelscentrum van Aegon in de Maastrichtse blikvanger 'Randwyck'. De klanten zijn er al. Groten als DSM en ABP, maar ook de kleinere zoals het verpakingsbedrijf Bates Cepro in Maastricht.

„En zodra we ergens met een kantoor zitten, neemt het werk ook toe. Dat hebben we telkens ervaren”, zegt Willem van der Klaauw. Hij is directeur van de Claessens-vestiging in Eindhoven die vorig jaar werd geopend en van daaruit de Zuidnederlandse markt bestreekt.

Alle lagen

In tegenstelling tot wat vaak meteen gedacht wordt, beperkt outplacement zich niet tot de hogere functies. „We werken in alle lagen van de organisatie, van hoog tot laag. Om een voorbeeld te geven: wij zijn nu voor een bedrijf bezig om een secretaresse bij een ander bedrijf onder te brengen”, aldus Van der Klaauw.

Dat is sneller gezegd dan gedaan. Bij 'outplacement' worden degenen die het bedrijf moeten verlaten persoonlijk en intensief begeleid naar een nieuwe functie.

Dat begint met een oriënterend gesprek en gaat door tot en met het oefenen van een sollicitatiegesprek op video.

Vakbonden

Inmiddels hebben de vakbonden ook het begrip outplacement ontdekt. Directeur Van der Klaauw signaleert dat bij de Rabo-bank 'outplacement' in het sociaal statuut is vastgelegd, als resultaat van overleg tussen directie en vakorganisaties. „In het algemeen kun je zeggen dat het dan niet om individuele gevallen gaat. Wel komen de vakbonden bij groepsoutplacement om de hoek kijken. We hebben nu al gemerkt dat ze dan naar ons verwijzen”, zegt Van der Klaauw.

Districtsbestuurder F. Hol van de Unie BLHP in Heerlen bevestigt dat Claessens in vakbonden kringen een goede naam heeft. Gebruikmaking van een outpla-

cementbureau is in een aantal gevallen niet meer tegen te houden, aldus Hol. „Het alternatief bij iemand die na twintig dienstjaren weg moet, is ontslag. Dat gaat dan vaak met grote sommen geld, maar heb je slechts een paar jaar wat aan.”

De Unie-bestuurder vindt wel dat nog terughoudend naar het nieuwe verschijnsel gekeken moet worden. „We zijn nog niet zover om er in CAO's en dergelijke afspraken over te maken. Outplacement kan best positief werken, maar dat zal de praktijk nog moeten uitwijzen. Het gaat erom dat de nieuwe plaatsing ook op termijn een goede oplossing moet zijn.”

'Slaagtijd'

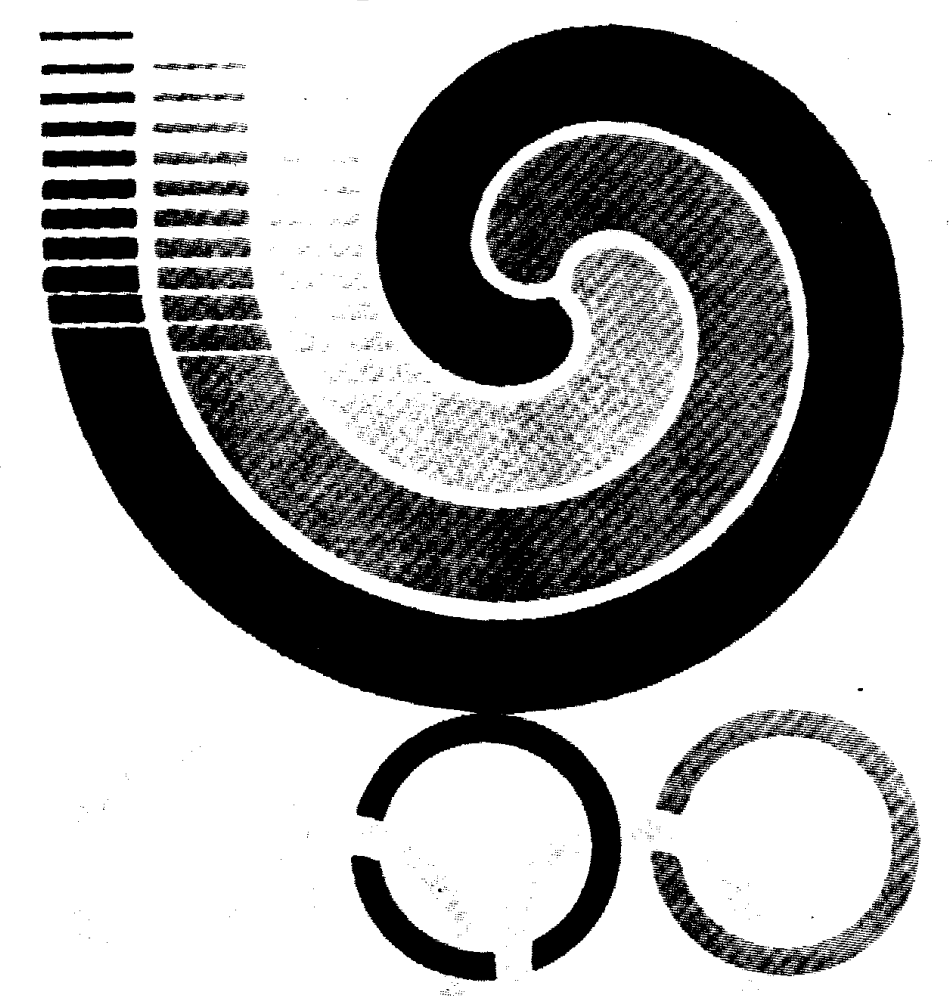
Directeur Van der Klaauw kan het directe succes met eigen cijfers toelichten. De kans van slagen via bureau Claessens blijkt na de eerste zes maanden op 67 procent te liggen. Na een jaar is negentig procent aan een nieuwe werkkring geholpen. De gemiddelde 'slaagtijd' is bij Claessens 159 kalenderdagen. Ook ouderen zijn, zo heeft de ervaring bij dit bureau geleerd, best te herplaatsen. „Zij het dat daar meer energie in gaat zitten. En de betrokkenen moeten natuurlijk gemotiveerd zijn, anders beginnen we er al niet aan”, aldus Van der Klaauw.

Oprichter van Nederlands grootste outplacement-bureau is de

Frans Claessens, directeur van het nieuwe outplacement-bureau in Maastricht.

Limburger drs Frans Claessens, die in 1979 het eerste kantoor opzette. Inmiddels zijn er verschillende kantoren in Nederland en twee in het buitenland. Eind van dit jaar wil het bureau vijftien kantoren hebben. Er werken bij bureau Claessens nu 75 mensen, van wie 40 full-time adviseur zijn.

'Fast Flo' countert geruchten: vrijwillige controle Ex-trainer: 'Johnson slikte ook voor Rome'

SEOEL - Sprinter Ben Johnson wordt van steeds meer kanten beschuldigd doping te hebben gebruikt. Gary Lubin, trainer van Johnsons voormalige atletiekclub uit Toronto, heeft verklaard dat de Canadees ook voor het toernooi om het wereldkampioenschap in Rome een verboden middel zou zijn toegediend. Johnson won de finales vorig jaar in de wereldrecordtijd van 9,83 seconden.

Lubin baseert zich op uitspraken van Johnsons arts, dr. Jaime Astaphan. Deze zou hem hebben gezegd de atleet vlak voor de wereldtitelstrijd in Rome „iets extra's te hebben gegeven", waardoor hij harder liep. Astaphan had Johnson vier dagen en vier uur voor de wedstrijd een speciaal middel laten slikken. Lubin: „Toen de arts mij dat vorig jaar in december vertelde heb ik onmiddellijk gevraagd of het een verboden middel betrof. Astaphan antwoordde: We hebben dat weten te maskeren."

Astaphan ontkende in een eerder stadium berichten in het Amerikaanse tijdschrift Sport Illustrated, dat hij Johnson in mei van dit seizoen zou hebben geïnjecteerd met anabole steroïden. De arts verklaarde wel zijn patiënt een middel te hebben toegediend, om hem te helpen herstellen van een hamstringblessure. Dit medicijn zou echter niet op de verboden lijst van spierversterkende middelen hebben gestaan. Inmiddels heeft de advocaat van

• Florence Griffith.

Het Nationaal Olympisch Comité en de overkoepelende atletiekorganisatie van de Verenigde Staten hebben inmiddels laten weten zeer positief te staan tegenover het voorstel, dat Florence Griffith deed. De winnares van het goud op de 100 en de 200 meter bood aan, zich op vrijwillige basis wekelijks op het gebruik van doping te laten controleren. De wereldrecordhoudster op dezelfde onderdelen reageerde daarmee op geruchten, als zouden ook haar topprestaties het gevolg zijn van het gebruik van verboden middelen. De Braziliaanse atleet Joachim Cruz verklaarde deze week in een televisie-interview de spierontwikkeling van Griffith niet normaal te vinden. „Ze lijkt op een gorilla", aldus de winnaar van het zilver op de 800 meter.

Johnson, Timothy Danson, bekendgemaakt over informatie te beschikken, waaruit blijkt dat zijn cliënt onschuldig is. Wat de informatie precies inhoudt, wil hij vooralsnog niet zeggen. „Maar Johnson was een held, is een held en zal na het bekend worden van dit nieuws een held blijven", aldus Danson. De advocaat verklaarde verder dat Johnson op korte termijn tegenover de pers uit Canada openheid van zaken zou geven.

• Judoka Theo Meijer verwerkt de teleurstelling na zijn uitschakeling.

Linford Christie vrijgesproken

Van onze verslaggever

SEOEL - Een simpele Koreaanse wortel heeft de dopingjacht in Seoel vannacht in een kwaad daglicht gesteld. De Britse atleet Linford Christie werd positief bevonden, maar na een marathonzitting van de medische commissie van het IOC vannacht toch vrijgesproken van dopinggebruik. „Wij geven hem het voordeel van de twijfel", zei de getekende voorzitter Alexandre de Merode. Gebrek aan medische kennis over de reactie van het menselijk lichaam op de Ginseng-wortel gaf in werkelijkheid de doorslag. Het betekende het einde van een dag, avond en een gedeelte van de nacht die deze Spelen van de Doping niet beter konden karakteriseren.

Linford Christie werd na zijn race tegen Ben Johnson en Carl Lewis op de 100 meter op doping gecontroleerd en niet positief bevonden. Johnson wel, en dus veroverde hij alsnog het zilver. Afgelopen woensdag reikte de Brit niet verder dan een vierde plek op de dubbele afstand, maar voelde zich desondanks niet uitgeschakeld voor een medaille. De uitslag van de dopingcontrole had hem al eerder bijgestaan, waarom zou dat een tweede keer niet weer kunnen gebeuren? Tot zijn grote verbazing werd Christie nu zelf op het matje geroepen. Er was een minuscule hoeveelheid pseudo-efedrine in zijn plas gevonden. De contra-expertise, gisteren uitgevoerd, bevestigde de uitslag.

„Onmogelijk", redeneerde de leiding van de Engelse ploeg, die tot overmaat van ramp ook nog met een positieve uitslag van judoka Kerrith Brown (brons tot 71 kg) werd geconfronteerd. Nog nooit eerder was een Britse atleet op het gebruik van dope betrapt, nu dienden zich twee gevallen ineens aan. „Dopingdag vier", rekenend vanaf de affaire-Johnson, was daarmee een feit. Uren van verdachtmakingen en schimmenspel volgden. De veront-ruste Engelse kolonie verplaatste zich in die hectische tijd van het atletendorp naar het perscentrum om uiteindelijk aan het begin van de avond in hotel Shilla, het domein van het IOC, neer te strijken. Daar zou het vonnis worden geveld over de twee Britten, die op de voet gevolgd werden door higgende cameraploegen, zwetende journalisten en zenuwachtige Koreanen.

Viervoudig Brits judokampioen Kerrith Brown (26) mocht zich als eerste verantwoorden voor zijn daad, maar had 's middags al schuld bekend. „Ik loop al maanden rond met een gezwollen knie, die heb ik met medicijnen willen genezen". Het afslankmiddel dat hij daarvoor gebruikte (fusenide) was besmet verklaard, en dus kreeg hij gisteren de zwaarste strafmaat opgelegd. „Kerrith Brown", maakte de woordvoester van het Brits Olympisch Comité voor de suite van de rechters bekend, „is tot twee keer toe positief bevonden en wordt gediskwalificeerd. Hij zal zijn bronzen medaille weer in moeten leveren". Bijna twee uur later opende prins Alexandre de Merode zelf de deuren van het vertrek om de consequen-

Engelse vedette betrapt

LONDEN - Tegelijk met de zaak van Christie en Brown bij de Olympische Spelen in Seoel werd in Londen een nieuwe dopingaffaire in de Engelse sportwereld bekend. In het grootscheepse onderzoek naar doping onder 5000 amateur-topporters is een beroemde kampioen betrapt. Dit is gisteren door de Britse Sportraad bekend gemaakt. Zijn naam wordt pas over een maand bekend gemaakt als zijn schuld onomstotelijk vast staat. Dr David Cowan, het hoofd van het dopingcontrolecentrum in Kings College te Londen, maakte bekend dat het om anabole steroïden gaat. Hij is de mening toegedaan dat deze sporter voor het leven geschorst dient te worden.

ties voor Christie bekend te maken. Dopingaffaire nummer tien bleef (even) uit. „Er is een kleine hoeveelheid pseudo-efedrine in zijn urine gevonden, maar toch beschouwen we Christies zaak als afgedaan. Hij gebruikt al jaren een aftreksel van de Koreaanse Ginseng-wortel. Wij weten op dit moment niet zeker welke reactie die wortel op het menselijk lichaam heeft. Christie is dus vrijgesproken, bij gebrek aan bewijs".

De Ginseng-wortel is een soort van levens-elixir voor de Koreanen. Er wordt thee van getrokken, medicijnen van gefabriceerd, maar men schrijft de Ginseng vooral magische krachten toe die de lichamelijke gesteldheid naar ongekende hoogten kan stuwten.

Linford Christie gebruikt de Ginseng-wortel al vanaf zijn kindertijd. „Ik verafschuw dopinggebruik", zo zei de sprinter eens, „daarom gebruik ik alleen natuurlijke producten". Die opvatting werd hem vannacht bijna noodlottig. De Merode, gesteund door een kleine meerderheid van zijn commissie (de twaalf medici waren voor het eerst niet unaniem in hun eendoorleed) toonden zich gevoelig voor het emotionele pleidooi van Christie en de onverwachte rol van de Ginseng.

De Merode: „Een bijkomend probleem voor ons was dat Christie niet de Koreaanse, maar de 'bewerkte' Chinese Ginseng gebruikt. Daar weten we dus helemaal niets van. Het was niet eerlijk geweest de sporter onder deze omstandigheden schuldig te verklaren. We hebben er wel van geleerd. Er zal zo snel mogelijk een onderzoek worden ingesteld naar de effecten van de Ginseng. Maar zelfs wanneer daaruit blijkt dat de wortel eenzelfde effect op het lichaam zou hebben als bij voorbeeld testosteron, pakken we Christie niet meer aan. Hij gaat vrijuit". Met dank aan de magische krachten van de Ginseng.

Vriend heeft langste adem

SCHAESBERG - Op de draaf-tenbaan van Schaesberg is gisteravond de draverij voor paarden met een lange adem, het Stayerskampioenschap van Limburg over een afstand van ruim vier kilometer, op een wel heel makkelijke manier gewonnen door de combinatie Vriend met Huub Schoonhoven. Met een handicap van zestig meter ten opzichte van Arhus Cede (G. van Eykelenberg) gestarte 9-jarige ruin, die dit jaar ook de Grote Prijs der Lage Landen op zijn naam had geschreven, wachtte met zijn aanval tot voorbij de laatste bocht. Met nog

ruim 200 meter voor de boeg spoot Vriend naar voren en haalde de 15 mille voor eigenaar Vlaar binnen.

Uitslagen:
Amor O-Prijs: 1. Cartouche H (P. de Boer) km.tijd 1.23.7; 2. Blitz Last; 3. Caluno. Niet gestart: Baron en Cora Dillon, Winn. 3.00; pl. 1.80, 2.10; koppels 5.50; trio 42.20.
Arhus Cede-Prijs: 1. Cid Olympic (P. Sik-king) km.tijd 1.23.9; 2. Camee Guapa; 3. Cayenne Cede, Winn. 3.70; pl. 1.80, 1.60, 1.90; koppels 18.00; trio 105.30.
Zarah Hazelaar-Prijs: 1. Cobus Zuydhoeve (J. Wagenaar) km.tijd 1.20.1; 2. Anjo Renka; 3. Bwajanka, Winn. 1.60; pl. 1.40, 1.90; koppels 3.20; trio 30.20.
Amy David-Prijs: 1. Brigitte G (W. Velis) km.tijd 1.19.4; 2. Zeddertrass; 3. Young Maxi. Niet gestart: Wadi Lebejos, Winn. 1.40; pl. 1.10, 1.20; koppels 3.30; trio 18.30.
Hondendemonstratieteam O & O-Prijs: 1. Chris Victory (G. van Eykelenberg) km.tijd 1.22.4; 2. Cherie Boszorg; 3. Bordeaux Cede, Winn. 3.30; pl. 1.90, 3.00, 4.20; koppels 19.20; trio 166.40.
OK Way-Prijs: 1. Brari Hill (F. Gorter) km.tijd 1.18.6; 2. Albatrosnora; 3. Ziggy Spencer, Winn. 5.90; pl. 2.70, 3.40, 5.10; koppels 33.80; trio 44.70.
BELGIE-NEDERLAND-DUITSLAND-PRIJS: 1. Yoco Oostland (V. d. Wal) km.tijd 1.20.1; 2. Yranda; 3. Zorro Ulandia, Winn. 13.30; pl. 4.30, 2.50, 14.80; koppels 33.80; trio 2.240.00.
Zeb David-Prijs: 1. Bravo Nora (R. de Vlieg) km.tijd 1.20.0; 2. Anton Aldorp; 3. Ajax Buitenzorg, Winn. 9.40; pl. 3.70, 1.60, 3.70; koppels 11.80; trio 417.70.
STAYERS KAMPIOENSCHAP VAN LIMBURG: 1. Vriend (H. Schoonhoven) km.tijd 1.20.2; 2. Arhus Cede; 3. Amor O; 4. Tony Vitesse.

Görtz verdacht van diefstal

SEOEL - De Westduitse voetballer Armin Görtz is kort nadat hij met zijn ploeg een bronzen medaille had gewonnen, gearresteerd. De politie van Zuidkorea hield de verdediger aan op verdenking van diefstal. Hij zou in Seoel een jack hebben ontvreemd. Pas na tussenkomst van de Westduitse ambassade werd Görtz vrijgelaten. De 29-jarige voetballer had de diefstal in alle toonaarden ontkend. Hij zei de jas van een tegenwoordiger van een sportartikelen firma te hebben gekregen.

Theo Meijer laat gouden kans liggen

SEOEL - Het Olympisch toernooi leek ervoor geschapen om Theo Meijer op weg te helpen naar een gouden medaille. Favorieten werden als oude eiken geveld in het judogevecht van de mannen tot 95 kilo. De Olympisch kampioen, de wereldkampioen, andere 'beulen' als de Belg Robert van der Walle, niet één vormde nog een obstakel. Een minpuntje slechts: Theo Meijer werd zelf ook knullig aan de kant gezet, in de kwartfinales.

Amersfoort stond minutenlang te treuren. De herkansing zag hij door het latere verlies van zijn bedwinger, de Pool Jakcek Beutler, ook aan zijn neus voorbijgaan. „Maar voor de nederlaag van die Pool geloofde ik al niet meer in het brons". De teleurstelling droop van zijn gezicht.

Eerst was er de woe-de, van bondscoach Chris de Korte: „Wat een verschrikkelijke beslissing van de scheidsrechter. Dit is toch al het toernooi van de onbenul-len, de actie van die

Pool werd buiten de mat ingezet. En als het dan al goed was, dan was het lang geen ippon".

Een ippon is het beslissende punt, waarna de partij is afgelopen. Dat was nu al na 25 seconden het geval. Meijer was uit zijn evenwicht en lag even later plat.

„Dat is natuurlijk niks, een nederlaag liden wanneer je helemaal niet hebt kunnen vechten. Ik had die Pool wel eens eerder gezien, toen maakte hij niet zo veel indruk op me". Eenmaal beko-men van de eerste klap, kwam de berusting. Theo Meijer: „Eerst was ik verbijsterd, maar mis-schien heb ik het toch wel aan mezelf te wijten, ben ik er niet genoeg ingeknaald". Des te groter de spijt: „Ik was zo in de finale gekomen".

Grenslandtreffen in Beek Voorn in vorm

BEEK - De eerste dag van het indoor Grenslandtreffen in Beek waarop de nationale ruiters aan de start kwamen heeft voor weinig verrassingen gezorgd. Albert Voorn maakte meteen in de 1.40-rubriek duidelijk dat hij nog steeds een ruiter met veel klasse is, hetgeen hem een eerste en een derde plaats opleverde in de belangrijkste rubriek van gisteren. Henk van Pol realiseerde de snelste barrage-tijd, maar omdat hij daarvoor een springfout nood had werd hij slechts vierde.

Meest in het oog springende gebeurtenis van de nationale rubrieken was de afwezigheid van Limburgs top-springruiter Emiel Hendrix en de aanwezigheid van de Australier Kevin Bacon. Door privémomstandigheden gedwongen moest Hendrix de eerste drie nationale rubrieken laten lopen, maar hij heeft de organisatie toegezegd dat hij zich toch nog in de strijd om het interessante prijzengeld hoopt te mengen.

trum te Beek nog enkele spectaculaire ritten verwachten.

Nadat Xavier Schulken met hengst Clavecimbel de landelijke eerste nationale 1.30-rubriek in Eindhoven. Henk van de Pol was snelste foutloze combinatie die de barrage van deze rubriek, waar Jan Bogers uit Sittard met een tiende plaats de Limburgse eer behield, terwijl Willy van de Ham elf werd.

Uitslagen: 1.30 met barrage: 1. Van de S met Ambrosius; 2. Raymakers met Zamb; 3. Jansen met Uko.

Tabel A 1.40 met barrage: 1. Voorn Optiebers Concern; 2. Zoer met Walak; 3. Voorn met Optiebers Raspunt.

Jachtspringen tabel 1.30: 1. Van de Pol; 2. Maarse met Olympie Bar; 3. Kommers met Goudmossel.

Rompelberg krijgt duwtje in de rug
BONNEVILLE - Jack Simes, voorzitter van de Amerikaanse provincie, steunt de Maastrichtse roeps wielrenner Fred Rompel in zijn poging het wereldsnelheidsrecord wielrennen met gangmak op 250 kilometer per uur te brengen. De aanval geschiedt vandaag, dien de omstandigheden hetzel-zijn als bij de training gisteren op zoutvlakte van Bonneville in Amerikaanse staat Utah. Rompelberg wil de snelheid halen over twaalf afstanden: een mijl en een kilometer. Indien het lukt, haalt hij Guinness Book of Records. Sime wil zich sterk maken voor erkenning door de wereldwielrennu UCI.

Roermond huldigt kano-trots

ROERMOND - Annemiek Derckx en Annemie Cox, goed voor kano-brons in Seoel, worden woensdag 5 oktober om 18.00 uur officieel door B en W van Roermond ten stadhuize ontvangen. Piet Bogie, de trainer van de succesvolle kanovaarsters, wordt uiteraard bij de huldiging betrokken.

• NIJMEGEN - De Olympische taekwondo-afvaardiging wordt door de Nederlandse bond eveneens in de bloemen gezet vanwege de behaalde resultaten in Seoel. De receptie vindt plaats op vrijdag 7 oktober tussen 19.00 en 20.30 uur in de Blokhoeve in Nieuwegein.

Tilburg zwaart Kuiper uit

TILBURG - Het wielercorité burg gaat morgen, zondag, bij gelegenheid van het laatste criterium voor beroepsrenners Hennie Kuiper uitgebreid huldigen. Dit gebeurt zeven uur 's avonds. Kuiper, reldkampioen in 1975, besluit na jaar op 39-jarige leeftijd zijn actieve loopbaan. Hij wordt in het nieuw seizoen ploegleider in de W Duitsland.

Joegoslavië en VS houden hoofd boven water

SEOEL - Waar het om de verdeling van het Olympisch goud en het zilver, en mogelijk ook het brons gaat, is er bij het waterpolo in vier jaar tijd weinig veranderd. Joegoslavië en de Verenigde Staten, in Los Angeles respectievelijk één en twee, hebben de finale bereikt. De nummer drie van destijds, West-Duitsland, heeft eveneens een kans de geschiedenis te herhalen. In de 'kleine eindstrijd' speelt de ploeg om de bronzen troost-

GRANDIOZE LEERSHOW!

MET VELE SPECIALE AANBIEDINGEN

Keuze uit
meer dan 50
modellen met
echt leder
bekleed.
Kant u ook
eens kijken?

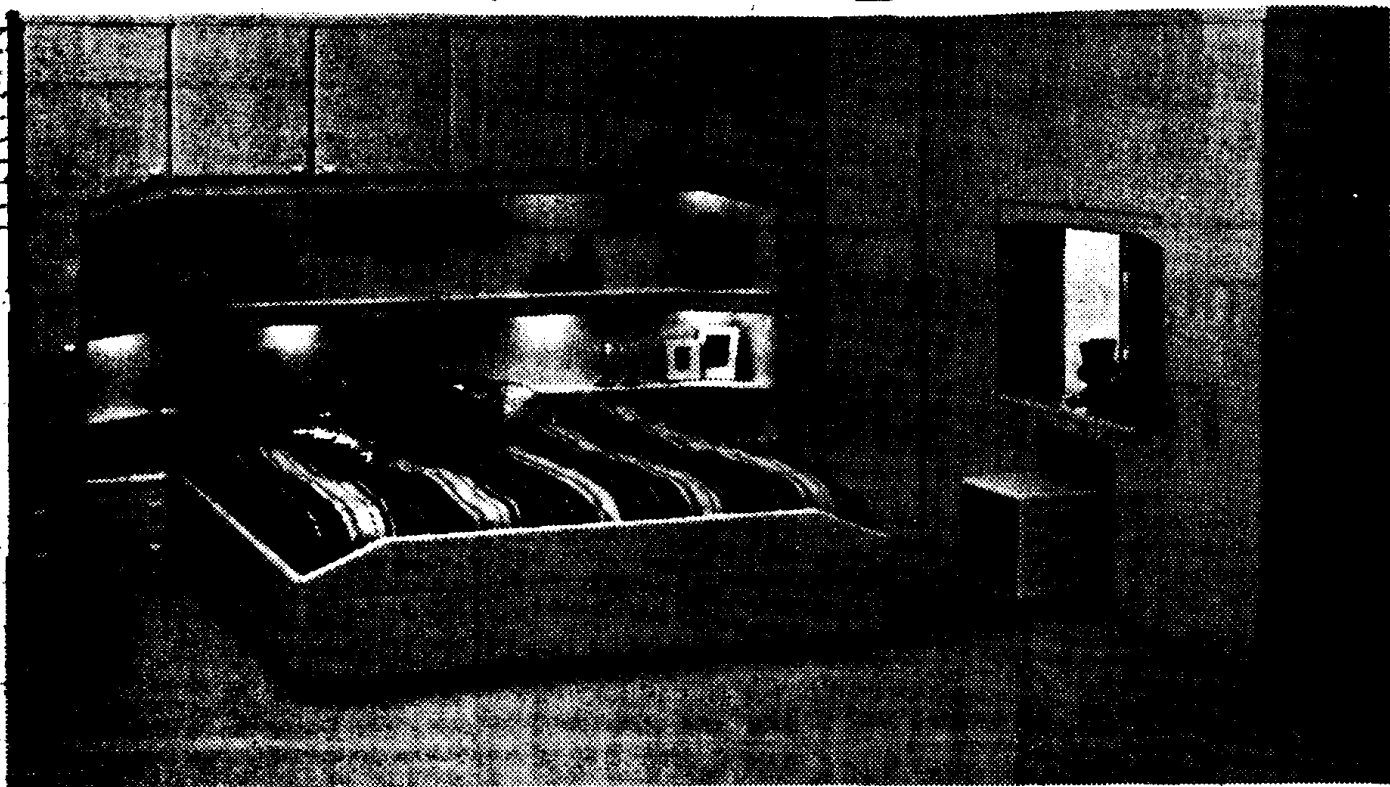
Grote keuze in moderne meubelen
in wit, parelgrijs, antraciet en zwart.

MIK MEUBEL

LOCHT 2 KERKRADE

Hark afslag autoweg Heerlen-Zuid

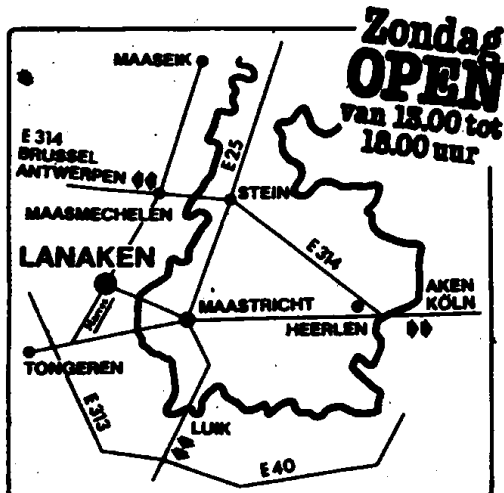
De parel onder de slaapkamers

Een nieuwe lijn in slaapkamers, gebaseerd op ruime
gebruiksmogelijkheden en kwaliteit. Het bijzondere aan
deze slaapkamer is de flexibiliteit. U maakt Uw eigen
slaapkamerindeling, helemaal afgestemd op Uw eigen
wensen. Er kan eindeloos gecombineerd worden. U bent
dus niet meer afhankelijk van een "vaste" opstelling. Dat
alles in combinatie met een superieure kwaliteit (door
TNO geteste lakken, MDF-plaatmateriaal, kogelgelager-
de geleiders, nagenoeg onverwoestbaar beslag en
gemakkelijk in onderhoud). In wit uitgevoerd.

meubelen marres

TONGERSESTEENWEG 37 - LANAKEN TEL: 0932-11-714120

OPENINGSTIJDEN:
Dagelijks van 10-12 en 13-19 uur.
Zaterdag en zondag 13-18 uur.
Woensdag gesloten.

ANJERFONDS LIMBURG LOTERIJ 1988

Goedgekeurd door de Staatssecretaris van Justitie d.d. 25 maart 1988,
nr. L.O. 690/141/069.

Uitslag van de trekking gehouden op donderdag 29 september 1988
ten overstaan van notaris mr. M.P.P.F. Grouthers in het Provinciehuis te
Maastricht.

1.	Lotnummer	Prijnummer	14.	Lotnummer	Prijnummer
2.	128.278	02	15.	186.498	15
3.	125.008	03	16.	040.902	16
4.	194.716	04	17.	126.228	17
5.	054.402	05	18.	020.093	18
6.	187.924	06	19.	134.267	19
7.	175.995	07	20.	117.436	20
8.	056.507	08	21.	158.815	21
9.	014.191	09	22.	093.783	22
10.	020.497	10	23.	058.315	23
11.	160.220	11	24.	191.780	24
12.	054.268	12	25.	052.408	25
13.	060.382	13			

De prijswinnende loten kunnen, of per aangetekend schrijven onder
opgaaf van naam en adres worden gezonden aan de afdeling Kas (t.a.
v. de heer Van Lieshout) van de A.B.N. N.V., Bredestraat 10, 6211 HC
Maastricht, waarna voor overmaking van het bedrag zal worden
zorggedragen, of persoonlijk aan de loketten van bovengenoemde
bank tegen contante betaling en tegen inlevering van het lot, worden
aangeboden.

Met hartelijke dank voor uw steun aan de Limburgse cultuur.

Het bestuur van het Anjerfonds Limburg.

50519

MET KORTING IN VORM.

Sloggi for Men, slips en shirts van fij
katoen met Lycra*. Ze zitten perfect en blijven
perfect. Ook na eindeloos wassen. U kunt
kiezen uit 8 modellen en meerdere kleuren.
En op allemaal krijgt
u tijdelijk f 2,50 korting.
Dus snel naar de winkel
voor Sloggi for Men.

* Gedep. handelsmerk van Du Pont.
Tijdelijk f 2,50 korting op Sloggi for Men

auto caubo VAG Audi

Uw partner voor al uw autozaken.

biedt u aan:

VW Kever 1200	1983 f 8.250,-	185,30*
VW Derby LS	1981 f 7.950,-	178,52*
VW Golf CL 1.6 tr. metallic	1984 f 15.950,-	347,06*
VW Golf C diesel 5 versn.	1986 f 20.950,-	455,62*
VW Jetta CL 1.3 2-drs.	1987 f 21.950,-	466,47*
VW Scirocco autom.	1982 f 16.950,-	368,89*
VW Passat C diesel 5-drs.	1984 f 15.950,-	347,06*
Audi 80 C diesel 4-drs. metallic	1984 f 15.950,-	347,06*
Audi 100 cc 136 pk	1985 f 28.950,-	629,20*
Opel Kadett HB 1.6 diesel	1985 f 17.700,-	390,94*
Opel Corsa 1.0 S	1987 f 14.950,-	486,16*
Toyota Tercel 1.3 XG	1984 f 9.850,-	221,46*
Ford Escort 1.3 L 3-drs. metallic	1984 f 14.450,-	320,52*
Peugeot 205 XR 3-drs. metallic	1986 f 16.500,-	364,43*
Subaru Justy SL als nieuw	1987 f 13.950,-	453,56*
BMW 316	1982 f 11.450,-	251,98*
Renault 18 GTL Stationcar	1982 f 6.950,-	155,92*

Keuze uit meer dan 100 auto's
6 maanden volledige garantie, gegarandeerde km-stand
• Bovenstaande prijzen zijn per maand.

Valkenburg 04406-15041 Mechelen 04455-1592/2271

bv si-lectron elektro(technische) industrie

Voor de afd. draad- en kabel assemblage zoeken wij

MACHINEBEDIENERS/- STELLERS M/V

De functie:

- het knippen, strippen en koderen van draad met (half-) automaten;
- het instellen van de (half-) automaten (computer gestuurd).

Gevraagd wordt:

- technische opleiding of ervaring op minimaal LBO-C nivo;
- werkervaring in de sfeer van industriële produktie.

Geboden wordt:

- een veelzijdige functie in een enthousiast team;
- bij gebreken geschiktheid doorlooptmogelijkheden;
- een goed salaris met uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden (CAO Metaalbewerksbedrijf).

Een medische keuring maakt deel uit van de selectieprocedure.

Uw interesse is gewekt?

Bel ons secretariaat en vraag ons sollicitatieformulier.

si-lectron

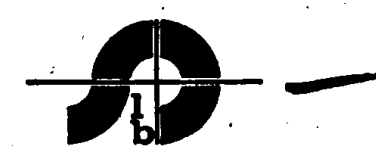
Voltastraat 11 6372 CK Landgraaf, Nederland (Industrieterrein Strijthagen)
Postbus 31049 6370 AA Landgraaf, Nederland
Telefoon 045-320320 Telefax 56524 Telefax 045-320301

HEROPENING

Na een succesvolle verbouwing
hebben wij ons bedrijf uitgebreid en
in een nieuw jasje gestoken.

Het is ons dan ook een genoegen u
te mogen uitnodigen om op vrijdag
7 oktober as. bij de heropening van
onze zaak aanwezig te zijn.
Wij verwachten u van 17.00 uur tot
20.00 uur.
U vriendelijk uitnodigend,

Copy Brouwer

Léon Brouwer C.V.

copy centrum - lichtdrukkerij
drukkerij - kantoorboekhandel

Akerstraat 100/100A, 6411 HD Heerlen

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg maakt hiermee aan
haar afnemers in de gemeente Wittem bekend dat met ingang van
3 oktober 1988 de gemeente Wittem, wat betreft de distributie van
drinkwater, zal ressorteren onder het district „Cadier en Keer“.

Voor het aanvragen van wateraansluitingen alsmede voor de
melding van storingen in de watervoorziening, dient men zich
vanaf die datum te wenden tot het districtskantoor, Eckelraderweg
21, 6267 NM Cadier en Keer, telefoon 04407-2106. Voor
storingmeldingen buiten de kantooruren krijgt men op dit
nummer een doorverwijzing naar onze wachtdienst.

De directie

ZONDAG 2 OKTOBER

BOEDELVEILING

van de complete inboedel van:

**A. HAEMERS (WIJLEN) IN OPDRACHT VAN NOTARIKANTOOR OOSTWEGEL EN
RITZEN, ALSMEDE TOEVOEGING DIV. DEELBOEDEL EN DIV. VERZAMELINGEN.**

VEILINGBEDRIJF LAMBER C.V. ZAL OPENBAAR VERKOPEN de complete inboedel van wijlen
Haemers alsmede div. deelboedels en div. collecties. De veiling zal worden gehouden t.o.v. de welgedel-
gestrengde heer mr. M.P.P.F. Grouthers, notaris te Maastricht.

MEUBELS: chifonnière, eethoeken, 2x biedermeier vitrinekast, communiebank, klepsecretaire, div.
kasten, w.o. antieke en rustieke, toogkasten, tafels, stoelen, kleinmeubilair, pataphonemeubel, 4x
bankstel, videomeubel, fauteuils, etc. etc.

COLLECTIES: verzameling van 14 sabels, verzameling van 10 accordeons, w.o. vierkante-modellen
o.a. Barcarole, Astoria, Hoodminel etc. + div. citers en xylofoon etc.

JUWELEN: armband met 26 briljanten en 26 saffieren, div. ringen in goud bezet met briljant en
diamant (ong. 35 kavele) etc.

PERZISCHE EN OOSTERSE TAPIJEN: afkomsig van de liquidatie van een importeur, met o.a.
Mouth, Bidjar, Gasgay, Belouch, Keshan etc. in div. maten.

VARIA, DIVERS EN KLEINGOED: diverse Chinese vazen, koop van ong. 60 puzzels, ant. pistool,
div. klokken, w.o. ant. pendules, regulateurs, houten hobbelpaard, div. jugendstil, speculaasplanken,
jugendstil radio/jukebox, goudkast, div. goedewagen, vz. tafelrechaud, veel kleingood in brons, koper
en porselein, div. schilderijen, etc., dozen avontuur, 4x tiffany-stijl bronzen lamp, houten kandelaars
etc. etc.

KIJKDAG: ZONDAG 2 OKTOBER VAN 10.30-12.30 UUR.

VEILING: ZONDAG 2 OKTOBER, AANVANG 13.30 UUR.

DE KIJKDAG EN DE VEILING WORDEN GEHOUDEN IN
ZAAL 'T VOSKE, GROTE STRAAT 8 TE BERG EN TERBLIJT.

**GEVRAAGD: VOOR INBRENG IN KOMENDE VEILINGEN:
INBOEDEL, BEDRIJFSINVENTARISSEN, ANTIK, COLLECTIES ETC.**

Belast met de uitvoering:

Veilingbedrijf **Lambert** c.v.

postbus 4137, 6202 PA Maastricht.

50514

"DE ZWARTE MARKT" TESSENDERL

**EUROPA'S GROOTSTE VERWARMDE
ROMMELMARKT - 15.000 m²**

Werkzaam meer dan 10.000 bezoekers

Open elke zondag van 9.00 tot 16.00 uur
Binnenbrengen materiaal elke zondag van 9.00 tot 16.00 uur
Bewaking verplicht
Een ZONDAG SHOW EN ATTRACTIES
HOOR BINNEN EN BUITENLANDSE ARTISTEN
Zondag 2 oktober 88
Verder zien Wally de Vries met zijn groep op de 1

„Ik weiger een beslissing te nemen met een pistool op de borst”, zei hij eind mei nog in een opperbest humeur. Vier maanden later kwam hij tot de conclusie, dat je kogels niet kan tegenhouden en trad hij, na tien jaar en 27 dagen, af als voorzitter van Ajax. Voor een controverse uitspraak kon je altijd bij Ton Harmsen aankloppen. Voor een tegenstrijdige trouwens ook.

„Het cement van de club”, zo omschreef hij zichzelf eens. En in één adem door: „In de wereld zijn er eigenlijk maar vijf grote clubs. Real Madrid, Bayern München, Manchester

Brom- of teddybeer?

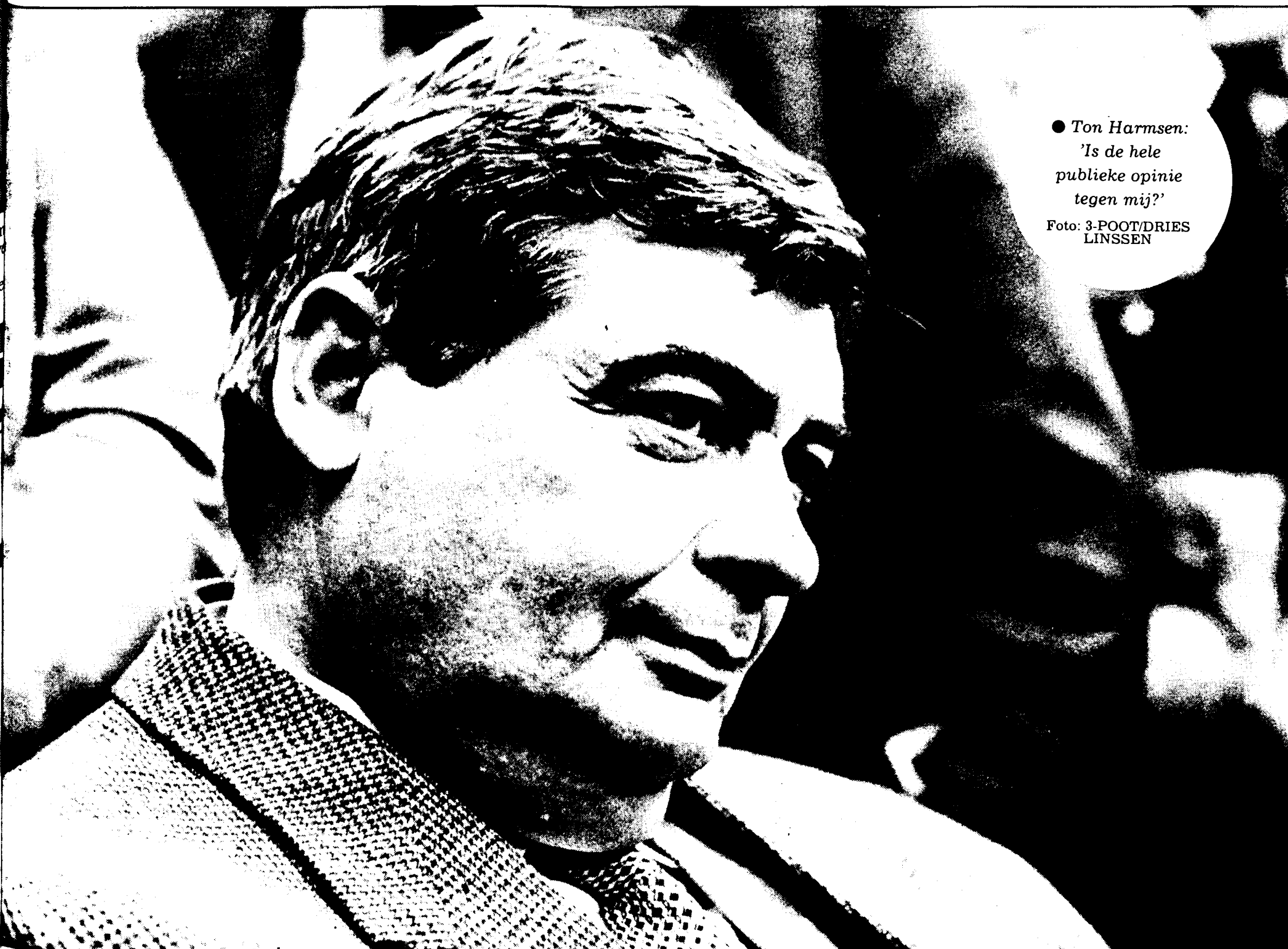
United, Ajax en dan mag je de vijfde zelf kiezen”. Onder Harmsen werd Ajax vijf maal kampioen van Nederland. Vier maal werd de beker gewonnen en in 1987 kon de club in de

prijzenkast een plaatsje inruimen voor de Europacup 2. Vorig seizoen ging Ajax in de finale van hetzelfde toernooi onderuit tegen KV Mechelen.

Ton Harmsen, 63 jaar, 44 jaar lid van Ajax. Bij zijn aflossing van de wacht van Jaap van Praag door (sport)journalisten, „ratten en lijkenpikkers”, onmiddellijk als „hork” gekwalificeerd. Groot postuur, klein hart. Zuinig, maar nooit te beroerd om een drankje weg te geven. Nors, direct, kort van stof. „Lieggen, draaien en jokken doe ik niet”. Ton Harmsen, brom- of teddybeer?. Een portret.

● Ton Harmsen:
„Is de hele
publieke opinie
tegen mij?”

Foto: 3-POOT/DRIES
LINNSEN

Voorzitter wilde niet 'kapot gaan aan Ajax'

TON HARMSSEN, de man die capituleerde

Van onze verslaggever

AMSTERDAM – Zijn binnenkomer mocht er zijn. Ton Harmsen, even nadat hij op 31 augustus 1978 van Jaap van Praag de voorzittershamer had overgenomen: „Als Ajax verliest kan ik daar niet om huilen. Ik ben koel in die dingen”. Van de mistgordijnen die Van Praag, groot liefhebber van een leugentje om bestwil, zo gaarne optrok in De Meer, heeft Harmsen, de zakenman pur sang, nooit wat moeten weten. „Niks geheimdoenerij. Ook in het voetbal moet je altijd zeggen wat je denkt”.

Ton Harmsen stapte, nagenoeg onvoorbereid, als (geslaagd) zakenman op 53-jarige leeftijd in de voetbaljungle. Als voetballer kwam hij, in de oorlogsjaren, voor Ajax 4 uit; als basketballer werd hij twee jaar voor het Nederlands team geselecteerd. Zijn maatschappelijk loopbaan kreeg echter altijd voorrang.

Geen ervaring

De loodgieterszoon schopte het, na jaren van hard ploeteren, tot directeur van een verwarmingsbedrijf en werd in 1976, tot zijn eigen stomme verbazing, door de ledenraad gepolst voor het voorzitterschap van Ajax. Daarvoor had hij, incidenteel, Ajax-spelers in zijn bedrijf wel eens aan een baantje geholpen. „Nee, ik heb geen enkele ervaring met het besturen van een profclub. Ik weet echter, dank zij mijn ervaring in het bedrijfsleven, wel hoe je de zaken moet leiden”.

Ton Harmsen op de stoel van Jaap van Praag, het was even wennen. Een buldog in plaats van een charmeur, norsheid in plaats van beminnelijkheid, een snauw in plaats van een schouderklop. Gevoel voor public relations was hem vreemd en (sport)journalisten, toch niet de meest onbelangrijke groep Nederlanders voor Ajax, moesten het in de loop der jaren doen met kwalificaties als scho-

rem, ratten, lijkenpikkers en tuig. „Ik heb meer menselijkheid in mijn pink dan de heren sportjournalisten in tien vingers”.

Daaraan maar weer eens herinnerd zei hij in 1980: „Men weet toch onderhand wel wat men aan mij heeft? Ik ben zelf voor alles en nog wat uitgescholden. Ik heb een plakboek dat volstaat met beledigingen. De journalisten mogen alles schrijven, maar ik niet. Juist zij, die zo op de man spelen, hebben weinig incasseringsvermogen, terwijl je in hun stukken tussen de regels door de blinde haat kan lezen”.

Van Praag

Dezelfde man stond ruim een jaar geleden een potje te janken toen hij vorig jaar augustus in het Olympisch stadion de dood van Jaap van Praag bekend moest maken. „Ajax was Van Praag. Van Praag was Ajax”, zei hij eerder. Om er snel aan toe te voegen: „Maar ik trek zijn lijn niet klakkeloos door, want de tijden zijn veranderd”.

Dat waren ze, eind jaren zeventig, inderdaad. Onder de leiding van Harmsen verloor Ajax zich met de commercie, een relatie die in de loop der jaren tot een huwelijk leidde. Shirtreclame mocht plotseling en het bedrijfsleven stortte zich, na een aarzelend begin, mas-

saal op „die club waar arrogantie en bluf nu eenmaal bij hoort”. Ajax bleef ook onder Harmsen trendsetter. Skyboxen verzezen, de ene na de andere sponsor werd binnengehaald en reclameborden en televisierechten werden de voornaamste bron van inkomsten.

Het verleide Ton Harmsen, in december 1987, tot boude uitspraken: „Wat interesseren mij nou zeven punten achterstand in de competitie? Ajax is alleen nog internationaal bezig. Voor ons telt de Nederlandse beker en de Europacup. De competitie schrijven we gewoon af. Vorig jaar waren de inkomsten uit competitiewedstrijden slechts zestien procent van de totale inkomsten”.

De tribuneclanten konden het daar mee doen. Ook aan de wijze waarop het sportmarketingbureau Inter Football bij Ajax een vinger in de pap kreeg, kleefde een luchtje. In het decennium van commercie hapte Ajax, steunend op goedwillende vrijwilligers, meerdere malen naar adem. IF greep het zuurstofapparaat en tegelijkertijd een flink portie macht.

Achterdeur

„IF is eigenlijk de vuilnisbak van Ajax”, meldde Harmsen in 1981. „Alles wat wij niet meer aankunnen, mogen zij uitzoeken”. Dat deed het bureau zo gretig dat op het laatste zelfs over transfers werd meebeslist. „Allemaal flauwekul”, vond Harmsen, en voor hem was de kous daarmee af. Behalve zichzelf maakte Harmsen het ook oefenmeesters in De Meer stevast moeilijk. „Het komt je bedrieff vaak ten goede als mensen door de achterdeur verdwijnen”, zei hij eens. „Voor mij zijn Beenhakker en al die andere trainers niet meer dan bedrijfsleiders die af

en toe een verhaaltje mogen vertellen tegen de pers en verder kunnen ze rapporten samenstellen waarin ze hun verlangens kenbaar maken”, schoot hij in 1980 een vuurpijl af.

Cor Brom, Leo Beenhakker, Aad de Mos, Johan Crujff en, recentelijk, Kurt Linder, vier zonen en een skivriend, kunnen erover meepraten. „Want wie faalt of niet wil luisteren, vliegt eruit”. Harmsen over Brom: „Geen trainer voor Ajax”. Over Beenhakker: „Een ordinaire en incompetente schreeuw”. Over Aad de Mos (toen die, met behoud van salaris, op de keien was gezet en de nieuwe trainersstaf werd gepresenteerd): „En dan hebben we nog een trainer op het strand”. En over Linder: „We hadden inderdaad liever Beenhakker, Masopust of Eriksson gehad”.

Vergeleken met de tweevoudige afmars van Crujff waren de botsingen met het viertal onbeduidende akkefietjes. Tot tranen toe bewogen kondigde Harmsen begin januari van dit jaar het vertrek van de technische directeur aan. „Ik heb het gevoel dat ik een zoon heb verloren”, kreunde Harmsen, en televisiekijkers pinkten een traantje weg. Eerder, in 1984, was het ook al tot een botsing gekomen tussen het eigenwijze tweetal. De salariskosten stegen Harmsen en Ajax boven het hoofd en tot afgrijzen van de voorzitter loodste Crujff Feyenoord naar de dubbel.

Als technisch directeur kreeg Crujff Harmsen en Ajax vervolgens weer plat en Harmsen mocht in Athene even de Europa Cup voor bekerwinnaars vasthouden. „Crujff en Ajax horen bij elkaar. Hij kan hier werken zoals hij wil, hier heeft hij alleen iets te maken met de voorzitter en de penningmeester”, juichte hij. En: „We laten Johan lekker zijn gang gaan”. Krap een maand voor het tweede

vertrek van Crujff: „Crujff blijft ook. Het team blijft ook en zo gaan we de Europese successen verder uitbouwen. Johan speelt daarbij de hoofdrol”.

Affaire Crujff

De complimenten maakten snel plaats voor schimpscheuten. Crujff was plotseling een „eigenwijs mannetje dat vooral als veldtrainer heel geschikt was”. Volgens Harmsen stond onder Crujff de toekomst van Ajax zelfs op het spel: „Ajax is een instituut, een prachtige club. Die mogen we niet naar de verdommenis laten gaan. Crujff heeft zich dingen gepermitteerd die bij geen enkele andere topclub mogelijk zouden zijn. Laat dit een les voor hem zijn. Als ik van die kuren zou krijgen, moeten ze me alsjeblieft onmiddellijk wegsturen”.

De affaire-Crujff werkte lang na, te lang volgens Harmsen die zich steeds meer geroepen voelde de rol van de technische directeur te relativiseren. Het publiek pikte dat niet en baalde van opmerkingen als „drie jaar pressievoetbal, wat heeft dat nou opgeleverd?”. De publieke opinie, toch al niet op de hand van de allesbehalve diplomatieke clubleider, keerde zich heviger dan ooit tegen Ton Harmsen.

„Is de hele publieke opinie tegen me? Ik heb in de oorlog met een pistool van de Duitsers op mijn borst gestaan. Ik capituleer niet onder druk. Nu sta ik, nu staan wij, voor de taak Ajax gezond te laten functioneren. Ik sta voor Ajax, ik ben de eerste verantwoordelijke. En deze club laat ik niet kapot gaan”. Uit vrees dat hijzelf aan de club kapot zou gaan, gooiden Ton Harmsen begin deze week de handdoek met pijn in zijn hart in de ring. In 1981: „Als ik voel als voorzitter te falen, moet ik weg”.

DAMMEN

met John van den Borst

De beste Limburgse dammer in het laatste Brunssum-toernooi was Paul Nitsch. De drievoudige en huidige provinciale kampioen wist met een score van 14 punten uit 10 partijen een vijfde plaats te bereiken achter Heusdens, Kats, Mitsjanski en Bies, maar vóór ruim tachtig andere deelnemers.

In het traditionele toernooi van zijn woonplaats wisselde Nitsch minder goede duels af met heel geslaagde. Van de Rus Michael Kats kreeg hij bijvoorbeeld een gevoelige strategische afstraffing, maar de subtopper Peter Schuitema uit Emmen werd door hem op een gedecideerde manier van het bord gezet:

Nitsch-Schuitema, Brunssum '88
1. 33-29 18-22 2. 31-26 16-21 3. 37-31.
Wat slappes, maar alla. 3... 22-27 4.
31x22 17x37 5. 26x17 11x22 6. 41x32
13-18 7. 39-33 6-11 8. 44-39 11-17 9. 42-37 8-13.

Voor het dichten van veld 13 ligt 9... 9-13, met het oog op een economische schijvenverdeling wat meer voor de hand, maar wellicht wilde de zwart-speler 10. 35-30 niet toelaten.

10. 37-31 7-11 11. 32-27 20-24 12. 29x20 15x24 13. 34-30 2-7 14. 46-41 22-28 15. 33x22 17x28 16. 27-21.

Het begin van een omsingeling die een groot succes zal worden.
16... 18-23 17. 21-16 12-17 18. 38-33 3-8 19. 33x22 17x28 20. 43-38 8-12 21. 48-42 13-18 22. 30-25. Want de ruil (28-33) laat wit vanzelfsprekend niet toe. 22... 12-17 23. 31-26 9-13 24. 41-37 4-9.

Erg lelijk, maar ook bijv. 24... 10-15 25. 40-34 14-20 26. 25x14 19x10 27. 38-32! is gunstig voor wit.

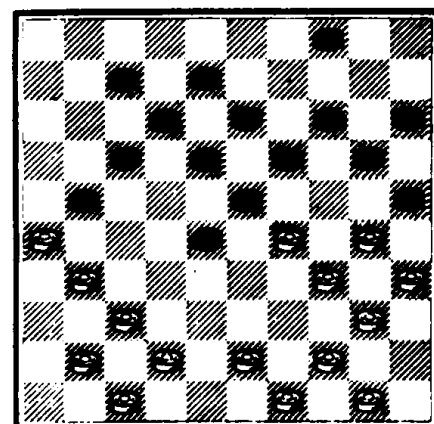
25. 40-34 1-6 26. 38-32! dreigt dam. 26... 7-12 27. 16x7 12x1 28. 35-30!

24x35 29. 34-29 23x43 30. 32x21 43-48 31. 42-38 48x31 32. 36x27.

Materieel staan de partijen na deze grote afwikkeling op gelijke voet, maar in positioneel opzicht is het evenwicht drastisch verstoord: zwart krijgt een zware aanval op zijn kale rechterflank te verduren.

32... 13-18 33. 21-17 9-13 34. 26-21 18-23. Iets saaiër lijkt me hier (1-7). 35. 17-12!

Wit heeft beslissend voordeel, het komt nu nog alleen op de afwerking aan. Die blijkt bij Nitsch in veilige handen: 35... 23-28 36. 45-40 35x44 37. 50x39 19-24 38. 21-17 24-29 39. 27-22 28-33 40. 39x28 29-34 41. 49-44 14-20 42. 25x14 10x19 43. 28-23 19x28 44. 22x33 5-10. Na (34-39) 44-40 en 40-34 enz. 45. 33-28 10-14 46. 28-23 14-20 47. 23-19 13x24 48. 12-8 24-29 en zonder wit's volgende zet af te wachten gaf zwart het op.

Ter oplossing een partijachtig probleem van Alexei Tsjizjov, een van de jonge Russische favorieten in het aanstaande wereldkampioenschap in Suriname. Er geldt wat speelt en wit's volgende zet af te wachten gaf zwart het op.

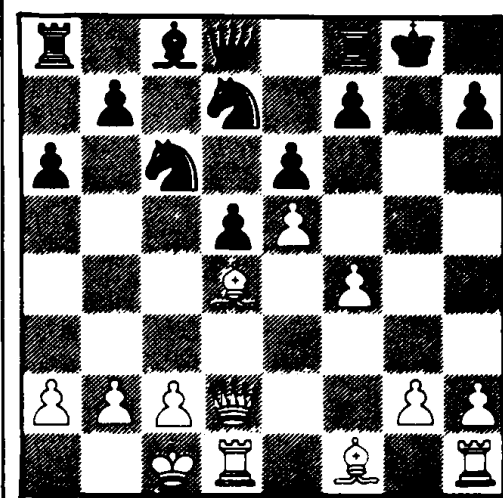
SCHAKEN

met Arno Henzen

Bij het analyseren van een partij is meestal de verliezer de actievreter. Hij zal doorgaans proberen te bewijzen, zo nodig na uren lange analyse dat hij op een zeker moment beter had kunnen spelen. Zeer frustrerend – voor de verliezende partij – is het, als er verloren is en er geen duidelijk moment in de partij is aan te wijzen waar slecht gespeeld is.

In onderstaande partij speelt zwart steeds logische zetten die ook stellingenricht lijken; niettemin staat hij binnen 10 zetten na de opening reeds positioneel slecht tot verloren.

Wit: H. Temmink (SVS). Zwart: J. Bink (Zwolle).
1. e4,e6 2. d4,d5 3. Pc3,Pf6 4. e5,Pfd7, 5. f4,c5 6. Pf3,Pc6 7. Le3,c:d4 8. P:d4,Lc5 9. Dd2,0-0 10. 0-0-0,L:d4 11. L:d4,a6.

Wit heeft wat meer ruimte en zwart heeft een slechte loper. Zwart heeft

echter tegenkansen op de dame-vleugel gezien de halfopen c-lijn.

Ter illustratie: op de dag dat we naar Zwolle gingen stond in de Volkskrant een partij tussen Nunn en Timman die verder ging met 12. Kb1,b5 13. De3,b4 14. Pa4?!,Da5 15. b3,P:d4 16. D:d4,Lb7 17. Ld3,Lc6 18. Pb2,Dc5 en zwart stond zeer goed. In de partij volgde 12. g3. Wit fianchettert de loper aangezien deze op d3 niets te zoeken heeft en hij veld e2 vrij wil houden voor het paard na b5-b4. 12... b5 13. Lg2,Lb7 14. The1,Da5 15. Kb1,P:d4 16. D:d4,b4 17. Pe2,Tac8 18. Dd2,Pb6. De zwart-speler is als eerste actief echter na het in de partij gespeelde 19. b3 kan hij zijn stelling niet goed meer versterken en blijkt met name het paard op b6 slecht te staan. In het verdere verloop dicteert wit het spel. 19... g6 20. g4,Tfe8 21. Pd4,Pd7. Alle stukken van wit staan goed. De zwartspeler speelt in het vervolg niet op zijn best; het is echter al twijfelachtig of zijn stelling nog te houden is. 22. f5,Dc5. Op 22... e:f6 volgt sterk 23. e6! en de zwarte stelling zakt in elkaar. Dc5 richt zich tegen f6 en Dh6. 23. Df4,Df8. De witspeler geeft hier a5 als beter. 24. Td3,h6 25. Th3,g5 26. D2,Pc5?. Tijdnood begint ook een rol te spelen. 27. D:b4,Tb8 28. f:e6 29. D:f8,K:f8 30. Pf5,Pf4 31. T:h6. Dreigt mat. 31... Kg8 32. Lf1,Pg6 33. e6,Kf8 34. e7+,Kg8 35. Pd6,Kg7 (35... Te746T,g6+) 36. Pe8+,Te8 37. Th5,Kf6 38. Ld3,Pf4 39. Th6+,Kg7 40. Tb6,Lc8 41. La6 en zwart gaf op.

Na de partij zocht de zwartspeler nog lang naar verbeteringen; zonder veel succes.

BRIDGE

met Wiel Gielkens

Nog voordat de competities van start gaan zijn de landelijke Interpolis-wedstrijden gestart, die pas begin 1989 een einde zullen vinden in een landelijke finale. Tot de kerstdagen kan men zich in een groot aantal voorrondes van Maastricht tot Rotterdam uitveien. De NBB heeft, in navolging van vorig jaar, weer gekozen voor premiebonden voor deze voorrondes, waaraan iedereen ongelimiteerd kan deelnemen. Tegen inruil van deze bonnen zijn spelmaterialen, boeken en ook dossen en jaals verkrijgbaar. Dit i.t.t. vroegere jaren, toen prijswinnaars flessen van een niet nader genoemd merk mochten ontvangen, waaraan de wijnkelders van fanatieke bridgers nu nog herkenbaar zijn. In plaats daarvan zal men de fervente Interpolis-speler nu gaan herkennen aan een discrete bridgedas of omslagdoek, naar gelang de aard van het bestuursverzekerd zijn. Nu komt bij Zuid, als mensen eigen in dagen van succes, de ware hebruikschap boven. Hij speelt zijn klaver af en de arme West denkt geen harten en ruiten te kunnen missen en ontdekt zich derhalve van 3 schoppen. In slag 7 wordt nu rustig een kleine schoppen uit dummy gespeeld en in de hand de 5 gelegd. West wint met het aas en vervolg West. Aangezien Oost al enkele harten heeft laten gaan worden de 3 hoge harten in dummy geïncasseerd, waarna in slag 11 weer een kleine schoppen uit dummy wordt gespeeld. Oost wint met de heer, maar moet nu ruiten of schoppen brengen en NZ maken 3SA+2 voor een volle pot. De moraal van dit verhaal? Risico's nemen is een vak, waarbij je, als het lukt, iemand anders de das omdekt om er zelf een echte aan over te houden. Aan de dragers van de bridgdas kan men straks dus de ware vakman herkennen.

♠AB92 ♠AHV5
♥B1064 ♡B7
♦1065 ♡HB1094
♣76 ♡H1083
♣76 ♡9872
♣76 ♡H98
♣76 ♡83

♠V75 ♡H1083
♥3 ♡9872
♦AV432 ♡H98
♣AV52 ♡83

Zuid moet 3SA spelen na een biedverloop waarin alle kleuren zijn geboden en West start met klaver. Een schoppenruikkomst zou hier werken, maar is met dicte kaarten toch niet echt aan

Een rubriek over amateurvoetbal

De doelgroep

Onder redactie van arno römgens

Vandaag: 'uitersten'

Fusieclub maakt tot nu toe meeste doelpunten

LHBMC heeft gouden duo

Van onze medewerker
GELEEN - Vierdeklasser LHBMC lijkt dit seizoen nog nadrukkelijker te gaan kloppen op de deur die toegang tot de derde klas geeft. Vorig jaar werd promotie maar net ge-

mist. 'De start in de nieuwe competitie was veelbelovend: drie overwinningen en een gelijkspel; de doelcijfers zijn niet mis: 16-5, het hoogste aantal gescoorde treffers in Limburg.

Voor trainer Jean Cloos - een rasechte Maastrichtenaar, hij speelde lang geleden bij MVV; werkte eerder bij o.m. Standaard, Walram - en RKVV - ligt de verklaring voor de hand: „De versterkingen hebben o.a. tot resultaat gehad dat er veel onderlinge concurrentie is. Vorig jaar had mijn voorganger Sip Bergsma het in dat opzicht moeilijker”.

Die laatste woorden worden bevestigd door middenvelder en aanvoerder Jacques Wetzels (27): „De groep

was zo klein dat wij ons niet erg hoefden in te spannen, om in de basisopstelling te komen. Dat ligt nu heel anders. Ik heb me in elk geval voorgenomen er deze keer alles aan te doen. Ik wil niet weer teleurgesteld worden, zoals een half jaar geleden”. De zes treffers die Jacques tot nu toe voor zijn rekening nam, zijn inderdaad een aanwijzing dat hij met hart en ziel bezig is. Speelt Wetzels al „een jaar of zeven” bij LHBMC, voor doelman John Caessens en laatste man Richard Hamstra (beiden ex-Lindenheuvel), middenvelder Wim Gijzen (Sanderbout en Caesar), Peter Storms (Sanderbout) en de 24-jarige spits Domenico is alles nog een beetje nieuw.

Laatstgenoemde had bij zijn komst naar LHBMC zijn familienaam in elk geval mee: de man met de Italiaanse nationaliteit heet namelijk Virdis („die topvoetballer is familie van mij”). Intussen heeft Domenico zijn waarde al bewezen met 6 doelpunten. „Bij mijn vorige club, Kluiss, kwam het er niet uit. Hier loopt het momenteel prima met me. Ik hoop dat ik me bij L.H.B.M.C. helemaal op mijn gemak voel”.

• Ton Smeets (links) en Wally Nicolaes wijzen de bal de weg.

Foto: WIDDERSHOV

Ton Smeets: 'Die akelige nul blijft steeds staan'

De obsessie van de Caberg-spitsen

Van onze medewerker
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - Bij vierde klasser Sportclub Caberg mag men, ten opzichte van het vorige seizoen en het huidige, spreken van uitersten. Het afgelopen seizoen werd op het nippertje het kampioenschap gemist en werd er aan de lopende band gescoord. Dit seizoen zit het echter tegen. De opnieuw als kampioensandidaat getipte ploeg staat nu slecht op de achtergrond. Erger nog vindt men in Caberg het feit, dat het team nog niet een keer heeft kunnen scoren in de huidige competitie. Afgelopen zondag werd er zelfs nog

een extra voorbespreking aan gewijd maar ook dat hielp niks. Eerste verantwoordelijken hiervoor zijn de beide spitsen, Ton Smeets en Wally

Nicolaes. Gelukkig worden zij nog niet uitgejouwd, beschimpd of naar de reserve-bank verwezen. Men begrijpt goed dat het een zaak van het hele team is. Routinier Ton Smeets roept vragen zonder antwoorden op. Smeets: „Waarom wil die bal er niet in? Waarom wel tegen de paal

en lat en niet in het net? Waar zien de scheidsrechters niet, dat len achter de lijn worden weg haald? Het blijft gissen. We creëren steeds veel kansen en we springen er constant mee om. Maar die akelige nul blijft er maar staan. Het is geen obsessie worden en daar tv fel ook niemand aan. Als we 4 keer scoren is het hek van de dam

Een oorzaak is dat Caberg twee langrijke goaljes-dieven mist: Le de Lepper en Herman van Hinf beiden uitgeschakeld door blessures. „Daar ligt het niet alleen aan zegt linkerspits Wally Nicolaes. De voorbereidingswedstrijden zijn het wel goed. Je merkt het in de wedstrijd opnieuw. In het belooft het goed en als de doelpunten weer uitblijven, wordt de druk ter. Ik twijfel er niet aan, we gaan absoluut scoren en dan zal Cab ook snel van die laatste plaats zijn”.

• Domenico Virdis (links) en Jacques Wetzels. Het LHBMC-duo kwam in vier wedstrijden tot een dozijn doelpunten.

Foto: PETER ROOZEN

Mariarade-doelman al vijftien keer gepasseerd

'Misschien wordt het morgen beter'

Van onze medewerker
PETER HEUSSCHEN

HOENSBROEK - Voor geen enkele doelverdediger is het prettig om vaak gepasseerd te worden. Paul Arnoldussen (29) van de Hoensbroekse vierdeklasser Mariarade vormt daar geen uitzondering op. In de eerste vier competitiewedstrijden moest hij vijftien keer de bal uit het net vissen. Zwakte? Paul, die op zijn vijfde het eerste balletje trapte bij Nieuw-Einde, gelooft daar niet in. Daarvoor staat hij al te lang onder de lat. Vormverlies dan?

Paul: „Ik heb inderdaad door wisseldiensten op mijn werk niet genoeg aan de voorbereiding kunnen doen. Daarbij viel mijn vakantieperiode vroeg zodat ik bij aanvang van de trainingen weer in die wisseldiensten zat.

één week trainen en een week niet.” Natuurlijk kan niet bij elke tegengoal beschuldigd naar de doelman gewezen worden. Blunderende verdedigers spelen hierbij vaker een grotere rol. Paul: „In de eerste wedstrijd tegen LHBMC was ik niet in vorm (5-2 verlies). Het volgende duel, tegen RKDFC, kreeg ik er drie langs mijn oren. Maar hier ging onze verdediging bepaald ook niet vrijuit.” FC Hoensbroek en De Leeuw voegden daar nog zeven aan toe.

Van Nieuw-Einde stapte Paul met 12 jaar over naar EHC. Zijn mooiste tijd. Via de A-selectie naar het tweede elftal, toen uitkomend in de eerste reserveklasse van de KNVB. Hoogtepunt vormde de derde plaats met dit elftal om het kampioenschap van

Nederland in Zeist. Bij de volgende vereniging, Groene Ster, zat hij hoofdzakelijk op de bank. Reden om bij Mariarade zijn geluk te zoeken. Hier is hij aan zijn tweede seizoen bezig.

De nieuwe coach van Mariarade, Wil Bovy, wijst even op spits Sturmans die naar Kaspora ver-

trok. „Ik lees dat hij regelmatig scoort.” Daar kan het probleem nauwelijks liggen, omdat zijn voorwaartsen met Wiel Theunissen voorop, negen maal het net vonden. Normaal goed voor een riant klassering na vier duels. Als de achterhoede tenminste „staat”, zoals dat heet. Even komt er een communicatiestoornis aan het licht als Paul Arnoldussen vertelt dat hij vorig seizoen op zaterdag inhaaltrainingen kreeg. Bovy reageert lichtelijk verbaasd; maar is direct bereid dit voort te zetten. 'Misschien wordt het morgen beter', zong Cornelis Vreeswijk eens...

• Paul Arnoldussen weigert bij de pakken neer te zitten.

Foto: FRANS RADE

Vreemde gewaarwording voor RKMVC

'Nog geen paniek; wel ongerustheid'

Van onze medewerker
LEO JASPERS

MECHELEN - Een ongewoon ranglijstbeeld: RKMVC zit na vier competitierondes in 4B opgezadeld met de rode lantaarn. De Mechelenaren hebben weliswaar nog een wedstrijd te goed (thuis tegen Klimmiana), maar de blanco score uit de voorafgaande drie confrontaties geeft toch wel stof tot nadenken. Is er paniek in de Mechelse voetbaltempel?

Aanvoerder Theo Poeth: „Paniek? Nee hoor, wel is er sprake van enige ongerustheid. We presteren niet

conform onze mogelijkheden. Tot nu toe koppelden wij uitstekende eerste helften aan miserabele tweede. Ik weet dat aan onervarenheid binnen onze jeugdige ploeg. Niet iedereen weet de krachten negentig

minuten te spreiden. Dat heeft ons punten gekost. Het is nu zaak niet verder op hol te slaan. We moeten de koppen maar eens bij elkaar steken, elkaar opbeuren en een streep onder deze hopeloze openingsserie zetten.”

Theo Poeth is met zijn 33 jaren dé routinier binnen de RKMVC-gelederen. Al 17 jaar lang „vaart” hij op het groen-witte vlaggeschip, stuurt zijn commando's luidekeels de ruimte in en etaleert er zijn aanvallende en verdedigende impulsen.

Talenterijke en ambitieuze Theo heeft dan ook geen vrede met de huidige gang van zaken: „Zulke slechte start heb ik in mijn hele loopbaan niet meegemaakt. Ik vind dat daar snel verandering in moet komen. De kwaliteit en wilskracht is er. Nu nog een greintje geluk om ons over de drempel te duwen. Wij hebben tot nu toe nog steeds tegen een achterstand moeten opboksen.

Scoren we eens vroegtijdig, dan is de druk waarschijnlijk van de ketel af.”

En verder filosoferend eindigt hij hoopvol: „Vorig jaar hadden wij een schitterende start en konden wij ternauwernood de degradatiedans ontlopen; misschien loopt het dit seizoen wel net anders om!”

'Bij Heilust met neus in de boter gevallen'

Frank Bemelen: 'n schone lei

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

KERKRADE - Na vier speeldagen zijn er in de eerste tot en met vierde klasse van het amateurvoetbal twee verenigingen, die een nog ongeslagen doelman binnen de gelederen hebben: Haslou (3A) en Heilust (4C). De man in kwestie bij de Kerkraadse vereniging is de 23-jarige Frank Bemelen, die geboren en getogen

steed. Wat dat betreft, ben ik bij Heilust met de neus in de boter gevallen. Per week krijg ik minimaal twee uur individuele keeperstraining van hulptrainer Johan Arets. Voor hem heb ik grote bewondering. Hij weet me telkens opnieuw enorm op te peppen en daardoor is

mijn zelfvertrouwen gestegen. Ik voel me op dit moment beresterk. Dat is een van de redenen dat ik nog ongeslagen ben. Niet de enige overigens want ook de solide verdediging en de prima teamgeest zijn daar mijns inziens debet aan. Iedereen knokt voor elkaar en dan ga je

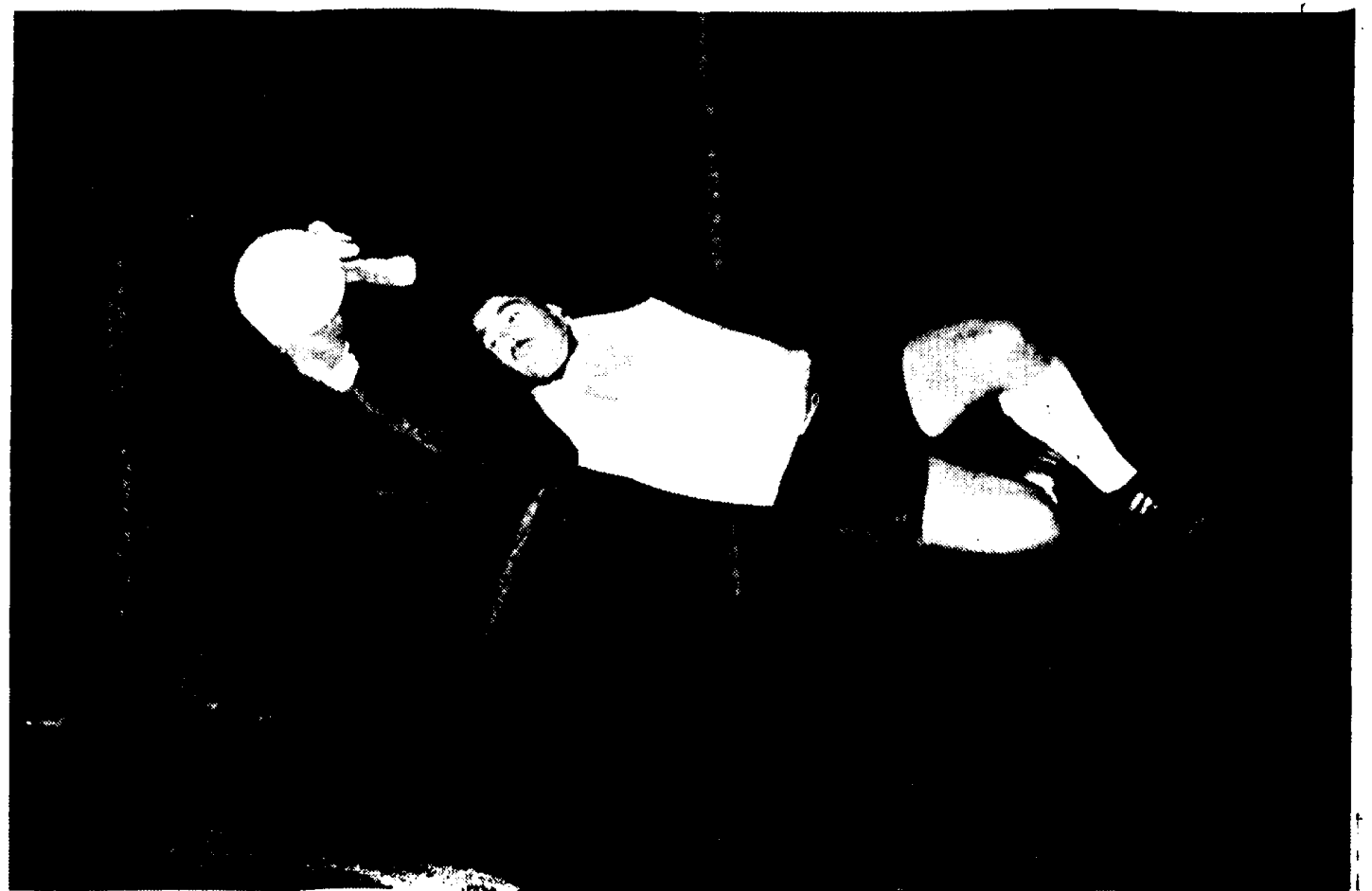
is in Chevremont. Na een aantal jaren in de jeugd bij Chevremont te hebben doorgebracht, sloot hij vier seizoenen bij Roda JC, om vervolgens weer terug te keren op het oude nest. Afgelopen zomer verliet hij deze stek en zocht onderdak bij Heilust.

Een overgang die hem en zijn nieuwe club geen windeieren heeft gelegd en waarvan Bemelen tot nu toe geen moment spijt heeft gehad. „Nee, zeker niet”, aldus Bemelen. „Integendeel. Ik ben nog steeds enorm blij deze stap te hebben genomen. Op Chevremont was ik eerlijk gezegd een beetje uitgekeken. Ik wil persé niet natrappen, maar het is een feit dat daar niet al te veel aandacht aan de keepers werd be-

Van onze medewerker
TJEU STEMKENS

SUSTEREN - In de derde klasse C baart de prima start van debutant Susteren opzien. Na vier wedstrijden heeft de promovendus al drie punten voorsprong genomen op de naaste belagers. In aanvallend (reeds twaalf maal raak) en in verdedigend opzicht (pas één tegentreffer) overtreft de Susterse ploeg op dit moment elke opponent. In Susteren blijft men echter met beide benen op de grond staan. Zowel secretaris Jos Douven, als de nieuwe trainer Wil Meisen, benadrukken dat men er van uitgaat dat Susteren in de derde klasse goed mee over moet kunnen, maar dat men vooralsnog totaal geen kampioens aspiraties heeft.

In Susteren is men bezig aan een aardige revival. Tien jaar geleden

• Frank Bemelen krijgt bij Heilust gerichte keeperstraining.

Foto: 3-POOT/FRANS RADE

Promovendus denkt nog niet aan titel

Susteren loopt 'acht op vier'

was de club nog eerste klasser, maar in sneltreintempo duikelden men naar de vierde klasse. Na twee seizoenen werd men hier

kampioen en nu, een seizoen later, timmert Susteren aan de weg in de derde klasse. Secretaris Jos Douven: „We hebben na de val weer met eigen materiaal rustig gebouwd aan een nieuw Suste-

ren. We hebben altijd gewerkt met spelers van eigen bodem. Dat is ook de grondslag van ons huidige succes. Trainer Derhaag heeft de basis gelegd, waarop Wil Meisen dit jaar verder kan borduren. Ondanks het vertrek van de topscorer van vorig jaar, Lourens, zijn we door de komst van Barra van Sittard en onze jeugdspeler Michel van Beesel sterker geworden. Onze kracht zit in het doelpunteninstinct van Barra en

Frans Meisen.” Na vijf jaren Grathem ging ook keeper Wil Meisen (38) dit jaar bij Susteren aan de slag. Hij: „Mijn voorganger heeft hier uitstekend werk geleverd. Ik had Susteren vorig seizoen al een paar keer zien spelen en kende dus de kracht. Ik werk nog meer naar een kollektief spel toe, waarbij de linies in een hoger tempo moeten sluiten. Basis hiervan is het jagen op de bal. Ik beschouw bovendien over twee sterke spitsen. Toch ging ik er bij de competitiestart slechts van uit dat boven de drie laatste plaatsen moesten blijven. We leven van wedstrijd naar wedstrijd en naar mate de competitie vordert kijken we wel, waar we uit kunnen komen. Ik durf wel te stellen dat ik met deze spelers zeker binnen twee jaar de titel moet kunnen pakken.”

PAUL DE LEEUW

in het
Wijngrachttheater
Kerkrade met
„De rozebotteltijd”
aanstaande vrijdag,
7 oktober, 20.00 uur.

Bel. 045-454141.

ook onder de lat tot het uiterste

Gevraagd naar de doelstelling van Bemelen een vastberaden woord. „Natuurlijk zou het leuk om nog lang ongeslagen te blijven maar het is veel belangrijker we telkens opnieuw proberen punten te scoren om zodoende de koppositie in 4C te handhaven.”

Valkenburgs wonder won het van Liverpool

Voor de paters Passionisten van het Sint Pauls klooster in Dublin is het absoluut geen toeval. De zaligverklaring van Carolus Houben – hun in 1893 overleden voorbeeld en ordegenoot – valt uitgerekend in het jaar van het millennium – het duizendjarig bestaansfeest – van de Ierse hoofdstad. Overste Brian D'Arcy noemt het heel beslist 'een voorzienigheid Gods'.

De kerk, het klooster en diens bewoners op de heuvel Mount Argus aan de rand van Dublin zijn er klaar voor. De renovatie van het imposante complex – kosten f. 6 miljoen – is bijna gereed. Nog 7,5 ton ontbreekt, maar dankzij de golf van publiciteit en de aantrekkingskracht van een zaligverklarde ordegenoot, wordt verwacht dat ook dat geld er zal komen.

De stoffelijke resten van de in 1893 overleden pater Karel, voor de Ieren 'father Charles of Saint Andrew', zijn vorige week maandag voor de derde en laatste maal plechtig begraven. Karels botten rusten nu definitief in een zijbeuk rechts voor het kerkaltaar. De kleine eiken doodskist is vorige week maandag na een officiële rouwplechtigheid bijgezet in een zware betonnen, met marmer beklede tombe. Zondag 16 oktober aansluitend wordt pater Karel in Rome als eerste Limburger in de geschiedenis door paus Johannes Paulus de Tweede zalig verklaard. Dank zij een Valkenburgs wonder, de bovennatuurlijke bevestiging van de menselijke opinie over deze Passionist, zoals dat officieel heet.

Zielsblij
De ruim vijftig paters en broeders van de Passionisten-communiteit op Mount Argus zijn zielsblij dat het proces rond de zaligverklaring van hun pater Karel eindelijk met succes is afgerond. Bijna een menschenleven, om precies te zijn 65 jaar, was nodig om het Vaticaan te overtuigen van de zaligheid van Karel Houben, die op 71-jarige leeftijd op Mount Argus stierf.

In de veertig jaar die hij in Ierland woonde en werkte, genas de in een Munstergeleense graanmolen geboren pater Karel volgens de overlevering honderden, misschien wel duizenden mensen. Ze kwamen naar hem toe uit heel Ierland, maar ook uit Engeland, Nederland en zelfs Noord-Amerika. Nu, bijna een eeuw na zijn dood, is dat nog zo. Dagelijks rijden vele pelgrims de bochtige, licht hellende toegangsweg naar Mount Argus op. In en rond de kerk wordt gebeden en de genezende kracht van de Pater met de Zegenende Handen aangeroepen.

Elke ochtend is er een mis. Telkens na afloop worden kerkgangers om hun verzoek aan de rand van het altaar gezegend met het relik, dat pater Karel daar destijds ook voor heeft gebruikt. In de weekenden kunnen de in hun lange zwarte pijen gehulde Passionisten van Mount Argus de toeloop van pelgrims nauwelijks aan. Binnen een tijdsbestek van 22 uur worden hier elf missen opgedragen. De kerk met tweeduidend zitplaatsen is doorgaans goed gevuld. Op de grote parkeerplaats aan de voorzijde regelen enkele oudere parochianen met een oranje armband om het drukke verkeer.

Mapje

In het voorportaal zegent overste Brian na afloop van de drukst bezochte missen kerkgangers met een relik van pater Karel. Het is een plastic mapje, met daarin een prentje van pater Karel en een minuscule stukje hout van zijn eerste doodskist. D'Arcy heeft het er druk mee. Hij is, om de grote meute te kunnen bereiken, disc-jockey bij een plaatselijke radiozender en journalist bij een boulevardblad.

Naast hem doet de vriendelijke miss Pat Bunyan uit Dublin goede zaken. Ze is fervent lid van het 'Legion of Mary' en verkoopt aan een stalletje links in de hoge kerkportiek boekjes en relikken van de Heilige Maagd. Al vijftig jaar doet ze dat. Ook pater Karel zit in het pakket. „Mijn grootmoeder heeft pater Karel gekend. Hij gaf alles wat hij had weg aan de armen. Nu zijn zaligverklaring nadert, neemt de belangstelling voor hem toe. Het is hier de laatste tijd beduidend drukker geworden. De mensen komen met bussen uit heel Ierland hierheen,” vertelt miss Bunyan.

Op zondag rond twaalfen, na afloop van de hoogmis, stroomt de uit grijze natuursteen opgetrokken kerk leeg. Enige navraag wekt sterk het vermoeden dat het vooral de ouderen zijn die de geschiedenis van pater Karel kennen en hem daarom in meer of mindere mate vereren. Sommigen herinneren zich nog goed de verhalen, die hun ouders ooit hebben verteld over de Limburgse weldoener.

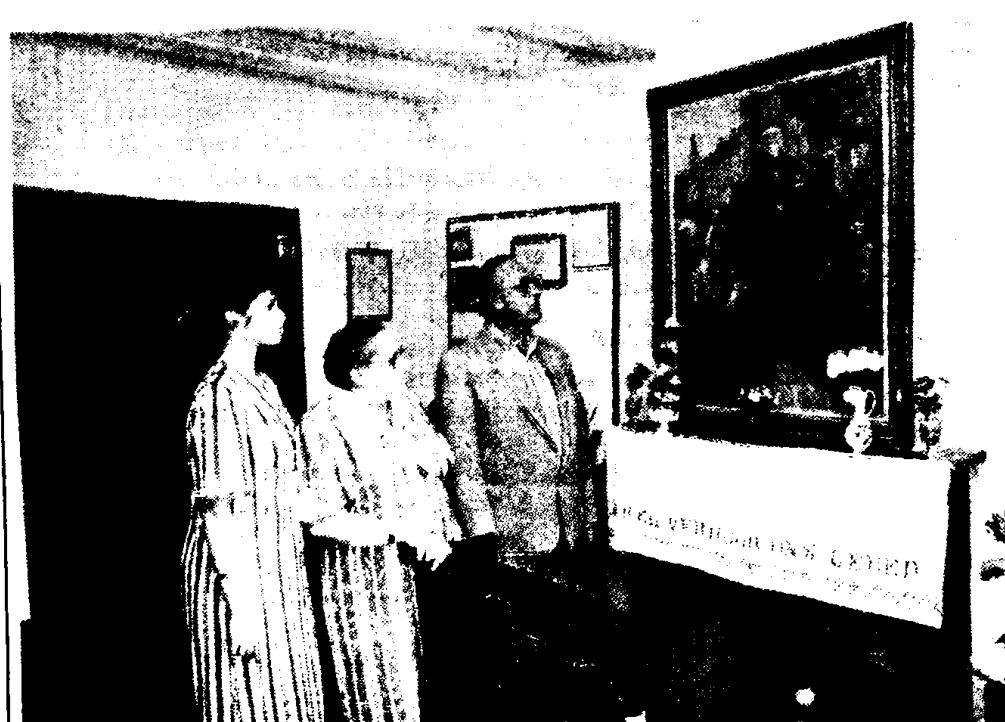
Jonge kerkgangers lijken minder goed op de hoogte. De meesten hebben in de kerk wel over de zaligverklaring gehoord, maar weten niet veel meer dan dat die in oktober plaatsheeft. Ook hier zijn de verschijnselen van vervlakking en slijtage in het geloof merkbaar, alle devotie rond de bijna zalige held van Mount Argus ten spijt.

De pater die in het klooster belast met de begeleiding van een vijftiental priesterstudenten, betreurt dit openlijk. „Het is moeilijk de jeugd bij de kerk te betrekken. Wij doen ons best. Velen komen naar Mount Argus omdat de manier waarop wij de mensen benaderen, hen wel bevalt. Hopelijk zet deze zaligverklaring jongens ertoe aan bij ons in te treden.”

In het klooster van Mount Argus is Karel Houben nu uiteraard de centrale figuur. Hoewel al 95 jaar dood, is hij toch overal merkbaar aanwezig. Alle broeders en paters kennen zijn levensverhaal tot in de details. Ze praten er graag over, in de de hoge, lange kloostergangen, de televisiekamer of de refter, die er nog net zo uitziet als in de jaren dat pater Karel hier zijn maaltijden genoot. Alleen de eetbanken staan niet meer langs de wanden, maar in het midden. Dat is gezelliger,

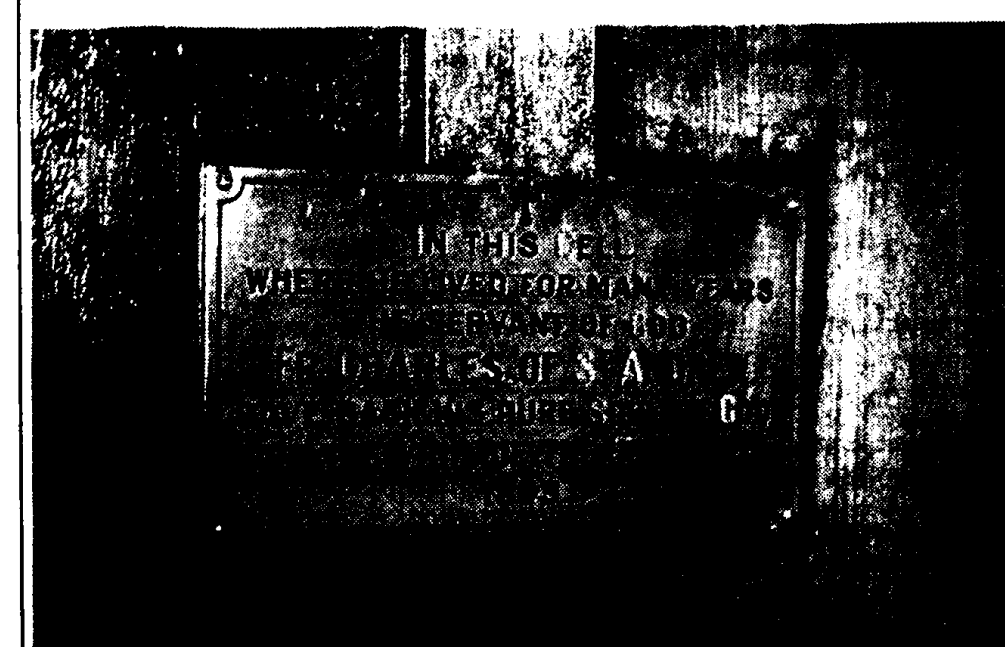
● Het kistje met de stoffelijke resten van pater Karel zakt in de nieuwe tombe.

● Pater van der Heijden met mevrouw Philomena Prevoo-Spaetgens in het geboortekamerje van pater Karel in Munstergeleen. Foto: ROOZEN

● Vice-postulator Pierre van der Heijden (links) met zijn collega Oliver Kelly in de refter van Mount Argus.

● Een koperen gedenkplaat op de deur van het sterfkamerje van pater Karel memoreert de bijna zalige ziele-arts.

meent een broeder. In het vrijhangende spreekgestoelte wordt tegenwoordig tijdens het eten niet meer uit de schrift voorgelezen. De leefregels van de Passionisten zijn begin jaren zeventig versoepeld; de maaltijden zijn goed en uitgebreid. De spreek- en bewegingsvrijheid zijn onbepaald, wat ook duidelijk merkbaar is.

Verteller

Een van de meest fervente vertel-

lers is de 84-jarige pater Oliver Kelly. Sinds twintig jaar is hij Iers vice-postulator van de zaligverklaring van Karel Houben. „Mount Argus is halverwege de vorige eeuw dank zij hem tot stand gekomen. Het is zijn monument. Pater Karel trok destijds door heel Ierland om voor de bouw geld in te zamelen en hield zich met dat doel voor ogen zelfs op tussen de high society. Hij heeft Mount Argus op de kaart gezet en het complex bekendheid gegeven.”

● In het kerkportaal verkoopt miss Pat Bunyan (links) al een halve eeuw boeken en relikken van pater Karel.

Pater Oliver kan uren over de ziele-arts Houben vertellen. Over diens vrome leven en wonderbaarlijke daden, maar ook over de momenten waarop hij mensen helemaal niets meer kon bieden. „Pater Karel handelde altijd volgens de wil van God. Die beschikt uiteindelijk. Drie dagen geleden kreeg ik vanuit Portugal een brief van een Ierse non. Ze schreef over haar grootmoeder die hier in Ierland heeft gewoond. De vrouw leed aan kanker en had een borstamputatie ondergaan. De ziekte stopte niet en een tweede operatie was nodig. Ze bezocht op advies van een verpleegster pater Karel. Hij zei dat ze de tweede operatie niet zou halen, maar op die dag al begraven zou worden. Dat gebeurde ook. Haar dood was Gods wil. Daar kon en wilde pater Karel niets aan veranderen.”

Wonder

Sommige paters, zoals overste Brian D'Arcy, geven toe dat ze voor de zaligverklaring door Rome liever een Iers wonder erkend hadden willen zien. Aanvankelijk hadden de Ieren er ook een: de wonderbaarlijke, medisch onverklaarbare genezing van motorrijder Jozef Prendergast uit Liverpool, die in 1977 bij een ongeval zeer zwaar gewond raakte. Zijn plotse herstel werd op het laatste moment door de autoriteiten in het Vaticaan niet als wonder erkend. De genezing was niet plotseling en niet volledig genoeg, heette het. Van de zeven kardinalen hadden er twee hun twijfels gehad. „Een twijfelaar minder, en dit wonder was erkend,” zegt pater Oliver met spijt in zijn stem. „Wij begrepen daar niets van. Prendergast lag destijds 64 dagen in coma en zou volgens de doktoren stapelgek zijn als hij bijkwam. Zijn hele familie bad aan zijn bed, waarboven een relik van Pater Karel hing. Prendergast kwam plots bij bewustzijn, genas en voltooide nadien vier doctoraalstudies. Met lof.”

Volgens de Ierse vice-postulator heeft de bisschop van Liverpool de

zaak toen door een soort vormfout verspeeld. „De manier van presenteren is van groot belang. Net als in het strafrecht, waar door een klein technisch mankement een zekere dader vrijuit kan gaan. Die bisschop vergaarde voor dit wonder de bewijzen, maar vergat uiteindelijk ook met het slachtoffer zelf te praten. Daarom is diens genezing niet als wonder erkend.”

Toen de zaak Prendergast van de baan was, werd een andere wonderbaarlijke genezing op voorspraak van pater Karel weer voor nader onderzoek opgepakt. Het was het onverklaarbare herstel van mevrouw Octavia Spaetgens-Verheggen uit Valkenburg, die in 1952 een uitzichtloos stadium van kanker te boven kwam.

Haar dochter, mevrouw Philomena Prevoo-Spaetgens herinnert zich nog goed wat toen is gebeurd. „Moeder had maanden bijna niet gegeten. Ze kon niks meer en de dokters hadden haar al opgegeven. Toen heeft moeder pater Karel aangeroepen en hem heel nuchter voorgesteld: 'Karel, je hebt je wonder nodig. Dat kun je bij mij doen. En anders kom je me maar halen, want zo gaat het niet langer.' Zo was ze.”

Mevrouw Spaetgens, die maandenlang amper had gegeten of gedronken en voortdurend wat ze nam weer had uitgebraakt, verzonk vervolgens in gebed. Mevrouw Prevoo: „Op de ochtend van 16 februari, het was rond carnaval, rook ze het mid-dageten dat ik beneden klaarmaakte: puree, zuurvlies en appelmoes. Ze vroeg om een portie en at gewoon mee. De dagen erop volgde kost als zuurkool, spek, ei en bokking. We konden onze ogen niet geloven. Moeder knapte zienderogen op. Ze stierf in 1974 op 94-jarige leeftijd een natuurlijke dood.”

Een protestantse arts wilde per se als getuige optreden bij de bewijsoverleg van dit wonder. Het laatste gaf voor de autoriteiten in Rome de doorslag bij de erkenning.

Dat juist een wonder in Nederland

de laatste zet gaf voor de zaligverklaring, kan de oude pater Oliver niet deren. „We waren erg verheugd toen in 1979 het bericht kwam dat die zaak in orde was. Natuurlijk was het fijn geweest als het wonder met John Prendergast was aanvaard. Maar dit is net zo goed. Het Koninkrijk van God kent geen concurrentie.”

Postulator

Pater Pierre van der Heijden in Broeksittard, al vele jaren belast met de zielzorg van Sittardse woonwagengebieden en van gevangenen in de Maastrichtse gevangenis, volgt eigenlijk dezelfde gedachtengang. Sinds twintig jaar is hij de vice-postulator in Nederland. Pater Joachim, zoals zijn mede-broeders op Mount Argus hem noemen, geniet er toch wel van dat de paus het 16 oktober in Rome over een Valkenburgs wonder zal hebben. De glans hiervan straalt ook een beetje op hem af. Sinds twee decennia werkt Van der Heijden keihard aan de zaligverklaring van pater Karel, en beheert hij met evenveel inzet de Karelhoeve, het geboortehuis van Carolus Houben. Een deel ervan doet nu dienst als bedevaartsoord. Speciaal voor deze gelegenheid zijn de kapel en het geboortehuis opgeknapd en heeft hij voor de duizenden pelgrims die hier elk jaar komen in de achtertuin een Lourdesgrot laten bouwen.

Pater Van der Heijden nuanceert het enthousiasme van zijn Ierse ordegenoten ietwat. „De Passionisten lopen eigenlijk pas korte tijd warm voor deze zaligverklaring. De laatste twintig jaar heb ik me er eigenlijk als enige van onze congregatie mee beziggehouden. In Ierland leeft het geloof in een goede afloop van het proces pas enkele jaren. Hier hadden ze nooit gedacht dat pater Karel het zou halen, maar ik heb steeds goede moed gehad.”

Belachelijk

Over de lange duur van het hele proces is Van der Heijden helemaal niet te spreken. „Als je dat proces zuiver kerkrechtelijke bekijkt, vraag je je toch af waar we mee bezig zijn. Het heeft heel veel tijd en geld gekost, en er is belachelijk veel piepeterig werk voor verricht. Daar zal Onze Lieve Heer toch wel eens om moeten lachen.”

Ook pater Van der Heijden is bijna klaar voor de zaligverklaring. Nieuwe relikjes met een minuscule klein stukje van een vingerring van pater Karel – door een ordegenoot 'achtergehouden' toen het lichaam van pater Karel voor het eerst werd opgegraven – zijn al gemaakt. Dergelijke relikken van 'eerste categorie' mogen worden uitgedeeld zodra iemand zalig is verklaard. Aan het binnenwerk van de Karelhoeve wordt de laatste hand gelegd, het nieuwe boek over pater Karels leven komt binnenkort van de drukkerij, de busreizen naar Rome zijn nagenoeg volgeboekt en de kado's voor de paus liggen klaar.

Johannes Paulus de Tweede krijgt wat extra's, want hij is 16 oktober precies tien jaar paus. Geen voorzienigheid van God, maar wel een heel aardig toeval, meent Van der Heijden. Inmiddels heeft hij als vice-postulator zijn blik alweer op de toekomst gericht. Hij wil het karwei nu helemaal afmaken, en denkt dat gezien zijn leeftijd – 59 – ook wel te kunnen.

„Onze generaal-postulator in Rome heeft me verzekerd dat pater Karel binnen vijf jaar heilig zal worden verklaard, mede omdat de devotie tot hem zowel in Ierland als in Nederland zo sterk is gegroeid. Maar eerst moet een tweede wonder worden erkend. En dat hebben we al. Het betreft een Ierse vrouw die op voorspraak van pater Karel van kanker is genezen. Haar dossier ligt al in Rome. Daar gaan we over een paar jaar dus met nog meer bussen heen. Want als pater Karel heilig wordt verklaard, dan wordt het op het Sint Pietersplein pas echt druk.”

Eric van Dorst

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

HS

De sector
Gezondheidszorgonderwijs
omvat de studierichtingen:
• Hogere Beroepsopleiding tot
Verpleegkundige (HBO-V);
• Opleiding Maatschappelijke
Gezondheidszorg (MGZ);
• Managementopleiding Gezondheidszorg
(MO).

Ten behoeve van de HBO-V vragen wij
een m/v

docent verpleegkunde

voor 2,5 dag per week
(tot 1 aug. 1989 5 dagen per week)

Taken:
• verzorgen lessen verpleegkunde;
• geven van supervisie;
• stagebegeleiding;
• medewerken aan ontwikkeling van
onderwijsactiviteiten.

Vereist:
• bevoegdheid tot het geven van lessen
verpleegkunde;
• ervaring in de verpleging;
• ervaring in het onderwijs.

Informatie te verkrijgen bij mevrouw
L. Steinbusch of de heer W. Nohlmans,
tel. (04490) 1 99 41 (na 20 oktober
(04490) 9 12 12).

Salarisering en rechtspositie volgens rijks-
regeling.

Sollicitaties binnen 10 dagen te richten
aan de afdeling Personeelszaken,
t.a.v. drs. W. Bollen,
Postbus 69, 6130 AB Sittard.

HOGESCHOOL SITTARD

Hogeschool Sittard
omvat een Gezond-
heidszorg, Maatschappij
en Milieu, Management
en een Sociale
Wetenschappen

VOGT BV
SIMPELVELD

TELEFOON 045-442888

Wij vragen voor spoedige indiensttreding:

MONTAGEMEDEWERKERS

Ervaring met plaatsen van ramen, deuren en gevels in aluminium, hout of
kunststof is vereist.

Sollicitaties mondeling of schriftelijk via onze afd. personeelszaken,
045-442888, toestel 2, postbus 21015, 6369 ZG Simpeveld.

Metaalbouw Vogt BV

is een middelgrote onderneming op het gebied
van aluminium gevelsystemen. Het grootste
deel van haar activiteiten vindt plaats in de
Randstad, al vergeten we Limburg zeker niet.
Marktgericht management waarin kwaliteit en
servicegevoelheid voorop staan kenmerken
deze uit 28 medewerkers bestaande
organisatie.

TEBUKO

SITTARD

EINDHOVEN

TEBUKO ISOLATIE B.V. is een werkmatschappij van de Tebuko
Groep, met onder meer vestigingen te Sittard en Eindhoven.

Tebuko Isolatie B.V. legt zich onder meer toe op het isoleren van
gebouwen en installaties, zowel thermisch als akoestisch, door het
aanbrengen van isolatiematerialen en de plaatsing van dubbele
beglazing, kozijn- en gevelsystemen.

Ter versterking van onze montage-afdeling, zoeken wij:

VOORMAN MONTAGE

Functie-informatie
De meewerkend voorman wordt binnen onze organisatie belast met de
dagelijkse leiding van een project en voert dat zelfstandig volgens
bestek en tekening uit.
In goed overleg met de bedrijfsleider draagt hij mede zorg voor de
werkvoorbereiding, de technische en de organisatorische aspecten van
een project.

Functie-eisen
Ruime ervaring in zowel de utiliteits- als de woningbouw met de
plaatsing van dubbele beglazing, kozijn- en gevelsystemen.

Voor de juiste man bieden wij interessant en afwisselend werk in een
dynamisch bedrijf.
Belangstellenden kunnen zich schriftelijk of telefonisch melden bij
Tebuko Isolatie B.V., Gasthuisstraat 15, 6136 KS Sittard,
tel. 04490-15885, t.a.v. dhr. H. van der Hoeven, die tevens gaarne
bereid is tot het geven van meer informatie.

EPZ

De N.V. Elektrotechnische-Productiesmaatschappij Zuid-Nederland EPZ is in
1967 opgericht door de N.V. PHEN en N.V. PLMA, in het kader
van het afroven van de overheid om te komen tot schaalvergroting
bij de productie van elektrische energie.
Het totaal opgestelde productievermogen bedraagt circa 3.900 MW,
verdeeld over de centrales te Boertruidenberg, Massbracht en Buggenum.
Het hoofdkantoor van EPZ is gevestigd te Eindhoven. Bij het bedrijf zijn
ongeveer 1.800 medewerkers in dienst.

Binnen EPZ-locaal Limburg (ruim 500 medewerkers) ressorteren onder de Bedrijfsdirecteur lokale Limburg de
afdelingen Bedrijfsvoering, Onderhoud, Projectbureau, Bedrijfsbureau en Beveiliging/Brandweer.
Tevens zijn vanuit het hoofdkantoor gedetacheerd de afdelingen Financieel-Economische Zaken, Documentatie
Voorzettingen en Personeelszaken.

De afdeling Projectbureau draagt in samenwerking met het centrale Projectbureau (hoofdkantoor
Eindhoven) zorg voor het projecteren van nieuwe en het aanpassen van bestaande installaties.
De afdeling wordt de afdeling Werkvoorbereiding, Elektrotechniek en Meet- en Regeltechniek en Automatiek.

Voor deze afdeling vragen wij een

Ontwerper Meet- en Regel- techniek en Automatiek (M/V)

Vacaturenummer: 89-LM-34

De vacante functie kent als standplaats
Hees-Bruggenum (Meestercentrale).

De functionaris is werkzaam binnen de afdeling
Meet- en Regeltechniek en Automatiek.
Projectbureau en ressorteren onder de afdeling
afdeling. De functionaris verricht zijn werkzaamheden
in overleg met de Meet- en Regeltechniek en Automatiek
Automatiekafdeling van de afdeling Onderhoud en
coördineert de werkzaamheden van de afdeling
constructie Meet- en Regeltechniek en Automatiek.

Functie-informatie:
• Het ontwerpen van meet- en regeltechniek;
• Toepassing van verwerkingsprocedures voor
gegevens in procesbestuur;
• Ontwerp met betrekking tot functionele ontwerp
bedrijfsinstallaties;
• Analyse van het proces en het maken van proces
berekeningen;
• Formulieren van de aan apparatuur te maken eisen;
• Aanvragen van offertes en maken van offertes.

vergelijkingen.
• Overleg voeren met leveranciers en andere afdelingen.

Functie-eisen:
• HTS-Opleiding, aangevuld met applicatiekennis
Meet- en Regeltechniek;
• Ervaring in de procesbestuur bij voorkeur in de
ontwikkeling van meet- en regeltechnische installaties;
• Uitgebreide kennis van
• Het verwerken van gegevens tot werken met andere
disciplines;
• Goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden
nuttig in de functie, dus in het bijzonder
Levensduur 25 jaar.

Salaris afhankelijk van kennisniveau en ervaring,
maximaal f. 8.511,- bruto per maand in de uitsluitende
functie.

De vacature is open voor personen met een
technische achtergrond. Het is een functie met
aanpak voor de afwerking van de technische
ontwerpen, waarbij vooral ook het rekenwerk
wordt overgenomen.

De afdeling Onderhoud bestaat uit de Mechanische Onderhoudsdienst, Elektrotechnische Dienst, Proces-
automatisering, Meet- en Regeltechniek, Bouwkundige Dienst, Werkvoorbereiding en Magazijnen.

Voor deze afdeling vragen wij ten minste een van de Mechanische Onderhoudsdienst een

Hogedrukklusser A (M/V)

Vacaturenummer: 89-LC-28

De vacante functie kent als standplaats Hees-Bruggenum
(Clauscentrale).

Functie-informatie:
• Het werktechnisch leidinggeven aan het team van
ingehuurd personeel van de afdeling Hees-Bruggenum,
pijpleiders en constructiebedrijven;
• Het verrichten van gekwalificeerd werk (pijpleiden,
afleggen en argen) aan hogedrukinstallaties;
• Het verrichten van constructie- en reparatiewerk aan
alle voorhanden machinedelen, op het gebied van
storing;
• Het fabriceren van leidingschakels, spanverbindingen
en dergelijke aan de hand van tekeningen.

Algemeen:

De aan te stellen functionarissen dienen binnen een eind van circa 45 minuten van de standplaats te wonen,
dan wel zich te gaan vestigen. Bij verhuizing kan een tegemoetkoming worden verleend in de verhuide- en her-
inrichtingskosten.
Werknemers vallen onder de CAO van de elektrotechnische bedrijven aangesloten bij de WER. Het aantal vakantiedagen
bedraagt minimaal 25 per jaar. Tevens bieden wij een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden, waaronder een
gunstige premie-opslagregeling, een auto-financieringsregeling en een regeling studietoelagen.
Betrokkenen worden opgenomen in het Algemeen Burgerlijk Pensioenstelsel en de Interprovinciale Ziekte-
kostenverzekering.

Voor nadere informatie met betrekking tot de functie kunt u desgewenst telefonisch contact opnemen met de
heer H.J.M. Vreul, Chief Personeelszaken lokale Limburg, tel. 04750-6190.

Schriftelijke sollicitaties kunt u tot 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan de Bedrijfs-
directeur Sociale Zaken van de N.V. EPZ, p/a Postbus 4001, 6080 AA Hees, onder vermelding van het
vacaturenummer in uw sollicitatiebrief.

GER BLOEMEN PARKET

Rijksweg 8, Nieuwenhagen,
tel. 045-311089/10873.
Leverancier van o.a.:

Lammet supermarkten voor uit Zuiden, kroondealer Junciers,
kerstkaas en straten, afgelafende, Luzzak zonnering
Wegens de sterk toenemende vraag naar onze producten, zoeken wij op
nieuwe werkr:
• algemeen beschikbare
• leeftijd: ca. 25-30 jaar;
• opleiding: HTS-vooropleiding of gelijkwaardig;
• ervaring in een soortgelijke functie is noodzakelijk.
• medewerkers vertoef binnenland
• leeftijd: ca. 25-35 jaar;
• opleiding: havo of afstudeer;
• bij voorkeur in het bezit van de diploma's Nieuw A en B.
Uw sollicitatie wordt uiterlijk 15 ok-
tober 1988 vóór 12.00 uur.
aan de afdeling Personeel,
Rijksweg 8, 6075 JA, Eindhoven.

DANKLOP LESMAP

Danklopp Leemans B.V. verzorgt te allen tijde de
nodige ondersteuning en begeleiding op het gebied van
verkoop van papier en papierproducten.

AGENT(E)

de als zelfstandige part-timer op werkdag en/of vrijdag en/of op
andere dag langereperiodes kan bezigen bij vaste relatie.

Gedagden dienen te beschikken over:
• goede commerciële en communicatieve eigenschappen;
• een persoonlijk en een telefoon.

Onze voorkeur gaat uit naar vrouwen c.q. zelfstandigen in de leeftijd
van 25-40 jaar, die over voldoende vrije tijd beschikken.

Wij bieden een aantrekkelijke vergoeding en een vergoeding voor
auto en telefoon.

Gedagden worden wij een schriftelijke
sollicitatie te richten aan Danklopp Leemans B.V.,
t.a.v. de heer Klink, Burg. Kruislaan 142, 5126 PT
Glyp.

Int. transportbedrijf
G.M. de Rooy & Zn.
Heuvel 25, Son en Breugel

heeft plaatsingsmogelijkheden voor:

CHAUFFEURS

Internationale transporten.

Gedagden dienen genege te zijn tot uitvoering van meerdaagse
ritten, welke ten dele plaatsvinden in de weekenden.

Sollicitaties na telefonische afspraak met de heer J. Lemmens, tel.
04990-95120, van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en
16.00 uur.

voor de fijne
jaren van uw leven

is een filiaalbedrijf in het betere middelingse dienstverkeer.
Zij heeft voor haar nieuwe (20e) vestiging te Sittard een vacature
voor een

FILIAALBEHEERSTER

met o.a. de navolgende effectiviteitsgebieden:

leiding in de verkoop; personeel; administratie;
planning/organisatie; kostenbewaking; kwaliteitsbewaking;
rapportage.

Onze filiaalbeheersters zijn representatieve dames van ca. 35 jaar; die
intelligente contacten onderhouden zowel met de klantenkring als met de
leiding van het bedrijf.

Zij oefenen mede invloed uit op het perspectief van hun functie.

Dienste versterkend.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
de directie van De Stad Partij B.V., postbus 363,
5600 AJ EINDHOVEN.
Telefonische inlichtingen: 04927-63390.

125 jaar Dierenbescherming, een mager feestvarken

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van het Dier viert een jubileum dat eigenlijk geen reden tot feest zou moeten zijn. Onderdrukt twintig jaar dierenbescherming betekent namelijk dat het nog altijd nodig is dieren te beschermen tegen leed dat oor mensen wordt veroorzaakt. Vaak zonder dat de mensen daar weet van hebben.

In 1866 werden door de Landelijke Spectiedienst Dierenbescherming Hilversum, samen met het hoofd-antoor in Den Haag - de twee 'poen' waarop deze vereniging staat - 21 processen-verbaal opgemaakt. Het de Wet Dierenvervoer als koper (116 maal een proces-verbaal), scoort het aantal overtreding artikel 455 van het Wetboek van Strafrecht (dierenkweeling of vervoer zonder opzet) ook nog met een aantal van 77. In het verslag (1986) van de bijzondere gevallen staat Limburg één keer genoemd: op 6 maart van dat jaar werden bij een bedrijf in Roggel 14 volwassen schapen en 1 lam in beslag genomen in verband met ernstige vervoerlozing.

Een jaar later is het aantal proces-verbaal dan wel afgenomen, maar dat heeft meer te maken van een andere taakverdeling. De controles op de Jachtwet, Vogelwet en /visserijwet worden overgelaten aan de meer gespecialiseerde instanties. Toch is het aantal van 210 voor de Landelijke Van Zurens voldoende aanleiding om dierenbeschermingswerk in het algemeen en het inspectiewerk in het bijzonder in zijn jaarverslag 'frustrerend' te noemen.

Kortom: na 125 jaar dus nog werk genoeg aan de 'dieren'winkel.

Zouden we überhaupt ooit van charrelieren gehoord hebben, dat staan ze nu alleen nog maar wil- en eten, als de Dierenbescherming niet op de achterste poten was gaan staan om iedere Nederlander te attenderen op de legbatterij?

Hoe zou het staan met de veemark-

Cardioloog Pedro Brugada van de vakgroep cardiologie in het Academisch Ziekenhuis in Maastricht slikt elke dag een aspirientje. Zijn ouders en schoonouders in Spanje trouwens ook, allemaal al drie jaar. Het zou kunnen zeggen dat aspirine het 'antivries' is van de bloedvaten, maar feitelijk gaat de vergelijking niet op; anti-vries werkt pas als het gaat vriezen, aspirine werkt permanent: de honderd jaar oude pijnstiller vermindert vermoedelijk de 'plakkerigheid' van de bloedplaatjes die maken dat het bloed kan stollen; daardoor ontstaan ongewenste stolsels minder gemakkelijk.

Hoe het komt dat aspirine op dit punt (en op vele andere punten) werkt is niet precies bekend. Brugada houdt het er op dat de pijnstiller een remmende werking heeft op de mechanismen die leiden tot stolling (het klinkt ingewikkeld, maar dat is het ook.) Voor de rest is het een kwestie van vraag niet hoe het kan, maar profiteer er van.

Hu is de bloedstolling uiteraard een groot goed. Mensen wier bloed niet goed stolt zijn ernstig ziek. Aan de andere kant zijn onze westerse wereld bloedstolsels oorzaak van de belangrijkste doodsoorzaken: hart- en herseninfarcten. De stelling is dan dat bij een verder normaal gezond mens het stollingsvermogen best een beetje kan worden vermindert als daarmee dat soort infarcten kan worden voorkomen of minstens uitgesteld. Of zelfs verholpen, want aspirine blijkt ook een al bestaand stolsel te kunnen afbreken.

Commercieel

Aspirine als 'antivries' niet het eerste middel; in de geneeskunde wordt al jaren gewerkt met een ander product, streptokinase, dat ook plaatselijk kan worden toegevend. Hoezeer een dergelijk product ook commercieel interessant is blijkt wel uit het feit dat menige farmaceutische industrie voldoende brood ziet in de ontwikkeling van nog meer van deze producten. Een hele reeks in de research ernaar te denken. Nieuwe middelen worden momenteel

ten, de kettinghonden, de fokkers van dieren die mooie vachten leveren, als niet hard door een groep mensen uit Den Haag met de vuist op tafel wordt geslagen?

En dat is nog niet alles. Het gonst van de activiteiten om het leven van zoveel mogelijk dieren zo aangenaam mogelijk te maken. „Ook al is hun eindbestemming het slachthuis, dan nog mag het leven van een varken goed zijn. Niet alleen voor het dier, maar ook voor de boer,” vertelt Arnolda Markerink, hoofd van de afdeling voorlichting van de Dierenbescherming. Het kan toevallig zijn, maar het gesprek heeft plaats in een vergadering waar borden

van de Limburgse Vereniging tot Bescherming van het Dier de wand sieren.

Naast het vele werk dat de Dierenbescherming doet, vaak in afdelingsverband, heeft het 'feestvarken' een zeer groot stempel gedrukt op overlegplatforms zoals de Centrale Asielraad, Dierproeven, Ouderen en hun huisdieren, de Ethische Commissie en de studiegroep intensieve veehouderij. Dit zijn maar enkele voorbeelden.

Heel bewust is gekozen voor een zo sober mogelijke viering van het 125 jarig bestaan. „Maar we proberen wel zoveel mogelijk aandacht te

vragen voor de dieren en schuwen voorlichting en educatieve elementen niet,” zegt Arnolda Markerink. Toch kon men niet om een feestelijk item heen: de presentatie van het jubileumboek waaraan bekende Nederlanders als Tineke de Nooy en Jos Brink bijdragen hebben geleverd. Een twee dagen durende tentoonstelling in de Ericahof in Apeldoorn wordt veel minder gezien als feestvieren, maar meer als de mensen nogmaals met de neus op de feiten drukken.

Wieg

Een aantal Haagse notabelen stak in 1864 de koppen bij elkaar omdat

ze vonden dat iets aan het welzijn van de dieren gedaan moest worden. Het was 25 augustus van dat jaar toen de handtekening onder het papier werd gezet waarmee de oprichting van de Vereniging tot Bescherming van Dieren een feit was. Niemand minder dan koning Willem III was beschermheer. Dertien jaar later, er waren inmiddels meerdere afdelingen in het land ontstaan, werd het woord Nederlands voor de naam van de Haagse afdeling gezet. De eigenlijke feestdag is dan ook 25 augustus 1989.

„We vonden het gewoon een goed idee om een jaar vóór de feestelijk dag met activiteiten van start te

„Ook al is hun eindbestemming het slachthuis, dan nog mag het leven van een varken goed zijn. Niet alleen voor het dier, maar ook voor de boer.”

Negenduizend basis- en alle scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland kunnen tijdens het jubileumjaar van de Dierenbescherming meedoen aan de actie 'Ik doe het dier een plezier'. Kinderen mogen van het geld dat ze krijgen voor klasjes, postzegels plakken op een speciale kaart. Deze kan ingezonden worden en doet mee aan een loting. De opbrengst van deze actie is voor een voortlichtingsbus die de basisscholen gaat bezoeken. Indien een redelijk bedrag verzameld wordt, gaat ook nog een gedeelte naar het asielwerk.

Op 26 en 27 november worden in de Ericahof in Apeldoorn de Dierenpoespandagen gehouden. De Dierenbescherming zal zich dan in zijn geheel presenteren. Bezoekers kunnen kennismaken met alle werkdieren. Tevens geeft de 'gehoorzame huishoud' een demonstratie. De hond mag overigens met baas en vrouwtje mee en kan zelfs op gehoorzaamheid getest worden. Veel kleinevee is aanwezig en artiesten zorgen voor een vrolijke noot.

Volgend schooljaar wordt een speciale agenda uitgegeven en in verschillende televisie-uitzendingen wordt het nut van de Dierenbescherming benadrukt. Dat is nog maar een greep uit het aanbod. Want een zeer nobel streven is het verhogen van het aantal leden tot 125.000.

gaan. Op 4 oktober begint het Jaar van het Dier. Niet internationaal, maar puur Nederlands. Een jaar dat bol moet staan van 'goede dingen voor het dier,' legt Arnolda uit.

Praten

Praten, alsmaar praten. Vakbeurzen zijn vaak de beste gelegenheid om aandacht te vragen voor het welzijn van de landbouwhuisdieren. „We proberen de agrariërs duidelijk te maken dat we dezelfde doelgroep hebben. Mensen die lekker en gezond vlees willen eten. Een ziek en ongelukkig dier is niet goed voor de boer. Vandaar dat de leefomstandigheden van juist die dieren zo belangrijk zijn voor het bedrijf. Het vergt veel tijd en energie, maar langzaam bereiken we de mensen die achter deze dieren zitten. Opmerkelijk is trouwens dat de jonge boeren meer aandacht schenken aan onze zienswijze. Dat is heel positief.” Toch moeten nog steeds inspecteurs naar de grote veemarkten om het welzijn van de daar te koop aangeboden dieren in de gaten te houden.

Leed

Vrijwel dagelijks worden de 35 inspecteurs van de landelijke dienst geconfronteerd met dierenleed. Vaak getipt door vrijwilligers die

deel uit maken van een van de 135 afdelingen die de bescherming telt. „Zij doen dit pro deo. Hebben geen inspectiebevoegdheid. Mogen dus niet binnen kijken of er iets niet in de haak is. Dat werkt natuurlijk wel eens frustrerend. We hopen dat de Tweede Kamer gehoor geeft aan onze versie van de nieuwe Welzijnswet, dan kunnen ook zij meer doen.”

De welzijnswet. De Dierenbescherming kan er niet genoeg van krijgen. Al jaren wordt hierover gepraat omdat de wet zoals die aan de Kamer is aangeboden, volgens de Dierenbeschermers niet door de beugel kan. „Op 18 oktober zal met name de jeugd zijn stem laten horen in Den Haag. Rob de Nijs en Linda de Mol ondersteunen deze actie. Inmiddels zijn al 335.000 handtekeningen voor een betere dierenwet binnen. Het plan lijkt eindelijk uit de ijskast te zijn gehaald. In december mogen we eindelijk verwachten dat de Tweede Kamer er over spreekt. Na al die jaren...” Arnolda hoeft dan ook niet lang na te denken over het cadeau dat hoog op het wensenlijstje van de jarige Dierenbescherming staat: het 'jawoord' van de Tweede-Kamerleden op de eigen versie van de dierenwelzijnswet.

Anita Thijssen

De dokter slikt een aspirientje

teel wel beproefd, ze lijken sneller en doeltreffender, maar verkoren nog altijd in het experimentele stadium.

In het academisch ziekenhuis in Maastricht werd streptokinase voor het eerst in 1983 gebruikt, bij een reeds stervende patiënt. „We hebben de toediening gewoon op de opname-afdeling gedaan, er was geen tijd meer om de patiënt ergens anders heen te brengen,” herinnert Brugada zich.

De eenvoudige buitenstaander heeft er feitelijk weinig van gemerkt, maar na die dag was de cardiologie een geheel ander vak geworden. „Tot die tijd waren we heel passief: een patiënt met een infarct werd bewaakt, meer eigenlijk niet. We konden het bloed niet beter laten doorstromen, dus lieten we de motor op lage toeren draaien.”

Infarct

Het is hier misschien de plaats om nog eens op een rijtje te zetten wat er gebeurt bij een infarct. Het bloed transporteert zuurstof en voedingsstoffen door het lichaam, en die stoffen worden op de gewenste plaatsen afgegeven aan spieren en organen. Wanneer een spier van de toevoer wordt afgesneden begint hij af te sterven. Wanneer dus een deel van de translatoren van het hart hart of gedeelte

lijkt wordt afgesloten — door een vernauwing van het bloedvat of door een bloedstolsel, en heel vaak door een combinatie van die twee — komt ook een deel van de hartspier zonder die toevoer te zitten. Dat deel sterft echter niet onmiddellijk af.

„Hoe vroeger je het bloedvat weer open hebt, hoe geringer de schade,” zegt Brugada. Wanneer binnen een uur wordt ingegrepen zal de schade meestal zeer klein zijn; tot vier uur na het optreden van hevige pijn in de borst zal de schade redelijk beperkt kunnen blijven, daarna wordt het vooruitzicht geleidelijk minder rooskleurig. Na zes uur zal een dusdanig deel van de hartspier zijn afgestorven dat de patiënt er, zonder verdere ingrepen, ernstig last van zal blijven houden. Het 'dode' stuk van de spier doet niet alleen niet meer mee, maar stoort ook de werking van de rest van het hart doordat het hard en stijf is en de randgebieden soms aanleiding zijn tot ritmestoornissen.

Eerder

De opening van een hartchirurgisch centrum in Maastricht heeft het mogelijk gemaakt iedereen met een hartinfarct binnen vier uur de nodige behandeling te geven. Brugada vindt het niettemin nodig nog eens te benadrukken dat bij verdenking van een hartinfarct de patiënt onmiddellijk naar het centrum moet komen. Even-

tuel ook zonder verwijskaart. „Hoe eerder je er bent, hoe beter. Elke minuut die de spier zonder zuurstof zit gaan er spiercellen verloren. Niet bang zijn, wij kunnen dag en nacht ontvangen, en als er niets aan de hand is kan men meteen naar huis. Wij bekijken liever honderd mensen te veel dan een te weinig.”

Meestal wordt tegenwoordig streptokinase toegepast, dat direct het stolsel oplost. Ook wordt wel met spoed een katheter met het bekende ballonnetje ingebracht, en soms wordt wel een spoedoperatie overwogen. Naarmate de 'beeldvorming' van hart en bloedvaten beter wordt (ook een onderwerp dat op het Maastrichtse symposium van komende week aan de orde komt) zal de beslissing op betere gronden genomen kunnen worden.

Het lichaam heeft zelf trouwens ook een stolsel-oplossend vermogen, dat het 'fibrinolytisch' vermogen wordt genoemd. In het bloed komen door allerlei oorzaken wel vaker stolsels voor, waardoor nog geen infarct hoeft te ontstaan. Het stolsel moet ook niet gezien worden als een soort 'steen', het is een dynamisch geheel dat voortdurend in omvang en vorm verandert.

Dieet

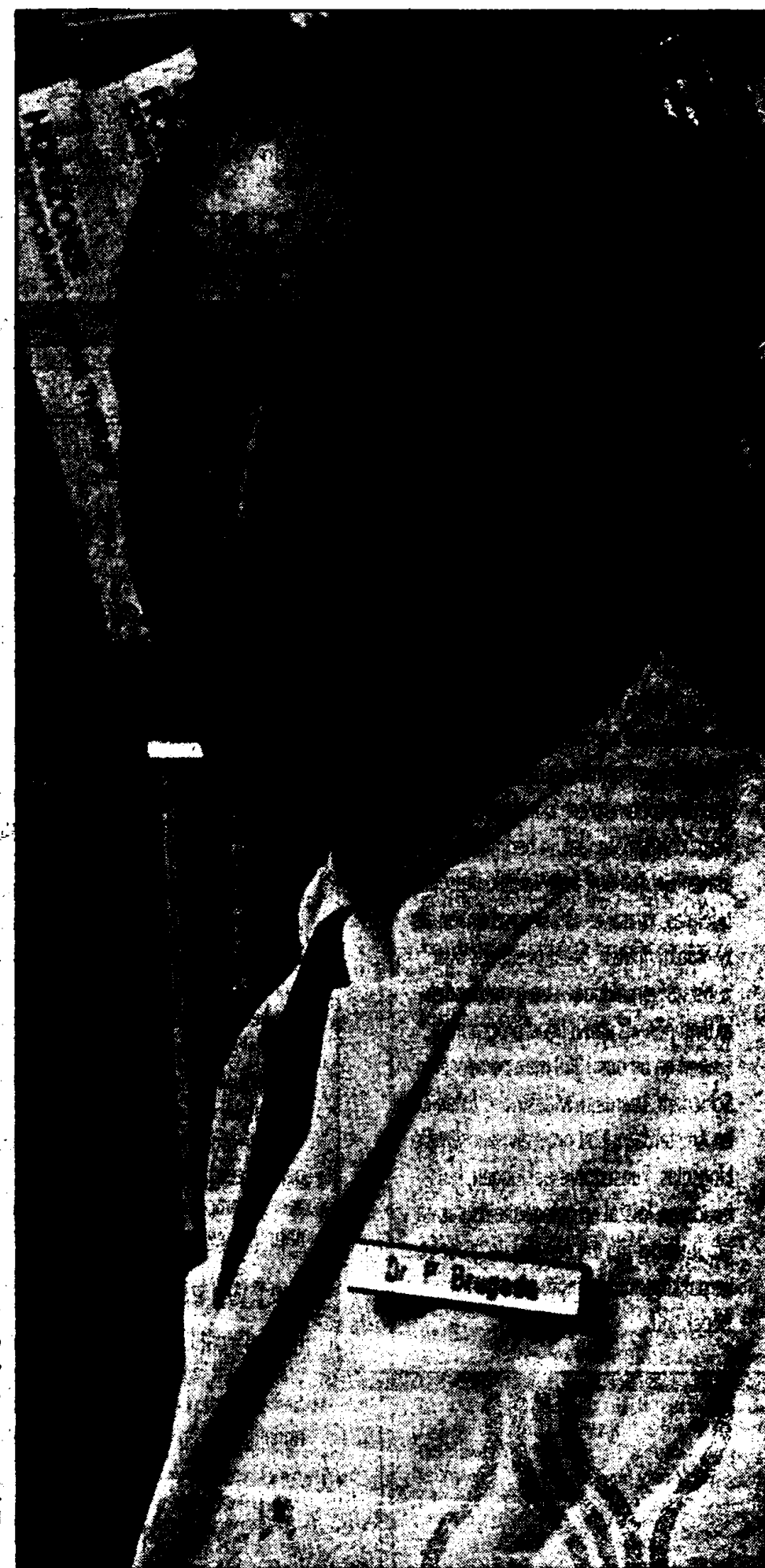
Wat ook verandert, dat is de gemiddelde infarctpatiënt. Met verontrusting ziet Brugada dat er steeds meer mannen van 30 of 35 jaar worden binnengebracht. Brugada zoekt de oorzaak daarvan in het dieet. „Veel te veel boter wordt hier gegeten. In Spanje zie je dat verschijnsel niet, daar eet men ook weinig boter, wel olijfolie en vis.”

Olijfolie is plantaardig, en vetten van visen zijn zeer goed vloeibaar bij lage temperaturen, omdat een vis ook bij die temperaturen 'gesmeerd' moet blijven zwemen.

Zou het eigenlijk goed zijn iedereen te adviseren aspirine te slikken?

Brugada: „Verandering van levensstijl blijft voorop staan. Vermageren, minder suiker gebruiken, niet roken, zorgen dat de bloeddruk laag blijft, op je dieet letten. Maar hoe dan ook, het is waarschijnlijk wel goed om, boven een bepaalde leeftijd en in overleg met de huisarts, dagelijks een dosis aspirine te nemen. Ik zelf slik 325 mg, maar het kan ook wel met iets minder, denk ik.”

Sante Brun

● Pedro Brugada: elke dag een aspirientje.

Foto: WIDDERSHOVEN

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Mrs. Adelmeijer, Broekman, Udo, Roeleveld, Nevelstein,
advocaten te Heerlen
zoeken

2 secretaresses m/v

voor een volledige dagtaak, die graag zelfstandig en accuraat werken en die per 1 december as. in dienst kunnen treden. Zij dienen ervaring te hebben met tekstverwerking, Word Perfect-systeem, terwijl een meer dan redelijke kennis van de Duitse en Engelse taal gewenst wordt.

Voor een der secretaresses geldt dat zij gedeeltelijk met de boekhouding zal worden belast, zodat voor de betreffende functie kennis op dit gebied een vereiste is.

Schriftelijke sollicitaties gaarne binnen 14 dagen aan ons kantoor te richten:
postbus 293,
6400 AG HEERLEN

Harmonie St.-Agatha Eys

vraagt per 1 november 1988

een dirigent(e)

De vereniging musicceert in de superieure afdeling. De vaste repetitieavond is op dinsdag.

Telefonische inlichtingen zijn te verkrijgen (uitsluitend tussen 19.00 en 20.00 uur) bij de heer H. Evers, tel. 045-721383.

Schriftelijke sollicitaties, met vermelding van leeftijd, opleiding en opgedane ervaring, kunnen tot 8 oktober 1988 worden gestuurd aan dhr. H. Evers, Oudekrijtstraat 1, 6412 EV Heerlen.

Plusmarkt A. de Bruijn Bleijerheide

Een supermarkt met uitgebreide versafdelingen, goede service, kwaliteit en prijs, vriendelijke bediening vraagt

PART-TIMERS M/V

die op de afdelingen brood/kaas, vlees/vleeswaren en groenten en fruit onze klanten optimaal van dienst kunnen zijn. Leefijd 18 tot 18 jaar.

VULPLOEGMEDEWERKERS

die er voor zorgen dat de supermarkt goed gevuld is. Leefijd ± 17 jaar.

Voor deze functies vragen wij vriendelijke, akkurate jongens en meisjes, liefst met enige ervaring, die in part-time dienstverband willen werken.

Heb je interesse?
Schrijf dan een briefje aan de heer
A. de Bruijn, postbus 21,
6430 AA Hoenbroek.

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal" is een psychiatrisch ziekenhuis waarin ca. 500 medewerkers zorg verstrekken aan ca. 400 klinische en ca. 600 poliklinische patiënten.

Op onze resocialisatie-afdeling worden mensen met langdurige psychiatrische problematiek voorbereid op een bij hen passende woon- en werksituatie, zoveel mogelijk buiten de kliniek.

De benaderingswijze is individu-gericht, met een sterk accent op woon- en arbeidsrevalidatie.

Deze afdeling is sterk betrokken bij de ontwikkeling van het Sociaal Psychiatrisch Centrum, dat een alternatief moet bieden voor (langdurige) klinische behandeling.

In verband met uitbreiding van deze afdeling zoeken wij contact met kandidaten voor de functie van:

AKTIVITEITENBEGELEIDER m/v voor 30 uur per week

Hij/zij zal ten behoeve van de resocialisatie-afdeling een rol spelen in het opzetten en uitvoeren van arbeids- en vrijetijdsprogramma's. Een groot deel van de werkzaamheden zal zich in het "Wijkcentrum" afspelen. Het "Wijkcentrum" is een activiteitscentrum voor (ex-)psychiatrische patiënten, waar kleinschalige arbeidsprojecten, creatieve bezigheden, maaltijden en sociale contacten geboden worden.

Wij denken hierbij aan iemand die:
- ervaring heeft met het

omgaan met psychiatrische patiënten;
- op een praktische wijze creatief is, taakgericht kan werken en over organisatie talent beschikt;
- zowel in een klinische setting als in een extramurale setting kan werken;
- bereid is om zondag buiten kantooruren te werken.

Tot zijn/haar taken behoren:
- aanbieden (organiseren/opzetten) van activiteitenprogramma's met een arbeids- of vrijetijds karakter;
- het begeleiden van patiënten bij deze activiteitenprogramma's.

ma's op een wijze die aansluit bij individuele rehabilitatieplannen.

Opleiding: M.B.O.-AB/AT.

Salarisindicatie:
Conform de CAO Ziekenhuis-
wezen, min. f 2.146,- tot max.
f 3.122,- bruto per maand.
Definitieve inschaling volgens
de FWG-methode volgt in een
later stadium.

Voor informatie kan men zich
wenden tot mevr. B. Soogele,
tel. 043-250155, bereikbaar
op maandagmiddag, dinsdag-
voormiddag, woensdag en
vrijdagvoormiddag.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na
het verschijnen van deze advertentie, onder vermelding
van vakaturenummer 8845, richten aan de afdeling
Personeelszaken & Organisatie van het

Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal",
Postbus 88, 6200 AB Maastricht.

D.K. FRANS & PARTNERS MANAGEMENT ADVIES

ORGANISATIE
CENTRUM

Wij zoeken ter versterking van ons
secretariaat een enthousiaste

Tweede secretaresse

Algemene informatie:

Het Management en Organisatie Advies Centrum Dr. K. Frans en Partners is een onafhankelijk, dynamisch bureau. Het is in multidisciplinair teamverband werkzaam op de gebieden werving en selectie, psychologisch onderzoek, file-search, executive search, organisatie-onderzoek en trainingen (zowel in eigen centrum als ook elders in het land). Sinds kort is het bureau gevestigd in het karaktervolle pand op het adres Akerstraat 106 te Heerlen. De verschillende taken van het bureau worden zowel regionaal als landelijk uitgevoerd.

Functie-informatie:

Samen met de aanwezige secretaresse:
- het verzorgen van alle voorkomende secretariële werkzaamheden, waaronder het bewaken van de agenda's, het bedienen van de telefoon, het maken van afspraken, het behandelen en verwerken van de correspondentie en het uittypen van rapporten, handleidingen en trainingsprogramma's;
- het verrichten van andere administratief-ondersteunende werkzaamheden, zoals het op peil houden van de informatie en documentatie, het verzorgen van de bibliotheek, het behulpzaam zijn bij archivering en research en bij de organisatie van trainingsbijeenkomsten en seminars.

In onderling overleg kan tot een taakbakening gekomen worden.

Geboden wordt:

- Een uitdagende, interessante job in een dynamische omgeving.

Sollicitatie-informatie:

Indien uw belangstelling uitgaat naar deze functie, kunt u uw sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto en een uitgebreid curriculum vitae binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie met vermelding van ref. nr. 8891 sturen naar onderstaand adres. Voor meer informatie over de functie kunt u contact opnemen met Anke Limburg tel. 045-716652.

D.K. FRANS & PARTNERS
MANAGEMENT
ADVIES

ORGANISATIE
CENTRUM

Functie-eisen:

- Opleiding: HAVO/VWO + secretaresse-opleiding.
- Ervaring met computers is noodzakelijk (bij voorkeur DBase III-Plus en Wordperfect).
- Uitstekende beheersing van de Nederlandse taal, zowel mondeling als schriftelijk.
- Gezien de verdergaande internationalisering is goede kennis van Engels, Duits en Frans van belang.
- Commerciële feeling en sociale en communicatieve vaardigheden.
- Verdere eigenschappen: optimisme, onder druk kunnen werken, snel in een materie kunnen inwerken, representatief voorkomen.
- Leefijd: 20-25 jaar.

Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectie-procedure.

Aangeb. betrekkingen

Jonge SPORTMASSEUSE
gevr. voor privéhuis. Intern
mogel. 045-721758.

Gemarineerde STOF-
SCHOTEL met vlees,
groentensalade + frites
f 14,95. Gebak v.d. dag +
kop koffie f 3,95. Lunch:
rest. Au-choin, Honig-
manstr. 33, Hrl. Tel. 715460.

YOKOGAWA

Yokogawa Electrofact BV te Amersfoort is het Europese hoofdkantoor van de Japanse YOKOGAWA ELECTRIC CORPORATION, een van de grootste fabrikanten ter wereld van meet-, regel- en besturingsapparatuur ten behoeve van de procesindustrie. In Nederland werken bij Yokogawa bijna 280 man, waarvan 38 op het verkoopkantoor te Maastricht. Op de Nederlandse markt is men actief met de volgende 5 productgroepen: 1. analytische meet-apparatuur 2. recorders, 3. flow-meters, 4. stand-alone proces controllers en 5. geïntegreerde procesbesturingsystemen. Om verder invulling te kunnen geven aan de verkoopstrategie zijn wij namens het bedrijf voor het pakket van de eerste 4 productgroepen op zoek naar kandidaten (m/v) voor de functie van:

Sales Engineer

een HTS/MTS-E'er die naast de techniek
ook geboeid wordt door mensen, verkopen en succes

De functie:

Na een intensieve kennismaking met het bedrijf en haar producten gaat U in een rayon zelfstandig contacten leggen en onderhouden met bestaande en potentiële opdrachtgevers. Vanuit Uw technische kennis adviseert U de klanten omtrent de toepassingsmogelijkheden van de Yokogawa producten. U weet zich gesteund in Uw werk door een goed georganiseerde binneendienst. U bent verantwoordelijk voor de verkoop van de producten in Uw rayon. Uw gesprekspartners zijn U voornamelijk vinden bij de eindgebruikers in de chemische en de procesindustrie. U rapporteert aan de Sales Manager.

Yokogawa vraagt:

Een HTS-E opleiding of MTS-E aangevuld met meet- en regel-techniek. Aantoonbare werkervaring in een commerciële buitendienstfunctie. Iemand die zich als een vaardige gesprekspartner op verschillende niveaus weet te presenteren. Een goede kennis van de Engelse taal. Een leeftijd van 28-35 jaar.

Yokogawa biedt:

Een uitdagende en interessante baan binnen een actieve onder-

neming werkzaam in een zeer specifieke markt.

Een zeer uitgebreide producten-range die regelmatig aangepast en uitgebreid wordt. Een klein en jong team waarbinnen verkoop- en resultaatgericht gewerkt wordt. Een salaris en emolumenten, waaronder een representatieve zakenauto, in overeenstemming met de kwaliteiten die U mee gaat brengen.

Bent U de verkoper die ook de techniek voldoende beheerst, richt dan Uw sollicitatiebrief onder nr. 67.621 aan Mercuri Urval B.V., 'Amersfoortstaete', Hogeweg 25, 3814 CC Amersfoort.

Mercuri Urval

Blaas glas en wij als N.V. Verenigde Glasfabrieken maken het in lijn al zijn versnipperingsvermen, voor de harsament als gewelksvoorwerp en voor de productie als verpakkingmateriaal. In bedrijfsoverhand praten we dan ook over verpakkingglas, tafelglas, kristal en relatiegeschenken als beeldtafelstukken. Maar eveneens over kunststofverpakkingen en groothandels-activiteiten als aanvullend programma.

Er werken bij ons 1850 man personeel in Sittard, Leerdam, Maastricht, Eindhoven en Amsterdam. Met onze divisies verpakkingglas, kunststofverpakkingen, huis-houtglas, kristal en gelegenheidsglas en groothandel zijn wij één van de grootste verpakkingmiddelenproducenten van Nederland.

Geroutineerde draaier die vakwerk levert

Onze Maastrichtse vestiging is een van de drie volwaardige productievestigingen van de industriegroep Verpakkingglas. Het merendeel van het personeel werkt er in het productieproces. Er worden petten en flessen gemaakt voor de levensmiddelenindustrie in binnen- en buitenland. De organisatie bestaat uit productie-afdelingen, een bedrijfsmedische dienst en een afdeling onderhoud en reparatie.

Ons bedrijf biedt een aantrekkelijke nieuwe werkomgeving met een goede toekomst. Voor de draaier, waar een flink stuk van het werk wordt gedaan, zijn wij een gewaardeerd vakman. Op deze afdeling worden vakmensen die hun kennis en kunde inzetten voor zeer geavanceerde draaierij opdrachten. Het is natuurlijk een aantrekkelijke baan van deze baan.

WAT WIJ VRAGEN EN BIEDEN

Hoevel u natuurlijk ook het een of ander in de praktijk zult moeten weten, verzoeken we van u toch wel wat: technische capaciteiten, nauwkeurigheid, inzet en verantwoordelijkheidsgevoel.

U heeft het LTS-diploma mechanische techniek aangevuld met Bemetel-draaien of een soortgelijke opleiding. En u brengt de nodige jaren ervaring mee.

Het is de bedoeling dat u in dienst gaat werken, gemiddeld zo'n 36 uur per week. Het salaris en de overige arbeidsvoorwaarden die wij u bieden zijn zonder meer goed. U kunt bijvoorbeeld rekenen op een eindejaarsuitkering ter grootte van uw maansalaris, gratis bedrijfskleding en 24 vakantiedagen.

BELANGSTELLING?

Belt u dan even met de heer M. Pinckaers, telefoon 043-219351. Hij vertelt u er graag meer over.

Natuurlijk is een bondige sollicitatiebrief ook welkom. Stuur u deze naar de afdeling Personeel & Organisatie, t.a.v. de heer M. Pinckaers, N.V. Verenigde Glasfabrieken, Nieuweweg 25, 6221 AA Maastricht.

N.V. Verenigde Glasfabrieken
industriegroep verpakkingglas maastricht

Het Computer Centrum Sittard (CCS) zoekt een Operator (m/v)

Het computercentrum in Sittard (CCS) is een servicecentrum op het gebied van automatisering voor diverse dochterbedrijven van Vendex International, zoals Hunkemöller, Kien, Kreymborg, Perry Sport, SuperDOE en Vendorado. CCS werkt met Bull-apparatuur. Centraal met een mainframe, decentraal met diverse minicomputers, datacommunicatie- en point of sale-apparatuur.

Functie inhoud:

- Het bedienen van de centrale computers
- Het coördineren van het gebruik van het systeem door interactieve gebruikers.
- Controle op het verwerkingsproces
- Het signaleren van storingen in de programmatuur en apparatuur.
- Het verrichten van diverse aanvullende administratieve- en onderhoudswerkzaamheden.

Functie eisen:

- Een opleiding op tenminste Havo-niveau, met

exacte vakken in het keuzepakket.
• Enige ervaring is een pré, evenals het bezit van de modules 1, 1.1 en B, of vergelijkbaar.

Aanvullende informatie:

- Leefijd max. 25 jaar, geen militaire dienstverplichting.
- Deze functie wordt volgens een twee-ploegen systeem in nauw teamverband uitgeoefend.
- Een medische keuring maakt deel uit van de selectieprocedure.
- Op verzoek kunnen nadere inlichtingen worden verkregen bij dhr. J. Spee, chef afdeling Operations (04490-25553).

Heeft u interesse? Belangrijker nog: herkent u zichzelf duidelijk in de hierboven gegeven functieomschrijving? Aarzelt u dan niet en schrijf uw sollicitatiebrief binnen een week naar: Computer Centrum Sittard, t.a.v. dhr. H.M. Gorissen, Directeur CCS, Postbus 349, 6130 AH Sittard.

Piet Rouing zette Hornerheide op de kaart van Europa

„Een hele overgang,” overpeinst hij. „De mensen hier waren geweldig hoor. Maar we vonden Limburg toen in vergelijking toch maar een achtergebleven gebied. Het ging er iets meer autoritair toe. Prof. Kraan in Appelscha was heel wat soepeler. Hier in Limburg werd de baas van het spul aangesproken met 'direkteur'. Dat vond ik gek. Maar het was toen overal zo. Niet alleen op Hornerheide.”

Dr Piet Rouing (62) blikt na 28 jaar terug op zijn werk als longarts in het Roermondse Sint Laurentiusziekenhuis. Zijn naam is echter ook onlosmakelijk verbonden is met Hornerheide in het Middenlimburgse Horn. Vroeger een sanatorium voor mensen met tuberculose. Nu een astmacentrum en kliniek voor chronische longziekten. Vandaag hangt Rouing zijn stetoscoop aan de wilgen.

Hij wilde slechts onder één voorwaarde een gesprek. De aandacht moest niet op hem, maar op zijn patiënten worden gevestigd. Mensen met Cara. Mensen die kortademig zijn. Door astma, bronchitis en emphyseem. Deze 'verzameling' ziekten is een van de voornaamste oorzaken voor werk- en schoolverzuim. In Nederland heeft circa 10 procent van de bevolking Cara; anderhalf miljoen mensen. Twee procent is door Cara ernstig gehandicapt. „Je hebt er die geen poot meer kunnen verzetten en er zijn er die volleyen,” zegt Rouing.

Schreeuwerds

„Cara krijgt relatief veel te weinig aandacht. En dat komt doordat gewoon omdat deze mensen niet kunnen schreeuwen. Hartpatiënten

daarentegen zijn schreeuwerds en krijgen het daarom ook aan hun hart. Maar die mensen worden wel gehoord als ze voor hun belangen vechten.

Cara-patiënten kunnen dat niet. Kijk naar het Astmafonds. In het bestuur zitten allemaal mensen die niet kort-ademig zijn. Cara-patiënten krijgen ook vermijdingsgedrag. Gaan niet meer naar de verjaardag van tante Mien omdat daar gerookt wordt. Of doen geen boodschappen

meer omdat de afstand naar de winkel te groot is. Kijk, die mensen zitten in voortdurende angst. Je kunt een maand zonder eten, enkele dagen zonder drinken. Maar geen drie minuten zonder lucht. Dat veroorzaakt angst. Ze doen de verkeerde dingen en raken in paniek.

Daar hoeft niet. Want ze kunnen geholpen worden. Door onder andere de looptest weten we dat deze mensen via revalidatie 25 tot 37 procent verbeteren. Dat lijkt misschien niet

veel. Maar voor een patiënt die voorheen geen poot kon verzetten en zich dan ineens weer zelf kan aankleden of zelf naar het toilet kan is dat heel wat.”

Hornerheide heeft zo langzamerhand een reputatie opgebouwd. De veertig bedden zijn er permanent bezet. Continu staan tien tot twintig patiënten uit het hele land op de wachtlijst. De opname duurt er gemiddeld acht weken.

Davos

De praktijk van Rouing is overgenomen door Rob Mostert (39). Hun werk heeft in de afgelopen jaren wetenschappelijke begeleiding gekregen van de Rijksuniversiteit Limburg. Hornerheide werkt samen met vijf andere astmacentra in Nederland en dat in Davos. Twee keer per jaar worden Europese congressen voor longartsen bezocht waar mededelingen worden gedaan

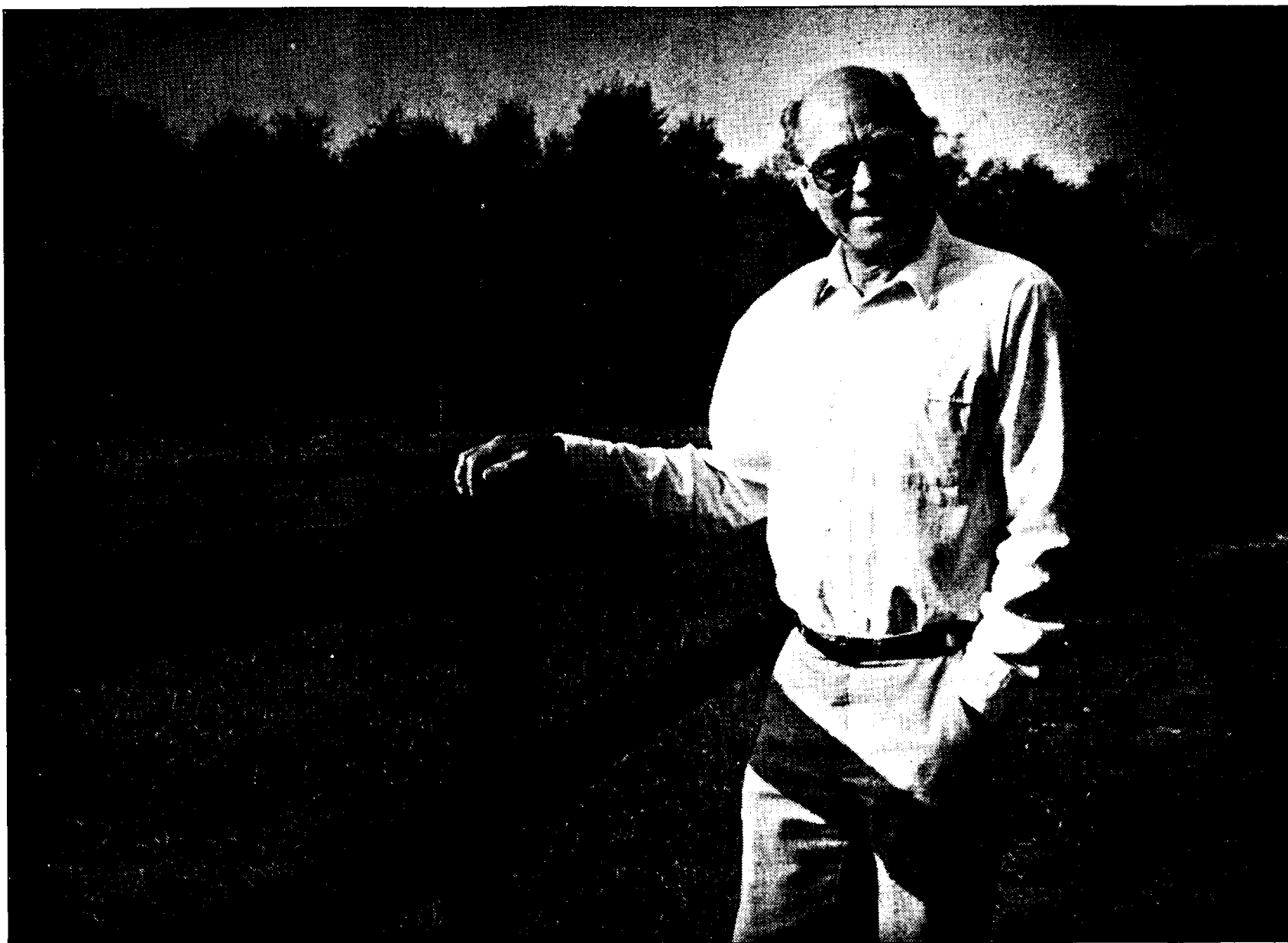
Dr Piet Rouing (62), geboren in Enschede, kwam op veertienjarige leeftijd in het HBS-internaat te Rolduc. In juni '45 kreeg hij zijn HBS-diploma cadeau. De vijfde klas HBS had hij niet kunnen afmaken omdat hij in september '44 moest onderduiken.

Na de oorlog ging hij in Groningen medicijnen studeren. Toen de enige plaats waar een cursus werd gegeven voor diegenen die de vijfde HBS niet hadden.

Hij was vervolgens assistent bij professor Orie, internist en longarts in Groningen en bij prof. Kraan in het toenmalige sanatorium Beatrixoord in Appelscha. Hij promoveerde in juni 1960 en kwam in datzelfde jaar naar Limburg waar hij op Hornerheide, toen een sanatorium met 350 patiënten, belast werd met de afdeling van niet tbc-longziekten.

● Dr Piet Rouing: Cara-patiënt moet leren leven met handicap.

Foto: JAN PAUL KUIT

van de nieuwste onderzoeken.

In het Hongaarse Boedapest is Hornerheide als Nederlandse vertegenwoordiging gevraagd zitting te nemen in een Europese commissie die zich bezighoudt met de voorbereiding van het eerstvolgende congres in '89 te Freiburg.

Bovenaan de agenda staat in elk geval al het Limburgs onderzoek naar de relatie tussen voeding en Cara.

Voor dr Rouing en Mostert staat al vast dat er een duidelijke relatie bestaat tussen voeding en Cara. De resultaten van hun onderzoek worden nog gepubliceerd.

Inmiddels worden in Horn plannen gesmeed voor uitbreiding van de kliniek met tien bedden. Dat is volgens directeur M. Wijers binnen afzienbare tijd realiseerbaar. Concreet plannen voor nieuwbouw liggen er ook al. Alhoewel Wijers daar in het geheel nog niet over wil uitwiden.

Dagboek

Hornerheide besteedt ook veel aandacht aan de nazorg. Veel patiënten uit Limburg en Oost-Brabant komen er na het ontslag regelmatig terug voor het doen van oefeningen. „Nazorg is erg belangrijk,” zegt Rob Mostert. „We moeten immers ook weten of ons werk resultaat oplevert. Daarom vragen wij de mensen na het ontslag een dagboek bij te houden, waarin alles genoteerd wordt over huisartsbezoek, klachten, medicijngebruik of wat ze die dag gedaan hebben.”

Revalidatie van Cara-patiënten is vooral een kwestie van lange adem. „Doel van ons werk is vooral om de mensen te leren leven met hun handicap. Ik zeg tegen de patiënten: kijk naar wat je kunt en niet naar wat je allemaal niet meer kunt. Revalidatie gaat daarom niet in één dag. Daar moet je jaren voor ploeteren,” aldus dr Rouing.

Egbert Hanssen

Integratie gezinsvervangende tehuizen lukt nooit helemaal

Vroeger hield men geestelijk gehandicapten thuis, of men bracht ze naar internaten die in een lommerrijke omgeving lagen. Door de komst van de gezinsvervangende tehuizen (GVT's) aan het eind van de jaren zestig is hierin verandering gekomen. Nu woont een groot aantal geestelijk gehandicapten in kleine groepen in een gezinsvervangend tehuis dat gewoon in een woonwijk staat. Het streven van GVT's om hun bewoners aan zoveel mogelijk activiteiten in de buurt deel te laten nemen stuit in de praktijk echter vaak op problemen.

De geestelijk gehandicapten zijn in hun mogelijkheden beperkt en het gros van de clubs en verenigingen binnen een wijk, dorp of stad, richt zich op de grote groep 'gewone mensen'. Hierdoor missen de verstandelijk gehandicapten de boot en worden zij terug geworpen in hun eigen circuit. Toch zet de integratie door van de gezinsvervangende tehuizen en hun bewoners in onze maatschappij.

De Stichting 'Jan Baptist' is een organisatie die zich bezig houdt met het behartigen van de belangen van geestelijk gehandicapten. De stichting telt vijf GVT's. Directeur M. Princen van Jan Baptist heeft een duidelijke mening over de integratie van de gezinsvervangende tehuizen: „Vroeger hielden de mensen de geestelijk gehandicapten thuis of in internaten. Men hield ze in feite verborgen. De GVT's brachten daar gelukkig verandering in. Door huizen te kopen of te huren in be-

● GVT Daalhof is een uitstekend voorbeeld van integratie. In deze flat wonen, op verschillende verdiepingen, tussen de andere bewoners 24 verstandelijk gehandicapten. Deze groep bestaat uit twaalf mannen en twaalf vrouwen in de leeftijd van 18 tot 50 jaar. De meesten van hen zijn werkzaam in de sociale werkplaats, de anderen gaan naar een dagverblijf. Het voordeel van deze woonvorm is dat er een direct contact is met de andere bewoners. Je komt elkaar immers tegen op de lift en in de gang.

staande woonkernen, waarin verstandelijk gehandicapten onder begeleiding wonen, werden en worden de buurtbewoners geconfronteerd met medemens die ze vroeger niet zagen. Door dit te doen hebben wij een heel stuk aan integratie gewonnen. De mensen in de wijk of stad zien nu dat er ook nog andere mensen zijn, weliswaar met een verstandelijke handicap, maar die net zo goed een onderdeel van onze samenleving vormen en ook het recht hebben om daarin zo goed mogelijk mee te draaien.”

De werkwijze in de verschillende GVT's wordt ingevuld naar de specifieke behoefte van de bewonersgroepen. In het ene gezinsvervangende tehuis heeft dit geleid tot een meer structurerende en verzorgende begeleiding, terwijl in het andere meer sprake kan zijn van ondersteuning en stimulerende. Het gaat hier dus om accentverschillen in de werkwijze. In alle situaties is de begeleiding gericht op het creëren van een voor de bewoners passend woon- en leefklimaat. Verder is het stimuleren en behouden van de fei-

telijke en sociale integratie en het bevorderen van een zo zelfstandig mogelijk functioneren erg belangrijk. Alle bewoners hebben in principe een vaste dagbesteding buitenshuis. Zij werken in het vrije bedrijf of in sociale werkplaatsen; een grote groep bezoekt een dagverblijf.

Overdrijven

„We moeten de integratie die de GVT's nastreven niet overdrijven. De stichting Jan Baptist heeft vijf

gezinsvervangende tehuizen die aangepast zijn aan het niveau van de bewoners. Als een verstandelijk gehandicapt zelfstandig boodschappen kan doen, of ergens alleen heen kan gaan, heb je veel gewonnen. Ondanks het feit dat sommige bewoners buiten de GVT's ook contacten hebben, moet ik toch vast stellen dat de meesten het liefst in hun eigen beschermde omgeving zijn. Dat geldt niet alleen voor hen, maar ook voor ons en met name hierdoor wordt de integratie geremd. Iedereen gaat immers het

liefst zijn eigen gangetje. Er is echter wel een wezenlijk verschil tussen de diverse GVT's. Bij een gezinsvervangend tehuis dat tussen andere huizen staat hebben de bewoners ervan meer contact met de omgeving, dan bij de vrijstaande GVT's,” aldus Princen.

De medewerkers van de GVT's is er veel aan gelegen om in de buurt, dorp of stad een zo goed mogelijke relatie op te bouwen tussen de verstandelijk gehandicapten in het gezinsvervangende tehuis en zijn buurtbewoners.

Jan van den Oever is hoofd van het GVT 'De Schans' in Landgraaf. Dit tehuis bestaat al negentien jaar en is hiermee een van de oudste van ons land.

„Hier in huis wonen momenteel negentien verstandelijk gehandicapte mensen. Een aantal van hen gaat naar de sociale werkplaats en de anderen naar het dagverblijf. In de avonden kijken onze bewoners naar de televisie, bezoeken vrienden of gaan naar de film, het theater of de stad in. Precies hetzelfde als in ieder ander gezin,” aldus Van den Oever. Tussen de buurt en de bewoners van 'De Schans' is er een goed contact. De verstandelijk gehandicapten krijgen buurtbewoners op bezoek of gaan in Landgraaf al dan niet onder begeleiding naar het café, de kerk en bezoeken winkels. Ook gaan sommigen geregeld de wedstrijden van de plaatselijke voetbalclub SVN.”

Belemmering

Van den Oever: „Doordat onze bewoners geestelijk gehandicapt zijn, worden ze belemmerd om mee te doen aan het plaatselijke buurt- en verenigingsleven dat zich begrijpelijkerwijs op de grote massa richt. Hierdoor missen de verstandelijk gehandicapten wel de boot en worden zij weer terug geworpen in hun eigen circuit. Integratie is een mooie gedachte, maar volledig lukt

het nooit. Voor ons is en blijft het erg belangrijk dat wij onze bewoners zo veel mogelijk in contact brengen met anderen. Het op vakantie gaan met kleine groepjes is daar een goed voorbeeld van. Als grote groep was je herkenbaar, maar nu wordt je ongemerkt in de grote massa opgenomen.”

„Nu wordt er meer en meer gericht gewerkt aan individuele begeleiding van de bewoners van de GVT's. Wat zijn hun mogelijkheden en wat kunnen wij daar als begeleider aan doen. Door hen zelfstandiger en ook bewuster te maken, werken we automatisch aan een stuk integratie. Dat is een goede, maar bovenal positieve ontwikkeling. Het kleinschalig werken is vaak herkenbaarder en werpt ook sneller zijn vruchten af.”

In elk GVT heeft iedereen zijn eigen kamer en dus ook zijn eigen privacy. De gemeenschappelijke huiskamers zijn aangepast aan de leeftijd, niveau, behoeften en mogelijkheden van de bewoners. Al naar gelang hun zelfstandigheid kunnen ze onder begeleiding zelf koken. „Veel mensen kennen de bewoners van een GVT niet en weten dan ook niet goed hoe ze er mee om moeten gaan. Daarom nodigen we mensen vaker uit om eens op bezoek te komen.”

Thuisituatie

„Als ze dan hier komen zien ze een gewone thuisituatie waarin een groot aantal mensen leven, maar wel met dezelfde huiselijkheid en gezelligheid die ze ook bij zichzelf aantreffen. Dit leidt in sommige gevallen dan weer tot contacten. Buurtbewoners bezoeken bewoners en omgedraaid. Als deze positieve tendens zich door blijft zetten is de integratie tot op zekere hoogte een feit en daarmee is al heel veel gewonnen,” besluit Jan van den Oever.

Frans van den Broek

Nadiere informatie over de functie kan telefonisch worden ingevraagd bij de heer N.W.W. Witters, Chief Self Economic, Financiën en Administratie, de heer E. Prick, Hoofd Personeelszaken Novem, telefoon 0470-14451. Belangstellenden worden uitgenodigd zich met vermelding van vacaturenummer 0007 schriftelijk te wenden tot de directie Novem bv, Postbus 176130 AA Sittard, onder bijvoeging van een curriculum vitae.

Rosmolenstraat 4, Sittard

Waterlooplein: we worden wel eens ziek van de vergelijking met vroeger

Ander
zijds

Ritzeren

Onze boeiende, groeiende en steeds veranderende Nederlandse taal heeft er sedert deze week weer een nieuw werkwoord bij: *ritzeren*. Ritzeren is wanneer overheidsinstanties iets doen wat eigenlijk nog niet mag.

Bijvoorbeeld: een politiemans geeft u een parkeerbon op een plek waar geen parkeerverbod is met de motivering: „Ja maar meneer, wij zijn van plan hier volgende week borden te plaatsen.“ Of u krijgt een dubbele aanslag in de inkomstenbelasting met de verklaring: „Over een jaar wordt het tarief toch tweemaal zo hoog.“

Nog een ander voorbeeld: „Een burgemeester laat alvast een half bos kappen omdat die bomen anders toch na verloop van tijd zouden sterven door zure regen en kerosinedampen.“ Dat is *ritzeren*.

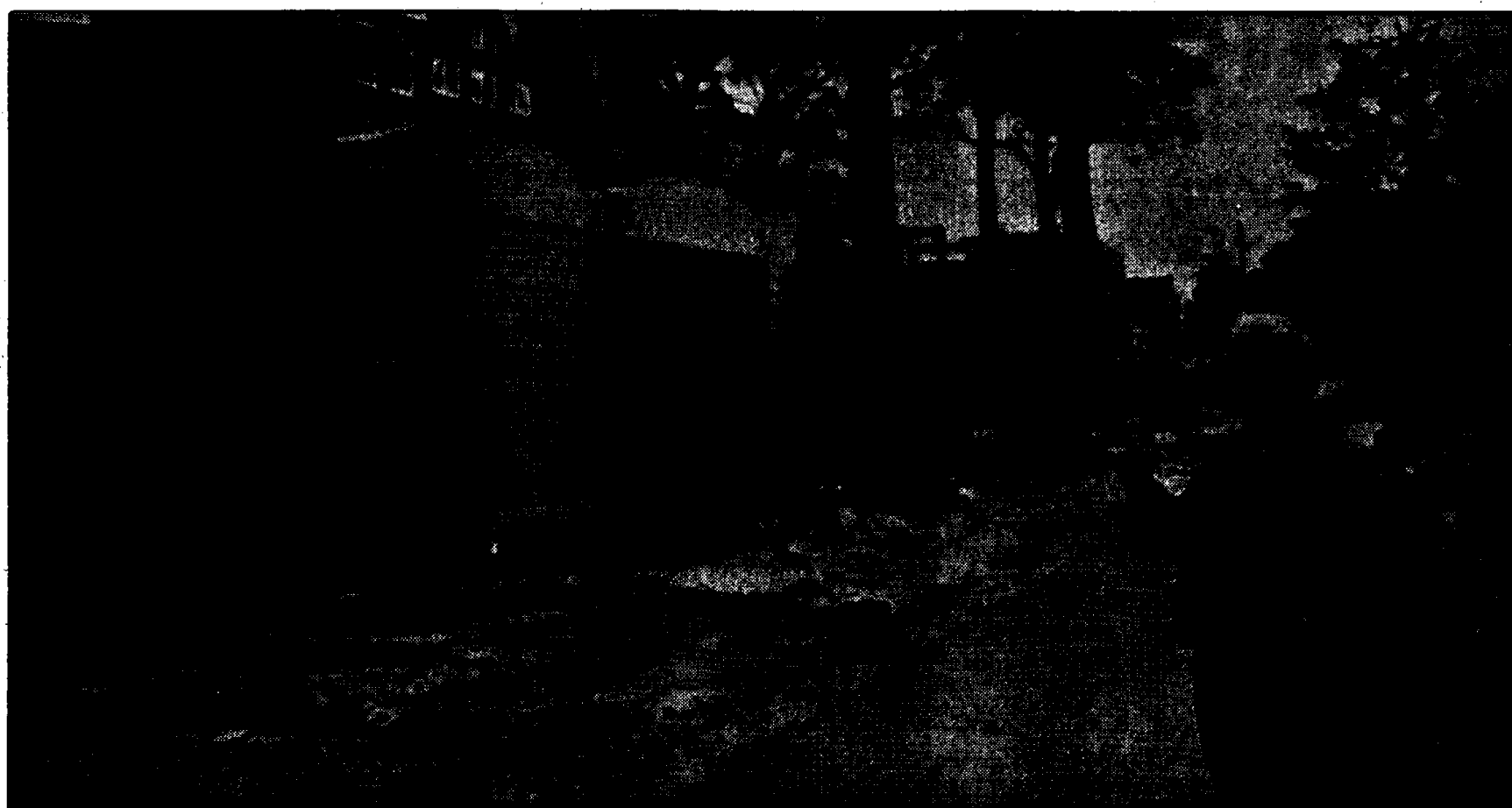
In de actieve vorm (ik *ritzer*, jij *ritzert*, hij *ritzert*) mag dit werkwoord alleen maar gebruikt worden door gezagsdragers in overheidsdienst. Zij zijn de enigen die actief mogen *ritzeren*.

Voor de gewone man – Jan met de pet en zijn maten – blijft alleen de passieve vorm van *ritzeren* (ik word *geritzerd*, jij wordt *geritzerd*, wij worden *geritzerd*) voorbehouden.

Natuurlijk mag men niet van hen, die groepen zijn om leiding te geven over onze natie of delen daarvan, verwachten dat zij het *ritzeren* van nature beheersen. Dat moet geleerd worden. Daarop moet gestudeerd worden. Tenslotte is *ritzeren* geen natuurlijke hoedanigheid van de mens, maar een aangeleerde vaardigheid.

De diverse bestuursopleidingen in ons land zullen dan ook verrijkt worden met aparte *ritzeropleidingen*, waar men ambtenaren de fijne kneepjes van het *ritzeren* zal bijbrengen. En voor de hogere bestuursfuncties komt er aan de Rijksuniversiteit Limburg een post-academische opleiding *ritserologie*, met wellicht in de toekomst de mogelijkheid tot uitgroei naar een volwaardige academische opleiding.

Een kandidaat-hoogleraar is er al. Want sedert deze week heeft het *ritzeren* sterk aan kracht gewonnen. Dat is niet onder stoelen of (onder)banken gestoken.

● Johnny Libanon (geheel rechts) bij de containers waarin vandaag de 'nieuwe' Waterlooplein-markt van start gaat.

metten van scharen, wreed gescheiden van hun tweelingen. Daar lagen onthoofde spijkers, tandloze zagen, beitels zonder snee, sloten zonder veer, sleutels zonder slot, haken zonder ogen, ogen zonder haak en gespen zonder tong. Daar lag alles wat ooit van ijzer had kunnen vervaardigd zijn, maar onbruikbaar nu, verdraaid, gebersten gespleten, verwrongen incompleet en vooral verroest. Enfin, Woutertje Pieters zag er ook de zure augurken, de longen en nieren van het kalf en andere spijzen te koop. Lappen en strooien hoeden, oude meubelen, schilderijen en lijsten en prenten en boeken.

Bekendheid

De markten in de jodenbuurt, hoe geïsoleerd die ook was, werden steeds bekender. Niet in de laatste plaats natuurlijk omdat er ook op zondag van heinde en verre het publiek naar de straatmarkten in de jodenbuurt kwam.

Legendarisch zijn de verhalen van marktkooplieden en standwerkers als Mozes de Leeuw en Lou Lap sr. Het neusje van de zaai van de standwerkers kwam op zondag naar het plein, de spoorwegen lieten dan extra treinen rijden. En los van het vermaak was er natuurlijk het serieuze zakendoen, want met name in de stoffen en textiel werd er heel wat afgerond.

Ook toen al ging natuurlijk achter deze toeristische trekpleister veel

tragië schuil, waar maar al te gemakkelijk tot op de dag van vandaag nauwelijks aandacht voor is. De naderende oorlog werd een geregeld drama. Al direct na de inval van de Duitsers kwamen de eerste initiatieven om de joden in hun handelsactiviteiten te beperken. Vooral de markt en de straathandel. Na de oorlog zou de oude jodenbuurt niet meer herleven. De meeste bewoners uit de buurt waren weggevoerd. De enkelen die de kampen overleefd had, zocht tevergeefs naar familie en bekenden. Het Waterlooplein werd wel een trefpunt van die kleine groep die overbleef. Alleen al daarom kreeg de langzaam weer opfluerende rommelmarkt tegen het schilderachtige silhouet van de pakhuizen rond het plein toch een diepere historische betekenis.

Vergelijking

De andere kant van de medaille. Johnny Libanon, wonend in Antwerpen, en handelend in kleding, is voorzitter van de huidige vereniging van marktkooplieden op het plein. Henk Molenaar is bestuurslid. Handel in boeken en woont in het Waterlandse Den IJp. „Wij worden wel eens ziek van de vergelijking met het plein van vroeger. Dat plein is er niet meer. Veel van die mensen zijn er niet meer, de tijden zijn veranderd, het publiek is veranderd. Kijk alleen al eens naar de opkomst van de zwarte markten. Veel van de handel toen werd opgekocht bij de

mensen. Kom er vandaag de dag maar om. De mensen ruiken overal geld. Als op de dood is, ruist de familie al. Vroeger werd de opkoper geroepen. Die deed zijn bod en het werd verdeeld. Tegenwoordig staan de erfgename te dringen om hun handel bijeen te zoeken voor een goede verkoopdag op een zwarte markt. En wat te denken van de recycling. Ook een aanval op onze potentiële handel.“

Natuurlijk is er veel veranderd. Het aantal grondplaatsen is drastisch afgenomen. Grondplaatsen waren de plekken waar de rommel op de grond lag uitgestald. Plekken die het van een flinke oppervlakte moesten hebben. Ze zijn er nog, Bertus en Melle en Willem Blootvoet bijvoorbeeld. Maar er is een nieuwe groep kooplieden gekomen. Een groep met winkelhandel die het Waterlooplein kiest. Vooral in de textiel. Nieuwe handel die op sommige delen de overhand heeft gekregen boven de rommel. Met een categorie kooplieden die de pest heeft aan het sjacheren om de prijs.

Johnny Libanon herinnert zich nog wel hoe hij zelf in Hoorn zijn handel op straat bij elkaar scharrelde, met zijn aftandse Hanomag naar het plein tufte om het daar te verkopen. Dat moest wel lukken, anders was er geen geld voor benzine voor de terugreis.

Gaat het slecht met de markt, dan is het gekanker niet van de lucht. En

het ging slecht met de markt aan de Valkenburgerstraat. Toeristen kwamen er nog wel, maar het vaste publiek van buiten bleef weg. De helft van de tijd, wanneer het regende, was een goed deel van de markt leeg. Tot ergernis ook van de bestuursleden van de belangvereniging. Want die beseffen wel dat je alleen maar een sterke markt kunt zijn als je ook een breed en gevarieerd aanbod hebt.

De verhuizing moet veel goed maken. Rond het stadhuis zijn bijna vijftig blinkende metalen opslagcontainers geplaatst, die door hun vormgeving alleen al strak contrasteren met het imago van rommelmarkt. De dienst Marktwezen heeft laten weten dat ze niet beplakt mogen worden, noch beschilderd. „Mooi nieuw“ moet mooi nieuw blijven. In een L-vorm rond het stadhuis krijgen ze hun plek. Te weinig plaatsen, roepen de kooplieden. Een aantal kooplieden vergat de nodige papieren in te vullen en is uit de boot gevallen voor een plek. En met een onbewust historisch besef hebben ze gevraagd de marktplaatsen te mogen uitbreiden naar de Jodenbreestraat en de zijkant van de Mozes Aaronkerk. Toetgelegenheden is er in het metrostation. Te ver weg en te weinig, roepen ze. De gemeente heeft al gedreigd de toegangsdeuren van het stadhuis dicht te doen als ze teveel van de toiletten op het stadhuis gebruik zouden maken.

Ook Libanon en Molenaar kunnen

grinniken om hun veelheid van kritiek. „De koopman van het plein is nu eenmaal een andere koopman dan de rest van de marktkooplieden. Dat kun je niet vergelijken. Als je op het plein een plekkie wil hebben, zul je er zelf voor moeten knokken. Er is echt niemand die je hand vasthoudt. Dat betekent ook dat je gewend bent te zeggen wat je dwars zit.“

Eerste klus

De directeur van de Dienst Marktwezen is een Fries. Geboren in Franeker, zoon van een aardappelhandelaar. G. Jorritsma is waarschijnlijk een van de meest blijde mensen bij de opening komende zaterdag. Want voor hem komt er dan een eind aan de allereerste klus die hij als directeur Marktwezen kreeg. Dertien jaar geleden, toen hij in functie trad, werd hij bij de toenmalige wethouder Han Lammers ontboden. Op het Waterlooplein moest het stadhuis en de opera komen. Hoe moest dat aangepakt worden? Praten met de kooplieden en zien tot overeenstemming te komen voor een tijdelijke verhuizing.

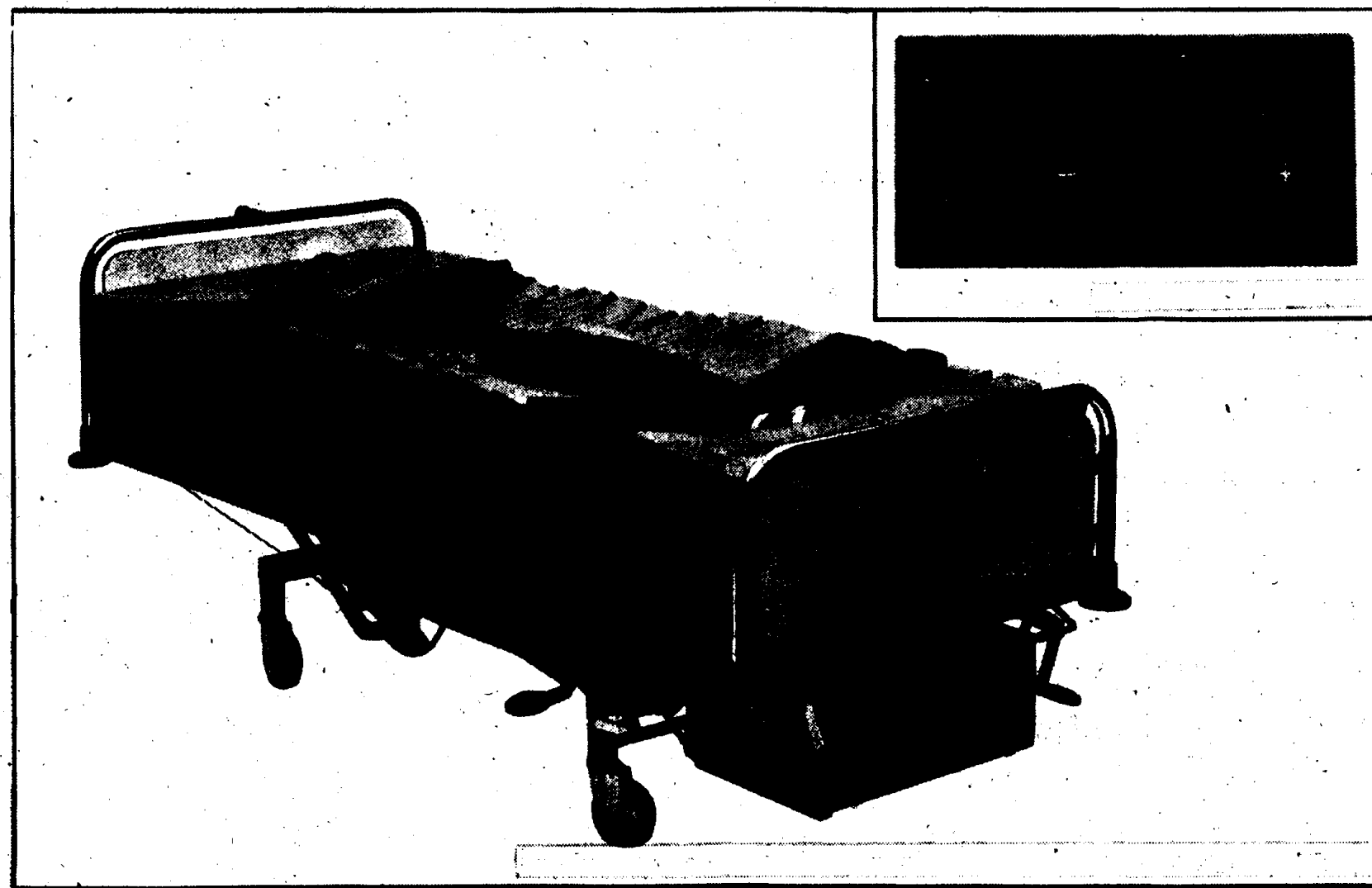
„In die dertien jaar heb ik gezorgd dat aan de ene kant de gemeentebesturen en aan de andere kant de marktkooplieden zich aan hun afspraken hielden. Dat is gelukt.“

De stemming in café Waterloo 77 is als vanouds. Een komen en gaan van de kooplieden die even de markt de markt laten en de keel smeren met koffie of een pilse. Het zijn de laatste dagen voor het café dat zich echt ontpopt heeft als trefpunt van de kooplieden. Maar zaterdag verhuist de markt. En het nieuwe café in het stadhuis heeft bij lange na niet de bruine vrijpostigheid van Waterloo 77.

Op het plein voor het stadhuis is juwelier Ligtendberg de eerste die een plek heeft ingenomen. Recht voor de Mozes Aaron. Rond zijn wagen hangen en slenteren ook de eerste vaste klanten. Ligtendberg sr., die 35 jaar geleden naar de markt kwam kan zich nog herinneren dat op de oude markt op de plek voor de kerk Dikke Marie met haar consumptiekraam stond. Met weemoed worden de namen van de oude, echte pleinkooplieden opgehaald. Weemoed zal op het plein ook na de opening wel de boventoon blijven voeren. „Maar let op,“ zegt Molenaar, „Vanaf zaterdag zal dit plein hier weer een echte smol krijgen. Die hele Stopera zal dan pas gaan leven. Het wordt gegarandeerd weer de gezelligste markt van Nederland.“

Huib Klompenhouwer

Maatwerk in de gezondheidszorg

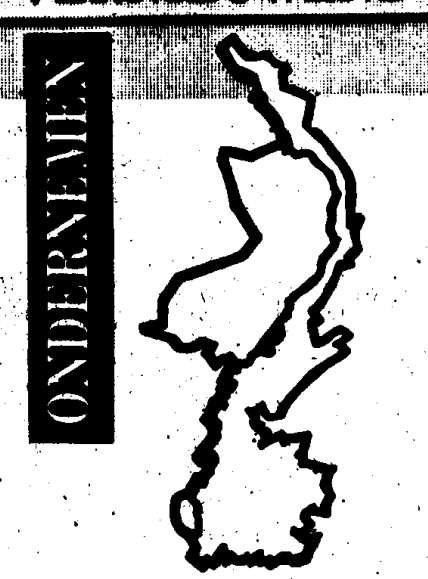

● Schell Industries heeft het alleenrecht voor de productie van de bedden tegen 'doorliggen' (anti-decubitus). De druk in de bukkussens kan op afstand bediend worden (zie in-zet).

van brandwondpatiënten en de verpleging na transplantaties bij plastische chirurgie. Een van de belangrijkste verschillen met het conventionele bed is het matras, dat vervangen is door een batterij computer-gestuurde luchtkussens die elk onderdeel van het lichaam apart onderhouden.

Hoewel het bed volgens de Schell-directie ook in ziekenhuizen goed gebruikt kan worden, verwacht de bedrijfsleiding vooral veel vraag van de zijde van de verpleeginstellingen en de thuisverpleging via de

VERNIEUWEND

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 DP Heerlen; of bel 045-739263.

gemeenschappelijke medische dienst (GMD). Markten waarin Schell over het algemeen toch al sterker is vertegenwoordigd en waarin het ook voor de toekomst hoge verwachtingen koestert.

Ouder

Vergrijzing van de bevolking (meer oude mensen, minder jonge) zal, denkt de Schell-directie, leiden tot een enorme vraag voor oudere mensen. Dat betekent meer werk voor de verpleegklinieken en daarom kan er in haar ogen niet op bezuinigd worden. Tegelijkertijd zal er een sterke behoefte zijn om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven.

Van beide ontwikkelingen denkt Schell een graantje mee te kunnen pikken. De redelijk grote variatie in de productie zal dan ook voorlopig wel blijven. Nog afgezien van de sterk uiteenlopende wensen die de verpleegklinieken onderling blijken te hebben, stelt daarnaast de thuiszorg ook nog eens aan bedruftusting andere eisen dan de verpleging in klinieken. Dat komt omdat de patiënt die nog thuis woont niet de hele dag verplegend personeel om zich heen heeft en dus meer alleen moet (kunnen) doen. Een voorbeeld hiervan is de elektrische bediening van de bedden voor patiënten die thuis wonen.

De grote variatie aan eisen die de ziekenhuizen en verpleegklinieken aan de bedden stellen, neemt met zich mee dat er bij Schell allesbehalve sprake is van serieproductie. In elk fabrieksnummer, van lasserij en meubelmakerij tot montage, voert maatwerk de boventoon. Daarom heeft Schell Ind. het motto

'advies en meubeltechnologie voor de gezondheidszorg' hoog in het vaandel staan.

Verbeterd

De anti-decubitus ligondersteuning is na een proefperiode met een eerste serie van 25 bedden verbeterd op een paar belangrijke onderdelen, zoals de alarmering en de beveiliging van het (computergestuurd) bedieningspaneel. Schell gaat het bed eerst op de markt brengen in Nederland, waar Limburg met een redelijke beddenscapaciteit bij revalidatie- en verpleeginstellingen voor een behoorlijke thuismarkt zorgt.

In Nederland gaat het in totaal om veertig revalidatiecentra en zo'n vijftig tot zestig verpleegklinieken (met meer dan tweehonderd patiën-

ten), die vanaf november dit jaar worden benaderd. Eerst moet er nog een rapport verschijnen van het revalidatiecentrum Muiderpoort en de GMD, met testresultaten van het gebruik van het bed in de thuiszorg.

Andere markten binnen handbereik zijn België en Frankrijk. In een later stadium komt de Verenigde Staten aan de beurt, waar nu één anti-decubitus bed uitgetest wordt.

Op termijn ziet de Schell-directie ook wel wat in het zeer nabij gelegen Ruhrgebied. Tot nu toe zag men daar weinig in omdat de Duitse markt buitenlandse leveranciers flink afschermt, zo heeft de bedrijfsleiding gemerkt. Hoewel de directie somber gestemd is over de realisering in 1993 van vrije markt binnen de Europese Gemeenschap,

liggen er mogelijk toch kansen voor de toekomst. „Als de datum toch gehaald wordt, kunnen we misschien wel de Duitse markt op. Samen met betere wegverbindingen vanuit Belfeld richting Duitsland, opent dat mogelijk toch perspectieven.“

Ondertussen werkt Schell Ind. alweer aan enkele nieuwe vindingen op medisch-technologisch gebied, waarvoor deels patenten zijn aangevraagd. Daarbij gaat het vooral om nieuwe technische snufjes, waar Schell nog niets over wil zeggen omdat ze onder andere nog op de vakbeurs in 1989 gepresenteerd moeten worden.

Op de duur wil het bedrijf, dat ook een reputatie heeft in de vervaardiging van andere meubels voor de

gezondheidszorg (kasten, tafels, stoelen), gemiddelde ordergrootte in de productie verhogen zodat meer seriëmatig gewerkt kan worden. Dat zou kunnen door verschillende orders in de productie te combineren.

Ondertussen is de bedrijfsleiding er veel aan gelegen om de band tussen productie en verkoop te verstevigen. Verkopers gaan bij tijd en wijle de fabriek in; de bedrijfsleider en de productieveel wonen op gezette tijden verkoopsgesprekken bij. Er kunnen altijd fricties tussen de twee afdelingen ontstaan. Maar, zo luidt de filosofie, je moet voorkomen dat ze – zoals bij veel bedrijven is gebeurd – een eigen leven gaan leiden.

Han Brinkman

De bezuinigingen in de gezondheidszorg hebben niet alleen in die sector voor problemen gezorgd. Bedrijven die in hoge mate afhankelijk waren van opdrachten uit deze sector kregen het zwaar te verduren. Aankopen van nieuw meubilair bijvoorbeeld zijn jarenlang uitgesteld. Langzamerhand beginnen de opdrachten weer binnen te komen, zo signaleert één van die ondernemingen Schell Industries in Belfeld. Langer uitstel bleek vaak technisch niet meer verantwoord.

Op dat moment komt het bedrijf met een nieuw, opmerkelijk product op de markt: een verpleegbed tegen *decubitus*, in gewoon Nederlands 'doorliggen'. Het is het resultaat van een gezamenlijk onderzoek van onder andere de technische universiteit in Delft en onderzoekers van de Lucas-klinieken in Loensbroek. Schell heeft, in licentie van mede-onderzoeker en oorschouder Revalidatie Instituut Muiderpoort in Amsterdam, het alleenrecht voor de productie en verkoop van het bed in West- en Noord-Europa, de Verenigde Staten en Canada. De anti-decubitus ligondersteuning, zoals het bed door Schell wordt genoemd, kan behalve ter voorkoming en genezing van doorliggen gebruikt worden bij de verpleging.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

KATHOLIEKE
UNIVERSITEIT
BRABANT

Weet jij al wat je gaat studeren? Weet jij ook al waar?

Een keuze maken doe je zelf. Niemand neemt dat van je over. Studeren... of niet... welke wetenschap... met welk perspectief en waar? Wij kunnen je een eind op weg helpen. Van elke studierichting hebben wij een brochure voor je klaar liggen. Een kwestie van even opvragen. Als je zelf naar de universiteit komt kunnen wij je al een beetje laten ervaren wat studeren aan de KUB is.

Op woensdag 19 oktober a.s. houden wij een voorlichtingsdag van 10.00 tot 17.00 uur.

Alle belangstellenden voor een studie aan de KUB zijn die dag van harte welkom. Aanmelden kun je je met onderstaande bon.

Ons adres is Hogeschoollaan 225, 5037 GC Tilburg. Vanaf het NS-station Tilburg-West kun je ons lopend goed bereiken. Stuur ons even de bon om te laten weten dat je komt, dan zorgen wij meteen dat je de juiste brochure krijgt.

De Katholieke Universiteit Brabant biedt de volgende studiemogelijkheden:

- * TAAL- EN LITERATUURWETENSCHAP
- * SOCIALE ZEKERHEIDSWETENSCHAP
- * VRIJETIJDWETENSCHAPPEN
- * PERSONEELWETENSCHAPPEN
- * WIJSBEGEERTE
- * THEOLOGIE
- * PSYCHOLOGIE
- * SOCIOLOGIE- CULTUURWETENSCHAP
- * BESTUURS- EN BELEIDSWETENSCHAPPEN
- * ECONOMIE, FISCALE ECONOMIE
- * ECONOMETRIE
- * BESTUURLIJKE INFORMATIEKUNDE
- * FISCAAL RECHT
- * JURIDISCHE BESTUURSWETENSCHAP

Voorlichtingsbon

Kruis aan welke van de twee voorlichtingsmogelijkheden je kiest:

☐ Ik kom wel op woensdag 19 oktober op de voorlichtingsdag met ... aantal extra personen. Mijn interesse gaat uit naar de studierichting(en)

☐ Ik kom niet, maar stuur mij wel de brochure over de studierichting(en).

Naam voorletters m/v
Adres
Postcode/Plaats
Opleiding klas
Naam school
Plaats

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel aan de Katholieke Universiteit Brabant, Antwoordnummer 60569, 5000 WB Tilburg.

LD

VEELZUIDIGE
UNIVERSITEIT

INFORMATICA OPLEIDINGEN

Mondelinge avondopleidingen in de plaatsen Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Nijmegen, Breda, Tilburg en Den Bosch.

A M B I - Diploma

Praktijkdiplooma Informatica

Voor meer informatie onderstaande coupon ongefrankeerd opsturen naar L.C.O., antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of 045-717600.

naam: dhr./mevr. leeft.:
adres: opl.:
woonpl.: tel.:

CENTRUM COMPUTER OPLEIDINGEN, AKERSTRAAT 134, HEERLEN

De Nijmeegse Universiteit

komt naar Hoensbroek

Op woensdag 5 oktober organiseert de Katholieke Universiteit Nijmegen op het Sint Janscollege te Hoensbroek een avond

Wetenschap voor iedereen!

Nijmeegse wetenschappers presenteren werk aan alle geïnteresseerde inwoners van Hoensbroek en omgeving. Via demonstraties, lezingen, films en exposities kunt u kennis maken met interessante terreinen van wetenschappelijk onderzoek.

- kindermishandeling hoe en wat?
- slapen en slapeloosheid
- is de vrede tussen Gorbatsjov en Reagan in 1988 uitgebroken?
- vorderingen op het gebied van leukemie-onderzoek
- tunnelmicroscopie als specialisme

Films over onder andere:

- couveusekinderen in het Sint-Radboudziekenhuis
- hoe wordt kanker ontdekt?
- laseronderzoek
- meisjes en natuurkunde

en veel méér

Tevens is er algemene informatie over studeren, wonen en leven in Nijmegen.

Alle belangstellenden uit Hoensbroek en omgeving zijn van harte welkom.

Plaats : Sint Janscollege, Patersweg 40, Hoensbroek
Tijd : 20.00-22.30
Toegang : gratis
Informatie : Katholieke Universiteit Nijmegen
telefoon 080-515961/2230

UNIVERSITEIT
NIJMEGEN
KUN
1923-1968

Katholieke Universiteit Nijmegen

Aankondiging ex art. 256 Faillissementswet

Door de echtheiden Albertus Wilhelmus Groenendijk en Hubertina Josephina Maria Beek, beiden wonende te Heerlen, en de besloten vennootschappen Kokos Vastgoed B.V., Kokos Blauw B.V., Kokos Groen B.V., gevestigd te Heerlen (procureur mr. F.M.J. J. Duijnster, H. van Veldkeplein 29, Maastricht), is op 16 september 1988 een ontwerp van akkoord ter griffie van de arrondissementsrechtbank te Maastricht nedergelegd. De rechtbank te Maastricht heeft bij beschikking van 22 september 1988 bepaald dat:

- de schuldvorderingen ten aanzien waarvan de surseances werken, uiterlijk op 21 oktober 1988 bij de bewindvoerders mr. F.M.H. Thuis, advocaat en procureur te Heerlen, Tempelplein 21-22, en/of drs. W.J.G. Schols, kantoorhoudende te Heerlen, Bekkerweg 1, moeten worden ingediend;

- over het aangeboden akkoord ten overstaan van de rechter-commissaris zal worden geadviseerd en beslist in het gerechtshof van de Minderbroedersberg 4 te Maastricht op maandag 7 november 1988 des voormiddags te 10.30 uur.

Mr. F.M.H. Thuis, Tempelplein 21-22, 6411 ET Heerlen, drs. W.J.G. Schols, Bekkerweg 1, 6411 EG Heerlen, bewindvoerders.

Atlantis
DISCO-PUB
- sucht Top-Discjockey -
für Freitag, Samstag, Sonntag
ab spätestens 4 Uhr
Bew.: Deubgen & Krieger OHG
Am Gut 142/151
5160 Duren Tel. 02421 35473

Voor direct gevraagd

nette jongeman

in automatenzaak regio Sittard.
In bezit van rijbewijs BE.
leeftijd 18-23 jaar, opleiding Havo of MTS, vrij van militaire dienst, technisch onderlegd.
Brond nr. 1510 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen

Lessen/onderwijs

Gezocht LERAAR(ES) voor huiswerkbegeleiding, MTS-niveau, Omg. Heerlen/Geleen. Tel. 04493-3422, liefst tussen 19 en 21 uur.

ANWB auto- + motorrij- school Wischmann & Zn, Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed voor pers. vervoer, bederfelijke goed, gewariglijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 Space Cap. Start avondcursus voor het chauffeursdiploma op 20-10-88.

MIDDENSTANDS-DIPLOMA? Nu beginnen, examen in 1989. Int. tel. 045-224071.

Wat een waanzinnig idee. Je RIJBEWIJS halen bij Ceyx net als René. Tel. 045-451122.

woensdag 5 oktober
aanvang 20.00 uur

MENS, TIJDELIJK
WEZEN MET EEN
EEUWIGHEIDS-
BEGINSEL

baron hotel
wilhelminaplein 17
heerlen

ROZENKRUISERS
GENOOTSCHAP

Woont u in Limburg?

en zoekt u een Limburgse partner? Nederlands grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving (ook 's avonds weekend).

Heerlen, mevr. Klein Nagelvoort, 045-740730
Heerlen e.o., mevr. Willemse, 045-215481
Maastricht, mevr. Savelsberg, 043-612291
Roermond, mevr. Cremer, 04750-10554
Roermond e.o., mevr. v. Asten, 04759-2184
Weert, mevr. Janssen, 04950-36337

Stichting Centrum Europa

Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC
Nu of nog U kunt uw RIJBEWIJS halen voor f 1200,-
er zijn nog 3 uren vrij, schrijf snel. Br. on. nr. Si 581 LD
6136 ER Sittard Baandert 16.

Hommerweg 224
Hoensbroek

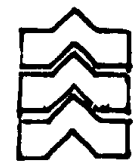
Rijkserkende diploma's

Tekstverwerking
WordPerfect
Typen
Notuleren
dBase
Lotus
Msdos
Ambi 88
Startcursus P.C.

Max. 8 cursisten en elke cursist werkt alleen op P.C.
Ook speed- en privé-cursussen in en uit huis.

Bel 045-211733
iedere dag tot 23.00 uur

OPLEIDING - ADVIES -
BEGELEIDING

PEPJUN

De stichting Pepijnklinieken Echt stelt zich ten doel de verzorging, opvoeding en begeleiding van geestelijk gehandicapten. Zij beheert daartoe een instituut te Echt en een groot aantal sociowoningen in Zuid-Limburg voor in totaal 425 bewoners. Bij de verzorging, begeleiding en behandeling van de bewoners zijn 350 personeelsleden direct betrokken, waaronder 65 leerlingen.

Als je het combineren van werken en studeren in een omgeving waarin het verzorgen en begeleiden van geestelijk gehandicapten centraal staan, aantrekkelijk vindt, dan nodigen wij je uit te solliciteren naar de

opleiding tot Z-verpleegkundige

Aanvang opleiding

maart 1989/augustus 1989

Opleidingsinformatie

De opleiding duurt 3 jaar en 4 maanden en is gesplitst in een voorbereidende periode en een leer/arbeidsperiode.

De voorbereidende periode van 7 maanden bestaat uit een theoretisch gedeelte en een stage van 4 weken in het werkveld. In de leer/arbeidsperiode wordt het volgen van theorielessen afgewisseld met het werken in de praktijk. Het theoretisch gedeelte van de opleiding wordt verzorgd door de stichting Opleidingsinstituut Gezondheidszorg te Sittard.

Arbeidsvoorwaarden

Gedurende de voorbereidende periode ontvang je op basis van een leerovereenkomst een zakgeld van f 395,- per maand en bestaat de mogelijkheid een beroep te doen op algemene voorzieningen. Na de voorbereidende periode wordt met de leerling-verpleegkundige een leer arbeidsovereenkomst aangegaan. Het salaris bedraagt dan minimaal f 1.170,- bruto per maand, exclusief onregelmatigheidstoelage. De gemiddelde werkweek is 36 uur. Interne huisvesting is mogelijk in onze personeelsflat.

Toelatingseisen

- diploma Mavo-4 op D-niveau, KV/JV of een gelijkwaardige opleiding. Afhankelijk van vooropleiding (bijv. MDGO-AW), mogelijkheden tot een verkorte opleiding;
- leeftijd minimaal 17 jaar.

Indien je nog meer inlichtingen wilt hebben, bel dan het hoofd verplegingsdienst, de heer M. Haldermans, tel. 04754-9666.

Hoe solliciteer je?

Door een brief te schrijven met daarin opgenomen je persoonlijke gegevens, je vooropleiding, eventueel met vermelding van ervaring. Je brief richt je aan de stichting Pepijnklinieken Echt, t.a.v. de algemeen directeur, drs. W.H. van der Sluijs, postbus 40, 6100 AA Echt.

Maar weinig bezoek voor El Djemila

Een brede straat, recht, bestaande uit grote rechthoekige zandstenen platen, van het formaat dat je nog vaak ziet in oude Italiaanse steden. Overal er omheen liggen schijnbaar ordeloze lichtbruine stenen, dezelfde kleur als de omringende kale, sterk geërodeerde bergen. En dan ineens een bijna complete tempel van Minerva aan een duidelijk herkenbaar plein. Verscheidene triomfbogen, kennelijke winkels, een markt met toonbanken met vernuftige uithollingen om wijn of meel te meten; een gevangenis; een bordeel, herkenbaar aan een inscriptie in de gevel, voorstellende een penis; een amfitheater, een badhuis, en vele woningen.

● *Temidden van de ruïnes halen kleine herderij en vijgeboom leeg.*

We zijn in Djemila in het midden van de kuststrook van Algerije, enkele tientallen kilometers van de kust in een typisch Kabylisch landschap. En we zijn in de oude stad Cuicul, door de Romeinse keizer Septimius Severus ooit bedoeld als woonplaats voor gepensioneerde soldaten, die tegelijk de omgeving een beetje in de gaten konden houden, want Noord-Afrika was in die tijd nog minder stabiel dan tegenwoordig.

Steden als Djemila zijn er wel meer in de wereld. De Romeinen waren de bouwkunst goed meester en gingen methodisch te werk; overal is hetzelfde patroon herkenbaar, aangepast aan de terreinomstandigheden en de voortschrijdende techniek en, niet te vergeten, de geschiedenis. De 'nieuwste' bouwwerken in veel Romeinse ruïnesteden waren basilieken uit de eerste eeuwen na Christus.

Timgad en Tipasa hier in Algerije, Efese in Turkije, Pompeji, uiteraard, zijn voorbeelden van ruïnesteden. Maar wie kent Djemila? Reisboeken over Algerije, voorzover voorhanden, maken er uiteraard melding van. Kunsthistorici en

archeologen kennen de stad, die begin van deze eeuw grotendeels werd uitgegraven.

Sfeer

Maar voor de argeloze bezoeker heeft Djemila (Arabisch voor 'De Schone') een andere aantrekkelijk-

heid: het is nog niet aangeraakt door het internationaal toerisme. Wie er gevoelig voor is merkt meteen de sfeer van de oude ruïnes in Italië en Turkije, toen die in de achttiende en negentiende eeuw de belangstelling begonnen te trekken van de West-Europeanen. Ook hier in Algerije hebben vroeger simpele boeren die de oorspronkelijke be-

woners opvolgden, huizen gebouwd van de gemakkelijk voorhanden bouwmaterialen. Elders zijn daarvoor bouwwerken vrijwel volledig verdwenen. Djemila heeft het geluk gehad vroegtijdig bedekt te worden met aarde. En heeft — voorlopig — nog het geluk dat het er zo ongerept uitziet zoals tweehonderd jaar geleden andere ruïnesteden er uitgezien moeten hebben.

Er komen nauwelijks toeristen, en tussen de resten van deze stad, die ooit twintigduizend inwoners telde, spelen kinderen, weidt een herderinnetje haar schapen en geiten; boeren uit de omgeving gebruiken de meer dan 1800 jaar oude Romeinse weg niet om er foto's van te maken, maar om er over naar huis te lopen.

Als het aan de Algerijnse regering ligt zal deze arcadische toestand niet veel langer duren. De opgravingen zullen worden voortgezet (er is nog heel wat begraven) en dan moet er een stroom toeristen op gang komen die geld in het laatje brengt. Er is een klein museum dat moet worden uitgebreid. De mozaïeken die ooit de vloeren van de openbare gebouwen in het Romeinse stadje bedekten zijn op deskundige wijze tegen de wanden van het museum gemetseld; het ziet er nu mooi uit, maar het moet groter en professioneler. Kortom, wie Djemila nog in zijn 'oorspronkelijke' staat wil zien, moet snel zijn.

Numidisch

Op de schilderachtige plek waar in het jaar 96 keizer Nervus beval een *colonia* te bouwen bestond toen al een Numidisch dorp. Het grootste deel van de stad, het zuidelijk deel, werd pas eeuwen later, tot in de vierde eeuw gebouwd. Hij werd ge-

bouwd aan de heirweg die van Cirta naar de kust voerde. Het zuidelijk deel werd aan beide zijden gebouwd. Dat van de huizen alleen fundamenteën en wat muren zijn teruggevonden is mede een gevolg van het feit dat de daken van hol waren.

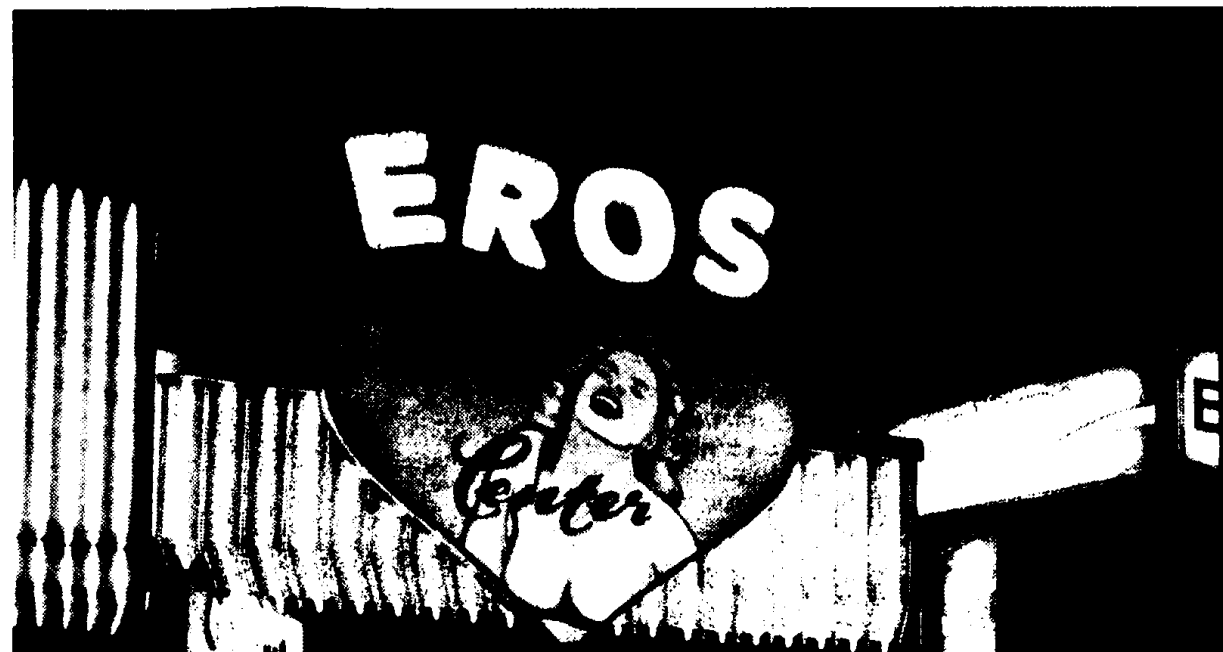
Septimius Severus was de keizer die voor de grote uitbreiding van Cuicul zorgde. Een reusachtig borstbeeld herinnert aan deze keizer, die in 211 in Engeland sneuvelde. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Caracalla, die de stad voorzag van een nieuw badhuis, waarvan nog veel delen in goede orde zijn.

Het had overigens niet veel gescheeld of de triomfboog voor Septimius stond nu ergens op een plein in Parijs. De hertog van Orleans had in de vorige eeuw, tijdens zijn veldtocht tegen de opstandige Kabylers van Emir Abd El Kadr, opdracht gegeven de boog af te breken en in te pakken, voor een enkele reis naar Frankrijk. Alleen zijn vroegtijdige dood dwarsboemde plan, dat Djemila van een van de meest karakteristieke elementen zou hebben beroofd.

Toen was de triomfboog nog een van de laatste elementen van Cuicul die boven de grond uitstak. Ruim vijftig jaar later begonnen opgravingen. Toen had er al bijna 1500 jaar niemand meer in Cuicul gewoond. Het laatste bericht dat duidde op 'bewoning' van de stad stamt uit het jaar 553. Toen heeft de bisschop van Cuicul deelgenomen aan het concilie van Constantinopel. Mogelijk waren, voor die tijd de meeste bewoners weg uit de stad. Waarom zij vertrokken weet niemand.

Sante Br

De 'Reeperbahn' op zijn retour

Hamburg, september 1978: op de parkeerplaatsen rond de Reeperbahn, jarenlang Duitslands pikantste uitgaanscentrum, staan de auto's rijen dik. De terrasjes zijn overvol. Aan weerszijden van de straat lopen de mensen stapvoets. In de etablissementen heerst een gezellige drukte. Een honderdtal prostituees wacht geduldig op de volgende klant. Een pilsje in een 'Ohen Ohne Bar' kost een rijksdaalder, een aangename prijs voor de smaak en het oog.

theaters hun laatste primeurs. Een nachtelijke impressie.

'Das Opernhaus' biedt een trieste aanblik. De laatste voorstelling is reeds uren afgelopen en de affiches van de 'Cats' vergelen enigszins. Dat ook niet anders want de musical gaat haar 58ste week in. Vijftig meter verderop sluit de bezitter van

de 'Queens Operette' de deuren. „Wir kommen aus Holland," is de binnenkomer. Als de vraag wordt gesteld: „Schließen Sie immer so früh?" begint hij hardop te lachen. „Praat gerust Nederlands. Ik ben een echte Mokummer. Het is inderdaad slapjes, maar ik moet het hebben van mijn biljarts, de Wilhelmijntjes. Die zijn overdag constant

bezet. Een eindje verderop is het beslist drukker," zegt de import-Hamburger.

Hij vergist zich. Zelfs het hotel, dat een tweepersoonskamer aanbiedt voor 40 mark per dag kan best nog wat gasten gebruiken. Het fel gele alarmlicht bij een kledingboutique wordt door een enkele voorbijgan-

ger opgemerkt. De man blijft op een paar meter afstand van het zaakje staan en wacht op de dingen die gaan gebeuren. De 'Davidswach', het speciale politiedistrict op de Reeperbahn, is snel ter plekke maar grijpt niet eerder in voordat de boutique-eigenaresse met de sleutel komt.

Vals alarm

Politieagent Brzoza stapt uit zijn dienstauto en neemt met een collega een kijkje in de zaak. „Vals alarm," klinkt het na een intensieve speurtocht.

„Maar is er volop werk in deze buurt. Elke nacht zijn tien tot twaalf agenten in de weer. Inbraak, diefstal, vernielzucht, opstootjes en ongeoorloofde prostitutie zijn de meest voorkomende strafbare feiten. Prostituees mogen niet op de Reeperbahn tippelen, alleen in een zestal zijstraten. Ook moeten zij zich stipt aan de tijd houden. Zij mogen hun gang gaan tussen acht uur 's avonds en zes uur 's morgens," vertelt Brzoza.

In café Keese is de stemming op zijn best. De keurig geklede portier Gerd Linneweber toont trots zijn handtelmachine. „Vanavond is het *Ball Paradox* waarbij de dames de dienst uitmaken. Zij zoeken hun eigen danspartner." Een prachtige formule, getuige de 408 mensen die nu in de zaak zijn. Foto's mogen niet worden gemaakt, want alle bezoekers zijn incognito. Ook de Turkse vrouw die 's nachts om drie uur met haar kind op schoot op de straat zit en bedelt om een aalmoes wenst onbekend te blijven.

De alcoholverslaafde Kurt Mattas ('Earp' voor zijn vrienden) beleeft meer plezier. In kleermakerzit wijst hij de passanten op een bordje: *Ich bin Alkoholiker und habe nichts mehr zu trinken. Bitte eine kleine Spende, für ein kleines Bier*. De cowboyhoed die voor hem op de grond ligt is al aardig gevuld met munten...

560 SEL

De chef van het 'Kasino Reeper-

bahn' moest anderhalf jaar geleden een ongelooflijke stunt uithalen: klanten te winnen. Midden in de zaak staat een Mercedes 560 SEL. „Degene die op de gokkast vijf auto's op een rij heeft, wint een auto," legt hij uit. „Een paar maanden geleden greep iemand de hoofdprijs, een peperdure Porsche 911. Ik hoop dat wij deze Mercedes langer kunnen behouden..." Maar je moet zulke superprijzen beschikking stellen, anders komt bijna niemand."

Een vrouwelijk personeelslid van het 'Grill Station' legt tegen vier uur in de morgen uit waarom de drijvigheid op de Reeperbahn neemt: „Het gros van de prostituees gaat anders dan voor de klokken er zoveel ophef werd gemaakt over Aids. Zij willen geen risico meer lopen. De meisjes mogen weliswaar niet meer zo goed zijn onze bokworsten, halve hansen en hamburgers blijven van uitstekende kwaliteit."

De pikantste attractie rond de Reeperbahn wordt het publiek voor schoteld in het pand aan de Gif-Freiheit nummer 11. In 'Durat Theater Salambo' kan men voor 25 Mark (25 Mark entree en 25 Mark voor een kleintje pils) een non-stop live sexshow zien in de vorm van een musical. „Bij ons is geen voor kinderspel. Mensen lok je niet met waanzinnige shows. Je nu even binnenwippt, beleeft u de grote finale," zegt de portier. Medewerkers aan de show weten zich dan tussen het publiek. Maar ook die formule slaat niet aan. In Salambo zitten vijftien mensen, waaronder twee obers en toneeldames.

Hans Rooijak

Tien jaar later, vrijdag 2 september 1988 even na een uur 's nachts: in de zijstraten direct aan de Reeperbahn kan men de auto gemakkelijk parkeren. De buitenzitsjes blijven onbezet. Op de straat trapt een aangeschoten jongeman tegen een leeg biertje. Het glaserinkel is duidelijk hoorbaar. Het is stil in de lokalen, die de meest uiteenlopende vorm van vermaak bieden. De prostitutie is slechts sporadisch waarneembaar. De meisjes van lichte zeden lopen de kijklustige mensen zelfs achterna om hun diensten aan te bieden.

De Reeperbahn op zijn retour!

Tot die conclusie komen de stad Hamburg en de daar gevestigde middenstanders. Om de verloederde ring tegen te gaan zijn allerlei culturele festiviteiten op touw gezet, worden er speciale dansavonden georganiseerd en tonen diverse live-

● *De non-stop live sexshow in het 'Salambo Theater' begint vrij netjes. Het spel eindigt met een grote finale. Alle musical-medewerkers mengen zich dan tussen het publiek...*

Foto's: DIRK WILDT

Actie 'zuinig stoken-zuinig aan'

Ook actie zuinig stroom gebruiken

● Op het stroomverbruik van de koelkast kan in de toekomst bezuinigd.

Elektrisch apparaat kan vaak niet zuiniger

Natuurlijk, wie steeds één stuks kleding tegelijk in de wasmachine stopt zou kunnen overwegen of er combinaties mogelijk zijn. Verstandige huisvrouwen (huismannen) weten dat al lang. Ook kan men erover denken of bepaalde apparaten wel noodzakelijk zijn. Door ze niet (meer) te gebruiken dan wel minder bespaart men stroom. Maar voorlopig is het rendement van apparaten niet hoger te krijgen.

Bij de organisatie van stroombedrijven VEEN denkt men

wel dat in de toekomst koelkasten, vriezers, vaatwassers en verlichting energiezuiniger worden. Maar dat zal dan invloed hebben op het individuele verbruik, niet op het totale. Men gaat er namelijk van uit dat het aantal van die apparaten ook nog aardig zal stijgen. Dit heeft weer te maken met het verschijnsel dat het aantal kleinere huishoudens stijgt.

Maar voor de oplettende consumenten zit er wel winst in die 20 procent meer rendementsverbetering van de apparaten die

tot 2000 wordt verwacht. Tegelijkertijd is de 20 procent de opdracht die de Tweede Kamer bij minister De Korte (economische zaken) heeft neergelegd. Lukt dit dan zou het betekenen dat er enkele centrales minder gebouwd behoeven te worden. De minister wil onder meer naar etiketten op de apparaten die het stroomverbruik aangeven.

Zolang die er niet (of nauwelijks) zijn kan men ook werken met de zogeheten Energiezuinigers. Dat zijn handzame folders, waarin het verbruik en de zuinige behandeling van apparaten wordt uiteengezet. De elektriciteitsbedrijven geven die drukwerkjes elk jaar uit. U kunt die dus bij uw eigen energiebedrijf bemachtigen. Feit is inmiddels dat koelkasten en aanverwante toestellen sedert 1978 al 15 tot 30 procent zuiniger zijn.

De kachel gaat (af en toe) al weer aan; de lampen branden langer. Ook dit seizoen kan iedereen die er belang in stelt deelnemen aan een energiebesparingsactie. Verschil met vorige jaren is dat ook wordt gemikt op bezuiniging in de sfeer van de elektriciteit. Daarom wordt de campagne nu gevoerd onder het motto 'Zuinig stoken-zuinig aan'. Vanaf zondag 9 oktober kunnen deelnemers weer op hun gasmeter gaan letten. Maar ook op apparaten en lampen. Want besparingen zijn altijd in de portemonnee te merken...

Drie keer al werden de 'Zuinig stoken'-campagnes gehouden. Steeds meer gasbedrijven haakten in op het initiatief van hun landelijke organisatie VEGIN. Van jaar tot jaar publiceerden meer kranten informatie, tips en verbruikstabellen over besparing op aardgas. Inmiddels daalden de prijzen en waren de winters niet zo streng. Maar toch konden degenen die bleven opletten hun verbruik zien verminderen.

Uit onderzoek na de vorige actie ('87-'88) is gebleken dat ruim 1,3 miljoen huishoudens hebben meegedaan. Hun gemiddelde besparing wordt op 120 kubus gas geschat. Dit houdt in dat de totale besparing ruwweg op ongeveer 90 miljoen kubus kon worden geraamd. Geregistreerd werd ook dat 80 procent van de deelnemers de actie zinvol vond. Niet minder dan 90 procent bleek van zins een volgende keer weer deel te nemen.

Die volgende gelegenheid breekt dus nu aan. Maar de actie is ditmaal breder. Er is nog een meter in de meterkast, namelijk die van de elektriciteit. Onderzoek toonde ook aan dat veel interesse bestaat om het stroomverbruik op soortgelijke manier te registreren als dat van gas. Sommige energiebedrijven boden voor die elektriciteitsnotering trouwens al ruimte op de meterkaart.

De organisatie van stroombedrijven VEEN schaarde zich erachter en het ministerie van economische zaken gaf weer subsidie. Daarom verstrekken alle deelnemende energiebedrijven nu meterkaarten, waarop

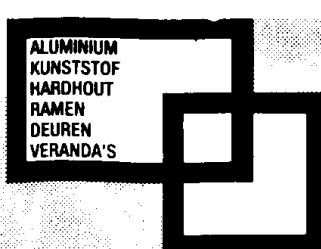
men aan de ene kant het gasverbruik kan noteren en aan de andere kant het elektriciteitsverbruik. Op die kant staan uitvoerige aanwijzingen en is het jaarverbruik van de meest voorkomende elektrische apparaten vermeld.

Feit is dat die apparaten over het hele jaar door even veel worden gebruikt. Dat verbruik is niet afhankelijk van de buitentemperatuur. Wel variabel is uiteraard het gebruik van de verlichting. Daarvoor heeft men een formule uitgewerkt waaraan de consumenten kunnen zien wat zij per week hadden moeten verbruiken. Daaruit volgt dan dat men ook kan zien wat 'te veel' is gebruikt dan wel bespaard.

Ook voor het omgaan met deze zogenoemde variabele verlichtingsfactor heeft men dus de meterkaart nodig. Wie zo'n kaart nog niet heeft zou deze spoedig bij zijn/haar energiebedrijf moeten aanvragen of afhalen. Anders wordt het deelnemen wel wat moeilijk, zo niet onmogelijk. Vanaf zondag 9 oktober gaat de actie lopen. Op die datum wordt het interessant beide zijden van de kaart te gebruiken.

Het Limburgs Dagblad zal vanaf de week die met zondag 16 oktober begint tabellen publiceren, waaraan u uw verbruik dus kunt toetsen. Niet voor elektriciteit. Het verbruik van lampen kan men zelf bekijken, aan de hand van de (onontbeerlijke) meterkaart. Want de kwestie is dat er in de stroomsector wel wat te 'winnen' is, maar voorlopig weinig op apparaten.

(ADVERTENTIE)

de mooiste show in Limburg!

**ALKUBOUW
VERANDA'S,
RAMEN &
DEUREN**

telefoon 045 - 24 19 17
Dorpsstraat 7

NUTH

Tweemaal per jaar grote schoonmaak houden, dat doen we tegenwoordig nauwelijks nog. Toch kan zo'n grote beurt af en toe nodig zijn. Niet alleen binnen, maar ook buitenshuis. Zodra de bladeren vallen en de tuin er wat kaaltjes bij komt te liggen, zie je al gauw allerlei ongerechtigheden die 's morgens nauwelijks opvallen. En ook al zie je er niet direct wat van, toch is schoonmaken weleens nodig. Neem bijvoorbeeld de dakgoot. De afvoer kan verstopt raken door afgevallen blad en vuil.

Voor een schoonmaakbeurt is sinds kort een handig stuk gereedschap op de markt, een dakgootreiniger, bestaande uit een T-stuk met aan de ene kant een schraper en aan de andere kant een borstel. Met de schraper krab je het vuil weg en met de borstel veeg je het samen met de bladresten uit de goot. Krabber en borstel hebben een vorm die is aangepast aan de afmetingen van een standaard halfronde goot, zodat ze het oppervlak overal raken en er geen restjes vuil gemist worden.

De dakgootreiniger past op een bestaand combisteelsysteem dat bovendien kan worden uitgebreid met een extra verlengstuk. Je hoeft dus niet op een trap of ladder te klimmen en kunt vanaf de grond een goot tot vijf meter hoog snel en doeltreffend reinigen.

In dezelfde serie gereedschappen is nu ook een speciaal model raagborstel te koop, waarmee spinrag onder de dakrand efficiënt verwijderd kan worden.

Afgevallen blad moet niet alleen uit de dakgoot worden verwijderd. Haal het ook van het gazon. Anders verstikt het gras krijgt kale plekken en ontstaan er schimmels. Gebruik een bladharf of als het gazon erg groot is een speciale bladstofzuiger. Die bestaat uit een simpele kunststof zuigbuis waaraan een vangzak met draagriem is bevestigd. Sommige maaimachines met grasvangsysteem kunnen eveneens voor het verwijderen van blad worden gebruikt.

Boot/caravan

Het is nu ook de tijd om boot of caravan voor de winter schoon te spuiten. Er zijn tegenwoordig diverse

Najaarsschoonmaak voor de buitenboel

Bond brengt handige gids voor OGB

Je kunt de aanslag in de OGB - de onroerendgoedbelasting - natuurlijk zonder meer betalen, dan is er niets ingewikkelds aan. Maar als je een aanslag krijgt die je veel te hoog lijkt, wat moet je dan doen? Binnen de kortste keren kom je er achter dat de wetgeving op dit een van de meest ingewikkelde is die een mens maar kan tegenkomen.

Alle aanleiding dus voor een handleiding. Die heeft de Consumentenbond nu samengesteld, zo blijkt uit een artikel in de Consumentengids van oktober, die deze week verscheen.

In het eerste hoofdstuk staat meteen al een compleet overzicht van alle belangrijke punten, een korte samenvatting dus. In het tweede is het aanslagbiljet aan de beurt.

Als het echt menens wordt en u in een handgemeen met de gemeente terecht komt, dan hebt u behoefte aan de daarna volgende hoofdstukken, zes in totaal. Wat in aanmerking komt voor OGB staat in hoofdstuk 3, in hoofdstuk 4 wordt beschreven wie er dan moet betalen, in hoofdstuk 5 wordt beschreven hoe de taxatie in zijn werk gaat; als dat taxeren gaat aan de hand van het vloeroppervlak (dat gebeurt in sommige gemeenten) dan moet u in hoofdstuk 6 zijn, hoofdstuk 7 zet de tarieven uiteen en hoofdstuk 8 is in zekere zin het belangrijkste deel, want daarin staat hoe u het moet aanleggen om bezwaar te maken.

Alarm kan ook onhandig zijn voor eigenaar

Als u erg slordig bent hebt u weinig aan een alarminstallatie voor uw huis. Van u en uw huisgenoten wordt bij het gebruik ervan nogal wat discipline gevraagd. Dat concludeert de Consumentenbond in een artikel in de Consumentengids van deze maand. Wie het alarm heeft ingeschakeld moet het niet onnodig laten afgaan. Een wapperend gordijn, een loslopende hond en een in de bus vallende krant kunnen loos alarm veroorzaken, aldus de gids.

Niet alle systemen kan de Consumentenbond gelijklijk waarderen. En het zelf aanleggen is ook geen karwei dat door elke amateur met succes kan worden volvoerd, aldus het uitvoerige artikel dat ook veel vergelijkende cijfers en tabellen biedt.

natschoonmaak-systemen om dit karwei te klaren. Ze kunnen gewoon op de waterleiding worden aangesloten of te zamen met een hogedrukreiniger voor erg hardnekkig vuil worden gebruikt. Er zijn alle mogelijke soorten borstels en hulpstukken voor verschillende doeleinden, zelfs roterende borstels. Zo'n roterende borstel, aangesloten op een hogedrukspuit, maakt het verwijderen van oude witkalk van een kas een fluitje van een cent.

Geef ook groen uitgeslagen terrassen, paden, muren of daken nu een beurt met een speciaal anti-uitslagmiddel, te koop in een tuincentrum of zadenwinkel, die ook andere verdelingsmiddelen levert. De groene aanslag verdwijnt als sneeuw voor de zon.

Hout

Zodra de begroeiing tegen de schutting kaal wordt, zien we dat het hout misschien aan een opknappbeurt toe is. Geïmpregneerd hout kan opgefleurd worden met een (dekkende) buitenbeits zonder conserveringsmiddel. Is het niet geïmpregneerd, neem dan een buitenbeits met conserveringsmiddel. Liever geen agressieve middelen als bijvoorbeeld carbolineum. Daarmee vergiftigt u uw tuingrond bij gemors onder de schutting en dat zullen uw planten niet leuk vinden.

Voordat u aan een nieuw afwerklaagje begint eerst even controleren of er nog wat te repareren valt. Kinderen rijden nog weleens 'bang' met een fietsje tegen hek of schutting. Zet losse planken of latten vast met niet roestende gegalvaniseerde spijkers of schroeven. Wanneer een lat van een vlechtscherm onherstelbaar beschadigd is, kunt u bij de zaak waar u de gekocht hebt meestal wel een of twee losse latten voor reparatiedoelinden aanschaffen.

Er is dus heel wat te doen om de buitenboel winterklaar te maken. Maar het bespaart u in de komende maanden veel problemen en ergernis.

De dakgootreiniger en speciale raagborstel zijn van Gardena, voor Nederland: Markt (Holland) in Weesp, tel. 02940 - 17417, en in gespecialiseerde tuincentra.

Deur bouwen van afwijkende maat

Deuren zijn in diverse standaardafmetingen te koop, in dhz-zaken, bij de bouwmaterialenhandel of bouwmarkten. Maar het kan wel eens voorkomen dat er een deur nodig is die niet overeenkomt met de afmetingen die je zelf hebt bepaald.

Een doehetzelvende lezer van onze krant tipte ons op een knappe oplossing voor dit probleem. Na een verbouwing moest een nieuw gecreëerde gang met een deur worden afgesloten, maar zowel wat breedte als hoogte betrof was er geen standaardformaat verkrijgbaar. Dus 'bouwde' hij die deur zelf. Een stuk plaatmateriaal zou de eenvoudigste manier geweest zijn, maar hij wilde liever een wat decoratie-

ver, bij de wandafwerking passende deur, met een glasruit erin. Hij kocht vier 'timmerpanelen', van smalverlijmd vurehout, een krimp- en trekstijg materiaal, 30 cm breed en 3 cm dik. Eerst hing hij een op de juiste lengte gezaagd paneel aan de scharnierzijde in het kozijn af, met scharnieren van 3 cm breedte. Daarna monteerte hij de drie andere delen provisionisch met schuim ingeslagen spijkers, nam de deur uit de scharnieren en lijnde alle vier de delen met behulp van grote lijmtangen aan elkaar. Daarbij moest het frame van de deur op een vlakke vloer liggen.

Glasplaat

De glasplaat, met een decoratief

oppervlak, lijnde hij aan de buitenzijde met twee componentenlijm en verstevigde hij de constructie aan die zelfde kant met de restanten van de massief verlijmd timmerpanelen. Het resultaat was een deur van eigen dhz-fabriek, en eigenwijs van formaat.

Die timmerpanelen zijn in de dhz-handel in diverse breedten verkrijgbaar. Ze zijn vervaardigd van smalle latten die in tegenovergestelde richting tegen elkaar gelijmd zijn, zodat 'werking' uitgesloten is. Ze zijn geschaafd en geschuurd. Na de klus hoeft er alleen nog maar een kwastje beits overheen. De 'tekening' in het houtoppervlak blijft daarbij volledig zichtbaar.

GOED ONDER DAK MET STIENSTRA

UW PROFESSIONELE MAKELAAR IN ZUID-LIMBURG.

* BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW *

BOCHOLTZ H
Centrum, groot halfvrijstaand woonhuis met garage, zitk., woonkeuken met moderne install., 3 slaapk., levent, 61, badk. met douche en toilet, ruime zolder, grote tuin ca. 70 m. diep. Opp. 875 m². Prijs f 130.000,- k.k. 2660

BOCHOLTZ H
Zeer groot ouder woonhuis met woonk., zitk., keuken, badk. met ligbad en douche, 6 slaapk., en zeer grote zolder met 5 kamers. Geheel onderkelderd, tuin ca. 45 m. diep. Prijs f 83.000,- k.k. 2664

BRUNSSUM H
Halfvrijstaand, drive-in woning met balkonplafond, dichte eetkeuken met eiken install., terras en tuin, 3 slaapk., badk. met ligbad. Prijs f 119.000,- k.k. 1823

BRUNSSUM H
Zeer rustig gelegen woonhuis met garage, carport, woonk., dichte keuken met complete aanbouwkeuken, tuin 12 m. op zuiden gelegen, 3 slaapk., en badk. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

BRUNSSUM H
De Vos, rustig gel. ruim halfvrijstaand woonhuis met garage, tuin, doorzonwoonk., keuken met zeer luxe install., 4 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet en zolder. Prijs f 149.000,- k.k. 2673

EIGELSHOVEN H
Halfvrijstaand, herenhuis met garage, kelder, grote tuin, totaal ca. 1050 m², direct nabij bos gel., met ruime living met plav., openhaard met luxe witte eiken install. met app., 4 slaapk., en zolder, serre en terras op 2 n.v.s. Nagenoeg hele pand met alom. koz. en therm. glas, ged. roll. Zeer goed onderhouden. Prijs f 185.000,- k.k. 2671

EYS H
Groot, zeer goed onderhou-

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

HEERLEN H
Schaesbergerveld, woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk. met douche. Prijs f 82.000,- k.k. 2611

HEERLEN H
Molenberg, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met tuin, garage, doorzonwoonk., aparte keuken, 4 slaapk., luxe badk., zolderberging en kelder. Prijs f 132.000,- k.k. 2666

HEERLEN H
Schandelen, ruim woonhuis met tuin, berging, woonk., aparte keuken, 3 slaapk., badk. en zolder. Prijs f 99.000,- k.k. 2681

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin op zuiden gelegen, prov. kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, viering en 3 slaapk. Prijs f 105.000,- k.k. 2591

HEERLEN H
Maisonnette met berging op 1e verd. met ruime woonk., openl. deuren naar balkon, dichte keuken, 3 slaapk., en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2472

HEERLEN H
De Erk, modern herenhuis goed afgewerkt en op ruim perceel, met woonk., luxe keuken met app., 3 slaapk., (mog. voor 4e slaapk.), 2 badk. en zolder. Prijs f 129.000,- k.k. 2339

BRUNSSUM H
Groot woonhuis met inpanning garage, berging, tuin, keuken, aparte eetkeuk., zitk., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en 4e slaapk. Prijs f 115.000,- k.k. 2661

HEERLEN H
Centrum, exclusief appartement (6e verd.) met lift, prive parkeerplaats, woonk., 37 m² met grote glasplui en toegang naar balkon, dichte keuken met app., 2 slaapk., zeer luxe badk. en ruime berging. Prijs f 165.000,- k.k. 2614

HEERLEN H
Heerleirheide, gescheiden woonhuis met berging, garage, tuin, woonk., keuken, 4 slaapk. en badk. Geheel getol., event. subsidie overdraagbaar. Prijs f 125.000,- k.k. 2618

HEERLEN H
Hartje Heerlen, keurig appartement met lift, kelderberging, royale woonk., aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk. Prijs f 79.000,- k.k. 2621

MUNSTERGELEEN
Lichtenberg 28. Lux. woof c.v., garage, uist. ligging, a bouwkk., riante badk. f Aanv. direct. Koop f 135.000,-.

SCHINVELD
Nieuwvijsstr. 30/30a. Roy woohn., c.v., gr. tuin, hof Royale ind. op aanvr. Aanv. rect. Vraagprijs f 139.000,-.

BRUNSSUM
Trichterweg 203. Lux. vrt woohn., onderhouden woonk., woonkeuk., bijkeel kantoor, 3 slpk., badk. Vraagprijs f 269.000,-.

SITTARD
Heerleneweg 43. Uist. f derh. degel. woohn. met indr. ruimte van circa 140 indr. op aanvr. Uist. liggl Aanv. direct. Opp. 800 Vraagprijs f 189.000,-.

N.M.W. Quadde
makelaar-taxateur o.g. lid NVM, Gelrestr. 4, Munstergeleen, 04490-19644.

Onroerend goed

Schaesberg goed geren. **WOONH.** 2 onder 1 k. 360m² grondopp. Vol tuintje, 45m. lange ach. tuin. Ind. woonk., woof keuken, 2 slpk., 3e slk. mog., badk., kelder, 2 b. ingeren. Pr. f 99000,- k. Achterstr. 19. Tel. 0432934.

Te k. gevr. **BUNGALOW** prijs ca. f 225.000,- op Schinnen. Br. o. no. 6764 LD, Markt 3, 6161 Geleen.

SPEKOLZERHEIDE f 125.000,- groot wink. pand met bovenver. best. uit div. kelders, w. keurruimte met magazijn 250 m², keuken, wof en op 1e en 2e verd. ruil woning. Perceelsopp. 6 m². Inl. Voncken & M. tenses Makelaardij Gulp. tel. 04450-1724/1754.

KERKRADE f 165.000,- groot dubbelwoonhuis f ca. 10 kamers, berging en binnenplaats. Perceel opp. 230 m². Het pand zeer geschikt voor kantoor of praktijkruimte. Voncken & Mertens makelaardij, Gulpen, tel. 04450-1724/1754.

EPEN, f 79.000,- k.k. f vrijst. ouder woonhuis f cvj, 3 slpk., gar. en terras, in het centrum. Pand. keert in goede staat onderh. Inl. Voncken & Mertens Makelaardij, Gulpen, tel. 04450-1724/1754.

Belegging
Wijlre, vakwerkhuis, f deeld in 4 appartementen 700 m², bruto jaarl. f 39.600,- incl. energ. Koopsom f 305.000,- k.k.

Belegging
Vaals, gr. pand met Maastichterln. Bruto huur f 30.000,- incl. w. eigen energiemet., 4 part. f 225.000,- k.k.

Makko Gulpel
Taxatiebureau-makelaardij lid NVM, Rijksw. 67 Gulpen, tel. 04450-2182.

HULSBURG te k. halfv. woohn., c.v., gar., tuin 4 zuiden, woonk. m. park open hrd., 3 slpk., badk. m. ligb., kelderder, rolluiken. Vraagprijs f 143.500,-. Tel. 04450-3598.

Winkel-woonhu
met gar. centrum Gulpen, ca. 100 m², kelder, L-vorm woonk., eetkeuk. met terras, 2 slpk., badk., c.v. f 175.000,-. Spoed. leed.

Makko Gulpel
Taxatiebureau-makelaardij lid NVM, Rijksw. 67 Gulpen, tel. 04450-2182.

Te k. gevr. oud **HUIS** boerderij met achterst. onderhoud omg. Heerlen. Tel. 045-721850.

De schoorsteen

Door resten uit de oude steentijd die regelmatig aan de oppervlakte komen, weten we behoorlijk veel over hoe de mens toen leefde. En ook hoe hij woonde. Opvallend is overigens dat de hutten van toen, qua vorm en constructie eigenlijk niet zo gek veel afwijken van de woningen nu.

Bij opgravingen in Limburg vindt men vaak resten daarvan. Dat wil zeggen, je ziet aan verkleuringen van de grond dat er iets is geweest. Wat precies, dat kan alleen een archeoloog je duidelijk maken. Maar het ligt voor de hand als je in de grond op regelmatig afstand van elkaar verkleuringen ziet, dat daar palen in de grond hebben gestaan die de constructie droegen van de steentijdhutten. In het midden vind je dan ook altijd resten van de stookplaats waar de Neanderthaler kookte en zich kon warmen.

Kanaal

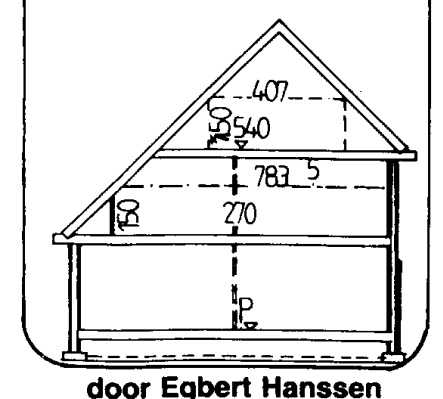
De afvoer van de rookgassen was eenvoudig. Door een gat in de nok van het dak. Simpel misschien, maar wel effectief.

Als er maar trek is. Een groot gat in het dak is natuurlijk ook niet alles. En daar heeft men naderhand ook wat op gevonden. Schoorstenen werden gebouwd, met een klep er in om het kanaal af te kunnen sluiten. Die overgang ging natuurlijk niet zo snel als hier beschreven. Maar hoe dan ook, louter uit effectiviteit wordt die schoorsteen tot op de dag van vandaag meestal nog altijd in het midden van de woning geplaatst. Of in de kopgevels, maar ook dan in het midden.

Laat je de schoorsteen niet in de nok uitkomen dan krijg je meteen het probleem dat je het ding toch tot boven de nok op moet metselen wil je geen last krijgen van valwind die een goede trek verhindert. De Neanderthalers deden het zo gek nog niet. Het aloude principe funktioneerde nog altijd goed. Mijn mening is dan ook dat die schoorsteen op de plek moet

zitten waar hij thuishoort. Het maakt een gebouw herkenbaar als een woning. Je ziet dan meteen aan dat gebouw dat er mensen wonen, die zich binnen warmen. Want daar is het immers om te doen, nietwaar? De schoorsteen onderscheidt een woning van een stal of een schuur.

doorsnede

door Egbert Hanssen

Wat zie je echter steeds meer gebeuren, vooral in die sectoren van de woningbouw waar geknepen moet worden als het om de kosten gaat, sociale woningbouw dus, waar de overheid geld bij moet leggen? Een schoorsteen kan er niet meer vanaf. Dat spaart wat stenen uit en dus ook geld. Maar de rookgassen van de geiser, verwarmingsketel en waskap moeten naar buiten, hoe dan ook.

In toenemende mate worden daarvoor speciale, vaak kunststof dakdoorvoerpijpen gebruikt. Nou heb ik niks tegen die dingen. Maar het ziet zo ontzettend lelijk uit als er per woning drie, vier en soms zelfs meer van de lelijke plastic pijpen op het dak staan. Ik erger me er soms aan, want het ziet gewoon niet uit. Alhoewel ik me realiseer dat het de meesten niet zoveel interesseert.

Wie echter maar een greintje gevoel heeft voor vormgeving van onze bebouwde omgeving verfoeit dit soort lelijke uitwassen. Het ziet gewoon niet uit. Daar is eigenlijk alles mee gezegd.

• Een woud van plastic schoorstenen...

Foto: JEROEN KUIT

Kans dat plan Volkshuisvesting slaagt is maar klein Woningraad: optimisme Heerma is misplaatst

De overheid zal haar bemoeienis met de volkshuisvesting de komende jaren vooral toespitsen op goede en betaalbare woningen voor mensen met een laag inkomen. Dat heeft staatssecretaris Heerma althans aangekondigd in zijn ontwerpnota Volkshuisvesting in de jaren Negentig. Inmiddels zijn de Miljoenennota van het kabinet en de Macro Economische Verkenning van het Centraal Planbureau verschenen. Daaruit blijkt dat de kans klein is dat Heerma in zijn opzet zal slagen. De woonlasten dreigen voor de huursector juist drastisch te stijgen, alle goede bedoelingen van Heerma ten spijt.

In de nota Volkshuisvesting in de jaren Negentig wordt ervan uitgegaan dat iedereen in gelijke mate (1 procent) meeprofiteert van de economische groei (geschat op 2 procent). De woonlasten zouden dan over het algemeen op het huidige niveau blijven. Dit inkomensvoorzicht is niet alleen optimistisch, maar na het bekendworden van de begrotingsplannen voor volgend jaar, ook al achterhaald.

Evenals in voorgaande jaren heeft het kabinet op Prinsjesdag niet kunnen garanderen dat de koopkracht voor de laagste inkomens behouden kan blijven. Uit het 'koopkrachtplaatje' van het kabinet blijkt ook dat de inkomensverbetering niet voor iedereen gelijk is. Zo zullen de sociale minima zonder kindergeld en niets op vooruitgaan, alleenverdieners (met twee kinderen) met een modaal inkomen 2 procent. De basis voor de volkshuisvestingsnota wordt daarmee nogal wankel.

Variant

De Nationale Woningraad die al in haar jaarverslag over '87 de verwachting uitsprak dat de woonlasten voor huurders alleen maar verder zullen stijgen, heeft de mogelijke gevolgen van het door Heerma uitgestippelde beleid eens op een rijtje gezet. Welke variant de overkoepelende organisatie van woningcorporaties ook neemt als uitgangspunt voor haar berekeningen, de uitkomst is steeds weinig hoopgevend en in ieder geval anders dan de VROM-nota voorspiegelt.

Stel dat de koopkracht van alle inkomens tot het jaar 2000 elk jaar met 1 procent toeneemt en de trendmatige huurverhoging 3 procent blijft. In dat geval, aldus de Woningraad, stijgt de huurquote (het aandeel van de huurprijs in het netto-huishoudinkomen) met 13 procent. De verhoging wordt veroorzaakt door huurharmonisatie, renovatie en nieuwbouw. Als de koopkracht in die periode voor iedereen constant blijft, stijgt de huurquote zelfs met 27 procent van het inkomen.

In het tweede geval gaat de Woningraad uit van een inflatie van 1, in plaats van de in de nota genoemde 2 procent, eveneens bij een niet ondenkbare blijvende trendmatige huurverhoging van 3 procent. In dat scenario zou de huurquote met 26 procent stijgen. Bij een lagere economische groei dan 2 procent per jaar zal bovendien de totale omvang van de lagere inkomensgroepen (tot 30.000 gulden netto per jaar) in het jaar 2000 niet zijn gedaald tot de in de VROM-nota verwachte 40 procent van alle huishoudens.

Een combinatie van beide uitgangspunten diende voor de derde variant: de koopkracht per huishouden blijft op het huidige niveau en de inflatie is 1 procent. Onder die omstandigheden zou de huurquote in de periode 1988-2000 met niet minder dan 41 procent stijgen.

Bij de berekeningen is overigens de individuele huursubsidie buiten beschouwing gelaten. Maar omdat de huursubsidietabel jaarlijks wordt aangepast met de trendmatige huurverhoging, zullen de inkomensgevolgen voor die categorie huurders volgens de Woningraad niet veel anders zijn.

Inflatie

De Woningraad realiseert zich dat de inflatie kan aantrekken, zoals het Centraal Planbureau voor volgend jaar voorspelt. Maar in die voorspelling is niet voor niets de voetnoot opgenomen dat de verwachte inflatie van 'ruim 1 procent' exclusief de medische kosten (lees: inkomensgevolgen door de invoering van de plannen-Dekker) zijn. Met name de vakbeweging heeft er de laatste tijd op gehamerd dat die koopkrachtgevolgen door invoering van het nieuwe ziektekostenstelsel wel eens groter zullen blijken te zijn dan het kabinet beweert.

Het is bovendien niet ondenkbeeldig dat de bouwkosten van woningen sneller zullen stijgen dan de algemene prijsinflatie. De Woningraad acht in dat geval een verdere stijging van de huurverhoging mogelijk. In de volkshuisvestingsnota wordt immers - voortvloeiend uit de aanbevelingen van de parlementaire enquête bouwsubsidies - een directe koppeling gelegd met de ontwikkeling van bouw- en exploitatiekosten. De mogelijke woonlasten zouden dan nog veel zwaarder kunnen worden.

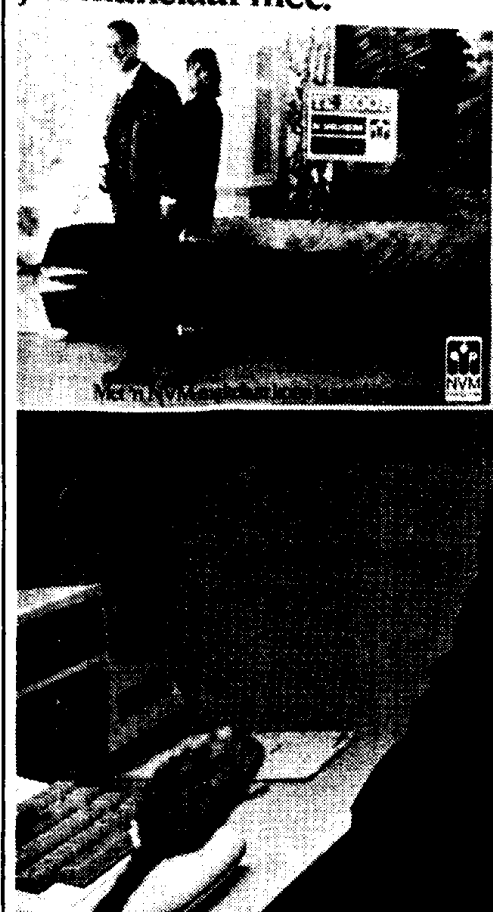
Het streven van Heerma is erop gericht het aantal 'te goedkoop' wonende huishoudens tot het jaar 2000 met 200.000 terug te brengen. Het aantal 'te duur' wonende huishoudens moet dan met 130.000 tot 160.000 zijn verminderd.

Mensenrechten

De bewindsman wil dit met name bereiken door de invoering van tijdelijke huurcontracten en -woonvergunningen, waardoor hij mensen die volgens hem te goedkoop wonen kan dwingen naar een duurdere woning te verhuizen als hun inkomen naar verhouding te hoog is geworden.

Maar ook dit punt lijkt weinig kans van slagen te hebben. Dat bleek niet alleen uit de politieke reacties op het plan. Op een symposium dat deze week in Amsterdam werd gehouden, zei directeur Van Velzen van de Nationale Woningraad dat hij het in strijd met de mensenrechten vindt om huurders tot verhuizing te dwingen. Van Velzen verwacht ook dat bij uitvoering van Heerma's plan er een sociale scheiding ontstaat van 400-gulden-, 600-gulden- en 800-guldenbuurten.

OPEN? en makelaar mee.

• Makelaar Te Pas: Alleen professionele aanpak.

Makelaar treedt alleen op voor de koper

De dubbelrol van een makelaar bij de koop en verkoop van een woning is voorgoed verleden tijd. Al jaren geleden besloten de makelaars in Nederland - georganiseerd binnen de NVM - een strikte scheiding aan te brengen bij de behartiging van hun belangen: of hij komt (een keer) op voor de verkoper, of (de andere keer) voor de koper. Sindsdien behoort hij dus ook maar door één partij betaald te worden. Dat was vroeger wel anders, toen hij als het ware voor twee partijen bemiddelde.

In de praktijk leidde dit tot het beeld van de makelaar als belangenbehartiger van de verkoper, vooral in het zuiden van Nederland waar huizekopers niet zo snel een makelaar inschakelen als in de Randstad. Daar lijkt geleidelijk verandering in te komen, nu met STER-spots de koper wordt aangewakkerd een eigen makelaar mee te nemen.

Wat betekent niet dat een makelaar nu alleen nog maar voor verkopers mag optreden. Of uitsluitend voor kopers. Zolang het maar niet om hetzelfde pand gaat. Uitzondering hierop is makelaar L. van de Pas in Voerendaal. Hij wil voortaan alleen nog maar werken in opdracht van kopers. Om die rol goed te kunnen spelen moet je je altijd onafhankelijk en objectief kunnen opstellen, vindt Van de Pas. En daarom neemt hij geen woningen meer in de verkoop.

Het nemen van deze beslissing werd 'vergemakkelijkt' doordat de sinds 1974 in Voerendaal gevestigde makelaar, om gezondheidsredenen, geruime tijd uit de roulatie is geweest. Zou hij de draad van vroeger weer oppakken, en verder gaan als 'verkoopgeïntereerde' makelaar, of niet? Van de Pas: 'Vroeg of laat dreig je in een conflictsituatie terecht te komen. Namelijk wanneer je een huis in de verkoop krijgt, terwijl een huizekoper die jou een aankoopopdracht gaf geïnteresseerd raakt. De stelregel is dan de koper te

laten vallen. Dat is geen ideale situatie."

Van de Pas denkt dat hij in Limburg, en misschien ook wel in Nederland, de eerste makelaar is die alleen nog maar opdrachten van kopers accepteert. De keuze voor de zijde van de koper houdt verband met de verwachting dat die in toenemende mate een makelaar inschakelt als hij op zoek is naar een huis. Op dit moment roept in Nederland gemiddeld twintig procent van de mensen die een woning willen kopen de hulp van een makelaar in (tegenover tachtig procent bij de verkoop). „In Limburg valt dat percentage nog veel lager uit, en dat is toch een rare zaak."

Uiteraard vindt Van de Pas dat meer kopers de deskundigheid van een makelaar nodig hebben als ze op zoek zijn naar een huis, nog afgezien van de tijd die de betrokkenen winnen door dat zoeken als het ware uit te besteden. Hij heeft technisch inzicht (taxatierapport), kan een betere prijs uit de wacht slepen ('er zijn nog steeds mensen die verliefd worden op een huis'), kent de haken en ogen van de nodige contracten en maakt de klant wegwijs bij het maken van een hypotheekkeuze. Van de Pas: „Er gebeuren echt wel een hoop zaken, waarbij de klant, zeker wanneer die voor de eerste keer een woning koopt, bescherming nodig heeft."

Het tarief dat de 'kopergeïntereerde' makelaar in rekening brengt, is hetzelfde als dat van de makelaar die een pand in de verkoop heeft (doorgaans 1,85 procent van de koopprijs, exclusief BTW). Maar als een koper Van de Pas slechts voor een bepaalde dienst vraagt, zoals het onderhandelen over de prijs, dan wil hij ook wel een uurtarief tellen. „Ik kan natuurlijk niet onder het standaard-tarief gaan werken."

Hoe het ook zij, ook hij zal toch baat hebben bij een zo hoog mogelijke koopprijs omdat hij een lagere prijs de courtage ook minder is. Maar Van de Pas kiest desondanks partij

voor de koper: „Ik heb er juist belang bij dat de prijs wel zo laag mogelijk uitvalt. Een verschil van tienduizend gulden scheelt mij 185 gulden. Dat is natuurlijk maar een fractie, vergeleken bij de goede naam die ik als kopend-makelaar hoog te houden heb."

Automatisering speelt een belangrijke rol bij de diensten die Van de Pas aan kan bieden. Zo heeft hij het bestand aan huizen dat in de directe omgeving van Heerlen in de verkoop is, in een computersysteem opgeslagen; op dit moment ruim 400. Met summier gegevens, zoals vraagprijs, aard van de woning (flat, vrijstaand etc.), grootte van de woonkamer. De bestand wordt regelmatig geactualiseerd. Gegevens over woningen die verkocht zijn, worden gearchiveerd want ze kunnen nog eens van pas komen. Wanneer bijvoorbeeld blijkt dat een woning de afgelopen jaren meerdere malen verkocht is, heeft dat over het algemeen een drukkend effect op de prijs. En je kunt een prijsvergelijking maken tussen gelijkwaardige huizen.

Ook bij de advisering over de hypotheekkeuze, maakt Van de Pas van gegevens die hij in een computer heeft gestopt. Hij kan de klant een betalingsoverzicht van dertig jaar (de looptijd van de meeste hypotheek) geven van alle mogelijke hypotheekvormen, waarmee een goede, onderlinge vergelijking van de handelsbanken en andere hypotheekverstrekkers zoals ABP en bouwfondsen mogelijk is. Daarbij is rekening gehouden met gegevens die de leek meestal uit het oog verliest: de hoogte van de provisie, betaling vooraf/achteraf, aflossing maandelijks/jaarlijks etc.

„Ik ben ervan overtuigd dat we op deze manier verder moeten," zegt de makelaar. „Dat kan alleen door een professionele aanpak. Maar het is niet gemakkelijk, maar het is een hele uitdaging."

Han Brinkman

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 27 september 1988

De situatie op het hypotheekrente front is rustig. Ten opzichte van vorige week noteerden wij geen rente wijzigingen.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem. garantie		zonder gem. garantie	
			opgave bank	werkelijk	opgave bank	werkelijk

ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN

A.B.N.	var. ¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,5	6,85	6,7	7,07
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,50
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,7	8,20	7,9	8,36
	15 jaar ¹⁾	1,5	8,1	8,58	8,3	8,80

ABP	2 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	10 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	15 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87

Amrobank	var. ¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25

Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar ¹⁾	1,5	6,7	7,17	6,7	7,17
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,49	7,0	7,49
	15 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,71	7,2	7,71
	30 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,14	7,6	8,14

Centrale Volksbank	2 jaar ¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	7 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	10 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,28
	ideaalrente	1	7,0	7,34	7,2	7,55

Direktbank/NCB-bank	1 jaar ¹⁾	1	6,4	6,69	6,6	6,91
	3 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	5 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98

Grens Wis.kant./CDK	1 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	3 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	1 jaar ¹⁾	1	6,7	6,91	6,9	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	7,5	7,75	7,7	7,96

Ned. Midd. Bank	1 jaar ¹⁾	1,5	6,5	6,85	6,7	7,07
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,50
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25

Pancratiusbank	var./5 jr. ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	ideaalrente	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	7 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
	10 jaar ¹⁾	1	7,7	8,09	7,9	8,31

Postbank	2 jaar ¹⁾	1	6,5	6,80	6,7	7,01
	5 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	7 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09

Rabo (adviesrente)	var. ¹⁾	1,25	6,5	6,83	6,7	7,04
	2/3 jaar ¹⁾	1,25	6,9	7,26	7,1	7,47
	4/5 jaar ¹⁾	1,25	7,4	7,80	7,6	8,01
	stabil ¹⁾	1,25	7,7	8,12	7,9	8,34
	var. ²⁾	1,25	xxxx	xxxxx	6,8	7,05
	2/3 jaar ²⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,0	7,26
	4/5 jaar ²⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,4	7,67
	stabil ²⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,9	8,20

Rabo Hypotheekbank	3 jaar ¹⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,50
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	3 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,2	7,49
	5 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,7	8,01

Spaarbank Limburg	1 jaar ¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	3 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	7 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09

Westland-Utrecht stand.	1 jaar ²⁾	1,5	6,4	6,90	6,6	7,12
standaard	5 jaar ²⁾	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
standaard	7 jaar ²⁾	1,5	7,4	7,99	7,6	8,21
standaard	10 jaar ²⁾	1,5	7,5	8,10	7,7	8,32
standaard	15 jaar ²⁾	1,5	7,7	8,22	7,9	8,44
interim	1 jaar ²⁾	1,5	xxxx	xxxxx	6,6	7,12
2e kw. 1988 budget	var. ¹⁾	1,5	7,0	7,34	7,0	7,34

'VERBETERDE' LEVENHYPOTHEKEN

FGH (Kapitaalhyp.)	5 jaar ²⁾	1	7,2	7,58	7,3	7,69
	10 jaar ²⁾	1	7,6	8,02	7,7	8,12

Pancratiusb.(Sparhyp)	5 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
-----------------------	----------------------	---	-----	------	-----	------

Spaarbank Limburg (Sparhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09
------------------------------	----------------------	---	-----	------	-----	------

Zwolsche Alg. (ZA-Hypotheekplan)	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,3	7,66
	7 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,6	7,98
	10 jaar ¹⁾	1	8,0	8,40	8,0	8,40
	15 jaar ¹⁾	1				

Machine verdringt thuispeller garnalen

De door de Haarlemmers Dirk en Ilya van Woensel ontwikkelde garnalenpelmachine voldoet eindelijk aan alle eisen. Het ontwerp is in productie genomen. Ze begonnen precies 25 jaar geleden met het ontwerpen en bouwen van een garnalenpelmachine. Tegenslagen bleven het ondernemende duo niet bespaard.

De prototypes van de machine moesten telkens weer worden verbeterd. Ze konden het niet opnemen tegen de vaardige handen van de thuispellers. Bovendien stelden de vishandelaars en overheden in diverse Europese landen enorm strenge eisen. Volgens Ilya is het hem nu gelukt een pelinstallatie te ontwikkelen die aan de allerhoogste kwaliteitsnormen voldoet en voor alle belanghebbenden accetabel is.

„Ook al komt er geen peltverbod, binnen drie jaar zullen onze machines het thuispellen in ons land hebben verdrongen," voorspelt de Haarlemse uitvinder. Hij ziet een wereldmarkt voor dit industriële produkt. „Voor alle kusten komen garnalen voor. Ik zit nu ook niet zonder werk. Ik heb mijn handen nog vol aan het instrueren van gebruikers."

De garnalenpelmachines worden in serie gebouwd door machinefabriek Meyn in Oostzaan, die de productie- en verkooprechten voor Nederland, Denemarken, Noorwegen, België, Zweden en Groot-Brittannië heeft gekocht.

HORBACH

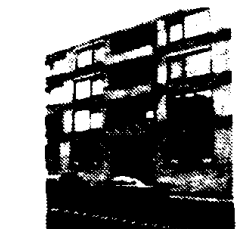
taxaties & makelaardij
o.g. b.v.

Sinds 1938
Schaesbergerweg 36
6415 AH Heerlen

HOENSBROEK
Vraagprijs f 115.000,-
Halfvrijstaand woonhuis met voor- en achtertuin, souterrain, ruime woonkamer, keuken met aanbouwkeuken, 4 slaapkamers, badkamer. Ruime eengezinswoning op 5 minuten loopafstand van centrum.

HOENSBROEK
Vraagprijs f 118.000,-
Goed onderhouden tussengelegen woonhuis met voorgelegen carport, voor- en achtertuin, woonkamer, keuken met aanbouwkeuken en 3 slaapkamers.

BRUNSSUM
Prijzen va. f 95.000,- v.o.n.
3 kantoorruimten in units van 180 m² en 95 m². Diverse combinaties mogelijk. Goede parkeeromgeving. Representatieve kantoorruimten op goede ligging. Aanvaarding op korte termijn mogelijk.

HEERLEN
Vraagprijs f 169.000,-
Groot kantoorpand. Begane grond kantoor ca. 45 m². Gang, garderobe, trappenhuizen, toilet, keuken, bijkeuken. Verd.: 3 kantoorkamers ca. 40 m², overloop, trappenhuizen, badkamer met toilet, berging. 2e verd.: overloop, 4 kamers, voor- en achtertuin. Representatief kantoorpand. Ook als stadswooning te gebruiken.

SCHAESBERG
Vraagprijs f 129.000,-
Tussengelegen winkelwoonhuis met achterplaats, achtertuin, garage, winkelruimte, berging, magazijn, eigen entree, bovenwoning, woonkamer, keuken, groot dakterras, badkamer, 4 slaapkamers, zolder. Goede staat van onderhoud.

SPAUBEEK
Vraagprijs f 279.000,-
Royaal boerenwoonhuis met binnenplaats, royale achtertuin en huisweide. Geheel verbouwd en gemoderniseerd. Voldoet geheel aan alle momenteel te stellen woonwensen. Grote woonkamer, keuken met complete aanbouwkeuken, complete badkamer, 4 slaapkamers, diverse bergingen. Prima staat van onderhoud.

Dit pand moet u ook van binnen gezien hebben

SUSTEREN
Vraagprijs f 355.000,-
Groot winkelpand met bovenwoning. Winkelruimte ca. 350 m², magazijn, dagverblijf etc. circa 180 m². Spitsing in meerdere dagwinkels, zeer goed gelegen. Bovenwoning via eigen entree: royale woonkamer, ruime keuken, dakterras, 3 ruime slaapkamers.

Voor een van onze relaties zoeken wij een groter pand met veel ruimte. Achterstallig onderhouden geen bezwaar. Ligging Heerlen, aan rand centrum.

Een uitgebreide fotofolder van bovenstaande objecten wordt u vrijblijvend toegezonden.

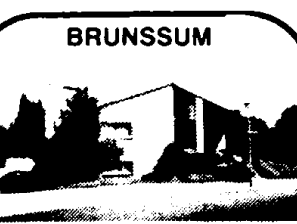
Tel. 045-723282.

Op zaterdag bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur

50 jaar vertrouwd met vastgoed

Vrijblijvende informatie over huis verkopen

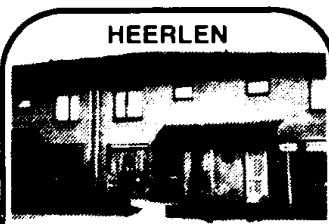
Graag informeren wij u geheel vrijblijvend over de mogelijkheden m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek!

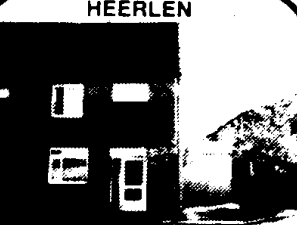
BRUNSSUM
Schumanstraat 36
De Kring Prachtig gel. vrijst. landhuis Ind. o.a.: sout., bijkeuken, dub. garage, ca. 50 m² hobbyruimte m. fraaie badk., 5e slaapk., hobbyk. Beg. gr. hal, keuken m. zeer luxe install., royale living ca. 65 m² m. openhaardpartij, rondom tuin 4 slaapk., badk. m. ligb., v.w. en 3e toilet. 1e verd.: 3 ruime bergzolders. Bw. 1973. Perc. opp. 907 m². Aanv. in overleg. Prijs f 365.000,- k.k.

EYGLSHOVEN
Loysonstraat 22
Waubacherveld. Zeer goed onderhouden, in ruim. halfvrijst. woonhuis met garage en c.v. Ind.: beg. gr., hal, woonkamer, halloen, keuken met keukeninstallatie voorzien van apparatuur, terras en tuin. 1e verd.: 3 a 4 slaapk., fraai bet. badk., ligb., v.w. en 2e toilet. De woning is geïsoleerd en ged. rolluiken Bw. 1975. Aanv. direct. Prijs f 149.000,- k.k.

HEERLEN
Reggestraat 13
Woonhuis met c.v., garage en tuin. Goed geïsoleerd. Ind. o.a.: beg. gr., hal, woonkamer, halloen, keuken met keukeninstallatie voorzien van apparatuur, terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche en v.w. 2e verd.: zolder via vaste trap. Bw. 1981. Prijs f 118.000,- k.k.

HEERLEN
Koraalier 40
Rustig gel. hoek m. garage Ind. m. plavuizen toilet, woonk. en keuken m. plavuizen, garage, hobbyberging en tuin. 1e verd.: 3 slaapk., badk. m. douche en v.w. 2e verd.: ruime bergzolder. Woning is geïsoleerd, ged. dubb. glas. Bw. 1983. overname subsidie mogelijk. Aanv. in overleg. Prijs f 120.000,- k.k.

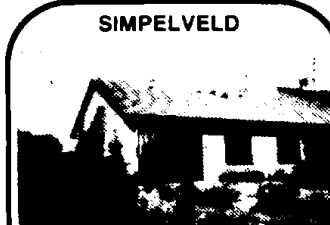
HEERLEN
Eemstraat 29
Rustig gelegen mooi halfvrijst. woonhuis met garage en c.v. Ind.: beg. gr., hal m. plavuizen, toilet, Z-vorm. woonkamer m. plavuizen, open keuken, garage, achtertuin ca. 15 mtr. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer m. douche en v.w. 2e verd.: vaste trap naar ruime hobbyzolder. Bw. 1981. Geheel geïsoleerd. Aanv. direct. Prijs f 119.000,- k.k.

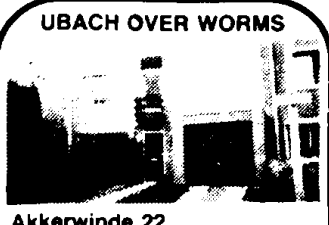
HEERLEN
Seringestraat 15
(Passart Zuid) Halfvrijst. woonhuis met garage, berging en tuin. Ind. o.a.: kelder. Beg. gr.: hal, woonkamer en keuken. 1e verd.: 4 slaapkamers en douche. 2e verd.: vierling. Dak in 1987 vernieuwd. Geen c.v. aanwezig. Prijs f 125.000,- k.k.

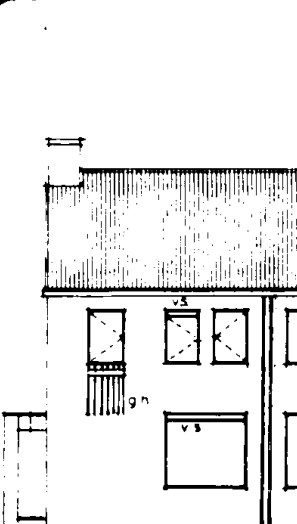
KERKRADE
A. v. Oostedraat 8
Haarade. Fraaie halfvrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin Ind. sout.: dubb. garage, waskelder, 2 hobbykelders, kantoor study. Beg. gr. hal met breukmarmervloer, toilet, woonkamer, perker, open haard en fraaie terras, keuken m. luxe install., badkamer m. ligbad, douche en v.w., 3 slaapk. Bw. 1972. Opp. 435 m². Aanvaarding in overleg. Prijs f 225.000,- k.k.

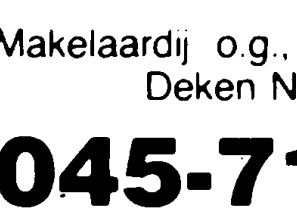
SIMPELVELD
Stationsstraat 57B
Fraai halfvrijst. woonhuis met garage en c.v. Ind. part.: hal, toilet, L-vorm. woonkamer m. open haard en plavuizen, keuken, garage, tuin en terras en garage. Beg. gr. entree met plavuizen, 4 slaapk., fraai bet. badkamer m. ligbad, v.w. en 2e toilet. Verd.: 2 ruime zolders. Bw. 1978. geheel geïsoleerd, hardhout. Aanvaarding direct. Prijs f 155.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS
Akkerwinde 22
Type vrijstaand woonhuis met centrale verwarming, garage en tuin. Ind. o.a.: beg. gr.: hal met plavuizenvloer, ruime L-vormige woonkamer, keuken, garage, tuin en terras met veel privacy. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badkamer met douche, 2e toilet en vaste wastafel. Bouwjaar 1973. Voorzien van aluminium ramen en kozijnen. Perc. opp. 267 m². Aanvaarding direct. Prijs f 159.000,- k.k.

HOENSBROEK
A.d. Nieuwstraat in Hoensbroek worden 2 royale halfvrijst. woningen gebouwd met garage en tuinen van ca. 25 m diep. De royale indeling bestaat o.a. uit: hal, toilet, L-vorm. woonkamer (9,5 m), keuken. 1e verd.: 3 slaapk., badk. 2e verd.: bereikb. via vaste trap, hobbyzolder. De woningen worden geheel geïsoleerd en, grotendeels voorzien van dubbel glas. Subsidie f 12.000,- mogelijk. Bel meteen voor documentatie. Prijs f 165.350,- v.o.n.

MAKELAARDIJ
Makelaardij o.g., taxaties, hypotheek en verzekeringen
Deken Nicolayestraat 1, 6411 CL Heerlen

045-715566 ook 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

CULINA trend
NET IETS ANDERS
KEUKENS: massief hout: België en Frankrijk modern: Duitsland en Italië
DEUREN: voor binnen en buiten
KOZIJNEN: in hout en kunststof
PLAFOND EN WANDBEKLEDINGEN: in hout, kunststof en aluminium

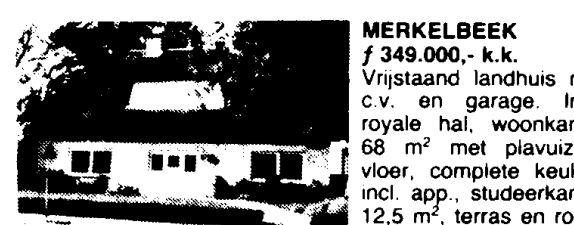
GELEEN, RIJWSWEG Zuid 119, TEL. 04490-44888
Klimmen, Hollweg 19, tel. 04405-2686

50 jaar vertrouwd met vastgoed

Aannemersbedrijf Gebr. Peters B.V. is gestart met deze royale, luxe woonhuizen met garage nabij centrum BRUNSSUM

● fraaie architectuur
● woonkamer 40 m²
● open haard
● 4 ruime slaapkamers
● hardhouten kozijnen
● luxe badkamer
● optimale isolatie
● prijs vanaf f 158.750,- v.o.n.
● rijksbijdrage f 6500,- ineen

slaapkamers, goed geout. badkamer. 2e verd.: zolderruimte. Aanvaarding vrijwel direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

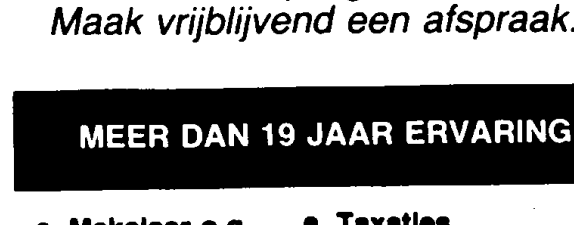
1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

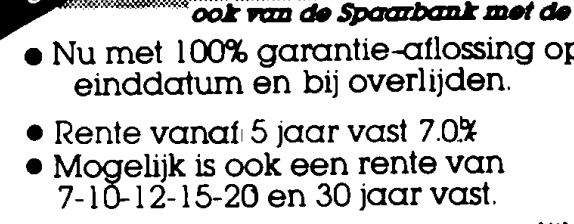
1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

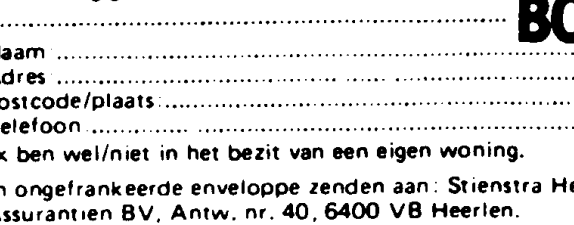
1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

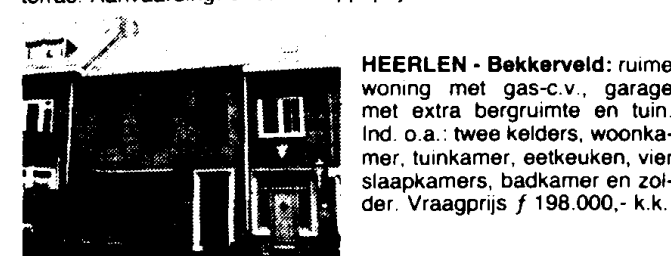
1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: 2 slaapkamers + zolder. Aanvaarding direct.

STENSTRA
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen, tel. 045-712255

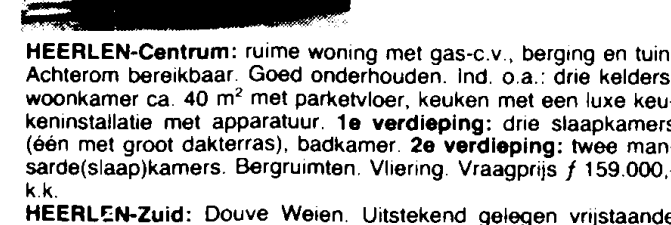
EYGLSHOVEN: geschakeld woonhuis met gas-c.v., tuin en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, dichtes keuken, 3 slaapkamers, badkamer met zitbad en toilet. Berging met c.v.-ketel, ruim terras. Aanvaarding: direct. Koopprijs f 96.000,- k.k.

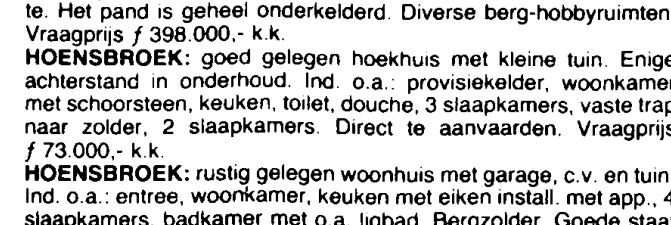
HEERLEN: woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Bouwjaar 1981. Muren en dak zijn geïsoleerd. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, grote zolder (vaste trap). Vraagprijs f 119.000,- k.k. Huurprijs f 750,- per maand.

HEERLEN - De Heugden: zeer goed onderhouden appartement op de 1e verdieping. Ind. o.a.: mooie woon-eetkamer met keuken, groot balkon, één slaapkamer, badkamer met ligbad, berging. Servicekosten f 100,- per maand. Koopprijs: f 98.000,- k.k.

HEERLEN: ruime woning met gas-c.v., hobbyruimte en 2 garages. Totale perceeloppervlakte ca. 800 m². Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Achterom bereikbaar via autopad. Ind. o.a.: kelder, ruime woonkamer (ca. 50 m²), keuken, bijkeuken, hobbyruimte, bergingen. 1e verd.: 4 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 157.000,- k.k.

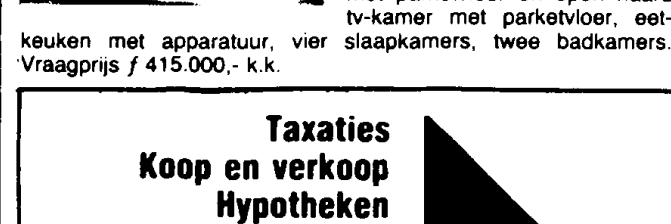
HEERLEN - Grasbroekerveld: woonhuis met gas-c.v. en kleine tuin. Geheel onderkelderd. Woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 98.000,- k.k.

HEERLEN-Centrum: ruime woning met gas-c.v., berging en tuin. Achterom bereikbaar. Goed onderhouden. Ind. o.a.: drie kelders, woonkamer ca. 40 m² met parketvloer, keuken met een luxe keukeninstallatie met apparatuur. 1e verdieping: drie slaapkamers (één met groot dakterras), badkamer, 2 slaapkamers, werk-studioruimte. Het pand is geheel onderkelderd. Diverse berg-hobbyruimten. Vraagprijs f 398.000,- k.k.

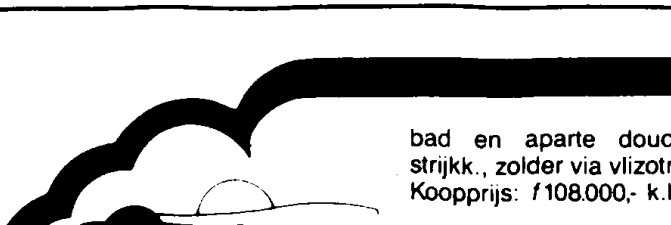
HOENSBROEK: goed gelegen hoekhuis met kleine tuin. Enige achterstand in onderhoud. Ind. o.a.: provisiekelder, woonkamer met schoorsteen, keuken, toilet, douche, 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder, 2 slaapkamers. Direct te aanvaarden. Vraagprijs f 73.000,- k.k.

HOENSBROEK: rustig gelegen woonhuis met garage, c.v. en tuin. Ind. o.a.: entree, woonkamer, keuken met eiken install. met app., 4 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad. Bergzolder. Goede staat van onderhoud. Koopprijs f 129.000,- k.k.

HOENSBROEK: goed onderhouden, hoekwoonhuis met gas-c.v., berging aan plantsoen gelegen. Ind. o.a.: provisiekelder, ruime woonkamer, badkamer met ligbad, toilet en vaste wastafel. 2e verd.: bereikbaar via vaste trap, 4e kamer. Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs f 115.000,- k.k.

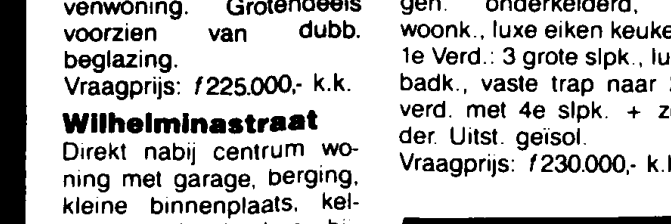
KERKRADE-West: rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met garage, berging en tuin. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, vaste trap naar zolder, grote zolderruimte. Vraagprijs f 98.000,- k.k.

KERKRADE-Centrum: uitstekend en rustig gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, carport en rondom tuin (ruim 1000 m²). Groot gedeeltelijk overdekt terras. Ind. o.a.: twee kelders, royale hal, woonkamer met parketvloer en open haard, badkamer met parketvloer, eetkamer met parketvloer, 2e verd.: 3 slaapkamers, twee badkamers. Vraagprijs f 415.000,- k.k.

KERKRADE-West: ruim winkelpand met werkplaats/magazijnruimte, bovenwoning, gas-c.v. en grote tuin. Winkel, magazijnruimte. Bovenwoning: L-vormige woonkamer met open haard, eetkamer met luxe keukeninstallatie met apparatuur. Groot dakterras, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 149.000,- k.k.

KERKRADE-BLEIJERHEIDE: vrijstaand woonhuis met praktijkkantoorruimte, gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: kelder, praktijkkantoor. 1e verd.: woonkamer, keuken met comp. installatie met app., 3 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 149.000,- k.k.

SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en naastgelegen winkel-, kntoor- of praktijkruimte (ca. 50 m²). Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met parketvloer, keuken met aanbouwkeuken en apparatuur. 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Rolliken. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

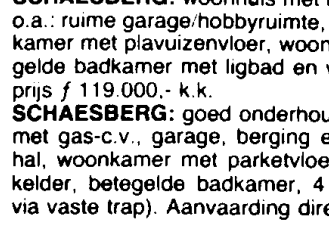
UBACH OVER WORMS: rustig en goed gelegen bouwterrein aan de Maasrichterweg. Front ca. 23 meter. Totale oppervlakte 1702 m². Vraagprijs f 135.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: uitstekend verzorgde woning met gas-c.v. en berging. Ind. o.a.: provisiekelder, woonkamer met parketvloer en schouw, keuken met aanrecht, serre, twee slaapkamers, overloop met bergkast, zolder te bereiken via losse trap, beplankt en besloten zolderruimte. Rondom rolluiken. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 87.500,- k.k.

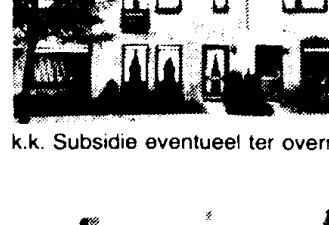
WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

met aanbouwkeuken, vier slaapkamers, twee badkamers, berging. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 295.000,- k.k.

SCHAESBERG: woonhuis met inpandige garage en gas-c.v. Ind. o.a.: ruime garage/hobbyruimte, betegelde gang, L-vormige woonkamer met plavuizenvloer, woon-eetkeuken, 3 slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad en vaste wastafel. Bergzolder. Koopprijs f 119.000,- k.k.

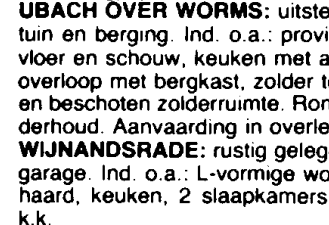
SCHAESBERG: goed onderhouden, degelijk vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, berging en grote tuin. Ind. o.a.: betegelde hal, woonkamer met parketvloer, betegelde eetkamer, provisiekelder, betegelde badkamer, 4 slaapkamers, zolder (bereikbaar via vaste trap). Aanvaarding direct. Prijs n.o.t.k. k.k.

SCHAESBERG: rustig aan plantsoen gelegen goed onderhouden tussengelegen woonhuis met gas-c.v. en berging. Ind. o.a.: hal, woonkamer, keuken met kunststof aanrecht, drie slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluiting toilet, zolder. Vraagprijs f 109.000,- k.k. Subsidie eventueel ter overname. Aanvaarding n.o.t.k.

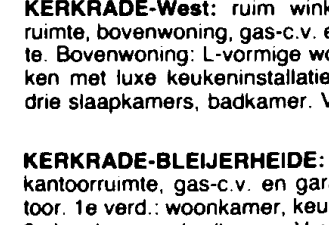
SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., inpandige garage, berging en grote tuin. Het pand is geheel onderkelderd (ook van buitenaf bereikbaar). Goed onderhouden, rolluiken. Woonkamer-ensuite, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Prijs f 149.000,- k.k.

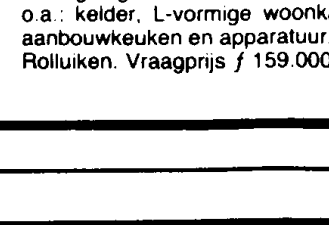
UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, berging en tuin. Nabij centrum. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met open haard, keuken (keukeninstallatie met apparatuur), twee slaapkamers, één met erker, studioruimte (mogelijkheid voor 3e slaapkamer), badkamer, zolderruimte. Prijs f 105.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: rustig en goed gelegen bouwterrein aan de Maasrichterweg. Front ca. 23 meter. Totale oppervlakte 1702 m². Vraagprijs f 135.000,- k.k.

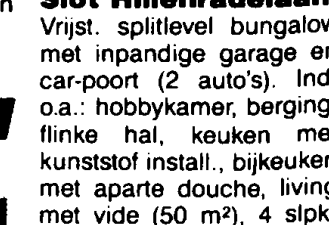
UBACH OVER WORMS: uitstekend verzorgde woning met gas-c.v. en berging. Ind. o.a.: provisiekelder, woonkamer met parketvloer en schouw, keuken met aanrecht, serre, twee slaapkamers, overloop met bergkast, zolder te bereiken via losse trap, beplankt en besloten zolderruimte. Rondom rolluiken. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 87.500,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

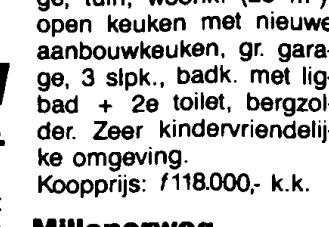
WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

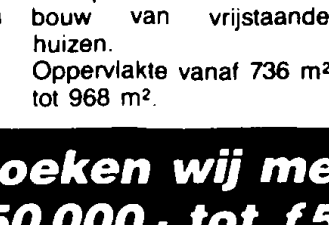
WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs f 169.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken

Een woning van Ruijters, vast goed!

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

BOCHOLTZ

Op voortreffelijke ligging in het bijzonder mooie nieuwbouwplan 'Kerkeveld' tegenover individueel gebouwde landhuizen bemiddelen wij bij de verkoop van nog 1 van 4 halfvrijstaande woningen met o.m. 3 slaapkamers, badkamer, met ligbad en 2e toilet, vaste trap naar hobbyruimte. Goed afgewerkt met o.m. dubbele beglazing en hardhouten kozijnen. Kooppr. f 165.000,- v.o.n. Rijksbijdr. f 6500,- belastingvrij, volgens pr-C-regeling.

OPEN HUIS zaterdag 1 oktober van 14.00-16.00 uur

EYS-WITTE, Mesweg 22

Prima gelegen vrijst. woonh. met dubb. garage en tuin (perc.opp. 700 m²). Ind. o.a.: Sout., geheel ononderkelderd. Beg. grond: ruime hal, woonk., keukens, bijkeuken, winkel/kantoorruimte, 1e verd., woonk., keuken, hobbykamer, 2e verd., 4 slaapkamers, badk. met ligb., v.w. en 2e toilet. Pand is voor diverse doeleinden geschikt, o.a. winkel-woonhuis, dubbele bewoning, kantoorruimte. Aanv.: direct. Vraagprijs: f 155.000,- k.k.

S - Inlichtingen Kantoor Sittard
H - Inlichtingen Kantoor Heerlen

Taxaties Verzekeringen
Hypotheek Financieringen

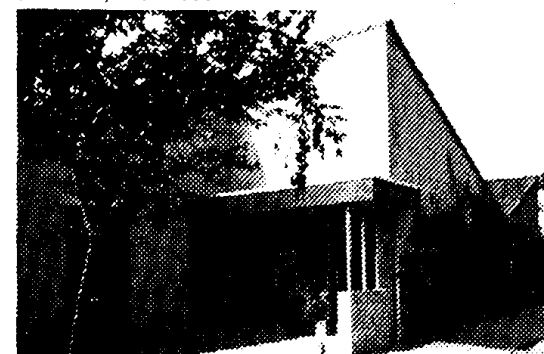
BRUNSSUM-Treebeek

Uitst. gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., berging en grote tuin. Perc.opp.: 425 m². Ind.: 2 kelders, ruime hal, woonk. met parketvloer, keuken, 1e verd.: badk. met ligb., 3 slaapkamers, 2e verd.: slaapk., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 152.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kennedylaan

Prima gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport en tuin. Ind.: entree, toilet, woonk. met kachel, keuken met ijskast, badk. met douche, zolder. Het gehele pand is voorzien van dubb. beglazing. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

GELEEN, Broekbeek

Uitst. onderh. halfvrijst. patio-bungalow met c.v., tuin, huisje, groot zonneterras en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living, keuken, 2 slaapkamers, badk. met douche, v.w. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

HEERLEN, Gravenstraat
Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v. en tuin. Ind. o.a.: kelder, hal, toilet met fonteinje, woonk. met kachel, keuken met ijskast, winkel (7,00x3,50 m) met opslagruimte, 4 slaapkamers, badk. met ligb., 3 slaapkamers en kitchennette. Aanv.: i.o. Prijs: f 125.000,- k.k.

HEERLEN, Dr. C. Meulemanstraat
Rustig gelegen, halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal met toilet, L-vorm. woonk. (± 36 m²), keuken, 1e verd.: 3 slaapkamers, badk. met ligbad, v.w., 2e toilet, 2e verd.: vaste trap naar hobbykamer, c.v.-ruimte. Koopprijs: f 159.500,- v.o.n. (bijdrage f 6.500,- volgens premie-C-regeling).

HEERLEN, Drieschstraat
Nabij centrum gelegen appartement met garage. Ind.: hal met toilet, woonkamer ± 38 m², keuken, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 125.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hommerlaanweg
Goed gelegen winkel-woonhuis met binnenplaats. Ind.: kelder. Beg. grond: entree, winkel (± 46 m²), magazijn, toilet, 1e verd.: woonk., keuken, toilet, badk. met douche, slaapk. 2e verd.: 2 slaapkamers, bergingruimte. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 150.000,- k.k.

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard · rijksweg zd 35 · tel 04490-11611
6411 AT heerlen · van grunsvenplein 12 · tel 045-713746
Openingstijden: werkdagen 9-17.30 uur, zaterdag 10-12 uur.

BEDRIJFSPANDEN

BRUNSSUM, Centrum.

Aan voetgangersdomein gelegen winkel-woonhuis. Winkelruimte ca. 25 m² (evt. uitbreiden mogelijk), keuken, kantoor, werkplaats. Parkeermogelijkheid. 1e verd.: woonk., slaapk., badk. 2e verd.: grote zolder. Koopprijs f 150.000,- k.k.

BUCHTEN

Buchten-Born, nabij autosnelweg. Te huur representatief kantoorobject in goede staat. Netto oppervlakte ruim 300 m². Eigen parkeeraccommodatie.

Huurprijs f 55.000,- per jaar.

BUCHTEN

Te koop gunstig gelegen industrie-terrein te Born/Buchten. Oppervlakte 10.100 m². Nadere inlichtingen: Stienstra Heerlen Bedrijfs-makelaardij B.V. Prijs f 58,- per m² excl. BTW.

HEERLEN

Magazijnruimte ca. 850 m² te koop. Stienstra Heerlen Bedrijfsmakelaardij 045-712255. Koopprijs n.o.t.k.

HEERLEN, Centrum.

Gunstig gelegen zakenpand. Ind.: entree, kantoor ca. 65 m², spreekkamer, werkkamer, keuken, 1e verd.: 5 kamers; 2e verd.: 2 kamers en ruime zolder. Geschikt voor kantoor, praktijk en/of wonen. Koopprijs op aanvraag. Huurprijs f 2.500,- per mnd.

HEERLEN, Centrum.

Zakenpand geschikt voor kantoor en/of praktijk. Ind.: entree, receptie, 2 kamers van elk ca. 14 m², 2 grote ruimten van ca. 110 m², tussenhuis met

toiletgroep.
Huurprijs f 33.000,- per jaar.

HEERLEN, Centrum.

Te huur kiosk, geschikt voor de verkoop van lektuur, bloemen en planten. Huurprijs f 17.000,- per jaar excl. BTW.

HOENSBROEK

Bij het station representatieve kantoorruimte te huur. Aparte ingang, hal, gang, toilet, keuken, 1 grote ruimte ca. 66 m² evt. te splitsen, 1 vergaderruimte van 22 m². Aanvaarding direct. Huurprijs f 13.000,- per jaar excl. BTW en excl. energie- en servicekosten.

KERKRADE, Centrum.

Op gunstige locatie winkel-woonhuis met achtertuin en achtergang; winkelruimte ca. 130 m². Bovenwoning met 4 ruime kamers en keuken, ook geschikt voor kantoor en praktijk. Koopprijs f 172.500,- k.k.

NIEUWENHAGEN

Landgraaf-Nieuwenhagen, aan verbindingsweg gelegen zakenpand. Beg. grond: showroom/winkelruimte van ca. 115 m². Bovenwoning met o.a. 4 slaapk. Voor vele doeleinden geschikt.

Koopprijs f 135.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS

Winkelruimte van ca. 250 m². Bestemming: bedrijfsdoeleinden, vestiging in vervoer, ambacht, nijverheid en/of handel, evt. kantoor. Aanvaarding direct. Koopprijs f 75.000,- k.k. excl. BTW. Eventueel ook te huur.

Stienstra
BEDRIJFSMAKELAARDIJ

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Tel. 045-712255*

SITTARD, Tudderderweg 161
Royaal hoekpand met grote garage, grote tuin op zij bereikbaar, voor vele doeleinden geschikt, o.a. voor detailhandel. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

BUCHTEN/BORN, Wieënbroek 14
Goed onderhouden halfvrijstaand herenhuis met garage, carport L-vormige woonkamer met parketvloer. Grote eetkeuken met betegelde vloer. 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste trap naar 2e verd. met 4e slaapkamer. Dubbele beglazing op beg. grond. Vraagprijs: f 169.000,- k.k.

LIMBRICHT, Prof. Mentelaaan 24
Op 1e stand gelegen - aan gemeentelijke groen-voorziening - halfvrijstaand herenhuis met garage, L-vormige woonkamer met parketvloer en openhaardpartij. Open keuken met witte aanbouwkeuken, grote vrije achtertuin op het zuiden, 3 slaapkamers en badkamer op 1e verd., slaapk. op 2e verd. Vraagprijs: f 179.000,- k.k.

STEIN Leentstraat 44

Goed gelegen, zeer goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met garage, aanbouw, buitenzwembad en tuin. Woonkamer met eiken parketvloer en openhaard, open keuken met luxe aanbouwkeuken met apparatuur, serre in openverb. met woonkamer en keuken. Aparte hobbykamer, 3 slaapkamers, complete badkamer met ligbad en douche. Vraagprijs: f 155.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN

Aan een der mooiste lanen van Munstergeleen, in directe nabijheid van Natuurpark Wintraak gelegen, vrijstaand landhuis, grote tuin met veel privacy, achtertuin op het zuiden gelegen, dubbele garage, ruime living met studeerhoek, openhaardpartij, betegelde plantarium, complete keuken met aanbouwkeuken en apparatuur, 1 zeer grote slaapkamer met geïntegreerde luxe badkamer, 2 slaapkamers met separate douche. Terrassen, souterrain. Vraagprijs: f 375.000,- k.k.

SITTARD Sweelinkstraat 10

Zeer goed onderhouden en recentelijk gerenoveerd halfvrijstaand woonhuis met tuin, woonkamer met houten vloer, moderne witte aanbouwkeuken met apparatuur, geheel betegeld, 3 slaapkamers, moderne witte badkamer met ligbad en vaste wastafel, vlioztrap naar zolder met 4e slaapkamer. Vraagprijs: f 149.000,- k.k.

Te koop gevraagd
huizen in diverse prijsklassen.

bert schreurs

makelaar en taxateur o.g.

Rijksweg Noord 77, Sittard, 04490-27888

Topklasse in wonen

REPRESENTATIEVE BUNGALOW

Gelegen op exclusieve woonstand bij Maastricht (ca. 5 km.). De ligging garandeert een optimale privacy met uitzicht op het glooiende heuvellandschap. De leef- en woonruimte is geheel georiënteerd op de rijk aangeplante tuin met zwembad omringd door diverse zonneterrassen. Het geheel is zeer compleet uitgerust met o.a. een uitstekende alarm- en beveiligingsinstallatie (brand- en inbraak). Het pand bevat o.a. provisie/wijkelder, hobbykamer 25 m², garage ± 46 m². Part. representatieve hal 25 m², leefruimte totaal ± 80 m² met aparte studeer- en muziekhoek, keuken met fraaie inrichting, 4 slaapkamers en 3 badkamers. Uitstekend onderhouden. Perc. opp. ca. 1700 m².

Prijs f 730.000,- k.k. 2322

Stienstra Makelaardij BV,
Wycker Brugstraat 50,
6221 ED Maastricht. Tel. 043-252933

BRUNSSUM - De Hemelder

HALFVRIJSTAANDE PREMIE-A-WONINGEN MET GROTE TUIN

Met de ontwikkeling van deze drive-in-woningen wordt optimaal gebruik gemaakt van de omstandigheden van het glooiende terrein. Voor de bewoner betekent het een aantrekkelijke woonvariant met de inpandige garage/berging (33,5 m²), de entree/hal op de begane grond en een diepe tuin op het zuiden. Verder o.m. een woonkamer met tuincontact, open keuken, 3 slaapkamers en een badkamer met ligbad en vaste wastafel.

Koopprijs vanaf f 150.300,- v.o.n.
Rijksbijdrage max. f 44.000,- totaal,
volgens premie-A-regeling.

COUPON

Ja, ik wil graag meer weten over de aantrekkelijke woonvariant met de drive-in-woningen in het riante plan De Hemelder in Brunssum. Stuur mij de documentatie.

Naam _____
Adres _____
Postcode _____
Plaats _____
Telefoon _____

Inzenden aan: Makelaarskantoor
Drs. Ruijters BV, Antwoordnummer 1020,
6400 VB Heerlen (Geen postzegel plakken)

DRS. RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen · van grunsvenplein 12 · tel 045-713746

ROB DASSEN

HEERLEN
herenhuis met erker, halfvrijst. m. garage, carport en mooie tuin op zuiden. Uitstekende staat v. onderh., aanbouw met 1e verd., 3 slaapk., badk. m. ligbad en 2e toilet, vaste trap, mansardezolder.
Vraagpr. f 219.000,- k.k.

ELSLOO
slaapkamerwoning met berging, woonkamer, keuken, badk. m. douche, goed geïsol. en tuin.
Pr. f 119.000,- k.k.

HEERLEN
Modern vrijst. herenhuis met o.a. woonk. (45 m²) met parketvl. en open haard, kelder, aanbouwkeuken m. app., 3 slaapk., badk. m. ligb. en douche, 2e toilet, zolder, garage en tuin op zuiden.
Vraagpr. f 229.000,- k.k.

HEERLEN
Charmant woonhuis met terras en carport. Bouwjaar 1939. Ind.: souterrain: 2 kelders, beg. grond: hal, met vestibule, gang, woonkamer-ensuite, ruime keuken, bijkeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligbad, 2e verd.: zolder met mansarde (vaste trap).
Prijs f 135.000,- k.k.

TE HUUR
In BRUNSSUM op goed bereikbare locatie: kleine loods (30 tot 40 m² vloeroppervlakte). Poothoogte 2,25 m.

HEERLEN (Vrietheide)
Woonhuis (geschiedkeld.) met tuin en berging. Ind.: hal, toilet, woonk. (40 m²) met parketvloer en open haard, keuken, berging, 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligbad en 2e toilet. Bjr. 1976. Perc.opp. 188 m². Onmiddellijk te aanvaarden.
Prijs f 105.000,- k.k.

HOENSBROEK
Ruime halfvrijstaande woning met garage en tuin. Ligging nabij centrum. Ind. beg. grond: woonk. met plavuizenvloer, keuken, toilet, hal. 1e verd.: 4 slaapk., badk. (ligbad en 2e toilet), aparte wasruimte. 2e verd.: zeer ruime zolder. Bjr. 1974.
Prijs f 149.000,- k.k.

BRUNSSUM
Mooi gerenoveerde hoekwoning met berging, tuin en carport. Ind.: kelder. Beg. grond: woonk., open haard, luxe aanbouwkeuken, toilet, badk. (met ligbad). 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: bergzolder. Pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud.
Prijs f 127.000,- k.k.

BRUNSSUM
Halfvrijst. woonhuis van bijzondere architectuur op prima locatie. Ind.: souterrain: ruime garage, tuin, 2 kelders. Begane grond: hal, woonk. 40 m², keuken, balkon, toilet. 1e verd.: 4 slaapk., badk. (ligbad). Bjr. 1958. Goede staat van onderhoud.
Prijs f 159.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

KERKRADE
Tussentijgend woonhuis met kelder, zolder en ruime tuin (± 30 m). Ind. o.a.: eetkamer, woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, douchecabine. Pr. f 85.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

BEËDIGD MAKELAAR-TAXATEUR o.g.
HOOGKUIL 2, BEEK, 04490-78431
gelegen weg Beek Geulle
s' Zaterdags geopend van 10.00 tot 13.00 uur

DRS. DE LA HAYE

• makelaardij o.g. • taxaties
• verzekeringen • hypotheek

BRUNSSUM
Halfvrijst. woonhuis met garage, tuin en veranda. Ind.: beg. gr.: entree, woonkamer, keuken, toilet. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer (douche). Bouwjaar 1962. Perceelsopp. v. 215 m².
Prijs f 122.000,- k.k.

ORSBEEK
Charmant woonhuis met terras en carport. Bouwjaar 1939. Ind.: souterrain: 2 kelders, beg. grond: hal, met vestibule, gang, woonkamer-ensuite, ruime keuken, bijkeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met ligbad, 2e verd.: zolder met mansarde (vaste trap).
Prijs f 135.000,- k.k.

TE HUUR
In BRUNSSUM op goed bereikbare locatie: kleine loods (30 tot 40 m² vloeroppervlakte). Poothoogte 2,25 m.

HEERLEN (Vrietheide)
Woonhuis (geschiedkeld.) met tuin en berging. Ind.: hal, toilet, woonk. (40 m²) met parketvloer en open haard, keuken, berging, 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met ligbad en 2e toilet. Bjr. 1976. Perc.opp. 188 m². Onmiddellijk te aanvaarden.
Prijs f 105.000,- k.k.

HOENSBROEK
Ruime halfvrijstaande woning met garage en tuin. Ligging nabij centrum. Ind. beg. grond: woonk. met plavuizenvloer, keuken, toilet, hal. 1e verd.: 4 slaapk., badk. (ligbad en 2e toilet), aparte wasruimte. 2e verd.: zeer ruime zolder. Bjr. 1974.
Prijs f 149.000,- k.k.

BRUNSSUM
Mooi gerenoveerde hoekwoning met berging, tuin en carport. Ind.: kelder. Beg. grond: woonk., open haard, luxe aanbouwkeuken, toilet, badk. (met ligbad). 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: bergzolder. Pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud.
Prijs f 127.000,- k.k.

BRUNSSUM
Halfvrijst. woonhuis van bijzondere architectuur op prima locatie. Ind.: souterrain: ruime garage, tuin, 2 kelders. Begane grond: hal, woonk. 40 m², keuken, balkon, toilet. 1e verd.: 4 slaapk., badk. (ligbad). Bjr. 1958. Goede staat van onderhoud.
Prijs f 159.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

KERKRADE
Tussentijgend woonhuis met kelder, zolder en ruime tuin (± 30 m). Ind. o.a.: eetkamer, woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, douchecabine. Pr. f 85.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

BEËDIGD MAKELAAR-TAXATEUR o.g.
HOOGKUIL 2, BEEK, 04490-78431
gelegen weg Beek Geulle
s' Zaterdags geopend van 10.00 tot 13.00 uur

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ O.G.
ASSURANTIËN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIËN

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS
Zaterdag geopend van 10.00 tot 14.00 uur

Eygelshoven:
Jong woonhuis met garage en tuin. L-vorm. woonkamer, keuken met eiken aanr., 3 ruime slaapkamers en badkamer. Pand is in goede staat en is rustig gelegen. Vr.pr. f 117.500,- k.k.

Schaesberg:
Rustig aan plantsoen gelegen uitgeb. halfvrijst. woonhuis met garage, berging en tuin. Ind. o.a.: gr. woonkamer met open haard, luxe keuken, 3 ruime slaapkamers en badkamer. Pand is zeer goed onderhouden. Pr. f 140.000,- k.k.

Kerkrade:
Zeer goed gel. vrijst. woonhuis met garage en tuin. Ind. o.a.: ruime hal, L-vorm. living met open haard, luxe open keuken, 2 gr. slaapkamers, 1 middelgr. slaapkamer, prachtige badkamer, gr. zolder met hobbyruimte. Pand is geh. ononderkelderd en is prima onderhouden. Pr. f 238.000,- k.k.

Rimburch-Ubach over Worms:
Goed onderhouden vrijst. woonhuis met inpand. garage, zolder, 2 kelders en gr. tuin. Ind. o.a.: ruime woonkamer, keuken, bijkeuken, 5 mooie slaapkamers en badkamer. Dit pand moet u van binnen zien! Vr.pr. f 182.000,- k.k.

Eygelshoven:
Halfvrijst. woonhuis met soust., op goede stand. Ind. o.a.: gr. garage, waskelder, voorraadkelder, ruime hal, woonkamer, keuken met aanbouwinst., ruim balkon, 4 slaapkamers en badkamer. Vr.pr. f 149.000,- k.k.

Hoensbroek:
Modern halfvrijst. woonhuis met inpand. garage, c.v. en tuin. Ind. o.a.: hal, ruime eetkeuken met compl. installatie, woonkamer, wasruimte, 3 slaapkamers, badkamer en berging. Pr. f 140.000,- k.k.

Schaesberg:
Modern hoekpand met garage, ruime L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, luxe badkamer en ruime hobbyzolder, annex 4e slaapkamer (via vaste trap). Goed onderhouden. Pr. f 129.000,- k.k.

Heerlen:
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

Kerkrade:
Tussentijgend woonhuis met kelder, zolder en ruime tuin (± 30 m). Ind. o.a.: eetkamer, woonkamer, keuken, 4 slaapkamers, douchecabine. Pr. f 85.000,- k.k.

HEERLEN
Goed onderhouden hoekpand met berging, garage, veranda en ruime tuin. Ind. o.a.: entree L-vorm. woonkamer, open keuken, 3 slaapkamers, douche, kelder en vliering. Vr.pr. f 98.000,- k.k.

Dit is precies het bedrijfspand waar u naar zoekt!

Susteren, Dieterderweg 1B
Terrein 1500 m², beklinderd, afrastering, verlichting. Hal 300 m² inclusief 60 m² luxe kantoren, hal geheel geïsoleerd, ook het dak, poort 4,50 meter. Koopsom f 350.000,-, excl. BTW.

Mr. Cornelis Brorens,
makelaar en taxateur o.g.,
Oranjestraat 211, Geleen, 04490-50318.

BRUNSSUM BOUWKAVELS

Bouwkavels te koop voor particuliere bouw in plan De Hemelder. Prima gelegen tegenover park. Perc.opp. vanaf 405 m². Zonder verplichting aan aannemer of architect. Prijs vanaf f 68.450,- v.o.n.

DRS. RUIJTERS
mak

TUSSENWONING, Fossielenerf te Heerlen

Notaris Mr. M.H.J.M. TOMLOW te Heerlen, zal op 13 oktober 1988 om 15.00 uur in het openbaar ex art. 1223 BW, Beroon Hotel Wilhelminaplein 17 te Heerlen, bij opbod verkopen:

GEMEENTE HEERLEN:
Een tussenwoning met carport, berging en tuin, staande en gelegen aan het Fossielenerf nummer 492 te Heerlen (Revenier), kad. bek. sectie U no. 218, gr. 1.56.
Inhoud:
begane grond: hal, woonkamer, open keuken, trapportaal, toilet;
verdieping: 3 slaapkamers, bad-doucheruimte met vaste bad;
older: bereikbaar via vlieztrap, gas-CV.
Het pand is vrij te aanvaarden na betaling der koopprijs, welke uiterlijk 24 november a.s. dient te worden voldaan. Op het eventueel in aanmerking komen voor rijkspremie, te lichting: na afspraak.
Over nadere inlichtingen en afspraken: kantoor notaris ontfang, Akerstraat 77, 6417 BJ Heerlen, tel. 045-717044.

Op vrijdag 14 oktober 1988 om 11.00 uur in het openbaar te Heerlen, zal door
notaris J.H.W. Versteeg ter standplaats Maastricht

rechts art. 1223 BW in het openbaar in één zitting en bij opbod worden verkocht:

1. Het appartementsrecht, plaatselijk bekend als Geleestraat 65 te Heerlen, rechtgevend op het uitsluitend gebruik van de woonkamer met balkon, hal, berging, toilet, badkamer en slaapkamer op de tweede verdieping en de berging en parkeerplaats in het souterrain, kadastraal bekend als gemeente Heerlen sectie D nummer 9033-A-6.
Het appartement is voorzien van een gasgestookte c.v.-installatie en is vrij te aanvaarden na algemene betaling van de koopprijs op uiterlijk 25-11-1988.

2. Het vrijstaand woonhuis met inpandige garage en tuin, plaatselijk bekend als Langweide 20 te Wijnandrade (gemeente Nuth), kadastraal bekend als perceel gemeente Wijnandrade, sectie A nr. 2387, groot 5,11 are.
De woning is voorzien van een gasgestookte c.v.-installatie. Betaling van de koopprijs uiterlijk 25-11-1988. Aanvaarding na algemene betaling van de koopprijs. Het pand is verhuurd, zonder toestemming van de hypotheekhouder. De koper wordt in de rechten van de executant met betrekking tot de ontruiming door de huurder gesubrogeerd.

Koper dient van zijn financiële goedheid te doen blijken. Bezichtiging uitsluitend in overleg met het notaris-kantoor, vrijhof 20, te Maastricht, tel. 043-217174, alwaar verdere inlichtingen.

HEERLEN

Notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen
zal op donderdag 13 oktober 1988 om 16.00 uur in het openbaar te Heerlen, krachtens artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek publiek verkopen, bij opbod

werkplaats en bedrijfsruimte

met loods, schuur, personeels- en kantoorruimten, toiletten, acht garages, ondergrond, bedrijfssterren, opslagplaats en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Schaesbergerweg nummer 57 te Heerlen, cad. bek. als gemeente Heerlen, sectie M nummer 868, groot 23.32 are.

Bezichtiging: woensdag 5 en maandag 10 oktober a.s. telkens van 16.00 tot 17.00 uur.

Aanvaarding: geheel vrij van huur en gebruiksrechten in eigen bezit en genot te aanvaarden na betaling der koopsom met uitzondering van 6 garages, welke zijn te aanvaarden in genot der huurpenningen.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk op 21 november 1988.

Gedagden dienen tijdens de veiling deegewenst van hun financiële goedheid te doen blijken.

Nadere inlichtingen: ten kantore van de notaris, Akerstraat 71 te Heerlen (tel. 045-719777).

EIJSDEN

De notariële mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen en mr. H.Ch.M. van Sijpe te Eijsden

zullen op woensdag 12 oktober 1988 om 16.00 uur in het openbaar te Eijsden, Wilhelminastraat 73 ex art. 1223 lid 2 B.W. in het openbaar bij opbod verkopen

STATIG HEERENHUIS

met garage, ondergrond, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Wilhelminastrat 75 te Eijsden, kadastraal bekend als gemeente Eijsden, sectie C nummer 3854, groot 4,96 are.

Inhoud van het woonhuis: kelder, 2 vertrekken.

Parterre: hal, grote eet-woonkamer, veranda, toilet, keuken.

Eerste verdieping: 3 grote slaapkamers en een badkamer.
Zolderverdieping: te bereiken via vaste trap, 2 mansgarages en een berging.

Bezichtiging: woensdag 5 en maandag 10 oktober, telkens van 16.00 tot 17.00 uur. Toegangsbewijs af te halen bij notaris mr. Van Sijpe te Eijsden.

Aanvaarding: geheel vrij van huur in eigen bezit en genot te aanvaarden bij betaling van de koopsom uiterlijk op 23 november 1988.

Nadere inlichtingen: ten kantore van notaris mr. Muijters, Akerstraat 71 te Heerlen (tel. 045-719777).

HULSBURG

Notaris Mr. P.A.H. Eurlings te Voerendaal

zal op donderdag 6 oktober 1988 om 15.00 uur in Café Op de Trapkes, Kerkheuvel 8 in Hulsburg, in het openbaar, krachtens artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, bij opbod verkopen:

WOONHUIS

Achter de Heggen 15 in Hulsburg.

Woonhuis met ondergrond, garage en tuin, kadastraal bekend gemeente Hulsburg, sectie E nummer 550, groot 2.52 are.

Inhoud:
begane grond: woonkamer, open keuken, gang en toilet.
verdieping: 3 slaapkamers, doucheruimte, muurkast.
Niet onderkelderd.

Zolder met vlieztrap.

Aanvaarding:
in eigen gebruik na betaling van de koopsom uiterlijk 16 november.

Gedagden dienen op de veiling deegewenst een verklaring van hun bankrelatie over te leggen, betreffende hun financiële goedheid.

Bezichtiging:
in overleg met het notaris-kantoor.

Nadere inlichtingen:
kantoor notaris Eurlings, Heerlenweg 1, 6367 AA Voerendaal, tel. 045-73535.

2225

Advies van de bouwadviseur

ARCHITEKT IR. MEERTENS E.F.

2226

2227

2228

2229

2230

2231

2232

Cottage, sfeervol gelooft grenen.
Cottage van Creaform. Een zorgvuldig geselecteerde collectie gelooft grenen meubelen, ontstaan uit een combinatie van traditionele vormgeving en ambachtelijk vakmanschap. Meubelen, grotendeels vervaardigd uit massief grenenhouw. De afwerking in een specifieke loogkleur doet denken aan de warme tinten van het aloude antiek gelooft grenen.

STOFFELS

INTERIEURVERZORGING

Aldenhofweg 3, Born

Tel. 04498-51867

KERKRADE

Op dinsdag 4 oktober 1988 's middags om 15.00 uur zal notaris A.L.J.M. Muris te Kerkrade op verzoek van zijn opdrachtgever in café Reulings, St. Pieterstraat 24 te Kerkrade, in het openbaar bij opbod ex artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek verkopen:

Woonhuis

met ondergrond en tuin, te 6464 HD Kerkrade, Bernhard Potthaststraat 3, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade sectie L nummer 873, groot 1.33 aren, alsmede het 1/30 onverdeeld aandeel in de buurtweg, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie L nummer 903, groot 2.90 aren.

Het pand bevat:
begane grond: woonkamer, open keuken, hal, toilet en berging.
1e etage: 3 slaapkamers en badkamer.

Aanvaarding:
koper kan na betaling van de koopsom het gekochte vrij aanvaarden.

Betaling:
de koopsom dient te worden voldaan op uiterlijk 18 november 1988.

Bezichtiging:
in overleg met genoemd notaris-kantoor.

Gedagden dienen tijdens de veiling deegewenst van hun financiële goedheid te doen blijken.

Nadere inlichtingen worden verstrekt ten kantore van notaris A.L.J.M. Muris, Gruppelostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

**Te huur,
uitstekend gelegen
WINKELPAND (175 m2)**

Winkelcentrum Hartje Hoensbroek

Te bevr. Harlekijns Babyland. Tel. 045-221263

NIEUWSTADT

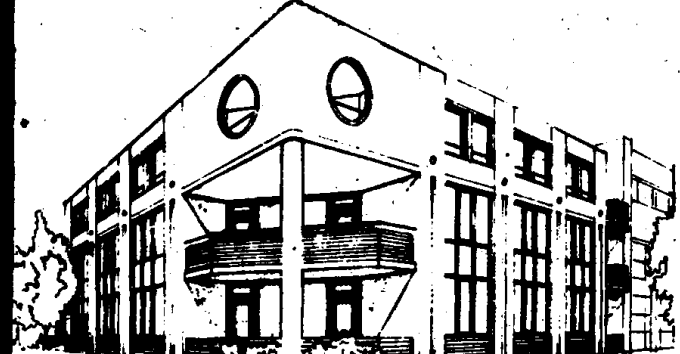
Vrijstaand landhuis met garage. Ind.: souterrain, prov. kelder, wasruimte, c.v.-ruimte. Parterre: entree/hal, garderobe, toilet, grote L-woonkamer, luxe aanbouwkeuken, terras. 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w., apart toilet.
Prijs op aanvraag.

MAKELAARDIJ ONROEREND GOED
BEEDIGD TAXATEUR

BIERMANS

Doktersweg 14, 6101 EB Echt
Postbus 115 - 6100 AC Echt
Telefoon 04754-5006

**Te koop: Landgraaf
APPARTEMENTEN**

OPEN HUIS

zaterdag 1 oktober van 10.00 uur tot 14.00 uur

Op een prima locatie, op slechts enkele meters van het gemeentehuis, politiebureau en winkelcentrum, kortom, in het nieuwe hart van de gemeente Landgraaf, zijn fraaie appartementen gerealiseerd.

Deze appartementen bieden u een praktische indeling, t.w. bij type A woonkamer ± 25 m2, keuken ± 7 m2, slaapkamers ± 12 m2 en ± 6 m2, badkamer, apart toilet, gang, hal, balkon en berging.

Kosten
Rijkspremie
Netto maandlast

f 127.000,- v.o.n.
f 50.000,-
f 407,-

Inlichtingen/verkoop:

van maandag t/m vrijdag
van 9.00-17.00 uur en
volgens afspraak: 's zaterdags
volgens afspraak.

RIKSEN

Edisonstraat 9, 6372 AK Landgraaf, 045-316222

2233

2234

ARP algemeen burgerlijk
pensioenfonds

15.55089 487/61

TE HUUR HEERLEN:

**Eengezinswoningen en
flatwoningen in het
groene Zeswegen**

op loopafstand van het centrum van Heerlen.
Bijzonder comfortabele woningen met uitstekende voorzieningen, zoals badkamer met ligbad, optimale isolatie. De eengezinswoningen hebben 3 slaapkamers en de flatwoningen 2 slaapkamers.
Huurprijzen per maand:
eengezinswoningen v.a. f 504,25
en flatwoningen v.a. f 488,50,
exclusief servicebijdrage.

Nadere bijzonderheden worden u ook graag vrijblijvend verstrekt door:

NEDU

Valkenburgerweg 25A,
6411 BM Heerlen, tel. 045-710909.

2235

2236

2237

2238

2239

2240

2241

2242

2243

2244

2245

2246

2247

2248

2249

2250

2251

2252

2253

2254

2255

2256

2257

2258

2259

2260

2261

2262

2263

2264

2265

2266

2267

2268

2269

2270

2271

2272

2273

2274

2275

2276

GELEEN

Ruydaellaan 51
Uitstekend gesitueerd half-vrijstaand woonhuis met gar. en tuin. Ind. b.g.: gang, toilet, woonk., geventil. keuken, kelder. Verd.: 4 slpk., douche, c.v. Vraagprijs f 138.000,- k.k.

SITTARD

Kromstraat 3
Uitst. gel. karakt. ruime woning met tuin, mooie ind. met o.a. aparte studeerkamer op b.g., luxe bad met ligb. en douche, incl. aanw. stoffering. Pand moet best. van binnen gezien worden. prijs f 119.000,- k.k.

HEERLEN

Kruiestraat 70E
Goed geïsoleerd appartement, 2e etage, b.j. 79. Ind. o.a.: woonkamer 35 m2, badk. met ligb. 2 slpk. Prijs f 85.000,- k.k.

NEERBEEK

Aldenhofstraat 26
Ruim karakteristiek half-vrijstaand woonhuis met gar., kelder en grote tuin (perc. 620 m2). Ind. o.a.: L-voorn. woonk. met open haard, parket, compl. keuken, kantoor/hobbyruimte, 3 slpk., badk., vaste trap n. zolder. Prijs f 168.000,- k.k.

P. Canisiusstraat 2
Goed onderh. vrijst. woning met werkplaats, 2 garages en grote tuin. Ruime ind. met o.a. woonk., eetkamer, keuken, wasruimte, kelder, 3 slaapk., zolder. Vraagpr. f 190.000,- k.k.

2277

2278

2279

2280

2281

2282

2283

2284

2285

2286

2287

2288

2289

2290

2291

2292

2293

2294

2295

2296

2297

2298

2299

2300

2301

2302

2303

2304

2305

2306

2307

2308

2309

2310

2311

2312

2313

2314

2315

2316

2317

2318

2319

2320

2321

2322

2323

2324

2325

2326

2327

2328

2329

2330

2331

2332

2333

2334

2335

2336

2337

2338

2339

2340

2341

2342

2343

2344

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

HOGESCHOOL VENLO

Hogeschool Venlo stelt zich als volgt voor de regio Midden- en Oost-Limburg en Oost-Brabant: onderwijs, onderzoek en schappelijke dienstverlening te organiseren; daarbij concentreert de school zich op die gebieden waarin de vraag naar hoger onderwijs het grootst is.

De Hogeschool Venlo verzorgt de Hogeschool voor Nederland unieke opleiding in logistiek management (HBO-academie): een technisch-technische opleiding, gericht op de opleiding van studenten tot het gehele land.

Hogeschool Venlo is een sterk ontwikkelende HBO-instelling met thans 1450 studenten en ruim 150 medewerkers.

De beroepsopleiding wordt gegeven in de volgende richtingen:

- WTS-werkuigbouwkunde
- WTS-elektronica
- HBO-logistiek management (nationale vervoersacademie)
- HEAO-bedrijfseconomie
- PABO-pedagogische academie
- balloonderwijs
- HBO-hoger laboratorium onderwijs

Telefoon: 077-546868

Postbus 141
6000 AC Venlo

HERHAALDE OPROEP

De Hogeschool Venlo heeft aan de studierichting:

HEAO-BEDRIJFSECONOMIE

een vacature voor een:

DOCENT BEDRIJFSECONOMIE (m/v)

Takenpakket:

- het verzorgen van colleges en lessen in de economische vakken in de verschillende studiejaren;
- het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van het leerplan;
- het begeleiden van stages en afstudeeropdrachten;
- het leveren van een bijdrage aan het ontwikkelen en uitvoeren van contractactiviteiten.

Functie-eisen:

- een eerstegraads bevoegdheid (drs. (bedrijfs)economie of vergelijkbaar);
- ervaring in het bedrijfsleven strekt tot aanbeveling.

Deze betrekking kan zowel full-time als part-time worden vervuld.

Het salaris is volgens rijksregeling, waarbij inschaling conform het laatste genoten salaris mogelijk is tot een maximum van f 6.908,- per maand (bij een voltijdse betrekking).

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de heer drs. J.M.H.R. de Boer, hoofd van de studierichting, telefoon: 077-546868 (werk) of 077-546825 (privé).

Sollicitaties kunnen binnen 14 dagen na het verschijnen van deze oproep worden gericht aan het college van bestuur van de Hogeschool Venlo, t.a.v. de dienst personeelszaken.

GEMEENTE KERKRADE

Bij de groep bijzondere controle van de gemeentelijke sociale dienst is plaatsingmogelijkheid voor een

controleur

voor de duur van 2 jaar

informatie omtrent organisatie
De groep bijzondere controle ressorteert onder de directeur gemeentelijke sociale dienst.
De groep omvat een drietal plaatsen, te weten een teamleider, een sociaal rechercheur en een controleur. Aan de groep bijzondere controle zijn opgedragen al de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om misbruik en oneigenlijk gebruik van de sociale wetten, waarvan de uitvoering aan de gemeente is opgedragen, te voorkomen en/of op te sporen.

informatie omtrent de functie
De functie omvat de volgende hoofdtaken:

- het verifiëren van gegevens bij instellingen, instanties, werkgevers, etc.;
- het verrichten van onderzoek naar oneigenlijk gebruik van sociale wetten;
- het bijhouden van registratiegegevens en de wettelijk opgedragen administratie.

Functie-eisen:

- een verduidelijk algemeen vormende opleiding (minimaal Havo);
- opleiding op het terrein van sociale verzekering strekt tot aanbeveling;
- rijbewijs B-E en beschikking hebben over een auto;
- goede contactuele eigenschappen;
- genegen zijn om ook buiten de normale kantooruren werkzaamheden te verrichten;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden.

Salaris
Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f 3.284,- (schaal 6).

Belangstellenden kunnen telefonisch nadere inlichtingen verkrijgen bij de heer H. Lentzen (teamleider), 045-467980.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan burgemeester en wethouders van Kerkrade, postbus 800, 6480 AP Kerkrade, binnen 10 dagen na verschijnen van dit blad.

Harlekijn's Babyland

DE BIJTERE BABYSPECIALIST

vraagt gemotiveerde TOPVERKOOPSTER

met gedegen ervaring.
Leeftijd min. 25 jaar.

Sollicitaties uitsluitend schriftelijk richten aan:
Harlekijn's Babyland
Kouwensteestraat 14, 16431 HD Hoesbroek

Scholengemeenschap De Ravensberg

Valkenburg aan de Geul

Het bestuur van de scholengemeenschap De Ravensberg (voor Mavo en LBO) te Valkenburg aan de Geul, vraagt een

directeur (m/v)

De vacature ontstaat doordat de huidige directeur gebruik maakt van de DOP-regeling.

De scholengemeenschap omvat een Mavo- en een LHNO-opleiding, met in totaal 308 leerlingen en 30 personeelsleden.

Het bestuur heeft, na overleg met de oudervereniging en de personeelsraad, een profielschets opgesteld, die telefonisch of schriftelijk kan worden aangevraagd bij de administratie, Roeyoetsstraat 1a, 6301 XV Valkenburg, telefoon 04406-15051.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de huidige directeur, de heer J. Teunissen (telefoon school 04406-15051, privé 04405-1741).

Sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan het bestuur, p/a Goudenrood 32, 6301 JM Valkenburg.

Gemeente gulpen

Bij het stafbureau interne zaken kunnen worden geplaatst:

2 part-time medewerkers typenamer

(m/v, 15 uren);

1 part-time medewerker receptie/kabineet

(m/v, 15 uren in de namiddag).

Het ligt in de bedoeling één van de vacatures typenamer te combineren met de vacature receptie/kabineet.

Functie-informatie typenamer:
- verrichten van typewerkzaamheden op de tekstverwerker P 5020;
- verrichten van voorkomende werkzaamheden bij het stafbureau interne zaken.

Functie-informatie receptie/kabineet:
- bedienen van telefooncentrale;
- verrichten van receptiewerkzaamheden, o.a. informatie verstrekken, ontvangen van gasten etc.;
- verrichten van voorkomende werkzaamheden bij het stafbureau interne zaken;
- verrichten van kabinetswerkzaamheden.

Functie-eisen:
- middelbare schoolopleiding en bezit typendiploma;
- ervaring in het omgaan met tekstverwerkingsapparatuur (bij voorkeur P 5020);
- een flexibele, energieke en zelfstandige instelling.

Receptiepost
Aanstelling geschiedt op basis van een arbeidsovereenkomst voor een jaar, waarna vaste aanstelling kan volgen.
Salaris afhankelijk van ervaring en opleiding.

Overige informatie
Nadere inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij bureau algemene zaken/personeelszaken, dir. mr. M. Verbeest, tel.nr. 04450-6292.

Sollicitaties dienen binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad gericht te worden aan burgemeester en wethouders van Gulpen, postbus 58, 6270 AB Gulpen, onder vermelding in linkerbovenhoek van de enveloppe: "interne zaken".

Voor de slagerij in onze Spar-supermarkt te Geleen zoeken wij:

2 part-time verkoopsters

voor ± 20 uur per week.

Profiel van de kandidaten:

- representatief verzorgd uiterlijk;
 - voldoende motivatie voor werken in teamverband;
 - leeftijd lieft tussen 17 en 23 jaar.
- So! met recente pasfoto sturen naar:
Bedrijfsleiding Spar Supermarkt Geleen,
Postbus 521, 6160 AM Geleen.

Open universiteit

De Open Universiteit Economische Zaken (FEZ) assisteert bedrijven bij het kiezen van hun opleidingen. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de kennis van de medewerkers.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

beheersmedewerker (m/v)

voor de afdeling pers. bez.

vacaturenummer: LID 8885

Takenpakket: dragen voor juiste tijdige en volledige administratieve verwerking en -voorziening naar aanleiding van de afdelingen; het bewaken van de administratieve gegevens; het dragen van adequate verantwoordelijkheid; opstellen van administratieve verslagen; financiële ondersteuning t.b.v. de afdelingen; het uitvoeren van projecten zoals opstellen van administratieve verslagen; het uitvoeren van projecten zoals opstellen van administratieve verslagen; het uitvoeren van projecten zoals opstellen van administratieve verslagen.

De Open Universiteit Economische Zaken (FEZ) assisteert bedrijven bij het kiezen van hun opleidingen. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de kennis van de medewerkers.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

FEZ helpt de bedrijven bij de keuze van de opleidingen voor de medewerkers. Het wordt een voordeel voor de bedrijven, want de medewerkers krijgen de mogelijkheid om hun kennis te updaten.

GEBO. benedik ABATTOIR LANDGRAAF

Wij zoeken voor ons bedrijf op korte termijn enkele:

ERVAREN SLAGERS C.Q. UITBENERS ERVAREN SLACHTERS

Wij bieden:
- goed loon;
- uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Tevens vragen wij nog enkele

PRODUKTIEMEDEWERKERS (leeftijd tot 23 jr.)

Gaarne telefonisch reageren op zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur en van maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 16.00 uur.
Tel. 045-325000

Gebr. Benedik Abattoir d.v.
Vogelzahnweg 245
6374 AC Landgraaf

TECHNISCH BUREAU CREMERS B.V.

Tech. Bureau Cremers B.V. is een internationaal werkend installatiebedrijf. Het heeft meer dan 50 jaar ervaring in het realiseren van installaties van verwarming en energiebesparende kwalitatief t.b.v. industrie en industrie en behoort tot de grootste technische installatiebedrijven in Nederland.

De afdeling is gespecialiseerd in:

- verwarming
- sanitair
- ventilatie
- aanbouw en onderhoud en service

Voor de afdeling zijn onze afdeling montage zoeken wij

monteurs

De monteurs moeten het geheel zelfstandig monteren van technische installaties op het gebied van centrale verwarming, airconditioning, bedrijfstechnieken, etc.

Functie-eisen:
- een goede opleiding te monteur installatietechniek; SOG/SOK/SOK;

kennis van en ervaring in bovengenoemde werkzaamheden;
- het bezit van rijbewijs BE.

Salaris:
- afhankelijk van opleiding en ervaring nadere overeen te komen.

Belangstellenden worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen te richten aan de afdeling personeelszaken van Technisch Bureau Cremers B.V., postbus 300, 6040 AB Pijnacker.

IKOL

Instituut voor Kategoriaal Overleg in Limburg

Beleidsmedewerker arbeidszaken (m/v)

Hij/zij krijgt tot taak:
- analyseren van problemen met betrekking tot arbeidsomstandigheden van jongeren, van gehandicapten en met betrekking tot de arbeidsomstandigheden van oudere werknemers;
- in samenwerking met commissies suggesties ontwerpen voor de oplossing van problemen;
- contactoverleg met de afdelingen en zorgdragen voor de uitvoering van besluiten;
- contacten onderhouden met overheden, instellingen en organisaties;
- voorbereiding van projecten;
- een bijdrage leveren aan het integrale beleid van het IKOL.

Verwacht wordt:
- een opleiding op minimaal HBO-niveau;
- ervaring en/of affiniteit met werkdoelstelling en tewerkstellingsproblemen van specifieke bevolkingsgroepen;
- kennis van de werkwijze van processen en groepen;
- bereidheid tot het werken in teamverband;
- flexibel om uiteenlopende arbeidsproblemen te benaderen.

Vrouwelijke sollicitanten genieten de voorkeur.
Geboden wordt een salaris tussen f 3947,- en f 5118,-.

Hoofd administratie (m/v)

Hij/zij krijgt tot taak:
- organisatie en leiding van de secretarieel, administratieve ondersteuning;
- postbezorging;
- zorg voor de telefoon en voor de huishoudelijke dienst;
- organisatie van de automatisering.

Verwacht wordt:
- een opleiding op HBO-niveau met ervaring;
- bereidheid met de verschillende onderdelen van een administratie;
- kennis van het automatisering;
- bereidheid in organisatie en leiding geven;
- leeftijd bij voorkeur ouder dan 30 jaar.

Geboden wordt een salaris tussen f 3947,- en f 5118,-.

Beleidsmedewerker jeugdhulpverlening (m/v)

De Beleidsmedewerker zal de jeugdhulpverlening bijdragen aan de ontwikkeling van de jeugdhulpverlening. Van hem/haar wordt een creatieve bijdrage verwacht m.b.t. het bijhouden van dossiers, en de bereidheid te werken in een veranderend werkveld.

Hij/zij krijgt tot taak:
- het analyseren van problemen en suggesties aandragen voor oplossingen;
- het uitvoeren van samenwerkingsverbanden en zorgdragen voor de uitvoering van besluiten;
- contacten onderhouden met overheden, instellingen en organisaties;
- waar nodig, werkgroepen in het leven roepen en begeleiden;
- vanuit zijn/haar werkveld een bijdrage leveren aan het integrale beleid.

Verwacht wordt:
- een goede opleiding, richting opbouwwerk;
- ervaring met ontwikkelingen in jeugdhulpverlening en beleid;
- kennis van de werkwijze van processen en groepen;
- bereidheid tot het werken in teamverband;
- affiniteit met jeugd en jeugdhulpverlening.

Voor deze functie gaat de voorkeur uit naar een vrouw.
Geboden wordt een salaris tussen f 3947,- en f 5118,-.

De G.A.D. Weiden is van toepassing op de arbeidsvoorwaarden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer H.J. Dombrowski, directeur, tel. 045-253022, G.A.D. Weiden. Telefoon: 0478-1878.

Sollicitaties met curriculum vitae en foto dienen binnen 10 dagen worden gericht aan de directeur van het IKOL, postbus 300, 6200 NB Maastricht.

Loop mee met dé MEUBEL Parade van België

Meubelen Nibema vindt U op nog geen 10 km van Maastricht. 5.000 m2 woongezelligheid met meubels van wereldklasse én betaalbare prijzen.

Meubelen Nibema is geopend van 10.00 -19.00 uur, 7 dagen van de week, dus óók 's zondags. Levering franco thuis zonder kosten van invoerrechten of grensformaliteiten.

MEUBELN NIBEMA

Maastrichtersteenweg 28, 3781 Riemst (België) 012/45.19.26 - 45.45.60
* Nederland: 09.32/12.45.19.26 * B.R.D. (Germany): 00.32/12.45.19.26

IMPORT EXPORT GOLDMANN

is de schatkamer uit het Verre Oosten.

Wij verkopen uit voorraad:

alle soorten Chinees en Japans porselein en aardewerk, alles handgeschilderd, terra cotta, koperwerk, brons, Boeddha-beelden, bronzen lampen, bronzen beelden, juwelen, emaille cloisonne, seladon, goud-imari, canton, tiffanylampen, Koreaanse en Chinese meubels, Oosterse tapijten enz. enz.

Bezoek onze showroom, wij zijn geopend van maandag tot vrijdag van 9 uur 's morgens tot 17.30 's namiddags. Voor handelaars op afspraak.

Goldmann B.V., gross en detail
Dr. Nolenslaan 149
6136 GM SITTARD, telex 30895
tel 04490-23844, fax 04490-24108

Goldmann

Dr. Nolenslaan 149
6136 GM Sittard, tel. 04490-23844

Telex 30895
Fax 04490-24108

HELP HELPEN

RODE KRUIS
DEN HAAG GIRO 6868

Voor een onzer relaties bieden we **TE HUUR** aan (met mogelijkheid tot koop) **CAFE-PENSION** (met 14 kamers) en mogelijkheid voor Restaurant in de omgeving van **VALKENBURG**

Geïnteresseerden die beschikken over de vereiste vestigings-diploma's alsmede enig kapitaal kunnen schrijven naar:

Koninklijke Brand Bierbrouwerij b.v.
t.a.v. de heer J. Vermeer
Postbus 1
6320 AA WILRE

Voor nadere tel. informatie: J. Vermeer op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur onder nummer 04450-8282 tst 213

te koop

ORSBEEK, Bachstraat 36
Rustig aan plantsoen en met vrij uitzicht gelegen halfvrijstaand woonhuis m.c.v. dubbele garage, berging en tuin op t. zuiden. Ind. r. hal, woonkamer m. tegelvl. en open haard, mod. aanbouwkeuken m. alle app. Verd. 3 r. sipks. badkamer. Vaste trap n. zolder m. 4e sipk. Ged. isolatie en v.v. rolluiken. Vr.prijs f 155.000,- k.k.

SUSTEREN, Weverstraat 14
Vrijstaand landhuis m. 3 garages (2 auto's), kelders, 2 tuinen. Tot oppervl. 550 m2. Ind. r. hal, woonkamer 40 m2, keuken m. luxe inrichting, mod. 2 r. sipks., luxe badk. Ver. 3 r. sipks., bar en kelder. Vr.prijs f 305.000,- k.k.

PUTH-SCHINNELEN, Onderste Puth 50
Aan rand van bosgebied, kom gelegen groot halfvrijstaand woonhuis m.c.v. dubbele garage en grote tuin ± 700 m2. Ind. r. hal, kantoor r. woonkamer ± 36 m2 m. tegelvl. en open haard, leefkeuken, serre te verd. overl. 3 sipks. 2 badkamers. 2e verd. overl. 3 sipks. badkamer. Vr.prijs f 149.000,- k.k.

SUSTEREN, Gildelaan 32
Ruime luxe vrijstaand woonhuis m. inpandige garage, gr. souterrain m. prov. s.e. en recreatie, bar, ruimte en mod. sietuin. Tot oppervl. 420 m2. Ind. r. hal, woonkamer m. c.v. garage, 4 r. sipks., badkamer, mod. 4 r. sipks., badkamer m. app. prachtige serre, aansl. n. sietuinen m. optimale privacy. 3-4 sipks. r. badk., luxe en deg. afwerking inkt. dubbele beglazing en dakisolatie. Vr.prijs f 375.000,- k.k.

NEERBEEK, Cartijshofstraat 86
Rustig gelegen gesch. v. hand woonhuis m. c.v. garage, inpandige garage, opp. 420 m2. Ind. r. hal, woonkamer ± 35 m2, keuken v.v. w.c., en c.v.-kelder. Ind. r. ruimte rustieke hal, woonk. m. open haard ± 45 m2, mod. keuken m. app., prachtige serre, aansl. n. sietuinen m. optimale privacy. 3-4 sipks. r. badk., luxe en deg. afwerking inkt. dubbele beglazing en dakisolatie. Vr.prijs f 375.000,- k.k.

STEIN, Den Hoekstraat 38
Deg. vrijst. woonhuis met garage, kelder, c.v. en grote tuin, tot oppervl. ± 750 m2. Ind. r. hal, woonkamer ± 50 m2, ruime eetkeuken, bijkeuken. Verd. 3 sipks., badk. m. douche, R. zolder. Prijs f 169.000,- k.k.

GELEEN, Portonnekeulstraat 14
Deg. halfvrijst. woonhuis m. c.v., kelder, garage en tuin. Ind. r. hal, woonkamer ± 30 m2 m. parketvl., keuken m. aanb. inst. v.v. alle app. Verd. overl. 4 sipks., alle m. parketvl., badk. m. ligo. etc. Zolder. Ged. isolatie en dub. beglazing. Vr.prijs f 110.000,- k.k.

HEERLEN, Essenderweg 94
Deg. vrijst. woonhuis met dubbele garage, c.v., kelder en grote tuin. Oppervl. 840 m2. Ind. r. hal, woonkamer met open haard, keuken met aanb. inst. en app., bijkeuken. Verd. overl. 3 sipks., luxe badk. m. ligo, bad, douche, 2e toilet etc. Vaste trap n. zolder, hele woning v.v. rolluiken. Vr.prijs f 179.000,- k.k.

GELEEN, Leeuwewijkstraat 4
Schitterende tussenwoning m. c.v., kelder, berging en leuke sietuin m. achterom. Ind. r. hal, r. L-vormige woonkamer m. eiken parketvl. ± 35 m2 en moderne semi-open keuken v.v. alle app., badk. m. ligo. etc. Verd. 3 r. sipks. alle m. parketvl. Elektra en riool gemod. Viering. Vr.prijs f 105.000,- k.k.

LIMBRICHT, Borneerweg 20
Riant gel. vrijst. landhuis, geheel onderkelderd m. inpandige garages en privatuinen. Oppervl. 484 m2. Ind. r. hal, woonkamer, kantoor, luxe aanb. keuken m. app., bijkeuken. Verd. 3 r. sipks., badk. m. ligo. etc. Zolder. Ged. isolatie. Luxe en deg. afwerking. Vr.prijs f 275.000,- k.k.

GELEEN, Ruysdaellaan 35
Halfvrijst. woonhuis m. garage, kelder en tuin op t. zuiden. Ind. r. hal, woonkamer, moderne keuken m. alle app., ged. overdekte terras. Verd. overl. 3 r. sipks., moderne badk. m. ligo. etc. Viering. Vr.prijs f 119.000,- k.k.

GELEEN, Kluis 13
Deg. gebouwd halfvrijst. woonhuis met garage, kelder, c.v. en tuin. Ind. r. hal, woonkamer met parketvl., keuken, grote serre. Verd. 3 r. sipks., badk., zolder. Div. kunststof kozijnen met dubbel glas, rolluiken. Vr.prijs f 135.000,- k.k.

GROESBEEK - Industrieweg

FABRIEKSCOMPLEX

op het industrieterrein. Totale oppervlakte 5.330 m2. Totaal BVO 3.054 m2. Hoogte werkplaats 2,5 m. Hoogte hal 2,7 m, vloer 20 cm beton gedeeltelijk 14 cm, deuren 2,8 m hoog en 3,6 breed. Hoogte opslag 2,1 m, toegangsdeuren 2 m hoog en 2,5 m breed. Lift voor 2.000 kg. Voorzien van sprinklerinstallatie en c.v.-gas radiatoren. Aanv.: in overleg.

Koopsom: f 660.000,- k.k.

Inl.: Stribosch-Thunnissen Makelaardij b.v., Canisiussingel 20-22, 6511 TJ Nijmegen, tel. 080-22.84.44.

HOENSBROEK f 70.000,- k.k.

Tussenwoning met c.v. en tuin (garage mogelijk). Entree, kelder, ruime woonkamer, grote keuken, 3 slaapkamers en badkamer.

HEERLEN-NOORD f 75.000,-
Mooi appartement met eigen c.v. en berging. Ruime woonkamer, 2 slaapkamers, badkamer en zolder (hobby/studeerkamer).

SCHAEBSBERG f 95.000,-
Tussenwoning met c.v., berging en tuin. Bj. 1982. Woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer (ligbad), zolder (vaste trap).

HOENSBROEK-MARIADE f 105.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met berging en grote tuin. Kelder, woonkamer, keuken, bijkeuken, douche, 3 slaapkamers, zolder (vaste trap).

SCHAEBSBERG f 117.500,- k.k.
Zeer goed onderhouden woning met c.v., tuin en grote garage. Bj. 1980; voorzien van rolluiken. Entree, woonkamer (± 42 m2), eiken aanbouwkeuken met apparatuur, 4 slaapkamers, badkamer.

ORSBEEK f 165.000,- k.k.
Moderne, geschakelde woning in perfecte staat van onderhoud. Veel luxe opties. Ind.: entree met vide, woonkamer (± 45 m2), luxe aanbouwkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, garage.

GEHEEL KOSTELOOS EN VRIJBLIJVEND

bespreken wij met huiseigenaren, die binnenkort of op langere termijn hun pand willen laten verkopen de prijs- en verkoopmogelijkheden.

TROOST ONROEREND GOED, HEERLEN. TEL. 045-717976

MARINUS KRIJNTJES

onroerend goed b.v.

Kummenaedestraat 72, 6165 BX Geleen. Tel. 04490-51544

VAN ZOLDER TOT WERKKAMER

Met Parador worden uw meest persoonlijke woonideeën heel gemakkelijk werkelijkheid.

Parador is een totaal-interieursysteem, van vloer tot en met het plafond. Het is leverbaar in diverse warme houtsoorten of strak wit gelakt.

De wandpanelen, kastenwanden, werkbladen en alle andere elementen van het Parador systeem zijn harmonieus op elkaar afgestemd en worden voor u op maat gemaakt. Zodat u geen enkel compromis hoeft te sluiten bij de realisatie van uw woonwensen.

Parador is in Duitsland een grote naam. Bij ons is dit schitterende kwaliteitssysteem voor persoonlijk wonen nog een nouveauté. Maar uw aannemer of timmerbedrijf kan u er alles over vertellen. Voor documentatie kunt u ons ook even bellen of nog beter: kom even kijken in onze showroom. Dan zult u zien dat wij geen woord te veel gezegd hebben.

SEVERIJNS
Hoekerweg 70, 6222 NP Maastricht (Beatrixhaven)
Telefoon 043 - 634646

exclusieve woonip

KEUKENSTUDIO CARMEN

Erkend gas-water-electrotechnisch installateur
Hoofdstraat 115, Schimmert, tel. 04404-1731

Kom kijken naar de nieuwe kollektie 1989!

COMPUTER TEKENING-ONTWERP
Wij tekenen d.g. ontwerpen uw nieuwe keuken via onze computer zodat u zich meteen een beeld kunt vormen hoe uw nieuwe keuken eruit gaat zien.

test SieMatic sehr gut

OPEN HUIS
Vandaag en morgen
van 10.00-17.00 uur

Liefst een SieMatic

van tilburg keukens limburg bv

rationak
NUTH BEEK SITTARD

Een nieuwe keuken. Hiervan verwacht U dat U er vele jaren lang plezier van zal hebben. Alles moet perfect functioneren en ook na jaren er nog mooi uitzien.

Daarom stellen wij van 'rationak' de allerhoogste eisen aan onszelf en aan ons produkt. Dat betekent hoogste accuratesse, vooruitstrevende technieken en nauwlettende controle op materiaal en verwerking. Dat betekent echter ook inventiviteit, flexibiliteit ten opzichte van uw wensen en individueel advies voor uw keukenwensen.

Alleen op die manier is een hoge degelijkheid en lange levensduur gewaarborgd. Kwaliteit, die zich iedere dag weer bewijst. Het argument voor een complete inbouwkeuken.

rationak
Keuken leasen vanaf f 100,- per maand.

De Weverstraat 11, Nuth (naast gemeentehuis), tel. 045-244610

Nusterweg 88, Sittard (naast Leenbakker, industrieterrein Noord), tel. 04490-21910

Vakantie en Rekreatie

DE FIJNSTE VAKANTIETRIPS

HERFSTVAKANTIE

VANAF
LUGANO-ZWITZERLAND 7 dg f 699,-
BERLIJN 3 dg f 299,-
WENEN-SALZBURG 7 dg f 789,-
ROME-FLORENCE 10 dg f 1089,-

Elke week:
PARIS 2, 3 en 4 dagen vanaf f 159,-
BEIERSE ALPEN 7 dagen, 5 okt. f 799,-
LOURDES 7 dagen, 8 okt. f 699,-

VRAAG FOLDER

Het Zuiden
Touringcars
04406-15252
Plenkertstraat 44, Valkenburg
Dagelijks geopend ook in 't weekend tot 20 uur.
Onze folders zijn ook bij elk reisbureau verkrijgbaar.

Waddeneilanden

TEXEL, omg. Dennen, mod. vrijgel. 4-6 pers. b.u.s. centr. verw., ligb. k.v. etc. zon- en speelweide Okt nov vanaf f 295,- p.w. all-in van 14 tot 21 okt. bezet. Tel. 02220-3567

WEST-Terschelling direct gelegen aan de rand van duin en bossen. Hotel, bar, bowling Bornholm. Logies + ontbijt va. f 29,50. Inl. (05620) 2266

TERSCHELLING Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer van een twee-ster hotel m. verw. buitenzwemb. Arr. 3-4 of 7 dg incl. kamer, d.t. ontb. lunchpakket, diners + fiets vanaf f 139,-. Bel. (05620) 8850 H.C.R. Thalassa, Heerenweg 5, 8891 HS Midland

Ameland uw vakantie-eiland voor ieder jaargetijde. Vraag de gratis gids voor bung, arr. en camping. Ameland, postbus 14, 9163 ZL Nes, tel. 05191-2020.

Friesland

In de herfstvakantie de ZEILUITSMIJTER van Herberg 'Oer 't Hout'!! Van 17 t/m 20 okt. een zeilkamp voor f 167,50 all-in. Inl.: Herberg 'Oer 't Hout', Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grouw. Tel. 05662 - 15 28.

Drenthe

TE KOOP: stenen recreatie-bu. 's, voll. geïsoleerd, te Zwiggelte (gem. Westerbork). Prijzen v.a. f 114.000,- v.o.n. Bel voor een afspraak met (05920) 43 03, (05933) 4 63 98 of kom langs. Wij zijn aanw. elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

HERFSTVAKANTIE op DIANA HEIDE

De familiecamping voor een echte gezinsvakantie!

Naast restaurant, supermarkt, sportveld, middeleeuws, roei-/visservier, middeleeuws, is er tijdens de herfstvakantie een recreatieteam dat de kinderen in onvergetelijke week bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. staatsbossen.

DIANA HEIDE
CAMPING - NATUURRESERVAAT
Amen 53, 9446 TE Amen (Roldo), Tel. 05920-89297

Overijssel

RUITERKAMPEN VOOR KINDEREN van 5 t/m 16 jr. Bosriten, deskundige leiding, binnenmanege aanw. Prima acc., div. activiteiten. Inl. Hoeve 'De Ruif', Staphorst (05225) 18 76.

Gelderland

HERFST in de GELDERSE ACHTERHOEK. Te huur 4-6 pers. bungalows of chalets. Recr.centrum MARVELD, Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo, tel. 05440 - 61638, folder op aanv.

LOENEN/VELUWE 1150 JAAR
Hotel-herfstvakantie 16-10 tot 21-10, midweek, weekends, etc. Kinderen spec. prijs. Tennis, roeien, rolfiet, midweek, paardetram, vliegen met uw gastheer.
Inl.: Hotel Bosoord, tel. 05765 - 12 64.

Noord-Holland

BERGEN AAN ZEE - Hotel Prins Maurits***. Aantrek. herfst-arrangementen 3 - 5 - 7 dagen halfpension f 230,-, f 365,-, f 500,- incl. fiets en duinkant, alle kamers met douche/toilet/telefoon. Inl. tel. 02208 - 1 23 64.

Zeeland

Domburg strandhotel Badpaviljoen
Direct aan zee, unieke wandeling. Eigen parkeerpl. Hoteltkamer met douche/toil., L.O. va. f 30,- p.p. (weekendarr. f 175,- p.p.). Tel. 01188-3070

Viissingen hotel Bos Internationaal
Dicht bij strand en boulevard. Comfortabele kamers met douche en toilet. Prijs vanaf f 30,- p.p. met logies en ontbijt. Tel. 01184-13303.

HERFSTVAKANTIE! Weekend, 3-dgs v.a. f 179,-; 4-dgs v.a. f 229,-; midweek, 5-dgs v.a. f 360,-; 6-dgs v.a. f 420,-. GRATIS slapen op zondag dus!! Week-arr., 8-dgs v.a. f 630,- p.p. Alles incl. uitgebreid ontbijtbuffet en 4-gangen diner. Binnenzwembad - tennis - solarium en sauna. Reserveer dus snel bij GULDEN TULIP WESTDUIN aan zee te Koudekerke bij Viissingen, tel. 01185 - 25 10.

HERFSTVAKANTIE op CAMPING DOMBURG.
5**** camping op 500 m van zee. Vraag ons herfst-arr. Tel. 01188 - 32 10.

Noord-Brabant

OKTOBER/NOVEMBER-AANBIEDING! ANWB ****bungalows, vrijst., c.v., open haard, k.v., tennisb., pracht. wandel/fietsgeb. Nu vanaf f 285,- p.w. Inl.: (010) 4 67 26 33.

RECR.CENTR. SOMEREN. In de bossen, t.h. 6-pers. bung.'s + stacar.'s + pl. voor eigen caravan. Manège + stallen + lessen en speeltuin aanw. 100 km wandel- en fietspaden. Herfstarr. Inl. 04926 - 12 16

Limburg

Special Herfst-arr. 3 overn. + ontb. + 4 gangen diner f 165,- week-arr. 7 overn. + ontb. + 4 gangen diner f 380,-, ook alleen L.O. mog. f 42,- p.p.p.d. Evt. korter of langer verblijf mog. alle kamers d.w.c. ligb. eigen parking. Kind. tot 12 jr. halve prijs. Hotel Stevens, Broekhem 33, Valkenburg 04406-12348.

VAKANTIE - ARRANGEMENTEN

Op basis van half pension. (overnachting, ontbijt, 3 - gangendiner)

3 dagen (2 overnachtingen) f 125,- p.p.
5 dagen (4 overnachtingen) f 250,- p.p.
8 dagen (7 overnachtingen) f 375,- p.p.

Kamers met bad/douche, toilet en k.l.v.
Bosnae omgeving a/d Maas
Wandel- en fietsroutes

noord-
midden-
limburg
(Limburgse Canyons)

GULPEN VVV WIJLRE Voor een fijne vakantie in 't Zuidlimb. heuveland prachtig gelegen in Geul- en Gulpdal. Vraag de infogids: Postbus 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

HERFSTVAKANTIE in HOTEL LAMERICH'S, GEULHEM-VALKENBURG a/d Geul, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Bergt bijt. Rustig gel. in Geuldal. V.p. f 50,- p.p.p. dag en nacht, kinderen t/m 14 jr. halve prijs, ook 10-daags kerst/nieuwjaars-arr. p. bus f 700,- p.p. Vraag prosp. tel. 04406 - 4 05 55.

VALKENBURG a/d GEUL

Herfstkleuren

Herfst in Valkenburg. Heel bijzonder. Erg aan te bevelen. De prachtige kleuren in de grandioze natuur. De rust. De romantische plekken. Valkenburg is echt verbluffend veelzijdig. Probeer 't. Het zal u bevallen!

Een 3-daags arrangement v.a. f. 90,- p.p.
VVV Her Geuldal, Tel. 04406-13364
Postbus 820, 6300 AV Valkenburg

Parkhotel Rooding**** gratis folder 04406-13241, over-dekt verwarmd zwembad, weekend halfpension vanaf f 93,-, 7 dg halfpension vanaf f 539,-.

DOEN IN ELK SEIZOEN

Duitsland

Snelle beslissers, let op!!!

Op naar MAROKKO

Op 7-10-'88 zijn nog enkele plaatsen vrij. Voor DM 548,- bieden wij u: 15 dg. HP; * bustocht met overnachting in Spanje; * met boot door de Straat van Gibraltar naar Afrika; * Duitsspr./Marokk. reisleiding.

IGA-Tours-Reisen Kleyerstr. 58-60, 6 Flm 1, tel. 09-49697391049.

Paardrijden en vakantie-paardrijdcursus voor de poorten van Stuttgart. Kinderen en volwassenen, koets- en brulofsritten. Restaurant en ponyrijden. Familie Rauchsle. 07150-32760. Scheerwiesenweg 55, 7141 Schwieberdingen.

EIFEL, Moezel, Harz en Beierse Woud. Vak. app. Folder: Clara, postbus 156, 2890 AD Ridderkerk (01804) 24589.

Nog kamers en vakon. vrij! App. + sporthotel Marianne, Luftkurort 7821 Eisenbach-Hochschwarzw. 1000 m. Overdekt zwembad, sauna, solarium, tennisbal. Igwede, rustig aan bos. Tel. 09497657288

Wandelt u door het nazomerse Teutoburgerwald? Verbleef u 7 dagen! Betaalt u 5 dagen! Vakantiedorp Diestelbruch, GmbH en Co Bad Meinbergstr. 53, 4930 Detmold. Tel. 09495231 50420 0.47432 Prospectus

Meraner klimaat. Zocht u rust en ontspanning kom dan naar zuidelijk deel Beierse wald in Gasthaus Freischütz in Obernzell a/d Donau. U zult zich in ons familiebedrijf op uw gemak voelen. Familie Ingold en Johan Rauner. Bachstrasse 7, 8391 Obernzell. Tel. 09498591 1863. Kerstma. v. 5625

PONYHOF FINKENMUHL. Kinderparadijs, reusachtige speelplaats, overdekt zwemb. sauna, fitness, sol. paarden, pony's, manege, komf. vak woningen vanaf 49 DM p.d. Prosp. Fam. Begitt, 8887 Weissensatt. Tel. 09-49-9253-424

Gasthof-Pension-Cafe Altons Harnes op de Röhraakalm gelegen vertrekpunt voor veel interessante wandelingen. gezellige gastenkamers met d.w.c. balkon, recreatieruimte, TV, sauna, huiskachel, lozen en zwemb. HP vanaf DM 41,-. Ouderen hartelijk welkom! 5948 Schmaltensberg-Schnee. Tel. 09-492975 473. Huisspectus aan te vragen!

Wandelen en ontspanning in herfstwinter in 'Forstheim' met goede eenvoudige kost onderne kamers met d.w.c. Aanbieding HP DM 30,- Rustige omgeving eigen forellen. Wij verhuur en ons op uw komst. Fam. Schreck, 6981 Altenbuch. Tel. 0949392 8610

Een Nederlands hotel, hartje Winterberg. Tot 21 oktober 3 dgn L.O. 119,-, H.P. 159,-, 4 dgn L.O. 139,-, H.P. 189,-, 7 dgn L.O. 195,-, H.P. 295,-, Kerst 7 dgn 495,-, H.P. 23 dec. tot 30 dec. incl. kerstdiner. Nieuwjaar 7 dgn 495,-, H.P. 30 dec. tot 6 jan. Alle prijzen in D-Marken. Wij zenden u gaarne gratis prospectus. Krokus geheel vol. Parkhotel Winterberg Am Wattenberg 66 tel. 09-49-2981.2017. Direct bij liften en centrum. Wij spreken Nederlands.

BOPPARD a. d. RIJN, gez. Holl. fam.hotel, dir. a. d. Rijn. Alle krs. m. d.w.c./tel./k.v. H.P. v.a. DM 40,- pp. pd. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel „Europe“ Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5088. Vraag naar ons kerstarrangement.

Denkmäler bayer. Geschichte und Kulturhistorische Sehenswürdigkeiten
INGOLSTADT ist IN
Information Südliche Fremdenverkehrsvereine
Haller 5, 8070 Ingolstadt, Tel. (09141) 306-4154/4117

Badische Bergstraße

Pension „Zur Schönen Aussicht“

Familie Karchnick, Buttenweg 28, 6945 Hirschberg-Großsachsen. Tel. 06201-51467

Moderne VAKANTIEWONINGEN in Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

Oostenrijk

WINTERSPORT.

Elke vrijdag naar Salzburgerland + Zillertal, div. plaatsen, 10 dgn hotel al v.a. f 40,- incl. busreis. Busretours al vanaf f 135,-. Toeslag royal class f 40,-.

EURORAPIDE REIZEN - 030 - 62 80 04.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

HERFST. EN WINTERWANDelingen.

In de Frankebach kam. m. d.w.c. L.O. DM 26,- p. p. Alleen van station mogelijk. Gasthof Ham. Beerswald, vanaf sept. vrij. Tel. 09-49-9971-1586 of 205345.

Frankrijk

HAUTE SAVOIE: LA MARMOTTE***, LES GETS. Aan de voet v.d. pistes. Kalm, 45 kam., balk., tv, sauna, solar., zwemb. Gratis kinder-oppas. Går. Pension 385-518FF. Tel. 09-33-50-79.75.39.

De nieuwste trein naar de Franse sneeuw!

Al vanaf f 169,- vanuit Nederland zonder overstappen naar de Franse Alpen per **France Alpes Expres**

Vraag de folder "Sneeuwretour" bij uw reisbureau, het NS/Transreisbureau of de reisverkopende bank.

Hongarije

Gé Gé Hongarije Tours

Nieuwe Plein 11a, Arnhem 085-435050

Wintergids '88/'89 is uit. Auto-, bus- en vlieguren. Speciale aanbiedingen herfst en kerstreizen.

Azië

Indonesië

Indonesië-tours 1989

23-daagse Java-Bali-Singapore tour f 3495
31-daagse Java-Bali-Singapore tour f 3695
27-daagse Sumatra-Java-Bali-Singapore tour .. f 3850
32-daagse Sumatra-Java-Bali-Singapore tour .. f 4250

Nederlands reisleiding.
Dia-presentatie: 14 okt. Eindhoven;
24 okt. Amstelveen; 3 nov. Enschede;
10 nov. Steenwijk; 17 nov. Utrecht.

Vraag reisbeschrijving.
REISVERENIGING 'SELAMAT JALAN'
Postbus 21 - 3760 AA Soest - Tel. 02155 - 1 59 33

Afrika

EGYPT INTERNATIONAL biedt aan: 15-daagse rondreis incl. luxe Nijlcruise. Vertrek 18-12 f 3.295,-. Lid ANVR-SGR, tel. 070 - 451302.

Spanje/Portugal

Iberbus

Spec. aanb. Costa Brava vanaf f 190 retour. Salou vanaf f 210 retour. Costa Blanca vanaf f 250 retour. Info (020) 241010, (010) 413978. Vraag onze nieuwe folder.

HERFSTVAKANTIE AANBIEDING: Benidorm, 10-dgs. reis incl. hotel v.a. f 339,- p.p. Lloret de Mar, 10-dgs. reis incl. hotel v.a. f 289,- p.p. Busretours al vanaf f 199,-. Royal class-toeslag f 45,-. EURORAPIDE REIZEN - 030 - 62 80 04.

EURORAPIDE REIZEN

HERFSTVAKANTIE

Lloret de Mar
HOTEL DON JUAN***

alle kamers met bad/douche, toilet en balkon. Verwarmd binnenzwembad. Vertrek 14 oktober - 10-daagse reis.
Volpension f 304,- p.p.
030 - 62 80 04

Diversen/Buitenland

CRUISE NAAR DE ZON MET DE 'ROMANZA'
3-18 november a.s.

Wij hebben voor u een fantastisch arrangement samengesteld tegen een zeer scherpe prijs.

• 3/11 Vilegreis per KLM naar Athene
Overnachtingen in het luxe CHANDRIS ATHENS HOTEL (2 overn. op basis logies/ontbijt).

• 5/11 Excursie naar Olympia
Van deze bakermat van de Olympische Spelen naar KATAKOLON voor inscheping.

• Cruise met het populaire cruise-schip "Romanza"
Griekenland - Egypte - Israël - Suezkanaal (incl. verblijf aan boord, alle maaltijden, service, entertainment).

Aanloophavens: ALEXANDRIE - PORT SAID - SUEZ - SAFAGA - AKABA - EILAT - ASHDOD - RHODOS - PIRAEUS (Athene).

ZEER AANTREKKELIJKE EXCURSIES MOGELIJK, o.a.: El Alamein, Caïro (piramiden), Jerusalem, Bethlehem, 2 dagen Luxor, mijnen koning Salomo. (Excursies zijn niet in prijs begrepen).

• Alle transfers inbegrepen
• Nederlandse hostess aan boord
• 18/11 terugvlucht per KLM naar Amsterdam

Vanaf f 2665,- p.p.

(4-pers. hut met douche/toilet)

f 2840,- p.p.

(2-pers. hut met douche/toilet)

Havenrechten f 195,- p.p.

Meer informatie bij uw reisagent of bij

Zeetours Holland International
010 - 4 38 80 99

Vakantie - plannen???

3 dagen Parijs: f 139,- p.p.

vertrek: 14 en 21 oktober

5 dagen Sauerland: f 350,- p.p.

vertrek: 17 oktober

Boek nu bij Olympia Travel

Tel. 04406-16155

VAKANTIEPLANNEN ???

3 dgn. PARIS 14 en 21 okt. v.a. f 139,- p.p. L.O.
5 dgn. PARIS 17 oktober v.a. f 230,- p.p. L.O.
5 dgn. SAUERLAND 17 oktober v.a. f 350,- p.p. V.P.

BOEK NU BIJ OLYMPIA TRAVEL!!!
Tel. 04406 - 1 61 55

ROEMENIË biedt betaalbare wintersportvakanties voor het hele gezin.

Gastvrij ROEMENIË is een ideaal vakantiegebied voor wintersportliefhebbers. Volop wintersportplezier tegen aantrekkelijke prijzen. De KARPATEN, met z'n ongeëerde natuur, biedt tal van mogelijkheden voor skiers, langlaufers en wandelaars in Polana Brasov, Sibiu en Fide

radio

'Rechtstreeks in beeld zijn geeft mij een extra kick' Dieuwertje presenteert nu ook tv voor scholieren

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS

Tel. 045-739273

Van onze rtv-redactie

AMSTERDAM - „Het was voor mij een volslagen verrassing toen ze me vroegen medepresentatrice te worden van het School-tv-weekjournaal. Ik wist absoluut niet dat Milou van Sprang er zou weggaan,” zegt Dieuwertje Blok. Naast Jan Douwe Kroeske zit ze achter de presentatietafel. In een nieuw decor is het weekjournaal aan de achtste jaargang begonnen. Niet alleen kijken elke week een kwart miljoen kinderen van tussen de 10 en 14 jaar er op school naar, ook in tienduizenden huiskamers wordt druk meegekeken, weet eindredacteur Henk Jakobson.

Dieuwertje: „Ik ga lang niet in op alle uitnodigingen, die me bereiken. Ik zou de hele week druk aan het werk kunnen zijn en van hot naar her kunnen reizen, maar dat ligt niet in mijn aard. Ik wil in de eerste plaats leven. Dat wil zeggen dingen doen, die ik zelf leuk vind. Ik heb korte tijd een agent gehad, die al mijn zaken waarnam, maar nu doe ik weer alles zelf. Ik heb liever alles in eigen hand.” Op de uitnodiging van het schooljournaal zei Dieuwertje begin juli niet alleen 'ja' omdat ze het aantrekkelijk vindt een journalistiek programma te presenteren.

„Ik vond het ook meteen leuk, omdat het rechtstreeks wordt uitgezonden. En rechtstreeks in beeld zijn geeft mij een extra kick. Als er iets fout gaat moet je er al improviserend uit zien te komen. Dat vond ik ook al leuk toen ik bij de KRO-televisie als omroepster functioneerde. Op een of andere wijze geeft dat rechtstreekse optreden inspiratie tot het leveren van een extra-prestatie. Misschien wel het gevolg van een verhoogd adrenaline-gehalte in het bloed. Als ik in programma's sta, die tevoren worden opgenomen, probeer ik altijd te doen alsof het rechtstreeks wordt uitgezonden. Dat rechtstreekse heb ik de afgelopen seizoenen wel gemist.”

● DIEUWERTJE BLOK
„Ik ga lang niet in op alle uitnodigingen”...

ma's.

„Alles wat ik tot dusverre op televisie heb gedaan is me gevraagd. Toen ze me vroegen die KRO-programma's aan te kondigen was ik hardstikke jong. Ik heb dat toen gedaan, me niet realiserend wat er over je heen zou komen. En zo is het tot dusverre steeds gegaan. En juist dat maakt me misschien wat anders dan anderen. Zo'n houding werkt een beetje relativerend en dat straalt mijn optreden ook uit. Ik ben tot dusverre overal zomaar ingerold.”

● Is dat er misschien de reden van, dat je in betrekkelijk korte tijd in zoveel verschillende programma's

bent verschenen? Bij de KRO zaten we je ook in sportprogramma's, bij de VARA begon je een film- en video-rubriek, deed je de praatshow 'Drie vrouwen', 'De kunst ligt op straat' en nu zien we je weer in de plaats van Hanneke Kappen in de serie 'Nederland Museumland'.

„Ik ben van nature erg nieuwsgierig. Het voordeel van al die veranderingen is, dat ik het televisiewerk van veel kanten heb leren kennen. Bij sommige van die programma's heb ik ook meegemonteerd en meegeregideerd en zelfs meegeregisseerd. Maar op een gegeven moment ben je 28, 29 jaar en dan ga je kijken of je niet meer zou moeten

verdiepen. Tot mijn duidelijke interesse-voorkeuren behoren de culturele hoek en de sport. Een keer in de maand schrijf ik ook een interview in een sportblad. Op politiek terrein ligt mijn belangstelling zeker niet. Ik zie me nog niet gauw een parlementaire kolom vullen.”

● Een voorbeeld van die snelle wisseling: je ging van de KRO naar de VARA omdat je werd aangeboden een film- en videorubriek te presenteren. Na één seizoen was het alleen nog maar een videorubriek en na het tweede seizoen was het afgelopen. Had je het toen zelf wel gezien?

„Integendeel. Ik vond het heel jam-

mer dat dat programma zo snel weer is verdwenen. Vooral een rubriek over films en video moet veel langer worden gehandhaafd. Een programma over films groeit alleen al bij de gratie van de lange duur. Voor zoiets zijn jaren nodig. De mogelijkheid mee te groeien is me ontnomen. We waren met die videorubriek op de goede weg. Wijzen op uitstekende films, die niet in de bioscopen kwamen. Dat is nooit opgepakt. Er is erg snel besloten om er weer mee te stoppen. Een kwestie van beleid.”

● Je hebt nu het programma 'Nederland Museumland' van Hanneke Kappen overgenomen. 'De kunst ligt op straat' deed je één seizoen met Ati Dijkmeester. Halverwege 'Drie vrouwen' verdween je uit dit programma om opgevolgd te worden door Astrid Joosten en Astrid is inmiddels bij de TROS gaan presenteren. Dat is voor de kijker, op z'n zachtst gezegd, zeer verwarrend.

Beleid

„Ja, dat is allemaal een kwestie van beleid. Er zijn in de afgelopen seizoenen ook in de VARA-top steeds wijzigingen geweest onder de personen die het beleid bepalen. Maar het is zo: er wordt nogal gemakkelijk met koppen geschoven.”

● Astrid Joosten zei: „De kwaal bij de VARA was dat er te veel goede meiden voor te weinig programma's rondlopen.”

„Je kunt inderdaad vraagtekens bij dat beleid zetten.”

● Er is nooit duidelijk uiteengezet waarom je destijds halverwege het seizoen uit het programma 'Drie vrouwen' stapte. Je werd toen opgevolgd door Astrid Joosten.

„Met de VARA is destijds afgesproken dat we als gezamenlijk commentaar zouden geven dat ik het te druk had met andere werkzaamheden. Daar hou ik het nu ook maar bij. Wat precies de achtergronden zijn geweest hoor je nooit. Daar willen ze gewoon geen verklaring voor geven. Dat geldt eigenlijk ook voor al die andere zaken. Je hoort nooit wat er wat precies de reden is geweest. Het is een kwestie van beleid.”

● Ga je door met het uur radio in de nacht van dinsdag op woensdag?

„Muziek interesseert me ook. Ik ben niet van het Hilversum 3-type en radio vind ik ook moeilijker dan televisie. Je hebt alleen je stem om iets uit te drukken. Voor televisie kun je met je gezicht, het optrekken van een wenkbrauw al een heleboel uitdrukken. Op de radio heb je alleen je stem en dat is ook weer een uitdaging om het helemaal onder de knie te krijgen.”

● Hoe lang gaat 'Nederland Museumland' nog door?

„Wat we nu nog krijgen is een voortzetting van vorig seizoen. We zouden alle provincies tonen. We zijn al in Overijssel geweest met Jan Cremer, in Gelderland met Wil van Kralingen en in Utrecht met met Berend Boudewijn. Voor elke aflevering van 37 minuten zijn we wel zo'n vier en een halve dag aan het filmen.”

Omroep Limburg: méér dialect

Van onze rtv-redactie
MAASTRICHT - Omroep Limburg gaat in het komende winterseizoen meer aandacht besteden aan Limburgse dialecten en volkspraak. Het programma 'Trefpunt' op zondagochtend van 10.00 tot 11.00 uur wordt voortaan vanuit restaurant 'Le Brasserie' in Valkenburg en niet meer vanuit de studio in Maastricht uitgezonden. De dialectrubriek 'Plat Eweg' (over Limburgse volkspraak, heemkunde en folklore) wordt van twintig minuten uitgebreid tot een uur. Iedere zaterdagochtend kan men tussen 9.00 en 10.00 uur in 'Plat Eweg' liedjes, gedichten, verhalen en sfeerreportages verwachten. Ook zullen regelmatig

opnamen worden uitgezonden van revues en liedjesavonden.

In het nieuwe zendschema, dat vandaag ingaat, verhuist het popmuziekprogramma 'Vrij Spel' van zaterdagochtend naar zaterdagmiddag (van 17.15 tot 18.00 uur). Vrij Spel is en blijft een muziekjournalistiek magazine, waarin aandacht wordt besteed aan alle facetten van de popmuziek in Limburg. Wekelijks wordt bovendien een livesessie gepland. Zo is de reportage van Omroep Limburg aanwezig bij de Geleender Rocknacht op 29 oktober. De Vrij Spel-uitzending van 8 oktober staat helemaal in het teken van de manifestatie The Beatles '88, die in

Maastricht wordt gehouden. Het programma voor Turkse en Marokkaanse Limburgers zal in oktober op zaterdagavond worden uitgezonden, direct na het ANP-nieuws van 18.00 uur. Dit programma wordt samengesteld door medewerkers van de Limburgse Immigratie Stichting.

Editie-stelsel

Afzonderlijke uitzendingen voor Zuid- en Noord-Limburg. Eerder dit jaar is geld beschikbaar gekomen voor de zogenaamde editienering van regionale omroepen in ons land. Omroep Limburg zal ook met zo'n editiestelsel gaan werken. Hoofdredacteur Jan Tieland laat weten dat nog overleg gaande is over de wijze waarop ook in technisch opzicht dit editie-stelsel in de loop van 1989 wordt gerealiseerd. Omroep Limburg maakte momenteel gebruik van de zenders Roermond (100,3 FM) en Hulsberg (95,3 FM). Het is de bedoeling dat nog een derde frequentie in gebruik wordt genomen.

Gevraagd

Ervaring met het maken van schooltelevisie heeft Dieuwertje in ruime mate. Toen ze nog in 'het veilige nest van de KRO' bij het omroepblad Studio werkte en min of meer tot haar eigen verbazing televisie-omroepster werd en ook toen ze free-lance op contract bij de VARA programma's ging maken, werkte ze mee aan schooltelevisieprogram-

'Leeuwen'-festijn bij RTL

Van onze rtv-redactie

LUXEMBURG-HEERLEN - Tijdens een grootscheeps en muzikaal spektakel worden op zaterdagavond 8 oktober in de Westfalenhal van Dortmund de jaarlijkse gouden, zilveren en bronzen 'leeuwen' van RTL uitgereikt. Dat zijn onderscheidingen van de luisteraars en kijkers van Radio Télé Luxembourg voor die artiesten die in het afgelopen jaar regelmatig voorkwamen in de hoogste regionen van de hitparade. De RTL-Leeuwen gaan dit jaar naar France Gall (goud), Eros Ramazzotti (zilver), Sandra (brons), Udo Lindenberg (voor het nieuwe Duitse lied), Ofra Haza (TV-Leeuw) en Marianne & Michael (Leeuw voor de volksmuziek).

De 'Lowenverleihung', die in aanwezigheid van 15.000 fans (de hal is uitverkocht) plaatsvindt, wordt gepresenteerd door Jochen Putzenbacher en Susanne Kronzucker. RTL-Plus (televisie) brengt een uitgebreide samenvatting van dit spektakel op zondagavond 9 oktober vanaf 20.05 uur.

AVRO brengt cyclus rond Meryl Streep

Van onze rtv-redactie

HEERLEN - Maandagavond brengt de AVRO de eerste in een serie van vier speelfilms waarin Meryl Streep de hoofdrol speelt. Na 'Silkwood' (vanaf 20.30 uur op Nederland 2) zijn nog te zien 'The seduction of Joe Tynan' (8 oktober), 'Falling in love' (10 oktober) en 'Sophie's Choice' (17 oktober).

Harry Belafonte introduceert 12-jarige als 'supertalent'

● TRACIE SPENCER
...op tournee vergezeld van vader, moeder en een lerares...

Tracie zingt als de beste

MAASTRICHT - Komende vrijdagavond is ze op tv te zien en te horen tijdens 'The Danny Kaye Award': Tracie Spencer. Niet als één van de kandidaten van het nieuwbakken Unicefsongfestival voor kinderen tot 15 jaar, maar als een reeds gevestigde ster. Hoe kan dat nou? Pas twaalf jaar, een langspeelplaat en 'all over the world' plotsklaps in de hitparade. Een veelbelovend zangeresje dus, afkomstig uit Waterloo in de Amerikaanse staat Iowa. Unicef-ambassadeur Harry Belafonte introduceerde haar niet voor niets als een supertalent tijdens de tv-opnamen die met een keur van gevestigde sterren als Audrey Hepburn, Udo Jürgens, Gina Lollobrigida en Julien Clerc in het nieuwe Maastrichtse MECC plaatsvond. Een uitgebreid beeldverslag van ruim twee uur brengt de TROS vrijdagavond vanaf 20.30 uur via Nederland 2.

Als twaalfjarige heeft Tracie Spencer al een reputatie opgebouwd waar menig topariest in Nederland jaloeers op mag zijn. Haar optreden in Maastricht was

de afsluiting van een Europees tournee door Duitsland, Engeland en Italië. Haar songs 'Symptoms of True Love' en 'Hide and Seek' stonden in Amerika in de Top Ten. En een paar maanden geleden werd haar eerste elpee uitgebracht met als titel Tracie Spencer. Sinds juli 1987 staat ze dan ook onder contract van Capitol Records. En toen was Tracie er ook aan toe om in de studio te gaan werken.

Tracie die als kind door het leven gaat als Monique, heeft het zingen niet van vreemden. „Mijn vader trad jaren lang op met z'n eigen band The Cavaliers. En vanaf mijn derde luisterde ik met veel aandacht naar m'n grote voorbeelden: Billy Holliday en Whitney Houston.”

tervak, werd er een videotape gemaakt voor de Amerikaanse talentenjacht van Star Search. Zij won die talentenjacht en de contracten met Capitol Records werden snel gelegd.

Ondanks al haar succes is er blijft Tracie Spencer een meisje van twaalf jaar dat nog gewoon naar school gaat. „Als ik op toernee ga word ik vergezeld van mijn vader en moeder en een lerares.” Ook in Amerika kennen ze een leerplicht. Als Tracie weer thuis is en 'gewoon' naar school gaat wordt er wel degelijk gecontroleerd of ze haar lesjes goed heeft geleerd. En natuurlijk niet alleen als zangeres, maar vooraf of ze haar huiswerk goed heeft gedaan. De vrije tijd die Tracie heeft, besteedt ze aan hobby's als dansen, crazy films bekijken, zwemmen en basketbal.

Hoe zij over Maastricht denkt Tracie: „Helaas heb ik door de drukke programma en de korte tijd nog geen gelegenheid gehad om de stad te bezoeken.” Waarschijnlijk zou dat er ook niet meer van komen, want de dag na haar optreden vertrok het gezelschap al weer naar huis. 'Be a singer and see the world', is er voor dit jonge talent dus nog niet bij Terug in Amerika wachten nieuwe verplichtingen. Naast een nog op te nemen plaat staat een videoclip op het programma die in Los Angeles wordt opgenomen. We zullen ongetwijfeld nog veel horen van Tracie Spencer. Het is niet wat verlegen meisje met een paar schitterende kijkers. Maar zingen kan ze!!!

Monique Cortes

'Ben Johnson wordt afgeschilderd als een moordenaar...'

HILVERSUM – Zondagmiddag om twee uur valt op Radio 1 het doek voor 'radioOlympia' en komt er een einde aan het eerste meerdaagse experiment, waaraan alle omroepen een bijdrage leverden. De luisteraars zijn de afgelopen zestien dagen van 's nachts twaalf uur tot 's middags twee op hun wenken bediend als het gaat om actuele informatie over de Nederlandse deelnemers aan de Olympische Spelen in Seoel. De manier van presentatie en verslaggeving blijft altijd een discussiepunt, maar in grote lijnen is de opzet geslaagd. Hamvraag aan regisseur Bram Gaillard: 'Moet de luisteraar nu weer vier jaar wachten op een gezamenlijke produktie?'.

'Meteen na de laatste klan- ken van 'radioOlympia' is er in Studio 4 een borrel voor alle medewerkers aan het programma. Ongetwijfeld wordt tijdens die gezellige bijeenkomst een balletje op- geworpen over de toekomst. Iedereen denkt na over een mogelijk vervolg op korte termijn, waarbij de wensen van de luisteraars voorop staan. Die moeten immers snel en goed geïnformeerd worden. De mensen die af- stemmen op 'radioOlympia' hebben geen boodschap aan de onderlinge concu- rentiestrijd tussen alle om- roepen. Op het moment dat een Nederlandse deelnemer aan de start verschijnt in Seoel, wil de luisteraar een verslag horen. En in die op- zet zijn wij grotendeels ge- slaagd. Bovendien werkt de gezamenlijke aanpak enorm kostenbesparend. Vroeger zaten bij één sportwedstrijd drie of vier verslaggevers, bij 'radioOlympia' kon je vol- staan met één', aldus Gail- lard.

'TV-magazine'
De 42-jarige 'Limburger' Fe- lix Meurders vormde tijdens 'radioOlympia' een vast pre- sentatieduo met Annette van Trigt, die onlangs over- stapte van Veronica naar de VARA. Het nieuwe 'VARA- koppel' presenteerde dage- lijks het programma aan van 7 tot 12 uur.

'De samenwerking met An- nette van Trigt blijft na de Olympische radio-uitzending

'Ik vertoef nog wel eens op het Vrijthof, maar daar is het de laatste jaren zo kaal. De terrasjes zijn gebleven, maar die parkeergarage had er nooit moeten komen. Wat MVV betreft kan ik kort zijn, die club heeft dringend een goeie spits nodig. Jammer voor de Nederlandse voet- balcompetitie vind ik de dieptreurige situatie bij Ajax. De top in het vaderlandse voetbal is toch al zo smal, maar degradatievoetbal in 'De Meer' kan ook leuk zijn'.

Trui brengen

Slechts een enkele keer schoot Felix Meurders tij- dens de live-uitzending uit zijn slof. Dat was op het mo- ment dat verslaggever Sierd de Vos donderdag vanuit het atletiekstadion in Seoel voor de zoveelste maal kenbaar maakte het niet naar zijn zin te hebben.

'Het stadion is leeg, alleen tweeduizend kinderen wacht- ten evenals ik op het einde van de tienkamp. Die kin- deren moeten oefenen voor de slotceremonie. Negen on- derdelen van de tienkamp zitten er op. Nog een, geluk- kig. Wat saai, want er is geen echte spanning. Ik zit hier al

● *Ria Stalman: 'Johnson is als atleet dood. Ik hoop dat hij verborgen talenten heeft. Misschien kan hij wel goed zingen...'*

vanaf vanmorgen in mijn T-shirt. Overdag was de temperatuur zo'n 27 graden. Nu is het avond en wordt het langzaam koud. Is het mis- schien mogelijk dat iemand mij een trui komt brengen?', opperde De Vos, waarop Meurders alert reageerde: 'Waar de radio niet overal goed voor is...'

De Vos, een van de weinige verslaggevers die er op die dag niets van begreep. Want de luisteraar heeft geen boodschap aan klaagge- schrei. Die wil actuele infor- matie.

Moordenaar

Freelance-journaliste Ria Stal- man – de discussiepartner die vier jaar geleden na de Olym- pische Spelen in Los Angeles afscheid nam van de wed- strijdssport – is des duivels over de verslaggeving rond de dopingaffaire met Ben Johnson.

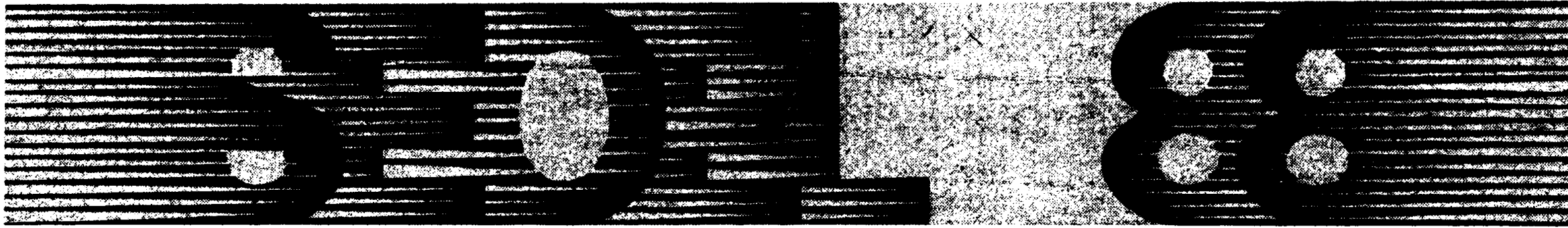
„Afschuwelijk zoals de media Johnson aanpakken. Oké, hij heeft een ernstige fout ge- maakt. Maar hij is niet de eni- ge. Wat hebben de kranten bijvoorbeeld geschreven over de Belgische marathonloop- ster Van Landeghem, die ook doping gebruikte. Ik lees veel kranten, maar ik moest zoeken naar een berichtje over haar. De reden ligt voor de hand. Met Johnson ving de doping- controle een vette vis. Al die andere positieve gevallen zijn slechts kleintjes in de sport. De Canadese bond legt Ben een levenslange schorsing op. Hij wordt afgeschilderd als een moordenaar. Belachelijk! Er lopen op deze wereld men- sen rond, die ons leven dage- lijks in gevaar brengen. Zulke lui gaan nog steeds vrijuit. Johnson is na deze affaire als atleet dood. Ik hoop dat hij verborgen talenten heeft. Mis- schien kan hij wel goed zingen en op de Bühne het grote geld verdienen. Ondanks alle nega- tieve publiciteit is de honderd meter nog steeds het hoogte- punt van de Spelen in Seoel”, aldus de 36-jarige Ria Stal- man. Zij schrijft artikelen in het Algemeen Dagblad, 'Sport International' en 'Runners'. De NOS is blij met haar atletiek- bijdragen over Seoel vanuit Studio 4 en sinds kort levert Ria Stalman een vaste bijdra- ge aan het wekelijkse NOS- sportprogramma op maan- dagavond.

HANS ROOIJAKKERS

● *Felix Meurders over het Vrijthof: 'Daar is het de laatste jaren zo kaal. De terrasjes zijn gebleven, maar die parkeergarage had daar nooit mogen komen.'*

Foto's 3-POOT/Matti van Wijnbergen.

'FLO' KONINGIN SPELEN

SEOEL – Florence Griffith is nog geen Fanny Blankers-Koen. De Amerikaanse atlete slaagde er vandaag niet in het re- cord van Blankers-Koen te evenaren. De Nederlandse veroverde veertig jaar gele- den tijdens de Olympische Spelen in Londen vier gouden medailles. Fast Flo bleef in Seoel steken op drie goud en een zilveren.

Griffith 3 x goud en 1 x zilver, maar Fanny houdt record

De vierde had voor de snelste vrouw ter wereld moeten komen op de 4 x 400 meter estafette. Daarin was ze in de finale als slot- loopster opgesteld. In een pakkend duel met de Sovjet-loop- ster Briskina ging Griffith ten onder. Voor de wereldrecord- houdster op de sprint was het vijf jaar geleden dat zij op de 400 meter uitkwam. Haar persoonlijke record stond op 50,93 se- conden. Kort daarvoor had Griffith als derde loopster van de Amerikaanse ploeg haar derde gouden medaille veroverd op de 4 x 100 meter estafette.

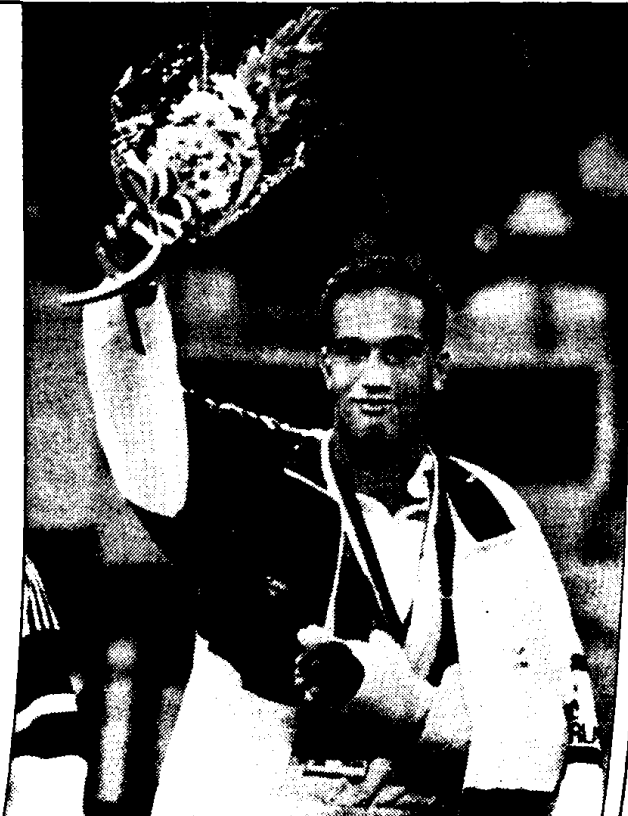
Doping (10)

SEOEL – Worst- laar Alidad uit Af- ghanistan werd vandaag de tien- de deelnemer aan de Olympische Spelen, die be- trapt werd op het

gebruik van ver- boden stimulan- tia. Bij Alidad wer- den in de urine sporen van furo- semide, een af- slankmiddel, ge- vonden. De wor-

stelaar was in zijn gewichtsklasse niet bij de eerste acht geëindigd.

Ook de Britse ju- doka Kerrith Brown werd posi- tief bevonden. Hij moest zijn bron- zen medaille inle- veren.

● *Bronzen medaille, lin- kerduim in het gips. Ar- nold Vander- lijde zwaait naar het pu- blic tijdens de cérémonie protocolaire.*

(ADVERTENTIE)

Renault Kerres Kerktrade

De Renault-dealer voor Kerktrade e.o.
Domaniale Mijnstraat 25, 045-452424

Rusland klopt Brazilië in verlenging (2-1)
Zie verder pagina 5

Brons voor hockeyteam
SEOEL – De Nederlandse heren hockeyploeg heeft vandaag de bronzen medaille veroverd. In de strijd om de derde plaats ver- sloeg het team van bondscoach Hans Jorritsma Australië met 2-1. De ruststand was 1-0 voor Neder- land. Bovelander scoorde twee keer uit een strafcorner. Voor het eerst sinds 1952 in Hel- sinki hebben de Nederlandse he- ren weer een Olympische me- daille veroverd. „Dit is een fan- tastisch hoogtepunt voor de ploeg na anderhalf jaar keihard werken,” zei bondscoach Hans Jorritsma glunderend.

HEERLEN – Dit is de laatste van de twaalf extra middag- kranten, die het Limburgs Dagblad heeft uitgegeven ter gelegenheid van de Olympische Spelen in Seoel. Zon- dagmorgen om 10 uur vindt de sluitingsceremonie plaats en zijn de Spelen voorbij. Wij hopen u in de afgelopen veertien dagen snel en accuraat geïnformeerd te hebben over alle olympisch nieuws.

Olympisch team
Limburgs Dagblad

olympische uitslagen

ATLETIEK

Dames, finale 4 x 400 meter: 1. Sovjetunie (Ledovskaja, Nazarova, Pinigina, Brisgina) 3.15.18 wereldrecord, 2. Verenigde Staten (Howard, Dixon, Brisco, Griffith) 3.15.51, 3. Oost-Duitsland (Neubauer, Emmelmann, Busch, Müller) 3.18.29, 4. West-Duitsland 3.22.49, 5. Jamaica 3.23.13, 6. Groot-Brittannië 3.26.89, 7. Frankrijk 3.29.37, Canada uitgevallen.

Heren, finale 4 x 400 meter: 1. Verenigde Staten (Everett, Lewis, Robinzine, Reynolds) 2.56.16 evenaring wereldrecord, 2. Jamaica (Davis, Morris, Graham, Cameron) 3.00.30, 3. West-Duitsland (Dobeleit, Ilt, Vaihinger, Lubke) 3.00.56, 4. Oost-Duitsland 3.01.13, 5. Groot-Brittannië 3.02.00, 6. Australië 3.02.49, 7. Nigeria 3.02.50, 8. Kenya 3.04.69.

Heren, finale 4 x 100 meter: 1. Sovjetunie (Brisgin, Krilov, Moerziev, Savine) 38.19, 2. Groot-Brittannië (Bunney, Regis, McFarlane, Christie) 38.28, 3. Frankrijk (Marie-Rose, Sangouma, Queneherve, Moriniers) 38.40, 4. Jamaica 38.47, 5. Italië 38.54, 6. West-Duitsland 38.55, 7. Canada 38.93, 8. Hongarije 39.19.

Dames, halve finales 4 x 100 meter eerste serie: 1. Sovjetunie 42.01, 2. Oost-Duitsland 42.23, 3. Jamaica 43.30, 4. Polen 43.44, 4. **NEDERLAND** (Nelli Cooman, Gretha Tromp, Marian Olyslager, Els Vader) 43.48, 5. Groot-Brittannië 43.50, 6. Italië 43.97, 8. Griekenland 45.74.

2e serie: 1. Verenigde Staten 42.12, 2. West-Duitsland 42.69, 3. Bulgarije 43.07, 4. Frankrijk 43.66, 5. Canada 43.82, 6. Ghana 44.30, 7. China 44.36.

Dames, finale 4 x 100 meter: 1. Verenigde Staten (Brown, Echols, Griffith, Ashford)

41.98, 2. Oost-Duitsland (Möller, Behrendt, Lange, Göhr) 42.09, 3. Sovjetunie (Kondratieva, Malsjoegina, Jirova, Pomosjinskiva) 42.75, 4. West-Duitsland 42.76, 5. Bulgarije 43.02, 6. Polen 43.93, 7. Frankrijk 44.02, Jamaica niet gestart.

Dames, finale 1500 meter: 1. Ivan (Roe) 3.53.96, 2. Samolenko (Sov) 4.00.24, 3. Baikauskaitė (Sov) 4.00.30, 4. Cahill (GBR) 4.00.64, 5. Williams (Can) 4.00.86, 6. Hahmann (ODI) 4.00.96, 7. Bailey (GBR) 4.02.32, 8. Stanley (VSt) 4.02.49, 9. Melinte (Roe) 4.02.89, 10. Aouam (Mar) 4.08.00, 11. Gallagher (VSt) 4.16.25, 12. Bowler (Can) 4.17.95.

Heren, finale 1500 meter: 1. Rono (Ken) 3.35.96, 2. Elliott (GBR) 3.36.15, 3. Herold (ODI) 3.38.21, 4. Cram (GBR) 3.36.24, 5. Scott (VSt) 3.36.99, 6. KULKER (Ned) 3.37.08, 7. Cheruyot (Ken) 3.37.94, 8. O'Sullivan (Ier) 3.38.39, 9. Silva (Por) 3.38.77, 10. Atkinson (VSt) 3.40.80, 11. Cheire (Ken) 3.40.82, 12. Khalifa (Soe) 3.41.07.

Heren, finale 5000 meter: 1. Ngugi (Ken) 13.11.70, 2. Baumann (WDI) 13.15.52, 3. Kunze (ODI) 13.15.73, 4. Castro (Por) 13.16.09, 5. Maree (VSt) 13.23.69, 6. Buckner (GBR) 13.23.85, 7. Mei (Ita) 13.26.17, 8. Ignatov (Bul) 13.26.41, 9. Doherty (Ier) 13.27.71, 10. Danielsson (Zwe) 13.30.44, 11. Thiebaut (Fra) 13.31.99, 12. Ondieki (Ken) 13.52.01, 13. Staines (GBR) 13.55.00, 14. Arpin (Fra) 14.13.19.

Dames, finale kogelstoten: 1. Lissovskaja (Sov) 22.24, 2. Neimke (ODI) 21.07, 3. Meisu (Chi) 21.06, 4. Müller (ODI) 20.37, 5. Losch (WDI) 20.27, 6. Hartwig (ODI) 20.20, 7. Akhremenko (Sov) 20.13, 8. Zhihong (Chi) 19.82, 9. Yuzhen (Chi) 19.69, 10. Mit-

● **Els Vader (rechts) en Marjan Olyslager samen op weg naar de kleedkamer. De estafette-dames kwamen 1/400e seconde tekort voor de finale. Het was het allerlaatste optreden van Els, die stopt met actief sporten.**

kova (Bul) 19.09, 11. Sihava (Tsj) 18.86, 12. Dasse (VSt) 17.60.

Heren, finale discuswerpen: 1. Schult (ODI) 68.82, 2. Oebartas (Sov) 67.48, 3. Danneberg (WDI) 67.38, 4. Dumtsjev (Sov) 66.42, 5. Wilkins (VSt) 65.90, 6. Valient (Tsj) 65.80, 7. Hjeltnes (Noo) 64.94, 8. Hannecker (WDI) 63.28, 9. **DE BRUIN** (Ned) 63.06, 10. Buncic (VSt) 62.46, 11. Gueorgiev (Bul) 61.24, 12. Bugar (Tsj) 60.88.

BOOGSCHieten

Landenwedstrijd heren: 1. Zuidkorea (Chun, Lee, Park) 986 punten, 2. Verenigde Staten (Barrs, McKinney, Pace) 972, 3. Groot-Brittannië (Hallard, Priestman, Watson) 968, 4. Finland 956, 5. Sovjetunie 949, 6. Japan 948, 7. Taiwan 937, 8. Zweden 925.

Landenwedstrijd dames: 1. Zuidkorea (Kim, Wang, Yun) 982 punten, 2. Indonesië (Handayani, Saman, Wardhani) 952 (shoot-off), 3. Verenigde Staten (Ochs, Parker, Skillman) 952 (shoot-off), 4. Sovjetunie 951, 5. Groot-Brittannië 933, 6. West-Duitsland 931, 7. Zweden 930, 8. Frankrijk 898, 9. Barrage Indonesië - Verenigde Staten 72-67.

KANO

HEREN, 1000 meter K 1: 1. Barton (VSt) 3.55.27, 2. Davies (Aus) 3.55.28, 3. Wohllebe (ODI) 3.55.55, 4. Bankovski (Sov) 3.56.49, 5. Olsson (Zwe) 3.56.84, 6. Thompson (NZI) 3.56.91, 7. Szabo (Tsj) 3.57.52, 8. Ivarsen (Noo) 3.59.18, 9. Cipies (Hon) 4.00.30.

K 2: 1. Barton/Bellingham (VSt) 3.32.42, 2. Ferguson/MacDonald (NZI) 3.32.71, 3. Foster/Graham (Aus) 3.33.76, 4. Ellwanger/Lomker (WDI) 3.34.63, 5. Behling/Krentz (ODI) 3.35.44, 6. Stojan/Velea (Roe) 3.35.75, 7. Ohlsen/Olsson (Zwe) 3.36.13, 8. Solvang/Amundsen (Noo) 3.38.16, 9. Helyi/Rajna (Hon) 3.43.43.

K 4: 1. Hanganjic (Gyulay, Cipies, Hodosi, Abraham) 3.00.20, 2. Sovjetunie (Motoesjenko, Kirsanov, Nagajev, Denisov) 3.01.40, 3. Oost-Duitsland (Bluhm, Wohllebe, Stähle, Bliessenner) 3.02.37, 4. Australië 3.03.70, 5. Polen 3.04.73, 6. West-Duitsland 3.05.43, 7. Italië 3.05.97, 8. Zweden 3.06.03, 9. Frankrijk 3.08.71.

C 1: 1. Klementjev (Sov) 4.12.78, 2. Schmidt (ODI) 4.15.83, 3. Boukhalov 4.18.94, 4. Cain (Can) 4.20.70, 5. Macareunc (Roe) 4.21.72, 6. Pulai (Hon) 4.21.86, 7. Paies (Tsj) 4.22.14, 8. Sabjan (Joe) 4.24.67, 9. Jamieson (GBR) 4.39.60.

C 2: 1. Reneski/Javoeravski (Sov) 3.48.36, 2. Heukrodt/Spelly (ODI) 3.51.44, 3. Dopierala/Lbik (Pol) 3.54.33, 4. Frederiksen/Nielsens (Den) 3.54.94, 5. Faust/Faust (WDI) 3.55.62, 6. Obreja/Andriev (Roe) 3.56.56, 7. Takacs/Leikep (Hon) 4.04.18, 8. Sylvov-Hayer (Fra) 4.04.75, 9. Bonev/Bojilov (Bul) 4.11.42.

DAMES, 500 meter.
K 4: 1. Oost-Duitsland (Schmidt, Nothnagel, Portwich, Singer) 1.40.78, 2. Hongarije (Gezsi, Meszaros, Rakusz, Kobani) 1.41.88, 3. Bulgarije (Guecheva, Paliska, Petrova, Ivanova) 1.42.63, 4. Sovjetunie 1.44.26, 5. West-Duitsland 1.45.62, 6. Zweden 1.45.67, 7. Denemarken 1.47.10, 8. Polen 1.47.40, 9. Nederland 1.47.40.

WATERPOLO

9e t/m 12e plaats China - Zuid-Korea 14-7 (2-2, 4-2, 2-1, 6-2); Griekenland - Frankrijk 10-7 (4-3, 4-2, 1-0, 1-2). Eindstand: 9. Griekenland, 10. Frankrijk, 11. China, 12. Zuid-Korea.

Om de derde plaats: West-Duitsland - Sovjetunie 13-14 (1-5, 6-2, 4-4, 2-3).

BOKSEN

Papiergewicht (tot 49 kg): Hristov (Bul) w.o.p. 5-0 van Carbajal (VSt).

Bantamgewicht (tot 54 kg): McKinney (VSt) w.o.p. 5-0 van Hristov (Bul).

Lichtgewicht (tot 60 kg): Zulow (ODI) w.o.p. 5-0 van Cramme (Zwe).

Weltergewicht (tot 67 kg): Wangila (Ken) wint door KO tweede ronde van Boudouani (Fra).

Middengewicht (tot 75 kg): Maske (ODI) w.o.p. 5-0 van Marcus (Can).

Zwaargewicht (tot 91 kg): Mercer (VSt) wint door KO eerste ronde van Hyun-Man (ZKo).

TENNIS

Dames enkelspel, finale: Graf (WDI) - Sabatini (Arg) 6-3, 6-3.

Heren dubbelspel, finale: Flach/Seguso (VSt) - Sanchez/Casal (Spa) 6-3 6-4 6-7 6-7 9-7.

TAFELTENNIS

Dames enkelspel, halve finales: Li Huifen (Chi) - Jiao Zhimin (Chi) 21-16, 21-17, 21-11 Chen Jing (Chi) - Marie Hrachova (Tsj) 21-15, 21-12, 21-12.

Heren enkelspel, halve finales: Nam Kyu Yoo (ZKo) - Lindh (Zwe) 21-10, 24-22, 21-19 Ki Taik Kim (ZKo) - Klampar (Hon) 21-18, 21-9, 21-14.

KUNSTZWEMMEN

Duetten: 1. Cameron/Waldo (Can) 197.717 punten, 2. Josephson/Josephson (VSt) 197.284, 3. Tanaka/Kotani (Jap) 190.159, 4. Schuler/Capron (Fra) 184.792, 5. Boss/Singer (Zwi) 183.950, 6. Sjernijava/Titova (Sov) 182.667, 7. Shearn/Goodwin (GBR) 179.075, 8. Candini/Cardenas (Mex) 178.833.

HANDBAL

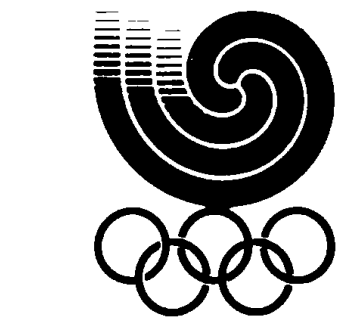
Heren, finale: Sovjetunie - Zuidkorea 32-25 (17-11).

Heren, om de derde plaats: Joegoslavië - Hongarije 27-23 (12-13).

Eindstand: 1. Sovjetunie, 2. Zuidkorea, 3. Joegoslavië, 4. Hongarije, 5. Zweden, 6. Tsjechooslowakije, 7. Oost-Duitsland, 8. Usland, 9. Spanje, 10. Algerije, 11. Japan, 12. Verenigde Staten.

HOCKEY

Heren, finale: Groot-Brittannië - West-Duitsland 2-1 (1-0, 1-1). **Dames, finale:** Nederland - Oost-Duitsland 2-1 (1-0, 1-1).

Olympische medailles

	F.	Z.	Br.
Sovjetunie	53	29	42
Oost-Duitsland	37	33	30
Verenigde Staten	34	27	27
West-Duitsland	11	14	14
Hongarije	11	6	6
Bulgarije	10	12	13
Zuidkorea	9	10	9
Riemenie	7	10	6
Groot-Brittannië	5	10	9
Frankrijk	5	4	6
Kenya	5	1	2
China	4	10	11
Italië	4	4	4
Australië	3	5	5
Japan	3	3	7
Tsjechooslowakije	3	3	2
Nieuwzeeland	3	2	8
Polen	2	5	9
Joegoslavië	2	4	5
Noorwegen	2	3	0
NEDERLAND	2	2	5
Canada	2	2	5
Denemarken	2	1	1
Brazilië	1	1	3
Finland	1	1	2
Spanje	1	1	2
Turkije	1	1	0
Marokko	1	0	2
Suriiname	1	0	0
Portugal	1	0	0
Oostenrijk	1	0	0
Zweden	0	4	6
Zwitserland	0	2	2
Jamaica	0	2	0
Chili	0	1	0
Costa Rica	0	1	0
Yemen	0	1	0
Nederlands Antillen	0	1	0
Maagdeneilanden	0	1	0
Peru	0	1	0
Argentinië	0	1	0
Indonesië	0	1	0
Iran	0	1	0
Mexico	0	1	0
Belgie	0	0	2
Griekenland	0	0	1
Filipijnen	0	0	1
Thailand	0	0	1
Colombia	0	0	1
Mongolië	0	0	1
Pakistan	0	0	1

VOLLEYBAL

Heren om zevende plaats: Zweden - Frankrijk 3-2 (12-15, 15-5, 8-15, 15-12, 15-12).

Heren om vijfde plaats: **NEDERLAND** - Bul-

Seoel op de televisie

Nederland 3

(VANDAAG)

10.00 Voetballen. Finale Brazilië-Sovjetunie

11.45 * Handbal: Finale tweede helft mannen.

* **Tennis.** Finale dubbelspel mannen.

14.00-15.00 Tafeltennis. Finale enkelspel mannen.

19.14-21.55 Avondshow met Koos Postema.

* **Worstelen.** Finales vrije stijl tot 57, 68, 82 en 130 kg.

* **Waterpolo.** Finale.

* **Kunstzwemmen.** Finale synchroon zwemmen duet.

* **Judo.** Zwaargewicht mannen.

* **Tafeltennis.** Finale enkelspel vrouwen.

(Dit programma wordt van 19.46 tot 20.29 uur onderbroken voor reclame, journaal en weerbericht).

23.15-24.00 Paardesport. Finale springconcours individueel.

(VANNACHT EN ZONDAG)

00.00 Paardesport. Finale springconcours individueel. (Voortzetting van de uitzending van zaterdagavond 23.15 uur)

01.00 Boksen: finales. (In de pauze: volleybal, finale mannen)

03.30 Volleybal. Finale mannen.

05.15 Paardesport: Finale springconcours. (Samenvatting).

05.30 Atletiek. Marathon mannen.

08.10 Paardesport. Finale springconcours individueel.

09.55-12.00 Sluitingsceremonie. (De volgende - tevens 25ste - Olympische Zomerspelen worden in 1992 in Barcelona gehouden; de 16e Olympische Winterspelen zijn dat jaar in Albertville, Frankrijk).

17.15-20.00 Studio Sport. Terugblik op de Olympische Zomerspelen en aandacht voor Nederlands competitievoetbal. (17.45-18.00 Sesamstraat).

België/ TV 2

(VANDAAG)

09.55 Voetballen. Finale tussen Brazilië en Rusland.

11.45 Judo: boven 95 kg.

12.25 Tafeltennis: mannen en vrouwen enkel.

14.30-18.00 Samenvattingen.

20.00-23.00 Studio Olympia. Hoogtepunten van de dag.

(VANNACHT EN ZONDAG)

00.00 Paardesport: springconcours individueel (rechtstreeks). Aansluitend en/of afwisselend: **boksen** (6 finales).

05.25 Atletiek. Marathon mannen. verder: **boksen**.

08.00 Volleybal mannen: finale.

09.55-12.00 Slotplechtigheid Olympische Zomerspelen 1988. Rechtstreekse reportage.

15.00-18.00 Olympische zomerspelen met overzicht van:

- **springconcours.**

- **boksen.**

- **atletiek** marathon mannen.

- **slotplechtigheid.**

Duitsland

(VANDAAG)

ZDF: **00.00-15.00 Olympia Live** met:

* **Atletiek.** Kogelstoten vrouwen; discuswerpen mannen; 1500 m vrouwen; 1500 m mannen; 5000 m mannen; 4 x 100 m estafette vrou-

x 400 m estafette vrouwen; 4 x 400 m estafette mannen.

* **Boksen.** Finale-wedstrijden.

* **Kanoeren.** 1 km eenpersoons-kajak mannen; 1 km eenpersoons-Canadees mannen; 500 m vierpersoons-kajak vrouwen; 1 km tweepersoons-Canadees mannen; 1 km tweepersoons-Canadees mannen; 1 km tweepersoons-kajak mannen.

* **Voetballen.** Finale tussen Brazilië en Rusland (10.00).

* **Handbal.** Finale mannen.

* **Hockey.** Finale mannen.

* **Judo.** Klasse tot 95 kg.

* **Tennis.** Finale vrouwen enkel-

spel, mannen dubbelspel.

* **Tafeltennis.** Finale vrouwen enkelspel, mannen dubbelspel.

* **Waterpolo:** finale.

* **Kunstzwemmen.** Finale synchroon zwemmen duet.

* **Worstelen:** vrije stijl tot 57, 60, 82 en 130 kg.

* **Boogschieten:** vrouwen en mannen.

(Om 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00 en 13.00 uur hoogtepunten van vannacht).

17.05-21.45 ZDF-Olympia-Studio. Samenvattingen, interviews, analyses en studiogasten.

● **Van held tot bedrieger binnen 9.79 seconden. Terwijl de 'stars' van de Spelen morgen nog een ererondje mogen maken tijdens de sluitingsceremonie, zit Ben Johnson thuis. Hij heeft voldoende tijd voor andere bezigheden, zoals het poetsen van zijn Ferrari. Een en ander gebeurde onder het wakend oog van een politie-agent. Tot op heden weigerde Johnson ook maar enig commentaar of de dopingaffaire.**

olympisch dagboek

Door Hans van Zenderen

SEOEL - Vrijdag. Met uitzondering van een paar handjesvol medaillekandidaten verlangd iedereen hier in Seoel naar het einde van de Spelen. Het evenement dreigt ook als een nachtkraus uit te gaan. Vermoed als iedereen is, baait men af snel van weer een dopingrel, waarvan het traject tussen de eerste indicaties en het uiteindelijk vonnis zo veel tijd in beslag neemt, dat je met een (voorlopig) totaal van tien affaires bijna alle dagen van de Spelen bezig kan zijn.

Van onze verslaggever

SEOEL - Een momentje van onoplettendheid werd Han Kulker fataal. Driehonderd meter voor het einde van de 1500 meter-finale 'vergat' hij aan te sluiten bij Peter Rono, die aan zijn eindspurt naar het goud begon. „Wat er precies gebeurde, weet ik niet”, sprak Kulker na de race hoofdschuddend, „maar voor ik er erg in had, was er een gat met de eerste vier. Het is mijn eigen schuld, ik was er even niet bij”.

Met zijn zesde plaats mag de beste Nederlander van het olympisch atletiektoernooi best tevreden terugblikken op de Spelen van Seoel, maar het gevoel dat er meer inzatz, zal altijd aan hem blijven knagen. Kulker: „Eeuwig zonde natuurlijk, want ik voelde me uitstekend en kwam helemaal niet kapot over de finish”.

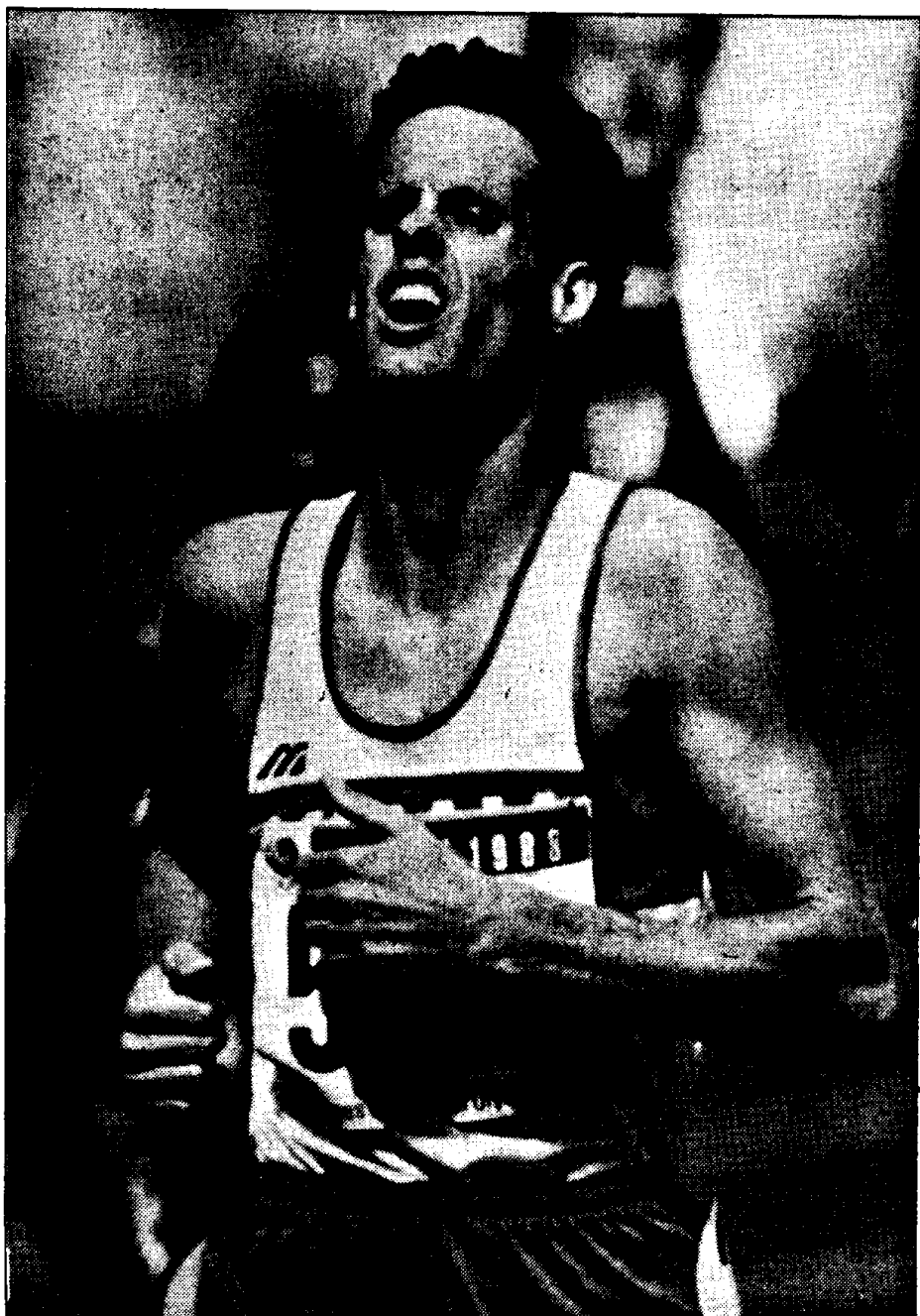
Rekenfoutjes, zoals hij die vandaag in het bomvolle Chamsil Stadion maakte, zijn niets voor de 29-jarige semi-prof. Op zijn gemak was hij via de series en de halve finale de eindstrijd binnengewandeld. Door slim te rekenen en zijn ogen goed de kost te ge-

ven, had Kulker tijdens het 'voorbereidende werk' niet zijn reserves hoeven aan te spreken. Maar uitgerekend op het moment dat hij echt bij de les moest zijn, gaf de nummer drie van het EK '86 niet thuis.

„Dus kwam ik toch wel balend over de streep”, moest hij met een zuur lachje bekenen. „De race verliep helemaal naar wens. Het tempo werd rustig opgevoerd en dat ligt mij het beste. Ik voelde me fris, maar kennelijk heb ik toch heel even stuk gezeten, want toen die Keniaan er over heen kwam zeilen, was ik even een stukje van de film kwijt. Ik kan me echt niet meer herinneren wat er vlak daarvoor is gebeurd”.

Daar er een 'zwart gaatje' in zijn 1500 meter-finale zit, neemt Kulker zichzelf toch kwalijk. „Het mag gewoon niet gebeuren, dat je op zo'n moment zit te pitten. Rono had mij prachtig mee naar de kop kunnen slepen. Nu waren de eerste vier te ver uit beeld toen ik weer bij mijn positieven kwam”.

Achter Rono, de Britten Peter Elliott (zilver) en Steve Cram (vierde), de Oostduitser Jens Peter Herold (brons) en de Amerikaan Steve Scott kwam Kulker dus als zesde over de meet. Nadat hij was uitgebaald over de gemiste aansluiting met de kopgroep, kon de voormalige Europese indoorkampioen niet anders dan tevre-

den zijn over zijn eerste olympische optreden.

Drie jaar geleden was hij in Seoel om tijdens pré-olympische wedstrijden zijn eerste internationale ervaring op te doen. Trainer Bram Wassenaar voorspelde toen dat hij in '88 in de Zuidkoreaanse hoofdstad zou terugkeren om er de olympische finale op de 1500 meter te lopen. Kulker: „Ik heb hem toen voor gek verklaard, maar mooi dat ik er vandaag stond”.

Met zijn zesde plaats in de finale van het 'koningsnummer' van het olympisch atletiektoernooi, die hij in 3.37,08 afsloot (Rono noteerde 3.35,96), voldeed Kulker aan de wens van zijn coach, die hem graag bij de eerste acht zag eindigen.

Met die klassering kan hij waardig afscheid nemen als 1500 meter-loper. Kulker wil volgend jaar in eigen land (Den Haag) nog wel een gooi doen naar zijn tweede Europese indoortitel op deze afstand, maar buiten op de baan wil hij zich gaan richten op de vijf kilometer.

● *Han Kulker heeft alles gegeven op de slotmeters. Meer dan een zesde plaats zat er evenwel niet meer in.*

Oranje-trein op dood spoor

Van onze verslaggever

SEOEL - Het kostte bondstrainer Toine van de Goolberg wat moeite begin deze zomer om vier sprintsters voor de Nederlandse estafetteploeg bij elkaar te krijgen. Niet veel gemakkelijker is het de afgelopen weken geweest het stel vrolijk bij elkaar te houden, zei hij vanochtend na het net missen van de finale. „Ik doe dit nooit meer”, slaakte Van de Goolberg een diepe zucht. „Dit heeft zo veel kracht gekost...”. Hij hoeft het met hetzelfde kwartet ook nooit meer te proberen, want Els Vader had net haar allerlaatste wedstrijd gelopen. Ook bij de slotloopster de opluchting: „Ik moet er niet aan denken hierna nog enkele jaren door te gaan.”

Daarvan probeerde hij in lange uren van discussie („maar geen geruzie hoor”) zijn kritikasters te overtuigen. Voor het moment lukte het, maar na afloop kwam Nelli Cooman, die Ne-

ploeg heen. Els Vader is gewoon moe van het jarenlange werken, trainen, koken. Ze had haar lange carrière graag afgesloten met de finaleplaats, die met een snelste Nederlandse seizoentijd van 43,48 (vijfde) net buiten bereik bleef. Een Nederlands record (43,44, uit 1968) was nodig geweest om voor Polen bij de eerste vier te komen.

„En nu zal iedereen wel weer over me heen vallen”, voorspelde Van de Goolberg na het vloekend vernemen van de uitslag. Urenlang had hij 's nachts nog met verschillende trainers gesproken. „Heel veel mensen vonden dat reserve Yvonne van Dorp moest lopen in plaats van Marjan Olyslager. Oké, er waren problemen op de derde wissel tussen Marjan en Els, maar wie zegt me dat het met Yvonne beter was gegaan. Ik heb me aan de afspraak gehouden en het had natuurlijk heel verkeerd kunnen uitpakken door zo vlak voor de halve finale een ploeg te wijzigen.”

Daarvan probeerde hij in lange uren van discussie („maar geen geruzie hoor”) zijn kritikasters te overtuigen. Voor het moment lukte het, maar na afloop kwam Nelli Cooman, die Ne-

derland aan de leiding bracht, er op terug. „Yvonne had moeten lopen.” De problemen die Van de Goolberg schetste, betroffen o.a. dat kamp-cooman met haar trainer Henk Kraaijenhof. En vele, vele anderen, zo leek het in het olympische miernest van de Nederlandse atletiekploeg.

Van de Goolberg: „Een wat mindere samenwerking? Stel maar gerust, dat er helemaal geen samenwerking was. Ik ben voortdurend op de vingers gekeken. Dat mag, maar het werd me uiteindelijk iets te veel. Gelukkig”, zo prees hij degenen die het op de baan werkelijk moeten doen, „heeft de ploeg zelf als een eenheid gelopen.”

De enige Nederlander die op het middenveld in actie kwam, Erik de Bruin, wierp met de discus slechts één geldige worp. De 63.06 hield hem net buiten de eerste acht, die na drie worpen voor nog eenzelfde aantal verder mocht gaan. „Of het niet draaide? Kom...” En weg was de atleet uit Hardinxveld-Giessendam, na een bliksembezoek aan Seoel. Winnaar werd Oostduitser Jürgen Schult, met een worp van ruim vijf meter meer.

● *Ontgoocheling bij Nelli Cooman. Het estafette-kwartet kwam niet verder dan de halve finales.*

Perfect afscheid volleybalploeg

SEOEL - De vijfde van de Olympische Spelen valt buiten de prijzen. De vijfde plaats die de heren volleybalploeg vandaag veilig stelde door een overtuigende overwinning op Bulgarije (15-6, 15-8, 15-10) is echter niet niks.

In twee jaar is de ploeg van Arie Selinger uit de grauwe middenmoot gestegen naar de top. Vorig jaar in België nog vijfde in het Europese kampioenschap, in Seoel de tweede van het eigen continent, achter finalist de Sovjetunie. Het zestal Posthuma, Zwerver, Blangé, Zoodsma, Benne en Grabert speelde slechts vijftig minuten tegen de Bulgaren. De wedstrijd vroeg zo weinig tijd omdat de tegenstander mentaal uiterst zwak was en opmerkelijk ongeconcentreerd speelde. De tijdsduur bleef echter voornamelijk beperkt doordat de Nederlanders de druk op de ketel hielden.

Na de tegenvallende wedstrijden tegen Tunesië en Argentinië, de nederlaag tegen de Argentijnen maakte een medaille onbereikbaar, is de ploeg heel voortvarend verder gegaan. Achtereenvolgende toernooi-overwinningen op Japan, Zweden en Bulgarije waren nog niet zo heel lang geleden ondenkbaar.

Selinger achtte zijn ploeg in de afgelopen twee weken razendsnel gegroeid. „De stabilisatie van de groep is gekomen in de wedstrijd tegen Japan en daarna niet meer verdwenen. De investeringen van twee jaar hebben hun rendement hebben hun rente opgeleverd. De mogelijkheden tot een dergelijke prestatie hadden wij, het verwezenlijken is een heel ander punt. Dat is gebeurd. Maar wij zullen nog verder moeten. Tegen de Sovjetunie en de Verenigde Staten zullen wij nog even moeten opzien. Alle andere landen kunnen wij aan.”

Zelden zal in een teamsport een Nederlandse ploeg zo nadrukkelijk het produkt van de coach zijn geweest, als het twaalftal volleyballers. Het fanatisme van de Amerikaan, want dat voelt Selinger zich, is overgedragen op de uitvoerders. Zijn harde aanpak heeft de groep aanvaard omdat het gebeurde in de zekerheid dat er wat mee bereikt kon worden. Zijn vele praten in de groep heeft het twaalftal gevormd tot niet alleen letterlijk, maar ook figuurlijk grote volleyballers.

In de laatste wedstrijden was dat zichtbaar. In het slotduel het meest. De variatie van Nederland stak schril af bij de Bulgaarse monotonie, die nog van een vorige generatie is. Hoog en langzaam. Peter Blangé echter stuurde zijn mannen keer op keer onvermoe de kanten op en Benne, Zoodsma en Grabert doorgroonden zonder mankeren de speelse variaties van de opbouw. Voor het eerst eigenlijk stond Zwerver niet centraal in de Nederlandse aanval, hoewel de pas 21-jarige Amsterdammer natuurlijk toch zijn klappes uitdeelde. De Bulgaren raakten het spoor volledig bijster in het Nederlandse gewirwar.

Het grootste wonder van Selinger blijft dat zijn bankzitters, de ontroonde oude ploeg, gemotiveerd is gebleven. Zaterdag kreeg Martin Teffer zijn eerste speelminuten. Leeuwerink, Boudrie, Selinger, Buys en Brouwers werden meer, maar toch incidenteel, als stopverf gebruikt. Het

vullen van de gaten, die er af en toe, liet Selinger het liefst over aan de basis van zes.

De bank heeft zich, de oude vedette Marco Brouwers voorop, bijna on- Nederlands, weggecijferd. „Ik heb helemaal niet zo'n behoefte gevoeld in het veld te staan. Ik kan op de bank zitten en genieten van goed volleybal. Dat is gespeeld en wij hebben daar toe bijgedragen. Een beetje door overdracht van ervaring, maar dat is betrekkelijk, want niemand van ons had ooit een Olympisch toernooi meegemaakt. Maar je speelt wel in de training de spelvormen van een komende tegenstander na, je draagt bij tot het verminderen van de wisselvalligheid, die iedere jonge ploeg eigen is.”

Selinger zal ook vrijwel zeker bij de groep blijven. Ook na het Europese kampioenschap van 1989. „Voor de spelers zijn betere condities overeen gekomen, ik heb al in principe overeenstemming bereikt met de bond. Het gesprek moet in wezen alleen nog maar worden afgerond. Van het begin af heb ik een overeenkomst tot 1992 gewild, zes jaar dus, want dat is de tijd die je nodig hebt om een team te vormen. De bond wilde drie jaar met een optie voor nog eens drie jaar, tot Barcelona dus. Ik ga ervan uit dat ook de meeste bankzitters blijven. De reserves weten hoeveel zij hebben bijgedragen tot de prestaties en tot de ontwikkeling van de jongeren. Zij hebben nog altijd een prikkel omdat zij werken met de gedachte terug te kunnen komen.”

Ray Mercer, de nieuwe Mike Tyson

SEOEL - De Amerikaanse bokser Ray Mercer heeft als de amateur-uitgave van Mike Tyson het Koreaanse chauvinisme knock-out geslagen. Baik Hyun-Man was in de Olympische zwaargewichtfinale het slachtoffer van de dadendrift van de oersterke Mercer, die in de halve-eindstrijd de Nederlandse favoriet Arnold Vanderlijde vakkundig sloopte.

De Amerikaanse militair, in West-Duitsland gelegerd, wilde het tegen Baik niet op een

jury-waardering laten aankomen in de hal waarin een anti-Koreaanse beslissing scheidsrechters op tikken kan komen te staan. Mercer liet geen twijfel bestaan over wie de beste bokser van het toernooi in Seoel was. Na 2 minuten en 16 seconden sloeg hij Baik knock-out. Vanderlijde, die bij de huldiging met de duim in het gips het brons kreeg omhangen, hield het langer vol tegen de mokerslagen van Mercer, die zes kilo en vier centimeter moest toegeven op Baik. De Zuidkoreaan begon aange-

vuurd door het publiek met veel initiatief, maar na enkele slagenwisselingen was aan de ogen van Mercer zichtbaar dat hij zich sterker wist. De 27-jarige zwaargewicht, de opvolger van Henry Tillman, wachtte rustig in het midden van de ring tot de juiste gelegenheid zich zou voordoen. Vierenveertig seconden voor het eind van de eerste ronde was het al zover. Een rechts-linkse combinatie deed Baik tegen het canvas tuimelen.

Koreaanse protesten konden uitblijven. Mercer omhelsde

● *De vreugdesprong van Ray Mercer. Hij was al na twee minuten enkele seconden zeker van Olympisch goud.*

Baik en liet hem meedelen in de toejuichingen van de honderden Amerikanen op de tribunes. De Verenigde Staten verdienden in de zes boksfinales van twee gouden medailles. Een Amerikaanse finalist, de vlieggewicht Carbajal, ging onderuit. De score van de Amerikanen werd geëvenaard door de Oostduitser. Zuelov (lichtgewicht) en Maske (middelen) wonnen hun finales. De andere twee finales werden een prooi voor de Bulgaar Ivailo Hristov (vlieg) en de imponerende Keniaan Wangila (welter).

SEOEL – De vorige keer dat Steffi Graf en Gabriela Sabatini elkaar troffen, in de finale van de U.S. Open, stond er meer dan een miljoen gulden op het spel. Vandaag in Seoel was er alleen de glorie en iets, waarvoor een nieuwe naam bedacht moest worden: het supergrandslam. Voor de motivatie maakte het niets uit. Steffi Graf was net zo ongenaakbaar als bij andere gelegenheden en greep met 6-3, 6-3 ook het Olympisch goud.

„Ik heb het bereikt. Hierna kan eigenlijk niets meer komen. Ik denk niet dat veel mensen me dit zullen nadoen”, realiseerde zij zich in het perskamertje, waar het zo benauwd was, dat zij bijna bezwijmde. Het had wel iets weg van Steffi's aankomst de dag voor de Spelen op het vliegveld van Seoel, toen zij bijkans onder de voet werd gelopen. Succes eist veel; vooral als het aanhoudend is.

Graf kwam niet in de beste vorm naar Korea. De festiviteiten rond het behalen van het Grandslam in New York hadden hun tol geëist. Bovendien was ze veel te laat gearriveerd om het tijdsverschil van veertien uur goed te verwerken. „Ik voelde me echt beroerd. Het was de eerste dagen uitsluitend een kwestie van doorgaan. De gedachte aan winnen kwam pas veel later”.

Er bedreigden Steffi Graf in Seoel nogal wat gevaren. Weliswaar waren in het damestoernooi slechts 48 dames toegelaten, maar daarbij was wel vrijwel iedereen van de top twintig. Bovendien hadden de Zuidkorea-

● **Steffi Graf** pinkt een traantje weg. De ongenaakbare Westduitse veroverde het Olympisch goud door in de finale Gariela Sabatini te verslaan.

nen zelf voor een verrassende inbreng gezorgd. Helena Sukova bijvoorbeeld werd het slachtoffer van de onbekende Kim Il-Soon. De als tweede geplaatste Chris Evert, die door haar nieuwe echtgenoot was overgehaald het Olympisch avontuur aan te gaan, werd half geblesseerd uitgeschakeld door de Italiaanse Raffaella Reggi.

In die kritieke periode flikte Larissa Savsjenko Graf bijna een kunstje. Het Russische meisje leidde in de kwartfinales met 3-1, maar schrok toen van haar eigen bravuur. Met zes games op rij greep Graf alsnog de zege. Het overwinnen van die crisis-situatie inspireerde de 19-jarige Westduitse ten zeerste. In de halve finales werd Zina Garrison werkelijk van de baan gevergd. In de finale was Gabriela Sabatini tot wat meer tegenstand in staat.

De Argentijnse is de enige, die Graf dit seizoen een nederlaag toebrecht. Tot tweemaal toe zelf. De tweede keer in Florida op een soortgelijk kunststof-opervlak als in Seoel. Graf had van die gelegenheid geleerd dat zij tegen haar Argentijnse dubbelspelpartner geduld moest uitoefenen. Met korte backhands en veel slice dirigeerde zij de Argentijnse van zijlijn naar zijlijn om vervolgens met de veraarlijke forehand de laatste klap uit te delen. Sabatini draafde wat ze kon, maar was naarmate de partij duurde, steeds minder in staat iets aan het spelpatroon te veranderen.

Wellicht zou het anders zijn gelopen als zij na de doorbraak in de vijfde game van de eerste set de voorsprong langer had kunnen vasthouden. Maar daar was geen kans op. Ineens won Graf vrijwel elke slagwisseling en in het hele proces van 2-3 naar 6-3 liet zij welgeteld vier punten liggen. „Ik wist toen al dat ik de juiste methode gebruikte en Gaby het niet zou kunnen winnen”, vertelde ze later.

Vreemd genoeg gaf de doorbraak voor 3-2 in de tweede set de Westduitse aanleiding tot wat narrig gedrag ten opzichte van de inderdaad niet vlekkeloze lijnbewaking. Ze produceerde een paar missers. Enkele gelukke dropshots compenseerden dat echter. Inmiddels was Sabatini door het hoge tempo behoorlijk vermoeid geraakt. Haar service werd zienderogen minder en op het eerste het beste matchpoint gaf Graf zo'n harde return, dat het meteen afgelopen was.

Sabatini stapte naar het net en feliciteerde haar dubbelspelpartner zo plichtmatig, dat het leek alsof het de eerste keer was, dat zij elkaar ontmoetten.

● **SEOEL –** Floris Jan Bovelanders is met een totaal van negen treffers topscorer van het Olympische hockeytoernooi geworden. De 22-jarige speler van Bloemendaal scoorde negen keer. Tweede werden de Australiër Mark Hager en de Brit Sean Kerly met acht treffers.

SEOEL – Angelique Seriese heeft vandaag de laatste mogelijkheid Nederland in een van de Olympische demonstratiesporten aan een gouden medaille te helpen met beide handen aangegrepen. Ze moest er wel de Chinese boom Gao Fenglian voor vellen. Haar initiatieven in de finale werden door de jury op waarde geschat en terecht met goud beloond.

„Ze heeft er hard genoeg voor getraind”, zei bondscoach Karel Gietelink. „Dit lijkt maar een simpel toernooitje met gelijk al kwartfinales. De werkelijke selectie, en echt een keiharde, is vorig jaar bij het wereldkampioenschap in Essen gedaan. Het is heel knap om die Chinese te verslaan. Dat gebeurt niet vaak. Ze heeft tactisch goed gejuddoed. Je moet je natuurlijk niet door die Gao laten bederven”. Dat liet de 20-jarige administratief medewerkster uit Zevenbergen zich niet overkomen. Haar vier jaar oudere Chinese opponente, tweevoudig wereldkampioene in de zwaarste klasse, stond in haar eerste partij tegen Regina Sigmund als een huis. Een probeersel van de Westduitse nummer twee van de wereld keerde zich tegen haar. Gao, die is afgefallen tot 121,5 kilogram, liet zich bovenop haar Westduitse tegenstandster vallen en een houdgreep bleek onder zo'n massa echt adembenemend.

Seriese, ruim 30 kilo lichter, maakte die fout niet en koos voor een evenwichtige opbouw. Aanvankelijk probeerde ze vooral met beenvegen een voordeel te pakken. Het sterkte haar zelfvertrouwen zo, dat ze al na een minuut het inzetten van een schouderworp niet langer

● **Angelique Seriese** kan haar geluk niet op, ook al is judo dan nog een demonstratiesport. Het Olympisch goud is voor de Nederlandse.

Olympisch goud voor Nederlandse judoka

Seriese velt Chinese boom

schuwde en zich allengs ook aan het grondwerk waagde. Een poging tot een armklem mislukte bijvoorbeeld maar net. „Nog één keer aanvallen”, riep haar trainer Chris de Korte, tevens bondscoach bij de heren, in de slotfase met vooruitziende blik. Hij kreeg gelijk. De scheidsrechters oordeelden naar eer en geweten. De vechtlust en het initiatief bezorgden de Nederlandse finaliste, die vorig jaar bij het WK in Essen derde werd, het goud.

„Ik had nog nooit tegenover haar gestaan”, zei de Zevenbergse judoka trots. „Ik had gehoord, dat ze erg sterk was en niet alleen pure massa meebracht. Dat is me meegevallen, zo sterk vond ik haar niet. Na een halve minuut begon ik in mijn kansen te geloven. Ik kon haar vastpakken zoals ik wilde. Gelukkig vonden de scheidsrechters dat ook. Met hen weet je het hier tenslotte maar nooit”.

De waarde van de Olympische titel, ook al telt die in Seoel nog niet echt mee, is groot voor haar, voor het damesjudo in het algemeen en voor het perspectief bij de strijd om de wereldtitels van volgend jaar in Joegoslavië en de Spelen van Barcelona. „Damesjudo wordt in heel veel landen beoefend. Ook al doen er hier maar zeven mee, het is geen evenement om minachtend over te doen. Het is wel de wereldtop die hier staat, met de beste vier van het laatste WK. En ik haal toch maar de wereldkampioene van de mat. Dat mag een goede dag genoemd worden”.

Sovjet Unie ongenaakbaar bij handbal

SEOEL – De handballers van Zuid-Korea zijn er niet in geslaagd de verrassende Olympische winst van hun vrouwelijke collega's (21-19 werd het donderdag) tegen de Sovjet Unie te herhalen. De heren schoten duidelijk te kort tegen de gemiddeld bijna tien centimeter langere en ook tien kilo zwaardere Russen. Uiteindelijk werd het een afgetekende 32-25 zege voor de Sovjet Unie.

In de beginfase kon Zuid-Korea, door in hoog tempo te spelen, de Russen nog van repiek dienen. Tot 5-5 ging het duel gelijk op; daarna profiteerden de Sovjets van de tanende conditie en de daaraan gekoppelde technische fouten bij de tegenstander. Onder aanvoering van spelbepaler Karchakewitch bereikte de Oostblok-formatie een geruststellende 17-11 voorsprong bij de rust.

De tweede helft gaf een identiek beeld te zien. Sterker nog: nu was Zuid-Korea, met een geweldige dreif zijnde Kang, in de aanvangsfase zelfs beter dan de Russen en knabbelde beetje bij beetje iets af van de achterstand. Toen de Zuidkoreanen tot op een doelpunt (22-21) waren genaderd, vonden de gasten het blijkbaar genoeg. In een mum van tijd werden de op hun tandvlees lopende Zuidkoreanen naar de slachtbank geleid. Eindstand: 32-25.

Spannende voetbalfinale

SEOEL – Brazilië is er opnieuw niet in geslaagd de Olympische voetbaltitel te

veroveren. Vier jaar geleden in Los Angeles was Frankrijk in de finale te sterk; ditmaal

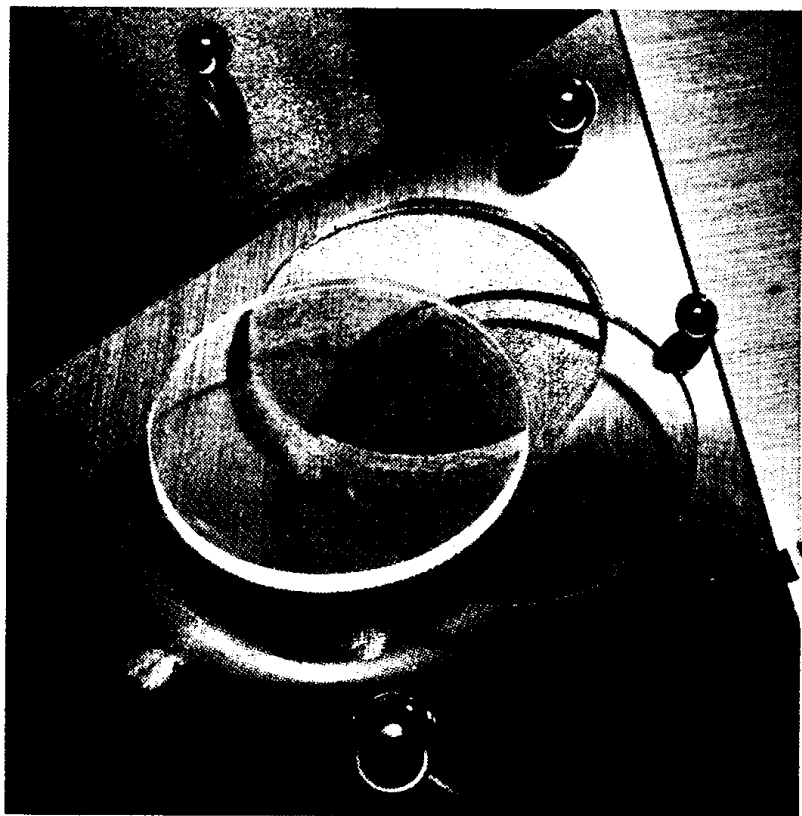
zette de Sovjet Unie de Zuid-amerikanen in de eindstrijd, na verlenging, op 2-1.

● **De Chinezen Wei Qingguang (links) en Cheng Longcan** juichen met gebalde vuist na hun overwinning op de Joegoslaven Lupulsku en Primorac in de finale van het tafeltennis dubbelspel bij de heren.

De eerste helft waren de Braziliaanse baltovenaars duidelijk sterker. Met vlotte en fantasierijke aanvallen werd de doorgaans stugge Russische verdediging regelmatig in verlegenheid gebracht. Na een half uur voetballen leidde het Zuidamerikaanse offensief tot een treffer. Topscorer Romanio tikte bij de tweede paal attent een geraffineerd genomen hoekschop in: 1-0. Na de pauze taptten de Russen uit een ander vaatje. De verdedigende stellingen werden verlaten en langzaam maar zeker kwam de Braziliaanse achterhoede onder druk te staan. Na een kwartier was het raak. Een vlot lopende aanval kon door de Brazilianen slechts gestuit worden ten koste van een strafschop, die door Dobrevolski onhoudbaar werd ingeschoten: 1-1. In de verlenging viel de uiteindelijke beslissing in de veertiende minuut. Een dieptepass bereikte de rappe aanvalverlener Satsvjenko, die met een uitgekend lobje de Braziliaanse doelman het nakijken gaf. Het Zuidamerikaanse slotoffensief, gesteund door een rode kaart voor de Rus Tartartjoek, leverde niets meer op.

Litho Zuid maakte de beelden kleurrijk in deze Olympische Specials

Wij verzorgen voor U snel en vakkundig:

- * 4-kleurenscaans
- * 4-kleurenmontages
- * grootmontages
- * cromalin(s)
- * proefdrukken
- * zwart/wit litho's
- * zetwerk

Maskersnijmachine

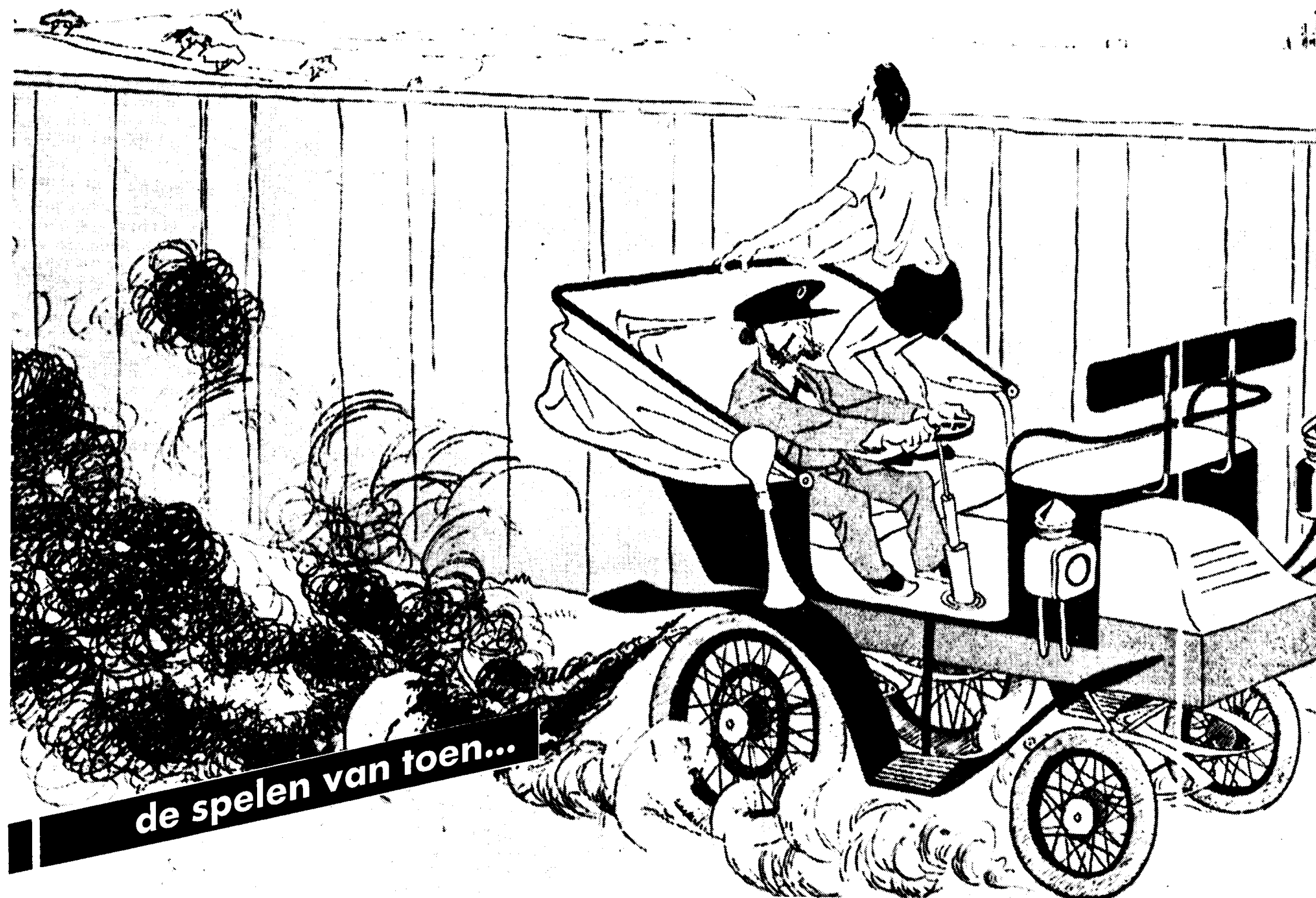
- * grafische maskers
- * grafische lay-outs
- * stansmestekeningen
- * gedigitaliseerde logo's

Bunderstraat 252, 6231 EP Meerssen
Postbus 156, 6230 AD Meerssen
Telefoon 043 - 64 87 87
Telefax 043 - 64 90 30

Litho Zuid bv

Marathon-1904: list, bedrog en 'doping'

de spelen van toen...

De marathon, waarmee morgen het atletiektoernooi in Seoel wordt afgesloten, heeft vooral in de begintijd van de Spelen voor wilde avonturen en koddige situaties gezorgd. Die van 1904 in St. Louis was wat dat betreft het neusje van de zalm. Je kon het eerder een schelmenroman dan een wedstrijd noemen.

Allereest was daar de Amerikaan Fred Lorz. Halverwege de strijd, die plaatsgreep bij drukkend weer en op een heuvelachtig, stoffig parcours, hield hij het voor gezien en stapte in een van de volgwagens. Niets aan de hand, maar een paar kilometer voor de finish begaf de auto het en Lorz besloot toen de resterende afstand weer hardlopend af te leggen. Hij arriveerde in het stadion, ver voor de andere lopers, zo fris als een hoon, tot verbazing van het publiek dat hem hartelijk toejuichte. Door de gebrekkige communicatiemiddelen van die tijd waren de toeschouwers onwetend van hetgeen er onderweg was gebeurd.

Idioot genoeg liet Lorz zich aan de finish uitgebreid bewieroken. Hij ging zelfs op de foto met de dochter van de Amerikaanse president. Toen de eerste echte loper, en met hem de wedstrijdleiding, zich in het stadion meldde, was de bedrieger snel onmaskerd. „Grapje”, zei Lorz. Niet iedereen kon het waarderen. De Amerikaanse atletiekbond schorst hem voor een jaar.

De winnaar, de Amerikaan Tom Hicks, was een verhaal apart. Op 15 km van de finish was hij een instorting nabij. Zijn beide verzorgers bemoeiden zich zeer intensief met hem. En, aanvankelijk, met hem. En, aanvankelijk, met hem. En, aanvankelijk, met hem.

één van hen later een verslag van hun optreden voor het officiële rapport van de Spelen schreef, weten we ook precies wat de heren deden. „We zagen ons gedwongen Hicks een minimale hoeveelheid strychnine en het wit van een ei te geven. We hadden ook cognac tot onze beschikking, maar we wilden hem niet te veel opwekkende middelen geven. Korte tijd later wilde Hicks even gaan liggen om wat uit te rusten. Daartoe gaven we hem geen toestemming, want we wisten wat de gevolgen zouden zijn. Met nog 7 km voor de finish was hij er zo slecht aan toe dat we hem een slok cognac gaven. Boven- dien wisten we zijn hele lichaam met warm water dat we in de radiator van de auto hadden”. „De laatste paar kilometer liep hij alleen nog mechanisch. Zijn ogen stonden zwak, zijn gezicht was asgrauw. Zijn verstand werkte wel, maar af en toe had hij hallucinaties en dacht hij dat hij nog 20 km van de finish was”. Hicks bereikte in een soort delirium de finish. Pas de volgende dag kon hij zijn medaille in ontvangst nemen. Het merkwaardige was dat de verzorgers van Hicks de door hen gebruikte drugs in het rapport openlijk aanprezen als zijnde zeer geschikt voor het lange-afstandlopen. En niemand, niemand die er toen schande van sprak....

uit dat we hem weer een kleine beetje strychnine, twee eieren en een slok cognac gaven. Boven- dien wisten we zijn hele lichaam met warm water dat we in de radiator van de auto hadden”. „De laatste paar kilometer liep hij alleen nog mechanisch. Zijn ogen stonden zwak, zijn gezicht was asgrauw. Zijn verstand werkte wel, maar af en toe had hij hallucinaties en dacht hij dat hij nog 20 km van de finish was”. Hicks bereikte in een soort delirium de finish. Pas de volgende dag kon hij zijn medaille in ontvangst nemen. Het merkwaardige was dat de verzorgers van Hicks de door hen gebruikte drugs in het rapport openlijk aanprezen als zijnde zeer geschikt voor het lange-afstandlopen. En niemand, niemand die er toen schande van sprak....

Er gebeurden nog meer rare dingen in die marathon van 1904. De Zuidafrikaan Lentauw werd op zeker moment achterna gezeten door twee honden die hem van het parcours afdwongen. Hij raakte ze pas kwijt door een koranveld in te vluchten. En dan was daar de Cubaanse postbode Felix Carvajal. Op weg naar St. Louis was hij van zijn weinige geld en bagage beroofd. Hij verscheen in zijn gewone kloffie aan de start. Een der toeschouwers knipte een stuk van zijn mouwen en broekspijpen af, zodat hij nog een beetje op een sluitte leek. Car-

vajal deed het verbaasd goed. Hij eindigde als vierde. Misschien was hij wel eerste geworden als hij onderweg niet voortdurend een praatje had gemaakt met langs de route staande toeschouwers....

● **Duitse spotprent van de marathon van St. Louis naar aanleiding van het bedrog van de Amerikaan Fred Lorz.**

in de marge

Drie atleten stonden die dag op het podium. 'Cérémonie protocolaire' van de 200 meter. Drie atleten: de Amerikanen Tommie 'Jet' Smith, John Carlos en de Australiër Peter Norman. Twee van het zwarte en één van het blanke ras. Nauwelijks dreeven de eerste tonen van de 'Stars Spangled Banner' door het stadion (Mexico, OS'68) of Smith en Carlos staken een zwart gehand- schoende hand met gebalde vuist omhoog en bogen vervolgens het hoofd. Stil maar treffend protest. Tegen vaak barre levensomstandigheden waarin tal van zwarten in de States (en, helaas, ook er buiten) verkeerden. De 'wereld' zag toen, via het televisiescherm, de geste van 'Black Power'. Een uiting van diepe wrevel over menonwaardige situaties. Het was niet voor het eerst dat het zwarte ras, in het kader van 'Olympia', zijn 'way of life' - zijn verdrukking - aan de kaak stelde. Had ruim vier jaren eerder de, later vermoorde, Martin Luther King zijn ras- en kleurgeloten niet opgeroepen tot boycot van de Olympische Spelen in Tokio? Het protest in Mexico sorteerde effect. 'Black Power' werd een mondiaal begrip maar tóch bereikten de 'zwarten' (nog) niet wat hen voor ogen stond (staat). In weerwil van verbluffende 'zwarte' successen in Seoel, staat het protest van 'Black Power' nog steeds recht overeind. Een zwart gehand- schoende vuist als teken van 'struggle for life', zwarte sokken over ongeschoeide voeten als symbool van ellende, gebogen hoofden als getuigenis van diepe droefheid. Er lijkt, sinds die dag in Mexico, voor het zwarte ras in de States, om over bijvoorbeeld Zuid-Afrika maar helemaal te zwijgen, nog niet zo erg veel ten goede veranderd. De keerzijde van de medaille.

NINO TOMADESSO

Helly Beckers over doping-affaires gewichtheffers

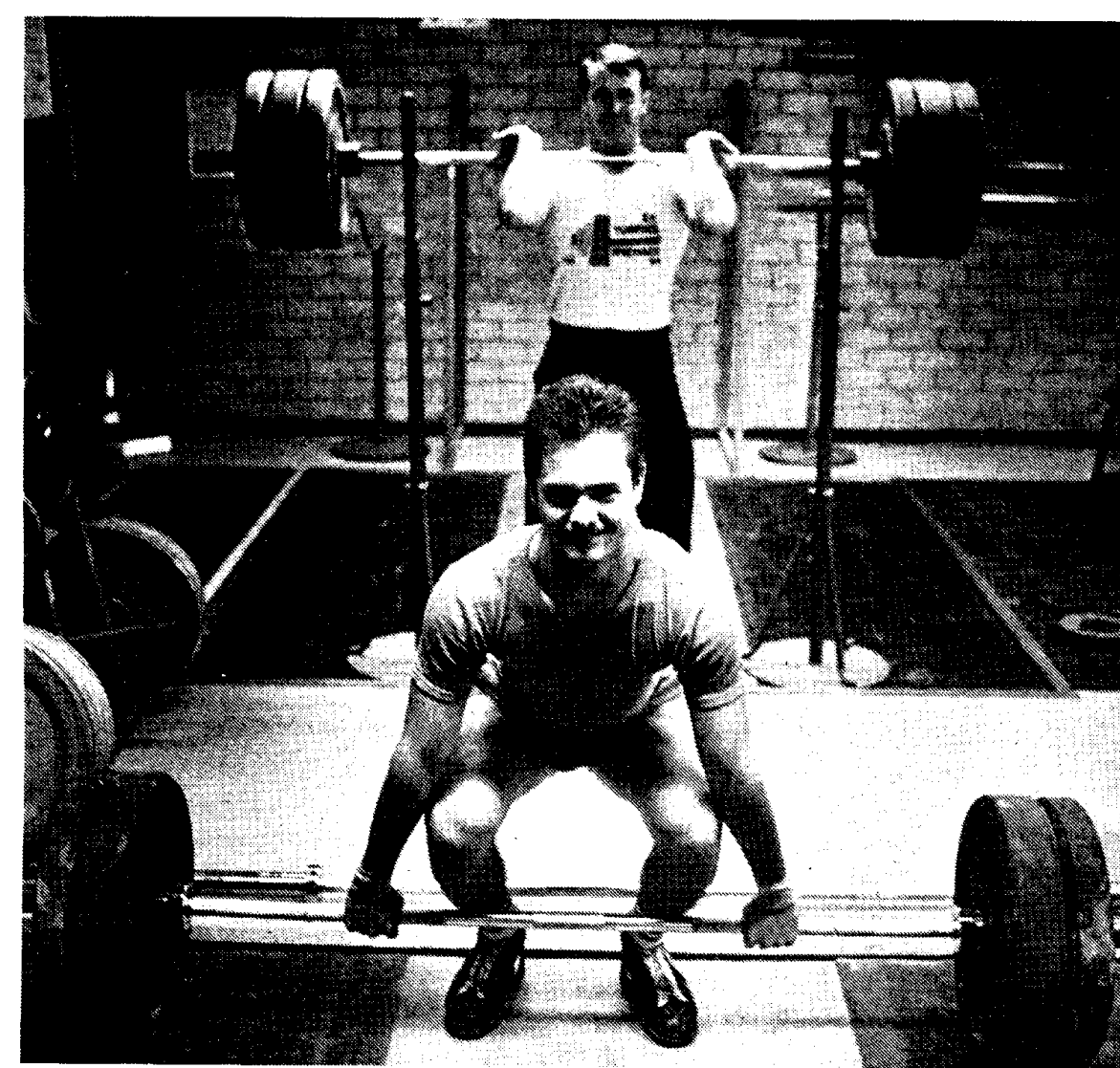
'Waarom schrappen ze atletiek dan ook niet!'

MAASTRICHT - De Maastrichtse Helly Beckers moest in de afgelopen twee weken de nodige teleurstellingen wegslikken. Als coördinatrice en chef d'équipe van de discipline gewichtheffen binnen de Nederlandse Krachtsportbond zag zij lijdzzaam toe hoe 'haar' sport vrijwel dagelijks op negatieve wijze in de schijnwerpers werd gezet. Het gewichtheffen, waar zij haar hart aan heeft verpand en dat haar leven nadrukkelijk is gaan beïnvloeden, werd door een stel roekeloze Oostblok- landen nog verder in het verdomhoekje gedrukt. Een absoluut dieptepunt werd deze week bereikt door de mededeling van IOC-voorzitter Samaranch, dat gewichtheffen vanwege de doping-affaires als Olympisch onderdeel op de tocht staat.

„Het is werkelijk een ramp voor ons, wat er allemaal gebeurt. Het toch al slechte imago krijgt weer een forse deuk. Als deze heerlijke sport niet meer op het programma staat in Barcelona, kan dat het einde betekenen van het gewichtheffen in Nederland”, zegt Helly mistroostig. Zij vindt het niet juist dat het gewichtheffen de zwarte piet wordt toege- speeld. „Waarom schrappen ze atletiek dan ook niet?”, zo redeneert Helly, die vandaag in het Belgische Seraing als chef d'é- quipe optreedt van de Neder- landse ploeg in de jaarlijkse Be- nelux-interland.

De hele familie Beckers is van gewichtheffen bezeten. Zoon Mike (20) geldt als een van de grootste talenten in ons land. Hij is op dit moment samen met nog dertien andere jeugdige Nederlandse

● **Vader Michel en zoon Mike Beckers, alles voor het gewichtheffen.**

sporters in Seoel aanwezig op uitnodiging van het IOC in het kader van een jeugdkamp. Helly's man, Michel, is dertienvoudig Nederlands kampioen en mo- menteel actief als gewichthe- trainer van onder meer zoon Mike bij het Maastrichtse Atlas.

De nationale en internationale gewichthefwereld kent Helly als haar broekzak. Ook van onfrisse en foute praktijken heeft zij weet. Het achterste van haar tong laat zij echter bewust niet zien. Om- dat, zoals zij zelf zegt, zij de ge- wichthefferij een warm hart toe- draagt en vanwege haar positie

binnen de KNKB.

„Het Oostblok won de voorgaan- de jaren zo'n beetje alles wat er te winnen viel. Dat doping daarbij een rol speelde, valt natuurlijk nooit te bewijzen. Wat wel opviel was altijd die extreme lichaams- bouw van sommige atleten. Dat deed wel eens het ergste vermoeden. De meeste landen die zijn aangesloten bij de Internati- onal Weightlifting Federation (IWF), waaronder alle Oostblok- landen, hebben een verklaring ondertekend, waarin zij beloof- den atleten nimmer tot het ge- wichthefferij een warm hart toe- draagt en vanwege haar positie

„Deze week”, vervolgt Helly, „houdt de nationale selectie (met onder meer de Limburgers Frijs en Vandenberg, red) centrale trai- ning in Maastricht. Ik heb een arts bij de kraag gevat die maar eens met onze jongens moet gaan praten. De voor- en nadelen van dopinggebruik doorpraten.

In Nederland is een groot gebrek aan medische begeleiding. Als je ziet dat atleten uit het Oostblok elk twee coaches, een arts en een fysiotherapeut tot hun beschik- king hebben. Daar ben ik dan toch wel jaloeers op. Vrijwel alle Nederlandse gewichtheffers

moeten hun eigen boontjes zien te doppen”.

Volgens Helly is bij afwezigheid van medische begeleiding dop- ping helemaal een hachelijke zaak. „Velen kijken alleen maar naar de korte termijn. De volgen- de wedstrijd is het enige dat telt. Dan moet een zo goed mogelijke prestatie worden neergezet. Maar wat er over tien jaar of nog langere periode met je lichaam gebeurt, daar wordt te weinig bij stil gestaan. Ik ken mensen die la- ter in wrakken zijn veranderd”.

Helly Beckers, die pleit voor strengere dopingcontroles maar tegelijk weet dat daarvoor, al- thans in Nederland, eigenlijk geen geld is, zegt dat doping een verantwoorde zaak kan zijn, met de nadruk op kan. „Voor topspor- ters is doping niet meer weg te denken. De vele trainingsuren vormen een behoorlijke aanslag op het lichaam. Dat moet eerst de gelegenheid krijgen zich te her- stellen. Van bepaalde stoffen zal normaliter een tekort ontstaan. Het zal niet schadelijk zijn als die tekorten worden aangevuld met behulp van juiste doseringen. Sneller weer in goede conditie zijn betekent meer kunnen trai- nen. Vooral de juiste dosering maakt een goede medische be- geleiding tot een pure nood- zaak”.

De dreiging van opheffing van het Olympische nummer zal vol- gens Helly in ieder geval de moti- vatie van twee Limburgse ge- wichtheffers op een lager pitje zetten. „John Lennartz uit Sim- pelveld en Mike Beckers hebben de kwaliteiten om door te drin- gen tot de wereldtop. Beiden hebben de ambitie om in 1992 in Barcelona van de partij te zijn. Het zal een slag in hun gezicht zijn als hun die mogelijkheid wordt ontnomen”.

EDDY BUDÉ

de visie van...

Jacques Gignac,

ambassadeur van Canada in Nederland

„De diskwalificatie van Ben Johnson en het afnemen van zijn gouden medaille door het Internationaal Olympisch Co- mité is als een grote schok aangekomen bij het Canadese volk. Zoals eerste minister Mulroney over deze zaak al zei: „Het is een moment van grote droefenis voor alle Ca- nadezen en een persoonlijke tragedie voor Ben en zijn fa- milie”. „Maar”, liet hij niet na daaraan toe te voegen, „de beslissing van het IOC was onder de gegeven omstandig- heden de juiste”.

gevoelig voor het ernstige probleem van doping in de sport, en heeft in het verleden veel werk en onderzoek ver- richt op dit gebied. Op dit mo- ment is Canada een van de toonaangevende landen in de wereld als het om de controle op het gebruik van drugs en doping in de sport gaat. On- langs nog, in juni van dit jaar, trad Canada als gastheer op voor de Eerste Permanente Wereld Conferentie over Do- ping-bestrijding in de Sport. Canada's huidige doping con- trole-programma bestaat uit een combinatie van sancties, steekproeven, advisering on-

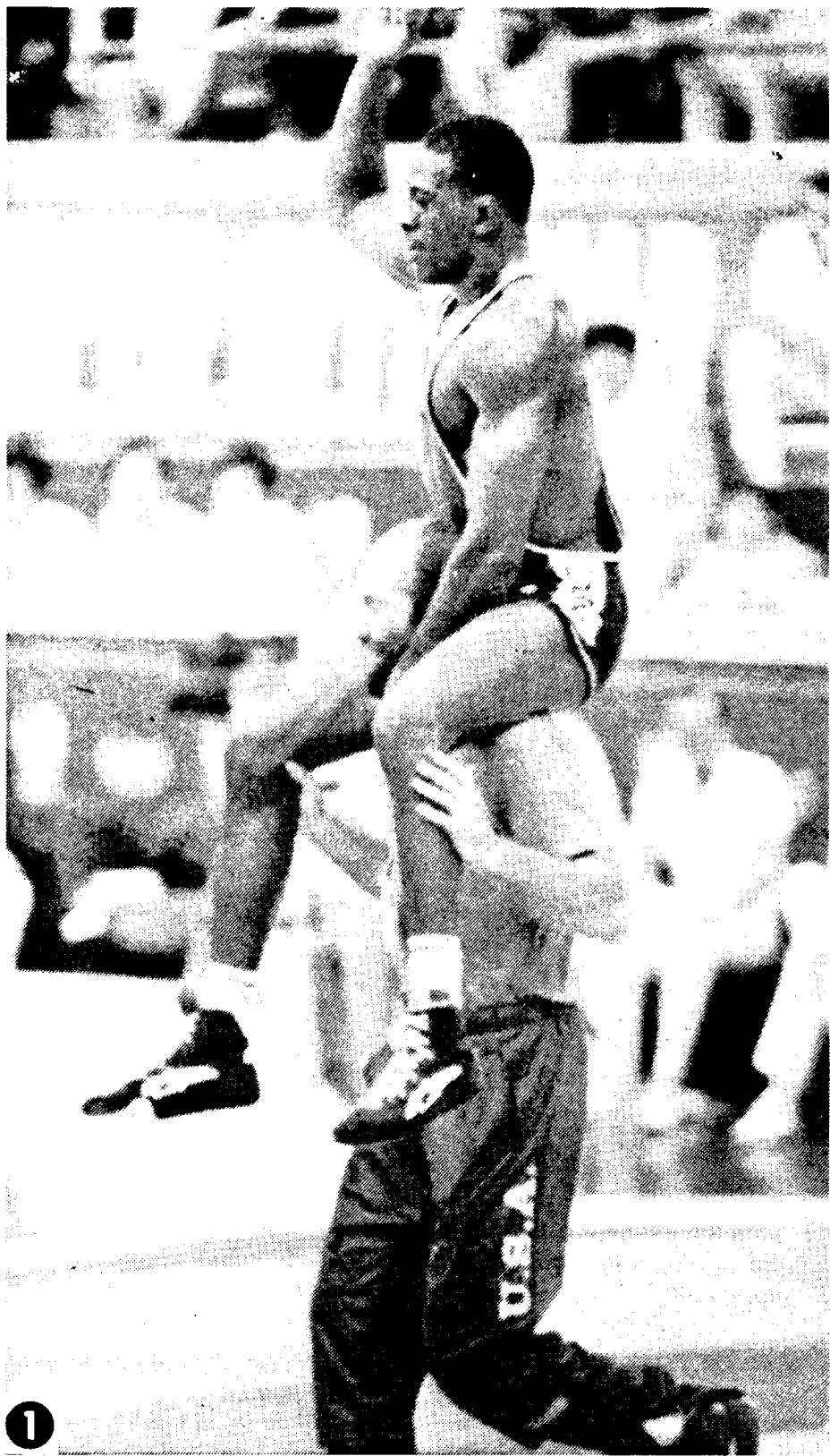
● **Mr Jacques Gignac, Canadese ambassadeur in Nederland**

voeding en onderzoek, en is erop gericht om het misbruik van medicamenten te ont- moedigen en de Canadese at- leten hoge ethische en morele normen mee te geven.

Niettemin moet ik erkennen dat Canada, samen met ande- re landen, aan het begin staat van een lang proces, dat moet leiden tot een doping-vrije sport. Voor enkele atleten blijkt de verleiding om verbo- den middelen te gebruiken in een poging de sportieve pre- staties te verbeteren sterker dan de pogingen onzerzijds ze van deze handelwijze af te brengen.

De diskwalificatie van Ben Johnson in Seoel heeft dit jammer genoeg weer overdui- delijk aangetoond. De Cana- dese minister van Sport, Jean Charest, heeft inmiddels aan- gekondigd dat er van rege- ringswege een onderzoek zal worden ingesteld naar deze

Impressies uit Seoel

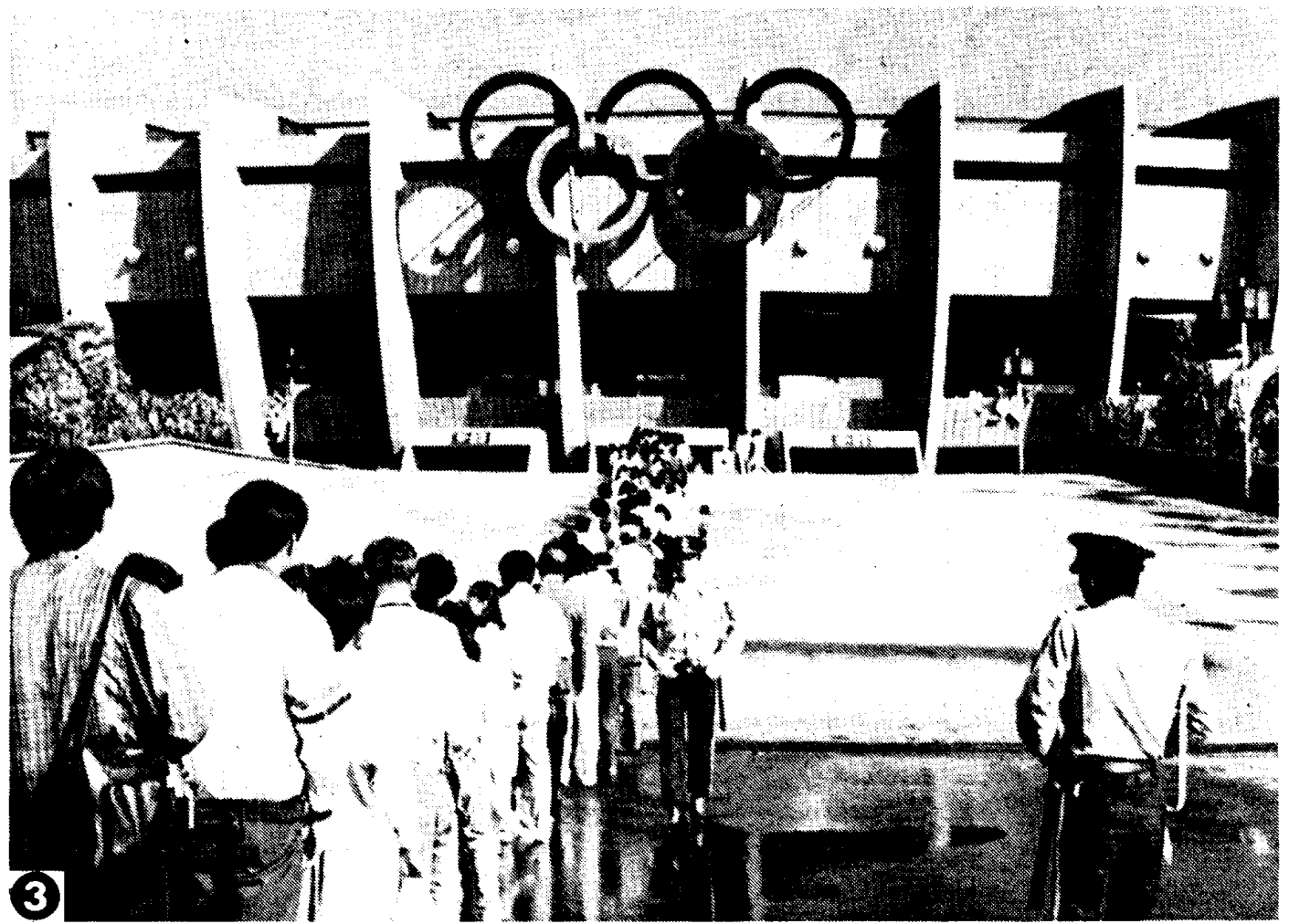
● Foto 1: Kenny Monday maakt een ereronde op de schouders van zijn coach. De Amerikaan behaalde de gouden medaille in de klasse tot 74 kilo worstelen vrije stijl.

● Foto 2: Altijd in voor een grapje. Met een Uncle Sam-hoed op toont de Amerikaan Kenneth Monday zijn vreugde over het behalen van de gouden medaille in het worstelen vrije stijl weltergewicht.

● Foto 3: Bij de 24ste Olympische Spelen in Seoel hebben de veiligheidsmaatregelen een nog niet eerder bereikte hoogte gekregen. Wat dat betreft werden Moskou-1980 en Los Angeles-1984 duidelijk overtroffen. Geduldig wachten de bezoekers van de atletiekwedstrijden in lange rijen de controles af alvorens zij het stadion mogen betreden.

● Foto 4: Grimas op het gezicht van Jouri Doumtchev. De Sovjet-atleet was een van de favorieten bij het discusswerpen.

● Foto 5: Noor Holsborn en Lisanne Lejeune tonen, toch wel een beetje trots ondanks de hogere verwachtingen, hun bronzen medailles, die hen werden uitgereikt na het veroveren van de bronzen medaille.

Overtuigende 2-1 overwinning op Australië Vreugde-uitbarsting na behalen hockey-brons

Van onze verslaggever
SEOEL - De bronzen medaille die het Nederlands hockeyteam vanmorgen veroverde dank zij een 2-1 overwinning op Australië, leidde na afloop tot een ongekende vreugde-uitbarsting. Met als middelpunt de ongelukkige Marc Benninga, die met een knieoperatie in het vooruitzicht het sluitstuk vanaf de kant meemaakte. In zijn rolstoel maakte Benninga met de complete groep een ereronde, daarbij hartstochtelijk toegejuicht door het publiek. „Ik heb hier echt geen woor-

Nederland - Australië 2-1 (1-0). Scoreverloop: 24. Bovelander 1-0 (s.c.), 56. Bovelander 2-0 (s.c.), 63. Reid 2-1. Nederland: Leistra; Kooijman, Crucq, Klaassen en Bovelander; Brinkman, Delissen, Diepeveen; Parlevliet, Kruize (Faber) en Van den Honert. Australië: Noel; Bestall (Wark), Davies, Smith en Batch; Charlesworth (Stacey), Birmingham, Hager en Hagwood (Deane).

den voor. Fantastisch”, was het enige wat de Bloemendaler kon uitbrengen.

De eerste plak sinds 1952 (zilver in Montreal) werd in het Songnamstadion terecht begroet als of de ploeg zojuist de eindstrijd in zijn voordeel had beslist. Daarmee werden alle spanningen en frustraties, die de stemming in de voorronden hadden bedroven, afgereageerd.

„Ik heb tijdens dit toernooi wel eens mijn twijfels gehad of we met het herenhockey een stap te-

● Beeld uit de hockey-troost-finale tussen Nederland en Australië, die de Oranje-hemden met 2-1 wonnen. Op de foto stuit Patrick Faber op de Australische doelman Peter Noel.

rug of vooruit hebben gezet”, aldus bondscoach Hans Jorritsma later. „Deze medaille bewijst, dat we de goede richting toch zijn ingeslagen. De reizen, die we naar Pakistan en Australië hebben gemaakt, zijn niet voor niets geweest. Daar zijn we mentaal gehard uitgekomen. Anders hadden we deze beslissende partij nooit gewonnen. Dit is echt een prachtige afsluiting”.

Het Nederlands team kan sportief gezien terugkijken op een goed olympisch toernooi, dat in het al-

gemeen gesproken van een pover gehalte was. De opbouw-fase, die na het teleurstellende WK in Londen twee jaar geleden werd ingezet, bleef in Seoel niet zonder resultaat. Een plaats bij de top vier geldt als een prestatie, die internationaal telt en aanspreekt. De ploeg veroverde er in elk geval weer een vrijplaats mee voor het toernooi om de Champions Trophy volgend jaar juni in Berlijn.

Record-international Cees Jan Diepeveen (219 caps), Tim

Steens en Marc Benninga (knieoperatie) sloten hun interlandcarrière in principe vandaag af, al begon Diepeveen na het succes weer te twijfelen. Daarnaast is er een aantal spelers, onder wie Hendrik Jan Kooijman, Gert Jan Schlattmann en René Klaassen, dat straks aan hun studie of maatschappelijke carrière de voorkeur geeft. Mochten zij om welke reden dan ook niet terugkeren in de selectie, wacht Hans Jorritsma een nieuw opbouwproces. Als de spoorleider tenminste aan blijft. In principe loopt

door het lint

De laatste

De finish is gehaald. Het lint is doorbroken. De klus is geklaard. Dit zijn de laatste regels die geschreven worden voor de speciale middageditie van het Limburgs Dagblad ter gelegenheid van de Olympische Spelen in Seoel. Morgenvroeg kijken ook wij ontspannen naar de sluitingsceremonie in Seoel in het besef dat we daarover niet hals over kop hoeven te berichten. Morgen zijn de spelen voorbij.

U mag best weten dat we een beetje trots zijn op wat we voor u hebben kunnen doen. Iedere dag het belangrijkste nieuws van deze spelen bij u in de bus nog voordat de Nederlandse tv aan de uitzendingen begon. Dat is best een prestatie, vinden we zelf. Dat vond ook tv-presentator Koos Postema, die de speciale Seoel-krant van het Lim-

burgs Dagblad zeer nadrukkelijk prees.

Dat het iedere dag een race tegen de klok was spreekt vanzelf, maar dat zal u weinig interesseren. Dat we het klaar speelden om een kleurenfoto uit Seoel, 17.000 kilometer hier vandaan, binnen drie uur gedrukt in de krant te krijgen vinden we zelf een technische prestatie met een gouden randje. Maar van de andere kant vinden we dat het maken van een actuele, interessante krant ons vak is en dat we daarvoor betaald worden.

Het was een klein team dat de afgelopen twee weken dagelijks om vijf uur ter redactie was om te beginnen aan de selectie van het nieuws. Monique, Frans, Breur, Ivo en ondergetekende verzamelden nieuws en

uitslagen. Willy, Sjef en Leon verzorgden de lay-out. Hans ging op stap voor speciale reportages. En een aantal medewerkers was bereid bij het ochtendkrieken erop uit te trekken.

Met één oog op het beeldscherm waar de teksten geredigeerd worden en het andere oog op het beeldscherm van de tv, zo werd gewerkt. We zijn er in geslaagd om nagenoeg alle uitslagen, alle prestaties, alle medailles, alle hoogtepunten in de speciale middagkrant te krijgen op de dag dat die in Seoel ook werkelijk plaatsvonden. En niet, zoals de meeste kranten – ook andere Limburgse bladen – vaak 24 uur te laat.

We hebben natuurlijk veel steun gehad. Van onze GPD-verslaggevers in Seoel en van de fotografen van het ANP, bijvoorbeeld. Steun van de redactie van ons bedrijf, die een 'zak met geld' beschikbaar stelde voor deze extra Seoel-krant. Hulp ook van alle technische afdelingen van de krant, de opmakers, de drukkers, expeditie, chauffeurs en niet te vergeten het legertje van 600 bezorgers, dat in deze weken niet

Wij waren erbij toen Tuur zijn eerste klap uitdeelde, Nesty goud zwom voor Suriname, Johnson wereldnieuws was,

Na 68 jaar weer Brits hockeygoud

SEOEL - Na 68 jaar heeft de heren hockeyploeg van Groot-Brittannië weer Olympisch goud te pakken. De Britten wonnen in de finale van het toernooi in Seoel met 3-1 van West-Duitsland, dat zijn zilveren plak van vier jaar geleden in Los Angeles prolongeerde. De Britten, die in 1984 tot brons reikten als invallers voor het niet verschenen Sovjetunie, wonnen voor het laatst goud in 1920 in Antwerpen, toen het internationale hockey nog in de kinderschoenen stond.

zijn contract deze maand af. „Ik ga daar nu geen uitspraken over doen”, weerde hij elke suggestie af. „Ik ga er pas over praten als we terug zijn”.

Aan de top veranderden de verhoudingen niet veel. West-Duitsland en Groot-Brittannië, de finalisten van Seoel, en Australië zetten nog steeds de toon. Pakistan, de ontroonde olympische titelverdediger, en India zijn na het debacle van het laatste WK (11e en 12e) het verloren gegane terrein aan het heroveren. In de Zuidkoreaanse hoofdstad sloten zij zich weer aan bij de subtop.

Beide landen namen de posities over van Spanje en Argentinië. In Londen waren ze de verrassing van het wereldtoernooi, maar op de Spelen keerden ze terug in de anonimiteit.

In tegenstelling tot Nederland, dat niet alleen met brons, maar ook met een overtuigende overwinning en een boeiend duel met Australië afsloot. De wedstrijd van vanmorgen vormde in geen enkel opzicht een herhaling van de confrontatie in de poule. Daar werd de Oranje-brigade kansloos opzij gezet (3-2). In de herkansing stond de ploeg wel op scherp. Met als exponenten Floris Jan Bovelander (2 strafcornergoals) en doelman Frank Leistra, die met een serie glanzende reddingen zijn prestatie in Moskou op het EK overtrof. En koel bleef tot het bloedstollende einde toe. Met als resultaat de vijfde bronzen medaille van Nederland op het olympisch evenement.

Carla Beurskens faalde, Arnold klappen kreeg, Monique Knol voor goud sprintte en twee meisjes uit Roermond met hun kano voor een fantastische eindsprint zorgden. We hebben u verteld over doping en over atleten van vroeger, over lief en over leed van de Nederlandse deelnemers aan de spelen. We stopten de drukpers om de uitslag van een belangrijke finale toch nog mee te nemen. Kortom, wij zorgden ervoor dat de lezers van het Limburgs Dagblad op sportief gebied niets tekort kwamen.

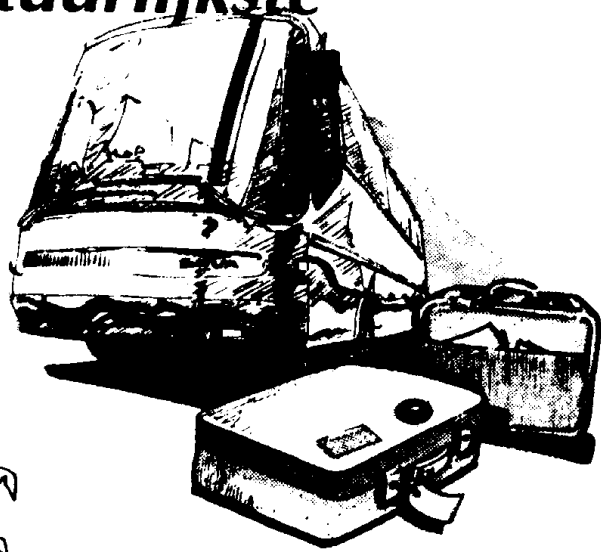
Vier jaar moeten we wachten op de volgende spelen, die in 1992 in Barcelona gehouden zullen worden. Wij hopen u daar weer uitvoerig over de berichten, alleen zonder extra middagkrant. Want dan zal er geen negen uur tijdsverschil zijn. Dan kunnen we alle belangrijke nieuws in de gewone sportkrant meenemen. Dan krijgt u 's morgens bij de koffie en het zachte eitje alle nieuws geserveerd. We rekenen erop dat u ook dan nog lezer bent van het LD!

MARTIN HUPPERTZ

alleen voor Winnaars

De Avontuurlijkste

Niet alleen voor een reis naar Seoul maar ook naar tal van andere intercontinentale vakantiebestemmingen geven wij U graag een vakkundig advies. Wij verzorgen Uw reis tot in de puntjes.

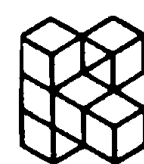

**REISBURO
PAUL
CROMBAG**

Heerlen Kerkrade
Geleen Aken

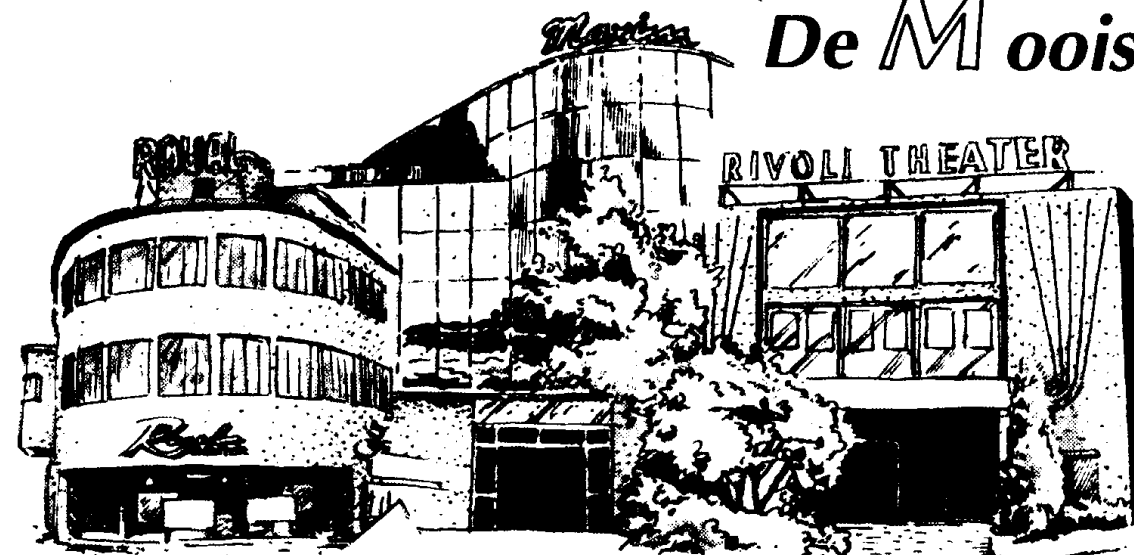
De Beste

Ik heet JORI.
Kom op me liggen.
Ontdek hoe goed ik RELAX..
Ik sta borg voor KWALITEIT en DESIGN.

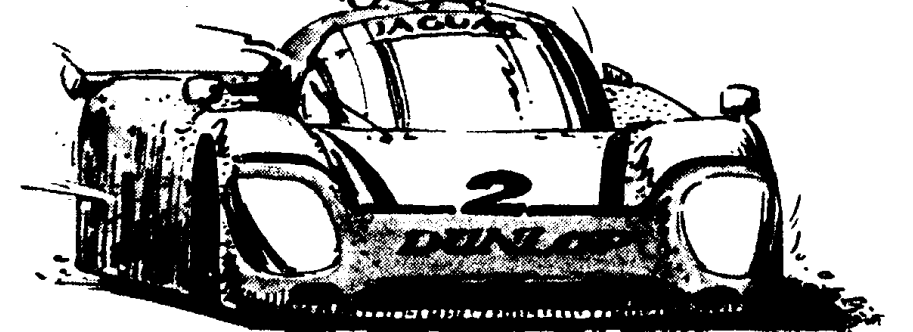
INTERIEURARCHITEKTUUR
KULOWANY
Kouvenderstraat 172 Hoensbroek

De Mooiste

Naar de bioscoop gaan, dat doe je niet elke dag. Maar als je gaat, dan wel naar de mooiste. In Royal, Rivoli en Maxime te Heerlen, kun je plaatsnemen in zeer comfortabele fauteuils met een zee aan beenruimte. Bekijk de nieuwste films op het grote doek en geniet van Dolby-stereo-geluid. In de sfeervolle foyer wordt een smaakvol drankje geserveerd en telefonisch reserveren is geheel gratis. Een bezoek aan de bioscoop wordt weer een feest, tenminste wanneer je kiest voor de mooiste: het bioscoopcomplex Royal, Rivoli en Maxime.

De Veiligste

De veiligste weg voor uw auto gaat via bandenspecialist Kicken. Reeds 40 jaar hét vertrouwde adres. Levering van alle bekende merken autobanden direkt uit voorraad. Ook uitlijnen en balanceren. U kunt erop wachten.

Bandenspecialist

KICKEN b.v.

VOERENDAAL tel. 045 751700
MAASTRICHT tel. 043-621515
TEGELEN tel. 077-733433
SITTARD tel. 04490-10707

De Meest vooraanstaande

merken dames- en herenmode zijn al zeer lang in onze collecties opgenomen vanaf zeer acceptabele prijzen. Voor de vrouw van nu bieden we naast o.a. Jean Paul, Seeler en Zuchero met gepaste trots Dior 2 en KL by Karl Lagerfeld. Exclusief voor Heerlen e.o. in onze herenmodezaak: Compagnia della Pelli en Chiaroscuro. Kortom, eenzaam vooraanstaand. Honigmanstraat 39-41, Heerlen.

Eibee mode diffusion

De Comfortabelste

Slapen op water.

Het begin van het absolute einde.

De meest veelzijdige in liggen.

ADVISEURS VOOR GEZOND SLAPEN

Heerlen, Burg. Aquariusstr. 33a, tel. 04759-3229
Roermond, Bakkerstraat 11, tel. 04750-33947
Sittard, Steenweg 78/79, tel. 04460-24050

De Betrouwbaarste

stienstra

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen - Telefoon 045-712255
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht - Telefoon 043-252933
Open ma. t/m vrij. 9.00-21.00 uur; zat. 9.00-18.00 uur.

Stienstra - een grote naam in Onroerend Goed en alles wat daarmee te maken heeft: koop, verkoop, verhuur, taxaties en hypotheek. Ook bedrijfs-O.G. Al meer dan 25 jaar hebben wij, ook in uw omgeving, regelmatig méér dan 1.000 woningen in portefeuille. Door onze grote know-how, onze zeer professionele aanpak en een legendarische service zijn wij zo groot geworden, hebben wij zo'n goede naam opgebouwd, zijn wij uw betrouwbaarste partner.

De Meest gastvrije

Het Grand Hotel in Heerlen is een hotel van grote klasse, met een 5 sterren-akkommodatie. U kunt er kiezen uit vele, speciale korte of langere vergaderarrangementen. De wijde en zijde bekende zondagse brunch geeft een idee van de voortreffelijke keuken. Stijlvolle mogelijkheden voor zakelijke bijeenkomsten of privé feesten met faciliteiten voor 10 tot 200 personen. Zeer toegewijd en vriendelijk personeel. Het Grand Hotel Heerlen - daar wordt je nog echt gastvrij onthaald.

Grand Hotel Heerlen

De Schoonste

Wij zijn kort van stof maar... willen toch ons verhaal kwijt. Over inzet; over dienstbetoon; over mentaliteit. Maak eens een afspraak met de uitblinkers in office- en industrial cleaning over het gemak waarmee u dat werk zorgeloos kunt delegeren.

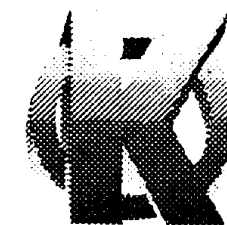
Diensten:
- schoonmaak en onderhoud
- terminal en keyboard cleaning
- raambewassing
- gevelreiniging
- deep cleaning sanitair
- sanitaire voorzieningen (o.a. linnenverhuur)
- onderhoud klimaattechnische installaties
- interieurbeplanting en verzorging (hydro-cultuur)
- beveiliging/bewaking

SCHOONMAAKBEDRIJVEN BV
SINCE 1917

Vestiging Zuid-Nederland:
Caumerboord 13, 6418 BK Heerlen
Tel: 045-418258
Hoofdkantoor:
"Officia"
de Boelelaan 7, 1083 HJ Amsterdam
Tel: 020-443912, Telex: 10526
Telefax: 020-443454

De Exclusiefste

KOMPIER
AUTOMOBIELBEDRIJVEN BV

'n begrip in **SAAB** en **LANCIA**

Akerstraat 150, Heerlen 045-717755 / Galjoenweg 45, Maastricht, 043-632547.